

3 1761 07573987 0

The
JOHN & ANNE ZDUNIC

Croatian Collection

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES

60

*Prof Albert Louis
Sturdy, C, Windsor*

DRA. JEROLIMA KAVANJINA

VLASTELINA SPLJETSKOG I TROGIRSKOGA

BOGATSTVO I UBOŽTVO.

VELEPJESAN

U 30 PJEVANJAH.

Stjepan Jakčin

6958

Lit. navod Jul. Kühn-a u Zagrebu.

DOCTOR JEROLIM KAVANJIN

Rodjen oko 1640 † 1714.

DRA. JEROLIMA KAVANJINA

VLASTELINA SPLJETSKOG I TROGIRSKOGA

BOGATSTVO I UBOŽTVO.

VELEPJESAN

U 30 PJEVANJAH.

IZDANA TROŠKOM

JOSIPA JURJA STROSMAJERA

BISKUPA DJAKOVAČKOGA.

U ZAGREBU.

NARODNA TISKARNICA DRA. LJUDEVITA GAJA.

1861.

DR. J. B. ...

...

BOGATSTVO I UBOŽTVO.

UNIVERSITY OF TORONTO

...

UNIVERSITY OF TORONTO

...

UNIVERSITY OF TORONTO

...

...

ŽIVOT

JEROLIMA KAVANJINA.

Od davna slovjaše grad Spljet umjetnim pjesničtvom hrvatskim, koje se uprav i porodi u tome središtu stare hrvatske slave. Mnogi pjesnici spljetski poznatih i nepoznatih imenah, natjecavahu se umno tečajem dugieh viekovah s pjesnici inieh gradovah i otokah dalmatińskih.

Pa ako su i živili pod gospodstvom tudje vlade i tudjega duba; znali su ipak muževnom voljom i postojanim oduševljenjem sačuvati vazda hrvatski jezik praotacah svojih, razplodjivajući u svom narodu ljubav k narodnoj prosvjeti i knjizi, takodjer u ono doba, kad je krilati lav mletački svaki duševni napredak svojih dalmatińskih podložnikah postojano priečio tim, što je malo koju poveću gradsku, a još manje seosku učionu podupirao, kamo li da je samo jednu tiskarnu u kojem god gradu Dalmacije utemeljiti dozvolio; u ono vrieme, kad je dapače izza grozne trešnje isti slavni grad Dubrovnik, jedini promicatelj duševnoga razvitka naroda svoga, iznemogo i narodnu knjigu u svojoj nevolji zanemario. A ovoj dobi pripada i naš Kavanjin.

Plemićka porodica Kavanjinah, u staro doba zvana Caballini, doseli se u Spljet iz Italie. Castrazzone, blizu mjesta Sala, na krasnom jezeru Garde, bijaše prastaro sjedalište njezino. Svoje plemstvo zadobi ista porodica jur u vrieme krstonosnih ratovah, u kojih vojevahu slavno predji našega pjesnika za krst i za vjeru. U sbirci riedkoga oružja i starih barjakah, što ih potomstvo našega pjesnika po tankoj krvi, u sv. Ivanu na otoku Braču jošte sada čuva, nalazi se više komadah iz vremena onieh ratovah.

Jerolim Kavanjin, rodio se u Spljetu oko godine 1640. Njegov otac Marko, vlastelin spljetski, proslavio se kao vješti slikar, bivši učenik slavnoga Matije Pončuna Spljetjanina. Prve nauke dobi Jerolim u Spljetu. Od svojih učiteljah spominje sám nekoga Don Valeria primancira spljetskoga. (Pjevanje VI. kitica 126). Radi višjih naukah odè na sveučilište u Padovu, gdje u ono doba bijaše podupravitelj i sindik pravoslovacah (Pro-Rector et Syndicus Juristarum) učeni Dalmatinac Matija

Tetta iz Šibenika, a podupravitelj i sindik manjih učionah (Artistarum) učeni Dalmatinac Innocencio de Terzis (Terzić iz Lise?). Godine 1669. položi naš Jerolim sjajnim uspjehom izpit o doktorstvu svega prava, što mu bješe posvjedočeno od strane poglavarstva osobitom poveljom, krasno pisanom na pergameni i urešenom sa dobro izradjenom slikom istoga Jerolima, po kojoj je snimljena slika, što resi ovu knjigu. Izvorna povelja čuva se u Spljetu kod porodice Kaugrović-Kavanjini.

Vrativ se u svoju otačbinu, bavio se njeko vrieme u Zadru, gdje se inadio na tamošnjoj mudroskupi (gimnaziji?) s Jakovom Ferrarim učiteljem prava, kako o tom sám (Pjev. VIII. kit. 136) svjedoči. U tom gradu imao je i prijatelje mladosti svoje: parca Matačića, učitelja Paladina i dva brata Pellegrina, o kojih govori u Pjev. IX. kit. 7 i 8.

Nastaniv se u rodnom svóm gradu Spljetu, postane kao veoma vještí pravoznanac, parcem, to jest odyjetnikom nadbiskupa spljetskoga, koju čast obnašao je mnogo godinah. Čini se, da je bio u Spljetu takodjer povišen na čast starijega sudca gradskoga, dočim u Pjev. V. kit. 136 ovako pjeva:

„U gospodsko vieće uveden
Po dobroti moih gradjana',
Često u miesto bih useden
Starijega sudca obrana,
Poglavica da privlada,
Pärvostolna rodna grada.“

Grad Trogir imenovà ga takodjer svojim vlastelinom. Tu je imao i vriedne prijatelje bratju Andriaše (de Andreis*) Jakova, Franu i Tomu.

Jur u svojoj mladosti bavio se Jerolim pjesničtvom hrvatskim, pjevao je, po nagovaranju svoga prijatelja kneza Fundre, o Ljubavi; ali ljuba njegova biaše kamena prema njemu, te s toga padoše krila njegovu Kupidi, kako što sám izpovieda u Pjev. IX. kit. 35. Pisao je takodjer o nestavnoj sreći, od naslade častih, o boju itd. Nu radi toga tužio se je u svojoj starosti, što mu je duh njegda zaniela taština. Ovi njegovi mladostni spisi propali su žalibože sasvime.

Čini se, da je po običaju onoga vremena, isto tako kao što perom, znao vladati i mačem, jer kaže u Pjev. V. kit. 163, da je vidio svojim okom boj s Turci kod Novoga (Castelnuova), kojemu prisutstvovà (g. 1687.) njegov pašanac Jovo Alberti, kapetan spljetskih gradjanah, koji je imao za ženu Jerolimovu sestru Domu.

Nu bio je takodjer u duhu onoga vremena muž veoma pobožan, iz čistoga i podpunoga uvjerenja, što jasno svjedoče njegova zaostavša djela.

*) Od prastare ove trogirске porodice, preseli se jedna grana u Rim, gdje je sada kardinal de Andreis slavni potomak njezin.

Kao pravi pobožnjak prisustvovà g. 1681. velikoj svetčanosti crkvenoj u Trogiru, koja se slavila prilikom prenašanja tiela sv. Ivana biskupa trogirskoga, kojega život vrlj prijatelj Jerolimov, Ivan Kanavelić-Korčulanin toli umno opjevà.

Pod svoju starost odrekne se svojih prvašnjih častih, metne na stranu sve parbe, krene ledja gradu i gradskomu životu, te se odputi na selo, u tišinu i u slobodu: „kralj budući u svojoj hiži“, kako sám veli (Pjev. V. kit. 124).

Što ga na taj samotni život prisili, o tom pripovieda opet sám u svom pjevanju. (Pjev. V. kit. 125—151).

Izgubivši svoju prvu ženu Maru, kćer Franje Filipovića, nazvanoga takodjer de Filipis, otè mu smrt do skora tri sina i četvero bratje: Petra, koji kao kapetan varošana spljetskih padè kod Visokoga u bitci s Turci, dne 13. lipnja 1657. Franju, vlastelina spljetskoga; Josipa, koji se g. 1660. spominje kao kanonik i obćeniti parbenik duhovnih parbah (Causarum auditor generalis); a Jerolim veli o njem, da je bio i namjestnik prabiskupa; (Pjev. V. kit. 135) te napokon Šimuna, koji g. 1699. kao biskup trogirski umre.

Oženiv se po drugiput sa sestrom kneza Ivana Markića, ostadè po smrti svoje bratje i sinovah sám š njome i s jednom kćerju Sabom ili Elisavetom, budući da je drugu kćer Marietu udao bio za kneza i viteza Kanajeta, zapovjednika pješakah, (Pjev. V. kit. 140) dočim mu i jedina ostavša kćer Saba, najbolja prijateljica Ante, kćeri kneza Jakova Andriaša, biaše već zaručena za Nikolu Kaugrosovića (Capogrosso).

U samoći i tišini seoskoj, sjedeći medju knjigami, a baveći se kadikad i poljodjelstvom, te obradjivanjem svoga vrta (Pjev. V. kit. 117—118) izuml on najveće pjesničko djelo, što ga imamo na hrvatskom jeziku, te mu dadè sliedeći naslov:

„Povist vangelska bogatoga, a nesrećna Epulouna, i ubogoga a čestita Lazara, iliti od štete bogastva a koristi ubožtva, velopjesna gospodina Jerolima Kavanjina, vlastelina splitskoga i trogirskoga, prigodno razdiljena u triest pievanjah, s onizima, kà odstupno odašavši od poglavitoga cilja, stegnút od ljubavi, hoti pisati začinjajući od svoje otačbine dalmatinske, i od svih inieh dāržava, kralja i višieh ljudih iliriskih. Složenje korisno svakom čoeuku našega naroda, toliko svitovnomu, koliko duhovnomu, za ukloniti se od zla, a moć sliditi dobro za spasenje duša.“

Ova velopjesna, kako ju sám Jerolim nazvà, ima u trideset velikih pjevanjah ukupno 5443 kitice, a 32.658 stihovah. Ja sam njezin naslovpokratio, nazvavši ju: „Bogatstvo i ubožtvo“, budući da se oko ta dva predmeta kretje sav sadržaj ogromne ove pjesme.

Iz sadržaja pjesme vidimo, da se je naš pjesnik, osim pravoznanstva, bavio takodjer bogoslovjem, zvjezdoslovjem, siloslovjem, a najradje po-

vjestnicom. Ove znanosti predstavl on prvi izmedju hrvatskih pjesnikah narodu svomu u lahkoj odori pjesničkoj, te progovori kadikad o najtamnijih i najtežih predmetih ovieh znanostih tolikom laskostju i jasnostju, da se čovjek doista ne samo okretnosti i bujnosti njegovu jezika, nego i umnomu dohvatu, kao i svestranomu znanju diviti može. Pa ako mu baš jezik i slog nije vazda pravičan; da, kadikad uprav i nenaravan; ako se glede metrike dubrovačkim boljim pjesnikom ni s daleka približio nije, ako je glede srodstva opjevanih predmeta čestoputah sledio slavne pjesnike domaće i talijanske, kao n. p. u opijevanju raja i pakla, neumrloga Danta; to je ipak bogatstvom riečih i mislih nadvladao mnoge pjesnike naroda svoga.

Kolikom vatrom ljubio je sav narod slavenski, a nada sve otačbinu svoju Dalmaciju, pokazuje nam sadržaj Pjevanja 6 do 17 rečene pjesme. Poznajući povjestnicu svih granah slavenskih, i pjevajući o najslavnijih junacih i kraljevih naroda slavenskoga, progovori pjesničkim uzletom u Pjevanju XIII. o Ivanu Sobjeskom i Petru velikom, tadašnjih najvećih zviezdah na obzoru slavenskom, a suvremenicah svojih.

U Dalmaciji neima pako grada, ni porodice, ni malo zaslužnoga muža, kojega on u rečenoj svojoj pjesmi nebi bio spomenuo. Tu ima imenah i djelah svetacah i pobožnjakah, biskupah i redovnikah, kraljevah i vitezovah, umjetnikah, a najpače književnikah, pa medju njimi i takovih, koji nam do sada nebiahu poznani ni po imenu, kamo li po djelih.

Kako u svom Pjevanju VII. kit. 164 sâm izpovieda, umoli on sve daljne spisatelje hrvatske, da mu pošalju što su napisali ili složili, čim veli:

„A koji još od nas dalje
Što narodu svom' složise,
Nje umolih, da tu šalje,
Nek i Hrvat pop što više
S njih bi znao, za spasiti
Sebe, i puke i obiti.“

Ali čini se, da mu ovo nije sasvim za rukom pošlo; jer se na više miestah tuži, da od jednoga ili drugoga grada i književnika nije dobio umoljenih razjasnjenjah, ni odgovorah.

Po svoj prilici biaše naš Jerolim i glavni povodnik velike idee, koja se početkom 18. vieka u gradu Spljetu porodila, a tek ovieh danah, izza poldrugoga stoljetja, u Zagrebu uzkrisi i oživotvori, — idee naime utemeljenja jugoslavenske akademije, koju tada akademijom ilirskom iliti slovinskom nazvaše.

Ovoj akademiji biaše, ako ne početnik, a to predsjednik, veleučeni knez Ivan Petar Markić, vlastelin spljetski, svák našega Jerolima; jer je ovaj imao za drugu ženu, sestru istoga Markića. Sva je dakle prilika, da je naš Jerolim sa svojom sveslavenskom ljubavju bio glavni poticatelj i promicatelj uzvišene idee glede utemeljenja akademije jugoslavenske,

koja je jur g. 1704. u Spljetu obstojala, kako nam to gorespomenuti Markić (Marchi) u predgovoru svoga djela: „Misli křrstjanske za svaki dan od miseca“, tiskanog u Mletcih 1704. u 16. sljedećimi riećmi po svjedoči: „Nenahodim, da se može bolje uzgojiti i liplje urediti ovi jezik s izvārsnimi načini od besidjenja, niti veće prudit i dušam virnikov i nevirkov, nego prinešenjem od dobrih duhovnih knjig iz inih jezikov u ovi naš slovinski. Na tu plemenitu svārhu sastavila se jest u ovomu našem gradu, u kojemu najizvārsnije slovinske beside izgovaraju se, Akademia Illyrica, iliti v am slovinska; ova po načinu mladjahnoga stabla, ako bude zalivana s pričinenim znojem od ljudih ućenih i pomnjivih, podati će na svoje vrime mirisno i ugodno voće.“ — i o j d i

Ali akademija ova neurodi žalibože nikakovim mirisnim voćem; jer osim dvjuh triuh knjižicah duhovnih, neugledā biela svieta njezinom pomnjom nikakovo poveće znanstveno djelo, te tako istom što se porodi, padē pri pomanjkanju sredstvah i gojiteljah, zagušena težkimi tadašnjimi okolnostmi, u mrtvilo zabitnosti; dok ju onaj isti veliki muž, kojega troškom na svjetlo izlazi, i ova pjesma prvoga promicatelja iste idee, velikodušnim poźrtvovanjem svojim, ovieh danah opet u život neuveđē.

Veliko domoljubje svoje pokazā naš pjesnik i onom žestinom, kojom se uzprotivi mnienju njekieh inostranacah, da sried naroda našega neznanstvo (neum) sjedi (Pjev. IX. kit. 44), onom istinom, kojom pravedno kori griehe suvremenih zemljakah svojih, a medju njimi i opaku ljubav prama tudjim običajem i prama tudjoj nošnji, o čem u Pjev. IX. kit. 171 ovako pjeva:

„Sviet je otišo na opako,
Hārvat žive jurve niemški,
A gārduje što 'e tu tako,
Žene mužki, muž ženski,
I u frañacki način nose
Ženski oborac, ženske kose“; —

onom nadalje srdžbom, kojom pobija Ivana Lućića, što je pisao proti arcidjaku Tomi i Marķu Maruliću, sljedeći u svojoj povjestnici inostrane pisce (Pjev. VIII. kit. 30—71); onom napokon svetom vatrom, kojom slavi slovinsku misu (Pjev. VI. kit. 73) i slovinski jezik u crkvi, kojim jezikom služilo se u njegovo doba medju trideset i šest izvanjskih župah arcibiskupije spljetske, dvadeset i osam župah, dočim je samo osam ostalih rabilo latinski jezik, kako to tadašnji arcibiskup Stjepan Cosmi, u svojih naredbah zbora crkvenoga, poglavju XXIV. posvjedoči.

Pokraj mnogih prijateljeh, medju kojimi, osim gore navedenih, spominje: Karamana, Ardelli-a della Bella; Draga, biskupa barskog-a; Jeru Olimpića i Petra Marulića itd., imao je i dosta neprijateljeh, osobito na otoku Braču, proti kojim se gorko tuži na svrhi pjevanja osmoga.

Osim svoje velepjesni ostavi naš Jerolim u rukopisu talijanski pisane historičku razpravu o rodnom svom gradu Spljetu i o crkvi spljet-

skoj, koja se pod naslovom: „Informazione circa Spalato e la chiesa metropolitana“, nalazi u Spljetu kod kneza Ivana Kaugrosovića-Kavanjina, potomka Sabe, kćeri Jerolimove.

Kod istoga kneza Ivana Kaugrosovića nalazio se i jedini rukopis vele-pjesni Jerolimove, o kojem ponajprije kanonik Mate Santić u Zori Dal-matinskoj, zatim otac J. F. Jukić Banjalučanin u Danici 1853. str. 75 i 79, a napokon g. Prof. Mate Ivčević u posebnoj knjižici g. 1853. u Zadru izdanoj, na kratko progovoriše. Po ovom prem manjkavom rukopisu, pre-danom po rečenom g. knezu godine 1854. piscu ovoga životopisa, tiskana je ista velepjesan.

Da je istu ovu ogromnu pjesan pisao pod svoju starost, svjedoči on sám na više miestah, a medju ostalimi pjeva u Pjev. XVII. kit. 8—10 ovako:

„Tromo 'e pero, bieli prami,
Ni'e ih càrnom od razblude
Màrčit veće, al silami
Ogariti vojske hude,
Neka od boja i od ljubavi
Snažnie i hitrie pero pravi.

Ja sam skàršio trieske davne,
I razdario bdenja mlada,
U kih pisah od nestayne
Sreće, častih od naslada'.
Ter se bolim, da izmine,
Zani i mene duh taštine.

Sada mi su težje misli
Prišastnega od spàsenja,
Smàrt je blizu, bàrž' su prišli
I vremena razčinja, ...
Rad bih moć riet istinito,
Da se hàrvah hrabrenito.

Da seljanstvo izpunio sam,
I težanje ne opako,
A da vieru sahranio sam
Sàrcem, dielom, ako i mlako,
Zato da ufam krunu opravde
Na dan vèli božje pravde.“ —

I doista, on je svoje poslanstvo izpunio kao domoljub i pjesnik, hrvao se hrabrenito, težao ne opako, sahranio vjeru srcem i djelom, te zaslužio ufanu krunu opravde i slave već prije smrti svoje, kojoj se je toli skoro nadao, a skoro i dočekao.

Dne 14. studenoga 1714. umrè u Spljetu i bude pokopan u porodičnoj raki crkve Otacah sv. Franje, ležeće u velikom zagradju (Borgo grande).

Nakon sebe ostavi svoju kèer Sabu, udatu za kneza Nikolu Kau-grosovića (Capogrosso), koji s imutkom svoga tasta primi uz prezime svoje porodice takodjer drugo svojega tasta, te ovo ime kao častnu i slaynu baštinu prenesè na svoje potomke.

Ivan Kukuljević Sakcinski.

JEZIK

JEROLIMA KAVANJINA.

Vaskolik naš jezik slovinski (= ilirski) iliti jugoslavjanski (= jugoslavenski), nalazeći se u *trokutnome* prostoru zemaljskom izmedju *Dunaja*, *Černoga* i *jadranskoga* (sinjega) mora razdjeljuje se *narodopisno* (ethnografski) na četiri glavne grane:

a) na **kaj**-kavsku t. j. *slovensku* u Štajerskoj, Kranjskoj, Koruškoj, Hrvatskoj (izmedju *Save* i *Drave* iliti u tako nazvanoj *gornjoj Slavoniji*) i u zapadnoj Ugarskoj, naime u županiji *mošonskoj*, *gjurskoj*, *šoprunskoj*, *požunskoj*, *železnoj*, *šomodjskoj* i *saladskoj*. Grana ova dobi ime **kaj**-kavsko od zaimena upitnoga (pronomen interrogativum) **kaj?** (= **ča?** ili **šta=što?**)

b) na **ča**-kavsku iliti *primorsko-hrvatsku*, koja se počimlje od rieke *Kupe* (Colapis, Kulpa), pa se proteže prama jugo-zapadu izmedju rieke *Korane* od *Karlovca* (Karlstadt) i izmedju rieke *Neretve* (u Hercegovini) do sinjega iliti jadranskoga mora. Grana ova nazva se **ča**-kavskom od zaimena upitnoga **ča?**

Ova grana naroda i njegovo narječje jest višji stupanj razvitka i izobraženosti jezika slovenskoga iliti **kaj**-kavskoga, naznačenoga gore pod a).

Narječje **ča**-kavsko slaže se s **kaj**-kavskim obilnostju jednakih riečih, jednakih starinskih oblikah grammatičnih, običajnih izrekah i poslovičah, te ponajviše starim akcentom iliti glasoudarom; a razlikuje se od njega blagoglasnijim i punijim samoglasnikom **a** mjesto **e** u *tvaranju* (formatio) i oblagoglašivanju riečih, n. p. rieči slovenske na dočetne slovke: *el, en, enj, er, es, ec, ek*: **orel, den, gladen, žedjen, ogenj, vjeter, dober, pes, oves, lonec, kotec, jarek, petek, kratak, tenek, sladek, krotek**, itd. dočimaju ili svēršuju se u **ča**-kavskom narječju kao i u **što**-kavskom na: *al, an, anj, ar, as, ac, ak*: **oral, dan, gladan, žedan, oganj, vjetar, dobar, pas, ovas, lonac, kotac, jarak**,

petak, **kratak**, **tanak**, **sladak**, **krotak**, itd. (Prispodobi moju „Slovnícu ilírsku“ u Zagrebu 1854. str. 28.)

c) na **što**-kavsku iliti *hercegovačku*, razvivšu se sa zapado-juga prama sjeveru iliti ponajglavnije između dviju rijeka: *Neretve* i *Drine* t. j. u Hercegovini i Bosni, a odatle prama iztoku preko granice sèrbske do rijeke *Morave*, gdje već počimlje *resavsko* ili *nabugarsko* narječje, u mnogoj struci nalik našem *zagorskomu kaj*-kavskomu narječju. (Vidi „Srpski rječnik“ Vuka Stefanovića u Beču 1818. str. XVI i XVII.)

Što-kavsko iliti *hercegovačko* narječje (Vukom Stefanovićem *Karadžićem*, — kao što gori spomenusmo — tako prozvano) slaže se u obće sa **ča**-kavskim blagoglasnim samoglasnikom **a**, kako gori pod *b*) napomenusmo; a razlikuje se od njega ponajviše

pèrvo: prirastkom *genitiva* množ. broja muž., žen. i sred. spola I. i II. sklonitbe na dočetu slovu **ah**, n. p. **ča**-kavski: stol-**ih**; muž: muž-**ih** (*Genitiv množ.* muž. spola svèršuje se u **ča**-kavskom pravilno na slovu **ih**); dobro: dobár; sèrdce: sèrd-**ác**; sedlo: sedál; zemlja: zemálj; ovca: ovác; tikva: tikáv; igla: igál; kruška: krušák, itd.

Sve ove i spodobne rieči dobivaju u *genit. množ.* **što**-kavskoga narječja dočetak **ah**: stól-**ah** ili stol-*ov-ah*; muž-**ah** ili muž-*ev-ah*; dobár-**ah**, sèrdác-**ah**, njedár-**ah**, sedál-**ah**, zemálj-**ah**, ovác-**ah**, tikáv-**ah**, igál-**ah**, krušák-**ah**, itd. (Prispodobi moju „Slovnícu ilírsku“ u Zagrebu 1854. str. 29.)

drugo: razlikuje se **što**-kavsko narječje od **ča**-kavskoga ponajviše *pomicanjem* iliti *skakanjem* akcenta iliti glasoudara u dvo- i više-slovnih riečih sa *posljednje* ili *predposljednje* slovke uvijek za jednu (a *kadkada* i za dvie slovke) **natrag**, n. p. sljedeće izreke **ča**-kavskim akcentom:

Slūgá veli, dà je vodá dobrá, àli dà je vinó bòlje od vodé, — izgovara **što**-kavac ovako:

Slúga vèlī, dà je vòda dòbra, àli dà je vīno bòlje od vòdē. (Vidi „Slovnícu hèrvatsku“ Ant. Mažuranića, u Zagrebu 1859. §. 36. Prispodobi nadalje iste slovnice hèrvatske §. 51: 3. str. 23. — i moje „slovnice ilir.“ §. 7.: 6. i 7. na str. 33—36.);

tretje: **ča**-kavsko je narječje **i**-kavsko, a **što**-kavsko — *hercegovačko* pretežnije **je**-kavsko, n. p. **ča**-kavsko: mīsto, mīra, vīra, līp, līpši, vidīti, letīti, — izgovara se *hercegovačkim* i sada primljenim **književnim hèrvatsko-sèrbskim** narječjem: mjesto, mjera, vjera, liep ili lijep, ljèpši, vidjeti, letjeti itd.

d) na granu *bugarsku* iliti *tračku* (od zemlje stare *Thracie*), koja počimlje od rijeke *Morave* u Srbii i pruža se prama jugu između *Arbanaske* (Albanie) i *Grecie*; a prama iztoku i sjeveru između *Dunaja* i *Černoga Mora*.

Grana ova jugoslavjanska broji do četiri (4) miliuna dušah.

U bečkih novinah: „*Beilage zum Morgenblatte der Wiener Zeitung*“ od 20. Studenoga (November) 1849 stoje pod člankom: „III. *Die Donau-Völker*“ — o Bugarih izmedju ostaloga sljedeće znamenite rieči: „*Die Bulgaren, ein uraltes slavisches Volk. Sie sind die Hauptschiffer auf der untern Donau und die thätigsten Kaufleute auf der grossen Strasse von Constantinopel zur Donaumündung, so wie auch auf der Hälfte der grossen Karawanenstrasse von Constantinopel nach Serbien und Belgrad.*“

Pav. Jos. Šafařík veli u svojem za Slavjanstvo veoma važnom djelu: „*Slowanský Narodopis*“ — w Praze 1842. §. 12. str. 41: „*Sidla Bulharův prostirají se po wetší částce dřevní Moesie, Thracie i Macedonie čili nyní tak nazvané Rumelie we statu tureckém,*“ t. j. Sědišta Bulgarah prostiru se po većjoj česti stare Moesie, Thracie i Macedonie ili po sada tako nazvanoj Rumeliji u děržavi Turskoj.

Bugarah imade i u Banatu, u temešskoj županii, tri naselbine: *Modoš, Bešenovo i Vinga*. Ova posljednja naselbina jest njihovo glavno mjesto i broji do 4 (četiri) tisuće dušah. Oni se sámi zovu *Pavličani*, od *Pavla* vladike, koí ih je ovamo doveo.

Obilježja staroga bugarskoga iliti cěrkveno-slavjanskoga jezika i današnjih narječjah navodi Šafařík u gori spomenutome djelu „*Narodopis slowansky*“ §. 11. i 12. potanko.

Mi ćemo ovdje samo u kratko njeke razlike izmedju sadašnjih narječjah bugarskih i gori pod *a, b, c* spomenutih narječjah jugoslavjanskih navesti.

Bugarsko narječje razlikuje se od ostalih narječjah jugoslav. najviše time, što je po primjeru inostranacah, naime Gěrkah, Arbanasah, Vlahah i Turakah poprimilo *spolnik* (articulus, das Geschlechtswort). Pri-spodobi moju „*slovnícu ilir.*“ §. 29.: 2. str. 166. Time je ono veoma osiromašilo; jer je sklonitbu riečih izgubilo.

Slušajmo, što o tome *bratja Miladinovci*, Dimitria i Konstantin, u svojoj uprav ovo danah ovdje troškom veleblagodarnoga preuzvišenoga gospodina biskupa Jos. Jurja **Strosmajera** izišavšoj knjizi: „*Bul-garski narodni pjesni*“ (= *Български народни цѣсни*) v Zagreb v knjigopečatnica-ta na A. Jakića 1861. u vel. 8. str. VIII i 542. na str. V. govore:

„*Членъ одъ мъшки-отъ родъ сѣ употребитъ: жтъ, атъ, о, отъ. Сѣ употребватъ 1) жтъ — по край Дунавски-те мѣста до Търновско; 2) атъ — по край Балкански-те северни стърни; 3) а — на обе-те стърни отъ Балкан-отъ, особено во Тракія; 4) о — одъ Сереско, доходвеещемъ до Кукушко, по дължина-та од Родипи до Самоковско, (Софійско) и сѣ извр-твять до северни-те стърни отъ Македонія; 5) отъ — на 'си-те*

други западни стѣрни, како Охридско, Прилепско, Битолско. Множ. число од мѣшки-отъ и женски-отъ родъ те (во 'си-те западни стѣрни), а тѣ (тѣ) или ти (во восточни-те)“ — т. j. Члан ili spolnik upotrebljuje se za мушки rod ili spol **ѣТ** (=at ili ont poljski), at, o, ili ot. Upotrebljuje se

1) **ѣТ** (at ili ut) u Podunavlju do Turnova (Тѣrnovskoga); 2) at — uz Balkanske sjeverne strane; 3) a — uz obje strane Balkana, osobito u Trakii; 4) o — od Sereska do Kukuška, dužinom od Rodipi do Samokova (do Sofije) i proteže se do sjevernih stranah Makédonije; 5) ot — na inih zapadnih stranah, naime na Ohridskom, Prilepskom i Bitolskom. Za množtveni broj mužkoga i ženskoga spola *te* (u zapadnih stranah), a *tje* (tije) ili *ti* (u istočnih).

U ostalom imade bugarsko narječje mnogih slovničkih oblikah, koji se slažu sa **kaj**-kavskim narječjem, n. p. **venec**, **gorec**, **oreh**, **orel**, **raven**, **radosen**, **veren**, itd.; imade nekih, koji se slažu sa poljskim, naime **ѣ**=a, маѣар (mađry)=múdar; маѣа (meċa)=múka; раѣа (reċka)=rúka, itd.; zatim **ѣ**=ja: млѣако (=mlieko); нѣаšto (=nješto), ѣолѣак (=čovjek) itd.; u nekojih oblicih slaže se sa ruskim n. p. u zaimenu го=ga (m. njega); zatim u blagoglasju: со, во (m. sa, va=u) — a ponajviše, što se obilja rieċih tiċe, slaže se sa ĉakavskim i štokavskim narječjem. Još njevoja o obilježju bugarskoga narječja (vidi u mojoj „*slovnici ilir.*“ §. 5: 4. str. 22 i 23.)

I to je sve kao kratak pregled jugoslavjanskih narječjah, što mi se je potrebno učinilo, da se navede, kako bi se поближе s jezikom našega *Jerolima Kavanjina* upoznali.

Budući sam ja dolje podpisani, na prošnju presvietloga g. Ivana Kukuljevica, pomaganje izpravljanja tiskarskih pogrešakah u djelu našega *Kavanjina*, a naime *drugu korekturu* primio, to mi je priliku pružilo, da ovdje o jeziku jugoslavjanskom u obće, a o jeziku Kavanjinovu i njegovu rukopisu nekoliko rieċih prošborim.

Jezik Kavanjinov jest izvorno i ponajglavnije **ĉa**-kavsko narječje, kao što smo o njem gori pod b) obilnie razložili. Naš najstarij pjesnik, za kojega do sada znamo, jest *Marko Maruliċ*, Spljetjanin, kao i Kavanjin. Onaj se rodio god. 1450, — a ovaj 1640: dakle je ovaj gotovo za dvie stotine godina mladij. Onaj veli u predgovoru svoje *Judite*, da je pjevao po običaju starih zaĉinjaváe (zaĉinjalácah ili pjesnikah) hrvatskih, za koje mi danas jošte ništa neznamo; a ovaj je već izim svojega predšastnika sugradjanina imao primjerah dosta u dubrovaĉkih i inieh hrvatskih pjesnikah, za koje mi znamo, kao: Mavra Vetraniĉa, Gjoru i Marina Dáržiĉa, Hanibala Luĉiĉa, Andriu Ćubranoviĉa, Dinka Ranjinu, Šiška Minĉetiĉa, Petra Hektóroviĉa, Nikolu Nalješkoviĉa, Dinka Zlatariĉa, Ivana

Franjina Gundulića i svoje suvremenike: Jona, Jakova i Gjora Palmotića, Ivana Bunića, Vladislava Minčetića, Petra Kanavelića i ostale.

Premda je naš Kavanju uz svoje čakavsko narječje primio i štokavsko; to mu se ipak imamo veoma čuditi, da se je uz tako sjajne primjere, kao što su Ivan Franjin Gundulić, Jon i Jakov Palmotić, Bunić, Minčetić i Kanavelić, ponajviše pridržavao svojega predšastnika i sugradjanina *Marka Marulića*.

Mi smo, koliko biaše moguće — to se mora iskreno izpovjediti — radi dosljednosti mnoge **i** u **ie** pretvorili. Tako smo i mnoge očevidne i manje snosne čakavštine izmjenili, n. p. u pjevanju 29. kitici 24. stoji u rukopisu ovako :

„Sve, što t' rečen, istine su,
Viri nie šta naknaditi,
Što novaci s nova miesu
Od meč, ko se hoć shraniti,
Oporučie duojet ima,
A sam mestar pò srîd Rima.“

Što se načina pisanja tiče, to se mora reći, da smo to djelo, sa svime pretvorili, čitljivim, i na koliko uzmogosmo — ukusnim i razumljivim ga učinili to organičnim našim načinom pisanja, to grammatičnim i inim znanjem, to napokon interpunkcijom.

Tako isto u pjevanju 29. kitici 35. stoji u rukopisu ovako :

„Nimu kogod u opianstvu,
A s nikiimu ni razlike, itd.

Tako u istoga pjevanja kitici 36 :

Svoje rike urilo živo, itd.

U kitici 41 :

Hoće u broju i u opijnstvu, itd.

U kit. 49 :

Svi sastavljajuć stablo opijjeno, itd.

U kit. 149 :

Premda hižu i u Split iman, itd.

Često se opet pismena **c** i **z** u rukopisu zamjenjuju. Tako u pjev. 29. kit. 85. stoji :

„Vojnizi mu i vitezi, itd.

U kit. 34 :

Er ko nij' plav bez uladauza

Bez vojnode ni hrabarstva, itd.

U kit. 27 :

„Rieć priuozza angelskoga.“

Napokon nam valja, da ovdje, za bolje razumljenje ovoga djela, jošte dvoje napomenemo :

Prvo: Što čakavci, kao ponjегда i kajkavci, u riečih, u kojih se zubni glasovi **d** i **t**, a njeğda i jezični glas **l**, sa **j** pomekšuju, — rečene glasove pred **j** rado izpuštaju, n. p. me**ja** m. me**dja**; pre**ja** m. pre**dja**, vi**jen** m. vi**djen**; ro**jen** m. ro**djen**; ro**jenje** m. ro**djenje**; vi**ju** m. vi**dja** (= vidim); milosa**rje** m. milosa**rđje**, itd., n. p.

U pjev. 29. kit. 149:

Nehtl me odniet' k Splitu gradu,

U komu sam dobro vi**jen**,

Neg' gđi živem u obadu,

Mnokrat veoma nenavij**en**.

U kit. 164:

„Tako vri**ja**'u**ć** prem najgar**je**

Pravdu i Tvoje milosa**rje**.“

Nadalje op**ian**stvo = op**jan**stvo m. ob**čan**stvo; op**jin**stvo m. ob**čin**-
stvo; op**je**no m. ob**ć**eno, n. p. u pjev. 29. kit. 35:

Nimu kogod u op**ian**stvu, zatim u kit. 49:

Svi sastavljaju**ć** stablo op**je**no, itd.

(Prispodobi o tome i moju „*slovnícu ilir.*“ str. 23. i 24. Pazka 2. zatim str. 25: 7.)

Tako isto izpušta se **l**, n. p. u pjev. 29. kit. 36:

Rie**ć**, koja je svieh najbo**ja**. Ondje u kit. 69:

Mogó bi i bit' štogod bo**je**, itd.

Napokon ima u rukopisu u pjev. 30. kit. 146:

Bo'**e** (m. bo**je**) s Amonom cie propasti

Bì s poglavstva na križ pasti.

Drugo: Da se u ovoj pjesni u pričastjih prošloga vremena prelaznih i neprelaznih glagoljah (participia praeteriti transitivorum et intransitivorum verborum) na dočetak **l**, često izpušta isto **l**, i naznačuje se apostrofom, koi oblik nazva Dr. Pavao Jos. Šafa**tl**k po Karamanu (Caraman) *neretvanskim*, (vidi moju „*slovnícu ilir.*“ U Zagrebu 1854. §. 53: C. Pazka 3. str. 262.) n. p. u pjev. 29. kitica 146:

„Rekao sam ti, što sam moga**a**,

Što si vidi**'**, zapameti,

„Dove**'** sam te tja do Boga,

Dalje i više ne**ć** hotieti.“

Pisah u Zagrebu 19. sèrpnja 1861.

Prof. Vjekoslav Babukić.

PIRVANJE PARVO

Nadglednik.

BOGATSTVO i UBOŽTVO.

VELEPJESAN

u 30 pjevanjah.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

BOGATSTVO I UBOŽTVO.

VELIKIJEK

Prvi broj

Main body of faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint text at the bottom right of the page, possibly a signature or publisher's name.

PIEVANJE PÄRVO.

Nadglasje.

*Pievam bratji, paček plačem
Škode od blaga, grieha i sliedna,
Sastaše se ke bogatcem,
Viek neutieše koji biedna,
I razkošni život trajuć
Sebe izgube umirajuć.*

*Kažem, ko zli običaji
Čak do smàrti zgone ljude,
Ko su i odveć pomičaji
Sioni tamne od razblude,
Ko i do groba grieh protegnut,
Bit ée od Boga riedko uztegnut.*

1. O čovieče, ki umàrli
Na sem svietu život traješ,
Dobro odvâržè, zlo ogàrli,
Ko da Boga ne poznaješ,
Otvor' oči na ove piesni,
Skrati želje, sàrce stiesni

Jer ako ti 'e sreća dala,
Da ugodnog sred veselja
Vodiš danke, al ti opala
Jurve sreća skrati želja'
Množ u obili, a u nevolju
Sàrce stiesni, stiesni volju.

Evo, pievat za tvo'e dobro,
Život gàrdi i pogani
Od bogateca ja sam obro,
Da ne laska nego izrani
Bratski govor sàrce tvoje,
Čim poslišaš sviete moje.

Sviete, koje davam tebi,
Da ne ufaš u tvoe blago,
Nù uhljen kad si u sebi,
Da ti 'e tielo lačno i nago,
Ufaj, 'er narav gori uzlita
Laka, a težka doli hita.

5. Doli hita i potegne
 Zlata množstvo i tegota,
 Gori diže i dotegne
 Pristalište od života,
 Dušu, ubožstvo koja ljubi,
 Nebo od blaga u pogubi.

Sviete, koje Vil mlohava
 U pamet mi ne postavi,
 Neg mi ih kazà mudrost prava,
 Nedohitna po naravi,
 Ona tu svies uli od više,
 Da svak smišlja, svak da izdiše

Svak izdiše i svakomu
 Sve to bliže smàrt pristupa,
 I na svietu himbenomu
 Grieh zasliepi svih nas skupa,
 'Er se na njem vrieme meće,
 Kad svak živit mni još veće

Mre svak, nezna al' nitkor ini,
 Kad toj vrieme ima biti,
 Neg Gospodin tvoj jedini,
 Ki svak u čas može priti,
 Da te zovne veće k sebi,
 Ko bdeć budeš, blago tebi.

Svak odhodi, a ne nosi
 Nitkor blago svoje sobom
 Na smàrt, kogod milost prosi,
 Znat nemore ko za grobom
 Ima miesto njemu dopast,
 Ali nebo, ali propast.

10. Svak premine, a niednoga
 Nij' da ožive i uskriši,
 Pun pokoja skrušenoga
 Da poplače, što sagriši,
 Grabi život i prigode
 Sviem smàrt jedna na odhode.

Umire svak, al razliko,
 Dobar i zao ne jednako,
 On će otiti u veliko
 Dobro, a ov propast će u pako,
 Gdi ga pàrže živi plami,
 Sàrde stežu verugami.

Svak jedankrat mre na sviti,
 Dušu i jednu sàmu ima,
 Ku ako bude izgubiti,
 Za sahranit druge nima,
 Naknaditi tóku štetu
 Nie poufat u kom svietu

Tiem po rieći rieći iste,
 Ka od otca Boga izhodi,
 Pustih pero, neka ište
 Kako iznadje, neka izvodi
 Život, pute i istine,
 Ké nam kazà božji sine.

On bo 'e reko, bivši u pùti,
 Da je život i istina,
 I u njem da su pravi pùti
 Od nebeskiah kraljevina':
 Zato on sàm drum tvoj budi,
 Zajdè inako i zabludi.

15. On je svetlos, put i vrati,
Kroz ke ako ne udje se,
Nećeš moć nać stan bogati,
Neumarli gdi bave se,
Božij stadnik kud na paše
Vodi ovčice, duše naše.

Stranput putnik čim putuje
Oštru pustoš segaj vika,
Već vratit se mučno mu je
Na put dobra, bez vodnika,
Vieran kalauz ki je njemu,
Da duhovno pomože mu

Ali ako sám neupravi,
Nit mu vodja čest podade,
Sretit će ga zvierje i lavi,
U kieh jame lasno upade,
S kieh je izit neuzmožno,
Kad već tielo 'e njim podložno

A te jazvine, a te zviri
Jesu opačtva, jesu zlobe,
S kimi omagljen to već tiri
Griešnik blude i gnjusobe,
Tim iz jaza u jaz tone,
Dok u viečni jaz potone.

Tako s grieha u grieh pada,
Tko se nauči griešit prije,
A tko mladcem grieši, i sada
Grieh mu teško dušu rije.
Jedno bezdno drugo zove,
Gdi običaji grieha plove.

20. Nek razumieš, o čoviče
Što 'e grieh smàrtni, koga slidiš,
I koe smàrtne nosi biče,
Prikažem ga, da ga vidiš,
Da ko ljuta zmaja gârstiš
I od njeg se svedjer kârstiš.

On je otrovna britka strila,
Koja dušu čini mriti,
S kom pokle se 'e izranila,
Smámno grede stvor sliediti,
Pleća obrativ čoek poletan,
Stvoritelju svom' odmetan,

Ki je dobro brez priroka,
Pàrvi počet, pàrvo bitje,
Visok uzrok od uzroka,
Zadnje česno sviem dospitje,
Ki 'e blaženstvo neizmirno,
Pravi pokoj, miesto mirno,

Po naravi nedospietna
Mudros, pravda, moć, dobrotà.
Grieh je u sebi neumietna
Bezum, sliepost i sminota,
Kom se usudja čoek prizloćan
I Boga ubit, da je moćan.

Grieh je skazan prestrašiva,
Potočina nečistoće,
Dimna glavnja ognja živa,
Hudi uzrok svake zloće,
Nalip, kiem nam umorenja
Vrag dá u čas naslađenja.

25. Ovo 'e on triesk , ki pohvatà
 Našieh duša' zlato čisto,
 A ostavlja čitovata
 Tiela, dušam ká su misto ;
 Ki iz kese vadi vani
 Pienez s vârhû dobivani.

Pârvo od Spasa nas odmeće
 I izdaje Judom njega,
 A Pilatom na križ meće,
 I opet Žudij propinje ga,
 Tlači božje sve krieposti,
 Milos, pravdu u cielosti.

Paka topi i pripravlja
 Duh za pakla žive muke,
 Zle godine svoje ostavlja
 Dugovite valske buke,
 Da bez snage čoviek gine
 Noviem griehom čim pogine

Od pameti gazi zdrake,
 I od mudrosti, i od umienja,
 Da dobrote grusti svake,
 A priljublja sagriešenja,
 Da truničan grieshnik biedan
 Bude vazda grieha žedan.

Grieh živote nama skraća
 I dovodi smârt nemilu,
 Ko se grieshnik ne obraća
 U porastu svom nezrilu,
 Trieba 'e, da umre i pogine
 Sriedu tamne razpuštine.

30. Tira Trojstvo sveto od sebe
 A otvara uljez vragu,
 Ki posieda, jaoh, za sebe
 Istu dušu bogu dragu,
 Ka ostaje s grieha toga
 Gârdja od djavla paklenoga.

Nadahnutje slabo daje
 Za odlučit pokorenja,
 Zločestija već ostaje
 Najgorega živinčenja,
 A grizlica oštra tanka
 Toči unutra bez prestanka.

Ka čim grize, još ufamo
 Da i griehi će se izšaptati,
 Zlobu grieha dotle znamo:
 Čim nas bude ugrizati,
 Ko prestane grižnja svaka,
 Pride otvardnos sârca opaka.

Cârkva, iskârnji, sva stvorenja
 Târpe grieha cić smârtnoga,
 Cârkva gubi dostojenja
 Dobrieh dielah vierna svoga,
 A stvorenja, ka ù grieh služe,
 Prokletvom se i ona kuže

Boga otimlje, ki je 'sve svima
 I cieni nas ništa od ništa,
 Ništa u ubožtvu, i kad se ima,
 Ništa u putih, i u sva mista,
 Ništa u smiernos, ništa u dielu,
 Ništa u duši, ništa u tielu.

35. Zloba mu je nedospita,
I tolake 'e grieh tegosti,
Sviah Svetaca' da prihita,
Iste Majke od milosti
Dostojanstva neprocina,
Kao su more i pučina.

Za pritegnut ku težinu,
Bi potriebno svakojako,
Da se uputi božjem sinu,
Ki hti kàrvi brime jako
Stavit križa na mierila,
Gdi bi kaplja dosti bila.

Ove i više, brače, jesu
Škode od grieha neizrečene,
Uvedi se, ovo niesu
Tašte gatke, neg' istine,
Jedan i sám taj grieh digni
I ko od smàrtna zla odbigni.

Ni na oprostne grieha lesto
Nemoj vazda spravan biti,
I ranjenje lako a često
More život pogubiti:
Sije vasdan nerazloga
Djavo, nek mu 'e žetva mnoga

Tieraj i ove lihe male,
Kè se kupe i sastaju,
I kad mniješ da se šale,
Tad vinograd razčinjaju
Duše, koja s te potare
Plod izvårstan dat nemore.

40. Miši morski, kao predhode
Veloribe, skot baline;
Tako i sitne svim zàhode,
Strašne uzroče opačine:
Ko od malahnieh vár ne čini,
Lako opade s najgorimi.

Svak zna, običaj tamnu da je
Izkoriepit mučno nami,
Zloba otvårdja, ne omekčaje
Sàrca ljudska, jakno kami,
Koga razbit pak nie moći
Bez velike zgor pomoći

Običajno stiska dilo,
Da dieluješ često onako
Ko si pričeo, er je milo
Dielo ostavit, prem da opako.
Grieh ki uzgoji u mladosti
Traje i bledoj u starosti.

Ko na vàrsieh Mongibela,
Gdie sve stinu sniezi bili,
I pod skupim od pepela
Skrovni živu ognji sili:
Tač pod siedi vlasmi mrazni,
Krie se često plam neugasni.

Plam, kojega kàrstno vrilo
Vik ni'e moglo zagasiti,
Premda 'e pako zagasilo
I oganj njegov siloviti,
Ki 'e vidieti manji da je,
Neg ov, ki svim dodijaje.

45. To 'e grieh kleti od razblude,
 Kiem napastnik svej ametom
 Ribá mrežom sliepe ljude,
 Ne udice same odmetom,
 Kom poteže na ostale
 Jeđnočito, bez navale.

I na kopnu, i na vesku
 Loveći nas prij' nesriće,
 Golem lovac čineć tresku,
 Prevára nas ko voliče,
 I da čini veće pliene,
 Za čuvite meće žene.

Gđi su one, tu obleću
 Cielá jata poletari'
 Ter se na omel ludo meću
 Mlad bieloguz, svračak stari,
 I ostaju u toj doba
 Uhitjeni, viseć oba

Li, kad pride staru zima,
 Mučno 'e veće sredu sniega
 Tierat stopim mlohavima
 Košuticu hitra biega,
 Trudno 'e hãrtu, ki dohãrti,
 U ljuvenoj stat obãrti.

Tri su stvari baš mårzeće
 I pri Bogu i pri ljudi':
 Bogat, skup je ki odveće,
 Ponosite ubog éudi,
 Star, ki radi u zabavi
 Još živiti od ljubavi.

50. Kad Spartanca, ki uzgoji
 Niže pasa bradu, upitá
 Nieki: što da brada stoji
 Duga i vietrom svakim lita?
 Reče: videć nek siedine
 Nebim činio ke krivine.

Ljubav kleta snagu al stire
 Vãrhu ljudih svake dobi,
 K nebu i paklu tá dopire,
 Kad i Boge njih predobi,
 Ki umaknuše s grabše pline,
 Sviet Europe, Proserpine.

Pripoviest je i čudesan,
 Da se niegda pretvorio
 Nieki Jove vãrhnebesan,
 Kad je zgubno š nje gorio,
 Orlom, volom, rosom zlata,
 Istom ona da mu 'e plata.

Rob mi 'e dakle, taj riet more,
 Eto Jove pun slobode,
 Eto s plamom mojim gore
 Sunce i Neptun sredu vode,
 Eto i Marte prehrabreni
 Bez boja se predao meni.

Koji turan, ka l' prigrada
 Nje se sili hoće opriti?
 Tvãrdj žestoka Sparte grada
 Nij joj mogla suprot iti
 Žešeće pãrsi, žešća mista
 Smaga naglost ta nečista.

55. Nu na svietu nij' niednoga
 Skrovna kraja, miesta očita,
 Da iz luka ognjenoga
 Kleta ljubav ne dohita.
 Ni kameno sàree nije,
 Koga taj stril ne probije.

Parid liepe cié Jelene
 Gàrčkom rukom nepropà li?
 Grad Trojanske otačbine
 Ne užgà li i popali?
 S tebe nie l' bio boje smíne
 Lehše i Enea cié Lavine.

Ariadna Tesea radi
 Nil' se s otcem zlo svadila,
 A s Jazuna Mediadi
 Draga bratca nil' ubila?
 Jáak Alcide nil' se stavi'
 Prest kudielju cié ljubavi?

Cesar, Scipiun, Mark Antoni,
 Kih i danas vas sviet hvali,
 Potavníše slavu i oni;
 Jer jih slaba žena svali,
 Aristof'la ljubi plaha
 Ne zauzdá li, i ne jahà?

Jakov s Rakle, Sikem s Dine
 Što ne čini, što ne tvori?
 Samsun, Sal'mun s žene usine
 Snagu i mudrost nil' obori?
 Tisbe sdružít za Pirama
 Hù se nabost na mač sáma.

60. Pastir Tírso i Melibe
 Svoih pastirák ljubav čúte,
 I studene plovne ribe,
 I nemile zvieri ljute,
 I pod zviezdóm i diplami
 Ištu se igrat s svojim' drugami.

Četvernožje múká i riče,
 Ptice lete i žubere,
 Sve stvorenje ko se miče,
 Koje plazi, koje nere,
 Sunce, miesec i nebesa
 S ljubljenoga vàrte s' besa.

Za liepotóm neba čezne
 Stravna zemlja, a sve zvezde
 I krieposti gor nebesne
 Ognjem gore cié nje gizde.
 Ona uzdiše š njega s dnoni,
 A ono iz visin š nje plač roni.

Ter u daždih k njoj prihodi,
 Neka ljubi obljubljena
 Sebi drage plode plodi;
 Već tegotna učinjena
 Hoće u kriepost svoga litja
 Da dá trave, voća, cvitja.

Iz hladenca svoga iztieče
 Bistra voda i žamori,
 Svud se vije i obtieče
 Dalje k moru, s koga gori,
 I gdi 'e blizu, naglo hárli,
 Da ga celune i zagárli.

65. Stabla i stienja ta poteže,
Ka ćućenja neimaju,
Gvoždje k sebi stiena steže,
Stabla u žilah nju poznaju,
Kako će se ljutka slama
Pak odaprit od nje plama?

Mislim, čistoj ko Susani
Starci zasiede učiniše,
I ko siedi Lot užgani
Ni svoj kàrvi prostio biše,
Ter trepećem, da ja nisan
Tieh takovih drug obisan.

Nù nepočmi ako nies'
Poćeo iskru tu nítiti,
Jerbo kad htiš da se ogrieš
Gorko š nje ćeš se opariti:
Mnokrat i jedna iskra mala
Silne 'e ognje razazgala.

Iskra u sàrcu pogled žeže,
Pogled rieči, rieč požudu,
Napredkuje svej to bliže,
Dokle izgori nas u blúdu,
Ah, jaoh! viku nepravedan
Nij' bio ćoviek u hip jedan.

Znaj, da bila 'e šiba tanka
Bor, ki kruni ćelo od gore,
Rieka, mala ka izvri vanka,
Sada lieva more u more,
Radja grom, triesk i trus naga
Zemlje otavne sitna vlaga.

70. Pokriepi me, mili Bože,
Od grieha me ti izbavi,
Nedopusti stare kože
Na tãrg da idju od ljubavi,
Do siedinstva i starosti
Neostav' me, neg mi prosti.

Nedieli se, vazda tvá je
Meni milos prud, zastupaj,
Pomoć svej tvá potriebna je,
Vik ne bieži, neodstupaj,
Ako od slaba hip odšetà,
Padè, i izdà te uzopeta.

Tim ako se ko naući
Tierat tu al drugu zlobu,
Neka mući, neka skući,
Teško je kidat svú utrobu,
Mućno je mućno grieh smicati,
Kad se u narav već obrati.

Bog sám more diela prika
Svoim mogućtvom pretvoriti,
I što je ukor, da je dika,
Sám on može učiniti,
I u sud svàrnut svoj izbrani,
Tko bi sàrdžben sud neprani.

Taka sreća stoji u vlasti
Milosàrdja svóga tanka,
Nie premiešen ko sien lasti
Mandaljena Samarjanka;
Nije opravdan grićnik svaki,
Ko vruć lupež Zakeo mlaki.

75. Ki i da božje dare smíše
 Obraćati na sve štete,
 On dobrostiv upravi se
 Prie na milos neg na osvete,
 Jer vidi ih ponižene,
 Dà im pomoći dobitvene.

Lupež rekoh, da i dostojan
 Smàrti, i osudjen cić ubojstva,
 Vruć se sviđi i povojan,
 Izpoviedi sva razbojstva,
 Kad zanj Isus svu kàrv toči,
 I on š njim s križa u raj skoči.

Mlak Zakeo jer s daleče
 Čudne čine zamieraše,
 Li Isus mlakos tuj preteče
 Kad ga zazvà, a on ne ufaše,
 Ter pospieši, kliče, u domu
 Jer mi 'e danas pristat tvomu.

Čudo bo se prem ondeka
 Nežuveno sgođi od víka,
 Povraćanje zloga steka,
 Obraćenje očitnika,
 Gdi Bog spasi kuću od blaga,
 Manje čoecka veće vruga.

Al ne prìma presàrčeni
 Svak potrebit dar skrušenja,
 Ni od očih vir vodeni,
 S kim bi opirao sagrišenja,
 Ko ima Petar, Mandalina,
 S kim sgasiše plam krivina'

80. Vazda, vazda pri komu su
 Zaedno pravde i milošće,
 Svom dobrotom ljubi dušu,
 Ali i s pravdom sudi jošće:
 Nu milost se malieh vidi,
 Već ih žiták svàrha slidi.

Svakojako goru svàrhu
 Nosi sobom zao žitak,
 I ko odglas u jednom vàrhu
 Rieč povraća na dospitak:
 Zlim i dobrim tač svej para,
 Smàrt na život da odgovara

Uprav tako dogođi se
 Epolunu nesrećnome,
 Ki vazdašno oblači se
 Dragocienom rumelkome,
 I ki nosi na svóem tielu
 Tanki tumban, kamburu bielu

Bogat buduć u životu,
 Zlostechena prepun blaga,
 Trati blago na liepotu,
 A ne odievà nikad nága,
 Nit jestbine dieli lačnu,
 Al utiehe mile plačnu.

Ne napoji vieku žedna,
 Ne odkupi kog uznika,
 Ne razgrijà brata ledna,
 Al u kuću prià putnika,
 Nemoćnike ne pohodi
 A màrtvace ne sprovodi.

85. Gore uviežba neumiće,
 Al sumnjivim svieta podà,
 Sam neumić, pun nesriće,
 I neumićiech sviech vojvoda,
 Kad za malo zadužbine
 Bolji izgubi dio baštine.

Ká u raju, smušeniče,
 Pripravljena bieše i tebi,
 Kad poniknut zemlji ničè,
 Nebi gledao neg na nebi,
 Gdi su zlata sva zaludu
 Na nemitnom božjem sudu.

Bog je ljudem, ne zvirenju
 Podao obraz uznositi,
 Kip upravan, neka u bdenju
 Vid upiru stanoviti
 K nebu, ki ima dobra izuća,
 Nekáršljiva, nebieguća.

Digni oči gor, vidit ćeš
 Gdi laskatju miesec, zvizde,
 Svetna svaka tad māržit ćeš,
 Kad razgledaš njihe gizde
 Liepše, a sunce, koje s nebi
 Dáje im svetlos, može i tebi.

Zlato al scieni, za njim gine,
 Jer na svietu svetlos daje,
 U palače, sopre, žene,
 I u dragosti sve najslaje,
 Gdi obilato dlan otvara,
 Na almuštvo ki zatvara.

90. I Lazaru, ki na dvore
 Kruh proseći k njemu pridè,
 Nehajuć dobrieh ogovore,
 Nedopusti da izjide
 Ni od mārvicah, koje s stoli'
 Padahu mu na tle doli.

Šćenác množtvo, koje tustí
 Za razkošnu oholiju,
 Nanj nelajà, neg čeljusti
 Rane ubogom, da se miju
 Milosàrdno lica tada,
 Da negine s težka jada.

Hàrti i vuci razdiriti,
 Koji grabe bez razbora,
 Sam ih nećeš zamieriti,
 Da poždiru zvieri od gora':
 Sám on pustí, neka huká
 Gladan, gorji psa i vuka.

Jer prosjake nečujući,
 I nevideć ki goluju,
 Zled im mukom odmetjući,
 Ki borave i gladuju,
 On se j' djavo mogo reći,
 Ki bi sliep, gluh i mučeci.

Plemenite konje vrane
 Mnoge toveć za kočiju,
 Davà njima zobi hrane
 Svedj jih dāržec na očiju',
 A čovika potriebnoga
 Nehti ugledat cića Boga.

95. Jastrebu, orlu i sokolu
Svojom rukom čisti ptice,
I pavunu preoholu
Sipa piću od pšenice,
Svako živo svoje pretili,
A ubožstvo tužno hili.

Šalcu, muzviru i srednici
Staroj dieli po cekine,
A neimahu svi biednici
Ni miedene čandarline,
Glumetnomu dukat hincu,
Siromahu niednu mincu.

Sve balava ona stara,
Nafraskana, svedna, bleda,
Prieko rila kój je bara,
Poklisarstvom k njemu peda,
Noseć oganj bez uzboja
Tudjih momah i gospojah.

Jer i ona usti opruhle,
Da se učini liepša, masti,
Màrči kose, a podbuble
Oči puni plam propasti,
I čim našlu gubu gnjilu
Česće luku ište strilu.

Vanći Gavan blago zlime,
A od dobroga sve se liši,
Košnje svoje dime svime,
Nevoljan se sam netiši
Cviet i miris vilam sádi,
Božji a otar s njim nekadi.

100. Znadué da Bog blagodarno
Dava zlatom bogatosti,
Neka bogat sárce harno
Bude imati, i što 'e dosti
Za se ostavi, a ostalo
Dieli ubožim, kiem se 'e dalo.

Nek razumieš, da j' Bog pamet,
Da on gosparstvo sam uzdrží
Svieh ù općeno, samo amamet
Od svietovnieh čoek da dárži,
Neka odkuplja božje sine
Tlačen biser mnoge cine.

Milosàrdje i da jedno
Sve krieposti nadastaje,
Milosàrdniem ki naredno
Milosàrdja da svoa daje,
Koja jesu neizmiera
Vàrh svieh mora' i jezera'.

Milosàrdan ki se kaz'o
I lačnoga s krusi pita,
Najmanjega kì je upaz'o
I od sebe neodhita,
Ter se ositi da u tmi kara
Vrag ubožtvo, ké ogovara.

Nek znaš, da Bog neogarja
Štogodi se 'e biednim dalo,
Niti pušta bez uzdarja,
Jednu čašu vode malo,
I kad kò dá nevoljnima
Da za jedan do sto prima.

105. To'ku lihvu, to'ku dobit
 Da kad čini na stotine,
 Više će imat dar osobit
 Velo dobro bez promine,
 Jer će posle uživati,
 Život slavan viekovati.

Poznaš, kriepos da milos je,
 Množtvo zlobah našieh krije
 I almuštvo sveto još je
 Da griješnike odkupije,
 A nemilos biči čudni
 Bog pedipsá na dan sudni.

Gdie tolike muke prike
 Usione, nesvâršite
 Od njega su po sve vike
 Otvardjeniem pripravite,
 Razmi onima kí nedaju
 Ubozima, kad imaju.

Da se uvieštiš, ko je tribe
 Svakom priti, da Bog sudi,
 Gdie će izvâré van zle ribe
 A razabrat dobre u sudi:
 Kozle odlučit zmeju ovčadi,
 Metilj zdrave da negadi.

Da kralj viešnji viečnje sriće,
 Na pir zvo je kí svakoga,
 Meju siedeće namiestit će
 Najprije svoga ubogoga,
 A s njim brata, kí ga siti,
 Da su obadva tu čestiti.

110. Da čim okom svojim izučím
 Svud razgleda sve dozvane,
 Pokaranjem veoma vrućím
 Izagnat će neobrane
 I kí neimau pirne odiće,
 U izvanske tmine otit će.

Žestok oganj gdi tminasti
 Pari, mlati, i poždire,
 Cića zlobe i propasti
 Jadnu dušu, ká neumire,
 Kú će ubivat va viek amen
 Smârtnieh mukah živi plamen.

Dugovniku da er svojemu
 Dug neoprosti, kí odkud platit
 Neima, da i veé bi prost njemu,
 Neg ga stisnú i htì mlatit,
 I vâržè ga u dno tamnice,
 Čim dug plati vas do žice.

Kralj pravedni gdie kad vidi
 Ko nemilo taj nosi se,
 Svim satnikom zapovidi,
 Da se ugrabi i hiti se,
 Vezav noge, vezav ruke
 U tminaste iste muke.

Tako bit će svim onima,
 Iskârnjega kí nemile,
 I nesviešnim jarostima
 Njega stiskaju, njega sile,
 I vârlin m kad nanj skoće
 U osveti kârv mu toče.

115. Bit će tako i svim družiem,
 Ki neharnost Bogu kažu,
 I ki s psostim i s poruziem
 Njega tlačuē drugu lažu,
 Nerazmišljauē nikadare,
 Ké izvàrstne čini im dare.

On odpušta tebi duge,
 Da i ti odpustiš tvom dužniku,
 I prašća ti griehē druge,
 Da se obratiš stvoritniku,
 Kruh da prosiš i proštenje
 Zla, i napasti slobodjenje.

Neka zoveš njega ćakom
 I svetkuješ slavno ime,
 Obslužuješ njegov zakon,
 Da u kraljestvo ideš s njime,
 I da spoznaš sve milosti,
 Ké ti učinì od vriednosti.

Koje tebi, koje i meni
 Poljubnoga radi ljubstva
 Blagodarno veoma prenì
 Iz jezera svemogućstva,
 I u stvoru i u obrani
 I u odkupu i u sahrani.

Kada najprije meu živuēiem
 Čoeka stvorì na svu sliku,
 Svojiem htienjem svemogućiem
 Podà njemu vlas veliku,
 Da gospodi svakiem stvorom,
 Sebe upravlja svojim razborom

120. Tim i tebe blago ureši,
 Dobro od zla da razlučiš,
 I prem da ti narav preši,
 Na zlo dobro da odlučiš,
 Ter oboje čim razvidiš,
 Zlo odvâržeš, dobro slidiš.

Zvierim, ribam, zemlji, moru,
 I letuštciem sviem pod nebi,
 Istiem duhom, svakom stvoru,
 Da služiti ima tebi,
 Zapoviedi, da t' pogaja
 I posliša jakno kralja.

U Norvegiju nit te stavi,
 Gdi je ruka svedj na maču,
 Ni pod pojas ledenavi,
 Gdie gavrani gladni graču,
 I pakleni gdie kaukali
 Po sve dni su jaukali.

Nehtì, nehtì da se rodiš
 U Scitiji, gdie nij' dobra,
 Nego danke da provodiš
 Miesta u zgodna, kà ti obra
 Gdi j' zdrav ajer, dvojeliti
 Plod, a skot dvaš bremeniti.

Gdi gospoda i narodi
 Zakonima svetiem traju,
 Gdie su gradi, gdie su brodi,
 Ki obilne hrane daju,
 Gdie se žive u poštenju
 I u mirnosti, i u spasenju

125 Lieto, jesen i prolitje
 Promieniva po studenih,
 Kiteć klase, voće, cvitje;
 Za te u rudah i u kamenih,
 Reste zlato, morski vali
 Biser metju pokraj žali'.

Zima za te dārva iz gore,
 A iskre vadi iz kremenā,
 Za te nebo i zemlja zore
 Lan i vunu za ramena,
 Tebe i Febo premoģući
 U studeni istoj vrući.

Neće zemlja, da uzstoji
 Tíeke svoje tebe cía,
 Oblak dažda tebi stroji,
 Dá restu ti dunje i cvića,
 Za te svieté tóke zvíezde
 I krieposti gornje jezde.

S tebe ognju podā misto,
 Pak ajeru, pak vodami,
 Vedrina ti i sunce isto
 Neka sjaju svojim zrakami,
 Miesec, zvíezde noćne tmíne
 Da ti rese sred visíne.

Vārtno nebo, zemlja plodna,
 Zdravje od duše i od tila,
 I sva druga dobra ugodna
 Milosti su božje dila,
 Ká počínl cieća tebe
 I na zemlji i na nebe.

130. Za te ptice gnjiezdo vijū,
 Mėd presladki pčele nose,
 Krotke ovce run probiju,
 Voli plugom njive kose,
 I one za te plode litom
 Potrebitim svakiem žitom.

Za te ajer, kopno, vode
 Pune preko obilatō
 Jatom, stadom, ribom rodē,
 Tebi daje i isto blato
 Žabe, i njive netežane
 Ljalj i pečur, smoke izbrane.

Neka, što ti 'e od potrebe,
 Sa svih stranah tebi nose:
 Vīno, brašno, meso, ribe,
 Pak i što ti 'e za razkoše,
 Od opljena svega svita
 Nek ti 'e duša u svem sita.

Zatim podā nami odviše
 Viere prave slatka krila,
 Gdie nas hrani i udiše
 Sobom, kruhom od angjela',
 Tím nam daje svoje milosti
 I sve rad bi, da nam urosti.

Neumārł je s neba sišo,
 Da utieši umārłoga,
 I veseo je na smārł išo,
 Da od sužanstva đjavolskoga
 Nas izbavi, i Abrahe sinu
 Neka shrani kotištínu.

135. Napokon nam Bog pripravi,
Što je od svih tizjih veće,
Da nas u raj svoj postavi,
I podá nam višnje sreće,
Živi u slavi da siedimo,
Smárt veé nikad nevidimo.

Nek i ja lašnje pridem tuti,
U kàrv mi oprá grieh iztočni,
I budué se za me upúti,
Darová mi vas potočni
Odkup kàrvi svoje svete,
Vrag moj zlotvor da se smete.

Sasvim tiziem, veće od ljudih
U švietilu zlata opaka
Ište sreće, i ko ludih
Zablišti ih huda zraka,
Kako putem da nevidu,
Ka pogibi svojoj idu.

Kako s toga zla uzroka
Čine i druga sagriešenja,
Neslušavši ni od proroka,
Ni od zakona navieštenja,
Božje iste zapovide
Od kieh reé bi da se stide.

Jer mahniti vele u sebi:
Bog je odlučil svákojako,
Tko će obrani poé na Nebi,
Ki li odsudjen slizti u pako:
Tako odredi od viek vieka
Rodjenoga vârh čovieka.

140. Kriepak je on i stanovit,
Nemore se prominjati,
Što je dake njega lovit?
Što je mene propinjati?
Što 'e da dobro, al zlo tvorim,
Kad odluči da izgorim?

Osudjen sam ako u pakle,
Zalihe su dobrostvore;
Ako li sam za raj, dakle
Za griehe mi nisu gore,
Ili osudni ili obrani,
I zlo i dobro sve mi 'e mani.

Bolje zato da na sviati
Za vremena ja uživam,
Da mi liepo zlato sviati
I u razkošah da prebivam,
I razbludno svako dielo
Da nasladi moje tielo.

Medju Bakom i Ciprinjom,
Blaženiti moje dneve,
A kupovat mojom srinjom
Arajnosti ugodneve,
Kad mi j' zatim pak sudjeno
Mučiti se nesmiljeno.

Aj mahnitče, što govoriš?
Tol' su rieči od čovieka?
Što čavârljaš, što zazoriš?
Nie li u tebi božja slika?
Bog svou sliku, koju ljubi,
Bez hotienja nje negubi,

145. Tvoja volja, tvoje htenje
 Túpi brate, tebe sudi,
 On je dobar i smiljenje
 Rad bi imat varh svieh ljudi',
 I Isus za svieh umriet hoti,
 Premda mu je grišnik proti.

Dobar je on, dobar i ti
 Bud', kì si stvor svetieh ruka'
 Ako s' dosle na zlo hiti',
 U naprida budi odluka,
 Dobra stvarat, ako nisi
 Od obranieh, krivac ti si.

Tvoe spasenje, tvú izgubu
 Ako Bog je odredio,
 Zril je od zgara tvoju gubu
 I tvoe čine predvidio:
 Nie red njegov tvoe zgubljenje,
 Nego 'e samo predvidjenje.

Nu Abela on ljubljaše,
 Jer ga vidì bogomila,
 A Kaina navidjaše
 Jer prigñuta na zla dila,
 S toga prikaz od pàrvoga
 Primì, a grusti od drugoga.

Ko nij' rajsko odredjenje
 Za te, odred' ga ti po tebi,
 U teb' stoji tvoe spasenje,
 Pripravan je kralj od nebi,
 Da te primi, kad se obratiš,
 I od zla se tvoga odvrtiš.

150. Ali božjoj toj milosti
 Treba složit i tvé htenstvo,
 Jer bez Boga nije dosti
 Ni tvoe dobro odlučentstvo:
 Bog bez tebe, ti bez Boga
 Nebi shranit sebe moga'.

Naše 'e sve zlo, kó činimo,
 Sve što 'e dobro s Boga izhodi,
 Ako dobro ko sledimo,
 Toj se dobro s njega godi:
 On nam dieli tej milosti,
 A bez naše ké vriednosti.

K meni neće nitko priti,
 Rieč božanska veleć nuka,
 Kog nebude upraviti
 Miloga otca slavna ruka,
 A od danieh mi otca moga
 Ja neizgubih nijednoga.

Sveti Petar nil' očito
 Svim uglavil, da se čine
 Dobra diela istinito,
 Svoje obranje da učine:
 Dakle kigod dobra stvara,
 Odabran će biti zgara.

Ako i ti s grieha ustaneš,
 Ako budeš zakon slidit,
 Ti od Boga neostaneš,
 On tvoj izgub neće vidit:
 Najbolje je činit dobro,
 A ufat da te 'e za se obró.

155. S grieha odluči da prosieđe
I Ninive grad oholi,
Puk kad postì, kralj kad sieđe
Vàrh pepela ter se uzmolì,
Bog zamàrsi svú odluku
I oprostì kajnom' puku.

I tebi će oprostiti,
Na milos mu narav kreće ;
Ko se budeš poboliti,
Šibu pravde své uzteć će.
Njegva ruka tebi more
Slasti upisat, il' što gore.

Tvoje dielo more svàrnut
Zabiliežje suda otčina,
Viečnim plaštem može ogàrnut
I izgubljenja tebe sina ;
Prima duša sred skrušenja
Pàrsten božjeg' zaručenja.

Tvé spasenje ako u tebi
Stoji, milos božja miće
Tvoju volju, da se nebi
S grieha izgubio ; ako l' priče
Opet s nova grieh slieđiti,
Pravda će te osuditi.

Za uzletit na nebesa,
Bog sriedine i pomoći
Nami daje, i tielesa
Naša kriepi, neka moći
Budu i mora pregaziti,
Za k njemu se pridružiti.

160. Pomožè Isus Saula, Judu,
Oba svoja progonika ;
Ali ovoga prà zaludu,
A u dobri čas onom' vikà ;
Er ov grieh svoj nebori,
A on zvau udilj odgovori.

Petra i druge kadno preže,
Zvà ih, neka za njim gređu ;
Oni ustavši, otea i mreže
Ostavivši, on čas u ređu
Svom' se meštru obratiše,
I slieđom ga svedj slieđiše.

Blago onom', ki se oziva,
I ki glušac nečini se,
Kadno blag Bog tu priziva
I milostan učini se ;
Tko mu odviet neodvrati,
Tko zna, hoće l' opet zvati ?

Ako ki se kada shrani,
Ki se osudi cieć nehari,
Gornja milos toga brani,
Toga ostavlja, nit zanj mari,
S timi, i bez tih, bitju u svoemu
Bog je sam svet, sam sve u svemu.

Izvàrsniju pomoć komu
Daje, a komu dat ju neće ;
Al nečini tiem nikomu
Ké krivine, ako meće
Zlatoshranja svoga blago ;
Sám gospodar, ko mu 'e drago.

165. Vieč čovieku slabu nije
Iskat uzrok božjih suda':
Zašto onoga sahran' je,
A ovoga sudio huda?
Miera znanja prevelika
Nij' mao razum od čovika.

Tanki Skoto, kada nadjè,
Da i kmet pričè toj tlapiti,
I u gonete take zadjè,
Hteć svú njivu siemeniti;
Predobi ga, kad nauči,
Da u tašte dah nemuči.

Er ako je Bog odredf',
Da tá zemlja rodi žito
I bez tēga, s kim ju redi:
Doniet će ti plod na lito.
Ti sijuć ju ufaj žati:
Posij dobra, i njih ćeš brati.

Munjen dakle nevaraj se,
Svak svóm hoćom pakó stiće;
Raj ako odi uživa se,
Drugi se opet nepritiče.
Zlobu tvoju pakó slidi,
Bog ju neće, ako 'e vidi.

Razbor, slobod darová ti,
Na razputje kad te stavi;
Neka vlasti tvóm obrati
Možeš na put krivi i pravi;
Gdiegod tãrgneš tvo'e pošete,
Tvé koristi su i tvé štete.

170. Ako stazom, ká nas vodi
Na krieposti, mi hodimo;
Bãrzo ćemo u prohodi,
Kad svietovna nehlepimo,
Príti u raj, gdi se uživa
Lice ugodno Boga živa.

Ako l' stazom od zločinstva
U nesviesti budem kasat,
Od svakoga moga smínstva
Imam razlog se prestrašat;
Ere za zlim sledi očito
Uzdisanje viekovito.

Već stranputa nehòdimo,
Za doć k medji, to je dosti;
A nit čujmo, nit marimo
Zla Pelagia hude psosti,
Od Ipone pastir ako
Sveti upisà nami ovako.

Zašto gorji od zvierenja
Dake sãrnem ná neharnos? —
Nij' niednoga viek stvorenja,
Kó nekaže Bogu harnos.
Skot nesviesni u planini
Panti, dobra tko mu čini.

Ja sám živem u sliepoći
I neharan s grieha zloga
Ostavit ga neću moći
Dobročinea dvoreć moga?
Neg ću svedjer za milosti
Njega uvriedjat? Ne, ne, dosti!

Sám zakopan u bezznanju
I pritisnut 'od griehova'
Neću uzgarsnut u ufanju ?

Zapoznavši sva dobra ova
Slipeću sarnut na nesreće ?
Dosti, dosti, nè nè veće !

PIEVANJE DRUGO.

Nadglasje.

*Bogat, molbe i žežine *)*

*U životu nič nehajúć,
Neg sve gosbe i jisbine
Liepše sebi pripravljajúć,
Sbira uza se po sve vrime
Prijatelje i hotime.*

U veselju i u radosti,

*S kima svak dan sladeć usta,
Sriedu žarstva i sitosti
Sva ćucenja čim razpusti,
Gosta nehteć al' uboga,
Osudi se s gàrla istoga.*

1. Blago nije bez krivine,
S njega sva uda na grieh sarnu :
Usta, psosti i jisbine,
Liepost, oči ljudske skvãrnu,
Uši, marmot, zli govori,
Ruke i noge čini gòri.

Spomen, razum i hotinje,
Moći od duše gdi se pružu,
Tu te tvoje suprotinje
Najdu, s kim se one kužu,
Truju misao pohlepenja,
Sãrce mnoga nasladjenja,

S tih svojih pienéz veći dio
Gutunajúć zli bogati,
Sebi i duši svoj nemio,
U požãrlstvo rado trati,
A dan jedan nehti postit,
Neg sve štovat, gozbit, gostit.

I prenda post pùti obisne
Dobar je ukrot, liek vriednosti,
Nehti, da nju gladom stisne;
Duh, ki složl da oprosti,
Nerazumiúć žežinanja,
Nego jizblu uživanja.

*) lat. jejunium-post.

5. Čim puten vas, u poždere
 Po sve dneve dugo garlo
 Na obiede i večere
 Nasladjiva veoma varlo,
 A čas kratak grusti klečat,
 Kamo li se u molbi uzječat.

Molbe, molbe dopiraju
 Hitrim létom na visine,
 Nit se more, nit se haju,
 Što dugovit put učine;
 Er jih tiska gor na varhe
 Sveto ufanje dobre svärhe.

Tej, slobodno kad prolupe
 Zide dvora zviezenoga,
 Pred prestolje lako stupe
 Slavna trojstva jedinoga.
 Svako sobstvo posliš daje
 Prošnji ufanoj, kad vruća je.

Preveliká nje je snaga
 U umiljenstvu i krotčini;
 Er istoga Boga slagá
 Milosàrdna i nam čini;
 Nedobitna predobije,
 Svemogoga žažit smije.

Al je mani molit Boga
 Čoeku tako otvárdnomu,
 Ki života oblak zloga
 Proteć suncu nebeskomu
 Nedopušta, zdrak od zgore
 Svoje milostí da sać more.

10. Sladokusecu prikazati,
 Znam, da 'e škodu od poždrinje,
 Jakno i gladnu htiet pievati
 Dragomedne bugarkinje;
 Něk zdrak i osin tũ prikladan,
 Da se uzsieta, pozná gladan.

Tim dan žvatac na veselja
 Rádi uživat vrieme liepo,
 U izpunjenju svojih želja'
 I n tratenju velmi sliepo,
 Lien se u carkve nepoteže,
 Neg s postelje na tárpeze.

Pitje sladko, gošbe uljudne
 Pribirajuć svedjer sebi,
 Negojáše u noći i u dne,
 Nego l' tárбуh, ko Bog s nebi
 Da 'e, išćuć mu po sve strane
 Vina iztočna, smoke izbrane.

Da se nosi sve, što htjaše,
 Na uznosite njegve stole,
 U razkošah gdi sijaše
 Pun ponosi prechole,
 Kao Platun sried pokoja,
 Ko i bubreg usried loja.

Tu su jazici i kuljeni,
 Skorupi, ikre, i koljate,
 Stegni prašći usušeni,
 Masaoci i strieljate
 Jizbe ostale ostudjene
 Kon pirinča namieštjene.

15. Artičoci i sparioge,

Koromači i maslene
Višnje, triešnje vārsti mnoge
I sirove i varene,
Broskocvieti, metoljuške,
Kiselice, dunje, kruške.

Kučice su i pārstaci,
Časke i korke plemenite,
S pastārvami čiki gladi,
I čehurke češljalite,
Ljaljci, ugodno prascim žilje,
I poljačko svako bilje.

Pite priatne, pune slasti,
Opónadci, ptičja sbira,
Rafiolci, ki u masti
Plovu obsuti sladka sira,
Što pšeničnim vije s' listom,
I mieša se cvietnim tistom.

S medenimi jajnicima
Suhoparci i prisnaci,
Mindulašci, rusatima
I s jastoci, bierci i raci,
Skute, prociepi i sve ine
Predjistbine i pojjistbine.

Zatim varne četvārtice
Od teličah mliekočnijeh,
Kozličene zaobllice,
Tepsie pievāc' uškopnijeh,
Tuke, patke, golubice,
I razlike sitne ptice.

20. Sve što pliva, sve što plazi,

Što se koti od gnjlada,
Što se vere, štonō lazi,
Što u dan raste i opada,
Krupne ribe, ké izhode
I iz mora i iz vode.

Rija, smoka i živine

Mehke piti i naravi,
I letušća i divine,
Ké se love po dubravi,
Što 'e prie doba, ali s mōra,
Gosbenitim smaž otvora.

Gospodi i sad primārzuju,

Još da dobre grajske stvari,
Pohlepno se okušuju,
Gibno more ké brodari;
Što 'e vriemenom od godišta,
Malo 'e veće nego l' ništa.

Ljute vidé s' preko reda

Naše naranče i limuni;
Sladci, mornar kih piveda
Izpod vietra; naški m'luni
Nemiriše liepim muskom,
Kad ih kupac bije pljuskom.

Erbo tvārdi i slani su,

Svim nam gruste vlaški *) siri,
A od Piačence prijati su
Još da pregalj iz njih viri;
Svim drage su dojke iz Puje **);
Er su izvanske, er su tuje.

*) Vlaški-seljački. **) Pulje-Apulje.

25. Cukarinci, paprenjaci,
Galice premedene,
Varenjaci niesu sladci;
Er jih miese naše žene;
Neslane su sve jestbine,
Ké mieštani svoi nam čine.

Granka vina naša jesu,
Bride ribe bližjih móra',
A sladene gãrbure su
I morune, ké su s dvora;
Trešnje, višnje, smokve, praske
Tãrpke i žuhke; er su zemljaské.

Vahuljače i gãrlice,
Dronj, čvãrljuge, kosić, bene,
Volić, vuge, bravarice
Nehajane su, er općene;
Divlje cieni svak orebe,
Šljuke, baziane i tetrebe.

Mãrzka svim su i nezgodna,
Miestu u rodnom koja plode,
A ljubka su i ugodna,
S preko svieta ká dohode.
U Indiji zemlja 'e zlato,
A nam blago 'e prebogato.

Svedj, ko i zmaj, tãrbušinom
Po zemljah se svih poteže
Ždãrljiv sladjom za jizbinom,
Gdie ga dugo gãrló steže,
Da poguca manje malo,
Nego mu je tielo stalo.

30. Tu načimbe izvãrsnije,
Ko će bolje zgotoviti,
Broji, kvača, izmišlí' je,
Za Gavanu pogoditi,
Gjusne zdiele mirisane
S cekri i zlati našikane.

Vina biela i càrljena
Na obir se svakom' daju,
Snažna opola a studena,
Sad rizilom ki zadaju,
Sad sladića, ki u studeni
Nekroti oganj bludim smieni.

Srebrni golari i plitnice
Rukočina atenskoga,
A pinuri, noži i žlice
Hitra kova zamiernoga,
Podčašnice, zlati sudi,
Cekro zvierje, vóski ljudi.

Svioni sagi i trapliti,
Natokani tanci ubrusi,
Ručenici listom šiti,
Vãrh kih cvietje, čidri, busi,
Da prosutjem mirisanim
Vide i vonje kriepe zvanim.

Tu boemski žmuli i čaše
Svud svietljahu s' precholo,
A pahalja odzgar paše,
Služba služi svim okolo;
Nežele se koja veće,
Tóko zlato gdie se meće.

35. Tu napokon donošahu
 Množ marcpana i kunfeta'
 Momci, i diklam svim punjahu
 Biela njedra, svilna léta,
 Neka i tim hitre a mlade
 Sladka usta sladje oslade.

Me'u to hitro diete mlado,
 Da dovārši uživanja,
 Sklada'uc glasom gusle rado,
 Da udari u pievanja,
 Pred gosparom kad prikleče,
 Glas izpustiv tako reče:

„Zdravo budi, Gospodine,
 Koi posred vriedna skupa
 Sivaš zdrakom plemenštine
 I vedrinom svietla trupa,
 Poprav tebi medju ostale
 Dostojaju viečne hvale.

Ti bo nećeš, da tvá zlata
 U tmieh škrinjah zaman stoje,
 Neg da s' trate obilata
 Na priatelje i gospoje,
 I ko narav njija nosi,
 Da svietle se u razkoši.

Ti ugodne prijatelje
 Tieš u jednoj njihoj brizi,
 Blagovito svake želje
 Na izuđoj tvoj tárpizi
 Gdi jim klanjaš oborite
 Sve jestojske plemenite.

40. A vladikam liepim milim
 Što nesiplješ, što nemećeš?
 Sad ih nudiš voćem zdrilim,
 Sad ostala im smoka krećeš,
 Rad bi im svaka sladja hitit
 I ptičjim ih mliekom sitit.

I one tebi u harnosti
 Neka liepše odgovore,
 Na razbludne ugodnosti
 Nukaju te i govore,
 Da za platnu od ljubavi
 Treba 'e, da se ljubav stavi.

Blagujuće blago sflno
 S preko móra tú dohodi,
 Što 'e na tǎrgu nejeptino,
 Što gré, leti, plove u vodi,
 Ká izžima vina rija
 Tǎrs od Lesba i od Šija.

Znaš, da Bako i Venere,
 Buduć bratja, skupa stoje,
 A tko bolje vino dere,
 Da na ljubav hlepi bolje;
 Cielo vince igru učí,
 Veće čini nego buči.

Blaženi se moreš zvati,
 Er ti 'e sreća dopustila
 Na sém svietu uživati
 Sva veselja draga i mla,
 Vesel'mo se i mi gosti;
 Er i nam je svašta dosti.

45. Ako nebo rosom meće,
I trieskom kad udari,
Svoim ganutjem i nas kreće
I ugodno sunce žari:
I vedrina tvo'e milosti
Sad nas kara, sad nam prosti.

Sad nas biješ, sad nas braniš,
I mogućstvo tvo'e nas mota;
Sad nam prietiš, a sad hraniš,
Uzrok nam si od života;
Bozi od tebe veći nisu,
Smàrt i život pri tebi su.

Primi dakle svetilište,
Ko t' činimo s drage volje,
Ni veliki Bog neište
Prikazanje toga bolje. —
Tako pievà do odhoda,
Kad mu i gospod podsmieh podà.

Koga dâržeć izvan puta
U prevari neman kriva
Preneredno pritisnuta
I od jestbine i od piva',
Hti, da u torbi glavom jide
Sakrivene davne jide.

I razkošnih sred večera'
Gdie se u vinu topi duša,
Staru mrežu njemu sterà,
Čim pretio sàrkà i kusà
Nenavidnik pakla isti,
Kl pàrve otce čini jisti.

50. Nij' se lako, nije, nije
Tom' zlotvoru ukloniti;
Er podbadnik vuhle zmije
Još uviti ràdi skriti
U perivoj segaj svita,
Kud prolazi, da pohita.

A kad pohlep gârla upazi
I ćućenjah družieh slabost,
Ko iz cvietja ljulja izlazi
I ràdi nas većma obost,
I u razbludi i sitini
Smàrtne truje, vara, hini.

Boj na nebo, a u raj klade
Tvo'e prieve, zla napasti,
Medju braćom sià nesklade,
A svuda ljulj tvo'e propasti,
Kud nesnovà tvoje preje?
Sve što je zla, od tebe je.

U hranitbah smiešà žàrstvo,
U porodih smradne blúde,
Medju posli lienos, šarstvo,
Me'u besiedam' sàrdžbe hude;
Pod tàrg sakri lakomiju,
A pod oblas oholiju.

Ti raztrovà sàrca i usi
Zlim' pohlepam' i lažima,
Uda ostala sva razpusti
Dielovanjim bezrednima,
Bdenje i spanje ti povlači
Zločinstvima i sni opaci.

55. Prem sred raja zemaljskoga
 Pàrvi čačko bi gosparom,
 Potaknutjem zmaja toga
 Otrova se ženskiem darom,
 Liepe i škodne od jabuke,
 Ká prenì oba na sve muke.

Neka najpriè budu jesti,
 Dok su živi, kruh u trudu,
 A do mala pak posiesti
 Svo'e skončanje i smàrt hudu,
 Zamieniše bo u nesviestvo
 Za slas malu svo'e čestiestvo.

A da u muci i u jauku
 Svo'e poradja sine sebi
 Žena, koja prostri ruku
 I pociepà kralja od nèbi,
 Zapoviedi, i ubrà pàrva
 Zabranjena voće dárva.

I odviše, zmaj da ognjeni,
 Koga slišà laži i varke,
 Bude pete biednoj ženi
 Zasiedati na prevarke,
 I kad veće s' glavom vàrti,
 A to riet će na čas smàrti.

Pravdu iztočnu, lieta zlata
 I perivoj i gospodstvo,
 Pokoj, miesto slobod vrata,
 Ženu, diecu i životstvo,
 Slavu izgubi, svietlos, liepos,
 Blago, imanje, mudros, kriepos.

60. Sve što 'e dobro, sve što 'e vàrsno,
 Što je, što bi, što bi bilo,
 Hti poždriti u premàrsno
 I neuzdàržno gàrla dilo,
 Tako gol i bos prihodi,
 Koga žena za nos vodi.

Taç nevoljan i potišten,
 Da njegova pùt ohola
 Jedva skri se divjim lištjem
 Smokvenice, budú gola,
 Samo oštru svim odieću
 Grieh podava za nesreću.

Znamo dakle, smàrt nemila
 Kroz roditelj' pàrvieh gàrlo
 Da k nam pridè, ter na krila
 Leti, i kosi veoma vàrlo.
 Gàrlo smàrt je pùti svake,
 A grieh ostan smàrti opake.

Znamo, voće izjedeno
 Da poradja na sužanstvo —
 Smàrti ljudstvo prie blaženo:
 Tko sad sàrne na pijanstvo,
 Tko tãrbuhu prikazuje,
 Boga odriče, njega štuje.

Znamo, znamo, da ni'e moći
 Mnogom' bračnu odoliti,
 Ki u ognjice i u nemoći
 Često ima nas obaliti,
 Navlaš kadno Bogu od lozja
 Šljemo čaše ciela grozja.

65. Pamet, rozum, osobite
 Grabi jizba i pitje dare,
 Skratja lieti dugovite,
 Ter nas truje, ter nas tare;
 Smärt će i sud priti prije,
 Kad se tãrbuh prenabije.

U zvierenje ljudi obara,
 I razbora gasi kriepos,
 Čini svinju i tovara,
 Hara blago, mudros, liepos,
 Sve skončava i sve dere,
 Tko veoma vele ždere.

Znamo jošter, u opijanju
 Sardžba i blud da počije,
 A u nerednom jestbovanju
 Vino i kãrv se da prolije,
 Svaku smetnju na sviet misti
 Gnjev neukrotni, blud nečisti

Znamo, da i Noem, drugi otac
 Po potopu, pliuć u vinu,
 Bio se obvinio jakno botac,
 Bezstidno odkri golotinu,
 Kad preobražen u živinu
 Bi za porug istom' sinu.

Kukav Ezau zdielom leće
 Prodã bratu pãrvorodstvo,
 Gospodovat i da neće,
 Nego (kliče) stati u robstvo.
 Zdiela i vãrč mnokrat biše,
 Ki razsutje uzročiše.

70. Znamo, vina dobra cieća
 I Lot stari da zaludi,
 Kad se užgav kaono svieća
 Vruć s' kćerami svoimi bludi:
 Vino i ježek jesu sami,
 Ki razžižu bludni plami.

Izraelski sini u bitju
 Srećnom Bogu sagriekiše,
 Poslie u pići, prie u pitju,
 Tako i zakon potlačiše.
 Sit će vaviek kopitati,
 Triezan Bogu vieran stati.

Filisteji, u veselju
 Kad obilne gostbe slave,
 Blagujući u dreselju
 Padè im kuća pò vãrh glave:
 Pãrva glava smiere prima,
 Kad razbora uze nima.

A Baltazar, ki u zlatu
 Krunjen stienjem dragocienim,
 Stã na stolu pãrbogatu,
 Sebi slavnu, spravnu inim,
 Punom dike i obili,
 Gdie vodjaše život mili.

Kadã malo bogobojan
 U razkoši toj siedjaše,
 Čašom gospodi i gospojam
 Zdrav'ce čudne napijaše,
 Vidì ruku, kã na ošitu
 Smärt mu upisã naglenitu.

75. Naučitelj glasoviti,
Papa Gargur nam besiedi
U svojih knjigah zamieriti',
Da bez zlobe ni'esu obiedi.
Mnozi otcí isto uče,
Da od žarstva svih odluče.

Naš Jerolim lavski riče
Oštre spilje sred kamena:
„Vino 'e otrov, ká nas smiče,
Mast je i ulje varh plamena.“
Gdie ni'e Baka i Cerere,
Studí i vatra od Venere.

Lav stridonski, ki promieni
Slados rimskih pozorišta',
Da neizgine, tere u stieni
Sám utvárdí sebe višta,
Postav lovník, ki u zatvori'
Zvier svo'e puti divno umori.

Lav, ki ko Anun némiloga
Lava ukroti, ki ga slišá,
Pak i lava paklenoga
Stisnú, da ga jedno bižá,
A od njegovih i danas se
Svetieh slikah uklanja se.

Prilike se njega vide;
Nu po hižah sve gospode
Franske, duhom kí ga slide,
Da se od djavla oslobode.
A mi, svojim se kí dičimo,
Pomoć svóga neprosimo.

80. Moj vlastelin Marul Marko,
Druga slava dalmatinska,
Splieta 'grada sunce žarko,
I on u diela svá latinska
Rádi klete sve sobeti
Božjim jarmom gárlu oteti.

I u poganska pisma smína
Nam je izgleda čudo dosti;
Er vinetnieh gustieh tmina'
Puna jesu i naglosti.
Upisani svud se vide
Čárni raspi smárta blide.

Nieki u dlaci, nieki u jaju
Zadavi se, a bez dobra,
Nieki osudjen u tom vaju,
U muskatu umriet obrá,
Nieki inako zlobnik glasni
Gine griehom, kim se oblazni

Kim se oblazni, ter nehaje,
Da u tren oka leti i bieži
Vrieme od sajma, ko zadaje,
Svakom' dano da neleži,
Neg bdi i stieče dobivena,
Kó, kad projde, ni'e vremena

Ni'e vremena, kó ponavlja
Diela izvársna od krieposti,
Nesta'e vrieme, kó postavlja
Jadnu dušu u tamnosti,
Gdi je vrieme stanovito
I u nevoljah viekovito.

85. Jes' bogastva i čas obrá',
 Neišť, ká se ostavljaju ;
 Nego išti ona dobra,
 Nedospietna ká su u raju.
 Ako l' se od zla strašiš koga,
 Straši se od zla paklenoga.

Što je dakle u izpraznostih
 Metjat zlato, kó Bog dó je,
 I u večerah, i u bludnostih,
 Kada ti je velmi bolje
 Njega tratit na uboge
 I odkup duše preneboge.

Što je u gradbah od palačah
 Sipat zlata ko pãržine,
 I ubožkieh groznieh plačah
 Lievat vode u zidine,
 I na istieh mǎrtvieh kosti
 Temelj metjat od vriednosti?

Što je resit zide gole
 Ruhom svilnim, zlatnim trakom,
 A nevoljna da ogole
 Tvoje grabše zliem pritakom?
 Što je kazat po komorah
 Tkane kralje na oborah?

Kad te ni'esu tej premine,
 Uglavile, da padaju
 I najveće kraljevine,
 Ké inima pomoć daju,
 I ké ima'u skok jakosti,
 Tebe i jače izminosti.

90. Što se hvastaš, da paršeci
 Vietric puka s tobom hlidi,
 Kad do malo poposteći
 Zla godina za njim slidi?
 Nekrepke su pučke ljube:
 Sad uzvise, sad pogube.

Stó kvadarah i stó slika'
 Što su s rukah glasovitieh?
 Što 'e pernice svetle dika?
 Stola' oholieh šarovitieh,
 Pozlatjenieh zidah hvala
 I srebãrnieh ogleдалa'?

Nisu Fabiiah i Katunih,
 Ni otáč' starih toj izgledi.
 Triemi rimski bieše puni
 I sirianski liepši zgledi;
 Al im kuće biše splite
 Od ševara i od kite.

U perivoj što su cvieti,
 Koi u večer opadaju,
 Javor, cipres i uvíti
 Busi, ki plod neimaju?
 Bodežljivi smrieci šta su?
 Sien i drača razkoš da su!

Što je tóka srebra kovat
 Skažujući bratski ogreb,
 Što 'e cãrkvena iziskovat
 Jošter miesta za svoj pogreb?
 Nek kopnica smradna ljude'
 Liepša otarah svetiech bude.

95. Slipea ti l' bi ludos ljudi',
 Grob mramorni ká sagraði,
 Svietle stiene išéuc' svudi,
 Gdie se stavi mártac gadni,
 I mauzolee ká im složi,
 Ko da jesu polubozi.

Praznit' jame i razbivat,
 Što je, od Frigie tvárde hridi?
 Sárce Paru što 'e probivat?
 Kamen čudno da se vidi,
 Goru litat, ránit Idu,
 Karin brodit i Numidu?

Kada nam je mao prag dosti,
 Čim se u čarve promienimo,
 Za pokrit nam gnjile kosti,
 Neka živiem nesmárdimo,
 Viekovita kád i ciela
 Nisu u grobieh, neg u diela'.

Aleksandar nu veliki,
 Koga snipit sviet ni mogá',
 Bårže neima prah toliki
 Oda svéga svieta svoga,
 Ki bi mogo dosta biti,
 Za lupju mu istom skriti?

Cesar, ki triš konsul bio je,
 I u Rim trikrat slavi sebe,
 Sred tolike vlasti svoje
 Jedva najdè gdie pogrebè
 Tielo, kó odprie neosnová
 Malo manje neg zemlja ova.

100. Toj veli ti: „Što ja sada,
 I ti hoćeš bit' ureda;
 A što ti si, i ja niekada
 Bih, i glas moj zapoviedà:
 Slava, kàrv, vlás, sreće ine
 Sad su smrad, prah i koštjine.“

A ti, gdie si vas u blagu
 Sad pogreben, hud bogatče!
 Jaoh, da bi ti jošter nagu
 Na sviet stati i me'u drače;
 Al nemilos tvá te 'e takla,
 Da s' zakopan u dno pakla.

Kod Solima pokraj puta
 Još vidi se tá polača,
 Gdie se slišá buka kruta
 Od jaukanja i od plača;
 A u njoj se nestanjuje,
 Čudna bo se treska čuje.

U isto miesto, gdie Žudieli
 Spasa vodeć da ga umore,
 Šimuna su usilieli,
 Da križ nosi do vârh gore,
 Ko da Isus tu se netá,
 Križ smucati za ukleta

Nemiloga Nineusa,
 Ki na otvor hiže obilne,
 Lazarova dobra duša
 Pusti od glada da pogine,
 Nehteć dat mu hlieba dio,
 Pored s psima da bi jio.

105. Ko da svietu hti skazati,
Muke svoje da izuće
Viek se neće namognati
Za bogate klete kuće,
Koje, moguć, cieća Boga
Netiekiše nevoljnoga.

S koje strašne okrutnosti
Vas zagunut sred taštinah,
Ké sliedeći bez trieznosti,
Bårzo umriè pun jizbinah,
I neharnos sliep bogati
Sasma hudjom mierom platì.

Da je dan noć, mož' riet prije,
Zima lieto, lieto zima,
Plam da ledí, led da grije,
A da čemer sladost ima,
Psos da častí, hvala ógàrdjá,
Neg' da u blagu 'e milosàrdja.

Dobra diela nosi sobom,
I ova družiem neodnosi
Čoviek, ki se diči robom,
I blagom se ki ponosi:
Sva su svakom' vremenita,
A ova su viekovita.

Munja 'e čoviek u siemenu :
Zatoj lasno i prohodi,
I u kratkom svóm vremenu
Nosi porod sa sprovodi;
Pri kolievci grobnica je;
Šala život, smàrt sbilja je.

110. Žive gavran i feniće,
Zmia s košutom vele veće,
Ljudi božje neg obličje,
S kima tašta slava kreće;
Ali s kim' bi, ni'e im, diel
Preko smàrti poživieli.

Ako diela prehrabrena
Neostaju od čovika,
Bårzo otidu i imena
I spomena svakolika.
Tlači se i kralj ko kus gliba,
Kad nesieva iz dna greba.

Mré i mramor, mrú i stine,
I pod tvàrd zub od vremena
Tuč žestoki isti giñe;
Svietli kópi za hrabrena
Man su; kriepos ima grebe
Sriedu zviezdah gor na nebe.

Čemu izadjoh iz matere,
Neg da shranim duh čestiti?
U taštinah pak da nere,
I s njih se ima izgubiti
Stvar žestoka 'e, al uzmmožna,
Duša griehu gdi 'e podložna.

Uzmmožna je! Kako dakle
Spim, smijem se, iglendišim?
I razbirué raj i pakle,
Viečnoga se zla nelišim?
Što cknim, ljubim, grém bludeći,
Svét da nisam toj misleći?

115. Sijmo dakle diela vridna,
Nek se u raju sastanemo,
A ostav'mo diela stidna,
Da sve od straha nestinemo,
I pred Boga dovedeni,
Nebudemo osudjeni.

Ostavimo stolovanja
I požorstvo nečastimo,
Dobra su ona blagovanja,
Zapustnima ká činimo:
Ako ti je gostit dika,
Zemljaka ostav', prim' putnika.

Zemljak ima, a tudjinin
Níma doma ni postelje
Ni li njemu nego inim
Bolje davat svoje zelje?
Psi domaći uvijek laju
Pri kupusu, ki čuvaju.

Dobri gospari iztjeruju
Pse nemile, ké nehoće,
Da se družu utišuju,
I koi više svoje voće,
Pri neg prigne iz siemeni,
Dieli, kim su potribeni.

Istom zemljak za ništa je;
Er opipom tebe miče,
I zdravlja ti nepodaje,
Kad te maže, loji, tiče,
Ko i liečnik u dugo ide,
Nek ti veće i izjide.

120. Rieti neće, kako čuje:
Jedno u sàrcu 'e, drugo u usti',
I kada te podraguje,
Neće istinu da izusti,
Ni tvé škode da naviesti;
Er mu 'e s tobom jošter jesti.

Vidi mu se, da istina
Uzročit će tvú omrazu;
Zato otvårdnút jakno stina
Dàrži sebe u opazu.
Pravi zlotvor tvoj potajni,
Od kojega Bog sam brani.

A stranika narav stiska,
Da istine tebi praví,
I svietovna, ká obiskà,
Prikaže ti, da te ozdravi,
Riečju samom tebe takne,
Ozdravi te, pak se odmakne.

Duple misli nisu u njemu,
Niti grede s dvôm odlukom,
Prijatelj ti 'e pravi u svemu,
Kada rad bi svojom rukom,
Tebi odkriti tebe istoga,
Na pogibil bitja tvoga.

Znam, takove u prilike
Prikazà se većekratí'
I meni Isus, a pod strihe
Mo'e ga nehtih ni prijati,
Nit podà mu má ogluha
Jednu malu landu kruha,

125. Znam, da mnokrat pun ljubavi
 Klapà na uliz sàrca moga,
 I na studen prag postavì
 Mekopustvo bedra svoga,
 Gdi odvâržen htì prespati,
 Jedà bi ga umio znati.

Znam, da mojem' gospodinu
 Noèna slàna prikri vlase,
 I cieè mene da ostinù,
 Kada tute noèevaše,
 A ja u perju polienih se,
 Gostu i Bogu nejavih se.

Znam, kolikrat povratì se
 K meni opeta noseè dari
 Svo'e milosti, i ožal' se
 S mé tvàrdine i nehari,
 Sâm odgovor kad kratih mu
 I u obraz vrata zatvorih mu.

Da bi znao, što èe reèi
 Isukàrsta izgubiti,
 Nebi u zlu boraveèi
 Smio njega zamieniti,
 Za upingani grumen kàla,
 Što 'e na zemlji zemlja mala.

Nebi ludim još dietetom
 Za jabuku biser podó,
 Nit bi Boga vieènom štetom
 Za bieguèe slasti prodó,
 Za svietnjakom nebi sàrtá',
 Ki se u càrva pak obàrta.

130. Čudne kaže s èesti prike
 Ovi život zle prigode,
 Mnoge dàrži i velike
 Pogibile i nezgode,
 Grieh je obvit' sladostima,
 Vlast, hudoba svit' pút ina.

Rajsku slavu odkrivale
 Nisu hude želje meni,
 Nit mé zlobe razmišljale
 Smart, sud, oganj i pakleni,
 Neg dàržeè me u slipeoci
 Ukinuše sve mi moèi.

Prosti meni dakle, Bože,
 Satri križem zloèe moje,
 Prostit time lako može
 Milosàrdje jako tvoje,
 Ostav' pravdu, i tvoim ljudi',
 Dobrostivan samo buði.

Nij', nij' plate naè pod nebi
 Za moj smirit' dóg nepravì;
 Ere sasma skrivih' tebi,
 Nego tvoj svet križ kàrvavi,
 Otle riekom slavnih' uða'
 Smrad operi grieha huda.

Spasitelju, zato hàrlim
 Oblit' skrušniem' vas suzami,
 Da isti spasni križ zagàrlim,
 Obiedvima moim' rukami,
 I da dam mu svoje celove
 Mnoge kàrvi za valove.

135. Prosti, neka jur uputjen
K otačbini, kú mi spravl,
Doprem, s griehah inieh smutjen
Duh moj tebe Boga slavi,
I milošće tvé velike
Da pripieva u viek vike.

Tebe, Isuse, imat ću sada
U pameti, usti' i sàrcu,
Tebe u sni i svakada,
Tebe u kući i na bàrcu.
Bdim, grem, pišem, daj da izustim,
Molim, bolim, duh li izpustim.

U spomen ću svedj kladati
Odkupnika móga tebe,
Križ i muke tye dāržati
Za dar veće mé potrebe,
Ufat ću u Te bez sumćenja
Križ i ti s' zdrak od spasenja.

PIEVANJE TRETJE

Nadglasje.

*Iz tàrbuha bludmi rignù
Zatnem bogat u jestbini,
Ter se hitroj hotmi prignù,
Ka mu i blago sve izhinù:
Zlo je zlato, gore 'e žena,
Obbe ljudska zla zasiena.*

*Dobru, sličnu, zakonitu -
Išti i nač češ časti i pokoj,
A bludnicu vragovitu
Odvàrz' i s' njom stati nemoj,
Da otac, koga s' nje ostavù,
Baštinika tebe objavi.*

1. Gavan, odliš iskàrnjemu
Kad ni'e dobra učinio,
Sa svom misli sebi istemu
Prikaze je poklonio
Na otaru od razblude,
Neka i nečist slavan bude.

Tust i pretio prekoreda
U kao bluda omàrlja se,
Kao biesna i goveda
Svakom kravom kad tiera se,
Bludmi riga'u žàrstva mnoga,
Pak blud gasi zdrak razloga.

Tàrbuh redom od naravi
U pripونا bliža štete
Metje svoje, da ih otavi,
Nek se i ona š njim izštete,
I raztruju mnoziem' bludim
Zla susieda licem hudim.

Žàrstvo i blud, do istine,
Zvierče 'e obo nenasitno,
Ovih željah rast negine,
Što je malo, riedko i sitno
Nenapunja ih, nije im dosti,
Ištu pića obilnosti.

5. Tiem krasuó se on sva lita
 U veselju i u sitosti,
 Dáržeó, da stoi des čestita
 U jestbini i u bludnosti,
 Na polače sbira svoje
 Sad gospodu, sad gospoje.

Nu vlastele povodljive,
 Ki mu dvorbu sve činjahu;
 Liepe dikle ljubeznive,
 Ké presladko začínahu,
 Jedni blazne, drugi pliene,
 Jan dvobrazni i Sirene.

Svaki párvió vani kaže,
 Da ti u svem dobro stvara,
 A iz nutra tebi laže
 I snuje ti sto prievarah:
 Proklet čoviek, pismo viká,
 Ki se uzdá u čovika.

Jedni hvale, da je moguó,
 A podjamno nanj se beče,
 Drug se kaže gizdav i vruó
 Jakno sunce pokli obteče,
 Čudo vele malo sciene,
 Er sve 'e ništa; sien, dim, piene.

Gárlo im je ko raztvoran,
 Premda obieljen, grob smárdeó,
 Jezik sladak a oboran
 Licumierno govoreó,
 A pod usnam' im se krije
 Gorko sárce, nalip ki je.

10. Znadu umiet, kako ljudi
 Posred sárca dárže usti,
 A svo'e sárce, koe je ludi
 Rat jezika, kako s' ispusti:
 Njega 'e lasno prevariti,
 A onieh mučno uloviti.

Dvi ima kéri blaga žudnos
 Od ostalieh draže al gárdje:
 Tustu poždru, mlednu bludnos,
 Koje vodi za potárje
 Svake puti, ká razborom
 Ima živiet, ne ukorom.

Huda otca hudje kéri,
 Neukloniem várliem mahom
 Biju vás sviet, prie u žderi,
 Pak smradljiviem bludniem dahom;
 Koga ove jednom rane,
 Vaviek malo zdrav ostane.

Od párve smo počítali,
 Ki su porazi jadoviti,
 Sad od druge nam su ostali
 Izriet raspi viekoviti,
 Ke s pomoóju zlata zloga
 Čini na uvred slavna Boga.

Mnoge jesu dikle mile,
 I na vrieme svieh se služi,
 I ljuvene od svieh strile
 Prima bogat, kiem' se kuži:
 Sve su njemu u ljubavi
 I svieh dárži u zabavi.

15. U bezrednu bludu mnogu
 Većkrat ležeć meju dvijuh,
 Kò i prase u bårlogu
 Vàs zakopan do očjuh,
 Dava bratu smradne izgledu,
 Da i on bludi, pokle jede.

Ždera i buka, gdje se dodri,
 To uvijek već samo sebe,
 A uboge, čim se neodri,
 Nehti pomoć u potrebe;
 Pravo prase, kad mré silom,
 Ine tieši svojim pretilom.

Jedna 'e draža od ostalih,
 Š njom u njezi aškuje,
 Sve ju slavi u pohvalih,
 Nju u hiži zori samu štuje,
 Ovu mazi svima dari,
 A ona malo zanj što mari.

K njoj dolazi i sve upira
 Oči u glade nje ljuvene,
 Š nje uzdiše, š nje umira,
 Bliedi, čezne, sahne, vene;
 Ona od toga nestavlja se,
 Neg, da 'e liepša, napravlja se.

Sunčanoj su pri svietlosti
 Zdrake od zvjezdah odveć male,
 A pri nje su prelieposti
 Druge vile nepristale:
 Zavezuje i sva zlata
 Ti drag kami, da laskata

20. Hitri ures stotim dilom
 Glas liepotah svieh nadhodi,
 Strielja okom, rieči milom
 Sårca slagá i gospodí:
 Rek bi, da nie stvar svietovna,
 Neg božica ká viekovna.

Zlato 'e prami, pårsa od lira,
 Koralj usti, ambar oči,
 Rajski obraz ki zamira,
 Isto 'e sunce od istoči;
 A capte joj jabučice
 Sred tratora i ružice.

Sviono ruho sgar ju resi
 Vietrim tkano, a odzdala
 Stoi podavša svim čudesi
 Navezana cvietja mala,
 Na koj dobi s obie strane
 Narav, meštria igle znane.

Na bedri se u okolo
 Pobien vije pas zamierni,
 Gdie na krimez svion se kolo
 Vidi od zvierja grad biserni,
 A karbonć joj sjá sried krila,
 Bårž bi i sveta zamamila.

Svetci mnogi odpadoše
 Od pårvanje njih svetosti
 I u sagriehe upadoše
 Munjom šinuti od lieposti,
 Pridobili ako ti su
 Bičem, postom, — biegom nisu.

25. Rukne, uhnice i veruga,
 Biser, ki obó na vrat svije,
 Uze jesu viernih sluga',
 Suze jesu, ké prolije
 Množ razcviljenieh ljubovnika',
 Kim u travah nije lika

A nakitnieh varhu kosi'
 Trepte cvatni perivoji,
 Povitar se š njima nosi
 Ko da slobod njim dostoji,
 Kaže a tanak polu gole
 Veo prozirni pàrsi ohole

Pàrve češlja, veže, splitá,
 A dio pušta na rudeže;
 Ljubovnikom mrežu uplita
 Ter ju krije medju mreže
 Petljom draža sad sapeta
 Dàrži i krije, kaže opeta.

Cieč veselja podsmiehuje
 Od ružicah skladna kita,
 Koja milo naklonjuje,
 Suhie zlatom sva obvita,
 Na iste pàrsi bielje sniega,
 Za celunut ke se sliega.

Ona ovoj u prilici
 Ko paun se perjem miesti,
 A kudom se dugom diči,
 Malom glavom manje sviesti:
 Ripa gnjila za vremena
 Belie m sniegom pokrivena.

30. Sve se resi i oholi,
 Iz svieh zlata izžet ište;
 A kada ih već ogoli,
 Metje ih ko smrad na bunište:
 U kom ni'e već kàrvi od zlata
 Ko i màrtva meće s vrata.

Sva je u zlatu, a sve želi,
 Da nju zlatom svak pokrije;
 Sve, što 'e zlata, da se udieli,
 I sviet zlatan dost joj nije:
 Nebo u zlatu da se otruni,
 Nje jezerstvo nezapuni.

Nu bezočna i osorna,
 Što već prima, veće pita,
 I bogatca svoga umorna
 Jur premaga, robom hita;
 Gusarica bez milosti
 Istom pali, plieni dosti.

Hulbe jesu nje načini,
 Sva 'e vritivos i tonota,
 Dobre rieči, a zli čini
 Za podjamstvo od života;
 Nosi obraz naslikani
 Ko zvier, vietrom ká se hrani.

Kad je sama, sve praznuje,
 Kad je mirna, misli rati,
 A u družbi ašikuje,
 Zuči u smradu hteć kidati:
 Dobrohtinstva ni zlamena,
 A viera je sva caklena.

35. Čim ko sunce sviem dogara
 I u kamenju dragom gori,
 Od svojega gospodara,
 Ko se na nju sve obori,
 Ni iskru harne od ljubavi
 Nehtiè njemu da objavi.

Neg ga guli, neg ga sisa,
 I hoèe ona, da nanj jaše,
 Sad se sàrdi, sad utiša,
 Sad ga topli, a sad paše,
 Nje razhlade i tepline
 Studèni su i vruèine

Kudi, hvali, ruži, slaèi,
 Sega, miga, te utiši se
 Sad odstupa, sad podtlaèi,
 Kako i voda povodi se,
 Ter se svadja tisuèkratì,
 Što mu obeàa, za nedati.

On je dvori i svud prati,
 Ona manda i s njim vije;
 On dinare na nju trati,
 Ona njega mlatom bije:
 Teško svakom' ki kupuje
 S dvojom kàrvi s kim bluduje.

Koli on nju veèma moli,
 Gleda, zove, ljubi, sledi,
 To se ona veèe oholi,
 Bieži, otima, grusti i jedi,
 I kad plaèuè on uzdiše,
 Bez pomoè ga, ukloni se.

40. Traje vrieme u podložtvu,
 Druziem stieèe, svoje gubi,
 Slobod neèe steè u robstvu,
 Na se mârzi, inieh ljubi,
 Sebe ruži, druge dvori,
 Iniem žive, sebe mori.

Sam po sebi u svo'em krilu
 Ognjenitu zmiju prijà,
 Kà mu ranu dà nemilu
 I hoèe ga da ubija:
 On raztrovan nezna za se,
 I u zmiju istu ufa se.

Da Venere i Smamija
 Sve jest jedno, pravo veli
 Gàrk premudar, kolom zmija'
 Hoèe igrat, tkogod želi
 Žensku ljubav, u obiesti
 Gàrli i oganj pun nesviesti.

Ne prudi mu ni od zlata
 Ni od bisera razèinjena,
 Šilnu nemoè za varè s vrata,
 Čaša uzdana i sàrèena:
 Liek i liekar sama 'e vila,
 Zdravlje, život, snaga mila.

Videè pricien priložnice,
 Zašto od nje ni'esi utekó?
 Demostenom Eskerice,
 Ki takovoj bieše rekó,
 Da on talent svoj nemeèe
 I s njim pokaj kupit neèe.

45. Vàs zapanjen u razbludi
 Napokon joj Gavan pravi:
 Nu blaga mi jurve budi,
 I netàrgaj mo'e ljubavi;
 Tvàrd se i liepos nepogadja,
 Il vàrz' liepos, il bud' sladja.

Vrieme 'e, liepa mà pavnice,
 Da dragoga već zagàrliš,
 I milosne tvé zenice
 Da unj upiliš, i da hàrliš
 Darovat mu' što uvijek preži:
 Dvaš dariva ko poteži.

Ako sunce tvoga gleda
 Daleko je svedjer meni,
 I tve pàrsi mrazna leda
 Moj nečute plam ljuveni,
 Pust, da uza te bar umiram.
 Neprijati sluga viran.

I ako sàrce meni zani,
 Povrat' mi ga već, povrati!
 Čemu mene loše rani,
 Kad mi kratiš liek podati?
 Čud divjačnu na stran stavi,
 Moja liepa, ká me stravi.

Oda stvari drage i mile
 Uklonit se kriepos 'e mnoga;
 Àl ljubavi gdje su sile,
 Niti 'e snage nit razloga:
 Svaka jakos mlohava je,
 Svaka mudros beznana je.

50. Što je bolje i ja vidim
 I razumiem, al tu tako
 Moje gore biedan slidim,
 Er nemogu, jaoh, drugako:
 Trebi 'e i zlo zagàrliti,
 Ako neću màrtav biti.

Ali i màrtav s draga plama
 Gorit imam, má ljubavi,
 Ko požnjena suha slama
 Al' siečen panj u dubravi;
 I duša ista s tvé mârzoće
 Plàm u plame odniet hoće.

Liepa diklo, me u to pušti
 Ljubovniku, sàrcem ki je,
 Da iz pupoljka sladkieh usti',
 Ko i pčela med izpije;
 Što je sladje, da 'e moć pivat,
 Bit celovan, al celivat?

Znat ćeš, raju moj žudjeni,
 Da ni'e sladje stvari od ove,
 Kad ja tebi, a ti meni
 Budeš vratjat ah celove,
 I kad skupa uzdisani
 Šćokne zajmljen celov dani.

Celov ni'e slas dospivena;
 Neg neslanu moreš zvati,
 Kada liepos poljubljena
 Dragi ljubac neodvrti:
 U celovih slast je prava,
 Kad se prima, što se dava.

55. Ah, smili se veće, smili
 Na mé suze ponižene ;
 Nerodi te lav nemili,
 Sárce neimaš tvárde stiene :
 Nu i lavi isti ljube ;
 Mehka a suza stienu dube.

Salamandra, zvier studena,
 Manje 'e čudo, da pravlja se,
 Ko ostaje sve ledena,
 Čim se u ognju ognjem pase,
 A u ognju stat uživa :
 Ti na moj plam puna s' gnjiva

Ko ona uživa, nije vile,
 Ište slasti, dni negubi,
 I mladosti svoje mile
 Cviet poklanja, ko ju ljubi,
 Ter prigledajuć mladca s oka,
 Várlo unj smiera na pó oka.

Veli: mlados kad vesela
 Ide i liepost izgubimo,
 Ko dubina drobnieh pčela'
 U pustoši ostanemo,
 Da nas nitkor već negleda,
 Er bez satja i bez meda

Nije cviet moć' povratiti,
 Pokli u oštroj zimi izgine,
 Š njime u mraz viekoviti
 I čovieka ljubav stine :
 Često i stare žene ljube,
 Ljubca al nimaju, kad ogrube.

60. Mnozih prima u skrovito,
 Dosti jedan ni'e ljubovnik,
 Márzi stanje dugovito,
 Ugodan 'e blag darovnik,
 Nieki 'e prijat, nieki uživa ;
 Al se i on promienjiva.

A on cieni, da usila
 I druzim će se ogrizati,
 I njegova da kobila
 Dviem se neće dat jahati,
 Kad ta snažna i pačna trupa
 Pušta, da svak na nju stupa.

Navlaš oni, koji cvatu
 U prolietju od mladosti,
 Ki su hitri, sviетli u zlatu,
 I dotieču novi gosti,
 Tiem perivoj nje se otvora,
 Er su blagi, er su s dvora.

Kaže im lice, da ih dozove,
 Sárce a taji, da dvoruju ;
 Obećava, da se ulove,
 A nedava, da tuguju :
 Načini su, s kiem' svo'e sluge
 Dugo dârži u veruge.

Li brat koji cviet dohode,
 Premda nadju okol cvita,
 Da jih oštra drača bode,
 Da jih ljuta zmija hita,
 Ljube draču i otrovi,
 Istom da im je drag cviet ovi.

65. A ona, ruže da ljuvenec
I bere se voće zriilo,
Prie neg siever njih povene
I opade voće gnjilo:
Sviah poziva veomi slādsko,
Ere vrieme bieži kratko.

Ruže od ličca što valjaju
I od pārsiuh dvi jubuke,
Kad se često pobiraju
I dārpe ih tōke ruke?
Grusti i meso, kó se daje
Svakom' lako na prodaje.

A za grustom poradja se
I mriskoća i omraza,
Za koima dogadja se
Da se i mio kof poraža,
Kad na bunar pospicšiva,
Gdie se cvilno i razbiva.

Pri svakomu, ki je vidi,
Pripоруке knjigu kaže
Svoje lieposti, koju slidi,
Rad bi, da oči s njom omaže;
Al očlinik taj neprudi,
Što već maže, većma hudi.

Gori, sva je oganj živi,
Neima dobra ni pokoja,
Nje su gosti ljubeznivi
Svakoljika želja svoja,
Gdi uz njih nije, sve 'e joj tmina,
Nit 'oj 'e mirnoj bit načina.

70. Hlepi zlato, bšer hlepi,
Da nu hlepi zlato draže;
U njih kosí biser liepi,
U njih ustih ki se kaže:
Sami Adúni njoj su od scino
I Atidi, vile Alcine.

Ako tko uklet hoće koga,
Neprestano da sve upi,
Kuni ljubav, da na njega
Nemilosti svojom stupi:
Ovo 'e za sve zle nezgode,
Dosta, na sviet ké se zgode

Medju ostalim čudesima,
Kiem' zadaje ljubav muke,
Navlastito u sebi ima
Cvietje slādsko, voćke žuhke:
Pače i cvietje kad greš brati,
Zmaj te ujede čestokrati.

Zmaj u cvietju trovna gleda
Nje su dari i milosti,
A pakó 'e nje ljubopreda
Pun neskrada i žalosti;
Snažna ljuba, ko smārt kosi
Sumna, a tu nam pakó nosi.

Li i zasvě žena liepa
Da poznavāš ko te vara,
Ko te vodi jakno sliepa
I bitje ti sve obara;
Nu da uživaš nje lieposti
Ništ nehaješ tvo'e slieposti.

75. Ova 'e škodna slabom' tilu
 I bārže ga na smārt vodi,
 I razbornom' duhu milu
 Cielovitoj u slobodi,
 Koja oba suzno slagá
 Nasladjenja medju blaga.

Aj, liepoto, svieh pomamo,
 Ah, tko s tebe neuzdahne?
 Ti kraljuješ na sviet samo,
 Svaka kriepost s tebe sahne:
 Veli, mudri, snažni, nici
 Klanjaju t' se podložnici.

Ali i tebe vlada i sili
 Hitria liepos od pieneza,
 Cviet pred njime dievstva mili
 Pada uvehnut, i zaveza
 Nerazdriešna ženitbena
 Prekrija se oskvārnjena.

Sve krieposti na sviet slabé,
 Koje silno zlato lovi;
 Na zlato se mite i vabe
 I božice i bogovi;
 Stiska i njih dara blago,
 I njih toli zlato drago.

Zlato svaka predobije,
 Sviet vaskolik zlato slagá;
 Ni rat dobra vieku nije,
 Ggdie ni'e zlato pāva snaga:
 Zlato sili grade tuje, *)
 Svud gospodi i kraljuje.

*) Tuje - tudje.

80. Kamol' neće njega kriepos
 Slabo oklopje razlupiti,
 Koje nosi ženska liepos?
 Svakoga će predobiti
 Zuk i svietlost, kojom siva
 Jasna zlata ruda živa.

Cviet je liepos i da vene,
 Dúga uresna u oblaku,
 Jasna munja, ka zablene,
 Svieća u dnevnu, čersa u mraku,
 Mārva zdraka suncu opalá,
 Na sviet svieti, al do mala.

Riet se može poprav ista
 Čast od zemlje, ká hara se,
 Kal od kala, ništa od ništa,
 Slika od neba, ká 'e za čase,
 Vietar, odglas, slana, piana,
 San, prah, dim, hip, magla, siena.

Viekovitit tu nemore
 Ničja mlados, liepos, dika,
 I čini se, gorko more
 Najbistrija sladja rika,
 U ovom vieku, ki 'e pučina,
 Topi i ženska sva hitrina.

Kratka 'e slava vremenita,
 Tašta 'e liepos, er prohodi:
 Lietnja magla, ká prolita,
 Svietli danak, ki odhodi:
 Sve što 'e na sviet, sve nas vara,
 I ures ženski vrieme hara.

85. Sgasnuti će plam ljuveni

I sve cvietje svenuti će,
 Flieđit će obraz tvoj rumeni,
 Sunce u zapad otići će:
 Nu i prolietje tvoje proč će,
 Za kim suha zima doć će.

Vidj kraljicu cvietja ružu,

Ko gizdava jutrom zeba,
 Pak ko siedeć na svoem busu
 Pri večeru bliedi, i s neba
 Kada sunce već zapada,
 Sva se truni i opada.

Svietlos oči, ruže lice,

I pram zlato kad izgubi,
 Trator usti u ljubice
 I bieloća kad pogrubi,
 Svu moć ljubav izgubit će
 I oganj u mraz obratit će.

Nitko t' neće ni gledati,

Kad ti s struka lištje opade;
 Niti ćete počitati
 Dugom hvalom piesni skladne,
 Kad te suhor i gorčilo
 Stigne i stvori žuto u rilo.

Veće nećeš sárce biti,

Mili pokoj, duša draga,
 Svetlo sunce, ko na sviti
 Tepli život svoga draga,
 Ne već vila i božica,
 Neg morina i vieštica.

90. Pársi neće s' sniegom zvati,

Zorom čelo, suncem lice,
 Cvietjem usti, a pram zlati,
 I dvie oči dvie danice,
 Kad ti odniet će vrijeme skoro
 Snieg, cviet, zviezde, sunce, zoru.

Zlato 'e ništa, er prohodi

Svako žensko nasladjenje;
 Kaján mine, ki provodi
 Tom zabavom svo'e življenje:
 Grieh minući časa je malos,
 Slieđ kajánje, duga žalos.

Kralj Salamun sedam sto ženah,

Trista kraljíc imao je,
 Al da 'e taštad od taštinah,
 Sam premudar poznao je,
 Srebra i zlata prieko dosti,
 I to izpraznost izpraznosti'.

Zlo je zlato, gore 'e žena;

Jedno i drugo sviet občara;
 Jedno je svieća pogorena,
 Drugo svieća ká dogara:
 Blizu ne stoj bez opreda
 Prismien prođi i biež' ureda.

Zlokobitom zdrakom milom

Zlato pali sárca od ljudih,
 Ter ih valja težkom silom
 Sad u sáržbah sad u bludih:
 Svak se smutja, svak boluje,
 Ko se zlatom čašom truje.

95. Da je samo postaviti
Zlatnu duplu na konope,
Ko bi htela osvaditi
Sve svo'e zdripe i priklope,
Opačine i naglosti
I podmukle razpustnosti.

S predobite vami Indije
U zapadu kad prosinù,
Moj zdrak, ki vas pridobije,
Da svù osveti otačbinu,
Vi železnom u laskatu,
Ja dobivam, reče, u zlatu.

Najprije majke, ká me začè,
I ká u skutu od planine
Uzgoji me medju drače,
Zdrieh utrobu tvárde stine,
Tvárdja od stiene ubojica,
S koje puknú porodica.

Raztopljena na plamike
Vazeh narav užizati,
Pak u okrugu kraljske slike
Sbih za bolje moć vladati;
Kaže oblina mú prohodu,
Kraljevina svu slobodu.

S tiem pečatom prodjoh ureda
Kroz dlan' moieh gospodarih,
Paček roba, er im predá
Sárce od straha, kada u darih
Al za mito bih njim' dana,
Zliem da nisam izmiešana.

100. Prenešena pak k vojniku,
Ki za platu svu prijà me,
Bih podložna podložniku,
Ki očito zaigrà me,
Stokrat s postim izgublenu,
Stokrat himbom dobivenu.

Tak obija'úć po svem svitu
Već upadoh za nesreću,
Gdie pieneznik cielovitu
Ostrižè me, pak u vreću
Kò i mazgu prodà mene,
Ter me svali s pàrve ciene.

Potle ukòrnu i bez miere
Svak ko huđu odvåržè me,
Al ostanak zlatan viere
Još nekрати, kad tko uzè me:
Hlapci, parci i bludnici
Bieše moji primljenici.

A najposlie kad zapadoh
K noktiem tiesna tãrgovnika,
Na pazare s njim propadoh,
Gdie su u hini zla tolika;
Tù me uložì u satvari,
Druge i druga tù prevari.

S mene čisto dievstvo opada;
Pravdu neprav s mene tlači;
Žena mužu vienac klada;
Grad opušta i bez mači;
Càrkvenici duhovanja
S mene kladu na prodanja.

105. Što neobalih, što ne kretjah?

Finih, grabih, kradoh, ružih,
 Sudbu i vieru doli metjah,
 Silih, izdah, morih, kužih,
 Što 'e pod suncem i pod Bógom;
 Sve pod mojim bi podlógom.

Što će od ženah ma vil reći?

Što mi 'e za nje već ostalo?
 Nemore se, ne, izreći
 Tieh propastih nešto malo,
 To neuzmnoštvo veće zloće
 Njih prikazat navlaš moć će.

Dosti 'e riet, da žena sama

Jedan uzrok bi od smárta,
 Sviet potopl i da 'e smama,
 Ká i danas svietom várta:
 Užeženje svim goruće,
 Cvilni umor i zasučé.

Ona 'e poraz svieh zemalja',

Cieć nje čoviek ne razgleda
 Kneza, bana, cara, kralja,
 Brata, kuma, al susieda:
 Nit se smile, niti prostu
 S' nje kralj kralju ni gost gostu.

Nestavnija 'e od mieseca,

Svakim časom vartiv ki je,
 Nekrepčija od tarstica'
 S kiem' do jedan vihar vije;
 Slaba, tašta, svim razlika,
 Plaha, osvetna, tamna i prika.

110. Zò je medvied i lav smíni,
 Gorji kaplan jedoviti,
 Ubah gorji zmaj prokivni
 Vãrh svieh aždáj' kriloviti';
 Žena 'e svieh tih zlo najgore;
 Što 'e od žene? ni'e ništore!

Od zlieh ženah razumiju se

Svakolika zgor rečena,
 A kreposnieh izvisuju se
 Diela uresna i hrabrena;
 Tieh dobrote neizbrojne
 Neima'u hvale zadovoljne.

Što je bolje, što 'e dobrota,

Nego l' ženska dobra glava;
 Mir je i sladost od života,
 Čás, blaženstvo, ures, slava;
 Tom' svak klanja zemlji nice
 Kipu obetnom' od božice.

Dobra 'e žena, nu zamiraj,

Ká se častju svetom diči,
 Što 'e gore, ne obira,
 Ko su mnozieh žen običi:
 Vierno žive, neištuc' ine,
 Pravim drugom bez krivine.

Ovo 'e tajna loza ona,

Ká u krovištu kuće zlato,
 Ko i u templu Salamona
 Plodi grozdje obilato,
 I u svetom svetieh stoji,
 Bogu ugodan raj dostoji.

115. Nu ako nećeš u samoći
 Dakle živiet dnevi kratke,
 Ter ti 'e mučno u čistoći
 Slavnoj vodit lieti sladke,
 Oženi se, nek neumori
 Blud tvo'e puti, pokli gori.

Al kad ženit naskol sebe
 Odlučio si već doisto,
 Išti ženu polag tebe,
 Ter obsakaj svako misto,
 Nek ti bude prem prikladna,
 Jer će t' kuća biti skladna.

Prie svietuj se, neg se viriš,
 S Bogom i svojim' starijima,
 Na dobru se da namiriš
 S upravami njihovima;
 Veli i zakon: ako čuješ,
 Boga i otca da poštuješ.

Ne na oko, neg na mieru
 Svaki uzmi ljubi svoju;
 Ne išt' blaga, nego vieru,
 Moli Boga da t' dá boljú:
 Otei daju bogatosti,
 Sám Bog ženu od mudrosti.

Mlad ako si, vazmi mladu;
 Ako li si sredoviečan,
 Srednju ženu na posadu
 Stavi, da si njoj priličan;
 Ako li si u starosti,
 Ne išt' žene, rekoh, prosti.

120. Često bo one, ké su mlade,
 I kudelje i vretena
 Kriva mužu činit rade,
 Da ga smlate prie vremena,
 I nenadno križ dovedu,
 Ili roge drúgu sieđu.

Neišť, da 'e liepa al bogata,
 Nje bo liepos al bogastvo
 Tve ljubavi neće plata
 Bit uzdana, neg karastvo,
 S kim progonit svako u doba
 Hoće tebe tja do groba.

Ako 'e liepa, činiš, da je
 Blaga i družiem, ki je dvore;
 Ali ako bogata je,
 Blago i zlato nje te kore;
 Sve govore: vriedan niesi
 Ni postole da mi odrieši'.

Tiem ako ti Bog dopusti,
 Da ti 'e snižna, da ti 'e slična,
 Bez potrebe nezjaj s usti,
 Da ti u domu ni'e obična:
 Poniženstvo i strah daje,
 Da zla para, dobra ká je.

Kad ljubi čas, mir, tihosti,
 Da ni'e obartna, hitra, višta,
 Za napredak parvo 'e dosti,
 A za ostalo nemar' ništa:
 Miran konjic redom stupa,
 Plah potiplje, sobom lupa

125. Spomeni se, da je druga,

Ne kupovna robinjica,
Ni'e ti sužnja, uzna, al sluga,
Neg zavezna zaručnica:
Š njom u vieri živi čisto,
A gospoje stav' na misto.

Gospoje je nje prilika,

Kada vlada kućom sama,
Vàrh nje oblas tvá je od vika,
Da ju tàrkma i prolama,
Kad prikladno je, a kad nije,
Da ju brani, ljubi i grija.

Blažen oni nad sve ine,

Ki pogodnu ljubú nadje,
I zakono, bez krivine,
Mirne dnevi š njom iztraje,
Živući s svom drugom vodi
Ljudska i-božja na svit odi.

Bog nij' dao mnogoženstvo

Pàrvom éáčku, da náplodi
Zemlju praznu, nego siemstvo
Jedne majke da izvodi;
I dvie žene gdje su, smutja
Velika je po svieh kuća'.

I danas je potrebita

Svietu žena, da poradja;
Ali 'e žalos viekovita,
Ká se s mužem nepogadja:
Tu nam žalos narav daje,
Da sviet bez nje neprestaje

130. Viečna ruka neosnová

Spodan pete al svàrh glave,
Neg iz rebra Adamova
Stvor od žene pregizdave,
Nek po sriedi on pokojí,
U vàrh i u dno a nestoji.

Muži ženu dakle svoju

Neka dárže po sredini;
Ni robinju ni gospoju
Vàrhu sebe ni'edan čini:
Penjat neima se ona gori,
Gospodara da obori.

Bog je rekó, da podložna

Bude žena viereniku,
I da ona, ka 'e razložna
Za pomoć mu 'e i za diku;
A on dobroj da u milosti
Sve pogadja, često i prosti.

Kad vàrh muža hotiè stati

Prednja majka po sred raja,
Bog tu oholos i njoj skratí
Čim posluša vruća zmaja,
Čim podvrati vojna luda,
Hteć da on kuša stabla huda.

Tako 'e, pobre, svim zla družba,

Navlaš ženah zlieh, podaje
Škodu od robstva i od služba',
S kojom čoviek obiçaje
Zlom se griehu podlagati,
Da mu 'e mučno pak ustati.

135. Putenoga nasladjenja

Pečurva je pobieguća,
 Od našega izšetjenja
 Radja se u čas, al izuča
 Nje 'e pedipsa i prihita
 Nju smät prezla, viekovita.

U malahno niešto meda
 Izmiešano 'e, jaoh, nemilo
 Skrovenoga morna jeda
 Preotrovno zlo gorčilo,
 Medju tisuč ko prievara'
 Slás u čemer sviem pretvara.

Al bogatac svedj nesvistan
 Bludnicama zlato trati,
 Razsipajuć diedstvo i stan,
 Štence pita, kuške brati,
 One u biesu njega tove,
 Dok ga u mrežu svú ulove.

A buduć ga ulovile,
 Višja svárha s grieha slidi,
 Kako bi ga skupusile,
 Razsap duše da nevidi,
 Nek mu i bitje izkoriepet
 Kad prilašte i zasliepe,

Jak sione poplavice,
 Ké potopom sela ore,
 Kad grohotom niz litice
 Sve što sadru metju u more,
 Blago on, čudno ko sadrijé
 Plaho kopni i razlije.

140. Blago, koje prem da meće

Bezstidnijem hotnicami,
 Reste, i sgàrtà svijeh veće
 S' nečistimi kamatami;
 Stvara mu se isto blato
 U lastivo suho zlato.

Reče bo se: da pomaga
 Svoih sotona na sem sviati,
 Kad im dobra nadolaga
 I sreće im gre donieti;
 Ali taka blaga i sreće
 Najgore su njim nesreće.

Jer što 'e zlato, što 'e imanje,
 Ko podaje zó kamatnik,
 Nego kal i poplèhanje
 Životinah bezumietnih,
 S' kima nastoi njega dobit
 I božju mu dušu osobit.

Vársna, uresna i čestita
 Duša 'e stvari nad sve ine;
 Jer je božja viekovita:
 Zato neman za njom gine,
 A neumàrli da ju spase
 Màrlu odieću primì na se.

Toli 'e liepa, vriedna toli
 Duša; er nosi božje lice,
 Za nju on sajdè s neba doli,
 Porodi se od dievice,
 Kad se od sveta Duha začè
 Dievu mājku i netačè.

145. Jakno sunce caklo bielo
 Svojim zdrakom kad probije,
 Šoš ostavlja bistro i cieło,
 Nit ga šteti, nit razbije:
 Viečna kriepos tako obsinù
 Dieu, a dievstvo nepoginù.

Viečni ljubi kralj od neba
 Viečnom' njemu što 'e prilično;
 Što mré i smradi po sred greba,
 Nerazsutnu 'e neobično:
 I odbrà za se dušu viečnu,
 Zaručnicu sebi sličnu.

Za nje odkup i spasenje
 On je podó sina svoga,
 Kad u pàrvo sagrašenje
 Svi padosmo, ter cieć toga
 Podnì Isus križa boli
 I na njemu svú kàrv proli.

Svú, da svih nas oslobodi
 Paklenoga od ponora,
 I opet svoj puk da prebrodi
 Čarljenega preko mora,
 Lieva obilne rieke kàrvi
 K zemlji obranoj da svak vèrvi.

Kad uhitjen i iztučen
 Svih samóhoć htì odkupiti
 Rugan, smucan, svučen, mučen,
 Htì propeti i umriti,
 Gdie mu u tiela svakoj strani
 Nova rana rane rani.

150. Da po spasnom putu tome
 I po odkupu tom precienim,
 Dàržeć svih nas u svoj spome'
 Hoti svakom', kako cienim,
 Pokloniti ké darove,
 Ljubeći nas ko sinove.

On misleći narediti
 Prie premina stvar svakoju,
 Pokle Ivanu ostaviti
 Obrà dragu majku svoju:
 Majci Ivana priporuči,
 A inim tako oporuči:

„Zemlji davam moje tilo,
 Koje molim da pogrebe
 Baramati Osip milo
 U izdielane svoje grebe,
 Odkle bàrzo ću uskàrsnuti,
 Za sve sobom potegnuti.

Pridostavljam Petru obranu
 Čàrkvu moju zaručnicu;
 Razbojniku raj kajanu;
 Judi a punu tobolicu,
 Kad pienzeze hlepi veće,
 Neg prodana meštra sreće.

Petru i družiem učeníkom
 Odlučivam progonjenja,
 Nek jakosti prevelikom
 Priprave se na mučenja,
 Vojevodu da sliedeći
 U raj pridu križ noseći.

155. To je, to je ključ dárveni,
 Kiem će vrata otvoriti
 Rajske slave, i blaženi
 S koga će se učiniti,
 Kljastih toljag ki napira
 S taka i vriedna njih pastira.

Namiestnikom Petra shodim,
 Ké vím glave carkve moje,
 Da ustupe njim uhodim
 Sve progonske nepokoje,
 Ki nauditi neće njima
 Vieka do svàrhe, 'er sam š njima

Lienim ljudem ostavit ću
 Trudne pute, zno'e kàrvave,
 Ké u vàrtao proliti ću,
 Od lienosti da ozdrave,
 Nek me'u perja i me'u cvitje
 Misle obilno to prolitje.

Bezočanstvu moje stidi;
 Mé tamnice razpustnosti;
 Mé uztàrpe silnoj jidi,
 A konope zloj naglosti;
 Putenikom sred razbludah
 Oporučam biče udah.

Oholnikom moje glave
 Tàrnja krunu slavnu dosti;
 Ljudem punim tašte slave
 Sva ruganja i sve psosti;
 Oštre čavle skupoj ruci,
 Nek negrabi, nego muči.

160. Neuztàrpnem moga križa
 Odlučujem težko brime
 I gorčinu od kaliža
 Poždrovom sladokusnime;
 Iniem krivcem križ i stupe
 Priodhodim za odkupe.

Život, dušu, dostojanje
 Odredjivam mo'em' vierniku;
 Side i rajsko uživanje
 Pravcem i mo'em' pokorniku;
 Činim Adama, baštinika
 I njegova poslednika

Tielo i kàrv je má baština,
 Kú ohodim ovd' na svitu
 U obličju kruha i vina
 I kú odredih viekovitu,
 Ustopice da ju svi pravi
 Svedj uživaju s mé ljubavi.

Prie neg idem na nebesa
 I kodicio objavit ću,
 Gdie svim ljudem sred čudesah
 Blagi moj mir ostavit ću,
 Neka mirni s Bogom stoje
 I s iskàrnjim tolikoje.

Samo vadim i nehoću,
 Mé u nasljedstvo da se unosi
 Trišćen griešnik, koji zloću
 Neostavlja, al prónosi
 Krivu vieru, otca odmeće
 I vierovat u me neće.

165. A tebe ću, ki me propè,
 Učiniti za tudora,
 Da ostaviš stare stope
 I nesárneš na najgora,
 Neg obslužiš, što t' napàrti
 Moj glas živuè i nà smàrti.

Nek nastojiš da svak prime
 Gornje moje oporuke
 I izpuniš po sve vrime
 Ké t' pouzdaš mé odluke,
 Jedà ti se tko obrati
 I baštinom móm bogati.“

Pokle ja sam oni isti,
 Ki te propèh mojim grihom,
 Dielo činim izpovisti,
 Da dobrotom tvojom tihom
 Meni oprostiš, ko si obeća,
 Nit obraćaš skrušnu pleća.

Ja sam, ja sam, ki priklonih
 Silnom brazdom lir prebili;
 Težák, dračje koji donih,
 Da te ogradim; ja nemili
 Vártlar, liepos rajske ruse
 Ki razčinkah svu na kuse.

Ki preorah, ja sam, ja sam,
 Plodnu njivu pùti slavne,
 Perivoju koji dó sam
 Nepriateljske mahe glavne,
 Ja sam, koji bielu rusu
 Svumastih u kàrv rusu.

170. Ja sam krivac, zaličnicom
 Ki pogårdih obraz sveti;
 Várli bojnik, ki sulicom
 Probih pàrsi ja prokleti;
 I kàrvni sam Dioméde
 Ki te na smàrt psom dovedè,

Kain, smlatih ki Abela;
 Brat Osipov, ki ga prodah;
 Lavom ki dah Daniela;
 Aman, ki ga na križ podah;
 Silni Joab, ki Amazi
 U sàrce udri bez opazi.

Bludih ko ovca, skot ká ostavi,
 Da plandovat bude moći,
 Ti, pastiru pun ljubavi,
 Iskav nadjè ju u samoći,
 I jer bieše izgubljena,
 Blag ju prenè vàrh ramena.

Ja sàgrieših, ti tårpeći
 Platjà kàrvlju mé dugove;
 Ja smàrt iskah, a ti mreći
 Na život me viečni zovè;
 Ja stvor hudi, ki te lupl,
 Ti spasitelj, ki me odkupl.

Evo kajan pri tvom križu
 U te upirem plačne oči,
 Svidjen k tebi ruke dižu,
 Ti mi oplak grieha utoči;
 Nedieli se vieku ota',
 Dok mi nedaš liek života.

175. Evo onoga, ki svoj dio
 Prosù bludnieh sredu diela',
 Na čem drugo nij' kupio,
 Neg bolesti duše i tiela.
 Tvoj talenat ki osobi
 I š njim ništa svàrhu dobi.

Evo posred smàrtnieh zledih
 Požuda mi zdrava ostaje,
 Da koliko tebe uvriedih,
 Toliko se sàrce kaje,
 Ti pokriepì mene u tomu
 I prosti, otče, razsutnomu.

Evo puca već na dvoje
 Mòga sàrca stanac kami;
 Ere su te zlobe moje
 Kruto izbile verugami,
 Kad na stupu od mramora
 Platja puti mé ukore.

Nij' te Pilat plaho tako,
 Dobri Isuse, tepao njima,
 Ko ja živuè preopako
 Mislím, riečím i dielima;
 Ako diel' on te izbiva,
 Misó i rieč bi milostiva.

Što mi rečè, dàržim stavno,
 Da ti tvojim' milostima
 Praštaš svakom' veoma slavno,
 Kada skrušno sàrce imà
 Duh bolestiv i umiljen,
 Od tebe je vazda smiljen.

180. Zato i ti mi, čačko pravi,
 Ruke stereš tere hàrliš,
 Sina tvoga, ki te ostavi,
 Da opet primeš i zagàrliš;
 Ki razmetan bi dōsele
 I tlaèi te, ah jaoh, vele.

Svete noge ti s' pribio,
 Da te mogu dostignuti;
 Glavu meni priklonio,
 Da me budeš celunuti,
 I da drugoè stvoritelj moj
 Blag udahneš u me duh tvoj.

Želim i ja križ primiti
 Ovdie od mnozieh tugovanjah,
 I suzama vàs se obliti
 Cieè mojiej krivovanjah;
 Ovd' bit ranjen, paren, koren
 Za u vieke nebit goren.

Ovd' podniti suprotive
 I progonstva sred nemira,
 Neka duša paka žive
 S tobom i s andjelim mira,
 Pokajanje pravo nosim,
 Kad pedipsu ovdie prosim.

PIEVANJE ČETVÁRTO.

Nadglasje.

*Nije Gavan samo plieha
U požarlstvu i u bludu,
Sa svih sedam smàrtnieh grieha'
Svoju napàrtni dušu huđu,
Od kieh sputno govori se,
Da njih zlobah svak skloni se.*

*Jedà boži na dan strašan
Putem svetih od pokora'
Bio bi griešnik jad izbašan
Paklenoga tma ponora,
I kàrv bila bi Isusová
Kajniem život, mana nova.*

1. Nije dosta, vajmeh, nije,
Bludom bogat gdje se tiri
I u požarlstvo da prolje,
Ter ko prase da se žiri,
Kad u sebi sve ustišta
Gube i zlobah smetilišta.

Stiska dobro, zlo se šira,
Kriepost mali, štete množaju,
Jedno 'e zdravlje, al se umira
S čudo zledih, ké nas haraju.
Huđ kad čoviek na zlo dá se,
Zla svakoja kupí na se.

Ponosita i ohola
Vidiš šetat posried grada,
Ni'e mu nikad glava gola,
Da pozdravi stara al mlada;
Tikva mu je puna dima,
Sobom kretje, rukom klima.

Na šetlište kada pride,
Vrat kočeni, tãrbuh kuči,
A svi oni, ki ga vide,
Klanja'u mu se, a on muči,
U posiete tu se stavlja
I pogledom odpozdravlja.

5. I gospodi od Markate

Ne skazuje sciene koje,
I obratja njim hãrbate,
Ko da niesu vãrsti svoje,
Samo prima zle veselo,
S kima vãrši hudo dielo.

Sobom širi na okolo,
Koret mota i razmeće,
Pãrvi izvodi sionim kolo,
Ni muha mu na nos neće;
Jedne bije, druge plesa,
Zemlja se ista pod njim stresa.

Sve se koči, sve se diči,
Ko i paun perozlati,
I u hodu i u riči;
Više družieh rad bi stati,
I pohita pãrve side
Desnu ruku, kad s kiem ide.

Kapu dãrži svedj na hero,
Pahaljom se lietì paše,
Plećmi kretka, nosi pero,
O bedrih mu sablja maše,
Riečju ubada, ranja dilom,
Sve što vãrši, vãrši silom.

Da je nošen na vãrh glave
Od svakoga, žudi i prosi,
Nadmen miehur tašte slave,
Koga i vietar uzgor nosi;
Hvastian i dvoren hoće biti,
Raholec se zimi i liti.

10. Sviet ga časti, gdie prosine,
Ko da 'e tempo od poštenja,
Ter kao munja kada sine,
Nadje pun se poraženja.
Svak presnećen na tle pada
I boji se toga grãda.

Čim se mota u svietlilu
I kãdom se dugom gizda,
Slidnjih slugah u mãrtvilu
Ko trakata da je zvezda,
Vas sviet dãrži ko i stine,
Da kom zloćom neprokinie.

Želja časti bezredna je
Oholija prizlokoba,
Počet i zla vlastnica je
Svieh duševnieh našieh zloba';
Tač da tko nju samo ima,
I ostale zloće prima.

Zašto dakle, ti bogatče,
Zajdè u tóku oholiju,
I prie tóku Bog potlače
Zlobu, pravi: neka si ju
Djavo i Aman grof Perzije,
Ki svrataše s te smamije.

Lakomije su mu bratja,
Majka i otac tãrg nemili,
Nikomure dug neplatja,
A što 'e zaio, to po sili
Dãrži, i jagmi, što je tuje;
Škrinja i zlato Bog er mu je.

15. Neće da se opotakne
 U svóm putu trudljivomu,
 Neka zdripi i izmakne,
 Kud gré svaka bratu svomu;
 Nemisli ino, neg da plini
 I koga god da prihini.

Iskàrnjega da sadere,
 Ko i ovcu sgoni i bije,
 Vunu striže, kožu dere,
 Kostí grize, mozg izpije,
 Kàrv mu loče, ter ga davi,
 Kad sve izjede, tad probavi.

Lakomost je ona trudna,
 Teška nemoć bezličana,
 Koja boli ljudska uda,
 I što 'e veće napojana
 Veće žedja, i ište piva,
 Što se veće u nju liva.

Trunika je, ká skonćaje,
 Ko se uniti, dušu i tilo
 I nescieni, er neostaje,
 Što se u scieni nakupilo,
 I što, er se većma ljubi,
 Trudnije se na smàrt gubi.

Reče, ognjica da je ljuta,
 Ambroz sveti, liečnik duša',
 Zašto lakom većma obluta,
 Što već jede, veće okuša;
 Željne stvari i Hipokrat
 Grozničavim krati mnokrat.

20. Budalastvo, ko za steći
 Meće breme, znoj i trude,
 I za ine moć preteći,
 Gubi snagu mućeć svude,
 I u boj zaseć sreću bolju
 Gine srećom svom na polju.

Ludoščina, s ké se vuče
 Mahnit čoviek posred mora,
 Ter se obiva, ter se tuče
 Pokraj Peru i Mogora,
 Išćuć srebro, biser i zlato,
 Dobro ubogo, zle bogato.

Lakomost je koren oni,
 S kog izhode svake zloće,
 Čarna tmina, ká razgoni
 Liepu jasnost od dobroće,
 Pogansko je kipočašće,
 S kim klanjamo zlatu u tašće.

Ovak smutjen je on bogati,
 Ki stogove od pšenice
 Mnoge skupiv razširati
 Bieše odlučio svoje žitnice;
 Ali začu: Nećeš moći,
 Duh izit će t' u ovoj noći.

Jedà nije znanos tašta,
 Misao bludna, ludo uminje,
 Bezobrazna, smamna hvasta,
 Svako ovdí zlatočinje,
 Ko istom jadne ljude blazni,
 Dušu targa, glavu prazni.

25. Ti bogatče, hūd Nineo si,
Znak najbolji od smamija';
Er ti razmi okusio si
Što ti učini lakomija,
Tebi Isus spas prireče
Zlu nezgodu, kú dotječē.

Ona ubožtvo 'e prenesrično,
Ko u obili potribuje
I vladanje neumično,
U kom žedja se i gladuje;
Lakom žudi prem sa svima
I što on nema, i što on ima.

Skàrb, ká dārži u zlom strahu
Domaćina i obitelj,
Sva koja u trudu plahu
Zasio je njih roditelj,
U noć jednu da se izgube,
Čeznu, preda'u i sne gube.

Sodoma je nemilosna,
Uši uboziem ká zatvara,
Bez milosti ká zapoznà,
Da prosidu'e i razgara;
Smamna al se neobratja,
Ni kad nebo s ognjem svratja.

Ona 'e pakó privremeni,
Žedan Tantaogdie umire;
Želi krusve u jeseni,
U kris vodu, ká mu izvire,
A pohitit, jaoh nemore,
Da razhladi svoje izgore.

30. Na skorupu sve što 'e rana
I u naručju svom prikazà
Majka narav, lasna obrana
Neka nam je glada i mraza,
A zakopà u jezere
U dna zlata, ljudske smiere.

Sebi al čoviek jamu kopa
Ištuć zlato, biedno ufanje,
Hoće živ se da zakopa,
Da propade u bezdanje,
Zdravlje meće cie' nemoći,
Bieli danak s mårkle noći.

Blagast sàrdi se i užije,
Ko razpuhan oganj živi,
Svedj se znoji, prieti i diže,
Ko jedovit zmaj i krivi,
Suprotivan nitkor nije,
Da nemlati se al ubije.

Svedjer hārli na osvete,
Oprošćenja nezna diku,
Misli rane, smårti, štete,
Žudi razsut svukoliku
Onieh ljudih, onieh kuća',
S kih mu otamni čast izuća.

Sàrèba ni'e mu po razlogu,
Gori ognjem nesviesnime,
Dārži sebe u podlogu,
Da zlo tvori iskàrnjime,
Pri njemu je pojednaka
I ubojstvo i rieč mlaka.

35. Samim sárčba vitezovom
Potriebna je, kad boj biju,
Oni jakost stiču s ovom,
Sárce užizu da dobiju,
Hrabriem nosi hvale dosti,
Iniem prikor od slabosti.

Do edna krutos i osveta,
Ká u jedu svom dieluje,
Čini mu se da je sveta
I da u svem prava mu je,
Kad nemila 'e zvierska suna
Nepравice svake puna.

Gori obraz, dimi glava,
Noge i uda sva trepeću,
Jezik pienav psosti dava,
Užgane oči iskram' meću,
Na se ognjem svim obrata,
Kad nemože užgat brata.

Nije sárđit nego l' sluga,
Smannos kratka al velika,
Ljuto zvierče pusta luga
I nakazan od čovieka
Sva u plamu, ká, da more,
Pakó bi u raj klala gore.

Pun je zatim zavidosti,
Svak je márzak, svak zastupa
Od gosposke tej milosti
Zraku, kigod pred njim stupa,
Svak se opsovan na zad vraća,
Ni u pored mu niesu braća.

40. Dobar i od zla dobro vadi,
I ko pčela med izpije,
Zó od dobra izet radi
Jed iz cvietja ko i zmije,
I napokon sebe grize
I utrobu, ká ga diže.

Ljubav nije satvorila
Zavidnika tako blida,
Nego ga je napunila
Zla nenasvis tmasta jida,
Koja njega izopači,
A zavidom svojim nepači.

Ni'e mu stana na svietlini,
Da ga liepo sunce grije,
Neg dubokoj u dolini,
Gdie ga kužna magla bije,
I on kužniem dahom paka
Kuži ljudska diela svaka.

Koja dobra i da jesu,
Dielom neće od ljubavi
Da ih pohvali, neg u biesu
Pogárdami da obavi,
Ujeda jih riečim, lajom,
I ogariva svojom čajom.

Jede meso ljutih zmija',
Svojih zlobah hrana huda,
Gdie se vuče, tu se sganja,
Da nemilo truje svuda,
Rilom žutiem, usnom bledom,
Sárцем gorkiem, kriviem gledom.

45. Kriepos mudrieh nenavidi,
 Vriedniem psosti svake roni;
 Tmine svoje ere vidi,
 Svetlos družieh sve progoni,
 I gdi 'e bratska ká dobrina,
 S nje se mledni, tamnja, pina

Živ na žive sve nastoji
 Rigat, i u tom živ se uzdrže,
 A kad smärt ga već osvoji,
 Zelenilo sve odvárže,
 Tu utiša, i na sudu
 Rigot plati gorku hudu.

Kad se kruni David triezni,
 Saul obsieden duhom zlime,
 S Filistej i pun ljuvezni
 Pomiri se, a nehti s njime,
 On i Daniel s lavi ostaše,
 Nenavis ih a popaše.

A kad brašna, smoka i vina
 Rovnu nabiè tãrbušinu,
 Ni'e ti osla tako lina,
 Kad se valja na ravninu,
 Kako on ležeè na postelju,
 Gdie huèuri u veselju.

Gdie zakopan u lienosti
 Dãržeè tielo u pokoju
 I zagreznút u bludnosti
 Razkaživa volju svoju,
 Voluptati posveèujuè,
 Odar ko otar svoj poštujuè.

50. Zla lenobio, vele ti si
 Škodna svakoj ljudskoj vãrsti,
 U težaèkoj ako li si
 Kuèi, pop te nek okãrsti
 I odtlie te van odprati,
 Da se tvé zlo viek nevrati.

Ti si tamnost svaka sbilja,
 Da bi mi te moè prognati,
 Nek nebudeš izpod bilja
 Nogom maze dosigati,
 Po ložnici se protezat
 Tudjom rukom gaèe vezat.

Troma sgnuraš, kad ustaneš;
 Kišeš, kad se obuèuješ,
 Kad se moliš, zišeš, zjaneš,
 Zanovetaš, kad putuješ,
 I kad budeš htiet kopati,
 Svedjer obèiš poèivati.

Pèelu i mrava da poziraš,
 Da od dneva noè neèiniš,
 Često u sunce vid neupiraš,
 O svo'em živeš, a nehiniš,
 Da se mièeš i posluješ,
 A siedeci nepraznuješ.

Tãrs na vrieme obrezivaš,
 Vole pojiš, njive siješ,
 Rukom da ne podnimivaš,
 Ženu psuješ, diecu biješ,
 Vuk da ovce tvé nekolje,
 Puno i kupin, da t' nij' polje.

55. Neka svàršno vàršiš svaka
 I napredak tvoj se gleda,
 Da veè nemaš hod od raka,
 A ganutje od goveda,
 Da se opireš, kad si àrvan,
 Nesteè kaono donji žàrvan.

Uèenici s tebe spaše,
 Sried pšenice ljulj bi sijan,
 S tebe dieve vani ostaše,
 Pogovoren sluga lijan;
 S tebe David nepospieši
 Na boj, i u dvor steè sagrieši.

Jer kò vitez od razbluda'
 Bersabeji svòj u krilu,
 I bez brige i bez truda
 Uživajuè ljubav milu,
 Proè zakonu tuđu ljubi
 Vazè, a muža nje pogubi.

Sustalica s svo'e ležnosti
 I s nekriepke jedne žene,
 Čini Evrin da u žalosti
 Plače sine izgubljene,
 Kad ciè kralja bez razloga
 Padè na puk sàrèba Boga.

Daj mi zatoj ti bogata,
 I vidiet èeš, gdiè u njem plieha
 Màrtva voda, smradna blata
 Od svieh sedam màrtviah grieha',
 Od kieh duša veè satrona
 Topi u pakó bez uklona.

60. Ohol tašt je, lakom, jidan,
 Sladokusan, priljubotiv,
 Šaptav, lienav, nenavidan,
 Licumieran i màrmotiv:
 Svaka 'e u njem opačina,
 Bezzakonje, hudobština.

I nepomstom i hotinom
 Muti dike iskàrnjove,
 A lažima i istinom
 Tiče časti svačigove,
 Šapta, hita s', uvriedjuje,
 Riga, huli, psuje, truje.

Jedà haje, da ona dieva
 Cièa njega sreću gubi?
 A da bratu sunce sieva,
 Od jada ti sebe ubi;
 Neg što hoèe još bez stida,
 Život njega da ujida.

Ah proketo licumierstvo,
 Vaše viečno màrmotanje,
 Krivi sudi, muzuvierstvo,
 Zlogovorstvo i tračanje,
 Ni'ednoj puti ni shranjenja
 Ciè vašega govorenja.

Na to cilte, nabrusite
 Vaše oružje veomi priko,
 Da mlatite, da rànite,
 Licumierci, svekoliko,
 I pošteni i pravotni
 Da ostanu s vas sramotni.

65. Ovd' sramotni, a pošteni
 Pak na nebu, ljudsku hudu
 Zlobnu krivdu uztàrpljeni
 Podnositi ako budu:
 Aj uztàrpnos blaženitá,
 Velika l' su tvoja mita! —

A napokon zlom' jaziku,
 Koi smiono vas sviet smeta,
 I koi hara čast i diku,
 Sud će božji bit osveta,
 Ogovorit gdje moć neće
 Svo'a pankanja i svo'e smeće.

Tù pred istom sudu strašnom
 Lucifer ih obadjuje
 I svom sàrčebom neugasnom
 Njih zločestvo na njih bljuje,
 Veli: Bog ako si pravi,
 Već u pakó svieh odpravi.

Za da pravdu tvú okuša,
 Eto t' kladam za sviedoke
 Nebo, zemlju, narav, dušu
 I milosti tvoje tóke,
 Ki će t' riti, da su kriči,
 Kim dostoje tvoji biči.

Osvadnika na mierila
 Mećaice, i obuzroci
 Stavljaju se Mihovila,
 Da on bude po sviedoci
 Izmieriti, što prikaza
 Paklenoga zlotvor jaza.

70. A to er himben i laživac
 Ima narav hitra liha,
 Zasve i čoviek, ki je krivac,
 Nespovieda svoga griha,
 Bog, premda zna opaka,
 Po zakonu hoće svaka.

On znadiše čine smravde
 Presramotnieh triuh gradova',
 Al pedipse svoje pravde
 Nehti poslat prie pozova,
 Na glas: doć ću i vidiet ću!
 Paka reče: osudit ću!

Tako vriednom' svom' pisarcu,
 Sviedočanstva da izvodi,
 Zapovieda, i da parcu
 U napriedku pismom vodi,
 Po njihovoj nek pak riči
 Sud učini po pravici.

Na poruku Mihovila
 Nebo zvano riet istine,
 Sva grišnika kazà dila
 I sve tamne opačine,
 Ké bezstidno činit ima
 Tócieh zviezda' pred očima.

Za njim sledi zemlja gradna,
 Svud ondešna gdje on bieše,
 Ká sva izkidà nebu skladna
 I proč njemu prisežè se,
 Koi neostà s zlobah otieh
 Cviet na busu, bus na plotieh!

75. Spomen, razum i hotienstvo,
 Vlasti od duše za'edno paka,
 Sviedočiše dugo smienstvo
 Gruba grieha i opaka,
 S kim za vāršit svo'e obiesti,
 Svieh triuh tlačī liepe sviesti.

Od naravi i od milosti
 Na svieh dari uzvapiše,
 I da im se viek neprosti
 Skupno Boga uzmolīše,
 Zdravlje, blago, i plemenstvo,
 Kārst, griz duše i skrušenstvo.

Pārvi; ere u dobrotu
 Nisu se od njih kad služili;
 Drugi; er to na sramotu
 I njih u su sagrišili,
 Sliedeć želje svoga tiela
 Naslajenja meju ciela.

Hteć, da duša plemenita
 Njemu služi, ki 'e kal vārli,
 I ona, ká je viekovita,
 Njega dvori, ki 'e umārli,
 Ter čim i on nju zaosine,
 S njim i ona da izgine.

Pred ovim se svi griehnici
 Prekotanko izpituju,
 I kad medju svietovnici
 Nij' sviedočbe, pozivljuju
 Zide, hiže, dvori bili,
 Ki su im grieha uhodili.

80. I oni kažu i sviedoče
 Sve, što se u njih učinilo,
 Čudnovate rieči toče
 Svadeć svako zlobno dilo,
 Kó man tai se od griehnika
 Pred cbrazom pristojnika.

Ne spoviesti niegda cića,
 Kóm se árva zlobnik preči,
 Obuzroči njega svića,
 Kóm se služi sagrašeći,
 Kažueć piscu sve, što vidl,
 Po njegovoj zapovidi.

Pred prestoljem biv pozvana,
 Da joj rotu od istine.
 Poznaje l' ga, upitana,
 Reče: znam ga, Gospodine,
 Razaznajem tu priliku,
 Bi mi gospar u onom viku.

Izkušilac još ju uzpraša
 U svojemu pitovanju,
 Da sve pravit bez prestraša
 Ima u bistroj odvitaju.
 Ona uzdahnuv glas izpusti:
 Mnokrat priklè mī i dogrusti.

Svietovana, da pokaže
 Sve bezredjè od života,
 Suda boi se i nelaže;
 Er lagat je tu griehota,
 Pravda imajuć pak načine,
 Da iz magle svietlos sine.

85. Priuzè: Ja sam svieća bila,
 Bolje bieše neimat zdrake,
 Er se nebih sva smutila
 Videć griehie posve opake,
 Gospodara neposluha,
 Mazge biesnieg i pazduha.

Zasve da oganj mene gori,
 Često od leda učinih se,
 Smradne griehie kada tvori.
 Pak i ognjeno zažarih se,
 Iskah ulje prisušiti,
 Za pirucat pak i umrći.

Al kad živa ostah tute,
 Žudih, da moj mao plamen
 Obrati se u preljute
 Trieske, i udre taj tvård kamen;
 Iskre, ké imah, metah samo,
 Jedà bi se užgao kamo.

Al u hiži, al u dvoru,
 Al u lažnom pismu krivom,
 Al u ruhu i odoru,
 Al u bludnom tielu živom,
 Koga da gnus sunce vidí,
 Pomàrčo bi i ublidí'.

A ja ckilih i služih mu
 Ko dielnica kletieh zloba',
 Uzdàržana sad donih mu
 Svu istinu izdno groba,
 Nebiué drugi od vidjenja
 Sviedok tócieh sagriešenja'.

90. Tako nebo, zemlja, prosti
 Vlasti od duše, tako dari
 Od naravi i od milosti
 Osvadjuju svake stvari,
 Tako zid je i lučierna
 Na osud krivca prenevierna.

Ne spodilju al predobit,
 Tako i ovi slez potajan
 Ostà osudjen na osobit
 Svoj dan smàrtni nepokajan;
 Ere kaneć prost pitaje,
 Kad nij' milost, nek pravda je.

Lašnje dèva uliezti će
 Kroz iglice tanke uši,
 Nego l' bogat sahranit će
 Duše slavu da okusi;
 Svaki čoviek velotrupi
 Mučno ustaje poklie lupi.

Jež će prie biti gladak,
 Oganj studen i poledan,
 Slani morski gavez sladak
 I najgorči čemer medan,
 Prie će nebo na tle pasti,
 Neg u pakó zó neupasti.

Sije žalom, morem ore,
 A po bàrdieh vietre tiera,
 Kigod cieni, nać se more
 U oholom prava viera;
 On nevieru vierom veli,
 A bezzakon zakon cieli.

95 Rad bi časom priplut more,
 Polietati bez kreljutah,
 Slamicom razbit gore,
 Dihati moći a bez ustah,
 U rešeto vode sliti,
 Mrežom vietre poloviti.

To l' milošća da u njem plodi,
 Ište biser polag tora,
 Zrak u tmimi, iskru u vodi,
 Dim na vietru, mir sried mora,
 Snieg na suncu, sunce u noći,
 Zdravlje u kuzi, dobro u zloći.

Bolje bieše ne uzmnagat
 I oholom' nedostojno
 Targ on niti nepolagat
 Sve svo'e sårce nepristojno
 U blagoshran, ki gdje stane,
 Ondie i ljudsko sårce ostane

Bolje bieše postom svetim
 Dá pedipsa tusto tilo,
 Nego žårstvom, bludom kletim
 Da gumati meso gnjilo,
 Kó dospitak takav ima,
 Da se meće jest cårvima.

Bolje bieše iztančati
 Libavinu svoga kipa,
 Ter ga dračiem pokarati
 I oštriem bičem, koi ciepa,
 Nek ne hica u obiesti,
 Kada mu je liepše jesti.

100. Bolje smiernim pokajanjem
 Bieše lupat grične pårsi,
 Neka božjim smilovanjem
 Množ se opačtva svega smårsi:
 Bog sám može bo oprostiti
 Veće, neg svak sagriešiti.

Po prorocih on objavl,
 Da gričniku, ki se kaje,
 Hoće odpustit, kad probavl
 I od grieha svog ustaje.
 Neće, da umre on, ki kriv je,
 Neg se obrati i da živ je.

Velo božje milosårdje
 I gnus velik zlobah umira,
 Toga množtvo jošter gårdje
 Množtvo griehah od nemira;
 Smradljiv Lazar grob ostavlja,
 Žena od stare gårbe ozdavlja.

Imà u svojti i u rodjanstvu
 Plemenita kårstitnika,
 Zašto nije u trizanstvu
 Sliedio njega izglednika,
 Ki nehtie blud ni prikore,
 Neg post, čistost, i pokore.

Pokora je lokva zdrava,
 Ká od grieha gubu lieči,
 Triestgodnika pusti prava
 I davne mu tres uprieči,
 Naše žito trohe izbavlja,
 Zemlju topi, ljulj oplavlja

105. Ona 'e sapun, ki izpire
Svaku ruba nečistoću;
Lončić, zlato ki zažire,
Da mu u ognju dá svietloću;
Zviezda, kraljem ká se objaví,
Pokle se Irud zó ostavi.

Spasna ovo je druga daska,
Po kój griješnik sliepa topa
Na žudjení kraj dopraska
I izbavlja se od utopa,
Gornja milos, kú nam daje,
Kad nas zove na pokaje.

Spasno 'e i nam postavljati
Sve ufanje u pokoru,
I s Davidom lughustati
I moliti svaku zoru,
Kajniem sunca jasne zrake,
Ká otvara bez pomrake.

Ter ko isti David nehti
Zaželjene mir vodice,
I ko angjeo Ivan sveti
Jl pustošne skakavice,
I ko posteć Ninivljani,
Bit ćemo i mi smilovani.

Bolje 'e, bolje 'e posvetiti
U naprieda djelovanje,
I sried sárca posaditi
Vieru, ljubav i ufanje,
Kriepko dáržec, da Bog platja,
Tko se takmen k njemu vraća.

110. Znaduć, da je tvrdo ufanje
Mnogo griješnieh sahranilo,
A opakó neuzdanje
Bez pametno izgubilo;
Ljubav sama predobije
Nam protivne sve nazlije.

Al da i griješnik, ki se utiče,
Neto' uzdahne, vaj izpusti,
Mnokrat božju milost stiće,
I grieh mu se vas odpusti,
Dobro 'e, da opet mislit bude
Viečnje pravde strašne sude.

Ter pokorom gré naprieda
I ufanju nepraznuje;
Prav bo je oni, ki svej prèda
I u pravdi svej putuje,
I on je samo svet razumni,
Je li još svet, ki svej sumni.

Nu ko paka vieru obsluži
I u vieri bude umriti,
Grieh ga njegov već nekuži;
Kajnu er će se oprostiti;
Slaba pùt je požaljena,
Kad je viera užežena.

Tiem neka svak svo'e poglede
Na zrak svietli viere obrati,
I takovom sviećom grede,
Milost božju da uhvati;
Er shranit se nije moći
Bez moguće té pomoći.

115. Spasiteljno je kostreti
 Váruhu puti nam nositi,
 Ko su i mnozi kralji sveti,
 Ter ih plaštem svojim pokriti,
 Neka izvansko ruho krije
 Liěpšu bolest, ká unutri je.

Česte uzdahe podizati
 Dobro nam je cié krivinah,
 I plačem ih sadružati
 S mnozieh našieh opačinah,
 Da i pàrsi i oči budu
 Platjat tašč gled i požudu.

Ter hoteći gorko plakat
 Često roneć gorké suze,
 Neka bi nam moć oplakat
 Davna grieha strašne uze,
 S njima i sgasit bludni plamen
 I probit nam sárca kamen.

Tad bi žilio svak i restá'
 Ko i lepen polag vode,
 I cebajuć lietoresta
 Jak maslina dao bi plode;
 Suza' er vode zeblje moče,
 Kad se rone, kad se toče.

Paka učiniv s boli prieke
 Jakno more svo'e skrušenje,
 Mnozieh plača unj bi rieke
 Slao podpuno očišćenje,
 A kad suzam' daždio bi,
 S njih i potop učinio bi.

120. I pric potop oprà veće,
 Jaoh, gnusobe svieta ovoga,
 Kako sáda moći neće
 Čista učinit skrušenoga,
 I sviet máo naš nečistit
 U potopu neće očistit?

Ojačo bi tad u jedri
 Pravim suncem jakno póme,
 I libanski jakno cedri,
 A ko fenska ptica u svome
 Panju, iz luga izletio bi,
 I neumárlo oživio bi.

Toj nemisleć hud bogati,
 Na božji sud i on dosmucan,
 Gdie nikomu ni'e lagati,
 U dno pakla bi zabucan,
 Gdie pogreben, svaku muku
 Tàrpi u škripnji i u jauku,

Tako griěšnik, ki ni'e htio
 Prosit milos za vremena,
 Poklie griehom se opártio,
 Sva izvárnù do korena,
 Bi raznešen ko prah, ki je,
 S kiem svej paklen vietar vijé.

Tako svakom', vajmeh meni,
 Dogadja se, da izgine,
 Kad nij Boga u spomeni,
 A život je životine;
 Stablo i svašto pada kruto
 Na onu stranu, gdi 'e prignuto.

125. Prigni, prigni premoúci
 Na svu službu svo'e stvorenje,
 Ne čin', da lav poždirući
 Razdârpi nas u osudjenje,
 Nedaj, što bi pravda bila,
 Za tolika zlobna dila.

Prigni, er prignut svoj stvor možeš,
 Zasve da 'e slab, tvârdovrati,
 Kad razgriješ i pomožeš
 Ti, ki s' goruć i bogati,
 Tvârho sârce, kó u starosti
 Još priklanja na mladosti.

Moreš ti ognjem své ljubavi
 I ustarano stablo veće
 Upravni, da se upravi
 Put nebesah, i da meće
 Ko i žile u zor pruti,
 Da su upravni, neprignuti.

Ter od pruta napravljena
 Da izide dobra greda,
 Ne već, ne već izkrivljena,
 Ká se dosle veoma sveda,
 Neg da upravna ostat svude
 Za duhovnu gradju bude.

Da daruješ, svak te moli,
 Svú obilnu i vlastitu
 Svetu pomoć, da odoli
 Napastniku jadovitu,
 I se obrativ k tebi Bogu,
 Tvú uzveliča kriepos mnogu.

130. Bez tvoje bo er pomoći
 Neće ništa učiniti,
 A bârž bez nas ti neš moći
 Naše duše sahraniti,
 Sve ako sârca ni'e ti dano,
 Dobro ostalo svej imamo.

Sije čoviek, al neženje ;
 Jede, al se nenasita ;
 Pie zaludu, znoji, stenje,
 Trudi svejer, a neuhita
 Plaću od truda, lud pieneze
 U razdârtu mošnju steže.

Ti sij njive zapuštane,
 Posiec' smokvu, ká neplodi,
 Prut i loze uzdivljane
 Navârn' na se, neka rodi,
 I išteno sieme čini
 Bolju žetvu da promini.

Nu, moj brače, ako ostavi
 Prednji žitak božjom moći,
 Vieku veće nepristavi
 Novo dobro k staroj zloći ;
 Neg' se sve ârvi, da dobudeš
 Dobitnike i tlačit budeš.

Er dobivši, tvé pustoši
 Već liepota kitila bi,
 I ako snažno grieh prikosl,
 Kriepostima plodila bi,
 A u grad zlotvor, ki 'obsieda,
 Znan bi goliš, zapovieda.

135. I ko turan od tvårdine

Pred obrazom dušmanina
Stó bi, i ko plav, ká negine
Sried moguća mora pina',
A u sieverske nepristaje
Već pogubne mrázne kraje.

A predobljen kad bi bio

Drag vinograd duše tvoje,
Dobriem yinom nebi plio,
S koga sárce veselo je,
Neg bi rigao gorko travje
Jakom tãrsju za podavje.

Poglavica od dáržava'

Ostao bi pod harači,
Svieća, u kući ká ti siava,
Pod uborak ká se smrači,
Danica opet pala s neba
Tmasta u griehu punu gleba.

Svlači, Bože, staru odieću,

Da i u meni bude biti
Novi čoviek, viečnju sreću,
Viečnje misli ki će imiti,
Pravo tvoje da 'e stvorenje
Novo i priesno zamišenje.

Svuci kožu postaranu,

Kú od zmaja nosim na se,
S duga puta zavitanu.
Dušu okreni k otcu, da se
Božjoj vrati Galileji,
Nit već bludi po Žudeji.

140. Neću trošan, neću zledan

Već živiti u svom smradu,
It ću u cãrkvu, griěšnik biedan.
Moji griesi da tu ostadu,
Nit ću iskat već sramóte,
Nit se vratjat na griehoto.

Padši dole na kolina

Pred nogama duhovnika,
Spoviedat ću diela smina,
Da odrieši mene uznika,
Pakla oprosti, koj mé stiska,
Svali i breme, ko'e pritiska.

I živinče razpãrtjeno

Pospiešuje k paši priti,
A ja s grieha snoplje streno
Zar da neću k mani otiti?
Ne kú jise otci i umriše,
Neg ká uzkrisa, kada jí se.

Nova mana, slavno tilo,

I kãrv sveta tvá istina,
Ká se obrati čudno i milo
U sućanstvo kruha i vina,
Toj ćućenja da i nekažu,
Rieč i pisma tvá nelažu.

Ti si reko: da kãrv vino,

A kruh tielo tvé je pravo,
Zato 'e treba poniženo
Primat žãrtvu ne kãrvavu,
Brašno angjelsko u red liepi
Cãrkvi ostavno, da svieh kriepi.

145. Svih, koi snižno i dostojno
Primaju ga u ljubavi,
Er tko stupa nedostojno,
Na smàrt stupa, kom boravi:
Smàrt je zlobniem, ki ga okuse,
Život dobriem, ki se izkuse.

Smàrt opaciem, skrušenima
U isto doba život dava,
Kušan slično meju njima
Razliku im svàrhu ostava;
Brašno putniem pripravljeno
Da nebude psim vàrženo.

Kad se taj kruh sveti slama,
Nesumljeći spomeni se,
Svaka da ima màrva sama
Što u svem kruhu uzdarži se,
I Isus cio nerazdieli
Da s' u svakom dielu dieli.

Jesi, jesi prem doisto
Sakriveni ti Bog praví,
Jesi upravno, jesi čisto
Bog spasitelj, ki se stavi
Me'u obličjem kruha i vina,
Isto bitje Boga sina.

Vieru'em tebi, vieru'em u te,
Ti s' dó naćin vierovanstva,
Ti si u kruhu, ni'e kruh tute;
Neima viera dostojanstva,
Kada u to nevieruje,
Neg kušanja iziskuje.

150. Božja diela nemogu se
Našiem glasom dobro izreći,
Ljudske misli potiplju se
U otajstvih tieh najveći'.
Neuzhod' tóke na visine,
Da nepadeš na doline.

Po izgledih će moć zabljena
Pamet štogod razumiti,
Kad se mogla Lotu žena
U kip soli obratiti,
Prut Mojzesa u gujinu,
Ko nam pùt tvá u jesbinu.

Tako obrati, slavni Bože,
Kal od zemlje u čovika,
Od rebra mu ženu možè
Stvorit tvá vlas prevelika,
Zašto i neće tvoj sin tako
Moć pretvorit svaka lako?

Ni'e to dosta, er tiem jesu
Pàrve slike sve opale,
Ovdie tielo u pokresu
Od prilikah, ké su ostale;
Ni'e se pendat već za ludu,
Bog je sviedok svojem' čudu.

Ki nevara, nit se more
Sam u sebi prevariti;
Laže čoviek; al nemore
Prava istina nam slagati.
Već nemučí svoje pùti,
Bog sve može, tako ćuti.

155. Čúti, viera učí kako,
 Er svet pričest kriepos ima .
 Našu dušu punit jako
 Božanstveniem' milostima,
 Po kieh svaki grieh odstupa,
 A milošća svá pristupa.

Uzdam dakle u nebriezi,
 Syak pospieši prem najslaje,
 I prim' slavnoj na tárpezi
 Kruh nebesan, ki t' se daje,
 Scienom koga sva zla staju,
 Ko u pravom da si raju.

I ovd' na zemlji da primajuć
 Grešne u pársi svetbe tvoje,
 I često se k njim vratjajuć
 Svake operem trohe moje,
 Sve kriepéć se spasnim kruhom
 K tebi uzletim snažnim duhom.

Gdie se čarpá obilato
 Od vrutakah spasitelja
 Živa voda, bistro zlato;
 I siti te sried veselja
 Već neg obran puk napoja
 Niegda virje Elim pojà.

Isukárste, ki ostavi
 Sebe na sviet svejer živa,
 Da se svak dan tá upravi
 Otcu žártva oprostiva
 Za nas, dopust', s nje vriednosti
 Da i ja stignem tvo'e milosti.

PIEVANJE PETO.

Nadglasje.

*Ko svet vriedno Viečni stvorì,
U njem stavì bogatoga,
Da stvorenje stvorca dvori,
Ne zapustiv ubogoga,
Kralj da 'e izgled od krieposti
Slugam i svojoj nasliednosti.*

*Neka putom božje volje
Svak svo'e gârli potištenstvo
I postârpiv ždrieb nevolje
Ufa poslie priat blaženstvo:
S česa i ja htieh se oporavit
Dvorno ubožtvo za proslavit.*

1. Preveliki, viečni Bože,
Ki će jezik izriet dosti?
Ko l' razumiet diela može
Nedohitne tvo'e mudrosti?
Kom si raj, svet i nebesa
Satvorio puna uresa.

Red i ures čudnovati,
Ké s' postavio ti na svietu,
Da ubogi i bogati
Sviedoče oba slavu svetu,
Spoviedaju čuda tvoja
Me'u ostaliem', kim ni'e broja.

Bi postavljen nág od tebe
Na svet čoviek pun gospostva,
Da te spozna, a potrebe
Da podigne od ubožtva,
I nek misli i nek mari
Zapuštene, i lazari.

Bog i ubog, dvie su rieči,
Al meu se slične slogom,
Nek uboga hranom lieči,
Ko se diči pravim Bogom';
Bog u ubogu je, a ubogi
Jesu u Bogu, ki 'e svemogi.

5. Bogat i ubog da i potirni

Me'u sobom su prem sa svima,
 Bog li hoće, da svi virni
 Ljube se u to meju njima,
 Blag uboga da utiša,
 Ubog blaga da posliša.

I u počelu, kad se rodi
 Sviet na svietu, bi uzvišen
 Bogat čoviek, i u toj zgodi
 Četverima biè zamišen
 Iztočali neprikladni,
 Ki ni u njem nisu skladni.

A prie toga bivši došá'
 Duh gospodnji vârh u voda',
 Da izvadi iz kaosa,
 I da jestvo zemlji poda,
 Stanovitu nju učini,
 Da produži u kriepčini.

Er zamârsna biehu svaka,
 Svietlost staše u tamnosti,
 Svuda tmine i pomraka,
 A bez sunca i svietlosti
 Svi u grumenu i u sieni
 Nerazlučni i smeteni.

Boj bijahu veoma ljuto
 Mokra voda i sušina,
 A tiskahu sebe kruto
 Jadna studen i vrućina,
 Pârvostvora staše lina
 Bez obraza i načina.

10. Suša sasvim ogoljena

Neimadiše stvora u sebi,
 Morske vode potopljena
 Sva dâržahu u svoj utrobi,
 Val pod vlagom biesni tuti,
 A vârh vlage oganj ljuti.

Plandovaše zemlja mrazna
 Svom težinom uzdâržana,
 Posred vodah sva okvasna
 Bijué u svem neplodana,
 Svaka stahu u poredu,
 U romonu i u neredu.

U nebitnom takom stanju
 Bog videć šva, od ničesa,
 Hti, da u čudnom svoem znanju
 Sviet učini i nebesa,
 Neka njega svi, ki izidu,
 Sama stvorca izpovidu.

Iz pučine viečna kriepos
 Tiem povadi bârda i gore,
 Da dá suši plodnu liepos,
 Jedno u miesto salí i móre,
 Paka i vlazi svietlos podâ,
 Sunce i miesec svim nadodâ.

Otdad svietom pretvoreno
 U sebi se more kruži,
 Niti smije razpušteno
 Preko krajah da se pruži
 Povârh zemlje, kâ van vode
 Ostâ u moći davat plode.

15. Kú napunit kad odluči
S svojim hotienjem, istom reče :
Prazna zemljo, nu napuči
I uzmažaj več najpreče
Ljude i sieme vārsti svače,
Restul', letel', plovul', tlače.

U vavičnjih utvārdjena
Dva svietnjaka u dne i noči
Stavi, diele da vremena
Sa zvezdami, da'uc pomoči
Svacom' živom', ko sviest prima,
Koje čuti i rest ima.

A čovieka najposlije,
Ki se mali sviet govori,
Sve stvorenje skupno gdi je,
Svemogućstvo njegvo stvori,
U najmanjem tiem najveći
Hotiué se Bog nareći.

Mali al sviet, sviet nadhodi,
Ako i viši veličinom,
Sve stvorenje ko'e gdie godi
Mao pretiče većom scinom,
I na svietu zanj činjenu
Stà ko biser na pārstenu.

Izvadiši budué koega
Gnjile iz nište svojim udihom,
Dà mu život i utvārdi ga
Blagodarno svojom slikom;
Jabuku mu al zabrani,
Za svoj harač da se hrani.

20. A ostaliem voćem sladkim
Da se uzdarži, da se kriepi,
Gospoduje živim svakim
I uživa taj dar liepi;
Ženom, kóm se i zabavi,
Za pomoć mu kú postavi.

Al slušajué ludo ženu
Znanoželjnu prekoviše,
Ká glavoru skoro ognjenu
Vierovala laži biše,
Oba preko zapoviedi
Jiše voće vele biedi.

Tudie plemstvo i vladanje
Neposluga cića svoga
Bārzo ukinù vele znanje,
Kim se mudros tače Boga
I umārli ostà udierice,
A unučtvo ustopice.

Ciće kojega grieha žene
Svem' narodu ljudskom' pride
Zlo i škode neizrečene,
Ké se svejer na sviet vide;
Ostan smārti, da se rája
Svak sin sārčbe i protaja.

Pūt proti se prama duhu,
A duh prama svojoj pūti,
Svi smo slični prahu suhu,
Odtlie boli, himbe, smuti,
Zajde, rati, gladi, kuge,
Zloće i svę raspi druge.

25. Budúe dakle baštinici

S te sagriehé i nesriéé
 Ota Adama, svikolici
 Nu prognaních dáržmo biéé,
 Veé primimo to gostinstvo
 I to hudo baštininstvo.

Ždriebi nisu svi jednaci,

Dobar dopast sviem nemore,
 Ki mlohavi, ki su jaci,
 Niekom' bolje, niekom' gore:
 S toga se ubog nezlovolji,
 Neg se prigni božjoj volji.

A ufanje viek negubi,

Bog bo vidi svieh od zgara,
 I onizieh, kojih ljubi,
 Tu pedepsa, ovdie kara;
 Što 'e za bolje ni'e žaliti,
 Nego 'e snižno uztárpiti.

Bolja bo je božja volja,

Neg' su sreéé svekolike
 I od gradovah i od polja'
 Još da budu prevelike;
 Sám Bog bogat, mi ubozi,
 Slišéé njega i mi smo bozi.

Sinovi smo baš njegoví,

Dakle i božji baštinici,
 Što je nama vas sviet ovi,
 Ako smo mu odmetnici?
 On baština 'e nami dana,
 Ždrieb čestiti, sreća izbrana.

30. Ništa 'e život svieta ovoga,

Ništa jesu ove sreéé,
 Svak varh klanca visokoga
 Stármoglav se lahko meéé;
 Tko se penje uzgor veomi,
 Sunovratno i vrat lomi.

Sam Bog puni i nasita,

Tu svak pada, kigod skoči,
 Ni'e tu dobra viekovita,
 Samo u rajú ni'e da toči
 Čárvotočna, ké haljine
 Tu su stavne nam baštine.

Tu ubozi i priprosti

S bogatima da se stave,
 Da su smutnje i naglosti,
 Poluvierstva da se objave,
 Bog dopušta, er je triba
 Da u sem moru svaka 'e riba.

Jedna drugú neka brani

I pomaže u nevolji,
 Čuva, tieši i sahrani
 Slabe i truhve u zlovolji;
 Vela al malu da nejide,
 Male al velu da neslide.

Zlo je sliedit velikoga,

Er u izgledu grieh se rája,
 Gore 'e jesti malahnoga,
 Koji velom dobriem zaja,
 Jedno i drugo Bog naviešća,
 Da u pakó duh namiešća.

35. Mora u moru bit ovako,
 Er kada bi drugčie bilo,
 Premoglo bi ribje svako,
 Bărž bi i more presušilo;
 Al na ovoj tvărdoj vodi
 Nije duha od slobodi.

Slobod dar je božanstveni,
 Al je i božje naredjenje,
 Da za Bogom, svak učini
 Družbeniku sve poštenje,
 I akó rad bi da je njemu,
 Tako čini iskárnjemu.

Svaki drúgu da nestvara,
 Što i njemu nije drago,
 Da podjamno s' njim nešara,
 Niti grabi njega blago;
 O tom stupu vise očí,
 Visi zakon i proroci.

Kigod dakle bratu svomu
 Žele ko zlo odvratiti,
 I nehoće ubogomu
 Dielo almuštva pokloniti,
 Ti će u sudu bit karani
 I s proklestvom zatirani.

Meju dobrim' da nestoje,
 Nego s ognjem viekovitim,
 Ki Bog djavlu spravio je
 I anđielom svim nečistim,
 Kad smisliše više uziti,
 Za prikladni Bogu biti.

40. I kralj žive u slobodi,
 Al je sužanj od zakona',
 Sva hotienja prost provodi,
 Al i njega stiska spona
 Od naredbah, kiem priložan
 I kralj isti je podložan.

Ki su veće nam dăržani
 U životu dat promiene
 Negol' kralji, ki su obrani
 Stolni građi vărhu stiene,
 Živa su oni pristolišta,
 Bez kriepestih nisu ništa.

Načelnici naročiti,
 Ki se svietle u plemenu,
 Bani i ljudi poglaviti
 Ima'u davat u vremenu
 Podložnikom u svoj prosti
 Dah mirisne od kriepesti.

Er što 'e kraljem i cesaru
 Po grobovih iskat kriepeš,
 Nagle i smàrti na potaru
 Màrtvieh babah cvieta liepos?
 Jasnies dielah prazne slike
 Nisu unukom stavne dike.

Plien od smàrti nemore se
 Živim ljudem ostavljati,
 Nesnažni unuk potepe se,
 Kad na više rad bi ustati:
 Man je dizat vărh marlinah
 Slabost svojih osobinah.

45. Potriebno je plemenitim,

Da su i vriedna njih'va diela,

I okrunjenim ljudem istim

Da ni'e kruna potamniela

S nepravice, s zla progonstva,

I s okrutnog' usionstva.

Od kriepostih poraja se

Plemenština svakolika,

S njima koren sahranja se

Gospodičica i velika,

Vietri zime bez mudrosti,

A što 'e koren bez krieposti?

Nu kó u zlatu meju nami,

Ne u olovu zavezan je

Prescienjeni liep drag kami:

Tako i plemen poziran je,

Kad se takmi s kriepostima,

Tako er sieva s zraciem dvima.

Jedan svietnjak svietlos daje,

Sám al neće produljiti,

Ako drugi nenastaje,

Bàrzo se ima ugasiti;

Svieća od svieće svietlos meće,

Bolje sviete, gdje ih je veće.

Kako koren zó izveda

Goru travu kud i kamo:

Tako i dobar, ko se ogleda,

Truje svoj rod, i kad tamo

Otci sinom zamke predu,

Prut kriv dat će krivu gredu.

50. Svaki potok, ki na izvoru

Bistrieh vodah hvale toči,

Ako dugom u prostoru

Razlijuć se gnjilad moči,

Ter prohodi gnjusne obrove,

Smradi i šteti na otrove.

Tako i nečas unučenja

Svojom zloćom càrni i gadi

Svietle kàrvi sva poštenja,

Pak zaludu iskat radi

Mrakom dieda priednje sreće,

Kad pogasi màrtviah svieće.

Blaženo si ti ubožtvo,

Me'u blaženstviem tebe gledam,

Tvìh dobrotah skazat množtvo

Neće vieku čoviek niedan;

Blažen ubog zaisto je,

Ki nebesa dobio je.

To je rekla prava istina

Isusoviah slavniah usi',

Kad blaženstva poizbrojena

Hoti ukazat, ter izusti:

I ubožtvo blaženo je;

Er kraljevstvo njegovog je.

Prava svietlos jesu ubozi,

I to rieč je od istine,

Dvanadeste prenebozi

Prosvietliše svieta tmine,

I sol zemlje jošter biše,

Kú svetostim prosoliše.

55. Redovnici i ubogi
 Dostojanstvo sobom vode,
 Njih su slave otcí mnogi
 Upisali, neka uzplode,
 Neka svojim krepostima
 Budu biti ogled svima.

Ali i sol od nauka
 I od izgleda svud nepada,
 Veći dieli neće puka
 Primit nauk, ki im dopada;
 Mali jesu, ki obslužuju
 Spasni nauk, kim putuju.

Neka otcí male sine
 Šalju kársta na nauke;
 Mehki er primu kad načine
 Dobre, sliede ih pak bez muke;
 Inak nije poufati,
 Da će se uprav požizati.

I neka jih putem prati
 Kušan gojač najvierniji,
 Da se tkogod neobrati
 Goroj družbi, koja bi ji'
 Izšetila, er kakov je
 Jedan, i drug onakov je.

Svak nek uči mlada vola
 Jaram nosit mal po malo;
 Er će poslie moć vuć kola
 I potezat težko ralo,
 Dobro 'e svakom', kad se iz mlada
 Muči i jaram na se klada.

60. Sitno stablo tko ostavi,
 Da u porestu svo'em se sveda,
 A nenastoi da ga upravi,
 Utvårdit se hoće ureda,
 Da pak mučno je utvårjena
 Izpraviniti izkrivljena.

Ti su mali, pak siromas
 Samohoćo ki primaju,
 Svoga i blaga dragu pomas
 Za Isusa ostavljaju,
 Kao povoljno čoekú biednu
 I on dà za odkup kárú svú vriednu.

Trudno 'e vojstvo i árvanja
 Ljudski život na ovom poljú,
 Neučinov prikazanja
 Od kriepestih, ne' u boju
 Slavan ostat sried tabora,
 Kruneć krunu od javora.

Mejdan svet je, boj ognjeni
 Naš je žitak u obrani;
 Al naši su, jaoh, glaveni:
 Sviet, pùt, djavo, zli dušmani,
 A najgorje pak u vieku
 Lukav čoviek svom' čovieku.

Svi se mogu predobiti,
 Sam se čoviek nedobije,
 Ljut i kárav hoće biti
 Ko lav, medvied, panter, zmije,
 Irkanija i Afrika
 Gorih nema od čovika.

65. Omàrtvomu medvied prašča,

Lav prostàrta neraztrese,
 Neujeda zmija tašča,
 Panter na plač smilit će se;
 Čoviek cvili, kad je ubio
 Druga, drugi kokodrio.

Hrani zemlja ljute zmije

I u njih smàrt nam i spasenje,
 Rastè Antor, nalip dije,
 I uz cikutve ozdravljenje,
 Nema ljudska sila sama
 Predtrova al ditama.

Zato se àrvat je potreba

Proti našim protivnikom,
 Er predobit njih je treba
 Svetom, djavlom, i čovikom,
 Ko'e ako ti neprimože,
 Oni tebe tad podložè.

Svih dobiva i prolomlja

Naša želja nam protivna,
 Hoća a slaga i nepomnja
 Čut i slados pohotivna,
 S kojih jednom ako pàsmo,
 Mučno planusmo, i ustasmo.

Opet Antei ti ustaju,

Koliko se veće tlače,
 Hidre i da se poražaju,
 Nasàrtaju svej to jače,
 Presiećenim i glavama
 Dodijaju dosadama.

70. Krieposti su oružije

Za navalu tizieh prieku,
 Služimo se od ovije',
 Da iznenadi neposieku
 Britke sablje, té nam мнози
 Ostaviše àvèti ubozi.

Kad uklopni pravde mirom

Dàržeć istinu u desnici,
 Al zaštitni pravom virom
 Bieše slavni dobitnici,
 Sve zlotvorstvo obaljujúe
 Svoje ime uzvisujué.

Tiem razbirué i ja veće,

Da prohodi svieta liepos,
 I da vrieme, kó se meće,
 Bolje 'e tratit za steć kriepos,
 Kad od boja star se plašim,
 Uklonih se, čim zaprašim.

Jedà biegom u razmirju

Bdeć pribavim ki dobitak,
 I steć sobom u potirju
 Prispieim srećni na dospitak,
 Gdieno slavu svu dobije;
 Ne tko počme, neg dospije.

Vàrgoh strené sve parnice,

Koje dàržah preporukom,
 Niti primah već časnice,
 Ké priećnici nose s bukom,
 Nek bez sumnje i bez mita
 Duh počine moj sried Splita.

75. Ter kad svučé tielo svoje,
Kóga stiska u zatvoru,
Lašnje bi išao pred pristoje,
Koje dárži u svo'em dvoru
Kralj blažene zemlje mirne,
Ki u svój slavi časti virne.

U neplodnoj njivi od svieta.
Ufah žeti u svo'em trudu,
Kada parčih i dah svieta
Maloharnim prem zaludu,
Za lakomost, ki mi daše
Šuplju slamu, a ne kláse.

Što je taštit pamet, oke,
Várhú knjigah za pukove,
Sušit usta, tãrgat boke,
Sebe zabit za drugove,
I kad se ima sebi umrítí,
Ludo iniem svej služiti.

Što 'e svietovne otezati
Pravde ovemu i onemu,
A u nemare zapuštati
Svú pred sudcu najstrašniemu
Pravdu od duše, kú svak ima
Ured pokazat ustmi svoima.

Liepi nastoj od zakonih
Bacih, er ga nesaznaše
Mnozi; a ja u progonih
Pievalh škodno blago naše
Stah ubožtyo na sem sviti
Duši uharno proglasiti.

80. Ako u tom božja vila,
Dieva od dievic', pomože me,
Srietit ée me čes premila,
I čestita nazvat ée me
Naši puci, kad mi sidne
Mladi barštan na zidine.

Penelopu muče al šćenac
Kigod lajen zla govora
Htit razpravit novi vienac
Da mi obori i od lovora,
Ki triskovieh neboji se,
Svak i jaki da broji se.

Eumenidski pun čemera
Pas nemože neg lajati,
Kad uzvidi družieh pera
Put nebesah omicati,
I da ugrize tudje piesni,
Na miesec se istom biesni.

Znam, da noćna ptica sliepa
Mrak sam ljubi, a viditi
Viek nemari dneva liepa;
Nu nij' nam se ni čuditi,
Márzi svietlost svú na svitu
Kroz sliepoću nje očitu.

Nije čudo, neznalica,
Gdi je kriepos, da naliplje,
I u kočiji Pievalicah
Manje kolo veće škriplje,
Svej éeš vidiet, da nejači
Većma buči, većma trači.

85. Marmrljak kudi stvari tuje
 U tmi, mnogo kad ne vidi,
 I pri inieh' rado truje;
 Bolje 'e, svoja da razvidi;
 Mudrost bo je stavna i duga:
 Poznat sebe prij neg druga.

Ni Isus neće, da slobodom
 Bezočnom se tudja sude;
 Kamo ljuetiem zliem ubodom
 Da se svoj brat ranit bude:
 Naučitelj nauk preži,
 Pust da uči, a nerezži.

Jesu nieki miestorodni,
 Ki bi rad, da drug nesije,
 I u sebi er neplodni
 Ko paržina od Lidije,
 Proglasiti nisu kasni,
 Plodi tudji da su nakazni.

Ali dost je tim, ki plode,
 Da ih varsta njih poznaje,
 A beznanac neka bode,
 I nenavis neka laje,
 Ja nehajem tih zlih duhah,
 Ko ni moj konj badnih muhah.

Da 'e na mlados moć povratit
 Ko Peliju i Jolaju,
 Ko bi htio k njim obratit
 Moje pjesni u polaju,
 Neka bi se zlerek sjêdao
 Ko Diogen, kad bi ujedao.

90. Kad to nij' moć, a ja hoću
 Pustit vrane, da se krivu,
 Žabe gnjusne da krokoću,
 Ké u smradnom blatu živu,
 Ké će kričeć i carknuti,
 Kad već budu razpuknuti.

Katun mudri nam naredi,
 Za ustavit razgovore,
 Da nij' bolje, neg besiedi
 Nedat svakoj odgovore,
 I kad neće umuknuti,
 Čavarljavim zamuknuti.

Nastà nieka varst pjesnikah,
 Ki se sami proslavljaju,
 Malim sokom spard velika,
 Sebe hvale, druge psuju,
 A neima im kolikosti,
 Ni svâršenja, ni milosti.

Tieh takovieh slozetine
 Dostojaju da su dane,
 Ki prodaju tunjevine
 I sardele pliesne slane,
 Ili da se na dar šalju
 U Rim slavnom' Kulisaju.

Pristat u Split nebi dosti,
 Zato k mirnom' pojdoch selu,
 Gdie sagradih u moj prosti
 Sebi i svojim kuću cielu,
 Tu poharčih, što god dobih;
 Selo, al grieh nepredobih.

95. Rekoh cielu, da nebi me
 Porugali na mé uši.
 Nieki : (kim nekažem ime)
 Ovi počë, nedovârši ;
 Sve bõ, što se 'e pribavljalo,
 Radih vâršit dobro, a malo.

Prednjih pisác tu naukom
 Pustiv grade, obrah luge,
 I pod tiha vietra hukom
 Skladah piesme ove duge,
 Ké blažene sried samoće
 Bârž se i dospiet ured hoće.

Tu u jasena i duba kori
 Gledam slova rest, ká vele :
 Kako negda pastier dvori
 Mlade dikle i vesele.
 Još dielano ime ostaje,
 Prikosila smârt a oba je.

Bez bahorníc i liečnika'
 Tù mi narav zdravlje goji,
 Izvârsniega ni'e bo lieka
 Neg u miru kad duh stoji,
 Kad ko neima skârbi i tuge,
 More poufat zdravi duge.

Tu siedeći vârh klimeni,
 Detelinskih skut livada'
 Razbirajué rok smârteni,
 Vidim pasti krotka stada,
 I Satire i Faune,
 Gdie se živiem kitjem krune.

100. U čelinjak, ki 'e vârh sela,
 Opet stupim, gdie gospodi
 Nad injma kraljca pčela,
 Čim roje se u slobodi,
 Pak poslušne, skladne i višće,
 Gdie med nose za ulišće.

Pak došavši k žalu hladom,
 Gledam ribe gdie šetaju,
 I gdie u jata idju k bađom,
 Struje a srebne gdie tiskaju,
 Krajem mora tiha mila
 Egle, Salace, i Verila.

Nimfe, Napee. i Driadi
 Naokolo poigrajué,
 Klio, Euterpe mene radi
 Sada svireé, sad pievajué
 Poticaju hitrobiesne
 Mene istoga skladat piesne.

Tu daleče od dvorovah
 Dvorbu' čineé sebi samom',
 Bogu s' klanjam, i dugovah
 Marni odpust prosim sramom,
 I u tom bitju s svakim virno
 Živem, nehteé što 'e nemirno.

Milos vèlieh vele kaže ;
 Al skazanje 'e neveselo,
 Kad u dielu večkrat laže,
 Ko repate zvezde rielo,
 Ká što veé svietu sviči,
 Opći i veé nauditi.

105. Stat uz lonac, ki 'e miedeni,
Gujilnu loncu zdravo nije;
Er ako su pritišteni,
Slaba on čas tvàrd razbije:
Uz moguća nij' mlohavu
Stat, ako će zdravu glavu.

Prama snažnoj nije vlasti
Smiet uložiti ni istinu,
Tko neće ostat malom časti
I doradit protivštinu;
Imaj oči za moć plakat,
Al ne jezik za balakat.

Tko rečè dvor, hoti reći
Ođor, ukor, umor smàrti,
Ni'e dostižan časnoj sreći,
Tko se po njem dugo vàrti;
Ki krieposti svóm se diči,
Ođ njega se neka liči.

More t' Aman, zgodnik glavni
Kralja Asvera, kazat liepo,
Ko sud njegov neupravni
I ponoštvo odveć slipeo
Na viešala njega obisl,
Mardokeju on ká uzvisl.

Poljubljeni Plautio
I Eusenide nehtìe priati,
Krates, Orteus i Boetio
Svo'e povidè stàrmovratl,
Š iniem' srieše kí me'u dare
Služeć kralje i cesare.

110. Nek ti Olivarš, Lerma objavi,
L' Ankre, Valštajn, Mansfelt svàrhu,
Kojom svak njih zlo zaglavl.
Tej milosti steć na vàrhu
Ni'e Richelieu-u, Mazarini,
Kí u svój mrieše veličini.

Stojeć dakle u priprosti
Bez darovah karbenika,
Hranih sebe u trieznosti
Tusniem kruhom, malò mlika,
Piplje i meso kad dopada
Iz kokošnic i iz stada'.

Dobra vina, voća sladka
S vàrtlom daše vinogradi,
Žita i sočva svakojaka
Podvornica u ogradi,
Ulja, masla, meda, octa,
Za načimbe ima dosta.

Pak od svieh tieh kigod dio
Tàrbuhu oteh, za ubogima
Dat ga, da bi ih utiešio
I živio bi triezan š njima,
Moleć Boga, da u napridak
Dá, što 'e dosta za sám žitak.

I premda toj skazovati
Nemož' bići ká dobrotà,
Sa svim tizim ni'e tajati
Kigod promien od života,
Ufa'uć, božjom da pomoći
I zla ostala past će moći.

115. Dub pàrvoga viek nepada
 Od udarca, ki se sieče,
 Liekarije često kada
 Pristavljajué nemoé lieče:
 I zlo, zasve da ustarano,
 Na povratke 'e ozdravljano.

Neka 'e pamet u zabavi,
 Da ju plandost nedobude,
 Tašta misao meni objavi,
 Da počinim šurke čude,
 Galeria taj nazvâ se,
 Kú prišlaci ludo glase.

Tu već razum kad umoran
 Meu knjigami ostao bi,
 Sàrkah rukom, pak razporan
 I u vârtao otišao bi,
 Gdi navratke sad bi čistio,
 Sad zalievao, gulio, trapio.

Kad bi sijao, kad bi sadio
 I kapulu i ljutiku,
 A kad plievio i zamladio
 Žutinicu i ljotiku,
 Blitvu i broskvu sad zagârta',
 Sad raztriebio pute od vârtâ.

Koriolan Cipčić tako,
 Foklie kušâ svieta varke,
 Odliepiu se sàrcem jako,
 Sve pravdavac vârgši parke,
 Skora i Andriaš parac vârlî
 Seoski pokoj s njim zagârli.

120. Naš Doklecan, otažbinu
 I on priljubi, kad se ukloni
 Maksimianu, cesarštinu
 Za svú slobod er pokloni;
 Bašču i gradju plemenitu
 Kad sastavit htiè na Splitu.

A to slavnom pri Solinu,
 Odklie rododm izhodjaše,
 Ki posadu u dužinu
 Niegda svoju prostiraše,
 Rodašbina cesareva
 Stola i našieh od kraljeva'.

A sad u Spliet sva se 'e sbila,
 Ki nij' drugo neg palača,
 I da manša se učinila
 Gotijskoga radi mača,
 I u tom malu iste 'e slave,
 Plemtvo i poglav sve dâržave.

Gdie cesarskom svóm desnicom
 Zelén goji voća i mlada,
 Kóm prie sabljom i šibicom
 U ljutini svetom vladâ,
 Ter uživâ blagovati
 Svoga truda u solati.

I ja česti na uzvodu
 U ovnebasno moje lito,
 Već tišinu i slobodu
 Scienih nego velieh mito,
 Kralj budući u moj hiži
 Vidieh roba u poniži.

125. Za uzać više, rob se učinih ;
 Za bit dvoren, inieh dvorih ;
 Sebe blaznih, družieh hinih,
 Sumnjom mårzih, željom gorih,
 Za nepatit ; vèlé patih :
 Siah, a malo žnjeh i mlatih.

Niegda i Kurio, zvan zubati,
 Samitjanom kliče uljudno,
 Ki hoteć mu prikazati
 Za podmito zlato čudno,
 Da on nemari tóku ždèru,
 Kad mu 'e riepa za večeru.

Kad na selu stoi u miru
 Prost u svojoj kućarici,
 A uživà ko na piru,
 Dielec spuže svojoj dicit,
 Priesan pogač podpepljeni,
 Pražen bob i vir vodeni.

Nu biežeći zališnosti,
 Da me hudić neprevari,
 Stat nastojah u milosti,
 Kà je bolja svieh satvari',
 Buduć tašto praznovanje
 Pårvo vražje tårgovanje.

Tako u selu, vårtlu i kući
 Već ostariv Boga slavih,
 Kasan težák priionuh vrući
 Tég u polju, grad ostavih,
 Ufa'uc, dobri gospar plaće
 Da izpune darovat će.

130. I prem da ja, vajme, niesam
 U prošastnom svóm životu
 Trud podnio dugoviesan,
 Dnevih priplan i tegotu,
 I da počeh radbu kasnu,
 Uzdám s pàrviem platu časnu.

Osirotih bez sinovah,
 Er malahne vazè ih sebi,
 Cića mnozieh moih dugovah
 Bolji a ćačko, kralj od nebi,
 Ké podignù izsried smrada,
 Davši im časti svoga grada.

Ja ostavši s desi sile,
 Ko okåršen dub u gori,
 Komu nij' neg panj i žile ;
 Grane er slomì i obori
 Plah sieverski puh prenagli,
 Ki me ucàrni i omagli.

Ali ako božje htienstvo
 Klanjat budem, mogu ureda
 I ja ufati moje sienstvo
 U raj naći, gdje uporeda
 Zaedno s njima viečnju sriću
 Vid i uživat blaženi ću.

Gdie su i tóka mila bratja,
 S kima živih u ljubavi ;
 Petra ćorda turska svratja,
 Ki u vitežkoj umri slavi ;
 Franjo ukućan, Osip plaćan,
 Za sudbinu er pizmaćan.

135. Namiestnik bo prabiskupa
 Bì u duhovnieh vremenitieh,
 A pošteno posried skupa
 Frano stà od vlastelitieh,
 Prikazane svieh su glave
 Na otaru viere prave.

U gospodsko vieće uveden
 Po dobroti moih gradjana'
 Često u miesto bih useden
 Stariiega sudca obrana,
 Poglavica da privlada
 Pàrvostolna rodna grada.

Pak i Trogira plemeniti
 Uzduži me me'u vlastele,
 Nedostojna hteć staviti
 Meju svoje prijatelje,
 S toga i rimske cić poslice
 Ostah sužanj do grobnice.

Šimu, biskupa od Trogira,
 Ki utieha još má biše,
 Dobros, mudros, u kom vira
 Jednoskupno, jaoh, cvatiše,
 Smàrt četvårto mi lieto uzè,
 Duh dà Bogu, meni suze.

Sám ostavši kó sirota
 Podušena s vierenicom,
 Hotih mlados od života
 S njom provodit molitvicom,
 Kéercem jednom, kú mi rodi,
 Srieća i ovoj čim pogodi.

140. Ko pogodi Marieti,
 Drugoj kéeri, koj dopadè
 Knez i vitez Kanajeti,
 Zapoviednik od piešade,
 Ona žive s njim u skladu,
 Vlada kućom, stojeć u hladu.

Mnoge ovoga hrabrenosti
 I u bojih vársna dila,
 Kad istino kaže, dosti
 Svud protiçué pravlja vila,
 Ni'e potriebno da i ja sličan
 S iniem zetov doglas dičam.

Rajne ljube ova 'e diete
 Svietle kuće Filipović,
 Da b' joj Mari glasi liete
 Ká 'e od trupa Marianović,
 Kojih plemstvo još knez dārži
 Mudar Janko, vriedne svārži.

On je sinak hrabra Frane,
 Ki se opiruć paši od Bosne
 Padè u krilo od Poljane
 Ceteneske župe okosne,
 Kad množinom nanj nahripl
 I vriednu mu glavu odcipi.

S zapoviedi na podloštvo
 Nehtiè pristat nikakore,
 Da spahije i sve vojstvo
 Neposmiju pod šatore,
 Ko died Žarko kàrv proliti
 Hù prie, nego l' sužanj biti.

145. Od vladalác vitez darom
 Ko i žartva pritili se,
 Od poštenja prid otarom
 Da prigodno posveti se,
 Buđe i u tom prikazanju
 Čast vitezu i vladanju.

Otac Franin, a i strici
 I ostali kárvi ove
 Triski u bojnoj, vrućoj priči,
 Još levenstvom snažnim slove,
 Kad ih hváli vele piesan,
 Ja ću vârh njih biti triezan.

Ove tràge stareniške
 Sâm je Janko mužki ostanak,
 I on te stope hrabreniške
 Traži i uči svoj postanak,
 Da s vojnicom i naukom
 Čast izišće meju mukom.

Rečne kéeri htieh viežbati,
 Sieme ufano roda moga,
 Da se mare spominjati
 Srama od ljudih, straha od Boga,
 Majka ostale časti i dike
 Naučl ih kó vladike.

To 'e má ljubi, ká kućnice
 Pohvaljene ime nosi,
 Narav joj je od gârlice,
 Muža za mnóm er neprosi,
 Kućom redi, k carkvi bârzi,
 Plakir i pir drugi mârzi.

150. Rađ bl kriepka u čistoći
 Svóm' poslužit stvoritelju,
 Dostakrat je meni u noći
 Zabranila dužnu želju,
 Prie bi dumnom' stala u špile,
 Neg me'u hitre gradske vile.

Ona i s sestrom izašle su
 Od Markića vriedna kuće,
 Kriepostima uzresle su,
 Bogoštovne i bojuće,
 Medju dobriem' roditeljim,
 Bratjom, knezim, učiteljim.

Ivan Petar vârl vitija
 I govornik preuredni,
 Ki u bistru glavu prijâ
 Svieh od knjigah nauk vriedni,
 U naš jezik prenî i pišâ
 Miesečni i svakdanji misa'.

Prenî i slavne svladitnike
 Talianski dobriem' svitom,
 I prikazâ njih prilike
 Gospodinu poglavitom'
 Eugeniu Savojskomu,
 Gjeneralu cesarskomu.

Sad je u Beču pri cesaru
 I u tom dvoru razum kaže,
 Tù svo'e kuće ima maru,
 I ako moja Vil nelaže,
 Dojt će vriemen u došâštju
 Većom fajdom, nòvom čâštju.

155. Kuća i svojta sva njegova
 Rad bi, da se jur povrati,
 Jedà bi se s kom rukova';
 Ali njemu dosta 'e znati,
 Da je svagdi dobrieh žèna',
 Vriednu a vas sviet otačbina.

Juraj turan, càrkvu i selo
 Sgradi u podan od Suleta,
 Miestu i plavim preveselo;
 Er musarstva štiti ih kleta,
 Kriepì vodom, miesom drivke
 Sried pustošne njegda livke.

Ivan, mladji brat obiju',
 Svóm dobrotom naš grad resi,
 I u njem hoće da se siju
 Za baštinu od nebesi'
 Zadužbine i almuštva
 Na braškoga kòrist družtva.

A da Maro brat življaše,
 Koga majka s njim porodi,
 Dosle u Rimu nadhitaše
 U svetinji i u slobodi
 Najživljije svo'e vāršnike,
 Er mu u svem ni'e moć nać slike.

Tako iz stabla nakitjena
 S haznadari i biskupi
 Ni'e se mogla nego sciena
 Rajat granic, s kima pupi
 Izvārnostieh punih cielih
 I u sviètih i u dielih.

160. Domaćica, gospa Dome,
 Jove Alberta uzvišena,
 Koji mačem i knjigome
 Resi svoga boje plemena,
 Dosti i njojzi slave stečè,
 Takva muža kad dotečè.

On je vitez zlatokriži,
 Ki s vitežtvom sàrce sklada
 Dva divana vlasteliži,
 Zadra i Splieta biela grada,
 Glava u pravdi i u svìtu,
 Ima kriepost temeljitu.

Nu levenstvo svoje kazà
 I pod gradim i na polju,
 Gdi sam sebi bez opaza
 Iskà svedjer slavu bolju,
 I pod Novi na izruke
 Sbi u goru turske vuke.

Ja ga vidih svojim okom
 Na obsied se nahodeći,
 Kako se àrvà snažniem skokom
 Pomoći se opireći,
 Gdie Kornercu poslie bacì
 Turske glave i s barjaci.

Zasve i provljač da neobjavi
 Sva mu kriepčia diela i bolja,
 Ni'e se čudit, kad ostavi
 Santolina hrabra i Lolia,
 Nemoguć se znati svaka,
 Ako i slavna, ako i jaka.

165. On i viećem svojih priednikah
 I svojim ćačkom vriednim diše,
 Kieh se liep broj od knjiznikah
 I od junakah većieh piše,
 Sried hrabrenstva i mudrosti
 I izvåršene sried krieposti.

Davnenoga Teodora,
 Koga Špietski skup vlastelski
 Mudra poslà, svim da otvora
 Bez pieneza klanac Klieski,
 I da Mladin knez Bribira
 Tù neglobi putničira.

Zadarskoga sried postupa,
 Kiem s pomoćim svóm dopriše,
 Drugi Ivo s toga trupa
 Glasovita porodi se,
 I on svietli se istiem plemstvom
 I mudrostim i hrabrenstvom.

Vazda 'e ćastit meu inima
 Dieda Jove sione moći,
 Ki iz nohatah s' uskocima
 Caru vazè Klis u noći,
 Pak u obrani tvårda grada
 Tvårdie se još on vlada.

Da jàk móre, kad sårdito
 Kraj žestokim valim lupa,
 Turska vojska vårlovido
 Sad nanj sårta, sad odstupa,
 I nemoguć da mu odoli,
 Jedva kårvim njega poli.

170. Za njim poslie slaviti je
 Mate učnika rieči opirne,
 S kima u ćarkvi suproti je
 Pripoviedi poluvirne
 Dominiša prabiskupa
 Pri sviedočbom puka skupa.

Ti s arcižaknom, svojim bratom,
 Bit će godin sto i više,
 Da prigodom i obratom
 Asampaše odlučiše
 Staviti papu i gospodu
 Tóka kraljstva za slobodu.

I da naši griesi nisu
 Sustavili misli prošle,
 Paša i umro u najvišu
 Nie' pogodbu, bårž bi dosle
 Strane europske se utišile,
 Ké pod turskim batom cvile.

Ovi i naše Gospojine
 U slovinsku 'e obratio
 Rieč: officij, i meu ine
 Knjige 'e njega ostavio,
 Nek pristojno ne u tuje,
 Dà u naš jezik već se štuje.

Nazrij, Ante, svietle izgleda,
 Jovin sinko, moj netjače,
 Često daj se na ogleda
 Vlasteline, mlad junače,
 Ako budeš tieh sliediti,
 I ti hoćes slavan biti.

175. Nezriele si još pameti,
Zasve da si pun bistrine;
Nu dietićem starih sviěti
Preveliku korist čine;
Ako budeš moje trajat
Rieći: sluš' me, neć' se kajat.

Ljubi Boga, i strašit se
Uči ga se mlad; nij' dosti
Ljudska slava za uznit se,
Kad neimaš dno krieposti,
Bez koje je slaba duša,
Vieruj meni, ki sam kušá'.

Što je plemstvo, što su sroće
Od bogastva i od sinova',
Što je imat dvoje vieće,
Sva svietovna dobra ova?
Božja milos kad ostaje,
Sve izpraznos i ništa je.

Sva razkošja, dari svači,
Gospodarstva poglavita,
Mlados, ruho, kó se oblačí,
Sva čestitos segaj svita,
Dobra niesu bez ké zliedi;
Nenavidnost er ih sliedi.

A čestitos naša pravá
U Bogu se sva nahodi,
I od njega svaka slava
I izpuni mir izhodi,
Ako dvorit mlad ga obrá,
Pol života steć ćeš dobra.

180. Plačem i ja dni zgubljene,
Ki nemaju već povratka,
Márzim mlade zaosiene
I pokora da mi 'e kratka,
Tužim, da moj mao žitak
Poteže se na dospitak.

Čin', da tebe tuđe zgode
Put bolj obrat naučuju,
Nedaj, da te sladke vode
Od razblude zanosuju,
Po njih nemoj svej nerati,
Ako s' nećeš utapljati.

Rad bi život prodiljiti,
Nè, da živem, neg dangubu
Da mi 'e dulje ocviliti,
I tiem oprat da mi 'e gubu;
Na uzdah sárce mé pospieši
Jedá mi se grieh odrieši.

Eto odkrivam, eto klicam,
O Liečnice svemogući,
S tvé dobrote bolećicam
Liek i zdravlje čekajući,
Tí bo ocielit možeš rane
I cårvljive i ustarane.

PIEVANJE ŠESTO.

Nadglasje.

*Za svojim' znance, priatelje,
I vlastele Splitske obrane,
Pope redovne, učitelje,
Državnike i gradjane,
Sve biskupe naše štujem,
I njih krieposti imenujem.*

*Dà, vazdakrat bi u Splietu
Kuća prava od mudrosti,
I naš narod càrkvi i svietu
Podà ljude od vriednosti,
Kojih slavim vèrhu scine
Nauke, sviète, duboçine.*

1. Kam svi kumi, kamo i druzi,
Gospodari, štititelji,
Mladost, koja sa innóm puzi,
I moi glavni prijatelji?
Gdie rodice i rodjaci?
Gdie gradjani i prišljaci?

Gdie Nimire umna braća,
Supin, Komul i Grižovan?
Gdie Pelegrin, Miloš, Vraća,
Pavličević i Radovan?
Statil, Bigun, Dumanići
Zanikulić, Jurišići?

Gdie ostali zakonjani,
I Matulić i Paskvanić,
Joza, Buća i Faskani,
Divnić, Dujmić i Ivanić?
Kí krieposno besiedše
I dvorove prosvietliše.

Gdie biskupi càrkve naše,
Čedulini i Vrančići?
I Dalmacii koji daše
Do tri mitre: Radovčići,
Andriaši i Lučići,
I Zadarski Minučići?

5. Ovaj složi me'u inime
 Dilopravu od Uskokah,
 Kí plieniše grabšam' zlime
 Navlaš miesta od otokah,
 I kad bojem nas stiskahu,
 Uže i sohe susrietahu.

A morskomu po prostoru
 Zli gusari što robiše,
 Često vas plien i odoru
 Svojom glavom izgubiše,
 Bog bo nehti, graša očita
 Da produži prieko lita.

Rabski Čelmić Petar stari,
 Dujam za njim, kí tu side,
 Šimun, koga Rim nadari
 Kriepostima, pak uzidè
 Na sried grada Osorskoga
 Znana muža razumnoga.

Pàrvi, naćin dobre smàrti
 Prudno pridà svom jeziku,
 Drug' pastierskoj u obàrti
 Dobra žitka dà priliku
 Svojem' stadu, prati koga
 Put plandišća nebeskoga.

Šimun, bdeći u Osoru,
 Zemno blago neštjućí,
 Živ dà izgled za pokoru,
 Prije smàrti kad odlući
 Blago càrkvi i ubogu,
 Ko bì dàržan po razlogu.

10. Splitjanine dragi, u Splitu
 Vela càrkva gradit će se,
 Rodnom gradu poglavitu;
 Nu priostavi tvoje kese,
 Kàrv i tempo čin' baštнике,
 Vičnje da su t' hvale i dike.

Gjurćinović splietski prije
 I Girićić kotaraški
 Tako učini, ured da nije
 Pàrvi umro, grad veljaški
 Znao bi, da nas otcí naši
 Pomno vode k svetoj paši.

Dumnić, Balian davni, sada
 Gdie su? i novi Čuparić,
 Koji skoro božja stada
 Ućuvaše? gdi Markići?
 Star Manola toliko je
 Pravan Šimun kuće moje?

Markić pomlǎtv, ki stoji u Velji,
 A Čuparić vàrh Trogira,
 Za njim Šimun u svem zreli,
 Zadužbine još zamira,
 Tieh ubožtvo od kotara
 Popì, i liepost prid obara.

U Korčuli bì Manola,
 Ako i ubog, vriedan dosti,
 I neimajuć blaga ohola
 Nevi ostavl svoje kosti,
 A Španiću vlastelinu
 Pustec s jeda nasliedštinu.

15. Preblag Natal, ki brezredno
Činec goste, puni usta
Priateljska, čim zajedno
Svoje i carkve blago izhustà,
A varhžaknim po ubigom
Kasno ga udri Gargur knjigom.

Pastier hvarski Madij stari,
I Leonard ki bdi u Kninu,
Toma, carkva koga mari
I odabra, a puk vinu,
Gargur poslac, ki 'e pak bio
Papa, a sliep ni'e ga htio!

Blag Ugolin, ki sagraði
Solinštice polag rieke,
Liep hram s kulom kliški izradi,
Otkle ustaviv pliene prieke
On prestade Splitska od tada
Tarti polja, grabit stada.

Poniženi Dome mio,
Trage vlastel Lukarića,
Varhu-biskup ki 'e još bio,
Ter prodade ovčic eića
Svoju dušu božji sluga,
Čim metaše ih velja kuga.

Bogoljubni Paski Petar,
Ki podignu svetom' Dujmu,
Od stiēn bielih veomi hitar
I liep otar, i kapujmu
Biskupiju staru sgradi,
A o carkvenih molbah radi.

20. Prabiskupa carkve naše
Metju i Petra Sačelana,
Dujmu i Niku, ki gledaše
Puk Skradina i Risana,
Pak Antona, ki š njim naški
Bi varh-stavnik parvi vlaški.

Prie Skradina, pak Trogira
Tomaš Nigro, i on našinac,
Ures liepi od pastira
I uljudni pievočinac,
Koga kaže ako i mala
Pievka Pribieva od pohvala'.

Leun deseti pohvali ga,
I Jordan ga biskup pravi,
Prie svojega kad pobiga
Kristo od Balist carkvu ostavi,
Sestrić ki mu u Poljudu
Na grob sdielel sliku uljudnu.

Drugi al sestrić, ere dilo
Blaga svoga njem' nepredà,
Nosa mu odbi kus nemilo
U vrućini smamna jeda,
Da mu 'e i karn nos neliečni,
Nič je, kad mu 'e pokoj viečni.

Dujmii, Gaudii, Ugolini,
Dominigi, svi Splitjani,
I bnetiški vlastelini,
Foskar, Korner, Zeni, Zani,
S Badovari, Malipierí,
I s Mikieli, Bondum'eri.

25. Zen, koga obrà papa Sisto
Kardinalom, kad prominit,
Htì Karassu dično u misto,
Da se bude ov podmitit
Od vojvode vojske svete,
Kú on na Turke skupì klete.

Korner Marko i Andrija,
Vàrh-biskupa vriedna oba,
Kim je sabor Trident htija
Časna miesta dat posoba,
Izbrani otci kad klali su
Njih svem' skupu slavit misu.

Baculića naš don Petar
Opat gospe od Baboške,
Knjigah raških tomač hitar
Pri cesaru, sad Sirmoške
Pokrajine stadnik vistan,
Mauri svojoj baš koristan.

Na Makarskom i u Ninu
Još tri vriedna jesu ćajka,
Ká im dodà pri Solinu
Uzorita splietska majka,
Bianković sàrca lípa,
Blag sgraditelj su Filipa.

Dragolović drugi miran,
I on svet ovčar, al' odajdè,
Sad Manola griehu opiran
Za njim na sied isti uzajdè,
S iniem' tóciem', ki poznani
Na mitre su bili zvani.

30. Druzi pastieri inostranci,
Ki svietliše u skàrlete,
Sa svojimi ki jaganci
Ukloniše vučje štete,
I ovu càrkvu svim poglavnu
Uzdàržaše vazda slavnu.

Blažen Dujm, kog u zastavi
Ivan primì i posveti,
Liepu càrkvu još opravi,
Dujma i Staša tielma sveti',
Marin grajski ki joj doni
Suha zlata kalež oni.

Lovre ju uresì tóciem' sudì,
Ké od srebra njoj darovà,
Arnìr sveti, kog puk ludi
Stienjem niegda kamenovà,
Alban sgradi joj bìškupnicu,
Kosma dignù siemenšticu.

Lovre zemljak, ki sazidà
I manastir Benedeta,
Nek' vladìštvo u njem sida
Odmetjuć se svieta kleta,
Ivan dignù tolikora
Svetog Filu na kraj móra.

Ki cesarsku Gliper krunu
Najpriè nosì, pak ju vrati
Juliu i biežeć dvorsku bunu
Svóm se Isusu vas obrati,
Kad i on stižè ov sied jošti
Dievac svake pun krieposti.

35. Bernard, koji poluvistno
 Kad tolike preobrati,
 Sa sviem pukom nju koristno
 I uzmoži i obogati :
 Nima'ué Bogu dike liplje,
 Pravovierci neg kad siplje.

A sad Stiepan naš Kupili
 Biskupah je kruna uresna,
 Pokle ljubko njemu omill
 Cårkva ova pårvočasna,
 Dušu istu za nju stavi
 Dobri čuvac, stadnik pravi.

Gledav ljubi ju ! neodhodi,
 Stado pase, i po drumu
 Od spasenja njega vodi
 U krieposti i razumu ;
 Korist svača njega je bdenje,
 Daj mu Bože produženje.

Korist duše, korist tiela,
 Korist grajska i cårkvena,
 Biskupije korist ciela,
 I čovieka potištена
 Korist svim je, korist sam je
 U svem, i vas koristan je.

More li se slavnje riti,
 Oda prave svo'e ljubavi
 Velu cårkvu neg sgraditi ?
 Svom vrućinom da se stavi,
 Neka stari puci u čudu
 Prema Bogu vierni budu.

40. Sveti Otče, tebi hvala,
 Ki ga prenì iz Trogira,
 Da njegova bude glava
 Vårh dåržavnih svieh pastira',
 I ponizan, kad se svede,
 Na pårvi ga stol uzvede.

Prošen mitre ti nedaješ,
 Neg' kim trudu i dostoje,
 Ko gré napred, natrag šalješ,
 Datarija sveta bo je ;
 Luđ ki obira i ko pita,
 Štap pastierski nedohita.

Želiš orle, koji muču
 I ki k nebu uzletaju,
 Ne gavrane, koji buču
 I jaganjce pojedaju,
 Smienstvo odmetješ, nećeš silu,
 Neg ćeš mudrost, dobrost milu.

Sinagoga od Baala
 U dvor rimski nepušta se,
 Ká 'e bogove zaglušala
 Pitajući na sve glase ;
 Tu molit se diel' ima,
 Stid i mučec sám se prima.

Dujam, Jerard, Daniel, Nisko
 Antun, Ago, svi biskupi,
 Valer, Jakov čedo splitsko,
 Kih napriedak za svoj skupi
 Frane i Dome red presveti ;
 Jer duboke svi pameti.

45. Ambrozia Osorskoga,
 Ki bi pastier Antivarski,
 Kladem, turska sila koga
 Mnokrat hvatà iznenarski,
 Muči i metje u sindjire,
 Ki sva uztàrpi na čast vře.

Tolun, grajska pàrva dika,
 Bogdan Pulsic, Gjuraž Šišgor,
 Tri biskupa Šibenika
 U počelu dani izgor
 Za pastiere svomu gradu,
 Svi koristni onom' stadu.

I Vrančiča viju Antona,
 Fausta i svoga š njim bratića,
 Parv' prabiskup bi od Strigona,
 A obi branba Ugričiča',
 Kih će kazat časti izuče
 Mé pievanje nasleduće.

Živ Marnavić Ivan Tomko,
 Rod svetloga i on ožaka,
 Biskupovo najprije oko
 U Šibniku, pak Bošnjaka'
 Svojih čelnik; svo'a ga dila
 Jesu veomi proslavila.

Koga radi svo'e krieposti,
 Kú u Rimu on objavi,
 I Rim primi u svetlosti,
 Da 'e gradjanin svetoj glavi,
 Nek po srećnom tom prijaštvu
 Bude u većem na sviet častvu.

50. Dva Parčiča Šibenčana,
 Nina Biskupi, i Kotora,
 Dva premudra Peraštjana,
 Zmajevići, prije i skora,
 Ki u Bargu stojeć, vàrh bravlja
 Var imaše, da s' pun zdravlja.

Izme'u tokieh pogibeljih
 Pravovierstvo da ostane
 Svoih pastierskih riečih i dielih,
 Opadnike i pogane
 Ukloniše, kó i vuhstvo,
 S kim viek nebì dobro društvo.

Biskup Drago, živ Kotoran,
 Koi duhom veoma viešto
 U svem mudar i razboran,
 Najprije vladà rodno miesto,
 Sad, i iniem prudan da je,
 U Korčuli siedi i traje.

Ter otole, ko s iztoka
 Zrak svetlosti své prostire,
 Po dàržavi blišteć oka
 Svih vlastnikah prave vire,
 Sebi sporan, družiem plodan,
 Blag Trogiru, Rimu ugodan.

Skadra Bubić svet čobaniñ,
 Kog bratiću skoro Marku
 Vazè život Osinjanin,
 Ki mu izdajnu sterà varku,
 Nesmi er zateć bojničara
 Bez nadmetnieh svojih mužara'.

55. Levaković, otac prosti

Male bratje, ki s mnogoga
Zasluzenja i krieposti
Bi od pape uz darnoga
Stvoren biskup od Ohride,
Gdie do smarti hvalno bdièè.

Gdi 'e Patačić Gjure izgledni?

Nevierničke ki u strane
S inimi otcí veoma vriedni
Bosanske ovce njim poznane
Upravljaše, da ih nebi
Ki vuk turski sgrabio sebi.

Biskup Slavić Raba grada,

Pravoslavić gó r nebeski'
Ki s angelim pjesni sklada
Bogu u ovoj svietnoj treski,
Svet i mudar, dan na otar
Svoga stada, čelnik dobar.

Zadran Spadir preuzvisi

Niegda mudros manastira,
Pak u Rabu i u Asisi,
Slavno zàrcalo od pastira,
Pojdè u Taliu, tam umārši,
Liepi svoj tek da dovārši.

Čivalelić biskupiju

Skradinskomu gradu vratí,
I sadanju skotadiju
Na duhovne pašè prati.
Cieneć, da grad po krieposti
Mož' doć opet slavan dosti.

60. Gdie su ostali mnogo vriedni

Tej dāržave redovnici?
A gdie splietski ljudi priedni,
Popi, fratri, svetovnici,
Marul Marko, žakan Toma,
Dobra glasa, svietla doma?

A i Kutej, Madij Mika,

Pisaoci svi ti splietski,
Paski Misul zviezdenika'
Čast i Marceo znanac Creski?
Veljski Ferčio bogoslovac,
Řabski Nimir kolikovac?

Vārhužakna ni'e Cipčića,

Kom' namieni pàrva dila
Isti Marul, er umića
I poznà ga bogomila,
Vlasteoske od ké hiže
I Toma se vriedni uzdižè.

Gdi je Lignić, gdie Franciski,

Arhižakan Zadra pàrvi?
A Vārhubop drugi splitski,
Svete duše, svietle kàrvi?
Biskup Tomko od kih pisà,
Za mudarca dva uzvisa.

Uz kih metnut nam podoba

Grisogona Splitjanina,
Koí sastavi bližja u doba
Oba svieta Marijina,
Steć u družbi od Jezusa
Marin sluga, kó Isusa.

65. Visok otac, bogoslovan,
 I nauka pun svakoga,
 Koga slavi vas svet slovan,
 Više al vârstnost diela svoga,
 Po kom svieti u jasnini
 Nov zdrak kući i otačbini.

Marka Spudea, Petra Ursina
 I Kanisia neostavljam,
 Ki su naših pokrajina'
 Ures, i njim slavu davam,
 Kih kriepostna stoje bića
 U istih dielih Mârnavčića.

Mudra mužtva gdje od gradova',
 Latinska se ká zovihu?
 I u latinske rieči i slova
 Svako pismo činit umihu.
 Niedan kanče sad to neumi;
 Er se prije neurazumi.

Aristotel naše 'e ruke,
 Veli meštar svega znanja,
 Ki izumi sve nauke
 Pun mudrosti i poznanja,
 Vierni glasnik od naravi,
 Po svieh škulah ki se slaví.

Miesto rodno od Stagire
 Dà ga veće neg čovika,
 Svemu svietu da razbire
 Tajstva starih naravnika',
 U kih ljudski slab nadhiti
 Um visociem' svoima svítí.

70. Tvârdi sumna, oštra ravni,
 Mračna i mučna sva prosinu,
 Tajna odkri, kriva pravni,
 Lažna bací, zvà istinu,
 Svem' dà jake odgovore
 Kó orako iz dna gore.

I Jerolim, i Ćirilo,
 Koi slovnice dvie začese,
 Da u rieč našu rieči dilo
 Neizrečeno izreče se,
 I u tielo se kruh obratja,
 Nek su utiešna slavska bratja.

Koja, smiešnim prem uzrokom,
 Bieše niegda sustavljena;
 Al za mudre bistrim okom
 Ostaše u viek potvârdjena
 Vlastju pameti poglavne
 Na isto dielo, svetbe slavne.

Što je jednom glas nebeski
 Našem' rodu htio darovat,
 Nije mogó rimski težki
 Glasnik, nego njoj varovat,
 I slovinske neka s mise
 Naš liep jezík uzvisi se.

Nu Jerolim, prevelika
 Koga carkva svoga reče
 Učitelja; er ga dika
 Svetieh otác nepreteče
 Izgovorom i načinom,
 Pravim naukom i tančiuom.

75. On dijačko preobratil
 Pporučje pisma obo
 S tumačem njega pratil,
 Prosvietil, prem osobo
 Stojec sried spilje u Betlemu,
 Kó čist, to oštar sebi u svemu.

Papu Damasa on svietová,
 Vangjeo da se ští u posvetu,
 Da se u piesnah slava nova
 Dá otcu i sinu, duhu i svetu,
 Koj naredí čačko blagi
 Svietu i rajú spomen dragi.

Spomen čoeaka pravoviera,
 Ki pop rimski tad bio je,
 Ko jednoga od stožera
 I uzdržnika carkve svoje,
 Od kog prošlih do liét malih
 Kita uzrastè kardinalih.

Svet pokornik noge bose
 Dårže, a u rukah križ razpeti,
 Težkom stienom pedipso se,
 Noseć harar od kostreti,
 Kriepost hvali, grieh opsová,
 Tvoga da znaš, pisah ova.

Marul Marko, ki za njime
 U dåržavi ne inà druga,
 Svojim dielom latinskime
 Grieh prikrati, sviet produga,
 Vangielistar sam protresà,
 Svi ga hvale do nebèsa'.

80. Rim, ki izkusi Dominisa
 I Marula spis i glavu,
 Cieć krotčine i obisa,
 Podà Splietu velu slavu,
 To jest, s tranpusta od pàrvoga,
 Vierna upućtva od drugoga.

Nij' Marulić umro slavan,
 Žive u knjigah blagoriečiem,
 Nad svih viernih slugah stavan
 Uzoritim kraljskim Bneciem,
 Drag gradjanom, po razlogu
 Glasan svietu, sdušan Bogu.

Splietski Gargur, tajnik vriedan
 Bana Fedriga od Sasonje,
 Ki Lateru pišue biedan,
 Ne znam jel' se dobro ponjè?
 Al se utrašká s' zla priateljstva
 U isti pakal i prokletstva.

Od Druželja, i od Počarne
 Neimam za riet što je dosti,
 Od težačke bedre čárne
 Neizadjè rod priprosti,
 Od mudrosti viek tolike
 U tom svietu nebi im slike.

Neću Splietjane ostaviti
 I Pastríca i Gjorgjicea,
 Ké isti Rim htí posvojiti,
 Ljudi bo su od Licea,
 Putnik, zemljak oba štuje,
 I s njimi otac svet svietuje.

85. Dost je rieti, nij' naroda
 Da se k pàrvom' neuvraća,
 Za čut sviète svakieh zgoda'
 I jazike, u kieh svraća
 Premudrosti iziskanja,
 Meštar bo je svega znanja.

Bi učitelj meju inima
 Pape Albana kraljujuća,
 Kad opatom mlad sried Rima
 Iskà uminja svud izuća,
 Pred kim padè kad k poljani,
 Priatelj (reče) moj si, ustani.

Drugi stoji dalmatinskih
 Svieh biskupah kriepka dika,
 I tolicieh žúp slovinskih
 Množ u tegu prevelika.
 Gledan, slušan, priat u dvoru,
 I u svakom svetom sboru.

Viešt i umiet preko miere,
 Hti se opatstvom poniziti,
 I u Rimu svete viere
 Razplodjenja uzmožiti,
 Biskupiju njemu obranu
 Pustí drugom, svóm Splitjanu.

Moskoviske kadno u strane
 Sveti éačko biše odlučio
 Njega poslat, jedà izvane
 Puke s carom bi prikućio
 Čarkvi obćenoj, on nastojà
 Čast sebi odbit, kú dostojà.

90. Veseli se, kume Pavo,
 Bog pomožè tvú dobrotu,
 Čim bi to'ki bratac zdravò,
 Prav u duši i u životu;
 Er će udignut i tvo'e sine
 Svoih kriepostih na visine.

Jest i Matej, ki učenik
 Sa mnom u Spliet zajedno biše,
 Sad učitelj i čarkvenik,
 Mudrosveto koi piše,
 Bog daj, da ga još zagàrlim,
 Gdie ga vidim neumàrlim.

Žive Rusié još don Karlo
 Naš Splietjanin, moj učitelj,
 Ki se umietan kaže vàrlo
 Bio bi on još i sjeditelj
 Na prestolju biskupskomu,
 Da je kriepak stao u tomu.

Tako i Jelić, Scipiun tako,
 Kriepóstnici čarkve naše,
 Kim s mudrosti svakojako
 Prut pastierski pristojaše,
 Za primit ga dostojniji,
 Što su veće ponizniji.

Čarkva naša pàrvostavna,
 Ká je sielo od biskupa'
 I starosti svojom slavna,
 Sried popovskog svoga skupa
 Imà uzvišne dostojnike,
 Da i vriedne kanonike.

95. Vārhužakna Gjovanića,

Moga Soru protopopa,
 Parvocira Katlinića,
 Namiestnika prabiskopa,
 Dujma, nami vlastelina,
 Kuparića Frane sina.

Koi, reć bi, da 'e ponosit,
 Al to nij' mu po naravi,
 Radi se u svem dobro nosit,
 S svakim stati u ljubavi,
 Buduć naučen, dostojanstvo
 Zna da štiti vārhusanstvo.

U našem tkođ gradu
 Scieni družih, i on scienjen je,
 Svak ne ima sieđu bradu,
 Koi ljubi, i ljubljen je,
 Svak, ki hoće ulje biti,
 Friga se, a inih nenadhiti.

Ivanišu, ti opazi
 Sloboštine tvóm hitrinom
 Naše carkve, nek te mārzi
 Nenavidnost svóm oštrinom,
 Man' se, oštri da te sriti,
 Red i zakon kad te štiti.

Ti moj Sore, pun mudrosti,
 Kú ti 'e Bog do za svietovat,
 Svejer svietuj pravednosti,
 Nehaj, tamni da t' neštovat
 Budu, ako ovim nis' u gārstu,
 Nemož' bit drag Isukārstu.

100. Al te nřam na sviet vidit
 Bistra tvoga cieć razuma
 Na biskupski stolac sidit,
 Gdie već ljudska tašta suma
 U tmi neće rieći tratit,
 Kad božje ovce budeš pratit.

Nij' mi zabit ni vlastele
 Maričića, Radovića,
 Klanjam manje, klanjam vele,
 Moga i Vlaš Božičevića,
 Sve za jedno carkvenjake,
 I popove i dijake.

Posobito kriepostnike
 Migdolea i Druželja,
 Karlovića, naše dike,
 Kritun, Mafea, Fera, Prelja,
 Bernarda i Marušića,
 Halveviće, Parešića.

Krasna pievca duševnoga
 Moga Ivana don Dražića,
 Mudroljubca spametnoga
 Don Antona živa Paića,
 Splietskog Gliga, Dragolea,
 Mlada i kuma Gjorgjicea.

Kanonici svi tri u Rimu
 Ki saborno tam se družu,
 Našem' svetom' Jerolimu
 Kad iliriskom hramu sluđu,
 Stiepan uz njih, ki ima svistva
 Na carkvena poglavistva.

105. Kàrztatvića, Katunara,
 Mihovila Kàrstulović,
 Despalata i Komara
 I Antona Filipović,
 Duhovnike s njima ine
 I Latine i Slovine.

A fratrove vriedne spliske
 Ima'uc metnut u općenu,
 Druzim fratrim bez utiske,
 Gdie, kó gradi na kamenu,
 Bit će od mene prikazani,
 Sad mi 'e pievat od grajani'.

Maričići gdje su davni
 I Kučule i Petraki
 Staričnoga plemstva upravni?
 Rod premudri i prejaki
 Macarolić, Sobta, Čiga,
 Solinskoga dieli biga.

Pàrve vlastel sve tri kuće
 Jesu častno glasovite,
 I solinsko tu razsuće
 Prini ih, da su viekovite,
 I da diela s njih hrabrena
 Budu od perih prikažena.

Maričiće Pauli klada,
 A Gjurmiće od Kuteja
 Braški zakon, gdje knez vlada
 Oni otok sred veselja,
 A rediše tih unučiva
 Grade, galije, vojske, pučtva.

110. Svoim konjici Marčić Ivan
 Pošteno se svejer nosi,
 Razmi kadno bi počivan,
 Da se bije s martolosi,
 Naša sela ki plienjahu
 I putnike razbijahu.

Dujam Galij varhukumiet,
 Marko vladac Lončarića,
 Petar i Ago veoma umiet,
 Niko, koji Klisa cića
 Albertićem na odminu
 Zapoviedà, pak poginù.

Ne boli se, što umira
 Slav za vieru, neg što ima
 Ostaviti sred nemira
 Svoga draga pobratima,
 Razluči ga s kim i rastà
 Obim gorka smàrt, al časta.

Svi ostaviv posljednikom
 Liepi nauk svo'e mudrosti
 I mužarstvu i razbojnikom
 Ogljedalo hrabrenosti,
 Dà i sad straši tizih ime
 Svieh, ki rade o zlu kime.

Neću pravljat, što bi Jero
 Čačko Age Maričića;
 Er ga hvali svietlo pero
 Pisačije svud Lučića,
 Od njega je reko dobro,
 Er ga 'e za skup piesám obro.

115. Mladi Ago sad uzviša
 Svóm krieposti bor plemena,
 I Klarom se biv izmiša'
 Papalića od siemena,
 A Gjurmića po materi,
 Trojim plemstvom čedo heri.

Od mnozieh kné Papalinih
 Ni'e već mužki neg Alberte,
 Zaisto pjesnik me'u ostalih
 Veoma sladak i od berte,
 Sve je dobro, što pjet vazè
 Od ljubavi i od omraze.

Papalići negda biše
 Pārvi našu me'u gospodu,
 Zatoj oni pokloniše
 Duždu grad naš i slobodu,
 Tih bogatstvo još nelažu
 Hiže, ké se nji'ove kažu.

Domu vidju Papalića,
 Me'u svojim mudra i časna,
 Slavnom' Marku Marulića
 Veoma draga i priazna,
 Knjige i pjesni zatoj svíte
 Još me'u njima zlamenite.

Albert žive prem vlasteski
 I u selu svóm Nehaju
 Traje, a Frano brat mu teški
 Da ne umraše bārz bi u haju,
 Suha zlata primiv dosti
 Od njegove nasliednosti.

120. Gjurmić Niko, Alviž Maren,
 Ki se u Kandiu podni snažno,
 A knez Frane biv nadaren
 Zapovidju, nu otvažno
 Redi družbu preklopnikah,
 Pak i vojstvo svih konjikah.

Cieć kojega slave i dike
 I Markeza bi mu žena
 Maláspina, liepe, slike
 Od plemićah svih željena,
 A neimà š njom dieteta,
 Na poštenja ki bi uzleta'.

Ljude vriedne od Petraka,
 Komulović kí se zvaše,
 Za pobrojít nemam traka;
 Njiha pisma er se užgaše,
 I velika kuga strašna
 Sva pometè neizbašna.

Znam, da i oni biše knezi
 Negda Braškom na otoku,
 Hrabreniti i vitezi
 I u tārku i u skoku,
 Ter kad bi se htieli biti,
 Šarcem, snagom varloviti.

Vidju Lehsandra u toj kući
 Ki bi Papam me'u Slavi
 Obhod mudar i izučí,
 Kí nam cārkvu poizpravi
 I kārstjanski nauk priní
 Slavski, bolje nek dotle ini.

125. Koriolan sam ostaje
 Sin pisana zakonika,
 Živ vlastelin, ki sada je
 Ures slavna Dubrovnika
 S diklom, kú tú vazè sebi,
 Reć bi da je Angjeo s nebi.

Vārhužakna od Trogira
 Mazarolić Jeru sviětna,
 Pak splietskoga Primancira
 Don Valeria moga umietna
 Meštra vidju, znaše ga i ini
 Pokle se ožak u. Spliet prinì.

Tartalići svi ognjeni
 Bojničari po naravi,
 Sedam mejdan died hrabreni
 S pàrvim Turcim dobi u slavi,
 Da već krajšnik delia ni'edan
 S njim se hàrvat nebi vriėdan.

Lave sin mu negda uztàrkà
 Mlad na konju vārħ Visoke,
 Turski i tabor vas raztàrka,
 Gdie golemo spahie tóke
 Sbi, a u Vičenci sad počiva,
 Grob ga i mramor uzvisiva.

Ki mu Jakov brat sagrađi,
 Vojevoda od konjika',
 Da u sgrađi toj se skladi
 S pàrvim' kućam', i velika
 Čast mu 'e resla me'u vlasteli,
 Njegovimi priateljji.

130. Petrova, a sin Ago Dvare
 Nij' obranio u mladosti?
 Tope, vojske i dundare
 Turske tårpeć' u jakosti!
 Dà mu Valier hval levenstva,
 Muđrovieće križ vitenstva.

Petar, Agin sin, vojvoda
 Sad konjiški traje u Bresi,
 Na oružje se i on podà
 Da svoj ožak sledi i resi,
 Nemore se neg roditi,
 Oro od orlã i oro biti.

Božićevića piesni hvale,
 Nieki 'e odviet Maruliću,
 Nenavijen u Brač Vale
 Posli 'e primljen u onom viću,
 Frano, Pero, don Jerica
 Bieše vriedna toga dica.

Petar stari poštovani
 Od biskupa Marnjavčeta
 Bi pohvaljen, ki obrani
 Našem' gradu Filu sveta,
 Slavi i Petra, da upiso je
 Život svetác' svih najbolje.

A u rati od Kandije
 Šimun ujac moj snaženi,
 Vojak braške bivši galije
 U svemu se opoštèni,
 Složi turske do tri fuste
 Škodne Pulji vele puste.

135. Vale i Pero mlaji ostaju

Poljubljeni bratučedi,
 Kih dobrotu svi klanjaju
 Kroteci, sniežni, neuvriedi,
 Vale uzvišen me'u bojnici,
 A don Pero s redovnici.

Od Lovretić' sám Nikola

U našem se gradu broji,
 Udovica mlada ohola
 U susiedstvu blizu stoji,
 Prim' ju za ljubiu viere pune
 Da se kuća ne udune.

Tako otit će tvá zlovolja

I vesel ćeš s nje ostati,
 Sve će t' restit sreća bolja,
 Tebe izvársna tvoja mati
 I polubrat mudar nuká,
 Sviète al kruni tvá odluka.

Da bi Lovrin pošten čačko

Bio živ, cviet svih priatelja',
 Nebi imao svakojako
 Na sviet većega veselja,
 Neg od tebe sinka imiti,
 Čedo i unuka zagàrliti.

Uzvišenih Lovretićah

Nu u tebi još duh diše,
 I hrabrenih Arnirićah,
 Ki od istoga trupa biše,
 A u svoj svojti ni neg jedan.
 Od koga si dobro gledan.

140. Od Lovrinih Grisogani

Lovretić se ožak zove,
 Lovrin svoj svit u Mariani
 Po svem znanom svietu slove,
 I starijih mudrieh kitu
 Kruni u znanom svojem svitu.

Lukarića uzoriti

Svietli stabar nam propadè,
 A grančici glasoviti
 U Dubrovnik plod ostade
 Presade sad s kriepostima,
 Spliet, od žen plod jedva ima.

Sa biskupí mudra Tomu

Naš sbor sluša, kad razloží,
 Da se duždu Bnetaškomu
 Grad predade i podloží,
 A zakone da i dare
 On potvãrdi naše stare.

Kakono je i potvãrdi

I vierno ih nami hraní,
 Da ni'e nitkor, tko se mãrdi;
 Er jednokrat ðari dani
 Rotom, vazet nemogu se
 Pukom, neg kad odvãrgnu se.

A toj neće nigdar biti,

Kad u pãrsih svakom' stoji
 Sveti Marko strieloviti,
 Koi s pravde sva dostoji
 I ki viečne ima sine,
 Drag gospodin, pun istine.

145. Lukarići otidoše,
Obertići s njima paka,
Mužko diete nedadoše,
Ki bi uzdržo kuće traka,
I ostalih nij' didića',
Koji sjaše posried vića.

Martinčića kamo Jero,
Kojeg kriepost i pohvala
I priateljsko žive pero
Još Lucia Anibala,
Vlaš u nadgrob gdje ga odkriva
Svjetlom sviećom, ká tu siva.

Martinušić nij' plemena
Baša Judu al Kanuda,
Zabnić kuće nij' kamena,
Ni imena družieh uda
Grajskieh, davnieh, vlastelitieh,
Viernieh, mudrieh, jacieh, svietlieh.

A što uzrok bi od cvile
Neizrečene u ovom gradu?
U dan jedan zviezde mile
Dvie zajdoše u zapadu,
Petra hćieri uzorite,
Hiže Marul plemenite.

Dvie prebiele golubice,
Dva uzdana jaoh siemena,
I uljudne dvie gàrice
I predraga dva kamena,
Plieni ostaše smàrtne zlobe,
Zlim, ne dobrim, ki podobe.

150. Da ni Marku premudromu,
I vitežkom, koi steče
Velu baštinu u Betomu,
Ni'edna netka nedoteče,
Kamol' netci, prem za koje
Tóka blaga skupio je.

Neću već zvat neg nesreću;
Srieće dari er su izmina
Kó i oblak u prolieću
Ali zimna kó vedrina;
Laskat munje, ki nas blazi,
Sad prosvielli, sad porazi.

Često al liek je u gorkosti
I u plaču utiešenje,
Uzvišenje u zloj prosti,
U nevoljah oproštjenje,
Smàrt je život, Bog od sgara
Svo'e ljuvene bičá i kára.

Pero, sa mnom utieši se,
Er i meni tri dietića
Smàrt ugrabí, toj se piše,
Da je sreća, ne nesrića,
Kada oni s toga desa
Poletiše na nebesa.

Bog, kad vazme nami sine,
Ké je zajo, svoje uzima,
Viekovite i baštine
Bolje od naših dava njima,
Žudeć svojih uzvisiti,
Gdie već neće moé umriti.

155. Bog dá', naša da' gorčina

Nas ozdravi od ognjice,
Kom boravi duša bij'na
I da bude smàrt dičice
Nami život, i da s' naše
Boli s njima uživa še.

Paček zamlat ti blaženi

Tvârda iz sàrca iskre izkresa',
Ké put kažu tebi i meni,
Kud se grede na nebesa,
Huda Armida već negata,
U ognjen grad nas nevrata.

Golem vitez pripasani

Katunarevića Jero,
Svih Trogirskih kotarani'
Zapovjednik, najprije pero,
Pak križ zlatan njega reši,
A levenstvo svo'e ga tieši.

Dostojanstva vârhu svoga,

Bnetaškoga vieća dika,
Njemu sina malahnoga
Stvori vojvodu od kojnika',
Stariji mu mudri bieše,
Bratja živa ká umrieše.

Kambelićah sve vojnike

I mudarce, tko će praviti?
Tóke družbe i konjike,
Ké na harač htiše opravit,
Pod Gradišku i inada,
Gdie se Jero kriepko vladá.

160. Diedi mnogom svóm vriednosti

Na napriedke nastojahu,
Kad pribaviv dobár dosti
S blagom nikom zavidjahu,
Pàrvi navlaš bi stečenik
Ki dáržave bi općenik.

Čim živ biaše Jero mlaji,

Jasna kuća u svietlinu
Jošter sjaše, al očaji,
Pokle i njega smàrt ukinù,
Bratski sinci sdrak povrate,
Opet kući duha imate.

Kaogrosović sve tri grane,

Slavić, Žuvčić, Radovčići,
Grada urehe i obrane,
S tima tihi Tisičići,
Male rieči, čina dosti,
Svoj vlasteli od vriednosti.

Nieki u blagu, nieki u maču,

Nieki u peru snagu kaže,
Nieki tãrgom gore skaču,
Nieki čedom, što 'e najdraže,
Svi su meni u ljubavi,
I svih od zla Bog izbavi!

Da nu mlaja má gospodo,

Što nesviesno märtvarite?
Zašto veće svi slobodno
Vaše ljubi nevodite?
Sve je manjši broj od vieća
Studenosti vaše cića.

165. Bog dopusti, odlučite
 Sobom siene vaših siena'
 U starosti da vidite
 Četvãrtoga do koliena,
 I ko 'Tobia sine unuka'
 Bude vodit vaša ruka.

Kaogrosović bistri Niko,
 Kako i ti s iniem' driemlješ
 'Ter nehaješ u toliko,
 Da gospoju tvú prijemlješ?
 Brat te tiska, razbor Frano,
 'Ti sve tlapiš, da ti 'e rano.

Vaših diedah slavnieh oba
 Liepe slike skazujete,
 Al je odlučit jurve doba,
 Da i druge uzdignete,
 Ki stat' budu sried divana
 Ugričićah i Spletijana'.

Jošt da 'e dobro uzdignuta
 Na pãrčiju, al baštine,
 U baštinalh zvier preljuta
 Često krie se, da zakine,
 Dobrota je bolja vele,
 Neg pãrčije nevesele.

Zaisto ée ona vila,
 Koju ljubko sjediniti
 Bude s tobom ljubav mila,
 Više ostalih sriečna biti,
 Odaberi tvã dobrota
 Dobro sladost od života.

170. Tkogod najde dobra zeta,
 Najde sina, koga ljubi;
 Ako li se s zlim upreta,
 Istu kćercu svú izgubi,
 Kã s zlim mužem sve 'e na smãrti,
 Il počiva, il se vãrti.

Jeru! razber' strica tvoga,
 Ki bì priatelj kó i ti sviže',
 Vojevodu hrabrenoga
 Dalmatinske od galije,
 I on rojenja dosta plodl,
 A sam mü Ivo jedva hodi.

Neg što ufam, da mlad Jero
 Moga unuk prijatelja,
 Komu kaže time siero,
 Stupi na čas učitelja,
 I ko dieda bude scina
 Od pãrvoga vlastelina.

Nu Slaviću, slava tvojih
 Još u našem žive Splitu
 Radovčićih, ké pobrojih
 Njim od cvietja cvasti kitu
 Kriepostima, kã mirisi
 Svojih diedah, otãc, strici',

Ki jazikom, perom, mačem
 Veoma su slavni bili,
 I càrkvenim ogãrljačem
 Na tóke su siéde sili,
 Ki da svi su živi skupa,
 Činili li zbor biskupa'.

175. Sad sinovci, ki ostaju,
Po stupovih tizieh hode,
I za isti štap hvataju
Puni duha i slobode,
Skladna bratja Luka, Pero,
Pop. don Anton, Gašpar, Jero.

A ti Ivo moj Slavića!
Komu vas zdrak plemenosti,
Svekoliko blago i srića.
Samom ostà od starosti,
Osviem kućah i dućani'
Ké t' šteditelj čačko hrani

Nu daj opet tvojoj dici,
Kad ti 'e Bog dó tej načine
U izgledu i prilici,
Od kriepostih bogaštine,
Neka duhom; kó stric Mate,
I tvoi sini obogate.

Tomažeah svi dietiçi,
U kriepostih jur restite,
I budući vi dietiçi
Várstnih ljudih, naknadite
Aleksandre i Andrije
Kučee slavne mudračije.

Žuvičieú! ti se vladaš
Kó ukunjić i vlastelin,
Tišičieú! ti prikladaš
Tvoih sinovah brojem velim,
Svo'em domu viekovanstvo
Vieću a našem' uzdržanstvo.

180. Vidim Franu, ki počima
Prosvietljivat sebe i kuću.
Ti kó čačko, i inima
Nauku davaš mnogo izuču,
To 'e strah božji, s koga priat će
I vremene i viečne plaće.

Od poljubnih svih vlastela'
Kad bi hotio besiediti,
Kó dostoje, i kó 'e želja,
Piesnik htio bi se osobiti,
Za proslavit svih krieposti'
Osta'e godín, pisác dosti.

Ki moć će imat cielu vrieću
Za njih piesme izvidit,
Ja bo neimah tóku srieću
Za moći ih samo vidit:
Molih mnoge, al zaludu,
Bàrž mú vilu cieeneć ludu.

Urbin, s iniem perom brazda:
Dalmatinske da me'u grade
Spliet siemenjak bio je vazda,
Ki mudarce na sviet dađe,
Svih nemogu izazvati:
Er svak písma nehti dati.

Neću umučat učitelje:
Dumanića, Bogetića,
Fustinuna, priatelje
Vukoslavića i Radića,
Miles, Koronća i Pisenta,
Gelmin, Goriža i Manenta.

185. Dumanice s njima mlaje
 Bratju Jere don mudroga,
 U mladosti ki odaje
 Na skok liepši bitja svoga,
 Dobri sudac prabiskupa
 I podložnieh svih biskupa'.

Kom je učitelj Marko ostavio,
 Buduć već star mriet usilan,
 Da bi netjak zanj objavio
 Svietlieh ljudih skup obilan,
 Ké on spravi al nesvārši,
 Tako smärt svih hara, mārsi.

Bogetiću mlad, umieti
 Drag perivoj tvoga cvitja,
 Sad nas kriepi, što ima biti,
 Kad uzrasteš sriedu bitja,
 Kad nas mudrost toga ima
 Kriepit riečmi zoritima.

Vukoslavić, moga kuma,
 Bosne od plemić ki izašo je,
 Knez od Vareš, ban od Hluma,
 Vārloviti ki se broje,
 Sad pošteno me'u nas stoji,
 Žive i sine plemstvom goji.

Kārstofala Petra svita
 Dobra u Zadru bojničara,
 I Dioniza Sensensmita
 Od dāržavnih svih liekara'
 Najmudriega, ki 'e u diku
 Sad svem' slavnom' Dubrovniku.

190. Mlad čim kazà uzor meden
 Svoga i znanja jedinštine,
 Bi nasliedno viešt priveden
 Na tri pàrve liekarštine,
 Splieta, Hvara i Trogira,
 Gdie svak razum njegov stira.

Navlaš ljudi plemeniti
 I gospoda zapoviedna
 Po Dalmacii liečni biti
 Htieše od znanca tako vriedna,
 Uzdiže ga još odavni,
 Rodno miesto, Spliet poglavni.

Koga, kad svak na dlan meće
 S izvārsnite svo'e krieposti,
 Pravo bi, i dil svoje sreće,
 Naskol ká 'e u oprosti,
 Marul pero cieć ljubavi
 Polubratu da ostavi.

Stefu Oljata Kolonela,
 Biuč vitežke pun slobode,
 Bojniškoga hvale diela,
 Navlaš rede kad gospode
 Svóm hitrosti vārši oziran,
 Svet, neuskvarniv, kriepak, viran.

Pravo 'e izriet, da izhode
 Fustinuni i njih tràga
 Svietle ugarske od gospode,
 Tú rodnoga im miesta draga,
 Zato 'e Anton dobro umio
 Vlasteličit, kad 'e živ bio.

195. Sviätal njegov brat fra-Roko
Toli 'e sladak pripoviedac,
Da vangeosko more se oko
I apoštoski nazvat sliedac,
Poglavice, cesar, krali
Za svo'e pirke su ga obrali.

Barto učitelj, Petar mirní,
Antonovi sini ki su,
Svacom' jesu prezamirni,
Al s vlastelom svagdi gdi su,
Svim se kažu plemeniti,
I u svem su svåršeniti.

Milezi, i tåg ljube, ako
Vlasteli su od Novoga,
Nosiše se u rat jako,
Svoga na izgub sve glavnoga,
Dobro mi je sve toj vidit,
Nij' obårtne nenavidit.

Vladika im naša paka
Jest u kući za neviestu,
Ljubav im je s toga laka,
Ako harni budu miestu,
Ki ih gori sriećno diže
I podà im liepše hiže.

Sad su i knezi učinjeni,
Grade kuću tizim skladnu,
Nu ak' su riečju umiljeni,
A imat budu ćud prikladnu,
Zriet će plemske slobošćine,
Zabit će se i njim starine.

200. A Marković Franko miran
Svejer pomnji u tågostvu,
Skazovat se dobroviran,
I vlastelom čini gostvu,
Nek mu ugodit niesu kasni,
Kad svi mu su u priazni.

Za sto godín što ima biti,
Tko zna? more i ovih srieća
Njih uvesti i primiti
U našega sriedu vieća,
Vlastelstvo će staro minit,
Treba 'e novo opet činit.

Da bi tako nelagalo
Moga pera proročanstvo,
Starih kućah gledam malo,
Ké imaju uzdržanstvo
Od dobitja, s kih padaju
I one hiže, ké ostaju.

Valjalo bi klast tågostvo
I obćinu zanatjanja,
Da nezabim na ubošćto,
Dragi uzrok od pievanja,
Svi su mi u har, i svih štujem,
Svieh premda neimenujem.

Ovi u gradu plemenitom,
Gdie se ležu izpraznosti,
Kažu scienu dobriem svitom
Kú imaju od krieposti,
Tu od svih sam dobro gledan,
Ako i jesam malo vriedan.

205. I kad svak me ljubi očito,
 Treba bi bilo, da odvratim
 Od ljubavi i za mito,
 Svih da kumim i da bratim,
 Sârcem ljubim sve u Bogu,
 Ricim skazat kad nemogu.

Na dugo bi odveć išle
 Moje pjesni s njih imena,
 I dosti su jur otišle
 Pârvašnjega od zlamena,
 Ljubav zanl, ljubav izni
 Pero, sârce, pamet, pisni.

Ako vrieme bude dati,
 Ko zna u drugo da mé dilo
 Počme i od njih klikovati,
 Moja vila veoma milo,
 I vârhl târga i zanata
 Bude obilna i bogata.

Me'u to svaki brat pomoli
 Za me Boga velikoga,
 Da prie vrieme neg' iskoli,
 Slobodi me grieha zloga,
 I nepusti opet pasti
 Uvedena u napasti.

PIEVANJE SEDMO.

Nadglasje.

Trogirane plemenite

*Prednje i zadnje opet hvalim,
Al zamirke osobite
Prama Spletu da obalim,
Njih Lučića, pravo htíl san
Riet, da on písa nenasívan.*

Šibenčane i Zadrane,

*Tóke i naše písačije,
Kotorane i svim znane
Hrabrenike i delije,
Sried kih Filip kralj od Spanje
Kruni slavom sve pievanje.*

1. Moje slavit Trogirane

Sad mi 'e kuće Andriáške,
I gospodu Cepiane,
Hvale knjižne i junaške,
Obi daše càrkvi i dvoru
Ljude u snazi i u razboru,

Pàrvi 'e Jakov, Blaž s Ivani,
Frano Trankvil i Matije,
Ki sklopiše mir s Senjani,
Kopna i mora nù delije,
Grada i kralja branitelji,
Knjigah i pjesmah složitelji.

Visko biskup otočanski,

Iste kuće Andriáška',
Ki ovčiče svoje kàrštjanski,
Uči živit i bl im paska
Od života, cieé govora
I kriepostnieh svojih pokóra'.

Ovdie Jakov, Frano, Tome,

Skladna bratja jošter hode,
Ki prijazan dàrže s mome,
I ljubavju svakom plode,
Od priatelja prijatelji,
Grajski utoci i temelji.

5. Ti u Trogiru prude svime,
I svakim se nose častno,
Blagodarstvom i svojime,
Mimohodne obilasno
Goste, na stan primajuć ih
I svakdano čitajuć ih.

Gjakovljeva ljubi mila
Puna 'e sviĕta i mudrosti,
Liepu 'e Antu porodila
Za sve sienstvo ká je dosti,
Mojom Sabom dobrovojke,
Jedno sárce, dvie dievojke.

Tko njih nezna, u njemu je
Kágod zlobna zaviština,
Tko ih vidi a nĕ štuje,
Nezna, što je ljudska scina,
Može se uprav topa rieti
Bez oĕiuh i pameti.

Druge smišljám kriepostnike,
Sbor i vieće Koriolanah
I mitrate duhovnike,
Ki su izhodom od Rimljanah,
Jovu i Alvu, glave proste
Zadra i kraljske Famagoste.

Korlian, otac onih gdi je?
Skup pameti i jakosti,
Koi vladà prie galije,
Poklisarstvom pak oprosti
Ciprijanske Kate krunu,
Pokle utažil bansku bunu.

10. S ĕesa podà biskupiju
Istom' Alvi za uzdarje,
A stavi se pod tutiju,
Za neimati kó potarje
Slavna dužda buetaškoga,
Svoga ĕaĕka prevedroga.

Da pako mu i ostavi
Cipra kraljstvo priekoplodno,
Gdie božice od ljubavi
Biaše negda miesto rodno;
Odkle i Neptun krunu oboju
Prieni i vienĕà Adriju svoju.

Kò i Cesar on se umišà
U dieloprav svojih vremena'
I perom još svojim upisà
Boj aziatski, narešena
Njega s Nikom ljubom, kadi
Sabeliko i Paladi.

I ovoga unuci su
Dosta vriedni na sviet bili,
Er hrabreni i mudri su,
Navlaš Alve, Ivan, Leli,
A živ Jero ki 'e u redu,
Živo 'e srebro, izgled ĕedu.

Merkurija živa u glavi
Isti Jero zaista ima,
Kad izprosi i zaglavi
Za neviestu da Antu prima,
Plemstvo, kriepost, blago jedno,
Drugo išĕe, da 'e zajedno.

15. Andriška druga kuća,

Tri biskupa kà uzgoji,
I učitelja parca izuča,
Koi mnogo s njimi poji;
Frano dobri rodi Niku,
Svojih diedah svu priliku.

Znan, svet, prijat, sebi vredan,
A poslušan roditeljem,
Svojoj dieci dobro izgledan,
A ljubežljiv prijateljem,
Građu utiešan svem' obéno,
Jedno dobro dospieveno.

Statilića träge časne

Bi Ivan biskup čarnovlaški,
Mudre sviesti i prijazne,
Niegda poslac ugrovlaški,
Ludovikom družim kraljem,
Koj ga gledà kò da 'e brajen.

Marin vitez pripasani,

Ki vojevà nakon njega,
Mihalj brat mu knez nazvani
Od palače, iz kojega
Čačko izadje Melkiora,
Rodašbini sunce i zora.

A toj bio je Marin glava

Naučiteljska nu velika;
Reć' ću i bana Berislava,
Statilićah koj bi dika,
Slavni biskup od Vespriha
Kom' bi mat' njih Mandalina.

20. Ovom' pišà Leun deseti,

Ogovorom vadeći se,
Zasluzenju i pameti
Da njegovoj mnogoj ni' se
Čás dostojna skoro dala
Previsoka kardinala.

Ter pod svoju rieč papinu,

Kú 'e potlačit nepodoba,
Njem' tu obieta starešinu,
Na prigodno pàrvo doba,
Tim ga nutka'uć, da nestane
Viernom' puku skupljat brane.

Ivan Statil, kí u Rimu

Niegda biaše slavan štiljac,
Gjakov, koi u Vacimu,
Buduć izuē kipodiljac,
Stavi urieze své uljudne,
Da su i danas svietu čudne.

Ivan Statil čudoznani,

Ki i blago čudno imo je,
U zagorskoj Transilvanj,
Kadno biskup tu siedio je,
Koga papa Pio izuē,
Slaví u listu Jera Buće

U Marina prem knjižnici

Oni kušac iznašo se
Petroniov, kriepostnici
Vàrhu koga podigoše
Tóke sumnje, tóke prečl,
Čim na 'ednoga sám se odreči.

25. Kad opravdà i osveti
 Dobrim perom pismo i sebe,
 I protivne zanoveti
 U múk viečni sve pogrebè,
 Kažué naučnom' svietu i njemu,
 Da je čoviek prav u svemu.

Melkior mu sin osámì,
 Izgubivši vriedna brata,
 Ki svietíše meju nami,
 Don Lovrina, Ivan Bata,
 Koji kò grad vàrh kremenà,
 Sjaše zdrakom od plemena.

Faustin Vale, skup na Boemski
 Slan od zbora càrkvenoga,
 Noseći se tu levenski,
 Podiebrada od hudobnoga
 Vremenite prià otrovi,
 Vrući Apošto, sveti, novi.

Deša Lučić bogomili,
 Ki manastir vas zastavi
 Francižkanom, i vas cili
 Svoj nasliedak njim ostavi,
 Pak Valentin drag i mio,
 Knez šibenski ki je bio.

Ivan Lučić, grada istoga
 Vriedni pastir i izući,
 Ki za siedom strica svoga
 Tude ostà, nemogući
 Uklonit se želji skùpa,
 Ki ga uzviko za biskupa.

30. Ivan Lučić zadnji a gdi je?
 Pisačija, koji s trudom
 Složil kraljstvo Dalmacije,
 Prem zavidnom da zabludom
 Tomu i Marka htì ukorit,
 Mårtvi 'er neće odgovorit.

Navlaš Solin grad razsuli
 Da su Slavi, a ne Goti,
 Zato da Toma i Maruli
 Neistini su izviet, hoti;
 Jedan i drugi kad gradjani
 Bolje su u tom uviežbani.

Hrid Totila, to svak znaje,
 Biaše gotski vojevoda,
 Zato sputno upisà je
 Marul s Tomom, da od naroda,
 Koga slavskim on naziva,
 Padà Solin, pak š njih gnjiva.

Fusk' i Madij' grada slavna
 Izvårtnike Gote vele,
 S družiem' diela prekodavna
 Koji izaznat veoma želè,
 Njih u kraljstvo svoje stavi
 Za biljege im, a ne Slavi.

To će reći, da potvårdi
 Sve, što oni poviedaše,
 Tomu i Marka samo gardi,
 Izvårstnije pisce naše,
 Koji i isto da su rekli,
 Lučiću su jedva utekli.

35. Gote — Slave, razsapnike
 I ini dârže od Solina;
 Nu poprave tvoje prike
 Nisu prave; er je istina,
 Slavi i Goti da su puci
 Svi sjeverski, jednoruci.

Jedne viere i naravi,
 I jednoga svi jezika,
 Kih Bog viečni za bič spravi
 Italije i Ilirika,
 Ki zajedno na izruku
 Htieše pomoć svomu puku.

Iz Panonic, okol' strila,
 Da u Italiu ide Totio,
 Zašt mu brata Ostrojila
 Zaboravio, ki se 'e pružio
 Put Dalmacie i po pučini
 Za'edno s Slavi raspe čini?

Totio, da udre slavška ruka
 Na Ilirik, nagovori,
 Da rimskoga na nje s' puka
 Sve oružje ne obori,
 I u Taliji, da mu dobiti
 Ne uzme Narset, čook poloviti.

Pokle i Lučić sumlje čini,
 Ni l' prikladno, da bi bili
 To dvoji puci, da u plini
 Za'edno su se sastavili,
 Videć jedni, gdi se pruže
 S njima, a druzi da se sduže.

40. I on isti izpovieda,
 Da u vrieme od Totile,
 I Dalmaciju pûne jeda,
 Izraniše gotske strfle,
 I da Slavi tu prispîše
 I nju mnokrat poplieniše.

Solinskoga od razsuća
 Inoplemci što ticaju,
 Nije pravka svaka izuča,
 Naši er naša bolje znaju,
 I nezgode nje utištu
 Ké se zgode u njih mistu.

Nu u vrieme Justiniana,
 Iz Solina kad Narsete
 Podje u Taliu, bez obrana,
 Slavské i gotské sablje klete,
 Nij' neskladno, da dopriše,
 I liep Solin poparliše.

Znam, u vrieme Eraklija
 I Ivana da se zgodi
 Razsut grada najevilnija,
 Al' kako se baš porodi
 Razsap? nitko riet neumf,
 Neg razliko svaki sumni.

Našeg Toime pero, samo
 Pravlja uzroke i načine
 Pogibeli, kud i kamo
 Solinjani s otačbine
 Pobiegnuše, pak s' vratiše,
 I u Splet stane počinîše.

45. Solin, kako sried nesklada,
 Premda velik, na tle padé
 Cieć ponoštva i zavada'
 I nepravde i inade,
 Sebi obori liepu sliku,
 Da neustane već u viku.

Njemu er daše tej nauke
 Starih ljudih upisanja,
 I pradiedah naše ruke
 Vierna i istina predavanja,
 Ká nimaše pisci izvanski,
 Gärčki, latinski i taljanski.

Zašto Lučić, pun prilika',
 Svojih pravke nehtì zorit?
 Svoem' jeziku ki su dika;
 Miesto ih branit, htì je ukorit,
 Kad je rieč, da svo'a mieštani
 Bolje znaju, neg izvani.

Neće nitko, ne, sakriti
 Vino, kašalj, ljub, zavidos,
 I on upiske htjè činiti
 Našim samim, ni'e li stidos,
 Svo'e predavat vriedne ljude
 Inostrancem na osude?

Još u pàrvoj rimskoj rati,
 Nek mi prosti, šarat radì:
 Da nij' Solin grad bogati
 Bio, neg Rim da ga sgradì,
 Kad prie plavi Gärkom rinù
 Za trojansku vojakinu.

50. To četar sta i još više
 Dugieh godín bilo 'e prija,
 Nego li Rim sagrađiše
 Poslie Romul, prie Enija,
 Ki pobiegnù cieć Elene
 S otačbine požezene.

Lučić, ako toliki je
 Obslužitelj od vremena,
 Zabiliežio zašto nije,
 Kad bi Troja izgorena?
 Rim kad s' sgradì, i kad rati
 On nam počè pošiljati?

Nami pravì Madij Mika,
 Da bi u vrieme grada Troje
 Solin, drieba da i tolika
 Suproč njemu tisnuo je;
 Nit se upiske vārhu toga
 Vide Ivana trogirskoga.

I Madio, ki budući
 U svo'e kraljstvo postavio
 Svih rieč lažnih nemogući',
 Njemu upiske nij' činio:
 Od svoje se zlobe odreče,
 Kad neprobì, što on reče.

Trojanskoga prie požara,
 Svak zna od istih Argonauta',
 Svaka strana od rusaga
 Dalmatinskog bi pučata;
 Nit je slično liepše mjesto,
 Da nij' bilo stanovisto.

55. To jest Solin, gdje i rude
 Suha zlata nahode se,
 Koga ljudi veoma žude
 I sve k njemu poteže se;
 Zato poslie tû od Rimljana'
 Nova kmetstva bieše slana.

Ako 'e Ivan, zaisto nije
 Drugi Ivan Vangjelista,
 Al svet Ivan, koji bi' je
 Davni biskup svoga mista,
 Da mu se ima sve vicovat,
 Bez mo'e branit i varovat.

Davna Ilira sin Akile,
 Otac Pira bårž izprosi
 Od Solina plavi i sile,
 Da se osveti i okosi
 Cieća grabše Elenine
 Na Parida, čim izgine.

Neka Solin, s ostalima
 Prijatelji gårčke tràge,
 Na oslobod svojim' driebima,
 Menelaje žene drage
 Bude, i pride množtvom ureda
 Krajišnjikah i susieda'.

Al htì rieti bez razluke,
 Napuçi se da s' Rimljani
 Solin s liepa miesta i luke,
 Ko i Trogir svoj s Visani,
 Rodna grada da bi smiti
 Starijega učiniti.

60. Li on isti mnoziem klada,
 Da je Solin pàrvosto'a,
 To jest mati inieh grada',
 Kako 'e mogo prieko pola
 Vieku mu presieć vele davni,
 I u vrieme Troje slavni?

I po drugoj rimskoj rati,
 Ko bezstidno klasti umijè,
 Da Solin se ja zidati,
 Ki pećurva danja nije,
 Da u čas se mogo izleći;
 Inih gradah stol nareći.

Petnaest miljah okoličit,
 Na priestolju dåržat kraje,
 Hrami i trimi svojim' se dičit,
 I s prostorom, ki ima' je
 Tisuć stupah, tisuć kipa',
 Ki sprav ni'esu kratka hipa.

Od počela solinskoga
 Ako nij' moć nać vremena,
 Nu prem toga cieć razloga,
 Sgrada mu je pridavnena,
 I ko da je viekovita,
 Ljudski spomen yàs nadhita.

Meu inima plemenita
 I rieka se veli od Nila,
 Ká nekaže doistita,
 Nijednoga svoga vrila;
 Jer neima znano iztače,
 Zableniva sviesti svačje,

65. I udesi visoki su
 Od gradovah niekih veli';
 Er nemore znat se, gdi su
 Al prestali, al počeli,
 Viekovito kad u lugih
 Svojih uzopet raja'u drugih.

Klade on Hlume, drugom mierom,
 Meu Herceze i Zagorce,
 A pri jih piša, istim perom,
 U krajinu za Primorce,
 Ki s' od Omiša do Norina,
 Što 'e pri kraju mora pina.

Za moć Marka grizt napokon,
 Pismo pravo da ne obrati',
 Kaletića malim sokom
 Pismo iznadje, s kim skladati
 Htjã; prem da on vriedan sebi
 Ni livre mu posit nebi.

Ali kada Marka čini
 Svojom hvastom da pokudi,
 Našoj nehteć on krajini,
 Nesvijesto on zabludi,
 Koja kraina ni medjita
 Župa k moru, neg osbita.

Svaki čoviek teče i bludi,
 Kratki 'e život, nauka duga,
 Sviestni jesu vazda ljudi,
 Htieti ukorit svoga druga,
 Al proć sebi mać nahode,
 S kime u tni družieh bude.

70. Moj Lučiću, ovo ti su
 Naši i vanjski, ká pisati
 Htieše; al jer sumljeni su,
 Hotih svej ti zamućati,
 Nakon sebe kad ostavi',
 Da ih ki drugi čistije pravi.

Otačbini sve, što 'e dika,
 Kad našinci pišu i kažu,
 Štogodi je što velika,
 Neću sumnjit da oni lažu:
 Tko će, nek se zviezdom varti,
 Ja ću tako ćut do smarti.

Veće na sviet nij' Lučića',
 Neg se umieša u sve blago
 Netjak, Gjakov Cerinića,
 Ki od sestre diete drago,
 Po zakonu koga olučì,
 Baštinika kad ga odlučì.

Zlato sárne sve na zlato
 I u rudah za'edno stoji,
 I izvadno obilato
 Hoće u hižah da pokoji;
 Ceriniću, moj rojače,
 Tebi 'e dobro sve to jače.

I po Braču i u Trogiru,
 Gdiegodir se ké glavice,
 Vlake i polja ká naziru,
 Tušće drage i rovnice,
 Grade i sela koja resu,
 Liepše kuće tvoje jesu.

75. Velik daké ti si imanjem,
I uzrestom i pameću,
Velik plemstvom, dostojanjem,
Ki u četverom sivaš vieću,
Velik plodom Dome sina,
Tvard blagoslov i baština.

Daržan jesi tvoim priednikom,
A najveće velom Bogu,
Ki dà naćin posliednikom,
Da u dicit i razlogu
Mogu živiet ko gospoda,
Sried slobode, bez podloga.

Nij' od kuće Bufalića
Zakonito koje diete,
I od vriednih svih Lućića'
Rod se u Frani sav pometě.
Pavličević Nikolici
Blago ostaviv i svoj dicit.

Ki bi od sestree netjak njemu,
Plod prem zreo i vitežki,
A ugodan svim u svemu,
Muž premudar i pretežki,
Ki u knjigah od pravljanja
Navlaš ima čudo znanja.

Častan umom, bårz u snagi,
Na krieposti sienstvo meće,
Dviuñ viećah vlastel blagi,
Hoće pravdu, zlobu neće,
Svojih starih perom piše,
S kih Glasnica ista diše.

80. Visko s ćaćkom pisci biahu
Od tolike hvale i dika,
Da vlastnici svi ih htjahu,
Za potrebe njih tolike,
S kih veliko skupe zlato,
Metnuv ga u dom zakopato.

S nećekane ali smårti,
Neobjavi otac sinu
Miesto, zlato gdje zavårti,
Ko ós ostaje u ósinu,
Neprudeći iskarnjemu,
Kamo l' dragom' rodu i plemu.

Čujde i mile Hvarkoviće,
Muže u rati, i u miru!
Kojih jošter jasne sviće
Prosvietaju u Trogiru;
Moje mlohaštvo zaslipluju,
Druzi ih kažu, druzi ih štuju.

Bi i biskup vaš Lampridi
Ki vam parbe tóke cieni,
Ko i Splietu negda hridi,
Uprav Fokun vaš ognjeni;
Al obadva malo slasti
Dostignuše s té propasti.

Kažotiću Augustine,
I Nikole! vaša dila
Ne more izreć do istine
Neviežbana moja vila,
Koja leteć, da što čuje,
Grad za gradom iziskuje,

85. Znam Dragčića toliko je;
 Al biskupa njih Gjakova
 Grede klanjat pero moje,
 Glavu i Frane punu slova,
 S onizimi, ki ostaju,
 S kih se starji njih poznaju.

Gjakov, ki bi velikoga
 Karla svietnik, vriedan vienca
 Jasna kralja Franačkoga,
 I Cesara pak od Niemca,
 Koga on kriepost napovidi,
 Da ga svoj svak dobro vidi.

Er budući znan namiestnjak
 Relatenske carkve svite,
 Zamieriti buduć sveznak
 Od mudrosti zakonite;
 Na svu korist bi postavljen,
 Starostavnik kò da 'e davljen.

Bigunići, Barbušići
 Odbiegoše, nè barboše,
 Poginuše njih dietići
 Nesmotarne smàrtne od kose,
 Ako gdjeod koj ostaje
 Putem stariih neka staje.

Nemogu se ne zablenu
 Vilo, Marka dat' ubodna
 Gjurić neću već spomenut,
 Spievaoca tebi ugodna,
 I šnjim kuće vitezove,
 Sive ptice, hitre orlove.

90. Navlaš Gjura i Šimuna,
 Sadašnjega Deli Franu,
 Kih nij' moĝla turska suna
 Prestrašiti na mejdanu,
 Koj sad Frano svóm obranom
 Štiti mejaš Trogiranom.

Vàrhužakna Meliseja
 Kaže znanje od zakona,
 Parmancira a Bašeja
 Kriepost svoja izabrana,
 Ki su carkve hvala i dika
 I poštenje svih misnika'.

A Graciji dobro višti
 Zemljomierstvom i esapom,
 Dàrže u miru kotar isti
 Hitrim perom, pravim štapom,
 Pera i rozge njih plemene
 Čast su kuće svih občene.

Iste občene esapije
 U Trogiru i u Splitu,
 Dielu u svakom prem delije,
 Neću omučat bratju svitu
 Od Kanala, ki bez priše
 Mudro sriećom skaču više.

Milonović kuća 'e ohola;
 S Bosne dodje pleme ovo,
 Dominižar njih Nikola
 Na svoj harč sgradi u Čihovo,
 Svet budući, božju hižu,
 Spasiteljnom' slavnom' križu.

95. Markantone, vesel' s' pobre,
 Ivan Petar 'er tvo'e dite,
 Bistre sviesti, duše dobre,
 U napriedke plemenite
 Od krieposti sve jer zrije,
 Sried Čiudalske siemenije.

Sve Gvidote smàrt porazi,
 I Acerbe mé posiče,
 Sâm se Gvidot Andria pazi
 Jošte sin njih, kim se diče,
 Dulji nisam, stoj u miru,
 U svih ljubljen, moj Trogiru!

Divnić, Mišić, Šimunović,
 Teodoš, Aqua, Verancani,
 Kosir, Šižgor, Zavorović,
 Draganj, Grižan, Šibenčani,
 Gdie su? davno kojih sieme
 Dà krieposti po sve vrieme.

Vàrlovita Mihovila
 Ima pleme Draganića,
 Petra a kriepka kolonila
 Slavna hiža od Divnića,
 Mnoge ostale ljudi slove,
 A sve dobre vitezove.

Od Divnića Frana i Nike
 Baraković časno piše,
 Ki krieposti své velike
 Svoim didićem ostaviše,
 Kolonela vlast Nikoli,
 Mojem vitezu punom soli.

100. Petar, svoga protivnika
 Niegda u Palmi bivši ubio,
 Stražnik taočen za kàrvnika,
 Čim se on bieše uklonio,
 Da nij' stračen taj krivično,
 Sebe predà hrabrenično.

S česa vlastnik vàrsni i sviti;
 Er uzrokom čoecka ubi,
 Nehti oba pogubiti,
 Neg kriepčinu Petra obljudi,
 I pripasà mačem svojem,
 Meu leventam' da je brojem.

Imao bi slavit vića,
 Koja vieća star plemenik
 Vriednih ljudih od Vrančića',
 I u Bosni i u Šibenik,
 Čaćka Franu i sina Antona
 Prabiskupa od Štrigona.

Lodoviko pàrvih veli,
 Vierno službu uzdarovà,
 A Ferdinand pak veseli
 Diela uzvisi Antonova,
 Nemogući platit dosti
 Njega hitrost i mudrosti.

Viečni sviètnik, česti klisar
 K papam, k kraljem, k turskim carem,
 Vieran, umić, bistar tišar,
 I koristan bi cesarom,
 Da Suliman s njim zaglavi
 Mir, kad svieta slavu ostavi.

105. Po kojega smárta odšeta
Svietlim vratam i dvorovim
Carigradskim, da bi opeta
Mir potvårdio s carem novim,
Maksimilian gdie ga poslã
Najtežega radi posla.

To 'est s Selimom premogućim,
Ki se vladat za njim metnú,
Ter govorom svojim izućim,
Predobi mu silu odmetnu,
Pak sebe i rod svoj nakiti
S plemenitim' noviem' štití.

Tizieh Faust, prepun znanja,
Od znaocih se velmi slavi,
Ki sried' mudra nastojanja
Od Slavinah diela ostavi,
Novi riećnik pet jekazah,
Priповiedih bojnih slikah.

Bi vladalac od Vesprina,
Ćoviek oženjen, smárt kad šinú
Ženu i sinka prem jedina,
U Strigonu koj poginú,
Kadno ga car topim lupa,
U ogrezu sried' postupa.

Htiúć red obrat, da sviet pusti,
Er koristan svoj obćini,
Cesar to mu nedopusti,
Neg svietnika sebi učini,
Biskupiu mu pak pokloni,
Neviernike da progoni,

110. Ko i obsluži, nehtié al viku
Da se boljom biskupijom
Vlaći danom, ko 'e stadniku
Odabirat najstarijom,
Divno i odpusti zapovide
Liepa Erdelja, pak otide

Zadnji Karlo, otaćbini
Svojoj prudi, ćim življaše,
I svako mu dobro ćini,
Ćim po zemlji zdrav hojaše,
Kazimiro sad im diše,
Ki se dobar u svem piše.

Polikarko mudri Ivan,
Šibenika ki resjaše,
Svaštoznanac er nazivan,
I dáržavu prosvietljaše,
Umri i on za družima,
Viećne zviezde na sviet nima.

Bonifacij Natal vārli,
Svietokaznik i upilac,
Koga u Rimu skup zagārli
Onih mudrih svaštoštilac,
Ki i namini Faustu sličnom'
Slavih kraje, slavom vićnom.

Prokulijan Erano Mušić,
Anton Vranić, Stiepo Tresni,
Roba, Flori, Boniš, Kreušić,
I Leventi s njima biesni,
Tadia, Toma, Sladoe, Nade,
Ké on u pismo svoje kladé.

115. Prokulijan Anton, pisac
Niegda splietske od obéine,
Pak i haran Splieta uzvišac,
Uzvikaó mu hvale istine,
Ké dostoji da ih reče,
Stari er Solin unj se steče.

Kamo davni Galjardini,
I Kreševi, i Galeli,
Fer, Spingarol, Čedulini,
Karnaruti, Pečiareli,
Star Ljubavac, Perušiči,
Albertiči i Ročiči?

Detrić, Fumat, Kalčin, Čezan,
Naš, Sop, Benja, Čivalelić,
Grizogon Fanfonja, Ginjan,
Bartolačić, Barbárelić?
Svi Zadrani ké imenovà
Pavo Gjurién, kad ih štovà.

Metafrasti Alve i Gvido,
Glave vriedne i hrabrene,
S Vladislavom čudno mido
Učiniše; al medene
Braške otoke, Hvarske više,
Cieć Hárvoja neimiše.

Pod Novigrad Alve drugi
Buduć poslan švoga od vieća,
Vojevoda na obsied dugi,
Stignù pelik tu ód dobića,
Svojem' Zadru dav gospodstvo,
Za se uzdarzeć hrabrenostvo.

120. Bartolačić, kih četiri
Zrih past cvieta od mladosti,
A Šimuna, u neviri,
Vàrla trieska od jakosti
Na krajini s vlaške klete
Ruke umriet bez osvete.

Neg što Bog ga osvetio;
Potle i brat mu smàrt okusi,
Naglom bo ga omutio
Zloglas izdač s tamne busi,
Er junački ne bi vriedan
Š njim se pobit na prav mejdan.

Krež i Gàrgur Čivaleli,
Tvoi pradiedi, moj Dunate,
Kralja Karla prijateli,
Kupili su dosta za te,
Čačko i Frano glasoviti,
Da s' ti svietao i čestiti.

Slavna Gàrgura otca tvoga,
Čine svietle i svih Detrićah
Izuvidit tko bi moga',
Bez pismenih zlatnih svićah,
Hrabren Alvo i viteže,
Vlasteline Delikneže.

Znam, da kralji i vlasnici,
Er im obran svoj podaše,
U njih glavi i desnici
Dobitnici er ostaše,
Učiniše vaše kuće
Sviem za spasno ubiegnuće.

125. Tvoj šukundied, blag Zoilo,
Vierna skaža sried Gotova'
Kad pienežtvo svoje cilo
Duždu prinì i darovà,
Skladne vlasti kad ga àrvahu,
Liepu i Padvu postupahu.

I ti stope njihe sliedeć,
Nećeš gavran jakno vrani,
Gdie màrlinu ležat videć,
Da se bacaš na poljani,
Neg uzlietaš na visoko,
Love loveć jakno soko.

O stran davna dva M
I biskupa karševa
Svietla od stabla Fan (fonjićah)
Sbor vitezah tocieh k
Ljean i toke ljudi
Svom mudrostim.*)

Gjakov Ivan i dva Nika
Dvim Gjerolim, trim Franciški,
Ivan, Petar bojenika,
Zakonika glas veliški,
Šimun Zadra, Anton Nina,
Domjan knezi od Gjakina.

Šimun deli Ženerale,
Tvoj brat Ante učitelju,
Svi oružnici koga žale,
Kaono kriečku svu temelju,
Koeqa silnì sbor gospode
Dietcu učini za vojvode.

*) Tu je rukopis na kraju poderan.

130. Tih ćaćkovah smàrt nezrila,
Njega i kuće dostojanstvo
Jur malašne jest uznila
Na zapovied i vladanstvo,
Otei i majke svej plemene
Daju svietu take siene.

Plemić, ki se okružuje
Tamnom ženom i nišetom,
Svoje porode kuži i truje
Svietle kuće viečnom štetom,
Kad se zgaja malokrati',
Zli bor dobar plod da vrati.

Grižogonah starih diela,
Kad mi nije od poruke,
I zaderskieh svih vlastela'
Tóke glave, tóke ruke,
Riet nemogu, učitelja,
Samo Antona riet mi 'e želja.

Za njim klanjam pak Fedrika,
Meu pametnim ki se klade,
Prem da svojim nije dika
Šibenčanim, nego Nade,
Mnogo hvalu ki dostoji,
Naše mudre jer pobroji.

Hvalit mi je Gjerolima,
Zakonošu ne omàrsna,
Mudrovieštvo ki svako ima,
Vlastelina kriečka i vàrsna,
Ki viek u sva svietovanja
Zdrak odkriva svietla znanja.

135. Pavo Paulić plēmeniti,
 Kom' se godi viečna dika,
 Spomen pišà vremeniti,
 Knez Trogira i Šibenika,
 Liep Ilija od Grubonja,
 Umni Grabić od Nozdronja.

Gdi je Gjakov moj Ferari
 S bratom, oba učitelji
 Od zakona, a vikari
 Drugi carkve umitelji,
 Ki se inadom negda lupi
 S mnóm, u Zadržoj mudroskupi.

Novi Jordan ninivanski,
 Piesnik časni uzoriti,
 Koi složà talijanski
 Svoje piesni, hteć prehitit
 Bridoglasnom uljudnosti
 Preta, Festa, Cira jošti.

Grad tvoj, ki bi čestit prije,
 Jedva sliku grada ima,
 Svo'e vlastele, svo'e delije
 I on negda u se primà,
 Sad miešte hrám, miešte dvori,
 Nemarice svud i tori.

Ne bi straža od zvonika
 Uzrok, da otle puk se ukloni,
 Nego zvezda nieka prika,
 Ká gradove kad progoni,
 Trieba 'e, trieba, u svom vaju
 Neuklono da padaju.

140. Uklonit se bi nevolja,
 Prem da draga miesta rodna,
 Ere ti se sve oboljà,
 S ajerskoga diha škodna,
 Često grajska ginu oblića,
 Neznadući uzrok bića.

Pribitimić svietle kuće
 Niko i Bernard tu cvatihu,
 Druga snage od moguće
 Kad nad sobom ne imihu
 Bojničari izabranja,
 Bez bojazni i predanja.

Tu Kašići i Zapići,
 Galen, Parenc i Pasini
 Vitez Cárnica, i Markići,
 I s Budini, Perugini,
 Ponti mogući i Latana,
 Sad svi cvietje od Zadrana'.

Nij' propustit bez spomena
 Ni ote znance, ki živiše,
 I u njihova ki vremena
 Svojim znojem napruđiše,
 Sred nastoja i natopom
 Iliriške carkve popom.

Metod biskup od Holmije,*)
 Za'edno s otcem Rafaelom, **)
 Poizpraviše Psaltir prije,
 Pak brevial pomnjom cielom,
 Kako ih papa pismom hvali,
 U početku od breviali'.

*) Terlecky. **) Levaković.

145. Svietan Ivo Bandulića,
 Poslanice i Vanjilja,
 Na viežbu svojih Slovincá'
 Prinì cieća bogomilja,
 Kim se užgà, kada vruće
 Uči nauk božje kuće.

Mihalj Gjakov zatim paka,
 Družbe složi Jezusove
 Gramatiku i riečnjaka,
 Meu načinci ki dozove
 Redni nauk zgovaranja,
 Slovinskoga i pisanja.

Pop dum Šimun Budineo,
 Za spoviedce i pokorne
 Ispravnik je liep razveo,
 Gdie uči laglje i okorne,
 Griehe okoljem razbirati,
 I njih uzle odrezati.

Prinì on isti skup i sumu
 U naš jazyk Kanižija,
 Nek po ukaznom spasnom drumu
 Puk hodeći i nerazsija,
 I u mreže neudira
 Djavo, svet put ké nam stira.

Meštar Gvidon pretvoril je
 Nam naručnik za župnike,
 Šried planine Rekorije, (?)
 Šnjim nek lieči pokornike,
 I prikazà ozdravši vienac,
 Davno biskupu od Vadenac. (?)

*) Ovaj prevod sv. pisma nalazi se u nar. muzeju u Zagrebu.

150. Mavro Urbin Dubrovčanin,
 Dušno olje nam darovà,
 Marko Marul naš Splietjanin,
 U slovinska naša slova
 Vriedne nauke pukom pravi,
 Ko otac Kašić nam objavi.

Dubrovčanin drugi jošti,
 Otca Ivana od Gondina,
 „Ko se žive i mre u milosti“,
 Nauči sputno kârstjanina,
 Ime al neznam obratniku,
 Ki se krije svietovniku.

Bartuo Kašić naš iz Paga
 Običajnik rimski obrati,
 Život i muku spasa draga,
 I Marije dà štopati.
 A i dievic i svetacah,
 I càrkvenih inih otacah.

Isti otac rodu predà
 Odlíš Kempis tomačenja,
 Š pismom svetim, ko ne ugledà
 Viek svietlosti; s nemarenja
 Tako našeg dari s' gube
 Naših ljudih, ki nas ljube. *)

Faust Vrančić, od života
 Pisà dievic izabrani',
 Dà zàrcalo Anicij prota
 Svim misnikom u toj strani,
 Učini vši izvârsnije.
 Druge i službe dostojnije.

155. Bošnjak Mate Divkovića,
 Od godišta za blagdane
 Poveljenja složi umića,
 Svih za nauk i obrane,
 A Ćarlić župnik teški,
 Ukazà nam put nebeski.

Duman Ančić, prem iz Dumna,
 Na rajska nas prinì vrata,
 Ćdie tomači od netumna
 Svetoskrovstva i obrata,
 Ki se čini neizretno
 U misniško dielo svetno.

I duhovnim naslajenjem
 Hti nas kriepit i zàrcalom,
 Posilović mirišenjem
 Svoga cvieta i posalom
 Dobra žitka, dobre smàrti,
 O kih se vierna spasnost varti.

Vangjelistar i od spoviesti
 Margitić dà dobra izgleda,
 Biskup Florio a uvesti
 Koludrice službe reda,
 Glavinić stado duše vjerne
 I svetacah žitke obèrne.

Liepe knjige sviètno obrà
 Preobrazit oca Štelle
 Otac Radnić, svièta dobra,
 Ćardna izpraznost ké se vele,
 I od ljubavi božanstvene
 Prudne knjige, mnoge sciene.

160. Zadran Barno Kàrnarutić,
 Palikučić i Buretić,
 Šišmund Gjorgji, biskup Brautić,
 Gradić, Ćubran i Gučetić,
 Dubrovčani, s dielmi svoimi
 Nadariše narod veomi.

Splitske uviežbà popovije
 Bianković biskup, kada
 Kuzmin sabor obrati' je,
 Da š njim pomnie rédu stada,
 A Teržić nam za umiruće
 Skupi iz otàc kriepie vruće.

Vuletićom piesan 'e zdata
 Od Osipa skladno dosti,
 Macukatom Jozafata
 Sveti život, dar milosti,
 Pravu u mudrost Senjara oca
 Prelje u kratko stavl štioća.

Dujma sveta proslavljenje,
 U priprosti piesni složi
 Ter od otajstvih govorenje
 Jesusovih njem' priloži,
 Liepos duše još ostavi
 Dražić Ivan svòj dâržavi.

A koji još od naš dalje
 Što narodu svóm' složiše,
 Nje umolih, da tù šalje,
 Nek i Hàrvat pop što više
 S njih bi znao, za spasiti
 Sebe, i puke i obiti;

165. Od pisaca' i teftedarah
 Cviet od ljudstva tu se kupi,
 Focah, Stalih, Antikvarah
 Dva Mikela i knez Lupi,
 Scipiun, Arner, Tomaseo,
 Prod i živi Karalipeo.

Foci davni, dika Slavján',
 I kojizih pero slavno
 Čini, da sud bude upravljan
 Po zakonu svedj upravno,
 Ko i ovizih, kih sam pravio,
 Kih mladost još budem slavio.

Meu kih gledam plemenite
 Na pisarstvo nastojati
 Mladce žive duhovite,
 I inim mladcem varhu stati,
 Gjakonju i Vitanovića,
 Jovu, Ostoje, Radovčića.

Dumanića, Tisičića,
 Iz našega ki su grada,
 I Alberta Papalića,
 Pismohrane ki obada
 Tókom hvalom i krieposti,
 Sad počiva u starosti.

Kaogrosović Ivo i Niko,
 I oni pored onieh stoje,
 Znanje i njih jes veliko,
 Bolje 'e, bolje da nastoje
 Redit kuću, rajat sine,
 Na ured svoje domovine.

170. Njih bratučed Slavić Frano,
 U Korčuli ki sadi je,
 Počè perom pisat rano,
 I visoko s njim leti' je,
 Neg što žena njega ustavi,
 Sva preprieka ljudskoj slavi.

Gornje, ako priekost ljute
 Nebori me smárti prija,
 Ufam vidit uzdignúte
 Na čast pàrvih pisarija',
 Pera i lietat njih žestoka
 Od zapada do iztoka.

Karalipej bistri Pavo
 Dostojan je gornjim trojem,
 Na dobropis er se 'e davo,
 Za namiestje stricu svojem',
 Ki jedino htjè vieriti
 Diete i množtvo zapriječiti.

Ki će biti dviuh vića'
 Još ureha, kneže mili,
 Da bi i meni tri dietića
 Gorko sàrce neranili,
 Veselili b' eskeriski,
 Dívan Splietski i Trogirski.

Al nemoguć tvóga znanja
 Želja u tvoj se kući sbiti,
 Htjè prostrit se na izvanja,
 I od graníc se uvieštiti,
 Da pri Turciah i gospódi
 Mirni i vierni mejaš vodi.

175. Dàržavnici, neka znate,
 Svud da 'e vriednom' otačbina;
 Kó se van nje nepružate,
 Velika vam viek svietlina
 Prít nemore; tko se oddili,
 Bolju srieću hita i sili.

Neka čini jakno zlato,
 Tko od plemića mlados vodi,
 Koje neće bit bogato,
 Ako iz rude neizhodi;
 Daleki ognji ugod daju,
 Daljne i zviezde laskataju.

Li se i k sreći hoće jošti,
 Tko ište uzać na vladanja,
 Liepša svàrha od krieposti
 Sried svakoga nastojanja,
 Da kad mudra svieća sviti,
 Umi ju za stran uhvatiti.

Sáma samo Vil' glasnica,
 Moi mieštani, pravo more
 Kazat, tko vam svietla lica
 U oceansko podjè more
 I prosinù novoj Španji
 Zdrak ugodni prem sunčanji,

Ki od Karla sievat pričè,
 Sriečni uzrok ki bì njemu.
 A kad Filip kralj iztiče,
 Htiè, da 'e njegov zdrak u svemu,
 Neka svieta zapadnega
 Tepli i kriepi miešte njega.

180. Karalipei to 'e Don Visko;
 Nu vaš rodjak, má gospodo,
 Ki buduè 'e večkrat trisko
 I hrabreno i slobodo,
 I na suhu i na moru,
 Prijat bì u tieh kraljah dvoru.

Koi znajuć, svud da 'e smio
 Dalmat bojniak neuklonit,
 Čim je Karlo kralj živio,
 Družbu mu i plav htiè poklonit,
 Pak za njime Filip peti
 Admirantom hti ga uzpeti.

Ov, videć mu kralj prijazan
 Vierne čine, prudne oprave,
 Viteza obra, da 'e opasan
 Svetim redom Kalatrave,
 I u dvoru da svietli mu,
 Službu od galjy odpusti mu.

Ter mu, kriepčie nek je vere,
 Preporučje dade paka
 Kuć rečenieh Talavere,
 Neka svoga sunca zdraka
 Sried Madrida grada sine
 Liepša s' časti i baštine.

Da li i toj nebi dosta
 Dostojanstvu te delije,
 Dohodak mu podà jošta
 Grada i luke Svet Marie,
 Da svom ljubi, čim dihaju,
 Obadva ga uživaju.

185. Napokon ga znaú čovikom
 Baš koristniem na vladanje,
 Poslà njega mnogom dikom,
 Za kraljevo napridkanje,
 Tja u Mešik i Alkaldije,
 Gvankata mu dà tapije.

Gdi se od srebra vadu rude,
 I blagohran gdi se sbraja,
 Zapoviednik da tu bude
 Za pet godin svega kraja,
 I tu zdraka, ká nedune,
 Čini poso slavne krune.

Gdi pedipsa i gdi sudi,
 Sebi danom svóm oblastju,
 Svake pravde, svake ljudi,
 Premda sviete istom častju.
 Ter predaje bistrom svisti,
 Kralju spomene od koristi.

I nek svak zna, dà kralj pravi
 Dobro plaća svo'e viteze,
 I u teferu njemu stavi
 Sve dostoje, sve pieneze,
 Ké za viernu službu prima,
 A u grad Kadiks dvore ima.

Gdi nimaú svóm gospojom
 Sina od sárca, kriepko radi
 Kneže Pavo tvoim pogojom,
 Da ti sinka tu posadl,
 I u tom vriednu slavim zdraku,
 Misli er prudit svoem' ožaku.

190. Veseli se kralj Filipe,
 Premda vàs sviet na te sune,
 Bog s naredbe tvoje lipe
 Uzdrží ti vience krune;
 I da kó njih trieski biju,
 Narav im je da dospiju.

Duh od trieska, a što 'e drugo,
 Nego l' ništa, malo dima,
 Dim neuzdrží bitje dugo,
 Za to i triesk kratke ima
 Svoje sile, i jer naga,
 Veće prieti, nego slaga.

Sunce 'edino, kó u zapadu
 Sievaš jasne sried vedrine,
 Nek se oblaci vojstva skladu,
 Svieh duhovah zle godine,
 Nečut' škodit zla njihova,
 Kí si više svih trieskovà'.

Mnokrat usried mnoge kárvi,
 Kad naskoče nepriatelji,
 Početak se dobri pàrvi
 Od gospodstva utemelji,
 Tako u nečjoj ufam smući,
 Ti izać ćeš kralj mogući.

Često i ravan put se obori
 Meju hridim i liticam',
 U najvišoj često gori
 Pića ostane iniem pticam,
 More se i sad toj zgoditi,
 Nij' svud dugo lov loviti.

195. Nu Filipe, ki na sviti
Sijaš mudri i hrabreni,
Kralj ti pukom zamiriti,
Jakno sunce razsvietljeni,
Š njim i tvoja čast i snaga,
Sjã prek Inda, dalje Jaga.

Samovlašće s božje sriće,
Sviet ispanski ki posvoji,
Tebi lieri procvasti će,
Zlatne u vieke i meu bojí,
I ko Vila meni pravi,
Imaš činit sve u slavi.

Gdi su i naši gjenerali,
I Sinovčić i Fanfonja?
Dobroević, Srić, Papali,
Radoš, Detrić, Gjurmíć, Benja,
Gjelzei, Zaro, Posedarski,
Svi junaci, knezi carski?

Zavorović, Urban, Fenzi,
Gdi 'e Šimunić, gdi Čarnica,
I Butković, časni vienci?
Bencun delia iz Vranjica',
Turčin plemić, pak kãrstjanin,
Muslomanah svojih dušmanin.

Gdi ostali naši knezi,
I dãržave hrabrenici,
Još kotarski gdi vitezi
Buće, Bižanti i Bolici,
Delimarki, Kulišići,
Vodopije, Markovići?

200. Kotořane htí Urbin klasti
Meju mudre i hrabrene,
Nemogu bit u prijasti
Moje piesme neuredne
Njih sliednikom, ki još sjaju,
I na diede se obziraju.

Gãrgur Bižant, ki u svã doba
Svieti umstvom ko i zvizda,
I Nikoni Frano, s oba
Kih kotar se negda gizda,
Rodnom' miestu u prilici
Još se kažu, er velici.

Jero Bižant, ki posveti
Na čašt dužda, na čašt viere,
U ogrezu život sveti,
Korčularske sried potiere.
Marjan, koi zadužbine,
Čãrkvi pridã pune scine.

Niko sin mu, ki prilikom
Otea Bogu istom uljudi,
Svet Trifunu mnogom dikom
Nadarivši srebrom i sudí,
Da od obiuh ima dara
Blizu dvaest tisuć toľjara'.

Vitez Ivo, vitez Njeko,
Bus križatih gdi 'e Bolica?
S Boleslava ki 'e izteko,
Jakno i cvietje iz granica',
Ki i danas slavni jesu,
Zasve na sviet da već niesu.

205. Od Nikole glavatega
 Rekla 'e slava sve krieposti,
 A od Ivana najzadnjega
 Rečè Klement jedva dosti,
 Kad pohvali skàrb, kú ima
 S viernim meju neviernima.

Nasliednika njim je sada
 Dužd prevedri namiestio
 Vitezića Bučiu mlada,
 Er mu 'e i otac čast imio
 Knjíg otajnih u onom gradu,
 Za slati ih k Carigradu.

Bratja Bučie umičena,
 Gdi 'e Fra Dome i Fra Visko,
 Ki u diela njih pismena,
 Koja svak je njih pritisko,
 I u slavnom pripoviedu,
 Još su živi u svoem redu.

Pàrvi Priur, sto'eć u Splitu,
 Na priateljsku prosbu s prida,
 U rieč slavsku plemenitu
 Preobratì kralj Davida
 Sedam piesmih od pokore,
 Da se skrušnie riet nemore.

Drugi ostavl' nakon sebe,
 Ostran inieh svojih dila',
 Rukopisne mnoge sprebe,
 Razmišlenja bogomila
 Vàrhu knjigah Pavla sveta,
 S kimi k nebu š njim uzleta.

210. Gjero Bučia mudroznanik
 Pape od Pia četvãrtoga,
 Znan svim sve dni bračnovanik,
 Scienjen radi nauka svoga,
 Ki, da papu ni udušio
 Tapalj, još bi u krimiž služio.

Er buduć mu poklonio
 Blagost Ivana Statilića,
 Bãrž bi ipak nanj naslonio
 Najvišega brieme vića,
 Kad mu naćin prie postavi,
 Obiliežje svoje ljubavi.

Za kojega mladi Gjero,
 Bratić čoeaka poznanoga,
 Mãrtva dunda živo pero,
 Na čast sieda kotarskoga
 Bi uznešen iz nenadbe,
 Bez niedne svo'e tradbe.

Gdi 'e Lazari, Jovaneli?
 Pàrvi gvardian groba sveta,
 Bogoslovac drugi vèli,
 Slavan pastier od Poleta,
 Neg što pàrvom' smàrt se opri,
 Euksinu prie neg dopri.

Ivanović pop don Kãrste,
 Mudar pojnik i uzorit,
 Koga hvalu tõe vãrste
 Talianske piesni, dvorit
 Bi od mnozieh, al što 'e veće,
 Oliva ga k nebu meće.

215. Gdi 'e kotorac Albert Dumi
Veljski biskup, pun znanosti,
Ki tač može i tač umi,
Da ga Pio znani dosti
Hvali i kliče, da dostoji
Sve, što u carkvi svetoj stoji.

Kano spremu mudarštinah,
Sveti ga otac tad razvidi,
Kad na molbe mieštaninah
Pusti da mu pripovidi
Várhu pisma, kog mu izreče
Taj čas isti, kad on preče.

Zamiriti zakončija,
Naš kardinal vèli od Luke,
Koj nadgovor za svoj prijà
Svetog Gjeru, s naše ruke,
Iz Kotora da rod ima
I početak, pravlja svima.

Istina je, da tu nigda
Vlastèl' Lukah kuća biaše,
Jedan bilieg da tu svigda
Obadvuh kazivaše;
Tu on željà grob imiti,
Svog u svoj grad htiše odniti.

Uz biskupe, ako 'e skladno,
Várè Mustafu i Korkuta,
Silne paše, bitje jedno
Carevskoga oštra pruta,
Iz Kotora oba su izašli,
Vriedni na sviet, premda su zašli.

220. Može se uz njih klast i Asan,
Polumàrtvi iz Novoga,
Musar vàrli, paša jasan,
Plavovodju Bnetaškoga
Ki umi strašit, i prisneta
Iz Šia tiesnut, prie vazeta.

Od vlasteoskih kí su hiža',
Paskval Vračien, Pin Gjakonja,
Drag, Bazisis, Tamić, Meža,
Kluvat, Jista, Luk, Grabonja,
Pelegrina, i ostalih
Njih sinovah, mnogo hvalih.

Hrabri gdi su Peraščani,
Na granicah trorne zmije,
Duždu vierni i sàrčani,
Caru dušmani i nazlije,
Mazarović, Burovići,
Zmajevići, Bujovići?

Gdi su davni Cárnotići,
I ostale njih delije?
Plemeniti Begovići,
I staroste Kefelije?
Ki pod ljutom stoeć planinom,
Ljuti izhode svim Turčinom.

Pravi narod Prenestinah,
Iz Preneste 'er je iziša',
Ki grad Prenet, sin Latinah,
Unuk Circe i Uliša,
Negda dignù svojim sliednikom,
Nek se uzdrže bojnom dikom.

225. Kih Doklecian imenovà,
 Još kad svietom on gospodi,
 I hrabrenstvo njih poštovà,
 Dà im dare i slobodi,
 Vàrh naroda da se diču,
 Čim se ostanci njih pomiču.

S toga i Duždu jesu u scienu,
 Ki slobode im nove podà,
 I dopušta im, da se cieni
 Od njih zbora njih vojvoda,
 A obran vitez nosi u rati
 Stieg duždevac veomati.

Zapoviednik nepristrašni
 Od Neretve Marinović,
 Rizo hrabren i opasni,
 Krepak Stokan i Burović,
 Na mejaših bdeće guske,
 I ognjene smirne puške.

Rizo, od kog svojom vikom
 Vil' Glasnica svim otvori,
 Što on činì mnogom dikom
 I u Taliji, i u Mori,
 Riečju tihom, rukom blagom,
 Bistriem sviètom, jakom snagom.

Gdi s' Rotonde i Marili?
 Plode zdrieli od Kastila,
 Karuc, Marnjan i Dupili,
 Majna, Belglav i Bačila,
 Tanus, Kreokić, Tanam, Krote,
 Arbanasić u Imote?

230. Gdi ste Gika i Čeklina,
 Vàrli Slade i Gjanšieću?
 Kneže starih od Medina',
 Burebiću i Bišieću?
 Svaki od vas u istoj mori
 Hrabreno se s Turci borì.

Brajičići, Viskoviću,
 Stari i mlaji Korponezi,
 Grančić, Kašić, Rajkoviću,
 Nadvojvodski Alaj-Bezi,
 Narečeni prekomorci,
 Naši štiti, turski údorci.

Vàrhvodje, Koloneli
 Vikoviću i Kumbate!
 Franić, Isi, Petričeli,
 Markoviću, vàrli brate!
 Vitezovah glave ine,
 Ki pružite svud krajine?

Na otvoru dostojnici,
 Pod Knez-Jankom, svi omiški
 Bojničari i glavnići,
 Dvar, Vàrgorca i Vàrliški,
 Furios Franjo, Pavišieći,
 Mihiel, Jelić, Pipinići?

Bezbidnoga i nečista
 Ki Stiepana izagnaše,
 Kad ugrabna njih nevista
 Pod posiljem njega staše,
 Ter kad z lova prišao biše,
 Grad mu u obraz zatvoriše.

235. S njima plemni Deskovići,
Bilić, Klarić, Priteović,
I jakosni Draškovići,
I leventa Vutinović,
Pri Cetini postojani
Vojničari, krepci, izbrani.

Smarić, s iniem Kastelani,
Vicičević s družiem knezi,
Lučić, Kačić s Makarani,
Kliski i zagraški vitezi,
I gor primorci i župljani,
Pastrovići i Budvani?

Gdi 'e Kulišić i Smiljanić,
Brehulj, Parac star, Vaniša?
Ivančević i Giljanić,
Janko Mitrov, i Saviša
Vuk ognjeni, zec Vusković,
Peraica i Novković?

Gdi 'e pop Sorić i Žanković,
Pop Rajčić i š njim ini?
Jandrijević, Vodanović?
Pokrajicom vlaški sini,
Ki činiše čudne love,
Da s levenstva jošter slove.

Kú na polju zemuniskom,
Mártva videć Vuka svoga,
Htiše osvetnom pobit triskom
Asan-Bega usilnoga,
I sto Turák, koji š njime
Sažgaše im kuće i sime.

240. Gdi 'e Masković, ki od kmeta
Zaima Hali-Age Vrane
Pobiesnoga na čast zeta
Bunu, i muža od sultane
Pridè i na vèrh Selektara,
Pak i od paše siona cara.

Bakovići, Buskovići,
Od kih žive golem Rado,
Nepremožni svi Sentići,
Nakić, i ino čedo mlado?
Vrući Radnić i Sinobad,
Turkom žestok i ljut obad.

Stari i mladi Čarnogorci,
Oštri ljudi od planine,
Turkom uvijek strašni gorci,
Er sve ih mlate, pak u stine
I za klance sakriveni,
Bit nemogu predobljeni.

Prie pod Risan, a ono lani
Miloradom na Cetinje
Žgani, u klancih pak stierani,
Povališe ih jakno svinje,
Kada paša, cić Moskova,
Tóke zamke biše im snová'.

Svi su prošli, ni' ih na svitu,
Prodje za njim' i ostalo,
Mudre i jake u prolitu
Svoem propada smártuo žvalo,
Što nastane pak za tieme,
Poharat će smárt i vrieme.

245. Vrieme glodje, a smàrt kosi,
 Vrieme svaka na tleh meće,
 Smàrt i težke još odnosi,
 Vrieme prostít nikom' neće;
 I sviet isti svietu otíma,
 Što jes, što bì, što bit íma.

Stvari i díke proslavljene
 I svietovna sva lípsaju,
 Samo mudrih uspomene
 U životu svej ostaju,
 Njih nemore smàrt i bríme,
 Uníštiti prem sasvime.

Zub vremenski krimiz hara,
 Smàrtni a kosir cviet lípeosti,
 Oni redom sgrade obara,
 Ova odnosi svóm jakosti
 Vèle i male, prave i krive,
 Dim je i osín sve, što žíve.

Gínu svaka, samo vlada
 Sama kriepest víek víečiti,
 Príonimo dakle sada,
 Čím živemo, nju slíediti,
 Nek nas číní tu čestíte,
 A onamo víekovíte.

Ovã tãrpeć predobíje,
 Síja, kad se dade bosti,
 Hrabreníja u sebi je,
 Kad nestoji u plandosti,
 Cvate, kad ju ljuđi tlaće,
 Jakno líljan meju draće.

250. Aj ustãrpo prehrabrena,
 Da bí meni omílíla!
 Neka míesta na blažena
 S tebe uzletím, tí sí síla,
 Kojã, punã svíh čúdesah,
 Hrabríš kraljstvo od nebesah.

Podníet hoću suprotíve
 I dosade svíeta ovoga,
 Ako í jesu bolestíve,
 Kad su kćeri gríehã moga,
 Da bíh odnío s njím hrabreno
 Sve, što u meni bí sãrčbeno.

Ćíć slavnoga, Bože, molím,
 Tvoga ímena, htíj mí datí,
 Da na koncu mŭci odolím,
 Cíelu í svíest budu ímatí,
 Neka umrem s pokajanjem,
 S víerom, ljúbvom í ufanjem.

Udíli mí uzdahnúti
 S čístã sãrca í odlúke,
 Í kada ćú ízdahnúti,
 Gospodíne, u tvoe rúke
 Duh, da rečem: najvrúćíje
 Príporúčen neka tí je!

PIEVANJE OSMO.

Nadglasje.

*Tudie gradi i otoci
I njihovi sliede muži,
Kih u dvoru i u vojsci,
I u carkvi cviet produži,
I sried rodne plemenosti,
Zada miris od krieposti:*

1. Za gradovim zemlje stavne
I od ostrogah gradi slide,
U kih mnoge kuće davne
I vriedni se ljudi vide,
Osvim onih, kih sam reko,
Ki su nami prišli prieko.

Koji buduć uvedeni
Naša u vieća negda osobno,
Tim vlastelstvom narešeni,
Da se kladu, bi podobno
Meu plemiće, koji svite
Grade ukopne plemenite.

*Hvar, Korčula, Rab, Cres, Velja,
Gradi jesu do istine,
Vis bio je, Brač je želja,
Al s njegove hudobštine
Viek bit neće, premda mnoge
U njem vidju poluboge.*

Pàrvi i bliži grad u diki,
Glasoviti Hvar se broji,
Kim Dimitrij preveliki,
Kralj gospodì, sriedu stoji
Meju Bračom i meu Visom,
Ki je slavan Dionisom.

Paro, sinak Paražija,
Paraskoje miesto sgradi,
Ki Arkadih vojačija,
I s njima se tu posadi;
Puci, ki se zahvališe
Priju' mieseca da svietliše.

5. Živi miesto u slobodi,
 Čim ga Agron kralj posvoja,
 Pak ga od štete oslobodi
 Rim sried vruća svoga boja,
 Cié njegova slavna Mitra,
 Potle odmetna i odveć vitra.

Koj, kada se kraljem diže,
 Suprotan se htí njem' kazat,
 Izpred Rima al pobižè,
 I počè se preobrazat,
 Da mu i kruna vred pogrubi,
 Vlast i život kad izgubi.

Prie u rodnoj Hvar žestini
 I u svom puku spasen staše:
 Zato Rim ga u prihini
 Vazè i razsù, kad ne mljaše
 Njegov Mitar, a vlast lipu
 Pustí i ubižè kralj Filipu.

Sad se sahran njegov broji
 Svoj gospodin dužd bnetački,
 I tvàrdina ka vàrh stoji,
 Sagradjena negda jački,
 Koja sve ga gleda i brani
 Od zasiedah nečekani'.

Sgradu od Visa, zvanu Isu,
 Liburn sa svojim' Liburnjani,
 Na tako zvan udigli su
 Otok, gdi prie Pelazjani
 Amazovski sini bieše,
 Iz Licije ki tu prieše.

10. Liburnjani puk mogući
 Liburnjadi sve ostale,
 Čineć stojat sebi izući
 Podložiše na navale,
 Pak i kmete odlučíše,
 Ki slav Trogir napučíše.

Poslie i stari Dioníži,
 Sgradí zide i arsanu,
 Da mu od tle put je bližè
 Brodit vojske na izbranu
 Bogu delfsku od Apola,
 Punu blaga, čudna ohola.

Vàrl usionik hlepnje klete,
 Zlata prepun, još predobi
 Sva raskošja sgrade svete,
 I poplieni i razdrobí,
 Ter naviknuv er nehajstvu,
 Radi i o tom svetotajstvu.

Viek nemogoh imat traga
 Od mieštanah svetlih pridnih,
 Ki sred stoje grada blaga,
 Za toj reć ću diela vridnih,
 Ki živiše po predaju,
 Nek se po njih davni znaju.

Paladini plemić Niko,
 Od Galije buduć voja,
 Sedam fustah razbí priko,
 Strašljivita sriedu boja,
 Gdi izsiečè množ Turaka',
 I iznebljušen dojdè im haka.

15. Da njegova cieć hrabrenstva,
Toke i plavi er sám svárnù,
Dužd mu dodà red vitenstva,
Pak mu i zlatan plašt ogàrnu,
Neka bude tizim darom
Izgled i strah svim mužarom.

Za njim sin mu Pavo zato,
Vàrh mudrostih ki se pruži,
Skazà, da ima čisto zlato:
Pop bit i koj Bogu služi;
I u knjigah ké objavi,
Što ima pomnjit misnik pravi.

A brat njegov, ko i čačko,
Biuć vèrhkumit od galije,
S Ligurnjani bì se jako,
Da priateljstvo vèrhdelije
Višju slavu pridgovori,
Al ga ognjica mlada umori.

Andria Bonin, vèrl vojvoda,
Viernom družbom svoje plavi,
Pokle mnogim smàrti podà,
I on pod Kalcit sviet ostavi,
Već dobitnik nek predobit,
Od levenstva grom osobit.

Nikolina kripka Miku,
Čim pod Lesi s Turcim bì se,
Kad već svomu smireniku
Nemogahu dolit više,
Nadmetnuta posikoše,
Puna slave, sreće loše.

20. Djakov Barbiš kad prie padè
Modun silna radi cara,
U sužanjstvo i on upadè,
Ter u odkup kuću sharà,
Bì od Bnečanah vitez činjen,
I do smàrti dobro scinjen.

Petar Bažej, ki korabljom
Svom jedreći put zapada,
Kada začù : mužar grabljom
Da veliki sva popada,
I da u luci sustavi' je
Pod Kartagom tri Galije.

Venetiške nu gospode
Niekom strašnom svom gemiom
Tisnù, da se oslobode,
Ako i plavim manjehniom,
Ter ga u vruću boju dobi,
Gemiu užgà, njega obi.

Vid Gazarić, ki u porobu
Dvora Gjulia namiri se,
Kroti Turke i njih globu,
Al kad već nanj navališe,
Na ciel tabor, ko lav strilan
Svu osveti smàrt poslan.

Petar Balci, ki se nadjè
Na dobitje Korčularsko,
Pram kristjanom gdi izadje
Sve mogućtvo zaman carsko,
Bì se kad svak š njim hrabreno,
Po Bogu ostà razrušeno.

25. Petar Vidal vârhukumit,
Zadnji i Gjero tolikoje,
Bistre loze plod vârlumit,
Pored dielah kih žudio je,
Al ni mogo uzit gori,
Er ga mlada smàrt umori.

Franò Lupi, ki je u rati
Od Kandije znan vitezom,
Umì er s Turci vojevati,
Bì od dužda stvoren knezom,
Dugo i prudno galie vodi,
Drag i prijat pri gospodi.

Bieše i Lucij Anibale,
I Gazarić Marin, siva
Dva sokola, mnoge hvale,
Ká su i danas na sviet živa
Cieć njihova dielovanja,
Puna svieta, puna znanja.

Jerolima Ivanića,
Tašanića mučat nije,
Mudroriečja svoga cića,
Glasovita dva vetije,
Pàrvi u Bnecieh bì obiran,
Drug ovd' pri neg bì zabiran.

Mihoj Graža liečnik slavni,
Tôka dila ki objavi,
Navlaš moguć i upravni,
Samovlasnik od naravi;
Druge Graže riet ostavìh,
U deveto ih pietje stavìh.

30. Mudra Petra Etorija
Nij' mi omučat, ki prenesè
Vas pismenik Ovidija
Od ljuvene lieka trese
U prikladne pietke naše,
Da ni slovcì neostaše.

Mihoj opet Pelegrini,
Jero i Viško Pribojevi,
Nembri vârhpop, svi umini,
Rodnom miestu svi harnevi,
Svašto daše, sebi nišće,
Dušu a Bogu na svetišće.

Slavni Bion, ki iz Hvara
Srečno pojde u Angliju,
Ter tu upisà, a ne šara,
Onu liepu pravinkiju
Iz Romaćieh, ké doteče,
Poglavica njih se reče.

Stasin, Petris, Benkovići,
Bujslav, Kišić, Šimoneti,
Skenderbegi, Piretići,
Bertuc, Piažić, Zot, Spineti,
Kandia, Bošić, Zambelini,
Što činiše i njih sini!

Sve vlastele riet neumiem,
Er mi svetlos ne bì dana,
Kuju podà njima samiem
Vèla slava grada znana,
Ki nij' mogo neg rod dičan
Poroditi, sebi sličan.

35. Sad Korčula naslieduje,
 Grad pleménit i odavan,
 Koga negda podignu' je,
 Stari Antenor vaviek slavan,
 Kad s trojanske biegué tiske
 Luke projde iliriske.

Tako i kaže kratka pisan
 Kod vrát morskich, kú udignù
 Leun negda knez uzvisan,
 Da starine nepobignu;
 Tako i druga vârh davniega
 Ulazišta nam razliega.

Drugi ciene, puci Gnidi,
 S Antenorom ki bârž biše,
 Veé ostaviv toga slidi,
 Grad Korčule uvrižiše,
 Jedà bi tu njih pristali
 Duzi puti i pečali.

Treći, pleme dà Maltesko,
 Ko Korciru pri posiede,
 Kad pak more Adriesko,
 Izisková tu i u Mliet siedè,
 Ter htì nazvat dva otoka,
 Od dvojega svoga iztoka.

Za tiem August glasoviti,
 Svoe vladanje nek uzmnoži,
 Kad Dalmaciu htì osvojiti,
 Tad i otoke te podložì,
 Da po moru veé ne čine
 S plavim tóke sione pline.

40. Gjurgjevića poslie pleme,
 Za Harvojem, dvim otokom
 Gospodová, dočim vreme,
 Sgodno pridè, da se skokom
 Kârkar prida pak Bnečanom,
 A Mliet bližjim Dubrovčanom.

Čemu drago s svojih grajana',
 Neg s svoih mierah na starašku
 Grad tvârd odbi nenadana,
 Er sva vojštva i svu prašku
 Federiga i Aragoni,
 Ki se s njima nanj zagoni.

Braniše ga posli i žene,
 Buduè u njem ljudih malo,
 Mužkim ruhom obučenè,
 Da ga ne uzda carsko žvalo,
 Kada Baša Uluzali
 Sa Turcima nanj navali.

U njemu su redi dvoji
 Ljudih pučkih i plemića',
 Ko se u otocieh inieh broji,
 Ovi sjajué posried vića
 Gradom svoiem upravljaju,
 Podveti su, ki se znaju.

Obrud, Arner, Kanavela,
 Filip, Papan, Rosanea,
 Urban, Vidop, Osor, Stela,
 Mihelj, Gjunić, Bud, Petrea,
 Simoneta, Gabriela,
 Španjić, Bârnov, Izmaela.

45. Još kúć inih svetlih bieše
 U oružju i u slovih,
 Izviditi mogla al niese
 Hrabros, mudros sva od ovih;
 Malih ostaju uspomene,
 Al tieh malih čudne sciene.

Anton Rosan pun razbora,
 Arhidjakon carkve jasni,
 Grad obrani tolikora
 Turske od vojske bez bojazni,
 Pravlju upisa, a od rodbine
 Niedan stišten cieć istine.

Cvate i Frano Nikonicio
 Visok meštar zakonovih,
 Rafo Cili, Gjakov Bnicio
 Pun poštenja i darovih,
 Er potajnik bi petoga
 Karla cara uzvišnoga.

Pak se ukloni i hti umriti
 U Žarnovi selu malu,
 Odkle izidè čoviek sviti;
 Nu dostoji veću hvalu,
 Kad se od dvora oslobodi,
 Da prost žive u slobodi.

Tu Tolentij cvate i Luka,
 Nazvan biskup Šibenika,
 Kom' papinska dà odluka
 Red Stepana prevelika
 Molbom Fedre kardinala,
 Ki bi carska luč nemala.

50. Er služeć ga svim mudarstvom
 U palači svietnik dvorni,
 A u potrebah poklisarstvom,
 Poslašć vieran neumorni,
 Žudi za har, čas mu izprosit,
 Prí ga al priatja hti smàrt skosit.

Oda inih, ki sad stoje,
 U prihodno stavih pievanje,
 I s vriednosti ku dostoje,
 Zaliho je već pričanje,
 Grajani su svugdi varli,
 Al su živi al umàrli.

Grajski pučani i Zagraja
 Meštrici su, kamenari,
 Drivodilje, ki varst plavja'
 Mnozieh gradu, a ribari
 I težaci svud po školju
 Rade o mrežah i po polju.

I Pag ima ljudih hitri',
 Koga hvali solenica,
 Neg što sol mu sva izvitri,
 Kad nemili ubojica
 Hti porazit oca svoga,
 To 'est pastira duhovnoga.

Puše od tad s' snage plahe,
 Suhi siever, ki ga ogolja,
 Noseć dàrva, noseć prahe
 Od njegova biedna polja,
 Neg što sol mu veću daje,
 Da još bogat š nje ostaje.

55. Svoji sveti bogu ugodni,
Kad se sđi, pomoć će ga,
A svoj Misul zvezdouhodni,
Svim narodom praviti čega,
S Petra i svoga Spliet se oholi,
Ki mu stadnik bi pun soli.

Zadar pravde š njega oteza,
A on se izmaknut Zadru radi;
Ali Zadar njega svezà,
Gardi, ubiva, pali, ogladi,
Čim ga Ugrić Zadru prodà,
Otidè mu sva sloboda.

Tim prestaše sve zasiede,
Svi neskladi i progonstva
Jeropopóv brade sieđe,
Vrući razlozi od zakonstva;
Zadar ko pas prij' nanj rigà,
Sad ko pastir vunu štriga.

Deskovići, Mirkovići,
Nedaše si strići vune,
Kašić, Spečnik i plemića'
Novih, kí se i danas bune,
Tvårdo bo se njima vidi,
Poći na gem s' zapovidi.

Zato Pažani i sad s nova
Rimu biskupa upitaše;
Ali u tmi sva njihova
Razložnja prikazaše;
Er cié stare prokletije,
Nestigoše biskupije.

60. Tako 'e, nebo kad odluči,
Da veoma grieha cieća
Koji god grad mukom muči,
Zaludu su ljudska vieća,
Trieba 'e tãrpit ne veselo,
I obãrnut grad u selo.

Grad od Raba sad jedini
Od Sardone na otoku,
Nedobitan u starini,
Pak i ljudim scienjen tóku,
Vèl Sicilije Mariskalac,
Da u njem rači doć vladalac.

Za njim pãrvi pak vlasteli
Bneški s njime ređili su,
Ki su u pravdi tu sedieli,
I duždarski uzliezli su
Stol čestiti i visoki,
Gđi se uznose mudri soki.

I Kolento grad drug prije,
Svet Domiana bi na gori,
Kí do negda produži' je,
A pokle se već obori,
Kogod ostà, u Rab shodi,
Tim sad dvoj puk dvoj križ vodi.

Ni'e tu selih, neg su stani
Kmetah, ribara' i pastira'
Svud meu poljí razpãršani,
Gđi u osami svak se šira,
Nosi gradu ribe, voće,
Meso, zece, janjce izóće.

65. Tuste prasce, ki u gaje
Tolike se žirom tove,
Liepi a šer od Novaje,
Podanj Paga ki svoj zove,
S Barbadóm mu vina bolja
Šlje iz plodnieh svojih polja'.

Rabskieh vlastél' ko da skupa
Tu prikaže diela bojna,
Mudrieh vítéz' i biskupa',
Množtva malo da ne sbrojna,
Vlas Čarnota, Dominičić,
Nimir, Skafa, Splita, Bičić.

Pàrvih Jero, Matij, Marjan,
Ki bi pastir od Tarjesta,
Druzih Šimun, Tomo, Danjan,
Frano, Niko, Anton, Kriesta
Senjski biskup, ki cieć vire
Pod Klis umri bez umire.

Jakov, koi doba u svoja
Svekolike vojske silne
Bì cesarski pàrvi voja
Supróć Turkom na krajine,
Ivan biskup Varadena,
Slava i čas od plemena.

Sigismunda ki cesara
K Eugeniu četvårtomu,
Cieć utiske silna cara,
Pak i k duždu Bnetaškomu
Biaše glasnik, za staviti
Tu gospodu u uviti.

70. Učitelje od Nemira,
I polače njih knezove,
Bogoslovce svak razbira,
I dáržava sva ih zove,
Al dva zadnja brata veće,
Nastaviti pleme neće.

Vàrhkumeta vladaoca,
I viteza kuće stare
Biza, meu kih slave otca,
Prabiskupa Antivare
Kladam, neka kruni kuću,
Buduć imao sviest izuču.

Ivan Skafa roda stara,
I on sgradì biskupiju,
I u càrkvah tri otara
Bogu dižè za tutiju,
Pastier buduć grada svoga,
Pun razuma i razloga.

Vàrhkumete vojenike
Splieta al'ti Spalatina,
I càrkvene namisnike,
Ki bàrž izhode iz Solina,
Dosta 'e rieti, hvale er više
Nij' neg diedim koja biše,

Galcinj, Zara, Marinela,
I u càrkvi i u dvoru,
Vriednih ljudih vieća vela,
Ki svietišè prij' i skoru,
Uspomenut meni 'e samo,
Màrtvi 'er živu jošter amo.

75. Davnih Skafah i Armolaja',

Plemske hiže dvi pristaše,
 Koje negda put od raja
 Rodnom' miestu ukazaše,
 Pastiere mu dobre kada
 Tôke daše, za past stada.

Tako i kuće Zudeniga,
 Kim još dietić živ ostaje,
 Od krieposti da pun briga'
 I on upravi svo'e stupaje,
 I prehvalnim drumom sledi,
 Kud hodiše svetli diedi.

Jeropop ih sad Mikljani,
 Naučitelj jazovati,
 Pripoviedac u svem znani,
 Mnogom pomnjom k nebu prati;
 I buduć tu namiestnikom,
 Upravlja ih svom prilikom.

On divanom od priednikah
 I senjskim se plemstvom goji,
 Gdi svo'ih knezah, vladanikah,
 I vitezah skup se broji,
 Vojstva zlatna i hrabrena,
 Slavnim dielim urešena.

Tu i u Rabu kriepostnika'
 Podignù se skup premudrih,
 Al' je svakom' veća dika
 Svoja kriepost nego starih,
 I ostav sam živ, da se hvali,
 Skupi kriepos svih ostali'.

80. Sám samoga sciени i ljubi

Boga, dobro svih najveće,
 I, svak da u tom dni negubi,
 Nagovara i kleveće,
 I u sárce mu skàrb uzvire,
 Slave od božje podà vire.

Ovakove ljude svete,
 Triba 'e, da Rim jur uzvisi,
 A fratarske zanoviete
 Prama dobriem da nesliši,
 Sliede opéeno zavidosti,
 Ko i triesk vârhe od krieposti.

Vàrhužakna Mustáčina
 Vidju uzanj gdi se pinje,
 Kanonika Spalatina,
 Zara, Bizu, dva Galcinje,
 Dominića i Nimira,
 Ki su ufanje rodnieh mira'.

Al Dominić Jero otidè,
 I zavičaj svoj ostavlì,
 Da u liepom Zadru side,
 Arhidjakon gdi se slavi,
 Čoviek cienjen, a najliše,
 Ar pienezom svak kloni se.

Ožak dospì inih plemićah,
 Navlastito od Končica,
 Pacifika, Radovićah,
 Kim neostaše muškadica,
 Ko'ih bi mogo prikazati
 Na čast miesta i ostati.

85. Od Kurikta otok plodni,
Na kom negda grad sagradi
Slavni Kurik kralj slobodni,
Ki uresit njega rádi
Slobodnostim, što je sreća
Svih gradovah prem najveća.

Pak narečen grad od Velje,
Pokle ubignù Frankopana
Težki jaram i uzelje,
Meju plemei od grajana'
Vidi sievat sienstva svoja,
I meu kujigam' i sried boja.

S toga upadè pod Stiepana,
Hercevsckoga prut nemili,
Čim po osvetnih Dubrovčana'
Njemu vazet bi po sili;
Al vašćinu malo dârže
Vlasnik, ki se na blud vârže.

Kad ga poslie dužd podloži,
Skenelom ga utimari,
I za spoznat njim naloži,
Da ga brane od Tatari',
I da Galiu dârže upravnu
Na potrebe svake spravnu.

Svietao Dujmi bi niekada
Knez i vitez hrabreniti
Iz sriećnoga toga grada,
Koj je svejer vickoviti;
Jer ga upisà Madij Mika,
Živit hoće tja do vika.

90. Gledam Purgu i Kordića,
Prie krieposne càrkvenjake,
I Venera i Dudića,
Zakonjane svietovnjake,
Kojih jedan u Barbani
Umrè vlasnik uzdisani.

Vârstan Dudić, ki učini
Dug predgovor, al kriepostan,
Da tridenskoj svoj skupštini
Bi ugodan, a ne grostan,
Liepo izrekši biskup naši,
Što bi trieba, sve dijaški.

Od istoga grada 'e bio
I vojvoda negda veli,
Ki je vojske prehodio,
Plemić Marko de Spineli,
Koga kaže var hrabrenu
Pavlić u svom uspomenu.

Kancelare dobre i pravne,
Roze, Stuce, Bonmarine,
I Scitarke veoma slavne,
To 'es Čikute i Zotine
Da bih ltio ja pobrojít,
Trieba bi mi se oznojít.

Roza 'e bio poglavica
Sve popadie svomu gradu,
Tvârde misli, kriepka lica,
Da nitkor ga nij' za bradu
Svu potezao, da bi kako
Stvar učinio naopako.

95. Dostojanje od Scitarka,
 Plate i diela njih preglasna,
 Kažu dukle sveta Marka,
 I teftere Karla jasna,
 Kad Aurela slugu svoga
 Htá viteza solimskoga.

Kojim klade, da izhode
 Još od jasnih kraljah Scitah,
 Zato rod svoj da izvode
 U jakostih i u svitah,
 Dobro zdrio, velmi jedar,
 Što potvårdi dužd prevedar.

U istom steći koračaju
 I Zotini svi sliediše,
 Kad na moru i na kraju
 S Turcima se jasno biše,
 Da rečene vitezove
 Još glasnica časno slove.

I mudroga, sviestna dila,
 Teofrasta od Cikuta'
 Slovi i danas glasna vila,
 I Jakova, slavna pruta
 Od Zotina, dugo u Pragi
 Ki bi sudac, prav svim dragi,

Kojim pisah drugim putom,
 Nedodaše obilijža,
 Kako daše meni u tom
 Ina miesta meni bližja,
 Ako ne pieva skladno pivac,
 Drugi 'e, a ne on sám krivac.

100. Znam, da Skatia, Bora, Aspetić,
 Staciis, Kraja, Bortolina,
 Sadrak, Aplik, Rinald, Petrić,
 Budislavić i Biasina,
 Fogjet i rod Mekrovića,
 Bieše cvietje od plemića'.

Znam, da ima pet kaštija',
 Meu kih Baška, Dubašnica,
 Sedam mitrih opatija,
 S kih vesela njih su dica,
 S dobra vina, s boljih dohodci'
 Ké im stekoše stari otcí.

Znam, da sebi 'e davat hranu
 Zadovoljan, vārst konjica',
 A goj svoju na poljanu,
 Ké za diecu poglavica,
 Brodi često, jakno vile,
 Put Napula i Sicile.

U Osoru što 'e plemića',
 Er je on grad opustio
 Izkopnice tvorne cića,
 U Tārst se je namiestio,
 Svak bo bieži od umora,
 Prieko kopna, prieko mora.

Još se travni zidi vide,
 Praznih hižah još ostaje,
 Vārta sgrada cārke side
 Još mu sliku grada daje;
 Popi, fratri, dumne mole,
 Da se umorna lieta izkole.

105. Svet Gaudencij gospar grada,
 Ki tu leži, Boga moli,
 I Gaudencij ki mu 'e sada
 Biskup, narod da odoli
 Jur ajerskoj svôj nezdravi,
 Da mu se opet grad izpravi.

Nek gospoda vieća sboru,
 Žive zanati sried dućana',
 A težaci muče i oru
 Vârhu polja zapaštana;
 Veća mu se hvala vratja
 K velom' Bogu ki se obratja.

Milosârdan na griěšnika,
 Ki mu od prie bârž sagriešl,
 I ko liečnik od liečnika
 Gré, da zdravi ga i da tieši;
 Nu dopusti milos Boga,
 Slut da pride pera moga.

I kad sriedu gorćie zledi,
 I većemu griehu pače,
 Čoviek Boga manje vriedi,
 I na kriepos manju skače;
 Daj da otoka ljudih koje
 Kaže isto pero moje.

Navlastito svietle Sforci,
 Kí su od Banah od Milana
 Pravo sieme, ne izborci,
 Kí se izmeću van poljana',
 I ki putem od ljubavi
 Tu urezaše prut svoj pravi.

110. I ako ljubav premoguća
 Nesličnosti sve jednači,
 I iz pruta prem izuća
 Plod se izuć često izbaci,
 Tako i u ove kuće sinstva
 Nazire se zdrak diedinstva.

Vlasteli su Pole i Creski,
 I Enrik njihov knez Cvítana
 Bi uznešen na viteški
 Red solimski Svet-Ivana,
 I on dâržec dar papanski,
 Svoe stavi u red lateranski.

To 'es Ivana Sforca svoga,
 Stiepu, Ivana i Antona,
 Vriedne sine otca toga,
 Na kih kriepost vlast naslona,
 Bi'uć oblastan stvarat jošte
 Sudce, pisce, meštre proste.

Plemstva davna u sviedočbu,
 Znaj, da jednom njih bi dana
 Uzorita kćer za družbu,
 Svietla kneza Savornjana,
 Sad cviet Jake Kolombine
 Resi kuću, muža i sine.

Ká gospoja plemenita,
 Buduć ljubi Dominika,
 Učitelja i parca svita,
 Najprije njemu slavna dika,
 Pak i ćaćku, kí diobnici
 Nju svojim umom i jazici.

115. De Kolombis, nje otac Jakov,
Pravo golub ki 'e bez žuči,
Ljuban, dušan i u svem takov,
Da uzlietat svih nas uči
Put nebesah s biedne drage,
I uživat dane blage.

Draža od hiže nij' neg jedan,
Zambeli se ki naziva,
U životu prem je vriedan,
Do kratko grad prosvietljiva
S mnogim blagom i milostju,
Svet pop svetom nasliednostju.

Ferizolić hrom nogome,
Napirã se na gospoju,
Grofa Androke kćer, i šnjome
Sriećno uzdrža kuću svoju
Plemenitu i obilatu,
U kastelu creskom zlatu.

Bor Bočina jošter plodi,
Er čestita Petričića
File svoem' mužu rodi
Jaka, vriedna svim dietića,
Od koga ufa božjim darim
Vãrhe od ljudih, slične starim.

I Petris je uzumnožio,
I porestom preugodno
S redovnici naresio
Naskol ono miestò rodno,
Koga doktor Tintinago
Resi i Felin, svoje sve blago.

120. Bartul a Petris, creski plovã,
Cieć ljubavi i mudrosti
U otoku imenovan
I procienjen veoma dosti;
On bo upravljã svih po drumu
Od spasenja u razumu.

Anton Adrar, ki u Rim s' srieće
Vitije zanat dugo tiri,
Primljen s' sinmi u ono vieće,
S blagoriečja, ko zamiri
Glava od svieta tad u njemu,
Dã mu i pare, kao svojemu.

Anton Marceo muž od Trasa,
I on priobćen poslac reda,
Pak učinjen od Patrasa
Jerobiskup, znanja sieda,
Ki desetim pod Leunom
Bi okrunjem hvalom punom.

I Sposarić Blaže creski,
Sveta reda bratje male
Pohoditelj previtežki,
Dvaes godin' pre Italie,
Pak Boemie i Štirije,
I cesarske još Austrije.

Da obadva s' mudra svita,
I s nauka velcuma,
Dovãršiše svoja lita
Glasom čudna od razuma,
Redu i rodnom' miestu jošti
Davši izgledu sve krieposti.

125. Što ću osorskih od kuć' inih,
 Draža, Šaja, Mojse, Gabiić,
 Ali od Cresa riet Bocinih,
 Ferizola, Petris, Grabiić,
 Kolomb, Profie, Peročića
 Više, kad nij' prosna svića!

Znam, da ovi s ostalima,
 Ki u miesta ta stanuju,
 Navlaš plemci s duhovnima
 Svoim kriepostim zablještuju;
 Ali i sunce manje sjaje,
 Kad ga zemlja sriedu staje.

I stadniku i družimi
 Pisah mnokrat, kad se ore
 Kipi i kuće, svi su nimi
 Ljudi i neće da govore,
 Ko nehvalim skladno već ih,
 Ni'e moj uzrok, neg mućećih.

Hoću od Brača sada ríti,
 Er bih u njem svejer dosti
 Usried mirah plemeniti
 Vārlih ljudih od vriednosti,
 A sad ima ki za haru
 Vraćaju nehar i prievaru.

Stari Prodi, Žuvetići,
 I Simonis i Petreli,
 De Filipis, Nižetići,
 Mišetići i Miheli,
 Cerinići, Ivelići,
 Niesu u tom bili umići.

130. Cerinića Mihovio,
 Moj šukundied prématerni,
 Za Nikola ki je bio
 De Filipis moj tast vierni,
 A ostale kuće davne
 Duple nebiše, ali pravne.

Er krieposne daše plode,
 I krieposnih ljubili su,
 Mikelići pisci i Prode,
 I učitelji ki zvani su
 Fertilići, Gjurišići,
 De Filipis i Vužići.

Zadnjih iz kuć' izašo je
 Ivan, ko svet biskup ninski,
 I Don Anton dobro moje,
 Živ jeropop nerežinski,
 Ki da neumrè u mladosti,
 I on bi bio biskup jošti.

Ivan učnik ćačko toga,
 Ko i died mu bi Žandome,
 Parac svietan, pun razloga,
 Lak dobromu, težak zlome,
 Mili šura, koga u plaču
 Oblh vas puk, ki 'e u Braču.

S dobriem Petrom, ki za njime
 Barzo otidè na sviet drugi,
 Gdi s dobrote bi obime
 Spravan život viečni, dugi,
 Ko će i šuran, ki ostaju,
 Er ubožih pomagaju.

135. Blago tebi hižo davna
Filipovič' plemenitih!
Blagom bit ćeš vaviek slavna,
I u mudrosti i u svitih,
Blago tebi, er ubožtvo
Blaga daje na doložtvo.

Nesmutjaj se, Frane, odveće,
Da s' izgubio diete jedno,
S nama Bog se tač pomeće,
Za se uzimlje, što je vriedno,
I nas drazieh svojih šiba,
Utiešit se 'e već potriba.

Ti ga svietuj, mudri Dome,
Ko svietuješ i ostale,
Zlo svietovno vonja zlome,
A zla niesu, da pečale,
Zla i dobra na tomu su
Svietu štogod, kad zadušu.

Vi Ivane i Osipe,
Blag' Vužića ostaviste,
Svojim slike vele lipe,
Na zapovied kad stupiste
Dvuih galijah, i dvi rati
Kriepko u boju htieste stati.

Jure i Jero Ivelića,
Oba mudra i junaci,
Živi izgledi svojih dietića',
Ako budu tim koraci
Htiet hoditi sried gospostva,
Bez taščadi i ponostva.

140. Ti opate Martinčiću,
Ki Lesandru tvoem' sinócu
Hti sagrađit višju sriću,
Po mogućem svoem tobócu,
Kad vas život jahat obrá,
Da mu otočka stečeš dobra.

Pop jedini koji kuću
Veoma tu svu ljubíše,
Al Lesandru sriećnu izuču
Vlastelinu pristupiše
Nova dobra mnogociena,
Cieć rođjaka Lieporiena.

U Carigrad koji mreći,
Gdi biaše turski sužan,
U oporuci htiē nareći,
Ko činjaše da je dužan
Nemajući on dičica',
Da mu 'e kársv svá baštinica.

Svietli Ivo i Otaviane,
Što se dake i vi smucate?
U otačbene kada strane
Malo carstvo uživáte,
Ko'e vam redi vriedna mati,
Dosti 'e na sviet to imati

A sa družu u krieposti
Živuć, stizat dobra stavna,
Ljudskom' ká su sárću dosti,
Prem su u svietu sva nestavna,
Tu smo za hip, a onamo
Vaviek vieke uživamo.

145. Ti Zandome moj Bartiću,
 Ki u Braču negda sjaše,
 I suprotan Iveliću
 Párvo miesto uzdržaše,
 S tobom búdi tvo'e netjake,
 Neka budu sviesti jake.

Mladinići slavni gdi ste,
 Snagom, blagom i s pameću,
 I vi odveć tu vriediste.
 Ante, tebe zabit neću,
 Ni Opata brata tvoga,
 Branjenika dobra moga.

A Trifuna hoću hvalit,
 Ki bi svake dobre ćudi,
 I njega ću s kućniem' žalit,
 Er nij' dao druge ljudi
 Svoem' ožaku, oženiv se,
 I od nas rano odieliv se.

Olimpiću, kume Jero,
 Er si kućnik i šteditelj,
 Tebe uzviša moje pero,
 Kao kuća i obitelj,
 Blago si njoj, blago meni,
 Čim ti živeš, moj ljubljeni.

Ti harnostim odgovaraš,
 Prijatelja mene dáržec,
 S propastnimi već nešaraš,
 Dogovore čisto vāršeć,
 Himbenoga nisi oka,
 Ako i jesi od otoka.

150. Ká god duša božja blaga'
 I po otocih svieh vidi se,
 Ti si ona stiena draga,
 Ká po žalih nahodi se,
 Meju Bračke tóke žale
 Nadjoh ovu mnoge hvale.

Nadalović triuh rozga',
 Brački i splietski er vlasteli,
 Punih soli, punih mozga,
 Pohvaliti jedá ni'e li?
 Prijateljem svojim zanierni,
 Er ljubezni, plodni, vierni.

Žuvetića znam jednoga
 Inim vruća, sebi mlaka,
 Stabla niegda bogatoga,
 Ali sad bez blaga svaka;
 Jer što mnoziem niegda ostá,
 Ovom' jednom' nije dosta.

Učitelju Jurišiću,
 I tvá mudros bi vremena,
 Tvoju kitu cieniti ću,
 I govoriš gdi od žena',
 Prenio sam, da bi hvalit
 S tobom dobre, zlé obalit.

Tomaseo namiestniče,
 U svem pamet tvá bi viešta,
 Na tvoe miesto ustopice,
 Tomaseo se drug namiešta,
 Za otar Dolski ter se brojí,
 Čim se svaki njega bojí.

155. Ovoga je znanos tóka,
 Da kardinal Barbarigo,
 Sveti biskup, na sva oka
 Gleda njega; al ubigo
 On je k nami, jedà bi te
 Stavio Braču na prosvite.

Vi Kàrstiçi i Laliçi,
 Koji biste vojevoda,
 Mlad Katarin, Filižiçi,
 Mao imaste trag od ploda,
 Vidošević neg blag Frane
 Kaže od Boga sine dane.

Prem od Boga, jer u dicit
 I u časti njih odhrani,
 Ne ko drugi Otočnici,
 Ki zaludu zlato brani,
 Ter ga dârži u dno škrine,
 Da s krieposti neizgine.

Salamunić koloneo,
 I on ostavi bečah dosti,
 Sad knez Juraj mlad veseo
 Njih uživa u svietlosti,
 Jere pamet ima danu,
 Neboji se, da nestanu.

Ja ga scienim, kad u svemu
 Gospodičić skazuje se,
 Samo žudim ljubi njemu,
 Da već s njome poštuje se
 U ovo miesto, odkli izhodi,
 U poštenju i slobodi.

160. Gornje klanjam, ljubim, hvalim,
 Ko rojake priazne šure,
 A propastnim pak ostalim
 Odgovaram vietreć s bure,
 Ovi s jugom na me dušu,
 Ja sieverom na njih pušu.

Ki razgoneć sve oblake,
 U vedrini mene ostavlja,
 Prez leteći zledne svake,
 Dugovita puna zdravlja.
 I da na me mnozi graču,
 Ja se smijem, kad ti plaču.

Ja ih znadem, er sam kruha
 Blagovao kad god š njima,
 A tko oplji jednom duha,
 Poznati će, što zla ima,
 Kad je u glavi štogod soli,
 Zlo prividno manje boli.

A i zlamen naš imaju,
 Ki njih propast osvadija,
 Ere na svih lumbardaju,
 Prem budući oka kriva,
 Zidotrieske njih nehajem,
 I ko žestok grad ostajem.

Uživaju, ko da s' sami,
 I samoćom svom se diče,
 Veleć, nek smo meju nami
 Ljudi, oči kih se mliče,
 Tak njim više udilj, šćenci
 Laju, i bodu ko osienci.

165. Pod visoka njiha krova,
Vriedna sebi da priluče,
Ako bi jih tko svietova',
Ko i čavke svi se uzbuče,
Stežuć druge ko i jarce,
Puste konja za magarce.

Neće nitko moć iznaći,
Da s plemićem konjem mojim,
I ja sam rad k njim uzaći,
Rešen grajskim viećem dvojim,
Gdi meu ljude od poštenja
Nij' gonjuha paripčenja.

A i pri Brača Spliet je bio
I rate mu slao težke,
Mogo bi i sad čoviek smio
Bit uveden, a bez treške,
U izmiešani divan oni,
Da mu tmine tam razgoni.

I ko vriedne njih Splietjani
Meu vlastele prima'u svoje,
Tač njih vieće kmete hrani,
Er Splietjane nedostoje
Grustu, a Spliet, slavom Rima,
Za grajane svoe sve prima.

Dielo 'e njino sve propasti,
Dosti da su puk otoka,
Pravo bi njih ondi klasti,
Hudobnoga kad su oka,
Gdi Kandiaše sveti Pava',
Ki im jadne pljuske davá.

170. Kad se na me nabuniše,
Ja neznaduć ništa s' pàrva,
Tóke párce svi poždriše,
I izgoriše tóka dárva,
A popiše iz Mišine,
Tóke muve i kvasine.

Piani buduć u neskladu,
Navališe ko ušenci,
Da neostaše njih'vu gladu,
Ni očasi, ni govnjenci,
I odniše kože s roz'mi,
Za remike i pribozni.

Taj skup smradnieh opanaka',
Kozji bradaš koega vodi,
Porigà se tute paka,
I osmradi se svoj gospodi,
I nečiste ima'uć repe,
Bune ostavi i nahrepe.

Meni ništa neškodeći,
Nego škodeć samo onomu,
Ki u lažnoj stavi ih smeći
I u objestu nesviesnomu,
I ki boeć se svojim ojajom,
Obrati se pak pokajom.

Al nemareć njih orihe,
Tomu rekoh vlastelinu,
Na načine moje tihe,
Nedârži me u tvú scinu,
Slàži, ocárni nepoštené,
Pak svoj obraz, a ne mene.

175. Nebiež', hrabren moj konjice
 Iz otoka, nego htij' stati,
 Ere ni sve te mušice
 Nemogu ti dodijati,
 Pak tvojim gradom pojdi brate,
 Srebarne uzde gdi su za te.

Nedopusti, čim si tu ti,
 Da te oglav i vârv davi,
 Al da oštar samar ljuti
 Sramotno se na te stavi,
 Ko bi te htio pârtit, tiežat,
 Smij mu i smradit i pârdezat.

Nek paripi njiji znoje,
 Opočivat tebi 'e dano,
 Konjuh češe udi tvoje,
 Momak grivu češlja rano,
 I vodi te jakno vilu
 Poigravat čistu i bilu.

A kad k gradom tvojim slidiš,
 Nit' potriba već biežati,
 Kad vezena sedla vidiš,
 Dopusti se i jahati,
 Hârž' veselo na grajane,
 A huli se na seljane.

Tako će te ti ostavit
 Ponosita i osiekla,
 I oni će te časno slavit,
 Ko da jesi hitra diekla.
 Ki se svakom jahat pušta
 Vele trudi, malo husta.

PIEVANJE DEVETO.

Nadglasje.

*Od kriepostnih dâržavljanah,
Pârvostole splietske cele,
Misli tašte od Zadranah
Pored stavit koji žele
Majci našoj diete svoje,
Podvâre mladom' staro što je.*

*Od zemaljâh i od plodah,
Od nemarne slabe sviesti
Vârâh slobostin i inih škodah
Naše od viere vlaške miesti,
Mala straha od božjega,
Razpustnosti grada moega.*

1. Al su u riedko posijani
Pridni muži, malo u broju,
Sad je mudrih, mârtni obrani
U pogrebnom sto'e pokoju,
Ki su živi još u sili,
Niesu oni, što su bili.

Stan u Splietu, stan u Hvaru,
I u Trogiru tolikoje,
Jest, ki Zadru jesu u haru,
A jedini, ki 'e za dvoje,
Šibenčanin mudar brate,
Al i on Zadru liepom' cvate.

Govorio sam od Splietjanah
Kí su bili, kí su sada,
I od mojih Trogirana, h
Kih moć hvalit nij' nikada,
Stare brojih dâržavnike,
Sad mi 'e živih pravit dike.

I nariečja imam ticat
Bezzakona nieka i škodna,
Jedâ bi ih moći smicat
Naše iz zemlje, i tja do dna
Izkorepit, da se opeta
Po zakonih hodi i šeta.

5. Tvard Šibenik rečenoga

Više četiri mudra sdruži,
 I varh tloha broji svoga
 Dva grajana, a dva muži,
 Ko i jesu svojih grajaka',
 Inostrana oba jaka.

Primošćena kneza Obrata,

Znana i dobra redovnika,
 Vidovića vidju opata
 Prie stranika, sad tvoa dika
 Grade Tnine, nezavidi,
 On u tebi svietao sidi.

Zadar ima Fanfonjića

I Kalcinju učitelje,
 Sopi u parca Matačića,
 U mladosti moe veselje,
 Sad star stoji u bužaku,
 Mlaji uskaču veseljaku.

Kitu uresnu učitelja

Još nazivam Paladina,
 Sine i moga prijatelja
 Dva brajena Pelegrina,
 Kih izvārsni jer su cviti
 Rad bi ih zlatom moć obviti.

Nek ko zlato svietlost ima,

Blagomiris cvietje hrani,
 Tako i oni meju svima,
 Sried palačah i divani',
 Svietec rodom i pametju,
 Svi mirisnu krieptos metju.

10. Poklonjena Taneligera,

Dobra i vriedna namiestnika,
 I njegova slavu pera
 Ni'e omučat, kom 'e dika
 U riečniku, kog sastavi,
 Veću bi imo' da ga objavi.*)

Otac Ardel della Bela

Drugi stvarava vèli s' nova,
 Našim Preljom sriedu sela
 Sučurskoga biskupova,
 Bit će dobro i u scini,
 Isusovac što učini.

Velika 'e mudros njega,

Ko i dobrota velika je,
 Buduć stranik, od našega
 Prem naroda rieč ti daje,
 Hoće nas učit naške riči,
 I da 'e vās naš, tim se diči.

Nije čudo, da se uloži

Slagat riečnik Ilirjanom ;
 Sime i Fortun naš jer složi
 Gramatiku Talijanom,
 Zajmena su diela ova,
 Slova vratì on za slova.

Tih i inih vriednih trudi

Naš jezik su prosvietlili,
 Da naši su svejer ljudi
 S njih to liepše govorili,
 Bez nauka i muke se
 Preliep govor ne snuje se.

*) Ovaj riečnik nalazi se još isada u rukopisu kod g. Filipi-a u Zadru.

15. U grad Hvara zrim, gdi zene,
I opata i primanciera
Arnirića, naše žene
Plod krieposni ki zamiera,
Svak sred carkve i sred dvora,
Cieća zlatna progovora.

Štogod se je porodilo
Oda ženske plodne vriže,
Sve 'e preko živo bilo,
I pametno sve se diže,
Neka kuće i inim kite,
Za napriedke i za svíte.

Dujma vidju namiestnika,
Ki dobrotom svih nadiče,
Uzanj parca dva velika,
Parba svaka s kih promiče,
Od karbenih onih ljudih,
Sve na pravdah i na sudih.

Učitelja Vranjicana,
Ki grad resi š njima skupa,
Kanonika i pisca obrana
Slavna Asperta njih biskupa,
U kom mudros, trieznost, viera,
Liepi 'e izgled od pastiera.

Ti Kotore, tvoim trim živíš,
Trim Korčulu tolikoje,
Trima samim Perast i Viš,
Hvale svake ki dostoje,
Biskupi su i piesnici,
Vieka i carkve krieposnici.

20. Zasve gvožden da sadi je
Viek i gvožden narod ima,
Eto opeta nami daje
Ljudi knjižne meu jacima,
Neka jakos ovi tražu,
Oni ih pieva'u i prikažu.

Učitelji Bižant, Vraćen,
Rod najviši od vlastela',
Na mudrosti drugi obraćen,
Pàrvi u vriedna svoja diela,
Meju zlata ká ostavi,
Čačko kriepos liepšu stavi.

Jero Buća, vitez s križi,
Od gospode hvaljen dosti,
Ni rečenih vieku niži
I u sviētu i mudrosti,
A gospode cviet nadhodi
U hrabrenstvu i slobodi.

Meu ostale jasno sjaju
Karamanić, Kanaveli,
Biskup Drago, ki se znaju,
Meni ugodni prijateli,
Antivarski pastier glasni,
Fundra opienik i knez časni.

Čelnik rekeh Antivara,
Ki svej čuva skot gospodnit,
Vuhla Gärčka, Turska vara,
Da ga pod svoj jaram odnit
Nebi smiela, čim zalüta,
Bdeća uzčuva izvan puta.

25. I jer imà svièt prostorit,
Razum jasan, um uznešen,
Na zadarski zid uzorit
Skoro od pape bi prenešen,
Da u on kotar, širok veome,
Spasno izpravlja puke hrome.

Ovo 'e pastier, ki pokoje
Veće mârzi nego muke,
I da ovce čuva svoje,
Srieta lave, tlačí vuke,
I uživá, kad uloži
Istu dušu za skot boži.

Istom dobri neka ostanu
Psalit, svetit i misnika,
A u pogansku ki su stranu
Znoili, za steć još viernika,
Puni izgleda, truda i soka,
Nek se uzveda'u na visoka.

Nije zemlja, ká kaluži,
Neg je nebo, ko prosvita,
Ciel ovoga zato služi,
S dviema stadí nek uzlita
Zviezdenoga više kruga,
Da dá razlog tega duga.

Nu s mudrosti i s milošće,
Ako dotle živ pribude,
Može pouzdat Stiepan jošće
Viši ovoga, da dobude,
Koj ne jednak svoem' dostoju,
Taki u raj u samom stoju.

30. Biskup Drago, ki od Marina,
Jera i Nike izašo je,
Kojih hvali sva starina,
I kih Urbin imeno je,
Da njegova mnoga dika
Bude ogled poslednika.

Za toj svoga on dietića,
Zakonito koga rodl,
Rajne od dikle Markovića,
Na krieposti više vodi,
Od njegova da siemena
Cviet prozene od plemena.

Kako i cviet capti od prije
Iste hiže Trifun Drago,
Ki varhkumit od galije,
Vársne Sindike hotí blago
Čitat na harč svoje ljubavi,
Čim ih brodi po dâržavi.

Svi zenu se iz korena
Davnovitih Dragoslava',
Kih vriednosti i imena
Pisá u dubju vila Slava,
Kotoraške povârh gore,
Gdi još jeká i žamore.

Fundra, koga rekoh sgara
Da je za dva istinito,
Čisto piše a ne šara,
Piesni sлага svâršenuito,
I u svoja skazivanja,
Blago odkriva svoga znanja.

35. U mladosti, od ljubavi
 Da bih pievo, mene nukà.
 Ja rieh: Kupid da me ostavi,
 Pokle razbì striele lúka
 Na kameno sàrce vila,
 S ké padoše meni krila.

Karamanić iztumaške
 Latinske 'e učinia,
 Svietlje družih i boljaške,
 Vårhu piesnih Ovidia,
 Da pri svietu naučnemu
 Veliko ostà ime njemu.

Britka a piesan, koju složi
 Nad perivoj Morežina,
 Još mu više nadoloži
 I vierovstva i procina',
 Sad na Visu rodnom plodi,
 Čateć knjige u slobodi.

Oduči mu kanuniju
 Biskup hvarski, scieneć njega
 Ko bi, i dà mu biskupiju,
 Ne bil' ga odbio od svojega
 Nastojanja, prost bogata,
 Nepušta se za sva zlata.

Kanavelić, koji tóke
 Dà na svietlo piesni vårle,
 I privedè na visoke
 Slave i dike neumàrle,
 Cieća Beča branjenoga,
 Kralja Ivana poljačkoga.

40. I viernoga ki pastira
 U naš jazik milo pravì,
 Da nam Ivana od Trogira
 Još čudesa on objavi,
 Dàržane bi njemu bile
 Sve slovinske župe cile.

Ko su dužne gospodinu
 Prabiskupu Antivare,
 Bogoslovjem koji sinù,
 I Synoda svoga dare,
 Ké nam poslà, nek u dicit
 Duše upravlja' u duhovnici.

I po ovom smàrtnom moru,
 Punom sijka i markenta',
 Svak njih bude u razboru,
 Ko pomorski viešt leventa
 Sried valovih brodit puka,
 Gor gdi svima spasna 'e luka.

I nek svak zna, da vladitelj
 Inostranac Kosmi jedan,
 Neg i pastier naroditelj,
 Bil je ukazat našim vriedan
 Tej nauke, i bez njega,
 Cieć poštenja božijega.

Nieki sciene inostranci,
 Da sriedu nas neum siedí,
 Da stadnici i da janci
 Svi su prosti i svi biedí,
 Kad do malo svak oplače,
 Što u pamet ludo začè.

45. Dvoi biskupi, još odavna
 Moi gospari, Fundra učitelj,
 Kanaveli pera slavna,
 Karamanić starenitelj,
 Svi dostojni dâržu, da se
 Zemlje naše hvale i glase.

Od Kotora i Korčole,
 Dragoslava uz biskupa,
 Vidjoh i zrim ruse ohole
 Njekoliko znatnih pupa',
 Ki mirisom udaraju,
 Gdigodi se obratjaju.

Vârhužakna Gjurmetića,
 Vârhubopa i djakonja,
 Kanonika Bizantića,
 Koj miriši s liepa vonja,
 A svojizih svi pastiri,
 Svem' Kotoru blagomiri.

U Korčuli 'e zamiria,
 Dah sám Mila Milovčića,
 Na Stoljivih don Lesia,
 Don Kapora i Saličića,
 Kanonikah i popova',
 Lovác' lova Isusova.

Jakov Španić s iniem' traje,
 Dah vitežtva svoga dajuć,
 Knez od kneza ki izaje,
 I ki galiom upravljajuć
 Kazà, da ima sve načine
 Zapoviedca mnoge scine.

50. Frane mudri moj Domiani,
 Ki je kruna otačbine,
 Knez presvietli, poštovani,
 Zviezdoznanac mnoge scine,
 Ki dobrotom vazda cielom,
 Riečju kriepi, veće dielom.

U prividi pun veselja,
 Narekuje sriečne zgode,
 Paglavitih prijatelja'
 Venediške od gospode,
 I u mudroskup man im sienstvo
 Diže i goji na umienstvo.

Svoje kuće uzvisitelj
 Bì, kneziom kú naresi,
 Sad sirota utiešitelj
 Star se upravlja put nebesi',
 Sebi u spasu svoj grob stavi,
 Da ga on digne k viečnoj slavi.

Dojke i ti plemenite
 Vârstni Teta nam prinesi,
 Neka budu glasovite
 Naše strane iz tvé desi,
 I vitežtvom i mudrosti
 Tvóm nas oprav' slavnom jošti.

Jur je tisuć više lieta',
 Da tvé kuće čes se objavlja
 Po dâržavah, kud prolieta,
 I u gradovih trag ostavlja
 Od krieposti i od scine,
 Na urehu domovine.

55. Napulj, Umbria, Basilkata,
Rim, Bolonja tvojih žele,
Kotor i Sik' tebi vrata
Otvoriše od vlastele.
Veli i vedri skup Bnećana',
Svoga dà ti čast grajana.

Poglavice i izvanske,
Sviètim tvojim se uzdaržaše,
I kad sindik bi Paduanske
Glavne škole, pripasaše
Tebi zlat mač od viteza,
Daše ti štap od Markeza.

Er kriepostim cvao si svakom,
Sve toj tebi pristojāše,
Jedà nebi tko bezzakon,
Kad ti i priè markio biaše,
Dostojanstvu kratio tvomu,
Što u imenu nosiš svomu.

U velikom, znam da, gradu
I ti velik hvale grabiš;
Nu Šibenskom vieču mladu
Ne čin' ljubav da pozabiš,
I Uliše, mudar, -jaki,
Ljubav nosi svoj Itaki.

Ter razumnu tvoju glavu,
U kój znanja zdraka sviti,
K njemu prigni, veću slavu
Dostignuti jedà bi ti,
Ko Ulišu, ki se uzviši,
Rodni svoj stan erbo tiši.

60. Nu trieba je nami ovako
Svej žuditi i moliti,
Kada lice tvoje jako
More svima podobriti,
Čin', da svietlo tvoe rojenje
Bude ós daržav, zaštitjenje.

U Šibenik i u Zadar
Ki ostaju, hvalit neću,
A ostalih kih nikadar
Ja ne poznah, pravljat neću,
Baraković pàrvieh štovà,
A Spliećane neimenovà.

Tako i hvarski spievaoci,
U Robinji i Ribanju*),
Mal ticaše naše otcì,
Kažuč, da su u neznanju,
Dakle 'e Jaže naše hvalit,
I Nikolu moga žalit.

Koj biaše svim u svemu
Dobar sviètnik bez priroka,
Nitko miestu u svoemu
Nije daržan za proroka:
Tako i njega neslušāše,
Svièta malo ki kušāše.

A sad, pokli veće nij' ga,
Plaču njega pogrebena,
Uzdišu ga, i svak bi ga
Rada vidit uzkrišena,
Er se dobro nepožnaje,
Izgubljeno neg kada je

*) Hanibal Lucić i P. Hektorović.

65. Nu našinci ti vlasteli

Traju u mnogom svom imanju,
Sve obilni, sve veseli,
U poštenom dugovanju,
Da svem' sienstvu i svoj braći
Nij' moć trohe koje naći.

Mihoj liečnik trohe bací,

Blagim sviětom njih opravi,
Da su mudri, da su jaci,
Da su skladni u ljubavi,
Misli kripke, znanja izuća,
I junaci sàrca vruća.

Od Neretve bi u vazeti

Marin, galie vàrl vladónik,
A pod Novi Ivan sreti,
Samohoći ne pisanik,
Nosíše se puni smienja
U tá oba podsedenja.

Nije čudo, da svak ljubi

Otačbinu svoju svaku,
Uliš Reža ki pogubi,
I on poštovà svú Itaku,
Jove ljubi i na nebo
Svoju Kandiu, Dela Febo.

Ja Splietjanin zato ki sam,

Imao bi vratjat tako;
Al kripostnih tajao nisam,
Nego sam ih slavio jako,
Ako li su ki Zadrani
Na nenavis još podani,

70. Ter se hoće podizati

Veće, razlog neg podnosi,
Da Spliećani, njim je znati,
Stariji su u ponosi;
Er Spliet svih je prem ohola
Naših gradov pàrvostola.

I ako meni nevieruju,

Pape pismo to nelaže,
Nek se na njem ogledaju,
I nas i njih ono kaže,
Sami papa, ne vlast ina,
Daje pečat od pàrvina'.

Papa kraljem, papa svima

Dieli miesta od poštenja,
I krunjena glava ima
Na njegova odlučenja
Prignuti se, kamo neće
Snižiti se Zadar veće.

Zato kneže moj Fanfonja,

Vlasteline, učitelju,
Tvoj sbor slovet cvietjem vonja,
Tvo'e kriposti, ja ti velju;
Al iz cvietja zmaj izteče,
Ki nas trovnom kudom peče.

Prosti, rekoh s' dvi taštine,

Ko te korim, mi zahvali,
Da je Zadar grad pàrvine
Starešina vàrh ostali',
Da nis' tiskal što s' govoril,
Bàrž ti nebih odgovoril.

75. Rečè u ime svoga vića:

Grad previeran duždu da je,
 Kad od sedam svojih odbića,
 Dilopravnik bneški laje,
 Drugim stare ki nevire,
 I duple své raztíre.

Stištenicah vikoviti',

Potreća je riet okosno,
 Da se dalo razumiti,
 Nebi paka svi kako smo,
 I zalagao u tovirne*)
 Svietnjak càrvić za latirne.**)

Spliet duhovnieh, koli klapa,

A u svietovnieh Zadar prije,
 Taj razluka jedna 'e tlapa,
 Koja mudrieh nedobije,
 Gjeneralska kuća sama
 Várh cesarskieh nije hrama'.

A i to, da je znan koljena

I poglavstva plemenita,
 Nazívlju se i imená
 Prima'u s' dielâ glasovita,
 Novi Solin, Spliet, i tako
 Pàrvi 'e Zadra svakojako.

Ki izhodom i starinom,

Ki viernostju od Rimljanah,
 Plemstvom hrabrim, veličinom,
 I pàrvinom od kàrstjanah,
 Kí cesàrstvom svojih se diči,
 S toga i pàrvi stol zapiči.

*) Taverna = krèma. **) Laterna = svietilka.

80. Zadar, Solin kad se znao,

Buduć jedan gradić mali,
 Ki se Arvasna tada zvaó,
 Tókom častju nit se hlavi;
 Posli, ako se 'e s Bneciem bija*),
 Spliet dà Gàrkom sto galija'.

Malo 'e 'veće trista lita',

Kao vaš plemić Pauli pravlja,
 Kanunikov da se kita
 Stavi u vaš grád, kad upravljá
 Vaš Matafar càrkvom vašom,
 Rajni biskup, svítetao glasom.

Veličanstvo od Solina

Kazu templi, vodotoci,
 Mramornieh čudo stina',
 Stupi, kipi, luci, boci,
 Množ nadgroblija i nadpisi
 Várstnieh ljudih, koje uzvisl.

Nisu li se od razora

Solinskoga naresile
 Tóke càrkve preko mora**),
 Kàršljavine přebrodile?
 To od ni'edna grada ina
 Ne odni se, što od Solina.

I da Zadar ké gradišbe

Kaže, ké su od stariné;
 Al ne ima tóke zidbe,
 I tolike čudne scine,
 Tri istom klonde sebi goji,
 Spliet stotinu svojizih broji.

*) Bio. **) Misli grad Mletke t.j. Veneciju.

85. Još dva stupa stoje uzvisa,
 Jedà li su tá dva ona,
 Bobsi Jakin u kih pisà
 Posried templa Salamana,
 Bojni u zlamen tvàrda kitja,
 Svoih otacah predobitja?

Četir Splet ima porfida,
 A četire serpentina,
 Da ni u Rim nije vida
 Cielovitieh takmieh stina',
 A s četiri templa stara
 Na Rim isti odgovara.

Masimian kad ponudi
 Dokleciana, da se vrati
 Opet k Rimu, ter da sudi,
 I sviet lepše preobrati,
 Pravi: „Neb' ti u njem stao,
 Da Splet sam si razgledao!“

Splet, kojega slavno lice
 U svetlosti svojoj traje,
 I čestita ko fenice,
 S solinskoga izašla je
 Van pepela, da grad vārli
 Žive svejer neumārli.

Duša od vlasti sve dāržave,
 Sàrce, koje steć u sriedi,
 Spasnu kriepost do Dunave
 Svoju pruža, a Splet siedi,
 Dàržeć duhom u podložtvo
 Župah i gradah tóko množtvo.

90. Ako l' i u tom odmetnika
 Zadar diči se ime nosit,
 Spletu ostaje stara dika,
 Po koi žive još ponosit,
 Kéer se od majke premda dili,
 Trieb', da 'u štjuje i po sili.

Po utopu od pastieri'
 Iliriskih gornjih krajina',
 Još slobodan stà u vieri,
 Pišuc Petru od Solina
 Slavni biskup Antivare,
 Čas i posluh majke stare.

Kad slobodit Zadar htiše
 Bneci od Dujna, mudrovarku
 Istom Zadru učiniše ;
 Er podložit svómu Marku
 I biskupa htiše veće,
 Da se i on š njim neodmeće.

Misli puzne i slobodne
 Ne kasajte po dāržavi,
 Komu godir neugodne,
 Izgubivši trag upravi,
 S kim hodiste izpravice,
 Put poglavne smirenice!

Ali niesu stranputile
 Na daleče misli moje,
 Neg su sliedom sve sliedile
 Pàrve ubožke stope svoje,
 Svi smo ubozi, svi od svude,
 Ké klikovah naše ljude.

95. Ere miesta svieh opéno
Kolicaju tvárde ljuti,
Sve je tiesno, al kameno,
I sve lako sušu éuti,
I séuriva daje ploda,
Er priplanu s kasnieh voda'.

Nagli vietri, trusi gradi,
Ki dohode iz Zagorja,
Silni siever, juga jadi,
Metu i mlate na oborja
Siedbe i voća, a živine
Mru od stidi i od vrućine.

Paše im su meu nami
I dubrave uzvodene,
I mnogé su maslinami
Podvornice prikrivene;
Oganj i tat onih hara,
Cviet maslinski párhne i vara.

Stabla metnuta u neredu
Dárže njive u osinu,
I negrijuć sunce sriedu,
Male i sitne žetve činu,
I od neviešta kmeta izhodi,
Da još manje zemlja plodi.

Vitojn, Oriun i Plejadne
Krupnim daždem obaraju,
Poždri skoti, zvieri gadne
Lietine nam obiraju,
I jematva projde mimo,
Kad parimo i topimo.

100. Od počela u svom znanju
Božji provid na okolo
Baci gore, da u tom stanju
Svi živemo ne oholo,
Davši puku što 'e zadosti,
Da 'e obilan u trieznosti.

A što se u rat razšírilo,
Sve se 'e dalo vlaškom' sinu,
Pravo bi se razdielilo,
Da se i doda vlastelinu,
Ki izgubi svoje nade,
A daju se družim sade.

Tu se oni na njih šíre,-
Gospar gleda i uzdiše,
Kmet se i novak svud uvire,
Ter se vārhu njega diže,
I sve ima pribjeg letan,
Ki će vazda bit odmetan.

Kom' je narav u slobodi?
Sad u miru, sad u rati,
Kad Turčinu, kad gospodi,
Svakiem vietrom obártati,
Nemogući biti stavan,
Kó star plemić vierom slavan.

Ne grusti li veoma vidit
Glave narav, ké doisto
Na visoko stavi sidit,
Da steru se na njihie misto
Noge, a glave sto'e u blato,
Prem nogama miesto dato.

105. Zapoviednik mudrie čini,
 Podložnici prišli da se
 Razkašaju, a svaki ini
 Da oko sebe muhe pase;
 I uzdá veće u uskoke,
 Nego u stare vjerne tóke.

Ako 'e kriepos ká u kemu,
 Zapušta se u nemare,
 Kol' je mudar, ki u svemu
 Dàrži se taj za ništare;
 Sad su plemstva i krieposti
 Bez poštenja i milosti.

Zato 'e mudrih malo svude,
 Vlaš po dvorih nevuku se,
 Te takove zlatne rude
 Sakrivene nahodu se
 Malo plodne u planine,
 Kad po gradu nije im scine.

Da prutiva loza meće,
 Hvala 'e briestu, ki 'u gor tisnu,
 Da po zemlji para kreće,
 Krivo 'e sunce ké 'u potisnú,
 Nehtí u zviezdu da ju obrata,
 Sad već nije Mecenata.

Kadmov unuk Bak groživi;
 Dàrži al ljude u radosti,
 I po njemu svi smo živi;
 Er u kàršu plodi dosti;
 Al kada mu nij' prodaje,
 Malo vesel svak ostaje.

110. Kad je u vlastél' obil vina,
 I težaštvo dobro stoji,
 Po tovirnah svak začina,
 A tergovstvo beče broji;
 Ali vino z preko mora,
 Mnokrat kàrčme nam zatvora.

Zakoni su svi jednaci
 U svakome našem gradu,
 Da se morsko vino baci,
 Stojmo dake svi u skladu;
 'Tudj' nedajmo da k nam vārvi,
 Jer nij' u nas druge kārvi.

Bez ove nam nije snage;
 Nu vladaoci razumíte:
 Što vam je imat puke nage,
 Nevesele, potriebite?
 Ov potvårdjen zakon isti
 I vami je od koristi.

Pust'te, da puk svoje nade
 I prodaje i popije,
 Da se ovdí sadi sade,
 A u Vlahiji da se sije;
 Neće jedno bez drugoga
 Spravit stanja čestitoga.

Nu bračice vi vlasteli,
 Kadgod pust'te osobena,
 Svaki od nas ludo želi
 Veće svoja neg općena,
 Mudri hranit svi nastoje
 Stvari grajske prij' neg svoje.

115. Ká svieh tiču, rese, uzdržu,
 Neka svaki njih i haje,
 Kad se gradi tlačé i ružu,
 Man se blago i čas daje
 Svoim kućam od gradjana',
 Kad pak mati 'e porugana.

Čin' se, da ajer naški nosi,
 Da se svoja ostavljaju,
 Ter da nehaj dare odnosi,
 Kad se izgube, da se kaju
 Nij' već dosta, tako stari
 Propustiše cieć nemari.

Čiem Rimljani grada glavna,
 A ne posla osobita
 Htiše, bi im trąga slavna,
 I otačbina slavnovita;
 Bolje 'e tustu mater isat,
 Pri måršavoj nego uzdisat.

Godu nam se te nesrieće ;
 Er je zviezda nam suprotna :
 Put sunčane harl'mo svieće,
 Ona 'e svejer dobrohotna.
 Sunce 'e svietlost svega puka,
 Svačii život, svieh razluka.

Sloboština da negine,
 Svoja vieća svi viećaju,
 Mnoge ruke mnogo učine,
 Mnogi ljudi mnogo znaju :
 Tiem odlučte skladni skupa,
 Pred priestolje da se stupa.

120. Na bnetačkom nebu sieva
 U gospodstvu i u slavi
 Sunce, i obilne zdrake lieva
 Svim od pravde i ljubavi;
 Njem' se 'e uteć i uvit pravit,
 On će isti nas poizpravit.

On je naše dobro općeno,
 I za Bogom otac drugi,
 Neće pustit uhljeno
 Vlastelinstvo, neće dugi
 Naši zdasi tako biti,
 Čačko će nas utiešiti.

Da zahvalit svi budemo,
 Kô je običaj' pravom' Bogu,
 Da u njega vierujemo,
 Pak pod srećnom da podlogu
 Jesmo vedre od gospode,
 Ká oblak tiera zlé nezgode.

Svim ovizim našim škodam
 Bog će bårzo svårhu dati,
 Grajski utok vazda 'e plodan,
 A u otca 'e liepo ufati,
 Bit će sladko čut kadgodi
 Sve, što nam se gorko sgoti.

Sva dostignut rodni grade
 Hoćeš, ako s Bogom budeš,
 Ostav' griehé i nesklade,
 I u svem slavan ti uzbudeš,
 Razpuštano jur neplovi,
 Doć će i većí blagoslovi.

125. Ali vidim još obiesti
 Po gradovih, prieko čudo,
 A po selih i po miesti'
 Jesu, ki se scine ludo
 Od grajanah ništa manje,
 Ko romince da su banje.

A grajani, bratja moja,
 Na kriepost se nepoteže;
 Neg na htienja sárnu svoja,
 Ko ih huda narav steže,
 Traju vrieme u radosti,
 Zabave svim izpraznosti.

Već je malo dievojčica',
 Koje družtvo prikažnju,
 Mladci tlape jošter dica,
 O ženitbi ter luđuju,
 Mali psalu manastiri,
 A svud se igra i svud sviri.

Sitna dieva daje sviète,
 Istom da rieč izgovara,
 Utiravo jošter diete
 Svakom' prosto odgovara,
 Da me'u dumne neće stati,
 Neg hoće se već udati.

Mati neće na staricu
 Da se skine, ká ju pita,
 Nego dajuć pocolicu
 Svoem' rojenju, njega hita,
 I zagarlja i draguje,
 Tere mu se posmiehuje.

130. Ako 'e majci pak jedina,
 I oza joj pravlja ovoj:
 Da nebi se kuće stina
 Izvárnula, i nje povoj
 Nebi izginul, i u potaje
 Sve joj pieva od udaje.

Dà; navodno diete mneći
 Da 'e koludric' stan najgori,
 U naprieda sve resteci
 Potvårdiva, što govori,
 I već zrielo tako odluči,
 A nek otac više i buči.

Ženitba je sveta satvar,
 Sveto u njoj svak dieluje;
 Al svetije čini fratar
 I koludra, ká uvietuje
 Posluh, ubož i čistoću,
 Ki razgonu svaku zloću.

Ni l' koludar i koludra,
 Ko i ostali muži i žene?
 Ni l' odluka dake mudra,
 Poć u rede njih blažene?
 Samom, Bogu gdi se služi,
 Muž bez ženah, té bez muži'.

Čim se u družtvu priklađuješ
 Nebeskiem angelima,
 A s mužem se kad rukuješ,
 Ko negriešiš zlim dielima,
 Vratjaš u kal zlato milo,
 Zvezdu u čad, dušu u tilo.

135. Al' ne znamo l', da tiesniji
 Veoma red je od ženitbe,
 Ni čovieku pristojniji
 Staj nijedan, tu su sidbe
 Od nesklada i od truda,
 Zla, ne zlata biedna ruda.

Toli 'e teško žensko brieme,
 Da pod njime i jak pada,
 Kad umnoži paka sieme,
 U obili prem dopada
 Ono ubožtvo, na kó mārže,
 Redovništvo kad odvārže.

Pluta'uc jedan u pučinu,
 Za oblakčat plav topeću,
 Prieko bande vārže ženu;
 Er nimaše tegot veću,
 Drugi héercu za parćiju,
 Ljuto smaknú i ubi ju.

U kolustrieh redovnikah
 Té i take nemilosti
 Nekažu se mučenicah,
 Ni od kàrbah, smutnjah, psosti;
 Nečeš nesklad, hočeš mire:
 Bieži ženstvo, htij mojstire.

Blagdani se malo štuju,
 I na veće svetkovine
 Zagranci se povaljuju,
 Kola, žege, skoke čine,
 Bake i pievce udaraju,
 I u kàrčmah se opijaju.

140. Vārhovata kad je žatva,
 I kad su im bačve pune,
 Da obilata bi jematva,
 Vičeš pane u zubune,
 I košulje u kambrene,
 Poigravat mlaje žene.

A starice na kominu,
 Uz bukaru ciela pića,
 Pokle site dobro pinu,
 Pieva'u Marka Kraljevića,
 Pak kad vidu dno bukari,
 Jedva otidu na ružari.

Ka 'e za misom najpriatnija
 Molba u carkvi narečena,
 Gdi se slavi najvårstnija
 I dostojnia stvora i žena',
 Ká htí svietu, dieva i mati,
 Boga sina za odkup dati.

Kad zadaždi s groznieh loza'
 Vino sladko, pivo ugodno,
 Već na svàrsi kolovoza,
 Nečeš vidit, kó privodno,
 Nego cielo da ga pijé,
 Odkle izhode sve smanije.

Ko i šokad vino loču,
 I š njega se pienam' hale,
 Pak i dieca vārć naskóču;
 Neištuc vārhom već svirale,
 Ležu za'edno, dočim prieko
 Ide im iz ust' rujno mlieko.

145. Svaki vietri i praznuje,
I stirat se s družiem hoće,
Pak otežuć stvari tuje,
Orasima svojim šopoće,
Kapom metje, kesom zvoni,
Riga tlape, psosti roní.

Muži vina tanka ciene,
A žene ga pripredaju,
Nek je jače, ciede piene,
I karmeje nažimaju
S njega i mlaje, nima'u skute,
A oči ima'u izvárnute.

Ako l' skušah i sàrdela'
Pak nalove otočari,
Eto smutnja dune vela
Meju kmetim i ribari,
Dili ulja dosti tvorú,
I paršure sve im progoru.

Razumiete vi težaci,
Da lažive cviet masline
Plod iz sebe neizbaci,
Kad nečistiš suharljine,
Oruč moliš, gnoječ tiskaš,
A haštreću plodit stiskaš.

Tako i cviet vaših zena'
I plod njihov neće lagat,
Kad budete ih pune vina,
Siekiricom vašom slagat,
I ti orisi bolje plate,
Kad se s štapi vārlo mlate.

150. Vino, kad se pie nalogom,
Lene i svratja se u otrove,
Kad ga uzimlješ a razlogom,
Prudi i čini ljude slove;
Nu ne sàrčte bez razbora
Čudno vino cieć ukora.

Da ne bivam moim mieštanom
Zakonoša viekovisti,
Ko Likurgo svojim Spartanom;
S opijanja i s obisti,
Vinograd bi sav potuka',
Uzrok vaših tócieh buka'.

Grajski mladići i mladice
U susiedstvu sbore sbiru,
Na siediljke meu pričice
Slaje družbe gdi obiru,
S kima noćno steć na prelo,
Čine končac, neznam dielo.

Da dievojke čiste uláze
U tej skupe, sumljit neću;
Ali često kad odlaze,
Iščuć prie, gube sreću,
Lasno dajuć, čim se upletu,
Marokine za vaketu.

Nu koje su i na pravu,
Ako i jesu svih najbolje,
Mnokrati se tu zabravu,
Kod glav' mužkih kada stoje;
Razžiže se i put studena,
Goru uz suhu i zelena.

155. Zub otvorni kože škodne
 Ako mladu kad zahiti
 Od mindule vojku plodne,
 Gorka svejer ima biti,
 Zasve posli gorše daju,
 Neće steći jezgru slaju.

I od biele kaono kosti
 Najčarnija mast izhodi,
 Tako i dieva u svoj prosti,
 Na siediljke kad se vodi,
 Goré prima i zle odluke,
 Običaje i nauke.

Bolje 'e, bolje, dievojčice,
 Da u svom domu, van te želje,
 Vunu rabe, predu žice,
 Pomlju imaju od kudelje,
 Cesar iglom, a Rim hramí,
 Uzdiči se kudieljami.

Druzi Bogu odredjeno
 Po dućanih vrieme traju,
 Meju kartam' gdi smučeno
 Svoe na karte zaigraju,
 Gdi su i himbe, kletve, psosti,
 Da se i na mač gredu bosti.

Nebil' bolje i svečani
 Dan u posle koje stratit,
 Neg meju se da kárstjani
 Gredu psovati, ružit, ratit,
 Zlimi dieli, gospodinji
 Dan čineći hudobinji.

160. Nu manje bi svak zagrieši',
 Da se u trudu kom zabavi,
 Nego griehe tej da micsi,
 I oskvárnjat da se stavi,
 Dan båržeci ki se meće,
 A u cårkvu se uteć neće.

Kad već žena 'e dogrustala,
 Stari zakon dopustiva,
 Prij' neg bi se otrovala,
 Da se od muža pušta živa;
 Manje bo je njih ostavit,
 Neg životom svojim razstavit.

Tako i cårkva manje scini,
 Da se svoj dan ne svetkuje,
 Neg da s' u njem grieh učini,
 Na igrah grabi, hini, psuje,
 Mårmlje i stoji u lienosti,
 Rádi o tancu i o bludnosti.

Da na tanac surle skviču,
 Na proštenja zvoni zvone,
 Vidiš puke gdi omiču,
 Prij' u ložu gdi se zgone
 Neg u cårkvu, gdi 'e stan Boga,
 Oduštenje griha svakoga.

Placa, teatar, već se scine,
 Nego božji sveti trimi,
 Veće spårdnje neg istine,
 Bezobrazni glumci i mimi,
 Rieči od smårti, neg' života,
 Svaka sminost, neg' dobrota.

165. A vlasteli i grajani

Bogoljubnost malo haju,
I na târgu podbocani,
Sad se kruže, sad Ńetaju,
Meju ruha i promine,
Pravo, kako ženetine.

Odsgor im je ugarštica

Srebrim' pucim pobivena,
Zdol sviona dostegnica
Liepšim zlatom našivena,
Klobuk mao, mač do nogú',
Život štitit ki nemogu.

I bez bårkah i bez brade,

S ništa dlakah na rilici,
Tašti život istom sláde
U vlasulje i pustici,
Od izjutra do zahoda,
Svi u lištju s malo plóda.

Ne ko naši otci i diedi,

Ki strižahu vlase svoje,
Mlaji bårke, bradu siedi
I mač noseć, ki 'e za boje,
Kalpak risi, al zerdave,
Da se jaći ljudem prave.

Dobre naše staretine

Nitkor neće da već mari,
Likunica davna gine,
A mlaja je na otari',
Prednji običaj svak uklanja,
A novom' se samo klanja.

170. Nietko cieni, hudi da su

Ti zakoni u svem novi,
Kada kriepos ljudsku gasu,
Duhu i nose zlé otrovi,
Šteti vårstnos kårstjanina
Misao tašta, meka, lina.

Sviet je otišó na opako,

Hårvat žive jurve niemški,
A går dije što 'e tu tako,
Žene mužki, muži ženski,
I u franaški naćin nose
Ženski oborac, ženske kose.

Svaki leži u pamuhu,

Kože zvierske zimi oblaci,
Lietu istom tiera muhu,
Da ga i ona neprebaci,
Zlato i svilu hoće ljudi,
Što bi dano ženskoj ćudi.

Na târpezah povårh saga',

Duge u družbi gostbe slave,
Dokle od vina sva im snaga
I sva sviest im sidje iz glave,
Pak u bludih svu noć tonu,
Veoma sliepi proć zakonu.

Ako 'e tko, ki bi ljubio

Bogomio božju službu,
Strah ga 'e s toga, dab' neizgubio
Glas i ugodnu milu družbu,
Steće i ukorno ine pake,
Prutenice, ljubkåršćake.

175. Svak prokleti taj sram baci,
Sami griesi nose štete,
Okol sprema tancaj, skači,
A nek' Mikol spārda i blete,
Nek te i dieca rugom prate,
Ko Elisea, Bog je za te.

Plemenita naša dīca,
Kim peleni jošter smārde,
Kada vidu sieđa lica,
Ne ustajuć, njih pogārde,
Svigdi hoće da se penju,
Kao nanare na kamenju.

Siedu starost da neštuje,
Tkogod spārľjad tu poraja,
A ne uči ih i nepsuje,
Neg skotati toj pogaja,
Ko i čirom na zadnjici,
Nisu dobri, nego zľici.

Liepo li ti bi u Šparti
Vriednim ljudem ostariti,
Svak stojaše u obarti,
Za moć njima pogoditi,
Sad običaj i taj prestà,
Odagnan je s našeg miesta.

Strah me 'e, iz ovih razpuština',
Da neizniknu ké nesreće,
Svies mi tarne, sārce pina,
Sve mi neko zlo kleveće,
Bože! naprav' bolje plode,
A odreni zle nezgode.

180. Svak u smiehu i obiesti
Tu prohodni život traje,
Pun mahništva i nesviesti,
A viekovni malo haje,
Vrieme 'e plaća, vrieme smiha,
Svak nek plaće, dočim diha.

Sad je vrieme od dreselja,
Za u pokorah poživiti,
Pak je vrieme od veselja,
Kad se imamo nasladiti,
Tko s' harkiša'uc posmiehuje,
Paka cvilit uvijek mu je.

Tko u plaču sije ovdi,
Smieh će onamo požatiti,
U razkošah i slobodi
Gdi se imamo veseliti,
I za ustārpom gdino nam je
Pravo i stavno uživanje.

Zaklinjem vas, moi vlasteli,
I ostala bratjo mila,
Da ostaviv raskoš veli,
Prikažete jurve tila,
Žārtvu živu, svetu, dragu,
Našem' Bogu, ne već vragu.

PIEVANJE DESETO.

Nadglasje.

*Slavna od grada Dubrovnika
Mudrovlaštva i gospode,
Od ukrasnih svojih pjesnika',
I mudrikah i slobode,
Prehrabrenih i vojvodah,
Njih ulazak' i dohodah.*

*Od njih raskoš', od njih stanja,
Od gospojah njih lieposti,
Svoga i družieh varovanja,
Kralja' i banah, kieh oprosti
Grad prečestit u vladanstvu,
Svima vieran, drag božanstvu.*

1. Slavni grade uzoriti!

Splietjanin ti vienac splita,
Ljubnom' sàrcu odoliti
Mučno 'e, dužan kad se hita
Tvoem' gospodstvu dar poklonit,
Ko ubožak, to priklonit.

Ak' uboga ti ga scini;
Er što od tvoje slave tvārde,
Prikladno je svoj istini,
I tudjinci da potvārde,
Hvale svoizih često đunu,
Drug kad dade hvalu punu.

Pokle po ovoj svoj dāržavi
Sbirah cviete; nu ne krati
Da ih berem u tvoj dubravi,
Gdi 'e perivoj njih bogati,
Liepši vienac za nas ti si,
S tvoga cvietja, koj mirisi.

Dubrovnice, Gospodine,
Vazda Spliet se tebi klanja,
Zasve da grad' od pàrvine,
Od tebe se neuklanja,
Ki s' Solina svoga slika,
I prijatelj mu od vika.

5. Gdi su tvoji mudri muži
I hrabreni u isto doba?
Kih se vârsuost do nas pruži,
Čim se ugasi pučka zloba,
Ká vlastelom vlas poglibi,
Noseć pomoć u potribi.

Gdi gospoda prednja i skora
Tvoga grada prečestita,
Koji kitjem od lovora
Čela imače sva obvita,
Još sried liepe té dubrave
Slovi vila njine slave.

Ká njih goji, ká i sada
Druge dârži u milosti,
Ter jih kruni, ter jim sklada
Piesni čudne od krieposti,
Svóm ljubavim kad jih pârli,
Prima'u život neumârli.

Vidim jošter u životu
Dinka Ranju, Gunduliće,
I Benaše i Palmotu,
Jovu Vučića, i Buniće,
Ulfa Červina ukrasnoga,
S davnim spievocim kladenoga.

Kí duhovne i pokorne
Nakon sebe ostaviše
Skladne piesni, neukorne,
U naš jezik ké složiše,
Vlast Osmana, kârsta Boga,
Mandu i sina razsapnoga.

10. Gledam Prima i Vetrana,
Zlatariće stare i mlaje,
Dâržu, Brauta i Čubrana,
Koj s Dimitrom pieva slaje,
I s Bobalom svi meju se
Kaono živi zatiču se.

Neću Petra Palikuću
Zaudobit, pisca časna,
Na Elioskom koi vrutju
Pi mišljenja veomi jasna,
Da inoplemci njihe spise
Liepše š njima naresiše.

Viju mlajih vlastelinah
Skup, k Parnasu gdi se puti,
Pred kih Bonu Serafina,
Prava u duši i u puti,
Lovorikom ter se kití,
Da k Apolu š njim dohíti.

I sina mu viju Gjona,
Zakondžiju duhovnoga,
Gdi već tlačeć zemlju onu
Vârh Olimpa čestitoga
S ubozima svojim štap meće,
Slavi ga u smârt mudrovieće.

Stegatelja, ki upravljah
Na vârh Pinda milu družbu,
Blagi Gundul, čim im pravljah
Radmilovu težku tužbu,
I nestavnost čim ljubavi
Snažnim perom svím uglavlí.

15. Ki i skoro gradu sklade
 Cvilni prikaz cara Otuna,
 Za zabavu na poklade,
 Nek razumie svak: Nij' kruna,
 Ka 'e na višjem srećnom vârhu,
 Da ne boi se past na svârhu.

Vím Binčiole, Goce, Buće,
 Poca znana i duboka,
 I od Gjurgjević kí su kuće,
 I od Sorgova kí su hoka,
 Ké spominju Urbin, Raci,
 Tvoji niegdašnji dielopraci.

Tuberona davnašnjega
 Razdà poviest svojih vrimen
 Sorga opata današnjega,
 U Toskani ki bi primljen
 Časno skoro; scienjena oba,
 On u stara, ti u ova doba.

Viju istog' živa Urbina,
 I Kabogu, i Lukare,
 Bistra i Niku s' njim Ranjina,
 Ki t' činiše godištare,
 I ine, iz gârčke kí knjižnosti
 Preniše ti nje mudrosti.

Navlaš Benaš tvoj Matija,
 Stoić, ki bi argentinski
 Najprije biskup, on nasija
 Prav nauk gârčki i latinski
 Basilski u sbor glasoviti,
 Kim kti odmetstvo predobiti.

20. Pak ga viju uzvišena,
 Gdi 'e kardinal iniem dika;
 Nalu i brata s' njim pismena,
 Uz kojega svej čovika
 Vârstni Gaetan žudi biti,
 Za još veće razumiti.

Kardinala previsoka
 I Ilira jošter Janka,
 Koga hvali pravlja soka
 Od Pilarih, kú dà vanka
 Liepa i càrkva, kú učini
 U Rim svetoj svoj Sabini.

I proslavna Radolovića,
 Ki prabiskup bi od Kieti,
 Tret' kardinal, nova svića,
 Kà nam skoro grad prosvieti,
 Sve kriposti njega odkriva
 Znani otac Pavo Oliva.

Naravnike, bogoslovce,
 Ine opate i biskupe,
 I ostale umne otce,
 U càrkvene kí su skupe
 Pohvaljeni svagdi bili,
 Plemeniti, mudri, cili.

Koji s dilom i s pametju,
 Riečju, perom, i naukom,
 Svaku zašnieh zlobnu smetju
 Razagnaše malom mukom,
 Gdigod mudrost tieh prevladà,
 Sriedu càrkve, dvora, al' grada.

25. I Domanja tvoj Bobali,
 Pun nauka i vieštine,
 Sve u Bosni mećno obali
 Poluvierce Patarine,
 Čineć vidjet njih zašasće
 Ubah smiešno, slabo i tašće.

Domnižarska skupna kuća,
 Ako upiliš tvoje oko,
 Priura pravit hoće izuća,
 Tu u greb kopna na visoko
 Pritiska ga tvårdi kami,
 Boga a gleda duh mu sámí.

I u carkvi tich fratara'
 Od mramora polukip je,
 Tu postavno od izgara
 Svojim podpisom kaže lipje
 Gjakov Boća, kò meu ljudi
 Hrabreno se nosi svudi.

Jurjevića vim Matija,
 Poklisarstvom ki u Kotore,
 Buduć preliep jazičija,
 Svåržè pučke rogomore,
 I smišljene smutne laži
 Svoim govorom tebi utazi.

Gotića, Helia i Ivanca,
 Kih Sabelik imenovà,
 I Benigna Gàrgu znanca,
 Jazoviti ki se zovà,
 Tri mudarca prem izuća
 Razložitelja u svem vruća.

30. Tvoj prabiskup Saraka Eli.
 Hiže plemić od viećnika'
 Pokli u sbor rimski vèli
 Nauči znanja svakolika,
 Kardinala pak Kolonu
 Steče u priazan njim zakonu.

Ovi, u bilieg od ljubavi
 Zajmenite meju sobom,
 Hti, da u svoj štit njegov stavi,
 Da 'e zamirit tom' osobom,
 Scienjen prorok miestu u rodnom
 Svietal gradu u slobodnom.

Cieć slobode Bunić Niko,
 Poruk poslie samohoćan,
 U najmućnie vrieme priko
 Hti caru otit veomi moćan,
 I pokli u uze sionske padè,
 Tu za te umri, svietli grade!

S ké jakosti neizrične
 U viećnici ti njem sámu
 Mramorni spis hvale dične
 Na spomenak viećni klà mu,
 Nek se i mladštvo tvo'e ogleda
 Svej poštena vārħ izgleda.

Bobalj Matij naški prení
 Basilija sveto dilo,
 Opat Gradić umiteni,
 Ki gradući bogomilo,
 Da prij' smärt ga neprikosi,
 Sad bi u Rimu rumel nosi'.

35. Basil Gradić, iste kuće,

On izvârstnost razmišljenja
I dievčanstva vrati izuče,
Svjet kalujer pun poštenja,
Umri u Mljetnom manastiru,
Služeć Bogu, zoreć viru.

Pazim živa i Dom-Bârnju

Plečne loze Gjurgjevića,
Teško doba, težju skârbnju
Ki imajuć svojih dieđića',
I svo'e duše zabit nehti
Do premina u pameti.

Zaboravit ni'e Mikletu,

Tókrat ki 'e tvoj, kneže, bio,
I ki samnom u posietu
Na ufano meni 'e htio
Kazat, tvoje od slobodi,
Prie neg mu se smârt dogodi.

Toli u Zadru, gđi otidè

Sam uztištan posobojno,
I gđi stojeć meu zide
Daše na otar dobrovojno,
Bez nijedne svo'e krivine,
Posvetjenje otačbine.

Hlap pravičan, ki uhvati,

Kad gospojom zidje iz sela,
Vred nepravdu svú zaplati;
Er sramotna smârt nemila
Stiže njega sried tamnice,
Radi suzah njih diećice.

40. I Grizogon bogoslovac,

Male i bratje Viško Lupi,
Piesmah i otác' znan viežbovac,
Obi Stonski pak biskupi,
Ki ostaviše nakon sebe
Svo'e mudrosti čudne ždriêbe.

Navlaš Lupa dielo ima,

U kom golem pismačija
Kaže očito Čifutima
Da došo je Isus Mesija
I drugoga da zaludi
Ufa'u vidit sliepi ljudi.

Vriedna meštra pregolema

I Pašata da podičim,
Buduć svietla znanja sprema,
Pripovieda trikrat Bnecim,
Tebi a u trešnji varh slobodni
Umri usion čelnik plodni.

Angjeo Gozze Dominožar,

Vid i Ambroz jedno sime,
Pârvi složi sveti Rožar
I veliko božje ime,
Drug pisaoce reda pridà,
Tret, tri piesni kralj-Davida.

Klemen Banjin, reda istoga,

Stištè izvârnsne svo'e sloveti,
Razmi korizme i svetoga
Pridošaštja u svih sveti',
I sad slave njega kriepost,
Um, pristalost, sladnost, liepost.

45. Niko Sagri, Maro Sketald,
Bene Kotrulj, Anton Medo,
Červar Stěfan, Dražić Monald,
Svi uzorito tvoje čedo,
Dubrovniče plemeniti,
Ki uvijek mudre dà na sviti.

Mnogo se ovih dielo vidi
Rukopisno i stišteno,
Njih zamira i njih slidi
Sve občinstvo naučeno,
Da je i u tom hvala tebi,
Ki si u svem slav pod nebi.

Sried otacah piesmeniti',
I u svem znanju naučeni
Vidju meju Ježuviti
Skup zamirit poklonjeni,
Vlaš Ragoca, Gundulića,
Mondegaja, Lukarića.

Meu kriepostim pàrvomu je:
Da od ljubavi božje dilo
I da jedno potribuje,
On je složio bogomilo
Piesni i duha od tišine,
Nov nauk škole i skupštine.

Grada odvietca Blaža sveta
Slave ukazat hoti jošti,
Kadi officij njegov smeta
Mnogom pomnjom i mudrosti,
Čim kraljujuć papa štì ga,
Krunom hvale okruni ga.

50. Drugom: diedstvo sve da svoje
Preprostrano, blagovito
Družbi Isusa darovo je,
Ufa'uc steći viečno mito,
Božjim sviětom on podaje
Svoja blaga, da uzdaje.

Trećem': ere u Napuli
Preizgledan život traje,
Sladko u piesnah hvali i huli,
A četvãrtom': ki umro je,
Er glasnica još mu 'e živa,
Pokli kor mu život piva.

Otac Frano de Martini
Rimski u sabor slavom diše,
Anzelm Bandur, Parižini
Resi sabor, dokli piše;
Ali obiuh sve nimamo
Vriedne spise, ké čekamo.

Glas je, Bandur da pismati
Iz gãrčkoga u latinsko
Rieč obranom još preobratì
Dielopravlje bizantinsko,
Naresiv ga svojim svetlima
Iskušanim' kriepostima.

Viju Ignatia opet Grada,
Gdi u naš grad svaki petak
Grajskim dušam prudno sklada
I izgovora svoj slovetak
Isusovih od mùk slavni',
Bogoslovlja meštar glavni.

55. Prepoštovan zakonitelj

Mihalj angjeo od Boždarh
 Sad sveleni poslenitelj
 Ubožkoga kapucarih
 Sveta reda, ki prosvieti
 Svoim naukom svud po svieti.

Od Ancire čelnik znani

I namiestnik Konstant grada,
 Rajmund sviětni bdeć Galani
 Riećim božjom ta oba stada,
 Slavan polag vućjih usta
 Pase, i grabit njih ne pušta.

Vlajo Lukić ali Gogi,

Živ poglavnik mudroskupa,
 Ki u hvale riečne elogi
 Bridoglasjem svih nadstupa,
 I kanonik Bunić s' njime,
 S' česa im se slavi ime.

Pak u pjesni i u govoru

Blagoriećtvo kad tko čuje
 Petrovića, u istom sboru,
 I Rikarda, tko ih ne štuje?
 Ki nadgrobja i nadpisja
 Čini družieh najuzvišja.

Stiepan Bašić vladostivan

Bistar tajnik i razboran,
 Kad je od koga šta upitan,
 Vieran gradu, premda otvoran,
 Kaže, što se kazat može,
 Što 'e izvani, ne pod kože.

60. Viju Gjorgjića i Aleti,

Zašto što od vas rekli niste?
 Er svoa hvala hvalu šteti,
 Za to od sebe nepraviste,
 Veći s toga glas vam reste,
 Neg što naučni i mudri jeste.

Mandaliena sva te al' hvali,

Kú s' složio slav Gjorgje ti,
 Čim pokajna griehē žali
 Svoim suzama, tvóm pameti,
 Ova kaže tebe u tebi,
 Glasi i kriepost tvú u sebi.

Kó bi u miru s' tih grad sviětan,

To i u rati i u boju
 Vazda hrabren i umietan,
 Dragu bljudeć slobod svoju,
 Odkad kralj mu Pavlimire
 Hti uzdignut biele mire.

Vārhu Lava oštrieh stinah

Da se silah neuzboji,
 I da dvornih sried vārlinah
 U gospodstvu kriepkom stoji,
 Odabrà mu za grajane
 Baš izhodne dva Rimljane.

Epidaure to jest stare

Razpàršane po đubravi,
 I jakosne svo'e vojare
 Za obran mu ké ostavi,
 Neka obi rimski puci
 Utvārde se u toj luci.

65. Meju luge i tårstice
 Strahljiva se ptica krije,
 A vårh stiene i litice
 Sivi oro gnjezdo vije,
 Da otle može lovit love
 I obranit svo'e sinove.

Ovce, koje su meu skrake,
 Kriu se, netom žamor čuju,
 Ne prištraša a junake
 Niedna sila, kú sretuju,
 I da 'e vas sviet suproč njima,
 Sårce i pamet straha nima.

Soldanu se najprije opira,
 Ki u mogućstvu svom obisan,
 Vojskom u tmi grad obstira,
 Kad stre Budvu, Kotor, Risan;
 A izpod njega hrò se ukrade,
 Na latinske da ide grade.

Arva se opet u jakosti,
 Kada Bodin kralj prevårli,
 Pun porazne nemilosti,
 Bojnom spravom nanj nahårli,
 Branislava bratučeda
 Da bieguća prime čeda.

Neprimiv ih, tu se stišèe,
 Da od mårzećih njizih glava'
 Kårvno učini svetilište,
 Nu narugan, Branislava,
 Koga s sobom sužna imà,
 Gàrdno izsieće rukam' svoima.

70. Stiepan Herceg, man s' Bargata
 Trieskovite i goruće
 Kumbre meće, kad mu vrata,
 I užgà tóke dvore i kuće,
 Sam čim se užgà bludniem dilom,
 Sina i ljubuvazè silom.

A prije kralja Vladislava
 Vaša oružja i previedi
 Varovaše grada zdrava,
 Njega odbivši sve zasiedi,
 Čim u potok s' lova triesnu,
 Gdi mneć våržè ćud nesviesnu.

I car Mehmed boj ne pravi
 Kad nanj vodi, konj pod njime
 Er popuznu, hod ustavi,
 I buduće ga zlatenime
 Mačem stigo gràd česiti,
 Nehti s vojskom napred iti.

On se ustavi, izza njega
 Dojdè Nehan Turčin ljuti,
 I iz Konavlja vilinjega
 Hoti na grad da se uputi,
 On se opriè prekoj sili,
 Čim se od zemlje svoje dili.

Na protivnih zanoveti'
 I kralj Uroš jadne rati
 Vam pripravi, dåržan sveti,
 I dvaš na vas vojstva prati,
 Kad Gundulić Ivò hrabren
 Potirà ih snažno na Bren.

75. I Ivojno i Vojisav,
I Altaman i Nikola
Knez od Helma, zloću slišav,
Vas i druge na okolo,
Kneza i Laz'ra htiše izdati,
Al' Nikola za svih plati.

Sve živuće tej dubrave
Vieće zrielo u svem više,
Bilo 'e naše i dāržave
Vazda spasno utočišće,
Dato i nama u nemoći
Pokriep sviěta i pomoći.

Malo harna prie Kotoru
I za rati tih mir doni,
I iztiranu sudu i sboru,
U najvećoj svoj progoni,
Bunu Medoja i Matija
Pokle ugasi, na se prijā.

'Ter plemiće izagnane
Opet u grad čini priti,
Neka sudce izabrane
Kako i prie bude imiti,
Budući da puk u jedu
Dobar izgled nij' susjedu.

Pak u većoj splietskoj smući,
Naši vitezi i vojvode,
Kada sitni puk mogući
Bieše iztieraο na prigode
Svo'e vlastele, njih primiše,
Vlast im i opet povratiše.

80. I najpārve buntovnike
Po zakonu stratit htiše,
Da na svoje plemenike
Novom bunom ne bi s' više
Navratili, poslie gore
Dižuć vahulj i huhore.

Potle naše vlastelinstvo
Ostā u staroj svojoj dīci,
I kad skoči ko'e sminstvo,
Progone se niekoľici,
Dažd od kārvi, led bojazni,
Rogobornom' puku hasni.

Nek se svaki grād izgleda,
Što pobuni pučke sile;
Er se ugasle nisu ureda,
U Napulj su drum udrile.
Gdie uzročī zlo prevēlo
Jedan huriat Masanielo.

'Tko se neće opotaknut',
Da od najhlapnijih podložnika'
Na općeni pod bi smaknut,
Bez krivine segaj vika,
Pukom ružnog kārvolije,
Dobri Karlo, kralj Anglije.

'Tvoji uresi i sbor slavni
Dāržati će svej u scini
Tvård Šibenik, Zadar ravni,
Korčul ribni, i Hvar vini,
Plemen Trogir, Kotor bojni,
A vārhu svih Spliet dostojni.

85. Bi i na pomoć s plavim svima
 Basiliju prie cesaru,
 Pak se Aleksiu oprí š njima
 I Bnetáčkom' duždu staru,
 I s kralj-Petrom borio je
 Prama Karlu od Angjioje.

Sad korablje sve upravi
 Proć Bnetčanom za Gjeuove,
 Za Bnetčane sad se stavi
 Suproč njima pomno na ove,
 Sad zoreći, u odluci
 Svej pravedan, svakoj ruci.

I u vremena nam bližija
 Bio 'e slavan ništa manje,
 Kada mnoštvo tvoih jemija'
 Dà na pomoć kralja od Španje,
 U dvi rati, koje imà
 S Portugalom i Jerbima.

Zato oružjem tvoih grajanah
 Slav Pidaure bjo 'e visti
 Vita Bobal, Nerenčanah
 Vojevoda ovi isti,
 Plavovojsku tierat uzda,
 I Kandiana vedra Dužda.

Mikle i Niko Bobalića,
 Dvaš razbiše na Tribine
 Nemanića i Barića,
 Kralje Rasie i Bosine,
 Volso a užgà cieć ukletve
 Ostoi pazar od Neretve.

90. Mikle, koi kad zaglavi
 Mir Bariću razbivenu,
 Za lietni mu harač stavi
 Da svo'em' vieću uzvišenu
 Klanja, pokle bi s nasarta
 Dvi bedeve i dva harta.

Poslie plavi i galije
 Ugrabiše Nemaniću,
 S njima i tóke svo'e delije,
 U Poljice pristališću,
 Da razsārčen taj ubovnik,
 Vojsku poslà na Dubrovnik.

Kad Miroslav brat mu vrući,
 S' treset hiljád' svojih konjika'
 Ništa učinit nemogući,
 Sva gradića bojna prika
 Užgà, i pojdè kad zlim jidom,
 Nič neškodiv vašim zidom.

Jak bad morski stienoviti,
 Koga váli nam probiju;
 Al' nakovan gvozdvoviti,
 Česti udarci koga biju,
 Grad stanovit sličan sebi
 Od nikogar skāršen nebi.

Niko, drugač buduće voja
 Vaše vojske u Konavlja,
 Oporića Radivoja
 Razbi, nek se već ustavlja
 Ban Miroslav miesta uhodit,
 I na obsied grada hodit.

95. A to, er kneza Radoslava
Vi primiste meju ine,
I učuvaste njega zdrava,
Ki sin kralja bi Dragine,
Koga od Zente tri Nemani
Iztiraše silom vani.

Maro Resta vojske brodi
Na četiri prem otoka,
Kad Brač, Vis, Hvar oslobodi,
I Korčulu od žestoka
Hærovo Bana i nemira,
Koga brambe sve satira.

I Nikola vaš Kaboga,
Vojvodeći tad galije,
Musarćiju velikoga
Razbi i vodah od Vestije,
Pak obori i tvårdinu,
Gdi sbivaše čudnu plinu.

Jakov Gundul, Maro Bunić,
Čim Ostoja vam prietiše,
Kad odstupi Sandalj Hranić,
Sva od Rame popališe,
I napokon isti Ostoja
Vlast izgubi s toga boja.

Volšo Bobal predrečeni,
Ki od cara jaka i tvårda
Niegda utvårði i obrani
Grad preteški Novobårda,
Pogle Lazar tiem silovo
Bieše i umri na Kosovo.

100. Pokli Stipan Balša padè,
Gjuraj Despot iste kuće
Hvaleć Volšu, kliče: „Grade
Ti me uzčuvà s' brane izuće“
Gjurgja i u grad pak brodiste,
Zeta i od cara zaštitiste.

Koi, prie nego bi potaran
Vašem' tårgu i vlastelom
Prikazà se u svem haran,
Oviev dignuv dikom vèlom
Na čast svoga svietla vića,
Razmi Sorga, Gjurgjevića.

Paskval Sorgo, ki pri njemu
Pårvi sviètnik prem sievaše,
Dubrovniku pram svojemu
Pravu ljubav er nošaše,
Sobom blago unj odprati,
Sebe i blago da zanj trati.

Kad bojazan vieća udara
I tiskaše 'Turák' zloba
Razsårčena ljuta cara,
Na grad svoj vam u toj doba
Zlatom prispi od izvani,
Da se viera i grad brani.

Nehti, nehti plemić vriedni,
Svoi grajani da izginu,
Bizančani jakno biedni,
Mehmet ko im glave skinu;
Er za rodno miesto drago
Prikratiše svoje blago.

105. Stiepu i Gjurgja, tej Despote
 Prijat htieste na branitbe,
 Prem zlotvorni da suprote
 Niegda užgaše vaše sitbe;
 Nu najveće tiem slavni ste,
 Nepriateljstvo er smiliste.

Zač rečene Despot-Bane
 I Hercege vi prijaste,
 I dâržeć ih u obrane
 Od sionstva varovaste,
 I kad biehu vam pitani,
 Nedaste ih grada vani.

Nesmotârni sionici
 Tej vam rati pošljahu,
 I s vojskami i s konjici
 Grad 'okolo podsiedahu,
 'Take smire vi târpeći,
 Vieru oskvârnit ne hoteći.

Kad prijazna smijâ srića,
 Ponositi vi ne biste
 Kad suprotna, toga cića
 Vaša sârca nerazbiste;
 Neg u vrieme svakojako
 Nosiste se svejer jako.

Jer ko star dub, koi žile
 Davne pruži u dubravi,
 S plasih vietrih na sve sile
 Staste kriegki, moćni, zdravi,
 Ne da'uć, ni svoj da zameće
 Čarv, koji ga na tle meće.

110. Amurate, strah od svita,
 Kad vam prieti, do života
 Banstvo nepriat, i upitâ
 Navlaš Gjurgja van Despota,
 Vi htiedoste prie umriti,
 Neg svo'u vieru potlačiti.

Nu kad mu odviet takov dojdè,
 Car začudjen htì slutiti:
 Dubrovniče pun slobode,
 Da uvijek imaš gospoditi
 Cieć viernosti neumârle,
 Vârh ké neima tvârdje vârlè.

Mate i Jovo od Lukarih,
 Vriednost kojih priljubiše
 Prem slavni kralj, od Madjarib,
 Koi oba vam uzvisiše;
 Bì obih dâržâv' pârvi Bane,
 Drugi, slavni priur Vrane.

Ivo, mlaji brat, oblada
 Cara od istoga Amurata
 Grad visoki Biograda,
 Ki s topovih tad ne svrata,
 Ter ga izbavi silne ognjice,
 U kriegposti svo'e desnice.

Gjurgjevići Maro i Mate,
 Neumârli biše obi:
 Jedan razbi kad Hârvate,
 A Musare drugi dobi,
 U boj vèli nesgasani
 Meu Liguri i Bnetčani.

115. Pri cesaru niste l' skoro
 Dičili se s Gundulićem
 Gjeneralom? ki izborno
 Vårhubojniem sjaše vićem,
 Cvaste u knjigah, cvaste u boju,
 Tim ste u mirnom sad pokoju.

Sad Gundulić Franatica,
 Gjenerala bratić vārli,
 Pri cesaru bojna ptica,
 S Turci s' årva neumārli
 U Ugarskoj zadnjih lieta',
 Svoga dunda sliedeć sviěta.

Frano Bunić, i on vlastelin
 Pri Eugeniu od Savoja,
 Raholeć se perjem bielim,
 Podgjeneral i podvoja,
 Tom' ratniku poglavitom'
 Redi vojske novim litom.

Toma Baselj, tolikora
 Vojevoda pešadije,
 Tõko godiš' služi skora
 Na ravnicaħ Ungarije,
 Hrabrenito suproč caru,
 Prijat vitez svom' cesaru.

Zatajati ni'e Rizarda,
 Stanovića grajanina,
 Kriepke ruke, svijeta tvārda,
 Bistra oka, sārca smina,
 Ki u istoj cesariji,
 Bì gjeneral najснаžniji.

120. Vladislavić svietao Sava,
 Sgodan sobnik vèlom' caru
 Moskoviskom', ki umnožava
 Viešt' carine svoem' gosparu,
 Skoro od pape ki 'e sad dvoren
 Zlatokriži vitez stvoren.

Čačku poslà za čas taku
 Od samura lihe i carne
 Dva podmeta po ulaku,
 Svoja svetost čim se ogārne,
 Tõke sciene i lieposti,
 Da ih hvalit ni'e moć dosti

Jero Gundul, ovo lani
 Služeć kralju Karlu trećem',
 U vruć ogrez dol' u Špani
 Arveći se snažno, većem
 U potieru umriě slavan,
 Svem' vojničtvu bojniki pravan.

Nataliću Jero odšetã
 Moskovskomu caru vèlom',
 Vårсно služi uzopeta
 Sladnom riećim, snažnim dielom,
 I njegove stražbe iste
 Vojvoda mu 'e viere čiste.

Šimun Flori, i on jakosti
 Meju Franske boje kazã,
 Da ga Didak Piro dosti
 I pohvali i prikazã,
 Sad vam Rafo vojstvo vodi,
 Hrabren Gozze s dobrom godi.

125. I s vašima Konavljani,
I s inima podložnici,
Čist vam mejaš svejer brani,
Ki, nikakvi protivnici,
Nestraši se, da pribrazdu,
Al' to ulože koju vraždu.

Ter opiruć oštro lice
Vojevoda vaš kušani,
Svim skazuje kakolice
Hoće bit se na poljani,
I kako se preslobodno
Ima branit miesto rodno.

Luka Barka glamazati,
Tvoj pučanin bi niekada,
Pak tãrgovac prebogati,
Ki sried biela Carigrada
Pãrva glava prudi tebi,
Vierna manet na potrebi.

Vrata ohola raztvorena
Kom' sve biahu u onom dvoru,
Vãrstan s carskih darovština',
I on vitez umriè skoru
Papin, osta'u dva netjaka,
Dragomanstvom svietla i jaka.

Jasne ljudi i gospodu
Kad bi vašu svu sbrojio,
Ko bi vazeo tu slobodu,
Jedã nebi se omãrsio?
Ni'e moć brojit tóke glave
Veoma té od dubrave.

130. Nje viećnici i vlasteli,
I prie i sad vazda česni;
Gdi su al' knezi umiteli
U vladanju svi potezni,
Ki dãržaše viećnom slavom
Grad meu Vukom i meu Lavom.

Tko se čuva, Bog ga čuva,
A tko bdije, propast neće,
Svojom pomnom svak se uzčuva
Od svakakve zlé nesreće,
Vuka i Lava svi boju se,
Pievca i ognja kí strašu se.

A što 'e pievac? nego bdenje!
Što je oganj? neg sãrčanstvo!
S timi dvima uzdãržan je
U slobodi grad i plemstvo
Od gospode tej čestite,
Koja cvate meju svite.

S kojih grad viek nepopusti
Ni razpedalj zemlje svoje,
A krajinom što opusti,
Cieća ratih da-se broje.
Sva na pinez zlatan kúpi,
Al po daru s blagom skupi.

Starih mudros i njihova
Pamet i svièt vas proslavi,
Liepe otoke od Lastova
I od Lopuda vam dobavi,
A pri Raškom kralju Uroši
Bren i Šumet pak izprosi.

135. Koločep i Mljet na groše,
 Gdi A'ezilaj polač sgradi,
 Neizbrojne dotekoše,
 Gdi opiran sin mu mladi
 Složil pjesni plovnih riba',
 Nad jezerom čim se giba.

Ké iz pućine mora sinja
 Tu uletiše na valove,
 Gdi neizhitna njih sladinja
 Dovabi ih i dozove,
 Svaki razkoš gdi sada je,
 Kô zemaljski tuj raj da je.

Na istom Mlietnom njegda otoku
 I svet Pavó na plam văržè
 Ljutu zmiyu i žestoku,
 Ká se u ruke njemu tăržè,
 Kad ga bieše na ono žaló
 Topno more dotieralo.

Siva Silvom, kad k'vam biže
 Bogoslava sin i ljubi;
 Er se sionstvo na njih diže
 I braću mu svu pogubi,
 S' malo pienéz' on na dlanu
 Pustí Lopud i županu.

Kneza Helma od Stiepana,
 Stonskim Rátom i s' otoci,
 Bosanskoga vārla bana
 S' obi strane koga moći
 Rieka i more u tišini,
 Ki 'e plodan kraj u tustini.

140. Za 'toj na ti art nekada
 Retin golem grad zidaše,
 Vide mu se jedva sada
 Obilježja, vārh kieh sjaše.
 Tako vrieme, ké od prije
 Slave biehu, zemljom krije.

Polimorje i Kurilu
 Od Ostoje poslić kralja,
 A Konavlja župu cilu
 Vojevode od Sandalja,
 S' kima vama prōduljiše
 Stanje vaše duplo više.

Da osvem manjih pēf otóka'
 Golema su posred mora,
 I od Neretve put iztoka
 Tja do Boke od Kotora,
 Plodno i liepo zadavanje
 Obilato uzdržanje.

Mnoga 'e sumnja meu sloveći,
 Dostojnije što je hvale?
 Umiet shranit, al doteći?
 Dat, al branit od navale
 Svoja dobra? Vas u svem' časte,
 Vi u svem razum pokazaste.

Pavlimire zide osnovà,
 I liep templo svet Stiepana,
 Više i blago kom' darovà
 Od ostanka od svetčana,
 Ká iz Rima doní njemu,
 Da pàrvine dá Višnjemu.

145. Prionut će, i jer nije
 Dobro grada nijednoga
 Stavno, čuvat tko neumije,
 Srećne od časti slavna Boga,
 Ki ako rukom svom nebrani,
 Man su zidi i grajani.

Pak i zakon prave vire
 Jačji 'e od mira i od kamena,
 Kim se huda zloća stire,
 A kriepos je uzvišena,
 Blago, 'er zakon tebe resi
 A i čuva kralj s nebesi'.

Od sad 'zvana sva gospoda,
 Vedri kralji, 'svietli bani,
 K vam su utekli, da sloboda
 Vaša ih čuva i obrani,
 I da ih časti, i da ih čita,
 Kad pridoše s' preko svita.

Sahraniste vazda harni
 Poglavistvo prijatelja',
 I njih ženstvo, blagodarni,
 Zabaviste sried veselja,
 Žudeć, da sav grad čas š njima
 Razkoš i utok uvijek prima.

Bosne, Rasie, Ingiltere
 Kralji, svoj'ma kraljicami,
 Biuć pristali prieko miere,
 Vam i vašim vladikami
 Dužni ostaše, njih u hođu
 Dvoreć, a one u pohodu.

150. S pridržanja i s prijastva
 Bošnjak Stiepan kad se ukloni,
 Pun kraljevskog' blagodarstva
 Kašteo Brenski vam pokloni,
 Zatonj, Omblu i Gravožu,
 Velmi dragu, jer uz kožu.

Dà, po smàrti kralja svóga
 I kraljica Margarita,
 Pridè s straha slavoboga,
 I koludra već povita,
 Da vam križa kus pričini
 Svetih, i umri tu u občini.

Ká u vaš grad svoem' imenu
 Svetoj Mari càrkvu dignù,
 U blaženom kad vremenu
 Vi cvatoste, car namignù
 Na Ciprianski otok laki,
 Koga obsiedè Selim jaki.

Kralja od France unuk kada
 S' vèlim banom od Austrije
 Vaše kraje bieše ob'ada',
 Hodeć na put od Širije,
 Na obhodu groba sveta
 Njih prijaste častno opeta.

Gospodična sinjska Urica
 Nemačkoga rod Stiepana,
 I Isabeta pak kraljica
 S sinom Stiepe Kotromana,
 Zatirani tu ubigoše
 Prednja i stanja s' vas stigoše.

155. Kralj Dragutin k vam je sašo,
 Križ Jezusov da poljubi,
 Jedà bi mu grieh odašo
 Cieća otca, koga ubi,
 Činiste i njem' priazni obilne
 Meu blage gostbe i milne.

I udovica Teodora
 Mihovila bugarskoga,
 I sin Šišman pridè s mora,
 Biežeć strica neviernoga,
 Koga učini sàrbski Dušan
 Kraljem, umriè pokle Šišman.

Paleolog cesar Ivan,
 Bojeći se Bajazeta,
 Vas presnećen i snetivan,
 Pokli u grad vaš pošeta,
 Složi Bane od zapada,
 I ogrez sgubi š njih nesklada.

I budući s njim u parča
 I ugarski Šišman vārli,
 S vašim driebom niegda izkàrcà
 U Špliet stolni neumārli,
 Gdi od vas gošten bi u plaho,
 Čim je u kraljstvo svo'e odjaho.

Sigismunda i Vladislava
 Kralje ugarske opet priaste,
 Kad množina turskih lava'
 Njih premožè, kih čitaste
 Preobilno, oba živa
 Čim prebrode vaša driva.

160. Ki Sigismund vam darovà
 Srećni barjak Matijaša,
 Ki vas drugiem svej varovà,
 To jes vašeg' sveta Vlaša
 Slavniem stiegim, pod kojima
 Dvoje sàrce vitez imà.

Naskol vaš knez poglaviti,
 I ki 'e nazvan vārhu-knezom,
 Ki viekostan vitez sviti
 Zlatne ostroge slavniem vezom,
 Kú čast prijà od istoga
 Kralja Matie ugarskoga.

Kad stieg Vlašev razstirete,
 Najpriè Bogu i dievici
 Pukom slavu vapijete,
 Nek vam su u svem pomoćnici.
 Posebojno svet dievice,
 Pak sve svete i svetice.

Vi Orlanda glasovita,
 Ki razstirà sve Musare,
 Niegovaste puni svita,
 Klanjajuć mu tóke dare,
 Dignuv kip mu još kameni,
 Da je u viečnoj uspomeni.

Tako kasnie grad usadi
 Pracat Mikuli pučaninu,
 S tvàrda tuća kip kavadi,
 Ko dragomu vlastelinu,
 I dostojstva cieć njegova
 Podigoste sried dvorova'.

165. Od Kamila i Kamilu ;

Jer u miestu i on preminu,
 U malahno hvalu cilu
 Nadpisaste u jednu stinu,
 Zamira se koja vidom
 Sred ružara meju zidom.

U istoj carkvi grob je s vana
 S štitom trage Omučević,
 Petar, Damjan, Hrelja bana,
 Gdi je netjak blag Knežević
 Milo ukopan svojmi sini,
 Utauč pokoj na visini.

Toga ožaka meju vama
 Živu bratja Domjan Mate,
 Ki uzdrže svetlog plama
 Davna plemstva i bogate
 Slobostine, njim su i darí
 Banah, kraljah i cesari'.

Škanderbega hrabrenoga
 Jur kad Mehmed s Albanije
 Niegda iztierà, kaono svoga
 Prigàrliste, da nazlije
 Turske vam se razsàrčiše,
 I harač vam pridupliše.

Neohodim Soderina
 Petra, u svój ki nesreći
 Iz latinskih pokrajina'
 Vam pod krilo htìe uteći,
 Dugo 'e Bane i Despote
 Broit, shraniste kim živote.

170. Istieh svietah baštinici,

I sad živu i život će,
 I hrabreni zaštitnici
 Rodna grada vaviek bit će,
 U svoj voljnoj zapovidi
 Odlučujuć, što im se vidi.

A imaju u onoj strani
 Svo'e dohodke od općine,
 S kim se dârže u obrani,
 Da nepadu u lovine
 Koga liha, ki bârž hlèpf,
 Da se i on tu priliepf.

U krajeve pak svietovne
 Mnogo uživa slobostine
 Njih tãrgostvo, i darovne
 Odpustnosti od carine,
 Odkle vadu oni isti
 Čudne prude i koristi.

Pak pomorac korabljima,
 S kojimi brodi svud po svietu,
 Što nenosi vlastelima?
 S onim blagom, koje u lietu
 Posred morske pogibieli
 Istok i zapad njemu dieli.

Al nemogu nijednoga
 Ni jastreba bistre oči
 Doseć izvor zlata onoga,
 Koj im blago ovo toči,
 Znam, da blago im od svud plove,
 Kako? ni'e znat vlastne skrove.

175. Njegda lavčić u onom lugu,
 Kažué lovít ina zvirja,
 Rádi lovít slobod dugu,
 A po trešnji sried razmirja;
 Ali čim se zid pokárplja,
 Lav nemože da ga sdárplja.

S druge strane razdiriti
 Nakan glavu vuk prežaše,
 I da bude nju zgrabiti,
 Zube i nokte sve oštraše;
 Al meu vukle i zasiede
 Istom rignù tmaste jede.

Slavni Maro vaš Kaboga,
 Vrieme od trusa najbiednije
 Iz tamnice zvan od Boga,
 Dok se pao grad sgradio nije,
 Uml uzdržat na beside
 Krajšne vlasti, obe bride.

Ké se htieše pospiešeno
 Váruh njega nadtiecati,
 Da svak, premda razrušeno,
 Miesto sebi bude imati,
 Kada Maro dvoecním' rieči
 Njih uzdaržà i zaprieči.

Ter čim stiene zaklača'u se,
 Čim su izvárstno zide hitre
 Sgradili u hip, ko da su se
 U Tebanske krieptos citre,
 I on hitar u obrani
 Kad grad vidi, slobod shrani.

180. Noće Vile, ké stanuju
 U dubravi sve zelenoj,
 Da se lica druga štuju
 Neg zemaljska, i poštenoj
 Dievi svetoj od dubrava',
 Ká tu siedí, i tamjan dava.

Neće ni Bog, gospostvima
 Ki provida i svim vlada,
 Da se s' družieh oblast ima
 Počepati iz nenada,
 Bez razloga i bez volje,
 Da se draga last zakolje.

I Vlašícáh tá baština
 Inoplemcem da dopade,
 I slovinska otačbina
 Slobodnosti da se dade,
 Liep smok lavom i liscam,
 Al poždroviem siviem ticam.

Grad jak, umiet, liep, što 'e dosti
 Me'u snažniem dvima vlasti,
 Uzdrží se u svoj prosti
 Pun poštenja i pun časti,
 Ko Palmira me'u Rimljani
 Njegda, Parthi me'u Aziani.

Plemstvom, sviětom i svim, što ima,
 More se uprav on takmiti
 S latinskiem' gradovima,
 Koji slove na sem svíti,
 A dáržati svu dubravu
 Za gradovah našieh glavu.

185. Jakno oró, kralj od pticah,
 Reć bi, k suncu da diže se
 Krilmi dviuh svo'ih glavicah,
 Meu kih hitro prostire se
 Od istoka put zapada
 Sried Bergata i Vergada.

Uzorate ké planine
 Od poludna i sievera,
 Nepremožne njem tvárdine
 Zatvaraju od licumiera,
 Štraha neima da ga oštete
 Trieskih topah nagle štete.

Mire njemu njegda užesta,
 Čim ga papa s' vlasti rinù,
 Sigismundo Malatesta
 Svietli gospar u Riminu,
 Kadano se tute shrani
 Pamećija izabrani.

Čin' se, tute blaženiti
 Da on perivoj uzresto je,
 Polubogah viekoviti'
 Na elizskom polju kí bio je,
 Tu su Anfioni i Apoli
 Ljubeznivi, bezoholi.

Rek' bi, da Orfej tu se rodi
 I darová bugarkinje,
 Nek se jazik njegov odi
 Liepše pieva i začinjje,
 Pače i grob njih da u grad prini
 Svo'ih slavićah sklad istini.

190. A da Neantu nij' ostala,
 Nego Vami citra čudna,
 Njega nebi razdàrpala
 Zvonukanja cieć neprudna,
 Šarčeba pasja, er ne uml
 Vårstnost teglit kakono vi.

Vidim, da u toj Dubravi je
 Slavni Parnas i Elikone
 Vir, gdi Muze i Gracije
 Za'edno sbore, da tu zvone
 Sladke piesni, ké pievaju
 I da slaje poigraju.

Tu Eskulapi Pidauriti
 Od liečnikah Bog pristo je,
 Kađ ozdravni zmaj neubiti
 Rimskim drievedom doplivo je,
 Koi brodom prieko mora
 Rim izbavi od pomora.

Tu Diana primamljena,
 Odkad Templo nje užgá' je
 Skrunjen Rostrat zla siemena,
 Viekovite dnevi traje,
 I ove gaje srećne i guste
 Ište, i striela zvieri puste.

Pokli nje oba oborihu
 Tempa u Efesu i Taurici,
 Gdi se od prije posvetihu
 Čistoj dievi i božici
 Ljudska tiela nepristojno,
 Ká sad brani posobojno.

195. Blizu u Captat nahodi se
I ona spila hladna mila,
Gdi Latonia pokoji se,
Kad dogrusti joj luk i strila,
I svo'im diklam lov uzmakne,
Da tu siede i odahne.

Zatvoraju nju spleteni
Rudi jasen, drien žestoki,
Ivka biela, tis ježeni,
Gusti javor, briest široki,
Bor, česvina, hrast i jila
Kih viek ne izdri vihra sila.

Po granjenju čuži i gnjízda
Mnozieh pticah, jako skladno
Ko žuberi rado i zvižda
Vas dan u ono miesto hladno,
Vabeć na svoje pieve i cvile
Planinkinje hitre Víle.

Kad sletíše, tu ostaše,
Čuvši Orfea pietke krasne,
I jer slišav slaje glase,
Ké ih male, ké ih blazne,
Tu su za uvijek sustavljene,
Kó da su i one opanjene.

U istoj staji zlí kralj Kadmo
Njegda himben potají se,
Pak družini viknú kradmo,
I u zmaja obrati se,
Plieneć roblje u okolo
Sgradi groblje svo'e oholo.

200. Tu i buduće se od ždrakuna,
Koga sažgà Hilar sveti,
Izkotila zmaja suna,
Vojaš strašni izopeti,
Kí obtičuć polja i luge
Zadà miestim mnoge tuge.

Kleta sárda, puna gnjiva
Podriè stabla sva okoli,
I leteći preko njiva'
Splesà sietbe i ogoli,
Pali trave, trovà vire,
Pobi stada, klà pastire.

Kad Diva se na puk smili,
Od zla toga da ga izbavi,
Luk uhvati, ter ustrilí
Zvier nemilu, kú zadaví,
Pak zaljubi miesto ugodno,
Ko da joj je miesto rodno.

Gogoljajuć čim tu izlazi
Tih hladenać izpod spile,
Miesečno se preobrazi,
Puno unj lišće Trivie bile,
Kó pod ove, kliče, stine
Svej stat ima bez izmine.

Nek' Bistonski miesec barta,
Tu mu nedam ja mieniti,
Druzíeh indi neka svarta,
Tu njegova neće biti
Vieku mraka, da sam zdrava,
Miesec nosi moja glava.

205. Tu ti u luci Kadma istoga
Sried plandišta rodnieh stada'
Dalje ugradi njegda svoga
Rim Pidaura biela grada,
Sad perivoj Esperieda
Dubrovčanah svud se gleda.

Kud čestokrat razmi lití
S gospojami izhodíte,
Tu i u pribju plemeniti
Razliko se plakirite,
Čim vienčace vi'u curice,
Tancav i igrav na sliepice.

Pak u družbi svak s rodbinom
Na otočke svoje dvore,
Zabavljate se igrom inom
U plavćicah brodeć more,
Kud ribate pivajuć pjesní
U pokoju i ljubezni.

Da sve, što 'e ké utíhe
U svakomu velom gradu,
I vladike naše tíhe
Na seoskom mirnom hladu
Dostiguju bez čičelja
Poda siencom sried veselja.

Gdi se ovako liepo uživa,
Blaženost je tute prava,
Dika puna, mladost živa,
Zdrav radosna, radost zdrava,
Što se žudi, sve se ima,
Drago sàrcu i očima.

210. Tu bliz' Ombla potečè se,
Ká u bistrom prima krilu,
Pokle loveć izmori se,
Gor' rečenu čistu Vilu,
Kú opere i razhladi
Od vrućine i od čadi.

Tu š njom blude i igraju
U skrovito nje dievice,
Ké za mladce nič nehaju,
Častne bo su lovčarice,
I liepotom svom sunčanom
Zvier, ne ljude, strla'u ranom.

S duga teka skupne a trudne,
Svaka s lica znoj otíra,
I van vari od poludne
Svukuju se polag vira,
Gdi meu vode i meu lišću
Sienu traže, vietrić išću.

Drohnu ružu dikle ohole
Svom bieloćom dobivaju,
I jur buduć nogom gole,
Niće cvieće, gdi stupaju,
Nu ogole kad sva úda,
Procvasti će cvietje svuda.

Sumlje nije, kliče Diana,
Da nas tkogod tu zateče,
Zato družbo má izbrana,
Stav'te oružja na daleče,
I u ovoj hladnoj vodi
Plavaj svaka u slobodi.

215. One tada svaka svoje
 Vãrgnuv na stran lúk i striele,
 Na ljuvene perivoje
 Švo'e odkriva liere biele,
 I niedna im strana neostà,
 Ká nij' nága, ka nij' prosta.

Jakno zvezde, kad u miru
 More stàne, u njem sjaju :
 Tako i dieve u onom viru
 Svóm liepotom laskataju,
 A Lucina u istoj vodi
 Ko miesec im kolo vodi.

Vãrh svieh liepa sried jezera
 Prevodica njih se ukazà,
 Njoj iz bielih pãrsih zora,
 Miesec sinù iz obraza,
 A iz veselih bistrieh očí'
 Svietlo sunce od istočí.

Venere joj smiesi uda,
 Stvorì obraz nje brat Febo,
 Meu ostala svoja čuda
 Kad ostavi tretje nebo,
 Jove a u dažd preobratjen
 Dvoj vãrh čela pram pozlatjen.

Viek se, ko ova' ni' ukazala
 Perivojna sriedu cvieća,
 Al na zemlji, al na žala'
 Al nebeskih posried svieća'
 Liepša, oblja, svietlja, mila
 Ruža, perla, zvezda, Vila.

220. Tu prem lovit da prestanu
 Zvierje od planín' i od lúga',
 Meju sobom slaju hranu,
 Novi naćin lova duga,
 Svaka lovit oko sebe
 Radeć, drugu dražju vrebe.

Ti bi reko, da u té vode
 Ne, ne vile vihrieh gora',
 Na vrućini tanćac vode,
 Neg' smigive sinja mora :
 Neg' što su ove sve luštrate,
 A one niesu ni kosmate.

Na mejdanu tiha vira ;
 Prećaju se i pregone,
 U arvanju sried potira
 Bez oružja svega one,
 Čim jurišem na družice
 Napru, meu se zatoćnice.

Jedna drugu hitro tira ;
 Kad uhiti, tad potisne,
 Sladko u nju oći upíra,
 I celiva, kad pritisne,
 Opet tira, ako ubigne
 Drugoj, druži čim namigne.

Jedna sãrne, druga štiti
 Dragu drúgu posred vóda',
 Plovom sledi, valom prití
 Njeka, a njeka batkom boda,
 S sniegom blju, srebrom pláću,
 A uzigrane vode skaću.

225. Opet ova onu slagá,
Onu ova tiem upire;
Kad sladko se prinemaga
Ova, ona slaje umire,
Koja dàrži, koja škropi,
Kad prigàrli tada topi.

Preskakuje ona ovu,
Ova onu prekoraca,
Da dobude nju u plovu,
Izpod nje se izkobaca,
Kad tá stiska nju zatvorom,
Ona se u dno baca norom.

Njeke jašu, jahat nike
Puštaju se svoj pribloj,
Ká kroz smiehe prevelike
Pada u njedra družu miloj,
Gdi na biele mehke pàrsi
San uhiti i dovàrši.

Rekoh biele i rumene,
Blaga narav ké joj stavi
Za blazine dvi blažene,
I meden sat od ljubavi
Neteknute, paček radje
Dvi jabuke svih najsladje.

Njeke iz nova preobazru se
Ká ée koju móć povalit,
Njeke škakljem podražu'u se,
Da ih nije móć odvalit,
Viču: Ostav'te boke nage,
Dušn izpustih, duše drage!

230. Koja prieteć pàrst zagrizá
I hoće se da osveti,
Ká dobitnu vil ugrizá
I odtiska svoj'mi petí,
Noge joj ova razkoračí,
A ona rukom sram oblačí.

Vrućim krisom u svo'e vede,
Hladi ih voda, poji i pláka,
Ter čím prima na oglede
Dievičanska úda svaka,
Vlažna struja svih celiva,
S česa veću slas dobiva.

Kroz maskare mile i drage,
Od hitrine sve vàrst novu
Iznahode dikle nage,
Čim u kupelj hitro plovu,
Gdi razstrije u ljubavi
Svaka liepos od naravi.

Ter se gladu, ter se plešću
I gàrle se meju njima,
Šad se ljube, sada mlešću
Mile dojke liepim svima,
Šad zatvara'u, sad otvore
Skrovnja miesta, s kih nas more.

Najposlie sladke rati
Hteć dovàršit za'edno ureda,
Počeše se celivatí
U načine skladna reda,
Da kad ona, kada ova,
Neostà niedna bez celova'.

235. Kó u rusi počivaše

Sred njih ustih ljub vesela,
 U té celove izpievaše
 Mede ugodne ko i pčela,
 Vele bielje vele slaje,
 Nego Ibla ké nam šalje.

I lovčari, i lovine

One su iste meju sobom,
 Jedna drugoj meju pine
 Krije vārke niednom zlobom,
 Sve naskake, sve navale
 Njih su igre, šege, šale.

Luk su obārve, oči strīle,

Jaka mreža drago lice,
 A gvožda su i putile
 Biela stegna i mišice,
 Ostca i vesk zlati prami,
 Oštro koplje podsmieh sámī.

Na iglendiše tieh izbrane

Nasmijà se kraj oholi,
 Dublje od slasti sklonì grane,
 A sletiše ptice dolì,
 Voda romon dà, nek stane
 I nemore da neplane.

Vir u mlieko vas se obrati,

Srebrom kraj se htì prikriti,
 Počè mánom lùg kapati,
 A ptičice žuberiti,
 Trava cvietjem procvà i sinù,
 Da nanj dikle opočinu.

240. Njegda Ateun hotì siono,

Sám sakriv se meju hraste,
 Nasladiti oko smiono
 Nage pírléc dieve časte,
 Kad od lovca jelen nastà,
 Sva mu i vižljad život razstà.

Kada stegnūt od svoje desi

Kadmov unuk uzoriti,
 Dragu želju čim utieši,
 Svoim razdritjem jaoh, nasiti,
 Pse Malampa i Hektara
 Neštedišè ki gospara.

Nu ako je ká krivina

Razgledati stvari liepe,
 Neka 'e viećnih tmñ pokrīna,
 Bione oči da osliepe,
 Jedà uzroci nebi bili
 Tiela i duše pogibili.

Plemkinjica tej dubrave,

I sad ko neć' š njih umrtí,
 Časne hvali sve zabave
 I nemoj se supaziti,
 I steći ćeš dobrostvore,
 Ké ti ugrabit sviet nemore.

Ako ukras koji vidiš,

Da bludnosti duh zanosi,
 Ne čin' dugo da posidiš,
 Pozrij razlog, kako prosi,
 Vidj, al oči neupili;
 Er porazom vila strīli.

245. I sad u tom slavnom gradu
 Vârhu svih liepe hitre Vile,
 I stranikom sârca krađu
 Kroz nekakve skrovne sile,
 Ter kad već se odpravljaju,
 Tu im sârca ostavljaju.

Ako i zaman sârce tu je
 Plemenitih od gospoja',
 Nit se mari nit se štuje,
 Same er ljube sârca svoja,
 Sârce a svako ko 'e izzvano,
 Tu ostaje samostano.

Časno ih je svih dvoriti,
 Dat im poklon i pozdrave,
 Misli a zlobne ukloniti
 Tko žudi imat kosti zdrave,
 Zaman njegda tu i ja snubih,
 Dojdoh, vidih, sebe gubih.

Lava staro imeonstvo
 Još Dubrovnik naš uzdržži,
 Himbenikom vratolomstvo
 Jošter nosi, jošter pârži,
 Hrid ima, obraz da oholi
 Čim penje se, pade doli.

Tako opravih, a Vil kliče
 Izza mene mudra Klio:
 „Liep, uzorit Dubrovniče,
 Uviek živio, uviek bio,
 I gledalo tvú dobrotu
 Svejer sunce u životu!“

250. Epidavra biela grada
 Sviatli rode, jasni iztoče,
 Nećeš tvoga zriet zapada,
 Slavan bit ćeš ko i počè.
 Rasti, rasti u krieposti
 Na daleko sve silosti!

Rasti rekoh, bezkončane
 Nedospitne prepun sreće,
 Uzviš' vârhe, razšir' grane,
 Má dubravo svejer veće,
 Neka svak zna, da uzmnaža
 Grad, komu je nebo straža.

Dokle zviezde vârhu svieta
 Stanovite stati budu,
 I tvá doba, i tvá lieta
 Viečna i jasna tebi uzbudu,
 I vlasteostva tvoja izbrana
 Bit će svemu rodu znana.

Sa svieh krajah robovati
 Tvoe susiedstvo i da gledaš,
 Ipak car grabni gonetati
 Htie, da s' njega ti ne predaš,
 Dok se uzdržat s tvo'e viernosti
 Češ na stolu slobodnosti.

I lieporik Spliet ti grade
 Sluti, scieneć tvoju diku,
 Da kô prie, tako i sade
 I u sve duge vieke viku
 Imaš bit zdrav, živ, slobodan,
 Ljudem vieran, Bogu zgodan.

PIEVANJE JEDANAESTO.

Nadglasje.

*Bnetačkoga kraljna od Grada
Bogoljubstva, jacieh svätih,
Mudrovlasti, liepih sgrada',
Kučah ožakah plemenitih,
Jasnih ljudih, gospoj, srića',
Slave, slobodi i dobića.*

*Svoga od Lava, svoje mudrosti,
Hrabrenosti prave vire,
Dievičanstva, viečnje prosti,
Tim zaglavljam, da se umire
Svetom papi kàrstne vlasti,
Krenu i putem veće časti.*

1. Grade krunom okrunjeni,
Spliet podložan po kom žive
S svom dáržavom, dopust meni,
Da upravim slave pive,
Visokonstvu tvoje vlasti,
Prie neg mi je u grob pasti.

Blago rači darovati
Milost, da te i ja mogu
Slavskom svietu prikazati,
Kó sam dáržan po razlogu;
Sve njegove kra'ine silne
Nek tvé čuju slave obilne.

Neka svoju sminost sklonu,
I mogućta i gospodstva,
I prietolju tvom' poklonu
Svi jazici i narodstva,
Kad tvá mudrost uznosita
Već je mogla, neg diel svita.

Er čim bridom na te sàrnu,
Močno njemu kadkad odoli,
Svu vârloću stegnù i svàrnù
Na tvoj vienac mnogom soli,
I uz kamen tvé mudrosti
Stavi adamant od jakosti.

5. Koj se neda udariti,
I udorce s sebe odbiva,
Ter gdi biju nanj svi mlati,
Pod njima se neraztira,
I u svetlosti dočim sjaje,
Snage kâršeć, ciel ostaje.

Kamo i tvoji glasoviti
Gjenerali, bani vèli?
Ki ljubavim podložiti
Sârca umiše svej veseli,
Gdi 'e Moresin, a gdi Ćuran,
Gdi Valierac, gdi li Griman?

Bernard, Donat, Riva gdi je,
Molin, Dolfin, Močenigo,
Ki još živu tri delije,
Kanal, Pizan, Barbarigo,
Zen, Pasqualig, Kontareni,
Priul, Barbar prehrabreni?

Molin, Norin ki oluja,
Dolfin, Čitluk ki pregradi,
Pak obadva vojštva tvoja
Protna i škodna u zavadi
Sustaviše po svoem sviètu,
U Italiju tiem poplietu.

Marin Zorzi, Marin Zane,
Ki skazahu mudrost svoju,
Kornar, glave veomi znane,
Vârhdobitnik u svem boju,
Ki krajinu svu razmače,
Tursko i naglos ki potlače,

10. Koi bojne družbe u rede
Umiaše sporediti,
I njih s hitre svo'e besiede
Po ravnicaš taboriti,
I pod gradim, i na polju
Vojske im razbit na svu volju.

Sinj, Knin, Napulj, i grad Novi
Snagom, varkom duždu uhvatì,
Atlagića Pašu ulovi,
Pak u Brešu njega odpravi
Da na mejah trovna guja
Nebi opeta rate bluja'.

Novi, Tvârdko koga sgradi,
Tvârda mnogo polag móra,
I u troj objat ki ogradi
Tabiome od izgora
Hvasta neimajuć, da s ké slike
Neće odhârvan bit u víke.

Napuo, žešćad vârlovita
S kadrom stienom sriedu polja
Dvo'e kraljestvo ki zaštita,
Njega odpustit bl nevolja
Žešćem' caru radi mira,
Smut da veću nezadira.

Vendramini kamo pridni,
Memo, Belehj, Loredani,
Zorzi i Molin, dužd pak vridni,
Badovari i Grimani,
Venjer, Lordan, i ostali
Slavni mnozi gjenerali?

15. Gdi su Foskol, Foscarenac,
 Ki se arvaše prama Klisu,
 I dočekav na Dračenac
 Turke, ubiše ih dobru isu,
 Pak oteše varlo misto,
 Kó zlo stiskà Spliet zaisto.

Tu gjeneral od konjika'
 Smion Zorzi Turkom se oprl,
 K vojsci našieh kad piešnika'
 Jur smetenih paša doprl,
 I Alaj barjak pokle mu otè,
 Razbi ga i š njim guse protè.

Providitelji i Šindici,
 U oštrini kí siedjahu,
 Dobre s' dari, a zlè s' bliči
 Pravom pravdom pedepsahu,
 I gradove i otoke
 Uzdàržaše bez utroke :

Blag Soranco, mudar Naní,
 Ki metnuše meje s' Cari,
 Zadnji i Ivan bdec Grimani
 Na granicah komisari,
 Ki protegnu i zaglavi
 Trojni mejaš u svoj stavi.

Gjak Moćenik Leonardo,
 Ki u pàrvi obsied od Kandije
 Na Martineng stoječ tvrdo
 Odbì uzašle jur spahije,
 I svojim mačem kad izleti,
 Grad izbavl' od vazeti,

20. Kamo i vrući Moresini,
 Ki podložì kraljstvo, More,
 Ujà, popali i poplini
 Turske grade i šatore,
 Kom' zavidost ne zabrani,
 Da se dužkí roj mu hrani.

Sried slobodna i velika
 Grada taji se često zloba,
 Da komu je slave dika,
 Kriepost, blago, čest osoba,
 Zlo gazi se s nenavisti
 Jer se kaže mnozieh viši.

Što i on čini varh Kandije
 S ostalima vlastelini,
 Prij' i poslie pismačije
 Tvoji ti kažu po istini,
 Bemb', Sabelik, Moresini,
 Nan, Paruta, Kontarini.

Za tvú slobod, tvo'e uzumnoštvò,
 Za uzdržat svoja stanja,
 Tvoje kralje, tvo'e gospodstvo,
 Čast i diku od vladanja,
 Za braniti pravu viru,
 Kopnom, morem, u ratu, i miru.

Što Hipati, Kalvi, Oreoli,
 Troni, Ciani, Kandiani,
 Zeni, Čigonja i Dandoli,
 Griman, Korner, Gjustiniani,
 Laudi, Koki, Kontarini,
 Dolfin, Zagred, Foskarini?

25. Kapel, Pisan, Močenigi,
Soranc, Emi i Parute,
Loredani, Barbarigi,
Lezze, Foskari i Sanute,
Mule, Erici, Lipomani,
Zorzi, Bolani i Čurani.

Trebisani, Mavroceni,
Kalbi, Duodi, Badovari,
I s Molini, Vendrameni.
Ruzin, Minoti i Barbari,
Korer, Diedi, Bembi, Priuli,
Basadone, Fin s Tiepuli.

Što Bencuni, što Venieri,
Gjusti, Baroci i Kanali,
Muaz, Pezari i Valieri,
Malipieri i Kavali,
Gradenigi, Savornjani,
Mori, Orij, Griti, Nani?

Što Marcelli, Riu, Garzoni,
Longi, Mosti, Mini, Zani,
Batal, Miheli, Ottoboni,
Balbi, Magni, Memi, Liani,
Martinengi, Navaeri,
Donad, Bernard i Falieri?

Vianol, Basei, Bondumieri,
Raffi, Ponte, Bragadeni,
Čelsi, Zagur, Goc, Renieri,
Vittur, Polan, Soderini,
Paskvaligi, Manolessi,
Kavortorte, Valaressi?

30. Što Kalergi, Gabriel, Boni,
Grion, Brian i Kverini,
Belen, Latia, Salamoni,
Vidman, Korej, Fremarini,
Farset, Surian, Zako, Angaran,
Boldu, Baffo, Mez, Beregan?

Papafave, Pij, Manini,
Feramoske, Zanolij,
Orologi, Past, Rubini,
Gambar, Leon, Primold, Stacij,
Zapoviednici i vlasteli,
Bojne srieće kim Bog dieli.

Ki su se ovim uzdružili:
Ferro, Albriči, Barbran, Sandi,
Bressa, Bonlin, Gjovanili,
Mont, Gal, Rota, Nau, Berlandi,
Tofet, Manfrot, Mancon, Gedin,
Hrabren Flangin i Bonvičin.

Beton, Bencon, Karminati,
Fracasetti, Jerardini,
Pàrci, otajci, i bogati
Tàrgci i gradov vlastelini,
S iniem', daše kí sva blaga
U potrebe dužda draga.

Tko će izvanske banе i kneze,
I vojvode reć prošaste,
I gospodu na pieneze,
Kad protivne s njima àrvaste,
Ki živote neštediše
Vas i vaša čim braniše.

35. O svem kitu našieh sina',
 Kojih pravi diela jaka
 Činopravlja Foskarina,
 I Garzona za njim paka,
 Gdi se kažu blagoshranja
 Velih ljudih na ārvanja.

Moresinu uzdržaše
 Slavnom' vienac priatelji,
 Ko Scipiune pomagāše
 Njegda u Rimu dvoji Lelji,
 Kad velike srieće moći
 Ne produže bez pomoći.

Četri pape s Ottoboni
 Dađè Rimu tvo'e gospodstvo,
 Kardinalah šeset doni
 Čarkvi, a vriedno velo množtvo
 Svojih patriarah, vārhbiskupah,
 I po svietu svem biskupah.

Ne čine se od plemena
 Hrabrenosti svakojaka,
 Ko svakoga ni od kamena
 Gorustasna kipja jaka,
 Sami oni obiru se,
 Kí su tvārdi i lašću se.

Ovca s lavom, oro s ždraljnom,
 Vieku družtvo dobro ne dá,
 Ni kmetnica more s kraljom
 Sine plodit, slike dieda',
 Rajaju se zmiije od zmijah,
 A delije od delijah.

40. Vārsni, kad se već vierite,
 Dobre ištite, tirajuć hotne,
 Plemeniti plemenite
 Uzimajuć, da tegotne,
 Pune časti, pune dike,
 Svietu daju herojnike.

Nije čudo, da divjačf
 Kigod plemen i izlazi
 Sve nekriepki i nejačf,
 Kad se vriednos žen ne pazi,
 Mieste slične vierenice
 Primaju se kozarice.

Vim neizbrojni broj piesnikah,
 Naravnikah, bogoslovāc',
 Vladovitieh pismenikah,
 Zviezdoznanāc, kolikovāc',
 Duhovnikah, zakonikah,
 Travardjiah, i liečnikah.

Godišnikah, dielopravāc',
 Pismačijah, esapčijah,
 Vārhućunikah, tlokazavāc',
 Pripoviedāc', govorčijah,
 Moroumitih, zemljomierāc',
 I svakoga znanja sbirāc'.

Tieh kriepostac zamiriti'
 Nigdie nećeš nać na svietu,
 Svi hrabreni, svi umiti,
 I u poslu, i u sviētu;
 Da ni Sparta, ni grad Rima,
 Njih mudrije ljudi ni imā.

45. I grajanke i vladike
 Meju mudrostih htieše sivat,
 S mužmi idju njih prilike,
 A vārḥ mužih znaju veživat
 Dvojim načinom ljudsku prošću,
 Sad govorom, sad liepošću.

Vārḥ njih gizde i uresa
 Nij'; er vladike vaše sjaju
 Jakno zviezde vārḥ nebesa',
 I dragostim odsievaju
 Biele u puti, svietle u dicit
 Jasnom' suncu, i danici.

Meju vaša vīm gospojstva,
 Enrik Dandol gdi hrabreni,
 Oda svega bojna vojstva,
 I od svih banah sadruženi,
 Bì uzvikan, bez pritoka,
 Za cesara od iztoka.

Pak visoki vārḥsiedinac,
 A glasnik bì u isto doba
 Vaš Navajer i Dolfinac
 Otea pape, koja oba
 Na Tridenskom skupu slavnom
 Svojom sjaše zdrakom glavnom.

I gospoje gledam vaše,
 Cieć razuma prehitrene,
 Za kraljice gdi se obraše,
 Na priestolja uznešene
 Cipra, Rasije, Ungarije,
 I toškanske velbanije.

50. Poslie tizieḥ, kí vas bljude,
 Ljudi od mira i od boja,
 Gradu i svietu koji prude,
 Nij' im moći iznać broja;
 Pamet smeta se u obili,
 Neće se izreć vieku cili.

Paflagonie od ohole
 S Antenorom died ih pridè,
 Pak od Galie, Rima, Pole,
 Š njima plemić' množ uzidè;
 Vārḥ vodenih da otoka'
 Stavu grada previsoka.

Prij' Trojani, pak Rimljani
 Dakle vaš grad sastaviše,
 Pokle Antenor s biegućani
 Pārvi kamen hitio biše,
 Da tu uzdigne s dvima puci
 Nov Palladij svakoj ruci.

Cviet je od ljudih, kí iz mora
 Izresto je svom krieposti,
 I ki solju od razbora
 Napredkuje u mudrosti,
 Dàržeć snažno u obranu
 Sebi svaku svoju stranu.

Od srebārne morske pine
 Adriaška dieva slavna
 Porodi se, i da síne
 Dobrostiva još odavna,
 Ne Božica kô ljubavi,
 Morskom silom ká se opravi.

55. Er i ona biv stvorena

Iste od piene mora siona,
 Primì naglos i korena
 Sliedi silu ubiona,
 Kad sve smiče svóm zlom čudi
 Zatravljene biedne ljudi.

A ova puke u milosti

I u pravdi uzdržat će;
 Podložnike, ak su i prosti,
 U ljubavi uzmažat će;
 Er pod strahom i nemilom
 Vlastim služi svaki silom.

Sáma ljubav svietom vlada,

Predstojnika krotí smienstvo;
 Tvárda 'e vlasti svake sgrada
 Puka i vladác' dobrohtienstvo,
 Neima bolje a vridnije
 Ni obrane, ni tutíje.

Slavno vieće i gospodstvo

Posred Bnecieh pravdom cvate,
 Tàrkma bičem svako zlostvo,
 Dostojanstvu dava plate,
 Svietom istim produljít će;
 Er pravedno vaviek bit će.

Plaća i mudre i hrabrene

Svo'e viećnike i gospodu,
 Čast im, neka uzvišene
 Njih krieposti većma plodu
 Na urehu viečne lastí
 I napredak mudrovlastí.

60. Vársnost dužda meju njima

Kó ganutje nebo uzhodi,
 Šlje svú kriepost ortacima,
 A podložniem dobra godí,
 Svojim gibom svaka kreće,
 Kriepi, plodi i zameće.

Sbori su mu ko planetí,

A množ sudác' i sudbinah
 Ko ine zviezde, koima svieti
 Na priestolju sried visinah,
 Jasan dikom i vedrinom,
 Svietao pravdom i milinom.

Nebo 'e deset trieskovito,

Četàrdeset razložljivo,
 Velo vieće odlučito,
 Senat, kolej, milostivo,
 I napokon svi sabori
 Mudri, jaci, dobrostvori.

Druzi vlasteli i gospostva,

Kavadom se kí pokriju,
 Na nebu su ina množstva
 Zviezd', koje se pomiću
 Svojim ganutjem noseć spravan
 Des, sad gradom, sad dáržavam.

Od sievera do poludna,

Od istoka do zapada,
 Znam njih diela prekočudna,
 Vil Glasnica viče i sada,
 Meni se je utažiti
 Kad sve zviezde nij' sbrojiti.

65. Sveti Tomaš od Akvine,
 Svietlim perom svojim često
 Cieć vladanja triezno umine,
 Nariče im viekovieštvo,
 Dàrže bo se u svoj prosti
 Sriedu pravde i milosti.

Pravda sveta i milina
 Podložene sviete stvara,
 A nepravda i vàrlina
 U nemirstvo često obara,
 Bez milosti pravda sama
 Paklo 'e stanje meju nama.

Vlast ki dàrže pod sebarnim,
 Imaju mislit dobrotvore,
 I cvietom se milosàrnim
 Resit, svoga da ne umore;
 Nitkor krune ni dostojan,
 Ako i prostit nije voljan.

Gdi mudrovlast zapovieda,
 Pravi jesu svi zakoni,
 Sviet pogaja, svim provieda,
 Dobrost ljubi, zlost pregoni,
 Kruni vriednost, ko'a dostoji,
 Da u časti stanje stoji.

Blago gradom i dàržavam,
 Kojih zreloj u pameti
 Vlada mudrieh ti skup slavan,
 Dobrieh otàc' plemeniti.
 Tì vladaju kó se ima,
 Neda se varat mudriem svima.

70. Toliki se nevaraju,
 Nit' se mogu prevariti;
 Podložnici uživaju,
 Gdi upravni jesu sviti
 Tieh babajkah, koji ljube
 Sve svoje sine, ako i grube.

Ere grubost svake zloće
 Pedipsanjem oni dobiju,
 A pravici miesto hoće,
 Neka puci uzplodiju
 Meju strahom i ljubavi
 Cieć pedepse i cieć pravi.

Mol'mo Boga otàc' ovih,
 Ki s' pàstieri a ne vuci,
 Glave da se po gradovih
 Šlju, gdi ubozi jesu puci;
 Mudar, bogat, a ne gladat,
 Svej dàržavom bude vladat

Vlada'u mudri i bogati,
 I poglavit grad svoj glasni;
 Zato ukrasno njih pievati
 Hti Sanazar piesnik vlasni,
 Uzvišujué njih izuće
 Slavne Bnetke stolujuće.

Kad ih takmi i razlučì
 S velim Rimom, glavom svieta,
 Sve i da móre na njih bučì
 Živu preko viečnih lieta';
 Rim bo ljudi sagrađiše,
 A ovih Bozi sastaviše.

75. Neptun i Adria Bozi' nisu?

Ki sried morske svo'e pučine
 Udigoše ih, veći i ki su,
 Bog i Sveti od istine
 Kruniše ih pod svojim desom
 Veličanstvom i uresom.

Ter nehtieše, da liepotu
 Krivim zida okoliši,
 Neg' da prostu tih slobotu
 Bez zidovah bolje liši
 Od zasiedah svih iz vana,
 Tvård od pãrsiuh svojih grajana'.

Petar svih se prie objavi,
 Pak Rafael i Kãrstitelj,
 Da grad njima cãrkvu stavi,
 Poslie Maria i Spasitelj,
 I Gjüstina s Apostoli,
 Da skup svetieh zanj se moli.

Da i on u skup svoga víca
 Cvate pravdom i poštenjem,
 Bdi u sreći svoga bíca
 Tim blaženim zaštitenjem,
 I zlotvori posred smuća'
 Gledaju ga pãez razsuća'.

Bogoljubstvom uzdarži se,
 Kó gospodstvu svoem' dostoji,
 S nepriatelji kad bori se,
 Kad li u miru tihom stoji,
 Prost, duševan, svim zamiran
 Kao prav ljudem, Bogu viran.

80. Ovi i Alfons kralj Argone,
 Zaimenito Boga štujuć,
 Silan, sãrdite od Belone
 I zlotvorstva se opiruć,
 Dostignuše u jaćini
 Sva dobitja s tiem' načini.

Vãrhu mora ki ga klade,
 Cãrnom soli toj učini,
 Mudrost slaga njemu grade
 A korablje i boj čini,
 More sva mu je tvãrdina,
 Vode, miešte klaka, i stina'.

Kastor vama i Poluće
 Plavovojske upravljaju,
 Na najtežje kad poruće
 Od dãržãv se upravljaju,
 Al kad gréte dat pomoći
 Kom' kãrstjanstvu u nemoći.

Sbori sveti, svoji gosti,
 Viekovne su vam zabave,
 A jakosti i mudrosti
 Čast rúk vaših, vaše glave,
 Gvozđja u bojih vam su obrane,
 Rieći u sborih s druge strane.

Tieh izvãrskih govornika'
 Slavoriečje samo 'e dosti,
 Za sustavit silenika,
 Grad uzdaržat u svoj prosti,
 Blenu, blazne pridobiju,
 Pamet i sãrca, svaku zmiju.

85. Viere u krilu porodi se
Kraljska Amazona i Gjordana,
Priè s vodom sva obl se,
Nego l' morem Adriana,
Pak u nokte svoga lava
Vangjeo metnù, nek joj 'e slava.

Ki mir zove, rieè prièina,
Ká se u trih vaših slove,
Troja Boga i jedína
Ká tomaèi i ká zove,
Od kojega mir izhodi
Podložnikom i gospodi.

Pravo lav je od nebèsa',
Kí privodi svom jakosti
Dvie dievice pune uresa,
Jasne zdrakom od mudrosti,
Gori jednu, ovdi drugu,
Po viekovnjem putu dugu.

Neèe dieva da udara
Na kàrstjene vierne duše,
S nõktiem' lava neg' obara
Snažno svake škodne guse,
Kolje s' kasni osmuruke
Pse troglave, zmaje, vuke.

Svoj maè parvo stopi u kàrvi
Nekàrstnikah prenemilih,
Càrkvu obrani steè u àrvi
Hudieh carah tvàrdosilih,
Kada na njih vojske vodi
I gjemije svoje brodi.

90. Adriu, móre naše, osvoji
I danas ga pristanuje,
Pod oblastju Marta stoji,
Nek' nepušta plavi tuje
Prieko njega da prehodu,
Za dat viernim krajem škodu.

Nerenèanah i Uskoka',
Pak razbojstva Barbarije,
I musarstva inieh tóka
Nje korablje i galije
Razpàršaše, da zlotvora'
Malo 'e tizieh veè varh mora.

Belizaru i Narsetu
Poslà liepu pomoè svoju,
Longobardom iskà štetu,
Izagnavši njih po boju
Iz Ravene, na izruku
I Gàrgura preporuku.

S kralj — Pipinom boreè rati
I š njime se vruèe bijuè,
Ki Malamok njihov uhvati,
I na Rialto opet iduè,
Razèini ga tu hrabrenski
U žlieb, nazvan sirotienski.

Zvieri Afriske, Saraèene
Iztiravši iz Italije,
Poslà vojske svo'e hrabrene
Vas gospodu, svo'e galije,
Da dobave zemlju svetu
S iniem' kraljim u obetu.

95. Da križatom vojskom i vi
Izbavite od nekārsta
Vieru braneć, veoma živi
Grob spaseni Isukārsta,
I otvorite putohodnu
Slavnu šetnju oslobodnu.

Gdi tolikrat opraviste
Sriećnu pomoć vašieh plava',
I dvakrati razrušiste
U levenstvu vašieh glava'
Pod Ptolomad i pod Joppe
Saladina i Jejope.

Gdi Dužd Michiel pak uviti
Starešinam od Solima,
Svih 'prijeták' i dobiti'
Treći dio da se ima
Vami davat, bez preprike
Za har i čas vaše dike.

Za tim vojstvom 'inih dužda',
Dandulovim navlastito,
Zadar petoč ki zauzda,
Gārčko carstvo s' smetam' splito,
Podložiste franskim banom,
Davšit Angjele car gradjanom.

Ki pod silu svoju mnogu
U Čarigrad stolovahu,
I odmetni vieri i Bogu
Pod krut jaram sva dāržahu,
Na cesarsku kuću hrepeć,
Sine si izdav, bijuće i slepeć.

100. Ptolemaida, Bizanc, Tíro,
Nek pravljaju tvá dobića,
Jonij, Egee more, Sciro,
Razliegaju tvoih srića'
Veličinu, i Pizañi,
Gàrci, Turci i Normani.

Dalmacije sve sloboču
Sbi ti, i stavi pod svo'e krilo,
Pak ju prijà samohoću,
S Gàrci il' Ugri bi nemilo,
Čim s vojskami na nju lupi,
Bran' ju, preotè, pak i kupi.

Galah, Hunah bukalijah
Slavna dievo na se nedà,
A Ligurskih množ galijah
Razrušenu od tvoih gledà,
Kih pak poslà, da osyetu
Alesandra progon kletu.

Koi tieran od cesara
Federiga, brade rije,
Cieća toga nanj udarà
I otè mu sve galije,
Sina Otuna sbi u sindžiri,
Da se s' svetim papom smiri.

Ki došavši, pokloni se
Papi i teb, na sramotu,
I od tada utoli se
Ne čineć mu kú suprotu,
Papa a k Rimu kad se opravi
Blage dare tebi ostavi.

105. Darom pape Benedeta,
 Ki u tvoj grad došo biaše,
 Da pohodi Marka sveta
 Slavno tielo, gdi čim trajaše,
 Htledè carkvi dat' oblastí,
 Haran mnogoj tvojoj časti.

Ugrovlašku krot' plínu,
 Davnu dobit čini i skorú,
 I Otmansku veličinu
 Razbi na kopnu i na moru,
 I tvá mudros u nemare
 Imà kralje i cesare.

Kad sva Eyropa na te hriepi
 Strašnom silom sa svih strana',
 Da te satre i izkoriepi,
 I da slava tebi dana,
 Zagašena već nesvičti,
 Kako od prie na sém sviati.

Ti u tókoj pogibeli
 Po ljubavi podložnika'
 Više skoči, i grad mili
 Braniv, ostà t' veća dika,
 Tebe i u tišči toj ne skvární
 Pievac, Niemac, Mavrac càrni.

Korčularske prí otóke
 Cielih plovnih dubrav množto,
 I sultane turske tóke
 Skàrši i užgà tvo'e gospodstvo,
 S kimi dáržà puk poganski
 U zlom strahu sviet kàrstjanski.

110. U sàrditoj kad zavadi
 Lav sried vodah ognjem gori,
 Vangjeo razstri, mač izvadi,
 I Odriške vojske obori,
 A u tolike zlé načine
 Satarisà im korablje ine.

Na nieku se plamóm pustí,
 I ostà u vodah užežena,
 Njeka moru u čeljústi
 Padè topim probivena,
 Njeké vozeć da ubignú,
 Smàrt i robstvo i njih stignu.

Ká izvàrtna, ká polutna,
 Izgubljenoj svoj družini
 Već utopna i razsutna,
 Od dna svoga grob učini,
 A skorupaj žganieh plavah
 Svojih peče vàrh žeravah.

Druge sgodom strahovitom
 Razrušene, razsijane
 Potonuše jazovitom
 U ponoru zakopane,
 Nieke, kè se àrveć vàrte,
 Strene ostaše i razdàrte.

I u manje od trenutja
 Prah sioni, ki u njih planú,
 Odni u aer do razsutja
 Svako ufanje i obranu,
 Ljude, oružja i odare,
 Jedra, povraze i litare.

115. Malo ih biežeć pokraj kraja
 Razbiše se smetnje cića,
 Mnoge ostaše pune vaja
 Za čast veću od dobića,
 Oštre u pandžo bojna lava,
 Neka mu je viečna slava.

Uresi opljen slavodobit
 Ivan Austrie vojvoda izuč,
 Glavarah inih duh osobit,
 Množ sužanjah triest tisuc
 Märtvieh Turák', bezi i paše,
 Ki se ukletim robi daše.

Srećna zgoda i glasovita
 Od árvanja najvećega,
 Tu sried mora valovita
 Učini se posli onega,
 Koga Cesar stignù prije,
 Mark' Antonia kad razbìje.

Gjenue, Toleda i Ošona,
 Tajne i prieke svim zaside
 Suproč gradu izaznà ona,
 Ukloni ognja liepe zide,
 I sebe i građ kad svoj shrani
 Slobod Talije své obrani.

Na Sul'mane, Bajazete
 Ti dievičkom nogom klecà,
 Tlačì Selime i Mehmete,
 I okàrvavi njih mieseca,
 I za kraljstva, ká ti uzima,
 Ista kraljstva njemu otimà.

120. Moren opet tvoju prijà
 Slavna Amaz'no prehrabrena,
 Bårzo i Cipar i Kandija
 Bit će tebi povraćena,
 Da te trojna kruna resi,
 Kó dostojna u svem jesi.

Neka i ti vraćáš zatim,
 Ko si obična, hvale Bogu,
 Ki ti 'e dao protivu tim
 Da odoliš, i da mnogu
 Raszut činiš njih alaja',
 Kako od prie, to i sadaja.

Ako bi opet triebna bila
 Trista vlastel' posvetiti,
 Čudnim zlatom posvetila
 Ko si od prie, za braniti
 Samu Kandiju za tri krune,
 Neć htiet, da skàrb tyà podune.

Još je Riva, Močeniga
 Još je s njima tvojih Marčelah,
 Svak nek na cara ognjem riga
 I gârlo mu Dardanelah
 Stisne, ko oni, da Leparca
 Stiera kano tudja parca.

Jošter živu u svoj slavi
 Hrabri Venier i Garzoni,
 Ké herojnike nek dobavi
 Udes viečna, vârh njih sgoni
 Tope i sgodi ih klupko ognjeno,
 Svi će umrieti za općeno.

125. Još je Korner živ Kataren,
 Ki nam nove dadè zide,
 Ki od vedra vieća nadaren
 Snažno h Kandii opet otide,
 Il da obsieda nju izhavi,
 Il da život tu ostavi.

Ter ko ćačko, ki umro biše
 Tù za vieru i otaštvo,
 Da i njegova slava diše,
 Dočim bude mudrovlaštvo,
 Da ova kuća il darovà
 Kraljstva duždu, il varovà.

Kad i liepa Katarina
 Iste hiže, bijuć kraljica
 Njegda od Cipra, ponižena,
 Sebi krunu udovica
 Skinu s glave, ter ju stavi
 Duždu u biljeg od ljubavi.

Al zamani ljudska pamet,
 Ljudska snaga opire se
 Velom' Bogu, kí na pamet
 Dàržeć grieha, osvete se,
 Hvata, i pušta, da gradovi
 Cvilu i ginu s njih griehovi'.

Pada'u gradi i kraljevine,
 Promieniva sreća slike,
 U tmu obara sve vodrine,
 Kolom valja i velike
 Gradbe vlastih i plemenih
 Gore i dole u vremenih.

130. Padè Kandia, Cipar ide
 S grieha ljudih, Musulmanin
 Imà svàršit, kad je skidè
 Miesec, i š njim zli poganin
 Otmanović car iztoka,
 Goned bo je od proroka:

Za zviezdami miesec past će,
 Ki nestavan u sebi je,
 Krepke zvieзде opet stat će,
 Nu kriepćine u njem nije,
 Sad veličat obao blichti,
 Tankorogät sad se smiesti.

Prem trebuje, da u oblini
 Isti miesec pomankava,
 I u najvećoj svoj svietlini
 Da nesgodno pomàrčava,
 Ter kad sunce sriet' ga ostavi,
 Da svietu se ne objavi.

Er se uspè, kloni i padà,
 Er iztečè, hoće i zaći,
 Kralj visoki Carigrada,
 Gonjač prednji ima izaći,
 Potegne ga stó priestoli'
 Veličanstvo isto doli.

Na najvećih gorah varhu
 Ognjeniti triesk udara,
 Tvàrd i jak dub ima svàrhu
 S čarva, ki ga grize i hãra,
 I on er počè, i dospiet će,
 Srieće sliedu i nesrieće.

135. Silni Osman bi ostavljen
 U najvećoj svojoj vlasti,
 Skoro i Mehmet bi postavljen,
 Na istočne prijestol časti,
 Drugi a za njim po odboru
 Ustaju s tmine, vidiv zoru.

Koja jasna i rumena
 Ukazà se njem' po temu,
 Svjetla dana i sunčena
 Čest noseći dobru u svemu;
 Al' i té hti božja smira
 Striet cieć sile i nemira.

Niesu turska koplja víta
 Toli snažna po svoj moćí,
 Neg' se čine varlovita
 Po velikoj našoj zloćí,
 S grieha i turban past će osmanski,
 Veći jer je neg' kàrstjanski.

I s Otmanstvom Mahomestvo
 Hoće grohnut stidnom u jedu,
 A kàrstjansko na njegov' mjesto
 Vladati će carstvo u redu,
 Kralja od kraljev ta je odluka
 Za viernoga boljeg' puka.

Pravoslavni zna'u bo, svieta
 Vlasti i čete da prestat će,
 Kad Bog puke prorešeta,
 Jedan pastier da nastat će,
 Jedno stado, jedna viera,
 Jedna càrkva pravoviera,

140. Meju tóke ká razciepl,
 Nu jedina jest i sada,
 Kralj kó jedno kraljstvo kriepi,
 Pastier pase jednost stada,
 Jedna sama 'e golubica
 Vojna svo'ega vierenica.

Podvratit će vas do kraja
 Vućji plemen Otmanović
 Hram razbludni od Saraja
 I nečisti Han Carović,
 Faraun će od iztoka
 Jadno bubnut iz visoka.

Taj Bimeleh, Irud kàrvni
 Bez osvete ostat neće,
 Kad na otar klet potàrvni
 Bratsvo i sinstvo tóko meće,
 Da je prascem bolj' živiti,
 Neg' mu al' brat, al' sin biti.

Past će ovi kip prestrašni
 Kralja Nebukodnozora,
 Ako i tvàrdom rudom jasni
 Glava i pàrsi, sve što 'e sgora,
 Kada mu su od gljeba noge,
 Stat nemore lieti mnoge.

Er progoni, ere tlače
 Puk sad Bogu izabrani,
 I pod zide, koplja i mače
 Njega slagá, bije, rani;
 A stieg slavni križa mučè
 Po varpinah gadnich vuče,

145. Srušit će se vrata ohola,
 Kim se klanja vas sviet nica,
 Neće Trivia u okola
 Krivim bojem grabit lica,
 Svake zemlje, puti svače
 I nje Endimian bludni tlačo.

Ki istom veće na visine
 Da čapljami vuk uzide,
 Razlog, zakon neka gine,
 Viera i pravda na tle ide,
 Istom siti da razbludu
 Nek janjice grabne budu.

Al' ti, gospo, sva u časti,
 Kad pribavljaš tvoja stanja,
 Po mieseću opet masti
 Bez opreda i kårzmanja,
 Čim dobaviš opet sebi
 Sve, što 'e carstvu u potrebi.

I u sadašnje rati klete
 I meu tóke promienosti
 Jadne Italije, gdi su uklete
 Tóke kruné od vriednosti,
 Tiesk ti u svo'e zviezdozanje
 Viečno obieta uzdržanje.

Tim kraljica, i oko ustí
 Da joj mašu godbe šmirne,
 Nehti lava da izpusti,
 Da inim loče kårvi virne,
 U harč veći ni'ednostrana,
 Neg bi u očit boj årvana.

150. Nije vojska svoja žurna,
 Nij' oružje svo'e hrabreno,
 Ni za Italiu, ni za Turna,
 Od Venere nakaljeno,
 Nehti u sumnjah porodice
 Kårv prolievat postopice.

Nisu koplja, nisu strile
 Toliko joj otrovane,
 Za svojega da ustrile,
 Neg' narode za pogane,
 Svoju shrani da slobodu,
 Vieru, cårkvu i gospodu.

Slavna Adrio okrunjena,
 Pravoviernost kojom dvoriš,
 Nećeš biti ostavljena
 Viek od sreće, koju zoriš,
 Čavlom kolo tebi ustavi,
 Er te dårži n ljubavi.

Hoće, da sve više skačeš,
 I za kraljstva tebi uzeta,
 Hårnu zviezdu kad potlačeš,
 Uzimlješ joj kraljstva opeta,
 Gledaš Kandiu, rat zamećeš,
 K Carigradu s nova krećeš.

Kralj od zviorja, lav krilati
 Pazi miesec s gledom krivom,
 I da njeg'va cara smlati
 Reži i stresa zlatnom grivom,
 S zubi i s nohti da nanj skoči,
 Dok pod njime duh mu izkoči.

155. Rog mu skoro jedan skide,
I drugi mu slomit hodi,
Uz trag biegom nek otide,
Svjetlo sunce odkle izhodi,
Da podložan suncu pravu
Već nediže rožnu glavu.

Hvala 'e, gospo, al ne mari
Da pominjem, nu kolicu
Bani, kralji, cesari
Klanjaše se tvoj prilici,
Neporočna ká se smiesti
Na prestolju djevične česti.

Tač, da pohot kraljah izvanih,
Ni poganska sila kruta,
Ni razbludnost carah užganih
Ne prieči, da s' ne tegnuta,
Ciela i svakom prigledanju,
I u dievstvu, i vladanju.

I budući nebu draga
Cieća toga veoma dosti,
Ni' e čudo svačja snaga,
Dà zemaljska tvój milosti,
Prigiblja se i gré pasti
Na skut pošten i pun časti.

A i oni, kí te dvore
Tvoi viećnici i svietnici,
Gospodujuć kopno i more,
Ko bani su, i kraljnici,
Meu kih siediš ti odávna,
Kriepostima svima opravná.

160. Skraljim, duždin, knezím, s bani
Siede bo oni u istom sboru,
Koji biše upisani
Mnogom dikom prie i skoru
U vlasteostvo toj najviše,
Samodàržeí ko želiše.

Ko su duge i široke,
Ni potriába naviestiti,
Tvé dàržave plodne tóke,
S kim' ćeš vazda gospoditi,
Kriepost tvoga podniženja
Tàrga žicu govorenja.

Na drugo sam reko misto
Tvo'e mogućstvo i tvá stanja,
Ovde tvoizih taknuh listo
Slavnu urehu mudrovanja,
I krieposti njih ostale,
Ké dostoje viečne hvalé.

Dika 'e tvoja, Bneške ljude
Inoplemci i kraljije
Da odbiru, neka im sude
Veće pravde i mučnije,
I da idu na sud tvoga
Vieća četerdesetnoga.

I da ištu, slava 'e tebi,
Mudros tvoju posriednicu,
Zlatnu a haznu u potrebi
Pouzdanu pomoćnicu,
Ova da im 'e brana izuča,
A ona smiernost u svoih smuča'.

165. Tvá je uzdržnosť pieneznica,
 Gdi cekine i dukate
 S ognjih, punih medenica'
 Obličuješ obilate,
 I gdi manet sprema čudnieh
 Cieć prigodba' vārže u dnieh.

I arsana glasovita,
 Gdi sve gradiš plavi nove,
 I gdi od tuča liepo slíta
 Tóke štuke i topove,
 I oružja spravna ima,
 Gem uztegni vlastim tvima.

Blagoshranja tvá velika
 Manje svieta otvarahu,
 Blagodarstva i tolika,
 S kim' vlasnici s' otirahu,
 Prià u tvoji grad na obrane,
 Pak dobavi im njihe stane.

Man je reći, ké kraljice
 Uveselji ti i zabavi,
 I visoke cesarice,
 Kad projdoše po dāržavi,
 Čini pratit tvom oblasti
 Mnogom dvorbom, čudnom častju.

Vlaš kad Otun i Fedrigo
 S cesaricom Leonorom
 Pridè, gdi vas grad se digo
 S vedrim duždom, svietliem sborom,
 Da ih sretí, da ih číta
 Svakim časćem segaj svíta.

170. Nemogu se u skup klasti
 Tvojih dilah prehrabrena
 Ni poštenja, dike, častí,
 S kima ti si narešena,
 Tóke slave čoviek jedan
 Vieku izriet nebi vriedan.

Za svieh spievat neimam kriepos,
 Ispoviedam moje ubožstvo,
 Sunčena ti trieba svietlos
 Za prikazat njih gospodstvo,
 Orlovo se hoće pero,
 Meni 'e dakle mučat smiero.

Do sto viekah, znam, kad bude
 Vrieme u zabit zakopati
 Ciembam' vriednim' vriedne ljude,
 Tvo'e će ime svietlo sjati,
 I tvoih tvorbe prevelike
 Živieti će uvijek vike.

A bogatstvo, i ostalo,
 Što je u gradu, ki bi spiso?
 Bolje ostavit, neg' reć malo;
 Nut nadhodi svaku miso,
 Dragokami, blago i zlato,
 Nad svojim' gradim obilato.

Ko'e li plate i poštenja
 Davaš, koi te vierno služe,
 Da i njiha pak rojenja
 Bez tvé hrane neć da tuže,
 Kad su izgibli navlastito
 Za te u boj hrabrenito.

175. Silno a množstvo svetih tila'
 Kârsta i inih ostanaka',
 Ké si u grad tvoj skupila,
 Má rieč izriet nije jaka,
 Sbor tvojih mudrih čuva tebe,
 A blaženieh u potrebe.

Justiniane svete izbranc,
 Georgih, Balbih i Kornarah,
 Memih, Minot, Sagred, Miane,
 Sanud, popov i fratarah,
 Koludarah, koludrica'
 Tko će sbrojiti rajska lica?

Nové zvezde s vas nebo ima,
 Poluboge a sviet nove,
 Veneru vam morska plina
 Nosi, a s vami stoji Gjove,
 Teb vam, Merkur, Mart mogušti
 Kruni glave, ruke, usti.

Osvim templa duždarskoga,
 Ki se skladno zlatan zove,
 Vârsna i templa Paćiarskoga,
 Ki vam nose blagoslove
 Marka i Petra, svud se stava
 Broj i liepost od càrkava'.

Navlaš Gjurgja i Nikole
 S Markom, vašieh odvietnikah,
 Spasitelja Ivan Pole,
 Frar Stipanih, službenikah,
 Životvorna gospa 'e trima
 Diev i redov, kih čudo ima.

180. Tko bi inieh množ sagrađa'
 I pengaçih i dieljati',
 I čudesa ina grada
 Tvoga mogo popisati?
 Ter nebi se zamârsio,
 Bolje je umuknut moja Klio!

Vedra dužda hiža sama
 Čudesima gornjim sviti,
 Ni'e nadzidja, nije hrama,
 Ki bi se dao njoj takmiti,
 Svu polaču sunce ostavlja,
 Da ovu s dražim svim pozdravlja.

Sve prepune tih izgleda'
 Jesu pravke stare i nove,
 Nek se na njih svak ogleda,
 Množih ká su, mnozi ih slove,
 Pregaziti sám nemore
 Toli obilno velo more.

Kraljska dievo, eto scini
 Najmanšega tvoga sluge
 Svedben narik, ki ti čini
 Od tvoe iste slave duge,
 S kom ćeš življjet prieko vika',
 Nedospitna da ti 'e dika!

Nek priobće druzi svitu
 Sve ostale tvoje slave,
 Nek ih stave u jednu kitu,
 I bez mene svim objave,
 Meni 'e dosti, da ih taknuh,
 Svetu istinu da odahnuh.

185. Velika je tvá dobrota,
 'Tko robuje, svak te hvali,
 Svi da imamo sto života',
 Za te bismo sve sto dali,
 I za slavnu tvoju diku
 Kàrv prolili svukoliku.

Nu kraljice, tvá vedrina
 Namagnuti nam ne štedi,
 Stremenitost sieh planina'
 Ké nas pašu, zapoviedi
 Ne ustručaju vieku tvoje
 Našu viernost, duge moje.

Svárn' prilikom moe gospoje,
 Niemški orle dvoglav mógué,
 K Carigradu, krune dvoje
 Pokle nosiš, tute izuč
 Slavodobit tebe čeka,
 Iztočni si cesar neka.

Tamo ti je otit bolje,
 Gospodine navlaš sadi,
 Nek na staro Drinopolje
 Tvoj dobitni stieg se usadi,
 I Traciju prie obteče
 Kostantnopol neg drúg steče.

Tu svo'u vojsku nebrojenu
 Tisni, i kitu tvoih junakah,
 Gdi na konju ti ognjenu
 Glavu moreš svieh Turakah
 Jednim mahom odvaliti,
 Drugo carstvo posvojiti.

190. Nemoj kasnit, nek odpravi,
 Na stran baci druge ratí,
 Nek u hvali i u slavi
 Primeš pelik prebogati,
 Jedin cesar neka ti si,
 O dlaci mu turban visi.

Preko càrna mora doni
 Osman čordu vàrh kàrstjana',
 Preko istog' mora goni
 Sad Ahmeta ti sultana;
 Sieverke mu zvezde priete,
 Kad vàrh njega staviš sviete.

Bog ti upravlja take sreće
 I on te zove na osvete;
 Nu svih viernih naprav veće
 Sve izgube i sve štete:
 Gor je odredno, moj cesare,
 Da s tvé slave ubiš care.

Znaš, da poždri vuk ugrabi
 Tries kraljestvah i dvoe carstvo,
 I sve prejši podbio da bi
 Tebi istom' tvo'e cesarstvo,
 Zato i skoro reć podstupi,
 Ne praščaj mu, još nanj lupi.

Općenoga pram pastiera
 I općena nasàrtanja
 Ista zloća od sievera
 Nemore mu dat skončanja,
 Neće vražje laži viekn
 Nahuditi tom čovieku,

195. Ki vârh Petra stavne odveće

Žive stiene utvarjen 'je,
Koga svalit vieku neće
Sviah vietarah silno dmenje,
I da vas sviet nanj se pârži,
Stanovit se Rim uzdârži.

Er gospodin svemogući,

Ki mu stupaj na svoe rame
Stavi, upravlja hod mu izući,
Da se uzdârži, a ne hrame,
I uvijek Tebur grad nedava
Svoih četirih svieta glava'.

Ak' ga prije tkogod plini

I vlast svetu uzprogoni,
U zao čas toj učini
Er ga gora neukloni,
Prednje svârhe tkogod vidi,
Stare sile već neslidi.

Isus, ki mu nugal klade,

Ki je temelj temeljštinah,
Neda, da ga vlasti oblade,
Kih svietovnih gospoštinah,
Neg da glavi glavu klone
Svake vlasti usione.

Božja duha nadahnuće

Bez prestanka s njime vlada,
Sve jačine i moguće
Smienos nima'u s tiem ikada,
I paklenih vratâh moći
Nemogu mu vârha doći.

200. Dieva Majka i Gospoja

Odvietnica cårkve svete,
I ona tira svih vojvoja'
Izmišljene nagle štete,
I upravlja otca i sine
Putem pravde i istine.

Rim je sunce, kó svim svieti

I jednako kriepi svude,
Znaš, stranputni da su svieti,
Ki uzbudi'u sumlje hude,
Svim je ćaćko po ljubavi,
Za pievca orla neostavi!

Berećintia i Cibeles

Cårkva 'e, dava kad Bogove,
A Medea vlasti siele,
Ni da vara svo'e sinove,
Ako i rad bi, da se ljube,
U tom nij' klast-ké pogube.

Vieruj sinko otcu tvomu,

Ko su i djedi bogoljubi,
U razboru svietlu tvomu
Nij' dat scienu, i da ljubi,
Otac sinu strunit neće
Liepi lovor, pod kim kreće.

Poznao si, da u svemu

Ugodì ti po razlogu
Rimski cesar, ako s' njemu
Nemož' dâržat po podlogu,
Roditelja duhovnoga
Koga 'e častit cieća Boga.

205. Od njega su vlasti svake,
I on cesarstvo diedom poda,
On tolike kralje jake,
Kao kralj, cesar i vojvoda,
S kućom uzdržji, ké udili
Suproć svakoj ljudskoj sili.

Zato ti, ako ć' produžiti
U životu i u slavi,
Vrat', što htiše ugrabiti
Vojničari svej nepravi,
Vrat', što ćarkvi naglost otě,
I što uzdržjiš bårž nehote.

Franski kralju, zlatne lire
I ti u zemlji tvój uzgoji,
A zapadu daruj mire,
Vierni narod da pokoji,
I kårstjani da tolici
Mreć neležu na ravnici.

Razlika je sreća u boju
I na strane sve obraća,
Tko dobude dobit svoju,
Često kårvim mnogom plaća,
Hilne majke, cvilne ljube
Plaću s' ratih sve izgube.

Oganj užec vårhu slame,
Ako i mao, lasno 'e svima ;
Al kad veće pusti plame,
Tko zna, gorit dokli ima ?
Gđi li će se udunuti,
Kad se bude protegnuti.

210. Nu razlogom sve se vlada,
A neufaj se u tvo'e moći,
Kad i snažno tielo pada
Jake i snažne u nemoći,
Mogu i kraljstva sadružene
Vojske skåršit i vlast žene.

Kad imate oba ždritbi,
Tóke boje de! nebíte,
Neg po kući i ženitbi
Sviet Ispanski razdielite,
A Rim, Taliu i gospodu
Opet stav'te u slobodu.

Ter složiv se s iniem' baní,
Hrabren kralju i viteže!
Trećom idi na štovani
Grob Jezusov, gđi te steže
Slavnih dielah svieta smiona,
Gleda'uc Tabora i Siona.

Blagoslovom glave Rima
Da se u tursku kårv umasti
Mać križati, i iz Solima
Već smakne se miesec tmasti,
A Cedronske polag rike
Rediš konje i vojnike.

Pak Idumea pokle ubereš
Plodne paome mnogom časti,
I u Jordanu čim se opereš,
Svietla slava bude t' cvasti,
Da velika, ko ti ljudi
Ime daše, Bog dosudi.

215. Od poganstva da otme i steče
 Tvoj mač Bogu miesto rodno,
 Čoečnim stupom gdi sve teče
 I umri za nas pak slobodno,
 Kud se još vlažan potok vidi
 Spasne kàrvi, kú izcidl.

Tad će Evropa i Rim sveti
 Prám vam resit lovorikom,
 Kad strúnite mjesec kleti
 Većom časti, slavom, dikom,
 Kraljstva vazam pograbljena
 Čarna od mora do čarljena.

Ki kraljuje s' sinci, papa
 Šlje milosti s Vatikana,
 I svo'im ključim svim odklapa
 Blagoshranje svoga Albana,
 S' koga daždi ne građ stenja,
 Neg' mast slatkog od krepljenja.

Liep trokrunac, ko dostojno
 Sjá na mudroj njega glaví,
 Čárkvu árvatnu dragovojno
 Dobitnivom sklada u slaví,
 Dok u boju i ona smetnom
 Bude dobit slavom sretnom.

Zlamenuje svakojako
 Tej tri krune oblast ključi,
 Š kim za zemlju i za pakó
 I za nebo što odluči,
 Potvårditi Boga steže,
 Što odrieši, al što veže.

220. Iste krune predobiju
 Tri zlotvora jedovita,
 Ki kàrstjanstvo kruto biju:
 Djavla, pùt i segaj svita,
 Da svi nice grohnu doli,
 Kad se za nas Bogu moli.

Vierne uči ćačko znati
 Po molitvi, kom nas puće
 Stavnie Boga vierovati,
 Ufat kriečko, ljubit vruće,
 I to žešće, ko podoba,
 Kajati se od svih zloba'.

Klanjati ga ko počelo,
 A kao svàrhu želiti ga,
 Dobrotvorca hvalit smielo,
 A kao párcu upitat ga,
 Da moć brani, um upravlja,
 Milos, kriečpos, pravdu spravlja.

Misli da su sve put njega
 Rieči od njega, a po njemu
 Diela svaka, cieć viečnjega
 I uz tárpezu našu u svemu,
 Da svak htiede, što Bog hoće,
 I dokoli, i kako će.

Da nam razum on prosvieti,
 Hóću užeže, česti tla,
 A svo'u dušu sam posveti
 I pokle se oskvárnila,
 Da grieh plače, napast tira,
 Želju sviesti, kriečpost sbira.

225. Da udieli ljubav sebi,
 Mriskoć našu, skarb bratinsku,
 Gårjav svieta, a u potrebi
 Posluh i var starešinsku,
 Da dám pomoć mú nižincem,
 Svièt priateljem prot zločincem.

Još da oštrinom sbiv dragosti,
 Tiešim gnjive i såržbine,
 Blagodarstvom lakomosti,
 Bogoljubstvom mlakoštine,
 Da u srećah sam i u pogibi
 Svedj uztårpan, kô je tribi.

Da sam pomljiv pomoljitelj,
 Trizmen gizdac, krep'k u odluci,
 Sve nastojan nadaritelj
 A pravićan svakoj ruci,
 Kažuć vani pitomštinu
 I u opljenju i u činu.

Sve bdim tårkman, da naravstvo,
 Milost zorim, zakon branim,
 Biežim svako a djavolstvo,
 Da dostojno dušu shranim,
 I naućim, koliko je
 Čarna zemlja, raj svietó je.

I o tom misleć da bih moga'
 Smårt pretećí, sud treptiti,
 I od jaza paklenoga
 Uklonit se, a uzletiti
 Pravom' Bogu nebeskomu,
 Ki 'e svårha i uzrok duhu momu.

230. Otče prosi, plać udiši,
 Ko s' naućan, da odrene
 Bog pedepse, i usliši
 Molbe tvoje ponižene,
 I kårstjanom mir, jedienstvo
 Podaj slavno sveto htienstvo.

I njegova milost da ti.
 Po tvój prošnji dá ostupa.
 Tieć od glada, kuge, rati,
 Nemiljeno ki nas lupa,
 Čim se cårkvi obratimo,
 Njemu i hvale povratimo.

Sveti otče! čini, čini,
 Da s vedrine od iztoka
 Isti miesec k noćnoj tmíni
 Bieži s dråge tvoga oka,
 I da Isus tú uresi
 Pravo sunce od nebesí'.

Zlamen križa od svetoga,
 I s njim viera istinita,
 Slavno uzleti od jednoga
 Do drugoga kraja svita,
 I jedan sám Bog kada je,
 Jedna i sáma viera da je.

Čin', da majka i djevica
 Opet brani onu stranu,
 U kój bieše odvjetnica,
 Konstant gradu izabranu,
 I stieg križa svih da-tíši,
 Vårh mieseca kad se uzviši.

235. Čin', da suncem upravljena
Kolom zvezda po varh glave
Bude iz nova tu častjena,
Sva nebeske puna slave,
I da ostane mesec tamni
Opet dievi pod nogami.

Jejupatski kipi s' tresu,
Pada'u Api i Ozri,
Apol, Amon veće niesu
Govornici krivoj viri,
Da se penje Dagon neće,
Gdi je Area, neg trepeće.

Čin', da svietla tvá danica
Tu dovede dan zamierni,
Nek se klanja svet' Trojica
Od pukovah tvojih vierni',
A Muhamed i Mečiti
Neštovani budu biti.

Tvá se opravi misao, svaka
Hamalia da umukne,
Koja s' Munár' nehalaka,
I sva oholas turska pukne,
I da u skvarne carkve stare
Gradimo opet nove otare.

Turski mesec svietla svoga
S tvoga sunca veće prima,
Persian oganj rad bi s' tvoga
Sdraka planut, a Solima,
Memfi i Tiro tebe čeka,
Spasitelj si njihov neka.

240. Neumárli Bog ti kaže,
Ak' ne usti, desnicome,
Da je njemu sve to draže,
Što se uradi ponjom tvome,
Da na nebu ne otrunu
Viekovitu tvoju krunu.

Nij' se strašit Carigrada
Nit velike turske moći,
Mnokrat ona cieć zavada'
Mogla 'e sebi varha doći,
Pogibelj joj čestu sije
Janičarstvo i spahije.

Nu talianske dvi najveće
Mudrovlasti sad se ljube,
Bneška ostan carom meće,
Jena afriske skazni grube
Kroti, a obi Taliu brane,
Da 'u nesgrabe vlasti izvane.

Čin', da s' tvoih triuh glavica'
Dieve Gracie tebi uzprosu,
I da na čas tvoga lica
Sva tri bića gornja odnosu,
Pri tvo'em Rimu, glavi od svieta,
Pak svem' svietu s' tvoga uvieta.

Srećni i narok tvoje dúge
Po potoku toke kárvi,
Čin', da kraljem mire duge
Već daruje, neka vári
Med i mlieko po svih strana',
Na čestitost svih kárstjana'.

245. More ljubav toj tvoriti,
A ne manje pero tvoje,
Kóm' je dano gor' letiti
Okol sunca, za moć bolje
Razabrati sve potrebe,
Kim je pomoć veća triebe.

Pred prestoljem tvojim stati
Viju skupne sve krieposti,
Proseć vlas tvú, da povrati
Zemlje, i kraljstva da oprosti,
I razlupi s' triuh bàrda'
Turaškoga jarma tvàrda.

Viera, ljubav i ufanje
Tebe mole na sieditki,
Pravda, trieznos, mudrovanje,
Da daš odviet celobitki,
A obieta meju njima
Jakos dobit kàrstjanima.

Ko razmišljaš, da općeni
Svega svieta ti si ćako,
Duh užeži tvoj ognjeni
I pripravi sàrce jako
Na prigode uzdisane,
Sreće i svàrhe tebi dane.

Stvar je mučna, al prem to je
Poufat tvojim kàrstjanima,
Er najveća diela stoje
Odmienjena velicima,
Prevelik si i presveti,
Dó ti 'e dosti Bog pameti.

250. Ti si, ti si Gospodine,
Vàrstan Alban naše ruke,
Kako mnogi skladno scine,
Slav' tvoj narod, i prie puke
I divjačne ukrotio je,
I usionstvo podložio je.

Vidi Ilira, kralja Pir'a,
S' njima i ćudna Kastriotu,
Koj s' iztoka cara tira,
I s' baštine na sramotu
Svoim hrabrienstvom zvezdu Odrisku,
Da nećine po nás trisku.

Podan Azije neg pobigne,
I Antipodom neka prieti,
A danica tvá se uzdigne,
Da iztoku svemu sviati,
A kàrstjanom opet dade
Solim i bio Konstantgrade.

Ako orle od sievera
Inocentij skupi sive,
Strielovita tvoja pera
Moć će veće, kad sve žive
Vlasti makneš na boj sveti,
A s' upravom tvo'e pameti.

Ti nam dobro toj donesi,
Složiv kralje u pogodu,
Neka mudrim' tvim' slovesi
Skupe kàrsta svu gospodu,
Mahometstvo da udare
I turaške svàrgnu care.

255. Trikrat, petkrat blaženiti

Oni hip se nazvat moć će,
 Kad na Nekàrst naskočiti
 Sve kàrstjanstvo skladno poć će,
 Čime s' vedre zorne strane
 Miesec padši neustane.

I tad i sad, diela svaka
 Tvoe mudrosti tko bi htio
 Uspievati, prie bi plaka',
 Neg bi pravio stoti dio,
 Pievajuc ih bi se smeo
 S obilnosti isti Orfeo.

Usliš', čačko, glas mlohavi
 Tvoga roba, kit' nariče
 Sve tej časti, i-ki slavi
 Tvojoj pievke svo'e pritiče,
 Ki diela tvá proglasit će,
 A moj jazik odzvek bit će.

Ki preko ovih vihrih gora'
 Do sievera zuk ponesu,
 I vrativ se preko mora
 Velo ime tvé uznesu,
 Nek sva zemlja klanja tebi,
 Ki s' nebeskoj štit potrebi.

259. Dat' će t' cedre Liban sveti,

Paome Kades, Jerik ruse,
 Sinaj ognje, Olive ti
 Maslinove mirne buse,
 Lovorike, a ne trune,
 Slavni Idum donit krune.

Sliš' me Hermo i Karmelo,
 Saro, Hipone i Betsame,
 Nebu ugodni ti Esdrelo,
 I ti nebo uslišaj me,
 Kó mi sklada piesni ove,
 Da se slúti me sgotove.

Al' što slab moj razum tãrče
 Velikoga put osieka?
 Tvoj ga Ocean da posãrče,
 I da hroma cieć poteka,
 Moj konj tãrčuc potepe se,
 Prie neg' dopre u tvé dese.

Nij' moć diela zatvoriti
 Vãrsna Herkula u list drobni,
 Nit' je uzmnožno izmieriti
 Tvoga Olimpa krug osobni
 Moga pera setkom malom,
 Nek te veći kruže hvalom.

Er da bi usta má imala

Tóke glase i jezike,
 Koliko je sitna žala,
 I zviezde su svekolike,
 Tebe izpuno i razložno
 Meni hvalit nebi možno! —

PIEVANJE DVANADESTO.

Nadglasje.

*Od Severa i Solinjana,
Harvoe, i inih, ki u Spliet bieše,
Vitéz, vojvôd, knezah, bana',
Hercég, despót, ki se prieše,
Gospodujuć na krajini
S' Slavi, s Rimjani i s Turčini:*

*Vedrih kraljah od Ilira',
Vlast Filipa i Lehsandra,
Pira, Agruna, Zvonimira,
Svetopleka, Bel, Kasandra,
I od Nemanjih i od Stjepani',
I onih, s kih smo Slavi zvani.*

1. Od vriednosti ljude stare,
I u miru i u rati,
Bane, kralje i cesare,
Već mi 'e vrieme prikazati;
Ali 'e mučno iz starine
Vadit svetlos od istine.

Li kada me ljubav zani,
Od dâržavah slavne muži
Da poviedam, svak me brani,
A ne propravi i neruži,
Kažu sebe, ki svetli su,
Zasve na sviet da već nisu.

Stremenita stvar je odviše,
Dugu starost pomladiti,
A iz pod tminah, ki izkoliše,
Prednje vieke naviestiti,
Dat prošastniem pravu mieru,
I davnenim imat vieru.

Kamo dakle Sever stari,
Ki po razspu Solinskome
K Splietu ostanke sve brodari,
Tu i grad prinî s blagom svome,
Zvâ vlasteostvo iz otoka',
Gdie bi uteko s' toga uzroka.

5. Odlíš onih, koi biežaše

Put iztoka i zapada,
 U Dubrovnik ki ostaše,
 Pod razzide i Biograda,
 Njeki i hlepeč rieku Jadra.
 Daše ime gradu Zadra.

Gdi je splietski dužd Hårvoje,
 Ki prevarl kralja Ostoju,
 Jadne i činl s Ugri boje,
 Bana i Pavla razbl u boju,
 Sigismunda družtvo diel.
 Vladislavski vihar veli!

Knezih Šubić gdi 'e Brebieri'
 Od vladanja umionstvo,
 Nikad s nikim pravovierl,
 Ki vlas svårnuše u sionstvo,
 I dolame čim tratjaše,
 S Hårvo'em u svem zvučni ostaše.

Pavo i Mladin, ki ne mnjaše,
 Da 'e Ban drugi viši njega,
 Ki i bezstidno svim jagmaše
 Čas i pratež, cårkvenoga
 Dobra istoga ne bi strašan
 Grabit, velik gospar jasan.

Sam Jablanić, kog osnovà
 Stiepan na čas kralja Bele,
 Ter ga od gore imenovà,
 Dà Rabljanom da ga sele,
 Mire a grade polimorke
 Me'u se neskladne i pregorke.

10. Hårvoe silni, cieć nesklada
 Spliet ki složi i Otoke,
 Kad se kralje varat klada,
 S vârha padè u nizoke
 Rupe i o svetlju ne smì veće,
 Da u mieh volski Ugre meće.

Kadi 'e Gargan knez premudri,
 Zakonima ki Splietjane
 Bi'uc uredil, pak s njima udri
 Na grabsate Omišane,
 Ozra uhvati, razbl guse,
 I sve im plavi sbl u kuse.

Klis i Mosor ki tiskahu,
 Naših diedah kotar veli,
 Poljem čineć plienu plahu,
 Prignù na mir preveseli,
 Pak k Gjakinu kad svóm' ide,
 Splietske časne ima slide.

Svoim vladavcem vazda haran
 Spliet se kazo, i ako koga
 Ni dvorio, s toga ukaran
 Bì od pastiera stranputnoga,
 Ki ga jadno panjkat radi,
 Pod zlóm zviezdnom da se sgradi.

Drugi vlasnik ki za time
 Bernard biaše, on Trogiru
 Rat zavåržè, i sa svime
 Stisnù njega, da u miru
 I u priazni s nami ostane,
 Nit posieda naše stane.

15. Svetogårdnich al' s griehova'
 Poslie toga dogodi se,
 Trogir s Ugri da Splietova
 Sva varošja popališe,
 Čudno otevši im drjeva bolja,
 Da zaplate posiek polja.

A ugarske pak posade
 Bog iztuče bez milosti,
 Cieć ponoštva i zavade,
 Bičem Tatár ljutih čidi
 I rad bluda triuh biskupa',
 U ust mača njih polupa'.

Tač da Bela kralj mogući
 Jedva k Splietu mogo 'e doprit,
 I u njem malo počijuci,
 Ne biuč jaki njim se oprit,
 U otočac mao sakri se,
 Kraljski i danas ki veli se.

Kadi pristà, čim opusti
 Nagli poplav puka smína,
 Ki Dunaju prem dogrusti,
 Hteć da loče kàrv svojih sina',
 Gat i nosi uda kàrna
 Tja do krajih mora càrna.

Vode; ko'e ga uzprenuše,
 I ledena pune straha,
 Svú nazada uztegnuše,
 Biegnù hitros tieka plaha,
 Kàrv prolíta na svojih žala'
 Da ih nebi ogorčala.

20. Nu naravno ljudske svake
 Bič nebeski zlobe slidi,
 A krivine preopake
 Uzprogoni, gdi jih vidi,
 Triesk nijedan nebo nima,
 Ako od zemlje njih neprima.

Pravda božja svakom' daje,
 Il na svietu, il onamo,
 Kaono svaki dostojaje,
 Grieha pedips da kušame;
 Blago onom', ki se obraća,
 I za svoj dug ovdi plaća; —

Erbo neće pak bogačem
 Sve naplatit goroko odveće,
 I ogoren i potlačen
 Rigat gosbe, blude, smeće,
 Sve što izji, uzè, grabi,
 Vara, gárli, ljubi, babi.

Naši Splietski gdi mladići?
 Ki ufanje ima'uč Bogu,
 Usionike smíše sići,
 Slavodobit čineć mnogu,
 Posikoše prie Releže,
 Nekiem vina za kaleže.

Pak Budmira Cetinskoga,
 I brata mu Bratislava,
 I Vuletu hàrvatskoga,
 I Domalda otimljava,
 Koi u Klis po nevirí
 Dvaes vlastelah usindjiri.

25. Ali i on i knez Gjуре,
 Ki za njima Spliet plenjahu,
 Uhićeni, jedva sture
 Za biedni odar svoj imahu,
 Na suhu on brien za sramotu
 Bi postavljen na rugotu;

Knezi od Knina gdi Svadići?
 Ki brez svadbe ké kàrvave
 Dàržaše ga; gdi Gusići?
 Tolikojer od Kàrbave?
 I Banići Ostrovice
 Pribivoji, pohvalice?

Poglavnici gdi ostali
 Žitorodne od Cetinje,
 Od Zahuma, od Kañali,
 Ljubomira i Nevesinje,
 I on Kosta car proslavit,
 Ki u Dalmacie thém htì stavit.

Knezi od Zante i od Klusić,
 I mogući knezi od Senja,
 Kliski Vargio Petar Krušić,
 Gospar Hvarski i Karpenja,
 Sveta Save, sveta Vida
 Knezi i bani veli gnida (nigda).

Od Trebinja i od Popove
 Vukašini, Radosavi,
 Miklevići od Dubrove,
 I od Žaba Milosavi,
 Marškočević od Bregava,
 Od Kopčića Vladislava.

30. Tolenović jaki Petar,
 Žarko bistri Marosića,
 Senko, ubiže ki jak vietar
 U Dubrovnik Turák cića,
 Dervan, Amor, Bani Slavski,
 Ki se àrvaše svejer lavski.

Gjuraš Ilić, njega sini,
 Niko Altaman Kàrvavičić,
 Ki u Gaškoj, ki u Rudini
 Stao je njihov gospodičić,
 Ki u Lubini, ki u Vetnici,
 Sjaše i pićnoj Dračevici.

Kamo knezi od Grahova,
 Gospodari od Klobuka,
 Ljubuškoga i Kosova,
 Al Bilača, Vàrhukuka,
 Inieh Gradac i Ravnica
 Gdi didići svietla lica?

Kamo Stiepan Čarnogorac
 I ostali Karmenići,
 Kobilović carski oborac
 I od Huma Vlatkovići,
 Srebrnica gdie Dabiša,
 Gdi li Kačići od Omiša?

Kobilović, oko orlovo,
 I cviet viših od junaka',
 Ki handjarom na Kosovo
 Smàrtno rani cara opaka,
 I usionika puna varke
 Radi ubiti iz nevarke.

35. Branko stari Mladinović,
 Vojar Mirko i Ugljša,
 Dragaš zrio, Vuk Branković,
 Varda, Praska i Grabiša,
 Svilovčić, Deanović,
 Sio Musiević i Busković?

Ljubomirski knez Mironja,
 Žarko Knežnić, Ugrin Kučić,
 I Šubićki varl' Marmonja,
 Radibratić, Vlatko Vučić,
 Bošnjak Stefnić, Duvna Rilić,
 I od Hlievna Mihovilić?

Gdi Klušići, Marnjavčiči,
 Vilić, Kartić, Kositori,
 Budisaljić, Senkovići,
 Kopeić, Petar Zelengori?
 Svi gospoda vitezovi,
 Katunari i knezovi?

Vlatko i Radić Senkovići,
 Koji šakom svojih junakah
 Razagnaše u ogrez u ríči
 Osamnaest tisuć Turakah,
 Ké izsiekoše na poljani,
 Da ih se malo i sahrani.

Gdi 'e Pribina i Svetoslav,
 Ban Godomir i Kuzmica,
 Posetare i Gojoslav,
 Stiepan svák mu, i Marica,
 Ki kàrstavlju u Zadrú ravnom
 Trim zgradiše dikom slavnom.

40. Porga, Borna, Vard, Lelidrag,
 Prusna, Praska i Lubomir,
 Krako, Pribić i Zelidrag,
 Gojzo, Mikac i Radomir,
 Čuprian, Lenkov, Nalipezi,
 Hãrvatski bani, i vitezi.

Ni'e već špana Dukainja,
 I od Musačić nijè Karla
 Gosparičić blizu Osinja,
 Kih nadima ponos varla,
 Ova i njih ured razpuha,
 Propasnoga jakno duha.

A hercegah i županah
 Hiriskih kamo starih?
 Despotnikah i Bogdanah,
 Osvim bana', kralja', carih,
 Do iztoka ki se steru,
 I u càrno more udieru.

Ki pružiše svoje skoke,
 I rieč svoju do Baltika,
 Da im služe zemlje tóke,
 I množ bojnih podloznika',
 I po družieh stranah svieta,
 Šjá im jedros mudra svieta.

Kralj Krunoslav, ki dobjene
 Primí pod vlast mnogom dikom,
 Bez harača i carjene,
 Samo slavskim da jazikom
 Svi govore, od ovoga
 Tja do mora ledenoga.

45. Gdi je Ljubdrag i Milestok,
I Dragovit, Radić, Rasko,
Pod Velikim Karlom žestok
Ki imaše rat, i Jasko,
Tri padoše, a siljena
Dva ostaše osliepljena.

Bana Zrinji gdi 'e Nikole,
Maćedoniu ki ulivši,
Sve barjake turske ohole
I vojske im razčinišči,
Rodno miesto pri' izgubljeno
Primi u krilo svo'e hrabreno.

Bani, koji Smederovo
Prevladaše njih vojvode,
Janko i Mihalj, ki Kosovo
Obraniše turske škode,
I sabljami svej u ruci
Arvaše se tima puci.

Kraljeviću kamo Marko,
Palikučić Pavo mio,
Ugrin Janko, sunce žarko
Biogradu ki je bio;
Er ranjena cara iztira
Izpod svojih bielih mira'.

Ognjen vitez Kraljevića,
Ugrin žestok vojevoda,
Kih se pieva bojna srića,
Jakos, smionos i sloboda,
Pàrv' ki ljube cieć svo'e dike
Smaknu i kume njih hotnike,

50. Stiepan gdi je Čarnovića,
Gospar njegda od Žabjaka,
Jurad Despot Vukovića,
Štit nemili od Turaka',
Ki er hćercu dà Muratu,
Zanj potezà svej u ratu.

Jurad opet Čarnovića,
Čoek oblastan meju Slavi,
Ki od Bneškoga vedra vića
Sinu izprosi i ostavi
Erica Ante hćer dievicu
Za dostojnu zaručnicu.

Juraj Despot drugi mili,
Koga sine car osliepi,
Stiepan Herceg ki posili
Sinsku ženu, cviet preliepi,
Koi Bnečanom, Turke biežeć,
Tad za strah njih prodà Vižeć.

Pak previeri cieća toga,
I u zó čas se poturčio,
Iz gospodstva hercežškoga
Er je s dietcom prognan bio,
I otea mu svim marzeća
Dostignu tiem smàrt i smeća.

Lazar despot od Servije,
Ki u svóm dvoru bieše izabra'
Za svo'e liepe hćeri dvije
Dva viteza veomi hrabra,
To 'es Miloša Kobilića,
I Vuletu Brankovića,

55. Mlaju Maru dadè Vuku,
 Od ké rečen Juraj shodi,
 Ki Raškomu svemu puku
 Zapovieda i gospodi,
 Kom' pak rodi i Jerina
 Opet Maru i dva sina.

Ovu buduć zaljubio
 Veli care gospodine,
 I caricom nju okrunio
 Rad lieposti i hitrine,
 Čim joj braća idu u pohode,
 Sejmeni im miesta uhode.

Ká car čuvši, da su obilna,
 A tast Juraj kô star pada,
 Htièdè sablja svoja silna
 Bezzakono da ih popada;
 I da kuću svu izkoriepi,
 Sina mu oba taj osliepi.

Ter na konaku i na vieri,
 Ter na soli i na hlebu,
 Tako im se iznevieri,
 Za utvårdit svu pohlebu,
 I våržè ih u ponore
 Od tamnice svo'e najgore.

Žarko sårce ljutje zmaja,
 Nije čudo, da toj čini;
 Ali sestra da isto skraja
 Svojoj braći u vårlini,
 Negledajuć kårvi i viere,
 Čudo 'e, čudo izvan miere;

60. Ali čudo nije, nije,
 Da turkinja učinjena,
 Svoju istu kårv prolije
 Cieća vojna poljubljena,
 Sliedi i tursku narav huđu
 Za svu korist i razbludu.

Jakno glavor sil' gorući
 Ljutom zmijom krilaticom,
 Viek ne prašèa ni u svój kući,
 Tako i car s svom caricom
 Nehti prostít, tvård u svemu,
 Ni nje braći, ni svem' plemu.

Pokli tako brateca oba
 Na pohode svo'e primami,
 I dva sliepca i dva roba
 Sebi učini, tvårdi kami,
 Majku izagnà s Smederova,
 Čačka s stola despotova.

Ovi k Zadru s Dubrovnika
 Gdi se ukloni, pak se uputi,
 Da b' na zeta ljuta i príka
 Mogo Ugra podignuti,
 Ki iz Budina vojsku odpravi,
 Cara i razbi pri Moravi.

Ali despot nepreteče
 Cieća toga svoje stanje, -
 Ni dva sliepa sina izlieče
 Tako silno stolovanje;
 Car bo družiem viek negrabi,
 Povratio opet da bi.

65. Tako i pas, ki se ublazi
 i na kàrv i na mesa,
 Što 'e podbio, vàrlo pazi,
 Dàrži i reži i obiesa,
 I da ga štap ki zamlati,
 Vieki nepušta, što ufati.

A i rieč je: Gdi kopito
 Jednom stavi konj turaški,
 Miesto, grad li 'e, viekovito
 Već bit neće kauraški,
 Sam Bog zakon taki more
 Podvratiti na obore.

Ljubdrag poslie ki Jerine
 I Jurja se praunuk klade,
 Tužan otac već jedine
 Sunčanice liepe i mlade;
 Er od dvanaes svojih sinova',
 Neostà mu neg hčer ova.

I on star bivši osliepio
 S groznih suzah, koje ronì,
 Štapak drugi ni imio,
 Težku starost da nakloni,
 Drugu očih svojih zenicu
 Nego istu Sunčanicu.

Od sve stare despotije
 Neimadiše neg livada',
 Gdi u miru trajué dnije,
 Sva paziše krotka stada,
 Pastieri mu biué dvorani,
 Ovce vojske, psi stražani.

70. Visokoga miešte hrama,
 Kolibu imà tlehusticu,
 Služi a metka suha slama
 Za uzglavje i ložnicu,
 Pića ugodna vir vodeni,
 Slatko mlieko sat medeni.

Sudi i čaše zlatom slíte
 Za objede i večere
 Ruke biele plemenite
 Milostive svoje hčere,
 S kom pokojno vodeć vrime,
 Nezavidi svojim pred njime.

Nu spiepag starac, da bi od ove
 Sladke unuke prividio,
 Sebe i märtve svo'e sinove
 U nje rodu ponovio,
 Hteć uzbudit od ljubavi
 Častnu želju, igre 'oj stavi.

Ter čim ona hàrla i živa,
 Da posluša bábu svoga,
 Tančac stiere, piesni piva,
 Kizlar Aga, za veloga
 Cara išéuć najhitriju
 Liepos, prispiv, upazi ju.

Videć čete izborite,
 Zabuši se i odstupi,
 I me'u vile uzorite
 Kriuć se, na otčín skutac lupi
 Odkli 'u kadum pak zaplini,
 Da caricom nju učini.

75. Odbigoše 'u ine dekle,
I junaci ostaviše,
Ti pristrašni, one utekle.
Često tako dogodi se,
Da od gospara momčad smigne,
Gdi ga zla čes ká dostigne.

Kad se od otea tužna dieli,
Otec goru tminu primi,
A odni u iztok dan veseli
Svoim' očima presvietlimi,
I kon jasne Sunčanice
Čarnom' Agi svanù lice.

Otet bi se mlada htiela
Arapinu, ki ju hvata,
Golubica jakno biela
Mavrom' orlu iz nohata',
Ter čim otec bradu kida,
Man se odliplje i odkida.

Tim mu kliče: Zli gusaru!
Vajmeh meni, nedârži me,
Što nečasnu kroz prevaru
Svo'e junaško gârdiš ime!
Sramotne su tvoje moći,
Er nevierom htiè k nam doći.

Nije rukom to hrabrenom
Na vitežki mehđan biti
Draga gosta pod imenom,
Neg' dievojku posiliti,
Teci tkogod, za me oprij se,
Hrô Aramia ustavi se!

80. Nis' ti kadum, hud tamnjače,
Nit si vitez svietla kralja,
Nego smradni konjuh ; pače
Rug i prikor svih zemalja',
Više himben duh pakleni,
Ostavi me, jaoh si meni!

Ne vodi me na zlu srieću,
Er obetah družtvo Bogu,
Vieriti se vieku ne ću,
I caricom bit ne mogu,
Nisam voljna dušom svojom,
Pust', da umirem rukom mojom.

Gdi si, ćačko moj premili,
Gdi ste dakle mé družice,
Gdi ste ugarski snažnoj u sili
Zatočnici, zatočnice,
Evo otimač, pritecite,
Ne dajte me, izmaknite!

Ali otoj s ni'edne strane
Na pomoć mi još ne hode,
Ki vitezi da me obrane
I tužno me oslobode,
I da sebar, ki me hvata,
Svojom glavom grabšu plata.

Viknù: Jaoh majka moja,
Što liepotom mene odì,
Da uvijek živim bez pokoja,
A bez otea, ki me rodi!
I u to prosù sried zauza
Dragi biser groznich suza'.

85. Na bolesti nje velike,
 Požaljenja bilieg daše
 Bližnja miesta, i sve rieke
 Svoim' vodama proplakaše,
 A združiše 'u gore i luzi,
 Razliegajuć na nje tuzi.

Ne prestajuć naricati,
 Sva u plaću i u jauci,
 Bridan kadum k njoj se obrati,
 I reče joj: Nu već muči,
 Dosta vapi glasovito,
 Zamuknula kamenito!

Meju vašim Slovinima
 Grabit mlade vierenice
 Čast je vriednim vitezima,
 Bojnom sabljom sried desnice,
 A ti mene gardiš s' psujem,
 Er vaš zakon obslužujem?

S druge strane, kad umučè
 Hćer, sliep ćačko meju uzdasi,
 Kaono studen mramor puče,
 I jedva se živ oglasi,
 Ter šikajuć gorke plačè,
 I on ovako kajat začè:

„Joh si moje diete drago,
 Gdi te odvedè jar ulaka',
 Da me ostaviš, sve mo'e blago!
 Sliepa stara i nejaka,
 Bez pomoći da u greb padan,
 Prie vremena, sirot jadan.

90. Srećo vajmeh prenemila,
 Vlast i sine čim mi odnosi,
 Tãrpih; al sad odveć sila
 Isti život moj prikosi,
 Kad mi hćercu neostavi,
 Mo'e starosti naslon pravi.

Razgovore ah moj mili,
 Ah ljubavi ma jedina!
 Ko tè ukrade, kud se odill,
 Da otac cvili sried svoih tmina',
 Što ga ovako pustì slipa,
 Da tapajuć sam potipa!?

Tako i sviećak dub u gori,
 Najpriè ga àrvat gvoždjem teče,
 I kad grane sve mu obori,
 Hoće li i koren da izsieče,
 Nek mi bude cvietat moći
 Suh hrek pustoj u samoći.

Tako i car biednom' meni
 Najpriè ćordom sine u rati
 Smačè; a sad u vãrlini
 Jedinu mi hćer uhvati,
 I da siti š nje svo'e blude,
 Nek sva kuća ginut bude.

Tako tako žudom tvãrdom
 Samosilje cara zloga
 Sieče i ori svom pogãrdom
 Sad jednoga, sad drugoga,
 Ti mu zakon huđ lukavi
 Vãrhu sablje, Muho, stavi.

95. Ti, narodi da od svih strana'
 Kàrstnici se grabu mali,
 Da vojnica bude izabrana,
 Kom' car kàrsne puke vali,
 Nitkor neima da što svo'ega,
 Neg' svak, što ima, da je njega.

Ti mu ostavi sa svih kraja'
 Čistie dieve i lieposti,
 Silom da idju put Saraja
 Na razbludne nečistosti,
 Da, ká bude pàrvorodna,
 Ostane mu ljubi ugodna.

Ti, da blúde zvierske tira,
 Kako hoće, Turčin svaki,
 I da žene tóke obira,
 Koliko ih je hranit jaki,
 Svoj narod da umnožaju,
 Množ vitezah za boj daju.

Ah nesrećni starče hudi!
 Ah žudjeno sladko diete!
 Ká me na ovo zvezda sudi?
 Ka té sreća zla susretè?
 Težko zlo se nami zgodì,
 Zlobni udes nas gospodì.

Biež'te, biež'te na daleče
 Liepše vile svih kàrstjana',
 Da vas silni zmaj ne peče,
 Er što 'e vèla bit Sultana,
 Càrstvom vladat, cara ljubit,
 Kad se duša ima gubit?

100. Sried razblude car udesar
 Kad i rukom svom ubije,
 Vojstva malu za bodesan,
 Žene sebi najmilije;
 Ko izpuniše dva Mehmeta,
 Kàrvolije oba kleta.

Tako cvileć Ljubdrag pravi,
 Bez pomoći ostav veće,
 Da do malo sviet ostavi,
 A dobavi veće sreće,
 Koje 'e rajno vierovati,
 Sad mi 'e ine klikovati.

Hrabri Vlasi, Karavlasi,
 Ki se zovu rimski sini,
 Erdeljani, Maurovlasi,
 Càrni i càrljeni Latini,
 Gdi 'e vojvoda njih Unija
 Korvin, Turkom ki dodijà?

O kojemu Biond scini,
 Da se izvârši proročanstvo,
 Ko se njegda Probu učini,
 Da njegovu uzdržanstvo
 Do tisuć liét' hoće imati
 Od cesarstva, s kim će sjati.

Gdi 'e Zapoljski, kraljevinu
 Ki Ugarsku stištà silom;
 Al predobit u skupštinu
 Bì općenu dikom cílom,
 Obran buduć on ogrustan
 Ferdinando i cesar vrustan.

105. Šišman Bator, ki u glasu
 Još velikom žive i stoji,
 Da otmanske vojske razsu,
 Kih nebrojni bihu broji,
 Tekelj, Budian, Nadažd i ini,
 Osvetljivi Ugarini.

Njekadašnje gdi slipote
 Od Abafa, ki složit se
 Turkom htiše, paka hotè
 Svo'em' cesaru odaprit se,
 Ki milostju vas u slavi,
 Pod krilo im sine stavi.

Gdi 'e Skandarbeg, triesk ognjeni,
 Topia, Bethlen, bojne sreće,
 Knezi Zrinski uzvišeni,
 Rákoc, sin se kóg' još kreće,
 Kih, ki caru, ki cesaru,
 Malom vojskom čini taru.

Dalmacie bani gdi ste,
 Juraj Bubek, Čubretiću,
 Mislenović, Pavo Biste,
 Lenkoviću, Nalipčiću,
 Bane Vašić, Butko kneže,
 Jedan i drug varl' viteže.

Od Dobruče do Tarnova,
 Nikopolja do Plovdina,
 Množ Bán' imà i vitezova'
 I dunavska pokrajina,
 Simo i tamo Babieh gora',
 S Mejuričja do dva mora.

110. Što 'e od mora Joniskoga
 Poč put Save i put Drave
 Tja do mora Baltinskoga,
 Prieko Mare i Dunave,
 Još da b' htio duglji biti,
 Nemogu sviéh poviditi.

Gdi su Opati od Rogova,
 Karševalja, Stipe Ivana,
 Lucie, Sabe, Hercegovna,
 Marie, i inih Dubrovčana',
 Ki činiše mirne uviete,
 Sudbe prave, godbe svete.

Od Trimida Priuri gdi su,
 Ki na otoku mora' naših
 Uzrestoše, ako i jesu
 Bliži krajah talianskih;
 Tu davninom našim dvoja
 Kraljstva Diomed gârčki vojâ.

A vitezi gdi templari,
 I njihova tvârda Vrana,
 Preporučja i timari,
 Veličanstva izabrana,
 Vojske, konji i barjaci,
 Perja, koplja, križi, mači?

Pontio, Plisan, varli dielí,
 Pârvi gospar ki bi od Klisa,
 Veli meštri, križi veli,
 Ko ih diela slava pisà
 Sveta u miesta od Širije,
 S kih se biše tieh delije.

115. Redovništva već ni toga,
 Jedna vlas ga prie potvori,
 Bez krivine i razloga,
 Pak ga i druga vlas obori,
 Sumnja i blago prebogato
 Njega obali sunovrato.

Gdi Bnetaški vlastelini,
 Kih ddržava naša doni,
 Beli, Ipati, Bragadini,
 Stregi, Sagredi i Guoni,
 Raguzoni i Saceli,
 Siriani, Suceñeli.

Valaresi, Em, Karosi,
 Renieri, Vidilici,
 Koje srieća nam odnosi,
 A darovà Bneškoj dicit,
 Pače i nam ih dade srieća,
 Veće časti naše cieća.

Baton snažni, ki Tiberu,
 Kad mu uoči diela smina
 I toliku svú nevieru,
 Odgovori: 'Tvá 'e krivina;
 Er šljěš čuvat za ona stada
 Ne pse, nego vuka i glada.

Bridi Baton i Pinete,
 Preizvãrsni Vojevode,
 Ki Rimljanom čineć štete,
 Predaše se na pogode,
 Pak ulvatjen, sužanj pãrvi,
 Prie se htiě oprat u njih kãrvi.

120. Deorise, Desidiate,
 Ki se opriše već neg briedom
 Rimu, u gore klisurate
 Braneći se svojom gredom,
 I kih često tvãrd utvãrdi
 Klis neužasni, i uztãrdi.

Verso i Tevtin hrabreniti,
 I oni voje dalmatinske,
 Ki hotiuć predobiti
 Pod Augustom vojske rimske,
 S njih ostaše podložene
 Sve ove naše pokrajine.

Eleskare i on vojvoda,
 Kaim Kalife ki 'e dobio,
 I našega bi'uć naroda,
 Vas je Egipat podložio,
 U Kariu cãrkvu odluči,
 I Afriku svu napuči.

Duč (Duc), Dal, Slavi i ostali,
 Na oboja koji mora
 Plavojske su postavljali,
 Bielih dubrãv, cielih gora',
 I u zapadu, i u istoku
 Dostignuše dobit tóku.

Slav gjeneral još Klaudija,
 Marcio Bartul Herkulani,
 Ki razpãrša i razsijã
 Sto tisućah oružani'
 Pustih Niemãc' bez glãsnika,
 Njegda pri lokvi od Bomika.

125. Gdi 'e pristupan Rus Talovac,
 Ki Pompeom pravi s' vèlim,
 Ti u pogovor vārli lovac,
 Pribì ga uz moć ratom smielim;
 Al na bojnem pravom sudu
 Zahvala mu bì zaludu.

Kom' Rus priuzè taštih hvasta'
 Dosti, ovd' ni'e miesto njima,
 Kaže vitez komu basta
 Vārnost dielim ne riečima;
 Vietar nosi rieči taplje,
 Malo stvara, tko od već klaplje.

I Svetopil ban Dalmacie,
 Saraženske vojske smine
 Ki izagnà iz Italie,
 Pokle ih stierà iz planine
 Od Gargana, gdi nemile
 Bijahu se taborile.

Davno svietli, davno hrabri
 Cviet dalmatskih od junaka,
 I on bijuè se u Kalabrì,
 Za njim složi, i nju paka
 I posiedè donikole
 Ljude snažne i ohole.

Gdi 'e Ceropij, ki Galina
 Nepodobna silom svàržè,
 Klaudia a svoga Dalmatina
 Na cesarski stol podvāržè,
 Koj mnoziem kriepostima,
 Šjà meu inim cesarima.

130. Vèli Ilir, Kadma sime,
 Ilirskoj kraljevini,
 Koj od istog' sebe ime
 Viekovitò nazvà i činì,
 Viti, Bori, Dobroslavi,
 Od kih dobe slovu Slavi.

To jest slavni i bojnički
 Narod, kojno u hrabranstvu
 Stà svoih rukah hrabrenički,
 A ne u nogah zakovanstvu,
 Ko neskladno njega para,
 Kad Latinin ga ukara.

Gdi 'e Galauro Tauliski,
 Agron, kraljem koi biše,
 I Glucia iliriski
 Kralj, Kasandru ki opri se,
 Gdi su dački Decebali,
 I Perseo, ki Medusu obali?

Gdi kralj Filip Macedonski,
 Mudar sviètom, bogat blagom,
 Aleksandar sin mu gronski,
 Mao tielom, a jak snagom.
 Tako velik, da nij' moga'
 Vas sviet jamit kralja toga.

Pàryi, koji liepu slobod'
 Gàrèkih gradov uzoritih
 Htiè podložit pod svoj obod,
 I krún družieh glasovitih
 Vārçi slavu, bez obrane,
 Pod svóm ćordom na poljane.

135. Što mu otè nepravedno,
Priote opet sinu i sebi,
Sinu, kojem kraljstvo jedno
Na sem svietu dosta nebi,
Neg htie vas sviet da posvoji;
Al prij' njega smàrt osvoji.

Drugi, trikrat ki predobi
Kralj — Daria od Persie,
Scite, Mede, Jupke, dobi
Pora i kralja od Indie,
Složì Ikane i Batriane,
I sve afriske mnoge strane.

Koji pàrvi svih vojnika'
Prodjè stupe Erkulove,
Probi mora prevelika,
Iščuè sebi sviete nove,
Ne moguè bit svój gizdosti
Vas poznani sviet zadosti.

Taç, da u deset i dva lieta
Veè s dobiti, nego l' s boji',
Po svoj zemlji hrabren lietá,
I nadvladà i posvoji,
Što 'e meu morem Adrianskim,
Gàrèkiem morem i Indianskim.

Jak godinom nebo kada
Vàrh zemlje se ori i buçi:
Tako i on sviet vas strè tada,
Svuð noseçi smàrt u ruci,
Munju u gledu, grom u tieku,
A trèsk nemio u posieku.

140. Pirho gdi 'e arbanaški,
Ki se Rima neuzbojà,
I s vojvodam' njih junaški
Hti se àrvat sriedu polja,
I ki smaknù grad poglavni
Têbe, i kraljski Ilium slavni.

Poželjenja koj cieè svoga
Na isti Rim se vojskom krenù,
Da bi Italiu složit mogá',
I s Siciliom Kartagenu,
Pak počinut; čime al' viran
Padè, sad bit može miran.

Ter se hvali, podstaviti
Da bi smio vás sviet lako,
Kad bi mogo usiemiti
Za svo'u vojsku pleme jako
Od Rimljanah, a Rimljanim
Da bi on kraljem bio izbranim.

Koga i jesu podložnici
Nazvali orlom cieè hitrosti;
Al im reèè on u dicit:
Sve sam s vaše ja vriednosti,
Er vi moja krila jeste,
Na najviša kad me uznieste.

Kralj Bardilas, ki se uvuèè
Macedonie u dobar dio,
Od kojega Klitu svuèè,
Al' kralj Filip u nemio
Kut ga stisnù, da ostavi
I povrati plien nepravì.

145: Gdi ilirski kralj Pleurat,
 Ki Dalmaciu svu gospodi,
 I uživà ju u mir i u rat,
 Dočim mu se smàrt dogodi,
 Pokli stanja liepo upravlja,
 Istok našieh pàrvieh kralja'.

Sin mu Agron plodni izgine,
 Karkar i Hvar ki posvoji,
 I ovoga porod Pine,
 Predobitnik u svih boji'.
 Gdi 'e Demetrij Hvara istoga?
 Dioniš, Visa hribetnoga?

Agron, bivši snage jake,
 Uzdàržanje svo'e razširi,
 A Teuta hrabra pake,
 Svà kraljica za njim tiri,
 Graničare nu najviše
 Ki poticat nju hotiše.

Ne straši se ni od Rimljanah;
 Er njihova poklisara
 Smaknù cieća Liburnjanah,
 Rimske plavé sve poharà,
 Nitko išcući morskí pokoj,
 Nesmiè prietit ženi tókoj.

S' česa čudne svoje vojske
 Rim pàrvi put na nas brodi,
 Kad ravnice plodne poljske
 Satarisà, i štogodi
 Kraljskoj ženi dàše hranu,
 Kà pobiegnù tad k Risanu.

150. Žena, ká se častju hvali
 S uzdàržane svo'e čistoće,
 S kojom često pak navali
 Hvarski Dmitar, pun vàrloće,
 I na grade i na polja
 Arbanaska i Etolja.

Kralj Dimitar, Istriane
 I ine puke ki podjarmi,
 Pak s Filipom na izvane
 Tàrčeć boje, smàrt ga stàrml,
 Vàrta kralja Rimu odmetna,
 Pod kim biehu svaka sretna.

Nieki neuprav kude njega,
 Da na grabše bio je davan;
 Nu jel' kralja viek kojega,
 Da nij' s toga na sviet slavan?
 Velim, grabša i pohlieba
 Nij' sramota, neg' potreba.

Kralj Svetopelk, ki na polju
 Delmanskomu kàrst prijavši,
 Dalmatinom srieću bolju,
 Čàrkvenikom vlast podavši,
 Htìè da sude duhovanja,
 Bez kraljeva svietovanja.

Nek svietovne vlasti svake
 Od otca se svej spominju,
 Ki mneć dobro, na svoje šake
 Padnùv, zdàržà božju škrinju;
 A Diakov bi'ué to dilo,
 S neba ga ubl triesk nemilo.

155. Jak Tomislav, ki Atila,
 Pedips božji ki se rečē,
 Često odhàrvà i nemila
 Bridom mača svoga sieče,
 Tiera od zemlje svoje vani,
 Dàržeć svaka u obrani.

Kralj Budimir i Svetolik,
 Otac i sin otca toga,
 Svetih kraljah slavni ponik,
 Jedan bolji od drugoga,
 Bolislavi, Kresimiri,
 Niemški vragi i nemiri.

Kamo i Uroš, ki sagradl
 Četàrdeset manastira',
 Stiepan drugi, ki se radi
 Zvat veliki, ljube izbira,
 Pak se s netkom, kú zamiri,
 Dandulovom sriećno viri.

Uroš, ki u Jerusolim
 Svet-Mihajlu càrkvu osnovà,
 I mramorom preoholim
 I srebrom je svu okovà,
 Pak knjižnicu vàrsnu joj skupi,
 Kalujerstvo da ne tupi.

Bistra pamet gdi trebuje
 Meju puci neviernima,
 Neg Bog pravi kad se štuje,
 Mogu uzrok dati njima
 Bogoštovja njihovoga,
 Slavnim putom od razloga.

160. Neman drugi, ki u Stiepan
 Biuć ime promienio,
 Ugre, Bugre, Gårke izvana,
 Narode je ukrotio;
 Zrl podložne u ljubavi,
 Kralj, ki pravdom još se slavi.

Blagodarni Stiepan peti,
 Jak i staza uzorita,
 Da nij' mogo tada biti
 Višji čoviek segaj svita;
 Razkošnom se dvorbom diesi
 I cesarom sebe riesi.

Smlati Ugre, Gårke, Turke,
 Golem bojnìk i hrabreni;
 Za njegova diela surke
 Niesu, lovor neg zeleni;
 On sastavl i Stiepana
 Red vitežki u svoih strana'.

Kamo Stiepan i ostali,
 Ki takovim od poštenja
 Narećenjem su se zvali,
 Reseć s njime svà siemenja,
 Luigji, Flavij ko cesari,
 Kralji i svieta gospodari.

Vèle glave, vèle krune,
 Er Stiepani krune jesu,
 Na čast kojih neotrune
 Zelenike uzresle su,
 I slava tìeh meu lovori
 Još se čaje i žamori.

165. Vladan, Kagan, kralji i ini,

Ki dāržave sve plienjahu,
Njih i otc i, njih i sini,
Ki posiljem stolovahu,
Do Svetmira, ki živiše,
I kārstjanstvo progoniše.

Ratmir, i ljut Čieslao,

Ki su otce podložili,
Pārvi nemil, drugi zao;
Er su oba sied siedili
Otč i, otčeve u živote,
Si česa umriše u sramote.

Potopljeni oba u vike,

Da pogreba neimaju,
Kraljevičem svim prilike,
Da na svietu sem ostaju:
Drugom više na tleh buši
Ženska ruka nos i uši.

Er on smivši pogubiti

Vladislava, ženska sriča
Htiē svom rukom osvetiti
Muža mlada Ugričiča,
Kad staviv se u busiju,
Sgnjavi i smaknu tu jidiju.

Taki stvori se nediče

S tužbam' ženskim', smionstvo gdi je,
Žena suzi i nariče,
Kad se osvetit vriedna nije:
Nu vojnicam Slovinima
Bojna snaga i sārce ima,

170. I Predislav, ki globjaše

Podložnike bogatije,
U vinu i bludu kad plovjaše,
Od Bosanske bi delije
Smiren, rieka i njega odni,
Blud i vino da razvodni!

Gdi 'e Prokopi, ki za ženu

Héer Erinju dao 'e Abelu,
Drugu Erinju pak nje sinu,
Koj vladaše Španju velu,
On ostavši samovlasni,
Kralj bogati, moguć, jasni,

I Dobroslav gdi 'e varian,

Koji sabljom Gārke svrati,
I bi'uć kārvim vas obarjan,
Njegov sin se nanj' obrati,
Da ga izsieče, kad ga svāržē
S konja, da s' nij' oglasio bārže.

Ovi uzgoji šest sinovah,

Ki rodnikom čast noseći,
Jakno bistrh šest orlovah,
Svoju i majku ki dvoreći,
Ni'edan kralj se hti nazvati,
Nek čim žive, vlada mati.

I Branislav i Sebeslav,

Ki pod Skadar razbi Gote,
I Cepimir veome slav,
Gardeljivi na suprote,
Plevrat drugi, Pencia čako,
Dugast čoviek, zvierče jako.

175. Gencio, koji Ilirjanah
Svoih slobodi da povrati,
Dozva treći boj Rimljanah,
Kad Anicij' župe svrati
Pod njih oblast, a usili
Persea kralja, roba Emili.

Koji buduć skup, neviran,
Pokle građe uharachi;
Priav harače uzopiran,
Svih poplienì i potlači,
S česa mnokrat stari naški
Svârè hotiše jaram vlaški.

Kralj visoki Borut kamo,
I Sorabi dalmatinski,
I pred njime slavni Samo,
Bilug, Dušan, kralj Slovinski,
S Godeslavom, koi kad primi
Kârst, povieda pak ga inimi.

Bel uzglasni, ki iz Rima
Pristà u Gružje i uzgoji
Liepi Lauš, prij' neg imà
Kraljevinu diedah svoji'
Sad Dubrovnik od dubrave,
Prava dika sve dâržave.

Sârbski vârsni Vukašini,
I Demetrij ban hârvatski,
Gârgur kraljem koga učini,
I zamienì prem otaški
S zlim Herigom, koga svâržè,
Da poslušna na stol vârže.

180. Pristal Gojšo i Gojislav,
Ista zemlja kih uzgoji,
I Dâržislav i Svetoslav,
Ki se i puške neuzboji,
Bani i kralji, ki po kârstu
Tad ne imaše svoju vârstu.

Gdi su zadnji Kresimiri,
Mihalj, Kolman i Slavica,
Najpokojni Zvonimiri,
Duga uzresta, mila lica,
Jadovito koga smlati
Silna naglost od Hârvati'.

U čas oni, ki štijaše
Papin listak pun umieti,
I besiedom svom nutkaše,
Da se otide na grob sveti,
I otme se već iz ruka'
Saracenskog zloga puka.

Nieki, čuvši ove viesti,
Da ne ostave miesto, obitelj,
Pobune se u nesviesti,
Veleć: Ti s' tog' uzročitelj,
Nasârnuše nanj' prie oni,
Pak ostali svi smioni.

Dmenje vietra sieverskoga
Jak kad tiho more smuti:
Tako i kralja na dobroga
Dignuše se uzbunúti;
Ter osvetom prenepravom
Razstaviše njega glavom.

185. Mreči htiè im naviestiti,
 Da s proklete te odluke
 Neçe nigdar veè imiti
 Mila kralja svoje ruke.
 Toj izustiv, liepšom se odi
 Krunom, njim se a tako sgodi.

U bazilei sred Solina,
 Gdi bi stojat svojih prednikah,
 Krune svojih kraljevina'
 Prijà od rukah biskupnikah;
 A kad umriè bez ostanka,
 Kralj Ugarski dojdè vanka.

Svet Vladislav, brat kraljice,
 Na nje miesto ki se stavi,
 Koga biežeè jasno lice
 Stiepan, ki rod nebì pravi,
 Pustí, da kralj i sliednici
 Budu tih stràn stolovnici.

Ter čim bane i vikare
 Htièše za se namieščati,
 I Bribire i templare
 Tim vladanjem uzvišati;
 Bnečani se uvedoše,
 Naše i kraljstvo posiedoše.

Navlaš, kad mat' kralja Andrije,
 Morezinka Tomašica,
 Bi kladena, da dodije
 Banom, vèrh njih duždevica;
 I Vladislav hti im svà dati,
 Za sto tisuè dúkat' zlati'.

190. Bani, knezi i vitezi
 Prednji naši, sada gdi ste?
 Ki vojničkoj u potezi
 Vašom snagom predobiste
 Polja tiekom, bàrda skokom,
 Rieke plovom, grade okom.

- Druzi knezi dalmatinski,
 I setnici i vojvode,
 Gdi ste mudri i levenski,
 Plemeniti svetli rode,
 Gdi 'e grad Pidaur, Norin, Delma,
 Skradin, Solin slavni velma.

Žene gdi ste, mužke snage,
 I mužkoga gdi ste sàrca,
 Ké braniste muže drage;
 Iz Solina ženstvo fàrca
 Živim ognjem, da Rimljani
 Ostaše od njih zatirani.

Poslie dikla ruke naše,
 Da se i jakos nje zamira,
 Sužnja turska kad biaše,
 Skoči iz vèrh gradnich mira',
 Da se združi kàrstnom' zboru,
 Ki izvan staše u taboru.

Gdi ste i gradi od Otoka,
 I kih rieke obstirahu,
 I na stieni koji oka
 I pameti zavisahu,
 Biograd, Retin dvor primorski,
 Sik, Epetij' grad prigorski?

195. S posadami Ptolmej, Strabun,
 Od kih, da su glasne bile,
 Sad ne drugo, neg' prah satun,
 Stienske ripe i gomile,
 U kih čoviek nestanjuje,
 Nego miš, puh, gušćer, guje.

Svi su prošli, nij' im traga,
 Gdi su bili i nezna se,
 Svačia kriepost, svačia snaga
 S duzieh lieta' izgriza se :
 'Tvard i tuča i kamena
 Razčinja se od vremena.

Krune, koje stolovaše
 Zlatorodna sried Solina,
 Bladin, s družim ki se arvaše,
 S vojskom Stroila veomi smina,
 Opiruće se inostranu,
 Čim grad padè na poljanu.

Kraljem Istrie, Gotu plieniu,
 Družbeno se ki odapriše,
 Zasve u boju da ognjenu
 Pàrve tabore izgubiše ;
 Naše Lučić u tmi ukarà,
 Kad ih viesti ogovara.

Solin veli padè, padè,
 S nepravice, s nerazloga,
 S jeda, s nesklada i zavade,
 S potisnosti od uboga,
 S nemilošće, s' gruba bluda,
 S razpustnosti, grieha huda.

200. Padè gvoždjem, ognjem umoren,
 Ki svoje rani, gori, nori,
 Siečen, topljen i izgoren,
 Bez pomoći ké odzgori,
 Nesklad tare i velike,
 Nebo a neće čut' tamnike.

Ljudi, žene, star, starica,
 I imanja sva se žežu,
 I u povojih mala dica
 Raztargnuta na tleh ležu,
 Smàrt svud silom i sramotom
 Daje se častim i životom.

Ni'e već zida, ni palača',
 Ni'e zlamenja od ničesa,
 Gotska noga, mač, lomača,
 Sve poharà i poplesà,
 A obilježje što ostà s njime,
 Požderljivo odniè vrime.

Mart, hrabreni Bog od boja,
 Meju Slavi ki se rodi,
 Od pobiesnih tieh nevolja'
 Ni grad svojih neslobodl.
 Bog od bozih kada ranja,
 Svaki drugi Bog se klanja.

Nu cesarske tvrde stole
 Zub izgrizè vremeniti,
 Da u hrame njih ohole
 Sad stanuju zimi i liti
 Garde sove i seljine,
 Zmai, gušćeri i guje ine.

205. Besiediše gdi mudarci,
I gdi cesar zapovije,
Tú zaglušni čárčak čarci,
I gladeni vuk zavije,
A obtieču zvieri druge,
Kud dvorani i kud sluge.

Gdi gospodstvo prutom vladà,
Puk i národ zemlju i mora,
Sada ostanom vole obada
Gorjak orač preko dvora,
Tere mieša tléh, ki sjá se,
Neka samo plodi klase.

Mudros, liepos, snaga, dika
Uzdàržat se viék nemogu,
Nego biežu jakno rika,
Sniezi i daždí kú premogu;
Snieg je, san je, sien je, siena,
Što bì i bit ée, sve je miena.

Tu kozari koze pasu,
Ké penjuć se ore zide,
Neka sgradah, ké se glasu,
Razkošnie i trag ide,
Da se jedva znati more,
Kralj gdi imà grad, gdi l' dvore.

U ocvirenih zidah vise
Divlje smokve i crikvine,
Gdino negda svioni se
Ljudi sriše, mnoge scine,
Zlatni krovi već tu niesu,
Neg' kolibe slamenc su.

PIEVANJE TRINAESTO.

Nadglasje.

*Od Vladmira i Kosare,
Samuela i Vladislava,
S kih nemirne zlé prevare,
Vladimiru padè glava,
I od našincieh kraljah inih,
Bugrih, Ugrih, Tatrih smtnih,*

*Od Boemskih kralja' i českih
Njih Ivana neumàrla,
Od niekoľik kraljah Šveskih,
I od Moskve cara vàrla,
Naših cesà'r od prošasnih,
Kriepkih ženah, papah jasnih.*

1. Jošter mi je, drag štivače,
Krone opustne ine riti,
Za moć pak se na pritače
S uzdržanjem upraviti,
Ko'e po daru božanstvenom
Još su u bitju svoem zelenom.

Kih poharat nij' nikada
Mogao vihar od sievera,
Trovna magla od zapada,
A godina svim nevierà
Od iztoka i od juga,
Ako i nagla, ako i duga.

Plemenito Slavsko pleme,
Tko 'e da nezna na sém svièti?
S kralji i s cari vitežkieme,
Kako i nebo s zvieždam' svièti,
I viek neće moć zapasti
Žarko sunce njije časti.

Za hrabrenim Vojislavom
Ide i Mihalj, ki stol dâržà,
I donikle bistrom slavom
Množ sinovah njemu uzdržà
Bodin, ki se nazvà carom,
Vladmir ki se smaknù varom.

5. I Tiešimir utiešitelj,
Po smàrti oca ki se rodi,
I Prelimir sin strenitelj,
Brat Kresimir ki se odì
Krunom Bosne srebàrnite,
Stiepan majke zakonite.

Ko'ega Leglit, zlo kopile,
Bratića mu i Boleslava,
Smaknù kućom s mnoge sile,
S sedam sinóv, sedam lava',
Sam sakriv se za glasnika
Silve, u sil' ti Dubravnika.

Bratoubojstvo Bog, ki grusti,
I pohliepe neće duge,
Tej do malo žive pusti,
Er umriše svi od kuge,
Ká pometè do jednoga,
Da siemèna nije zloga.

Gdi'e ban Kuljen, kralj Ostoja,
Toma, ki se s Turci brati,
On se drúga ne uzbojà,
A ov družtvo glavom plati,
Ni'e ortaštvo s lavom imat,
Sam jer dobit svu će primat.

Kralj Grubiša i Draginja,
Sveti i čudni Vladimire,
I ravnoga sried Trebinja,
Ki siedjaše Dragimire,
Koga izdavstvo Kotoranah,
U càrkví ubi na sto ranah.

10. Svet Vladimir, vàrh planine
Njegda zmaja ki ukroti,
Da otrovno sebe i ine
Ujedati nebi hoti',
Koga Samuel kralj bugarski,
Hinbom svezà, ne junaški.

Kad ga ljuti od glavice
Zvà, gdi biše se utvãrdio,
Da bi sašao na ravnice,
Nek bi se š njim zgovorio,
Da oba mirne kroz beside
Razlog svači izuvide.

Kom rekoše svoji bani:
Gospodine, ustav' hode
Iz tvãrdine, gdi te brani
Cviet vitezah i gospode;
Prevara se koja krije,
U oružanu viere nije.

Ako o miru Samuel radi,
Poklisarstvo šalje neka,
A zastave nek ne gradi
Vãrhu tebe odveć meka,
Gdi pogodbe budu prave,
Tvoih svietnikah htiet će ih glave.

Tvoja mudros more znati,
Da ni došo s vojskom mani
Iz nenadke vojevati,
Neg' da bi te vãrgao vani
Iz priestolja bez razloga,
Ne boječ se pravde Boga.

15. Gãrci, tràge himbene su,
A mejašnik on je š njima,
Ćudi i viere jednake su,
Ni'e se ufat pametnima,
Laomedonte i Sinone
Jesu izgledi varke sione.

Vlast je više hlep velika,
A taji se čestokrati'
Pod priaznom izdat prika,
Kralju u kralja nij' se ufati,
Tko vojnikom lak' vieruje,
Bukalijam' sam se kuje.

Al' kralj dobar misleć dobro,
Banom svojim odgovori :
Sam otići ja sam obro,
Vi ostan'te u svoj gori,
Ja ću u ovoj maloj smeći
Pãrsi opreti, vas štedeći.

Kliče, i iz varh tvrde gore
K Samuelu mio pospiěši,
A on ga svezà i u ponore
Tamničarske njega stieši,
Tù ga dugo meju druge
Sužnje dãržà u veruge.

Al' mu liepa hcer Kosara,
Milosãrdno pohodeći
Množ nesrećnih tamničara',
I oči u kralja upireći,
Bi od roba uhvaćena,
I ostà š njega sva ognjena.

20. Tim razabrà : Nij' dostojno
Da pod zemljom sunce grije,
I da blago neizbrojno
Zakopano svim se krije,
Zatvara se zvier nesvisna,
Ne stvar liepa i korisna.

I hàrvuć je nepokoji,
Da plemena pùt kralješka
U dno tamne jame stoji
U okovih gvoždja teška,
I da, željna biela danka,
Cvili robstvo bez prestanka.

Ter bit mirna nemogući,
Sama u sebi zahvali se,
Pustiv ognjen uzdah vrući,
Da zanj otcu uzmolí se;
Kliče : 'er ni'ednoj razmi meni,
Ne dostoji rob ljubljeni.

Netom vidjeh obraz mili,
Netom rieči ćuh medene,
Ćutih ljubav da me ustríli,
Sãrce i odni da od mene ;
Al' da skrivim časti tebi,
Prij' me udrio tries od nebi!

Sin orlovi po nićemu
Svo'e nekaže plemstvo veće,
Neg' što drago 'e oči njemu
Put sunčane upriet svieće :
Tako i dikla, prem da umira,
Na svietlu čas sve se obzira.

25. Razlog hoće, plamom svakim
 Da ne gori duša vela,
 Mire i narda skupom jakim
 Sklapa i sbije panj, vesela
 Da unj sgarajuć feniks ptica
 Drugog žitja prima lica.

Zna ljubovca, da nij' vriedna
 Skrit plam, na obraz koi teče,
 Mio pogled, smiehca medna,
 I mućeći dosta reče;
 Sårce 'oj hlepti, glas postaje,
 Oko 'u svadi, lice izdaje.

A i kralj strielan tolikorã,
 Kad tu liepost zri sunčanu
 U onoj tmìni od ponora,
 Primi u sårce smårtnu ranu,
 S ko'e bi bilo mu umriti,
 Da se neufa š njom vieriti.

Muku, reče, znam, dietetu
 Nerazumi ni ista mati,
 Plam potajan nosi štetu,
 Rani a skrovnoj ni'e liek dati;
 Ljubit, a ljub' ne odkrivat,
 Sebe 'e rukom svóm ubivat.

Imo bi oganj moj zaprečat
 Sriedu sårca, ko u pepelu,
 Prist na usta snižno, a mečat
 I klanjat se suncu milu,
 Ko Elvetci, al' ne morem
 Dåržat velik plam zatvoren.

30. U poslih se od ljubavi
 Smienos hoće i sloboda,
 Tko ni'e smion, vilu ostavi,
 Smione sliedi dobra zgoda,
 Strašivu se vieku kraju
 Gradi, i mejdan ne predaju.

Djevojčica sramna 'e svaka,
 Bieži, a želi bit ljubljena,
 Ako se odkrie, brani, a paka
 Klanja, kad je uzmoljena;
 Ako čekaš, da ona lasta
 Prie se odkrije, miso 'e tašta.

Rad bi dragoj da izusti,
 Ko mlajahan mré za njome;
 Al mu salne rieč u usi',
 I ostaje mramorkome;
 Oči obima al' tumače,
 Što u sårcu svaki začè.

Meu tu sniežno pred nogama
 Svoga ćaćka liepa padè
 Kćer jedina, kliče: Sama
 Vjerenika prosim sade,
 Ki drugi mi neće biti,
 Neg' kralj, tvoj rob plemeniti.

Ako želiš, má utroba
 Da ti uzplodi drage unuke,
 Prosti ćaćko, prosim roba,
 I zanj moleć primam ruke;
 Milos tvoju duša pita,
 Što mi 'e draže svega svita.

35. Čuvši Samuel govorenje
 Od presladke svo'e ljubavi,
 Nek se izpuni nje smišljenje,
 Zapoviedi, da se izbavi
 Vladimiro, kom' se obrati
 I cielovom stol' mu vrati.

Gdi obetno već služeći
 Velom' Bogu što moć bolje,
 I Kosarom uzdržeći
 Skladne misli na priestolje,
 Činjaše se božjem' slugi,
 Da će s raja poč na drugi.

Brat Kosarin tim kraljuć
 Radimiro nakon otea,
 Srećno i s Gãrci boj bojuć
 Najdè u svojti izdaoca,
 Navedoše koga Gãrci,
 Da se u svoju kàrv omàrçi.

A toj biaše Vladislavo,
 Koi ubi Vladimira.
 Kako pravo, tako zdravo,
 Svim je škodna svá nevira;
 Nebi dosta grubost ove,
 Jedna drugu opet zove.

Videć dake zó usionik,
 Da ostaje Vladimiro,
 Muž Kosarin i baštionik
 Pravi on, da je nehte' smiro,
 Što privazè uživati,
 Nck se i njemu zapovrati.

40. Jer poznajuć, da nemore
 Očito ga uloviti,
 Izumisli dogovore,
 Da se 'e dobro sadružiti,
 I zaobćene njih potribe
 Da 'e na mejaš izać tribe.

Za stavit se svietovati
 Tu skrovito meju sobom,
 Ko se tribu'e opirati
 Poganskomu puku obom',
 Jedan drugom' na izruku
 Da dá pomoć pram tom' puku.

Al Kosara draga vojna
 Nehti pustit, da obide,
 Neg' k rojaku jur povojna
 Pripravlja se, da sama ide,
 Ako i kàrvcu brata svoga,
 Da ga svàrže s puta zloga.

Reče: Muž, ti nećeš tamo,
 Da i tebe nepogubi,
 Ufati se nije kamo,
 Sumlji i prèdá tkogod ljubi,
 Što prie nebi, čas svàršuje,
 Često vara, tko kraljuje.

Ja sam žena, ká umije
 Pokrivati svoje misli,
 Tko zna da moj neg' tvoj prijè
 Svièt izkusí i domisli
 Što on snuje, što li želi,
 Sàrce ostavljam, stup se dieli.

45. Tím uresna kad se vidi,
I dvorkinje kad napravi,
Nestárplivo svoj svièt slidi,
I na trudan put se stavi,
Ufajúci, bratučeda
Da će obratit s nje besieda'.

Rajska dikla stotiem dílom
Svieh liepota' zdrak nadhodi;
Hitrim stupom, riečim milom,
Bistrim okom sárca svodi,
Da nemili rojak s posta
Tókoj gizdi sužanj ostà.

Al' prokleti zakon stanja,
Ki ni svomu viek neprašta,
I zó razlog kraljevanja,
S koga svaka 'e molba tašta,
Okrutnika jaku silos
Potvårdiše na nemilos.

Kad Kosara k njemu stupi,
Blagomilo prià kraljicu,
I u veselja čudna lupi,
Dajúci 'oj dobrodošljicu;
I gosteć ju sve to više,
Na nje muža uztuži se.

Kažuc: da se čudi čudom,
Da kroz njeke sumljetaće,
Nevieruje ni svím udom;
Ko i oni ga da izdat će,
Ko Isusa Juda kleti,
Datí će ga na križ spěti.

50. Ter cvileći bratučeda
Svo'im prirokom izgubljena,
Jà se kleti v'arhu čeda,
Sebi od Boga namieščena,
Da bi sebe prij' ubio,
Neg' već drúga prevario.

Tudie kliče: Kralju tvomu,
Križ ću poslat za tutiju,
U pečatu vidiš tomu,
Pravu ljubav ti Mariju,
Ter odpravi Vladimira,
I reci mu, da je vira.

Pak sgrozi se i suzama
Oblí obraz prenemili,
Da Kosara ista sáma
Vierová mu, čim se dili,
Križ noseći dva biskupa
Uputjena š njome skupa.

Ká došavši k vojnu ureda,
Prikazà mu sciene dare,
Kě joj podà bratučeda,
Veleć: u njem već nij' vare;
Nemogu izreć ko nam kaže
Dobročinstvo, kako laže?

Viereniče, zato otidi,
Viera 'e tvárda, ne boj mi se,
Dva biskupa obi sídi,
Kažu, s njima pridruži se;
A u pàrsih križ kí shrani,
Od svakoga zla te brani.

55. Uz biskupe i ti moć ćeš,
 Neka dvorbu tebi činu,
 Sobom odvest, ako hoćeš
 Plemenitu kú družinu,
 Što je dosta za sretiti
 Dikom kralja, ne usumljiti.

Skupi dakle, moj ljubljeni,
 Više viteze i gospodu,
 U podobnoj neka scieni
 K bratučedu s tobom hodu,
 Da i tvoje veličanstvo
 Ima sliede i čuvanstvo.

Ako i kralji, ako i sveti
 Jesu i mudri i mogući,
 Od izdavstva uklonieti
 Ne mogu se ovd' budući;
 Krie izdajnik svo'e podjame,
 Čim izvârši vratolame.

S družbom greduć kralj blaženi,
 Križem na smârt ki poslâ mu
 Vladislave kralj himbeni,
 Bilieg viere da u njem dá mu,
 Kad ulizè grad poglavni,
 U càrkvu ide, gdi 'e Bog slavni.

Neka mu se tu pomolí,
 Običajan kako bieše,
 Tudie čuvši kralj oholi,
 Da biskupi š njim doprieše,
 I da živ je vas prisneten,
 Hti, da 'e smaknúť i on čas smeten.

60. Zatoj za njim ulizoše,
 Koji ga su i pratili,
 Ter mu glavu odsiekoše,
 Kú na putu niesu smili;
 'Er ga brani Bog čudesi,
 Da, Bog viečni na nebesi'.

Neka otele njegov bojnîk,
 Dâržeć kârstov križ u ruci,
 K njem' dobiegne, a ubojnik,
 Komu tada kralj naruči,
 Čeka na osvetu i s biskupi,
 Ko'e na muku svoju skupi.

Tako im se i dogaja,
 A najliše ubojici,
 Ki večerav, mârtna kralja,
 Gdi mu prieti, u šibici
 Vidi, i vapi čim dvorane,
 Padè od ruke nepoznane.

Svoi vitezi, ki se u skrovo
 Miesto tega nestaviše,
 Svetogârdje kad čuše ovo,
 Na svoj dom se povratiše,
 Smutni u càrkvi gdi ubinu
 Smieše skrivit lopaščinu.

A Kosara ljubi mila,
 Ko gârlica, pire druge
 Grusteć, veće nij' ih htîla,
 Neg prikazà gúke duge
 U jednomu manastiru,
 Bogu i svojem' Vladimiru.

65. Dàržeć kriepko, jurve ljuba

Da učinjena blaženoga,
 Vremenita cieć izguba
 Ima pri'ati, služeć Boga,
 Slavu, i u miru preko dugom
 Uživat će s dragim drugom.

Srećna ti su i čestita
 Na ovom svietu umàrlomu
 Stara zlatna bila lita,
 Kad življaše svak o svomu,
 Čim u ljubavi i u miru
 Čoviek staše, zoveć viru.

Od varanja, rati i gnjiva
 Ne. biaše uspomene,
 Ne brodihi smiona drieva
 Valovite morske piene,
 Sviet nebiaše još iz bata
 Rude od gvozdja i od zlata.

Izumila još nebiaše
 Moje i tvoje nagla želja,
 Kad prie toga svak življaše
 Sried pokoja i veselja,
 Neznahu se otme, odire,
 Himbe, izdanja i neviru.

Ti požudo od tudjega
 Mir odagnà, nesklad ostavi,
 I za poraz ljudstva svega
 Kovà oružja, vojske spravì,
 Nek čoeck hliepan nepravima,
 Švej to veće prevazima.

70. Ni'e, da razlog i istinu

Već tko ljubi na sem svitu,
 Neg' svi u grabсах i u plinu
 Nasto'e višja da zabitu,
 I nepomné u nehaju,
 Da zakone prestupaju.

Prodjè i Vlad'mir dobri tretì,
 Bodinova žene omraz,
 Priljubota kojoj izšteti
 Svietla muža càrni obraz,
 Man' Jačinta svim nazvana
 Cviet razloga mirisana,

Čim bi mlada, sve živeći
 U razbludi mnoziem blaga,
 Ako i Mavra, njim veleći,
 Taka Cefea Perseu draga
 Da bi, a golub bielih lica'
 Ljubi i càrnieh golubica'.

Paka, buduć u starosti,
 Gdi već rusom ne cvati se,
 Pokle obliedi i okosti,
 Sva u nalip obrati se;
 Biedna kralja s kim okuži,
 Krunom sina da okruži.

Kom', kad otrov duh tiskaše,
 U skrovito od nje mu dana,
 Dobroslava uzročàše,
 Er rojaka škodna vrana,
 Ki pravičan bi osliepljen,
 I od srama svog odciepljen.

75. Sva nečasna, sva himbena,
 Neka joj se rep nevuče,
 Ko 'e prokleta ćud zlieh žena',
 Blud i izdanja stvorí mučè;
 Išću tamnos tamna dila,
 Gdi 'e dobrima svietlos mila.

Hrid pod vodom sakrivena
 Veće kratih hini i vara
 Viešta, znana i umiena
 Pomorskoga gospodara;
 A kad kaže svim vani se,
 Svak lako od nje ukloni se.

Liepe, obiesne, skupe i sile,
 Zemlja ne kri'e, al hotime
 Anne, Ivane, Jezabile,
 Trubelike ko i zlo sime,
 S kojih kraljstvo često gredu
 Na nazadke vilno uredu.

Nebi imale svietle žene
 Mesalinom na blud dat se,
 Nego na one, ké poštene
 Čast dvoreći, izgledat se.
 Njih prilika 'e dična sveja,
 Artemisia, Ispikrateja.

Ženah uklon' se, ké ne haju,
 Svoga muža kad izgube;
 Pasah, koji viek nelaju,
 Mora i smutnik', kad ne trube,
 Rieku ne gaz' ká ne viká,
 I mukla se boj' čovika.

80. Al se neufaj dobre u ljude
 Ni u pregorke ženske plače,
 Nek ti Efeska moma bude
 Izgled, koja na opače
 Märtva muža i obisl,
 Za vojnika ki ju utiši.

Nepriateljah i od mučeci',
 Straže kad te časte odviše,
 Er te penju da izdeći,
 Pak te dublje sataríše,
 Kad čast nije po razlogu,
 Kri'e pod sobom izdát mnogu.

Juraj, koga mat' nečista
 Na sied kralja märtva siede,
 Bårzo bubnù s tuja mista,
 Koga krivdom zlom posiedè;
 S istom majkom robne sluge
 Otidoše na veruge.

Liepi srame, u kom žena
 Liepa liepšu liepos stiče,
 Čás je liepos neprociena,
 Teško, tko se nje odriče;
 Er s njom i sram vas će pasti,
 Duša od tiela, čast od časti.

Ljubit ká ima svoga vojna,
 Da pak ine sebi mámi,
 Stvar je veoma nedostojna,
 Najliš svietliem gospojami,
 I onu, ká se pušta ljubit,
 Nepedepsno može šubit.

85. Rod, ki začne tvim čovikom,
Razložita pak ni'e sinstva,
Svi zakoni viču vekom,
Da se gubi, što 'e otčinstva,
Materinstvo i ako ima,
Bârzo projde, ko trak dima.

Tako i ova s Jurjem sinom
S nečistoće svoje padè,
Otidoše hitrim minom
S stola u palač i u klade,
Plačni izgled ostala 'esi
Smionim ženam u obiesi.

Stiepan, gornje kralj Mezije,
Koga himbom car uhitì,
Ter ga udri, neka nije,
Tko prie himbom otea hiti
Iz prestolja, koga ostavi,
Gdi se kožom svom razstavi.

Druzi kralji glasoviti
Bugarije izabrani,
Ini i krimski, u dobiti,
Kih predobe Tatar-kani,
Ruske krune i ostale,
Ké pod turskim jarmom žale.

Alttag-kan, kralj od Tataru',
Paravana izdajicu
Pokli uhvati, ki ga varà,
Prepili ga na policu,
Pak kuhana htì izjisti,
Na stol svoima poglavisti.

90. Bugri, koji siono smiše
Na grad Konstant udariti,
I ki Traciu podložiše,
Da se mogla nij' ustati
Do sto godín, čim cesari
Mir složiše s poklisari.

Bugri kriepci, slavokruni,
Jasen, Boriš, Miho, Orbato,
Samuel, Petri i Šimuni,
Od kih pismo vrimenato
Od càrkvenieh godištaru'
Sve vârsnosti izgovara.

Krunah niemih' za udobit
Nikefora, ki od cesara
Budué stigao slavodobit,
Pokli glavu njemu obara,
Čašu od lupie 'e učinio,
Iz nje vino svejer pio.

Trebelia, man je umučat,
Ki kraljestvo podà sinu,
Hti'uc se u pustoš sam zatučat,
Jedà uredu nebi izginu',
Al' kad sin mu kârst potlači,
Vrati se u dvor, sina sbaci.

Gdi su ostali kralji znani,
U svietlini ki živihu,
I ilirskoj ki poljani,
Ša svih strana' gospodihu?
I ki liepo svud cvali su,
Dokli kô eviet opali su.

95. Kraljestva Ugrie i Boeme,
 U kih tóci stolovaše,
 I protivno svako pleme
 U ust' mača nadvladaše,
 Cieć neskladah i cieć cara'
 Pak ki idoše pod cesara.

Leški kralji, kí se oprihu
 Otmaniću po ravnicaĥ,
 Moskve cari, ki razbiĥu
 Njemu vojske na granicah.
 I uzdrže se bez kih škoda',
 Sveĥ na stolu svoih sloboda'.

Čeh, Leh, Rus, tri brata mlada
 Dalmatinska, grusteć jedno
 Nemir grajskíeh od zavađa',
 Odjahaše poljem skladno,
 I sried njivah punih sije,
 Sastaviše tri kraljije.

Pàrvi Boemsku, to jest Češku,
 Rusku drugi, sad Moskove,
 Treti odabrà krunu Lešku,
 I podvãrgnù nje kmetove,
 Nadhãrvaše tóke puke,
 Prem tri plemca naše ruke.

I od Švecie kralj Biorno,
 Koi tóke zri'úć nezgode,
 S kipokljanjãc' ki ukorno
 Oni siever svoj zahode,
 Odluçiše š njim pokrestit,
 Da 'e i on s Karlom s kãrsta čestit.

100. Šveski Otokari i Gustavi,
 Trieski od ljudih i od boja,
 Ki stupajuć jakno lavi,
 Popliniše grade i polja,
 I vazeše u Boemi
 Pretvãrdi Prag, stol golemi.

Što imam pravít, a dostojno,
 Od Kãrstine pak kraljice,
 Ti me nauči zadovojno
 Má premudra pievalice;
 Múk tvoj kaže, da na sviti
 Vriedan nij' tko, nju hvaliti,

Dosta 'e reći, s pravom vierom
 Isukãrsta da dobude,
 Vãrže krune s poluvierom
 I razkoše sve njih hude,
 Tlači žembu i kraljiju,
 Slavu i slas najmiliju.

Ini, u Štokholm ki stoluju,
 I u Danii pri sieveru,
 Velmi slavni ki se čuju,
 Kanut, Samo, Valdemieru,
 I ki, er su na daleko,
 Ni'e ih tu ciel glas poteko.

Češki kralji hrabri i sviti
 Za Rujerom ki siedihu,
 S svoimi bani još čestiti,
 Tóke slavne boje bilu,
 Jer ih Niemci već netaru,
 Vierni izhode svom' cesaru.

105. Rekoh svojem', er od svojih

Jasnih kraljah izajdoše
 Tri cesara, koji u razbojih
 Cesarstvo isto pomogoše;
 Svoj er pušta da obrane,
 I oružja svo'a ih brane.

Otokari, Venceslavi,
 I Hedvige i Gertruda,
 Kralji jaci, jakno Slavi,
 I kraljice pravog' suda,
 Kojih kriepost negda sinu
 U Boemsku pokrajinu.

Podiebradci, dušnjom lašću,
 Ki one puke najprije vodi,
 Pak domišljom i oblašću
 Hti, da ih složi i gospodi,
 Kao što čini i doista,
 Tamo prije godin' dvista.

Gejze, Bele, Kolomani,
 Vladislavi, Lodovići,
 Andrie, Sismund i Stiepani,
 Krunom slavni Ugričići,
 Ki da uzdrže svoju staju,
 Protivè se turskom' zmaju.

I vitežki kad čuvahu
 Svo'e ledeno podunavje,
 Hleb i vodu, piću im dahu,
 Tloh postelju, stiena uzglavje,
 A rominča sva gvozdena
 Čaša bi im zlatom sliena.

110. Gdi bdeć ciele duge noći,

Za hip kratak na štit spaše,
 I njegovoj silnoj zloći
 Britkom sabljom se opiraše,
 Divokoza kad nebesna
 Bljuje sniegom s lieva s desna.

Gdi 'e Drašković Petčarkava'
 Biskup, posal ki cesara
 Bi'uć, a sobom vārla glava,
 Čudno znoi se i prikara
 Zbor Tridenski, da ne dobe
 Niemci pričest vārsti obe.

Sviet ugarski, sdraku slika,
 Petar Pazman kardinale,
 Bramba kraljstva prevelika,
 Ká mu svieti meu ostale;
 Da ga hvali, ni'e mu dosti,
 Biskup Tomko u svetosti.

Viešta kralja svojih zakona'
 Gdi'e Kolonić previsoka
 Kardinala od Strigona,
 Prabiskupa puna soka,
 Ki u krieposti i razumu
 Puti on narod k spasnom' drumu.

Ni'e toliko ni Sečena,
 Sgradi čarkvu nemoćnice,
 Monastire mužih i žena',
 Knjižna zborja, siemenštice,
 Svoim' penezi grade tvārdi
 Caru, i sveti rat potvārdi.

115. Kaunic biskup od Ljubljane,
 Skupa i vlasnik toga grada,
 Žive, i kranjske puke užgane
 Gasi, i tókom riečju vlada,
 A prilikom svoje krieposti
 Žeže ih na ljub uzdarnosti.

Al meu Ugri i meu Nimeci
 Zbudiše se zle zavade,
 Zakovani odkad sinci
 Velikoga Uniade
 Biše, i stariem' Vladislavu
 Odsiekoše rusu glavu.

A Matiaš, koga slave,
 Da je tókrat predobio
 Vojske Otmanske i od Dunave,
 Dà, i cara bi odbio,
 Prevarili da ga nisu,
 Š njim u svietu ki bili su.

Al gá ugarska tad gospoda,
 Za kàrstjanstva svega bolje,
 Uzvišieše pun' sloboda'
 Iz tamnice na priestolje,
 Ki s Despotom Vukom koljã
 Turske vuke posried polja.

Koga Fedrig cesar htijuć,
 Da iztiera iz kraljije,
 A on smion i jak bijuć,
 Ured mu vazè od Austrije
 Beč i Neuštadt, malo imanje,
 Neg' diedinsko sve vladanje.

120. To se sgaja većekrati',
 Van razloga tko nastojã
 Na tuja se naticati,
 Miešte steć ih, gubi svoja;
 Bog, u kom je pravda sveta
 Grabce i hlepce pači i smeta.

Lauš, koji zagarljenu
 Na štit dâržã s Vislom Savu,
 I dostojno narešenu
 Dvima krunam' ima glavu,
 U Budinu i Krakovu,
 Gdi još bojna diela slovu.

Ali Niemac sve to veće
 Na gospodu sile pridnje
 Svoe zančice stere i meće
 Nepriateljske, nenavidne,
 Da sinovi kućah stari'
 Dâržani su ko oslari.

Ona svietla vlastelinstva
 Videći se uhiljena,
 Često bude odmietenstva,
 Da u svem nisu obaljena;
 I što 'e gore, kad lov lovu,
 Na svo'u pomoć Turke zovu.

Nu nitkor se ne oddruži
 Od vlastita gospodara,
 Kralju nohti jesu duži,
 Kim dosiže i obara
 Glave, i uzimlje još živote,
 Sramotnije sried sramote.

125. Várst najvišjih podložnika'

Zna, da mógu sva zla ina
 Oprostit se od kraljnika',
 Samo vela viek krivina
 Da ne može bit prošćena,
 Veličanstva uvriedjena.

Omašćena kàrvim ruka

Nikadar se neoplakà,
 A obsiećena neć vit' suka,
 Da nemeće saganaka';
 Žilom odmetna izkoriepi,
 Ak' neć da opet na te hriepi.

Ako ká vlast samo priane

Glave ljutim zmijam klati,
 A ostavi neplesane
 Kude, one će ju otrovati,
 Treba 'e s glavom i rep smesti,
 Ako u miru hoćeš siesti.

U zapovied sve produže

Niemci, a mraču na Magjare,
 Kuće i žene njim se ruže,
 I za svih se malo mare;
 A cesarom nedadu se
 Bune znati, ké dižu se.

Tako 'e, pobre, poslenici
 Dvoreniški meu glaze
 Dàrže kralje naviestnici,
 Da ne projdu ke omraze;
 Primav glazi svetlos samu,
 A ne vietrieh naglos tamu.

130. Biež' daleče od dvorieh,

Kad se u njih sva zla čuju,
 U pustoših bolje 'e ovieh
 Pristat, himbe gdi netruju;
 Petar jednom u dvor póje,
 A triš meštra zatajo je.

Toj se sgoti Apostolu,

Kamo l' neće zlom' čoviku,
 Stablu i ako toj oholu,
 Kako neće tårsteniku,
 Kada s' cedar i hrast trese,
 Vez i sita razstire se.

Kralj poljaški kamo pàrvi

Mičeslao, od zlih žena'
 Ki ni mogo svoje kàrvi
 Nijednoga rodit sina,
 Čim kàrstjanku nezaviri,
 I on kàrstiv se, s Bogom smiri.

Koji živu još u slavi,

Kralji ini izabrani,
 Jageloni, Stanislavi,
 Leši, Kazmiri i Šišmani,
 Kih hrabrenu praví obranu
 Mio Gundulić u Osmanu.

Ki prikazà osobita

Vladislava kraljevćea,
 Mladca u cvietu hrabrenita,
 Pod kim stresè carska srića,
 Čorde kàršeć, polja lomeć,
 Okom sika'uć, glasom gromeć.

135. Ki ne uzmačè, neg se tištè,
Pred svim vitez vārlovítí,
Turskom kàrvju da tu ište
Žednu sablju napojiti;
I iziskà sve svo'e polje,
Da se s istim carom kolje.

Šišmund, silc mnogo plahe,
Turke i Moske ki obkolí,
Mnokrat razbí, razsù Vlahe,
A Livore sve utolí,
Pomorana jošter stisnú
Na harače ćud nesvisnu.

Sva poljaška š njim gospoda,
I inim kralji vojjućí,
Hrabra, smiona, i sloboda,
Kriepko sàrce imajućí,
Na ravnice sriše s maći,
I plemiće, i divljaći.

Druzi jaci kralji Leški,
Živi zaklon od Kàrstjanah,
Slavni Ivaniš Sobieski,
Ki množiju od poganah,
Pod cesarskim razbí Bečem,
S svom gospodom, s' svojim mečem.

Koi gospodi reče tada:
„Veseo, slavna má družino!
Ki se àrvaste s mnom dosada
U hrabrenstvu svugdi smino,
Vrieme 'e skazat sadarice
Kriepost sàrca i desnice.

140. Nepravo se vojnik svaki
Vitez zove, sablju paše,
Koga stine strah opaki,
Smàrt i vojske koga plaše;
Koi cieća svete vire
Dobrovoljno neumire.

Eno turski car sioní
Naš cesarski Beč podstupá,
Odsvuđ vojske nanj nagoní,
Da na drugo carstvo stupa;
Nanj tiesnimo, drago 'e Bogu,
Sila 'e slaba pri razlogu.

Nu má braćo i junaci!
Sliedite me svi jednako,
Kad nam glava bude u šaci,
Pod nogami udo 'e svako;
Kara-Mustafu uhvatimo,
S njim dobitje da učinimo“.—

Reče, i s družbom jakno striela
Zaleti se put Dunaja,
Biograda i do biela
Istočnoga tiera zmaja,
Gdi se vezir jedva shrani,
Preko màrtvih na poljani.

Ovi i s banom od Lorena,
Bi u pomoć mu došo pàrvi,
U prilici trieska ognjena,
Udri u more turske kàrví,
Britkom sabljom sried tieškote,
Tàrga i snage i živote.

145. Sviuh sreta i zatieče,
Svačia čorda nanj se sdružjà,
Rani, vali, mlati, sieče,
Ljude, konje, stiege, oružja,
Gdi 'e potreba svud prispije,
I bieguće paše bije.

Sino tamo sabljom lupa,
Ori lahte, perja, ruha,
Tom' odvali glavu s trupa,
Tom razlupi do tãrbuha,
Probada vrat, pleća, pãrsi,
Svih stãrmoglav na tleh vãrsi.

Kosi vojsku ko livade,
Kad k Osieku biege obrata,
Puk ki od mača da nepade,
Sam u Savu sunuvrata,
Ter čim topi se, ter uzdiše,
Rieka ječi, kraj se uzdiže.

Tiem na krilih od vietara'
Po svoj zemlji glas mu odni,
Ko svu silu kruta cara,
Naš satritelj oslobodni,
I razpãršã i razčini,
I u svietu, i u vãrlini.

S druge strane ban Lorenski,
Ki rog lievi vojske vodi,
Kao i Gofred died levenski,
U vitežkoj svoj slobodi,
S Kalamberga netom krenù,
Turske čete natrag renù.

150. Meju age i janičare
Pak usãrnù izpod Beča,
Pokli odagnã, ko oslare,
U ust mača tih, i sieča,
Knez Starenberg čim ga ustavi,
Gradu pomoć da pristavi.

Nakon tih dviuh ban Baviere,
Živ na konju prignav koplje,
U ogrez isti Saraskiere
Motri, tiera, po njih troplje,
Kih dostigã, tih napadã,
I kroz pleća njih probadã.

Najljutija zvier planine,
I sivi oró u svo'e vije,
Zube i oštre nohtetine
Okãrvavio nikad nije,
Ko ova tri svo'ih ruka',
U Turskoga tiri puka,

Juraj Sason trieskovitu,
Dva Holšteina, dva Neuburga,
Anat, Bareit u prolitu,
Eugen Kaprar, dva Vidburga,
Valdek, Baden s Paladini,
Posiekoše ih u vãrlini.

Knez Potocki, Ginloviski,
Gjenerali od Poljaka',
Mlad Sobieski i Lubomirski,
Marci, Haisler, sãrca jaka,
Vãrl Kunicki svo'im kozaci,
I Leščinski s plemenjaci,

155. I Senovski, Rodovicki,
 Samoš, Senjask, i Konenski,
 I Berovski, Maronicki,
 Hotjevići i Smolenski,
 Svi knezovi i gospoda,
 Poljačkoga svetla roda.

Plemene su vojske njima
 Vojvód' časnih i vlastela',
 Čudo nije, prema tima
 Da 'e izprazna svačja sila,
 Svaki za čas i za slavu
 Prie se, i meće živu glavu.

Mnozi ini, kojih glave
 Svet i kruna odievahu,
 I kih čudne bojne slave
 Tóka pera pripisahu;
 Štioca moga da negrustim,
 Neka ih ište, daj da pustim.

Stanislao bistri Bosio,
 Ki 'er bio je vār' mudrenik,
 I krieposno 'er se nosio,
 Bì postavljen na siednik
 Vārhu svega svelenoga
 Sveta zbora Tridenskoga.

Projdè i pàrvi poglaviti,
 Mogué Leški kardinale,
 Ki Augusta kralja nehti,
 Ako i bana svake hvale,
 Ki napokon bì okrunjen,
 A on, ki prot' njim, bì otrunjen.

160. Saptia jasni ožak gdi je?
 Čačko, i tóka vārstna sienstva,
 Ki htiše imit tej kraljije,
 Sva poglavna starešinstva;
 Padè njima vlast i srića,
 S nenavisti od plemića.'

Nitkor neuzhod' na visoko,
 Da ine plemce tlači al hili,
 Zavistvo ima mutno oko,
 I opire se mnogoj sili,
 Dil vladanja ká priprička,
 Navlaš krieposti od bojujnika.

Skupštinice tóke ostavit
 Trieba 'e tebi, zemljo Leška,
 I ako davnom slavom slavit
 Hoć', posobna svārzi teška;
 Za obéinu vieća sbori,
 A neskladne čete obori.

U ugodjaju i u skladi
 I malahne stvari uzidu,
 A u nemiru i u zavadi
 I velike na tleh idu;
 I zamašit s malo dima
 Neizrečene štete prima.

Nemoj imat tóke sude,
 Kolike imaš plemске glave,
 Tvé su odluke poprav lude,
 Zle dvie vlasti sried dāržave;
 Promienjuju mudre svite,
 Kralja obrana zasad híte!.

165. Moskovie ni'e mi prošé
 Kazat starih vârsnieh cara',
 Ki iz plemena izajdoše
 Slavna Augusta od cesara ;
 Diela ih kažu prehrabrena
 Mora od càrna do ledena.

Davna Rusa ni'e mi pravljat,
 Ki vladanje tu zastavi,
 Veličanstvom ki se upravljat
 Hoti, i carstvo tu napravi ;
 Slava me'u ine Slave
 Dalmatinske od dâržave.

Olgu neću, ká navali
 Cieća muzà ubivena,
 Ter požežè i popali
 Živim ognjem učinjena,
 Da osveti njega rane,
 Sve nesrećne Dreveljane.

Pod kima se zemlja nova
 U sieversko more otvori,
 I toliko imenovà,
 Svoje vlasti nagovori,
 Velo càrstvo neizmirno,
 Kad u boju, kada mirno.

Ne Ivana mudra i jaka,
 Koga hvaleć Lukan pravi,
 Ni poslednje one paka,
 Vil glasnica kojih slavi,
 Ki dobiše Tatrih kane,
 Bugar, Kazan, Astrakane.

170. Nije Ivane i Vasilje
 Spominjati, al njih predne,
 Prikazaše er pravilje
 Te takove cari uredne,
 I kad hoće, svak ih ima
 U kartijah pred očima.

Vârstna kralja Basilia,
 Poklisarstvom koj radio
 Demetria Erasmia,
 Da bi kako Gârčku skladio
 S rimskom càrkvom, otcem laska,
 Papa carom sve i danaska.

Demetrie, Gabrijile,
 Feodore, al Boriće,
 Zojtke, ali Mihovile,
 Federove, Mikloviće,
 Tatre i Lehe koji pobihu,
 I na harač podložihu.

Koji banstvo Novograda,
 Opet sebi privazeše,
 Er nepravo sried prigoda',
 Švek ga sebi vazeo bieše ;
 Preoteše Rusiu, Razan,
 I Smolensko i isti Kazan.

Neg' je meni davoriti
 Sad od Petra velikoga,
 Ki 'e plod velmi uzoriti
 Alesija otea svoga,
 I ki od mlada car proslavljen
 Bi na bratov stol postavljen.

175. Bistri oró s' te visine,
 Koi gleda svoja stanja,
 I kad kralji viere ine
 Gredu ih grabit prez kárzmanja,
 S nohti i s kljunom na njih sunce,
 Čim im svàrže iste krune.

Jakno i skoro kralju Šveku,
 U najvećoj svoj ponosi,
 Stresè s krunom naglos prieku,
 I nadjača i prikosi;
 I kad kralja htí da stiže,
 Jedva Turkom sam pobiže.

Koga, na dom da vratja se,
 Mio dobitnik zvà u miru
 Turák', al' s njim neufa se,
 I potlači njega viru,
 Ká na manje u životu
 Svo'em ne dodjè, ni priprostu.

Zatoj caru od istoka,
 Ki ga primi, rat zameće,
 I priestolja put visoka
 Rádi, vojskom da svom kreće,
 Da se dlakom vuka lieči,
 Pokle ga u tom vuk ugrieči.

Nije, sciënim, duha živa,
 Ki se taknut njemu more,
 Mudros, jakos s njim pribiva,
 Sve krieposti zanj govore;
 I glas njegov već prihita
 Svekolike kraje svitá.

180. Imajući viteoske
 Sve načine jasna cara,
 Svoje Strelce šlje i Moske,
 Da Turčina kleta obara:
 Znato 'e, da vlast carih dvije',
 Viek na zemlji dobra nije.

Jur kad već si, Gospodine,
 S drugim carom u zavadi,
 Šlji na njega vojske smíne,
 Britku i sablju tvú izvadi;
 Nit' je meći u nožnicu,
 Čim ne baciš ga u tamnicu.

Čim nemili sioni plienac
 Ne učini se, da ti rabi,
 Čim ne struniš njemu vienac,
 Svóm nepravdom ki ugrabi,
 I koj tebi stari' boka'
 Pristoji se brez pritoka.

Stanovita 'e tvoja volja,
 I uzmožna tvá odluka,
 Da već za uvijek van prestolja
 Tetivom se davi od lúka
 Turčin, i ko sunce jedno,
 Jedno i carstvo bude vriedno.

Viek golema rieka nije,
 Ká s' razstaje u dva traka,
 Tvá vedrina čin' najprije,
 Da osvane brez oblaka',
 Pak ne pusti da zdrak ini
 Tvojem' suncu svietlos hini.

185. Na kàrstjanski put se stavi,
 Da s istoka Mahumeta
 Baciš, i tvoj mač kàrvavi
 Tamni mesec, koji smetá
 Dosle zori kàrst od časti
 I tvom' suncu samom' sjasti.

Da jasinu od nebesa'
 Svojom zviezdóm već ne càrní,
 Mora smutja, sviet ne stresá,
 Stojeć silnoj u obarni,
 Da ne slagá puke jače,
 I na križe njih ne tlačé.

Tvoi bojari, tvoji puci,
 Povalit će Otmanića,
 Slavodobit tvá ti 'e u ruci,
 A vârh tēbe, tebi srića,
 Ká ti od davna htíe slutiti,
 Da i iztočni car ćeš biti.

Vidju Alesia sinka mlada,
 Gdi ognjenim konjem vije,
 Svitao, u slavi, bårže klada,
 Zmiju otrovnu da probije:
 Niedan vietar, niedna ptica,
 Hitri ték mu nepritica.

Sliedi, sliedi, kraj ledeni
 Tiesan ti je, tvá vlast mnoga
 Hoće, da s' ti car rodjeni,
 A Turčina carstvo zloga
 Pade, i u Stambul gradu jaku
 Da stol kladeš i ožaku.

190. Neka i naša vide doba
 Poda slavnóm tvom udesu
 Dupla sunca, svietla oba,
 Ko i stara vidila su,
 Što s' ti sada, i tvoj jedini
 Šin, dva sunca u vodriní.

Svemogućtvu vidim tvojem'
 Da sviet jedan dosta nije,
 Tieraj dakle slavnim bojem
 U Aziju, čim se zbije
 Sultan, i opet konjuh càrni
 Bud', a mesec oba skàrni.

Mahumetski gaj podpuni
 Zdrakom, ne vietri od mieseca,
 S tvojim se stiegom jur nanj suni,
 I tvoih kitom od viteza'
 Strašni mrak ga da dapade,
 Čim pred tvoim stiegom pade.

Nije ognjenih janjičara',
 Kih desnica bi moguća,
 I iztočnoga koji cara
 Bihu brana tvârda i vruća;
 Već za njega nisu obični
 Mriet, za imat život vični.

Spaholjani plemeniti
 Već pogibni vuci nisu,
 Nego lihi vukoviti,
 Ki nevierom nevierni su,
 Već im od van kàrv ne kapa,
 Cieć tabanstva težciel šapa'.

195. Več dārviši har neimaju,
 Mule i Mufti mazulu se,
 Ho(d)je i Ulami ne klanjaju,
 Neg' mu p̄rvi odmeća se;
 Mala i buna tim je dosti,
 Da ga svārgnu u naglosti.

Prieko-Krimci i Tatar-kan
 S nehrabrenstva s njim vojuje,
 A s lakomstva kajimakan,
 Da udavi, navaljuje
 S kap'djiami, Beglerbezi,
 Kadleskieri i Alajbezi.

Tebi 'e s neba odrejena
 Slavodobit mnoge scine,
 Dieva mati šalje sina
 Na tvú pomoć do istine;
 Poteži se na boj sveti;
 Er pred tobom sreća leti.

I prie rajska dieva siedi
 Odvietnica Kostant grada,
 I prejasni tvoji diedi,
 Slavnim križem, ki svud vlada,
 Uzdāržaše cesarije,
 U njih ufat i tebi je.

Čin', Cesare svih cesara'!
 Ki s' premudar i svemoguć,
 Da ti budeš car od cara',
 Tu se ustoliš i u svem izuč
 Da se ukažeš tvoima sini,
 Nek s' još slave Konstantini.

200. Znaš, Konstantin da bi veli
 Naše ruke, Tvoje trāge,
 On ti ostavi grad veseli,
 Za kārščene duše drage,
 Za tvú milos; za tvé puke,
 Ne za zmaje, ne za vuke.

Tu cesarske izvārsnosti,
 I vlast svieta svega ima,
 Neka jasnost Tvé svietlosti,
 Kú nedune mrazna zima,
 Vārh prestolja višnijega
 Posadi se miešte njega.

Zlatni Orle od sievera,
 Koi letiš sunca više,
 Pošalj' meni Tvoja pera,
 Ako žudiš, da se piše
 Tvoih posala' dio koji,
 Ko dāržanstvu mo'em' dostoji.

Ter ćeš slišat, podniženi
 Da rob Tvoga visočanstva,
 Uvit Ti hoće svezeleni
 Vienac svoga od pievanstva,
 I pravljat će, steć u Splietu
 Tvoje slave svemu svietu.

Kralji, Bani i gospari,
 Gdi su našieh od kraljestva'?
 Svega svieta gdi cesari,
 Puni svieta i vitežtva,
 Galer, Filip i Marcivan,
 Pape Gaj, Šist, Alban, Ivan.

205. Gajo, koga ima'uć slaviti,
I povidat me'u svetima,
Od njega mi 'e sad ostavit
Besiedenje, kad me'u njima
Bolje stoji gor u raje,
Neg' me'u pape i me'u kralje.

Mili Ivan, koji iskà,
Otačb'nike da odkupi
Slavske iz ruke, da natiska
S pienezima, koje skupi,
Nek s obilna dugovanja
Puste čeljad na svà stanja.

To jest blizu Solingrada,
Ki razoren vas budući,
I liep ko prie već nikada
Bit prigrajen nemogući,
Žudi otačbe časti i česti,
Sve otare u Spliet liep privesti.

Sisto, našeg' ki po diedi'
Iz Kruževa iztok vodi,
I ki papom bi'uć, poviedi,
Da ožak njegov me'u nas plodi,
I da 'e u njem četvrtina
Ljuta i snažna Dalmatina.

On progoni i obiesi
Guse škodne razbojnika',
Rim razkošniem' sgradam' riesi,
Dobra a carkvi dà velika,
I u naredbah i u blagu
Dadè u kratko čudnu snagu.

210. A da 'e narod svoj i u Rimu
Častan, kam' i carkvu dignù
Sbornu svetom' Jerolimu,
I da bårzo ne pobignù,
Koleg hti nam da dogradi,
Klementinov nazvan sadi.

Alban, koji na priestolje
Svete carkve sada siedi,
Da od našincah izašà' je,
Blagostivo izpoviedi,
I da svoi mu biše stari
Vojske vojaci i sàrdari.

To jest svojih Albanasa',
S kim' na Bnešku pomoć skoči,
Svojim diedstvom ruka naša,
Odkle, reče, da iztoči,
Poklisaru té gospode,
Kad na pårvo slištvò odè.

Nije Pia Boemskoga,
Ni'e Konuna od Tracie,
Sergia pape slovinskoga,
Al Gàrgura iz Karbie,
Z dàržav' slavskih ki izajdohu,
I sied Petrov posiedohu.

Nij' cesarah od istoka,
Manliah drugih od zapada,
Ilirskoga ki su soka,
Nij' Kostanca, ki se klada
Velog otac Konstantina,
Pravo roda Dalmatina.

215. Nij' Glicera, koga svali
S cesarskoga Julij trupa,
Ter ga ovde pak uvali
Za našega prabiskupa,
Buduć cesar ki veliki,
Nastà i dobar pop toliki.

Kvintil, Klaud, Krisp, Avrelian,
Numerian, Prob, Kar, Karin,
Dioklecian i Masimian,
Decij, Sever, drug' Konstantin,
Dvoji Massim, dvoji Masini,
Massenc, Dalmac, Rom, Licini.

Justinian, ki zakone
Utemeljì svega svita,
Zvonijem skladi i nezvone,
Ter ih stisnù u tri kite,
Neka mirnom tom upravom
Svak se vlada rimskom glavom.

Iliriski svi sinovi,
Ki za godin' dvisti više,
Redeć liepo vas sviet ovi,
Na cesarski sied siediše,
Pravi, kriepci, mudri, vierni,
Čudnovati, i zamierni.

A pokle se kruna stavi
U sieveru cesarita,
Nisu l' dali Boemska Slavi
Tri cesara glasovita:
Sigismundo, Vaclav, Karlo,
Troje ljudstvo neumarło.

220. Svi, ki od tira Jafetova,
Sina Noema izajdohu,
I ki kraljstva mnoga ova,
I cesarstva dotekohu,
U vārlini puk mogući,
Bojan, prostran, stolujući.

Kriepke žene i Amasne,
Slavske trāge jeda l' nisu?
Ké u bojih da su lasne,
Obriezahu desnu sisu,
Da iz lúka vārļje biju,
I razmiču tim kraljiju.

Te vojvodstvom svojih kraljica
Mnogo svieta podložiše;
I svendivih dobitnica'
U Efesu sied staviše,
Gdi i hotiše razkošani
Hram sagradit svój Diani.

Boemska knjeginja Metijde,
Hrabra, častna, bogoštova,
Koja u Rim kad otidè,
Blagodarno podarovà
Svu onu župu, ká biše ove,
Petra otčinstvo sad se zove.

Mudra Libe, ká gospodi
Bana otca pokrajine,
I Valuska, ká vojvodi
Plemenite dieve smíne,
Sedam godin' tlačeć ljude,
Sloboštinu da svú bljude.

225. Gdi se svratja, s desna al' s lieva,
 Sad s oružja, sad s liepote,
 Pojednako predobiva
 Svačja sárca i živote,
 Poráziva paček redom
 Sad desnicom, sad pogledom.

Slavna Alčina, ká uzvladá
 Dugo vrieme Boemske puke,
 I zatravi vila mlada
 Silne delie svake ruke,
 Kad pod svoju ih oblast stavi
 Teškom silom od ljubavi.

Liepa Šarka, neukrotna,
 Ká stirana da pogubi
 Mladca svejer njem' suprotna,
 Ki se u nju jur zaljubi,
 Hti nemila, da nje varka
 Smárt mu zadá pravo Šarka.

Vojstva vojà Teta uzvišna,
 Kralja Aralda od Danije
 Stegateljka silna Višna,
 Kojoj barjak da podbije,
 Velnog stàrčat, pridopusti
 Ruku odsieći, neg' ga pusti.

Slavska kraljica Tomira,
 Zgled levenstva sried vàrlina',
 Koja smaknú kralja Cira,
 I da osveti märtva sina,
 Glavu mu u mieh kàrvi hiti,
 Da se kàrvi žedan siti.

230. Svieta dieva i Alcida,
 Musarica od svih pàrva,
 Ká bez straha i bez blida
 S drugom plieni morská dárva,
 Pak na miesto kapetana
 Bi plavojske uzvišana.

Aleksandra velikoga,
 Macedonska sestra Cine,
 Koja puka ilirskoga
 Kraljicu ubi mnoge scine
 Carju, redeć ine sestre,
 Ko Maspasia, ko Talestre.

Nosi koplja za vretenca,
 Za iglicu zlatne striele,
 A romincu mieste vienca,
 Tvàrda oklopja za kudiele,
 Za zàrcalo štit pereni,
 A za cvietak mać gvozdeni.

Vela Olimpia, Kleopata,
 Red i liepos svega svita,
 Tóka sina, tóka brata,
 Mat' i sestra ponosita,
 Žena vàrsna, mnogih sila',
 Rod Erkula i Akila.

Slavske tóke zatočnice,
 Kraljevična Captislava,
 Sokolice, Bisernice,
 Korevskoga Krunoslava,
 Gospo'e, dieve i udane,
 Ké se biše na mejdane.

235. Svaka kojih posred boja,
Plantasilea ko s Ahilom,
Prikaza se, kadno Troja
Bi hãrvana gãrãkom silòm,
Ko Belona i Palada,
Tãrkã konje, koplja vladã.

Ter pod šiškóm sakrivena
Hotiše se odapriti
Za viteze poljubljene,
I istu za njih kãrv proliti,
Da im ljubav svú odkrijú,
Al' na smãrti, al kad se bijú.

Sin Hira snažni Akfle,
I Mart isti, Bog od boja,
Jesu naše kãrvi sile,
Slavske i slavne obadvoja;
Nu me' u puke i jazike
Moreš iznać veće dike.

Verug svieta, Kunovica,
Rodno miesto Martu 'e bila,
Gdi je viečna gvozdovica,
Kã se u pukle gore sbila,
Grad nazvani Samokovo,
Gdi 'e u gvozden stan stanovó.

Rod, koj Traciú na istoku,
Plodnu zemlju prie posvoji,
I imajuć snagu tóku,
Tù izprazan nepokojì,
Neg se pruži na sve strane,
Sad divjačne, sad težane.

24). Narod, koji nadoloži
Sebi svoje tóke ruke,
I nadhãrvã i podložì
Tóke zemlje, kraljstva, puke,
Da od mora baltiskoga
Gospodovã do jonskoga.

Da od Skandie, odkle izide,
S pod pojasa ledenita
Malo manje neotide
Do pojasa vrutenita,
Mora, gore, tleh probijuć,
Tãrãeć, plieneć, predobijuć.

Narod, koji najposlije,
Er na pisma nij' se ðavo,
Neg na sablje prosvietljije,
Nij' mu svoj ki upisavo
Diela prednja i ðavnena,
Veomi slavna, i hrabrena.

Al' se znade, kako jãdne
Sve pomlati svieta strane,
I istočne i zapadne,
I sieverske i poludane,
Da pod mačem svo'im neostã
Nijednoga kraja prosta.

More riet se, da dotegnú
Tja od zemlje do mejaši',
Vãs okoliš njem' se pregnú,
Pak umknú i prestraši;
I sve slavnom strenitelju
Dã svo'e ključe na kupelju.

245. Zamni vas sviet u okoli,
I raznijè po jazicih -
Tóka smienstva zúk oholi;
I obóih štetah prevelicih
Glasnica je båržja od strile
Naviestila varke i sile.

Tiske uzmožne i obilne
Aleksandra i Persiana,
Pak ognjene veomí silne
I Turakah i Rimljana'.
Strena våržè pod ohola
Svo'a oružja, konje, kola.

Aleksandrom, koji paka
Tieh hrabrenstvo poznao biše,
Gdi god sunce dni i mraká,
Sviet vaskolik ukrotiše;
A s Rimljani njihe čete
Premogoše opet sviete.

Dunaj, Visla, Sava, Drava,
Nieper, Niester, Volga, Várna,
Krupa, Tisa, Prut, Murava,
Oder, Raba, Drina, Tana,
Vitoš mrazni, Kunovica,
Don, Neretva, i Marica.

Naše ruke diela smína
Sve žamore, i pravljaju,
A ratacim od planina'
Skladnim glasom odzvekaju,
Preko slavskih naših gorá',
Tóke slave na tri mora.

250. Narod, koim se August diči,
Kad opanjká Mark Antona,
I u vieću njega sliči
Čo'eku nišču bez zakona,
Veleć: pod moj mač složene
Vlasti jače su, a ne žene.

I Tiberij kušá dosti,
U vrieme svoga od vladanja,
Da puci su od jakosti
Bojniškoga puni znanja;
I da težak boj sasvima
On bio je niegda s njima.

Zato Cezar, ki znadžaše
Kô su ruke snažne i prike
Dalmatinske, tu šiljaše
Na nauk svoje oružnike,
Neka bi se tot svietlali,
A u pokoju ne shårdjali.

A prilikom njih haljina'
Kralji i papi se oblačiše,
I obara vårh cårkvena,
Kada svetbe posvetiše;
U obući slična ruha
S neba zvaše božja duha.

Marko Tulij, ures rimski,
Rad vriednosti svoje vele,
I on narod dalmatinski,
Cieća bojne vårhe sile
Skladno hvali, slavi, i diči,
Mudroglasjem svoje riči.

255. I kalif jejupaški,
 Za uzdržže vladavštine,
 Kao slobodan i junaški
 Narod zvaše Dalmatine,
 I njihove krajičnike,
 Kaono puke bojne dike.

Isti Pompej njih se služi,
 I veliki, tej velike,
 Mitridata kad okružī,
 Tisnū viteze i bojnike,
 I podvāržē ine puke
 U oštrinu njihe ruke.

I sad dietca tih hrabrenī,
 Turaškoga gorka cara
 Samosilju podloženi,
 Činu njemu Janjičara'
 Vārļu vojsku, kojom bije
 Grade, i zemlje predobije.

A i Odrīski cari l' niesu
 Naše ruke po matera',
 Njih otčinstvo u obiesu
 Za svo'e ljubi kad iztierà
 Liepše dieve Bosankinje,
 Despotnice i kneginje.

Suliman se od njih rodi,
 I vārļ inih carevića',
 Er kad carstvo kćeri vodi
 Slavna Ivana Palkošića,
 Jurja Despota i Lazara,
 Zenū iz tizih cvietje od cara'.

260. Zato pārvu veziriju
 Imà Sokol, čoviek naški,
 A Delaskov vić kraljiju,
 Kmet Ivaniš Dubrovaški,
 Nek se čuje, da i sriedna
 Naša 'e čeljad zapoviedna.

Nu Čuperli vezir pārvī,
 Nij' l' i skoro srećno vlada',
 Hrabren plemić naše kārvi,
 Sried bieloga Carigrada;
 I predobi svojim rodom
 Kandiū i kraljstva slavnim vodom.

I Bnečani, sviesti tanke,
 Onu ruku čineć svoju,
 Nek opanci krote opanke,
 Njih se služe sve u boju,
 Da se biju s janjičarom,
 I dodiju istim carom.

Znadu to oni, kad svoj svoga
 Tiera, i hoće da obori,
 Da čestokrat cieća toga
 Gospodī se mir otvori!
 Zlo 'e, kad na oko oko plače,
 I kad narod svoj tko tlače.

Da sam sebe nij' obalio
 Jaki narod na zavade,
 Još bi njega sviēt požalio,
 Kraljevó bi još i sade;
 Nu, ké ostaju naše vlasti,
 Nek se čuva'u te propasti.

265. Sklad uzmaža stvari male,
Nesklad ori vèle i mnoge,
Kraljevine sve su pale

Cieć ridanja i nesloge,
Veličanstvo svako gine
S nepogodah i opačine.

PIEVANJE ČETERNESTO.

Nadglasje.

*Od izvora i početak
Besiedit ću sad prigodno,
Od otajnih slavnih štetak,
S igrokoplja, ki se plodno
Prie vitezom daše jacim,
Gradom, kraljstvim, pak ožacim.*

*Bilježnica Iliride
I inih držāv pak se klada,
Kih k sieveru kriepost ide,
Od iztoka do zapada;
Ter prionuh od Bnecije,
A dovārših vārħ Kandije.*

1. Kad već kraljah i vladaocih
Iliriskih držāv dila,
Tóko duzieh i širocih
Pravih, dopust', Klio mila!
Neka skažem sried oružja
Njih štitnice i okružja.

Neka dojdū u poznanje,
Što li bieše, što su sada,
I ko treba 'e, na padanje
Da dohodi svaka zgrada,
Svačja traga, svačja snaga,
Kih dariva sreća blaga.

Znanoželjniem nek razberu
Obilježja slavnih stranah,
I ko strane svake steru
Štite osobne od obranah,
Kim' kazaše njegda u plemu
Smínost, vlast, čest svietu svemu.

Koja válja i privlača,
Svojim kolom ko'e nje volja,
Uzvelične vlasti obraća
Na nazadke do ogolja,
Čim učini kroz svo'e sviète
Opet kralja nago diete.

5. Stiega običaj počet ima
 Od nasaštja spievanieka',
 I od Romula, kralja Rima,
 Ki rukovet siena meka
 Dāržà svojem na barjaku,
 Kupeć pod njim vojsku jaku.

Ja nahodim od Egitja,
 Da taj začè vele prije,
 Obćiše oni na zaštitja
 Slikat zvieri najstrašnije;
 I dobiše kada s bojim,
 Daše uzrok zvierim svojim.

Paček s istom da naravi
 Meu davnima i narodi
 Običaj se vriedan stavi,
 Kí na hvale kriepeke uzvodi;
 Nij' Latina ali Garka
 Granca spievca, ki ih nevárka.

Pod Marijem pak se stavi
 Svoim vojnikom i Rimljanom
 Oro viti, da u slavi
 Uzvisi se varlom branom;
 August okrug sabrà rukom,
 Ko da 'e vas sviet pod tiem pukom.

Konstantin dà križu marnu
 Miesto, a orla na hram metnú,
 Pak dvoglava njega obàrnu,
 Da mu glave srieće sretnu
 I u zapadu i u istoku,
 Stolu dignù gdi visoku.

10. Pod cesarstvom velikoga
 Karla štitke zlamenite
 Prostriše se na svakoga,
 Ki 'e ké hiže plemenite,
 Ter ih svaki u pečati
 Svojoj htjedè urezati.

Kad gospoda i levenstvo
 Na àrvanjah šalivitih
 Pokazaše njih hrabrenstvo,
 U igrokopljih i žilitih;
 I u kom dielu kad izbranu
 Predobiše na mejdanu.

Kad prilike od njih štiti',
 Svilnim' tracim nakitjene,
 Uzpočeše svetle viti
 Pred vladike zaljubljene,
 I pred kraljim, da za diku
 Ostaviše im već u viku.

Darovani tí bo traci
 Svoim vitezom od gospoja'
 Potvårdiše ih, da su jaci
 S njih poklonih sriedu boja;
 Ko da srieće jesu im dane
 Od ljubovce zamirane.

I nek znadu, da sried svoje
 Desnice će koplja stati,
 Za moć svejer svo'e gospoje
 Svak od sile varovati:
 Od tad bljudeć na sve strane
 Prostriše se s njih obrane.

15. God Martasie i Marfiže

Mužku snagu nadtiečući,
 Za vitezim pak podiže
 Svietlih gospój' broj izući,
 Da se i one s mužim bore
 Na mejdanu, ništar gore.

Tudie svietli zatočnici,

Naše i ruke zatočnice
 Dragim lišcem u kasicu,
 Nepoznane sried ravnice
 Vidiše se àrvat silje,
 Sad u šali, sada zbilje.

Napred s konjim svoj'ma teku,

Gràd udorác' silnih ore,
 Lupa'u, ciepa'u, bodu, sieku,
 Svietla oklopja plamom gore;
 Rek' bi, druga za satàrti
 Da 'e smàrt u plien, plien u smàrti.

I ko sokol, kad udara

Oštrom čapljom na gàrlicu,
 Ovi onu da obara,
 Noseć koplja u desnicu,
 Sada sàrne, sada bieži,
 Znoj čim daždi, perje snieži.

Koli liepo i sada je

Vàrh poljane otvorene
 Gledat na konjih zatiecaje
 Tej gospode narešene,
 Gdi gvozdenieh sriedu štita'
 Mlate, a kàršu koplja vita.

20 Gdi potiere sried vitezke,

I skaršili bivši koplja,
 Vadu maće silne i težke,
 I oru ih vàrh oklopja,
 Nieki àrvu se, nieki bljudu,
 Da zaplatke sve dobudu.

Navlaš u igrah i u šali,

Na blagdane, ké ovd' se slave,
 Nek vitezi bolje b' znali
 Poslie bit se u nasprave,
 Posred kojih kad ih tiska
 Viera i ljubav Venetiska.

Obiliežja prekladita

Tako i gradom svim nastaje,
 I zlamenja viekovita
 Krajinam se darovaše,
 Kralj ih dodà kraljstvu svo'emu,
 A cesarstvu cesar svemu.

Staroj tako Iliridi,

Majci kraljah i dàržava',
 Stieg se slavi, ki se vidi
 Na ravnici plamenava
 Neba, miesec po kom jezda,
 Više a njega Jove zviezda.

U prilikah puk se kaže

Pod miesecom, a pod Jovom
 Dobra sreća, kad se traže
 I sastaju česti novom,
 Bogoštovje znamenuju,
 Zdravlje i život prodiljuju.

25. Zatoj puci ove strane
 Boga časte, kralje ljube,
 Ognjevitu vieru brane,
 Iskàrnjega ne pogube,
 Zdravi, snažni i visoci,
 Čisti sàrcem, vriedni skoci.

Ali i prem na visoko
 Da ih uznì srieća mila,
 Čestokrat je na nizoko
 Dovala ih ljudska sila,
 Mnogu čast joj prie Rimljani,
 Pak skратиše Busormani.

Ki sadrieše joj mieseca,
 I sebi ga posvojiše,
 Zviezdu udesnu, ká preteca
 Njega, za svú odrediše,
 Večer, koju čim nevidu,
 Hihtar igdar svoj ne jidu.

Od zapada prianut se ima,
 Kô me uče spievaoci,
 Gdi su Eliska polja njima,
 Gdi su sriećni njih otoci,
 Tu mi 'e oči obàrnuti,
 Za na desnu pak svàrnuti.

I da ni'esu zapovídi
 Mudrih glavah toj žestocih,
 Valjalo bi moje vidi
 Da upravim put otocih,
 Da prianem od otoka
 Bnetačkoga previsoka.

30. Jer kô sluga i podložnik
 Ja sam njega veličanstva
 Tako dāržan i prikaoznik
 Bitju mo'ega poštovanstva,
 I posluha i viernosti,
 Ké će uzdāržat i u greb kosti.

Jer kad idem s svieta ovoga,
 I umārlos budem svuci,
 Da me odvede, molim Boga,
 Na otoke sve živuci,
 Gdi ću otoku tom preduge,
 I neumārle imat dúge.

Simbuo sveti slavna grada
 Jedan lav je krilovisti,
 Ki s nebeskim gor se sklada,
 Dan svo'em' Marku Vangjelisti,
 'Ter u lievoj pàrvoj ruci
 Vangjeo tišti, da ga uči,

I dodadè svo'em' dāržanstvu,
 Ko na dugo i široko,
 Njem' se klanja ko božanstvu
 Zemaljskomu prem nizoko;
 'Er je u njem plemstvo, liepost,
 Dobrost, pravda, milost, kriepest.

I na kopnu i na moru
 Vlast njegova 'e prevelika,
 I svojih knjigah na otvoru
 Čest se mirna njem' narikà:
 I za vieru svom odlukom
 Oružà se desnom rukom.

35. Rukopisom Marka istoga,
 U grô pisat koi počë,
 Ko da mu je slán od Boga,
 Viere svoje u sviedoče;
 Prië Tudora stieg dáržáše,
 I na Jurjev 'er skladaše.

Ki na barjak Gjenovežki,
 Buduë peňgan, dogodl se,
 Da bijuë se svi vitežki,
 Bneška vojska poplašl se,
 Čineë, njihov da stieg biaše
 Oni, koji odstupaše.

Mudrovlast od tad Bnetaška,
 Marka sveta odabrà si,
 Hti, da vojska svà junaška
 Nit se smieta, nit se plaši,
 Ter tiem stiegom biše bolje
 I na moru i na polje.

Prigodno mi 'e tu praviti,
 Ko poklisar njihov negda,
 Hti se u Beču ošvetiti,
 Kad odgovor drugom' predà:
 Da tu raste lav krilati,
 Gdino i oro dvoglavati.

Osvim Talie, Lombardije;
 Dvora Julia taj gospodà,
 Vedra ima svë Istrije,
 Stoi veliški, ona podà
 Počet starom' Iliriku,
 Koga imam skazat sliku,

40. A u Dalmaciju, i Albaniju,
 I što uzdârže u iztoku,
 Čini, i ako dalječniju,
 Opet njima stojat tóku:
 Ovim šalju pomoë ranu,
 Da s vremenom sebi ih trauu.

Gospodstvima ugodan je
 Sklad razliëih od jezika',
 Prostire se njih vladanje
 Vârhu Talie, Ilirika,
 Gârčke, i zemlje Arbanaske,
 Odkle im idju branc jaske.

Poglaviti moi vlasteli,
 Što sam reko, dost bi bilo
 I trim kraljem; nu veseli
 Slavno uzdârž'te pod vas krilo
 Tej dâržave veličate,
 I moguëe, i bogate.

Istria vazë za obliečnu
 Od zadnjega njeje kraja
 Jednu tustu kozu mliečnu,
 Ká jer plodi, i jer raja,
 Stavi 'u na kraj svoj vihreni,
 Polu modru, po zeleni.

Buduë izgled od mirnosti,
 Ne za bit se, neg' za pasti,
 Dobro joj je bilo dosti
 U plandište toj upasti,
 Gdi su luzi i livade,
 Polja travna, vode hlade.

45. A Hãrvatska, na komade
Kaže tleh svoj bio rumeni,
Zvanjske podni 'er inade,
Parazičim je izsiečeni,
Prodjè po njoj čest razlika,
Kada sgodna, kada prika.

Na biliežke razdieljena
Biaše banah i županah,
Sad čelasta učinjena,
Brazgotine davnih ranah
Kaže, i uzvišnom' svo'em' cesaru,
Zori bieloc viere staru.

Marka slavska i Japode,
S klobukom se čarnim štitu,
Podà oganj negda ode
Smioni Faetont svemu svitu;
Puci plama još boju se,
Zato od sunca sakriju se.

Pokrajina hridoboka
Lisburnjanah orla bije,
Prie prostàrta i široka,
A sad manjša u sebi je,
Negda adriansko more vladà,
Sad se stiska, jer opada.

Zlat je oro, a Senj tleh je,
Sinstvo davno al' ostavi,
Podložniku 'er utek' je,
Samo zlatnu oknu stavi,
Dužd bnetaški, čestit, slavan,
Na odlete da nij' spravan.

50. Celtah negda stanoviti'
Ilirskieh sried posada'
'Tvoj sil' aždaj kriloviti
Za štit bojni slično klada,
Er poskaku'uc na sve strane
Žderà i ljude i poljane.

Ako se aždaj ima izkotit,
Trebà 'e, da zmaj poždre zmaja:
Tako i ov puk svim suprotit
Primì narav od aždaja,
Kom' je dâržat sasma drago,
Na ko'e hlepi, svieta blago.

Ti i templo boga Apola,
Ki u Delfu zamirio je,
Od bogata, naga i gola
S Avarima učinio je,
S ko'ega grabše Bog ražčini
S trusi, s gromi, s pedepsi ini.

I kraj Jova sinju pticu,
Razstrì i mesec po nje sridi,
Kladè sebi biliežnicu,
Bio i rumen ov se vidi
Zlamen, da mu restu sreće,
Kada k nebu oči meće.

Karint, màrkla tri svà lava
Šlje put Austrie pasa bila,
Neka joj je veća slava,
Neg' pod banim kad je bila,
Šnaga i viernost sadružene
Čine ljudi poljubljene.

55. Panter bio, plam s' ušiju'
 S pod očasa, i iz ust' kreće,
 Zvier kojoj se druge sbiju,
 Štiria na tleh zelen meće,
 Bieloč i plam njoj se sklada,
 Čist duh i ognjen ima kada.

Lodomeria na silene
 Modre trave rieke upravlja,
 Biele pristave i kàrvene
 Obi imaju, s njimi upravlja,
 Svoe biliege kazué svima,
 Da se ne uzè, neg' s kàrvima.

Vadi bielo i càrveno,
 Zlamen mira, zlamen rati ;
 Nu za miesto otačbeno
 Trieba se je sve hàrvati,
 Zanj je, zanj je učinjena
 Za'edno ljubav, i vàrlina.

Po pàržini kraj Dunaja,
 Gdino 'e stara mati Slova,
 Teku u pored tri psa laja,
 Da zahite štogod lova,
 I odnese vàrla družba
 Svo'em' gosparu vierna služba.

Drakun silen od Baltika,
 Krila, nohte, čeljust stere,
 Da mu i on svakolika
 Prie pokloni, neg' poždere,
 Koja plieni na poljanah,
 I zašavši s mraznieh stranah.

60. Sad slavonski puci ostaju
 U meuricèje Drave i Save,
 Još hrabrenstvòm prednjim sjaju,
 I u Slovinu slavom slave,
 Stištenicu im rieke vàrte
 Zerdav *) zvierka, zviezda Marte.

Panonije ravne kàrvne
 Četri riedke preko hode,
 Valim bistre i srebàrvne,
 Nek lietinom zlatnom rode,
 Dunav, Tisa, Drava, Sava,
 S kim' vàrši se nje oprava.

Neg što mnokrat kàrvim i one
 S čestih bojih otangaše,
 Tako na sviet vlasti sione,
 U nemiru kad trajaše,
 Kàrvju svojih, zlè i hude
 Naplatiše sve požude.

Križem dvakrat prekrìženim
 Zemlja Ugarska liepo sieva,
 Viernim' priè se tim zlamenim,
 Al' prekržje joj ne dospieva,
 Križe i u ov viek zle prepati
 I u miru, većma u rati.

Vlaš, kada ju turske biše
 I divjačne čorde duge,
 U mir kad joj odliepiše
 Gorska uda, i u veruge
 Spraviše ju neviereni
 Pri okornoj svojoj sienì.

*) Zerdava. zibellino. mus ponticus.

65. Nu čestiti kralji ini
 Druge šitke odabraše :
 Svojoj snažnoj kraljevini,
 Kad u svakoj slavi sjaše,
 I sad sriečna 'e zemlja lipa
 U cesarstvu slavna Osipa.

Kojoj, zasve da franaškim
 Kraljem sve je na hãrvanji,
 Oštrim kljunom svo'im oraškim
 I nju dãrži u obrani,
 Ter odmetnu ptičãd sgoni,
 Čim se smakne, al' pokloni.

Stara Austria od prie nosi
 Pet vahuljãč za svoj štitnik,
 Peti a Leopold kad se okosi
 Pod Plolomad, bi odvitnik,
 Da ima ptačje promieniti,
 Kad ga od smãrti pas zaštititi.

Drugi novi po toj zgodi
 Pečãt Austrii darovo je,
 Ki po ognjenoj ravni vodi
 Mlieč put, kim nju opaso je,
 Da sviet u ti mejaš bieli
 Jove i cesar na pó dñeli.

Moravio! vele cãrna,
 Liepa ti l' si orla srila,
 Dosti s' lietah s' njim obãrna
 Leputala; nu suzbila
 Mudro ga si najposlije
 Na put mliečni od Austrije.

70. Na boemsko rujno polje
 Bio lav krunjen propinje se;
 Ne, da male zvieri kolje,
 Neg' da jaku kú raztrese,
 Lav nebeski, pod kim vlaštvu
 Ono stoji, dà mu snažtvu.

Čeh sazdatelj kraljstva ovoga
 Uči ljude hrabrenosti,
 A bieloća lava istoga
 Nadotiče im pak viernosti
 Prama Bogu, navlaš vira,
 Bez trohe se njih nazira.

Silezski oro oči upira
 Mãrko u sunce, danjom triebom,
 A noćno se vas zastira,
 Da razmišlja zviezde nebom,
 Ter dohodi u poznanje,
 Štograd prieti zviezdoznanje.

Nij' mu dosti, da ga paše
 Jasni miesec preko pola,
 Neg' se diže, da uzjaše
 Vãrh zviezdenih istih kola',
 Kih uhodi, za toj tóke
 Dã zviezdane previsoke.

Dalmacia svietla kaže
 Tri krunate lavske glave,
 Ké i danas gledom straže,
 Da obljudu sve dãržave,
 Broj od triuh vazda 'e srušen,
 Da nemože bit' razrušen.

75. Zato 'e i danas uzdržena,
 Bog nepusti, da Odriske
 Bude biti posiečena
 Britke od sablje, varlo triske,
 Koja u tmi zamahová
 Na tri oštra lava ova.

Rušten, Mustaj, Durak bezi,
 Zalud u Splet utapiše,
 I u Zadrú tim u vezi
 Liepše hiže i uzviše,
 Da njih ima'u posedarstvo,
 Kad grade uzme silno carstvo.

Kriepost stara i levenstvo,
 Plemstvo i mudros još joj sviti,
 A sadašnje umiljenstvo,
 Er se hoti podložiti
 Vedrom' duždu samohoća,
 Od ljubavi prima voća.

On bo, ko otac svojim vladikom
 Neprestano zapovieda,
 Da se upravlja lahkim tiekom,
 I ugodnieh méd besieda'
 Da joj s' daje ko kraljici,
 U poštenju i u dici.

Viešte glave, vlast i snagu
 Krune zlate nje svietlinu,
 Broj trojiti, Bogu dragu,
 Vieru, ljubav i čistinu,
 Tleh nebesan pak joj brani,
 A rajsku joj slavu hrani,

80. Dubrovnika rujna ravan
 Triuh riekah Adrii šalje
 Dobrovoljan harač davan,
 Da bi od njega stala dalje,
 I da nebi valim sila
 Nanj iz nenad navalila.

Priblihavkom svoje kopni
 I rieke iste ogorčala,
 Svo'e otoke i kraj topni
 Trovnim slakom oblievala,
 Nek po sebi plodan rodi,
 A tujin ga da ne škodi.

Sám bo biuč prost na vodi
 Morskoj ovoj, vlast mu bljude
 Sva gospoda, da u slobodi
 Miloj danke vodit bude,
 I svoj mu se da ne opinja,
 Kneza u miesec svak prominja.

A ti, svlačnoj u desnici
 Koja prietiš oštrom sabljom,
 Što su t' tóci mači brici?
 Dobila si tvojom grabljom,
 Da i tebe drugi svuku,
 Kad ti odrí blago puku.

Miesec, zviezde i Venere
 Polag tvoje čorde sjaju,
 Tva razbluda mnoga jere
 Hoťme stvara u potaju,
 Što čút Hliunio grieha radi
 Suprotive sebi gradi.

85. Hercegovska pokrajino!
 Nagom rukom koplje držiš,
 Zlamenuje da 'e slomljeno
 Sve leventstvo, zašto mārziš
 Tvoje stanje, da je i golo,
 I skāršeno koplje oholo.

Ogoljena veliš da si,
 A da kopljem razbijenim
 Uzvojevat neuzmožna si,
 I ja to vidim, i ja to cienim,
 Tko se s većim sebe bije,
 Man se i većkrat šip razbije.

Tvoj križ čarven, plodna Bosno!
 Članat, trudljiv, druge 'e bio,
 A sad kriv se 'e prikosno
 Tebi u muke obratio,
 Tvé Arapke okrunjene
 Cvile vlasmi raztrešene.

Sto 'e zlatnieh štit ravnica',
 Ké u sārцу rude nose,
 Kad te brižna prierica,
 Na podložtvo dovedoše,
 Tvoj Ban Kuljen neima sroće,
 Prokidè se i on veće.

Kristić kralj ti tvoj Ostoja
 Nenadane križe sgradì,
 Toma, i on za njim nastoja
 Dovesť križ ti zle čeljadi,
 Kad s pobratstva Muhameta
 Bì ti uzrok viečnih šteta'.

90. S Ključem tisu zubi opali,
 Er tko ih vārti, svies malu ima,
 Tiem su ulazi tvorni ostali
 Turkom, pobratimom zlima,
 Novo kraljstvo ki vazeše,
 Koim ga vladat neumieše.

Rama, Bosnu koja pazi,
 I družih se nebojaše,
 Još oklopnom rukom razi,
 Sieče, i ćordom svojom maše,
 Rama 'e Arma programaški,
 To 'est oružan puk junaški.

Sriedu Save i Dunave
 Srijemsko polje Bakunt moči,
 Neka jelen stire trave
 I vodice hladne loči,
 Er pohlepan guza zmije,
 Cieća kojih ožedni' je.

Zmaj i jelen, u prilika'
 Kažu mudrost, s ké dopadè
 Ljudem u boj pripast mrika,
 Tim o polju samom rade,
 Gdi nij' straha, neg od Boga,
 Svim i vazda svemogoga.

Stiepan vèli Nemanića
 Samom' sebi i svo'em carstvu
 Dà biela orla kraljevića,
 Dvim glavama na obārstvu,
 I jer franski 'e rojak bio,
 I dva 'e liera posadio.

95. Svojoj Sàrbii nadostavi
 Druga kraljstva; nu junaški
 I cesar se više slavi
 Raški, Gàrčki i Bugarski,
 Sàrbia, ká bi cesarica,
 Sad potištna 'e robinjica.

Sàrbski zaman pak kraj nosi
 Križ sičivi na četare,
 Križ mu padè, kad podnosi
 Tvoje križe, silni care!
 Tleh se njemu još rumeni
 Cieća kàrvi' proliveni'.

Nekriepka je srieća u bojih,
 Što dobitnik ne mladjaše,
 Nu pak u kàrv i on svojih
 Vas pogibno omàrljaše,
 Ko se odveć na kàrv zgonì,
 Najposlie i on svoju ronì.

Kralj Vukašin, s ostalima
 Kraljmi boje s tebe bihu;
 Al tvojizim sičivima
 Krešuć, sinžír nerazbihu,
 Što bi čestita udaranja,
 Kad nij' iskre od úfanja.

Bieli kasteo na modrini,
 Pečatnica 'e Albanije,
 Kaže se oblak na vedrini,
 Ki trieskovim često bije,
 Tvá bielocá obàrtna je,
 I pogiblim podložna je.

100. Gjuragj Kastriot kraljstvo tvàrdo
 Razrušeno ponaciñl,
 Sad pred silom biežà u bàrdo,
 Sad juriše zgodno čini,
 Skenderija sva ga plače,
 Er papuča i nju tlače.

Epir, rečen Molosija,
 Lovnim vižlom klà i lovi
 Lovčar družih od kraljija',
 Dočim njega drugi ulovì,
 Prie mučeci da ujije,
 Sad na carskih vratih sijè.

Pas veliki i hrabreni,
 Ki na lave i medvide,
 Kad su na boj pripravljeni,
 A ne kad spú, sam otide,
 Pak miesečni zdrak ga obsinì
 I miesečna njega učinì.

Tribalija, divljim prascem
 I glavom se njega odl,
 Puk nje strielom i koračcem
 Hitriem u lov zvierja hodi,
 Što u čelo striela 'e stala;
 Nu gdi 'e snaga, sviest ti 'e mala.

Trim srebàrnim podkovina
 I Rasija štit bieliži,
 Plodna konjim plemenima;
 Al se i konj s njom ponižl,
 Kad se Turkom jahat pušta,
 I na žvalo podà usta.

105. Bogata se Dacia plaši,
Prem da u ratih naučena,
I dvim lavim vlasti straži;
Al je i ona izgubljena,
Rim i Scitia prie ju striže,
Sad Turčin joj glave riže.

Sârca snažna neima veće,
Kamo kralja, al glavara,
Decebalih gdi su sreće?
Satârta je sva od cara,
Slava kamo nje je višta?
Vâržena je na buništa!

Vlaški narod vrana obire,
I vârh modra kladè tleha,
Zlamen križa kljunom stire,
A nogama krunu pleha,
Dava križ mu još kâršćanstvo,
Križ i kruna podnožanstvo.

Moldav glavom bivolovom
Mní naresit tleh svoj zlatan;
Al prilikom gârdom ovom
Učini se vas oblatan.
Turak sebi i njega složi,
Prem da tust se obaloži.

Transilvania plodna plaha,
Sedam knezih svojih scini,
Mârkla orla čarnovlaha,
Kim on krilmi strehač čini
Jasnom' suncu i miesecu,
Da snažniji nju obtiecu.

110. Neka zemlja dava soli,
Rude kukne, srebro i zlato,
Neka prudni oro doli
Ne zahodi na bogato
Miesto, neg' ga s gora bljusti,
Da ga tuj ki nezausti.

Sastao se oro s družiem,
Ter oblieću sve krajine,
Da se nebi s nohtiem duziem
Vlasti vukle u nju ine,
Vlaš Osmanstvo popadivo,
Al odmeštvo vuhlo i krivo.

Pruska ptica il' Boruska,
Čarni oro zlameniti
S kljunom tuća, čapljom šuška,
I po bielom polju líti,
Setka mu je sried kreljuta,
Na dno vrata kruna žuta.

Čârnos, stavnost njoj obita,
Setka, mudrost i poznanje,
Kruna s vrata ne odlita,
Kljun i zlati nohti, obranje,
Obruč krune vas na vârhe
Ne nahodi sebi svârhe.

Okrunjeni bieli ora'
Na Poljašku svú poljanu
Sletí slavskih iz vârh gora',
Da tu lovi svoju hranu,
Ter tom stranom razstri krila,
Er mu biaeše omilila.

115. I sad rujnih sried ravninal
Traje ptica plemenita
Veće oštrich povàrh stinal,
Da svo'e slavne noge skita,
Drago joj je ovo polje,
Svak, kô može, gré na bôlje.

Svoje plemstvo, svies, hrabrenstvo
Turkom kaže na krajini,
Snažna ptica na bijensti,
Spravna u vieri i u vàrlini,
Kralj s gospodom na boj lete,
Da s njom višju slavu sréte.

Besia *) glave tri pengava,
Ali Gotske i Jejuške,
Božji rabi njim se dava
Sveto ime, jesu l' ljuške,
Al' paklene? Bog sam znade,
Ki u skrovito misli skladè.

Al' na obličju tko ih sudi,
Vražji rabi prie ée biti,
Diela silna tacieh ljudi'
Mogu svakom' naviestiti,
Da su izašla prie od vruga,
Neg od ljudskog kojeg traga.

Štit zlateni rusim lavom
Macedonia hrabra reši,
Niegda opravna svakom slavom,
A jedva se sada tieši,
Ako i čas joj sva opade,
Sama u robstvo da nepade.

*) Besarabia.

120. Tko bi reko kralj Filipu
I Lesandru, da ima doći
Njih kraljevstvo na tač slipu
I posluhu i nemoći?
Ni'e pod suncem nikom' rti,
Da ée u vieke velik biti!

Tko bi cienio, da najviša
Neće slava svejer sjati?
I uresna njih Lariša
Nepoznana da ima ostati:
Tako oblasti, tako blaga,
Tako spada svetna snaga!

Teku rijeke četir zlate
Po svoj zemlji Garškoj sinoj,
Zlato i nebo biše plate
Premudrosti njene pri njoj,
Mast nebeska gnjiev kazaše,
Zlato i svašt' joj podlagaše.

Li sad nije, ká je bila,
Svieta svega meštrovica,
Umna, sviètna, snažna sila
Tócieh dáržav' vladalica,
Mudrovlaštvo svè joj padè,
Neum, prostota, robstvo 'e rade.

Prevazimà, robi i šarà,
U slobodi kad cvatiše,
Lakomija i prevara
Nju tolikrat predobiše,
Čim s opada i s nevirstva
Padè u negve, i u sinžirstva.

125. Sada ležiš bez vladanja,
Dobro ti je sve oteto,
Nit' je oružja, niti znanja,
Samosilje tursko kletó
Hoće, da si na pó pusta,
Kljasta bez rúk, ako i tusta.

Razumnikah slavnih sedam
Ti si imala, kojih svaki
Vas sviet bieše vladat vriedan;
Već ni'e ufat, da ki taki
Tebi će se poroditi,
Za svih znanjem nadhititi.

Izašle su sve krieposti,
Prem izašle iz Grecije,
Indi su išle; nu mi prosti,
U tebi ih veće nije,
Stvarih ljudskih nij' od tega
Na sviet sgleđa jadnijega.

Sasvim tizim i takova
Imala bi bit čaštjena,
Radi vlasti i jacih slova',
S kimá 'e bila narešena.
Rim ju štová, čim ju dáržě,
Car nesgromui svim čast sváržě.

Što se u zemlji tvojoj gornjoj
Surli oro razkrilačí,
Tesalio, što li u dónjoj,
Gdi imaš striele, tebe tlači?
Drugi sgriěši, bodě, kosi,
A ti od grieha pedíps nosi.

130. Sit Rimljanin párdášo je,
Ti podložna biće primá,
Tvé Centaure tko iznašo je,
Ni'e ni malu pamet ima',
Da tej dáržiš, nebi bila
Sad robinja, nego vila.

I Mesia gnjevna, hvalu
Svojim daje krunam dvima:
Jedna izvárstna, nje obalu
Prirekla je ljudim svima,
Još pšenicom njive rode,
A druží ih jedu, i brode.

Niegda Garkom bi za hranu,
Vlaš pod Trojom kad pristaše,
Sad o sebi gré Sultanu,
Ter ju goni, što nemnjaše
Podložnica usiljena,
Bez kronicah i plemena.

Prie puk dáržá sreće kolo,
I na kolih sreću nosi,
Ova al' várteć s njim okolo,
Sad mu doní, sad odnosi,
I na svárhi potisnúta
Dignú, a tiesnú udignúta.

Uz klisuru oštru tiská
Rus levení svoga lava,
Nek mu bude moćnos kliska,
Uzrok od najviših sláva',
Tvárdost stienska, jakos lavlja
Hrabrenstvo mu bistro pravlja.

135. Žutim lavom oružana

Vulgaria prio se diči,
 I čarvenih sried poljana'
 Štit i mejaš svoj obličj,
 Rimskog' orla niegda sklónj,
 Miesecu se pak pokloni.

Volga rieka ime joj dadè,
 Lav a puku grabšu i snagu,
 Nohte u družeh i ova padè,
 Svoim nohtima čineć slagu.
 Počem na sviet sviet sagriša,
 Po tomu se i pedipsa.

Dardanija, rusa lava
 Hvata u pandžah, kom' je žida,
 Ká Priamu niegda davá
 Rodna od Boga vriedna dida,
 Sina Jove velikoga,
 Kralja grada Trojanskoga.

I ona poslie bi kraljica;
 Er Konstantin dá joj krunu,
 Sad je veće ovčarica,
 Muze mlieko, striže vunu:
 Tako gredu stvari od svita,
 Tko prie siedl, sad se skita.

Romanio, Roma nova,
 Mnoziem' krunam' svietla ti si,
 Obielieg dá što joj ova,
 Kú joj daše naši grisi,
 Tóka kraljstva ko snemožè,
 Da ih vrati, Bog sam može.

140. Može i sreća, ká uživa
 Sva promienjat svako u doba,
 I tebi istoj bit' puziva,
 I učinit cara roba,
 Neka pusti sviet, ki stiže
 U svoih kárvi, ki inim diže.

Tloh Kumanski, razlik pake,
 Vuka sebi odabra' je:
 Vuk promienja sebi dlake;
 Al' mu narav sve ista je,
 Liepo gošten puk potieran,
 Opet Ugrom bi nevieran.

Er prem s Tatri da se složi
 Suproč Ugrom, jedva duhat,
 Biežeć, njim se pak podložj,
 Da ga primu; ali vuhat,
 I nesaznan, tieh izrani,
 Kad kralj Bela bieše vani.

Moskoviski dvoglavati
 Zlatan oro sviet razgleda;
 Protivnike čapljom mlati,
 A pod krilmi svoje gleda;
 Nij' mu dosti stat u Moski,
 Ako neima sviet iztoski.

Vidim cara, gdi na kojnu
 U sried sárca ptenca ježdi,
 I sulicu svoju bojnu
 U najljutju zmiju dreždi,
 Ter probada zvier, kú grusti,
 Dočim pod njim paru pusti.

145. Tako će se i dogoditi
Vriednom' caru velikomu,
Kad se bude viencem odit
Konstant gradu u slavnomu,
Pokli grobnu zvier zakolje,
Nij' uztàrpit carstvo dvoje.

S zlatom, snagom i s pametju,
I druge on kralje dobi,
Neka svi se nanj nametju,
I kažu mu svoje zlobi,
Istom huli svačia vieća,
Komu hoće Bog i srieća.

Nek oholas turska klada
U svom štitu mač dvojadi,
Put iztoka i zapada
Neka Traški mesec vodi
Silne vojske, nek mu sviť
Noćno i zviezda; man će biti.

Nek se hvasta, da rimskoga
Lava 'e Turčin obalio,
Travni i mesec, iztočnoga
Da je svieta posvojio;
Nije sreća svej zelena,
I na mesec doć će sieća.

Janičarska vârh prestola
Nek s pàrčini glava laplje,
Neka siećna i ohola
Po bedrih im čorda klaplje,
Nek se diče, neka vítre,
Žarkule*) će doć na mitre.

*) Žarkula, janičarski klobuk.

150. Bridan obraz triuh medveda
Scitianski led podnosi,
Medved s ledom jedno ujeda,
I s pogledom samiem kosi,
U dubravah tih kotu se,
Pak po zemlji prostiru se.

I ljudik je sličan njime
I u vârlini i u grabišćih,
Ljubi medved mutno vrime,
Da se sune vârh u lišćih,
I Scit meju mutna boja
Plieni kuće, gradi polja.

Kreta, a sad Kandia, nosi
Minutavra na pó štitu,
Na pó više oro okosi
Ognjenite trieske hita;
Er tu visok gârmni Jove
Imà i zibke i grobove.

S buzduhanom na ramenu
Minutaur šeta'uć blazi,
Kad osmoruk u plamenu
Iz nenada k' njoj dolazi,
I sadri joj davnu diku,
Krunu i oblast svukoliku.

Plemenita robinjice
Sad poznaváš, kó boravit
Slaje biaše na dievice
Bneške krilo, neg' se javit
Tvârda sârca Buslomanu,
Da podsiede tvú poljanu.

155. Ti nis' kriva, nit te krivi
 Za nevieru tvá gospoja,
 Ljudi u himbi tvoi oživi
 Izdaše te sried pokoja,
 Ter te odneše na veruge,
 Veoma teške, veoma duge.

I danas te ona plače,
 Razbirući sama u sebi,
 Kó nečisti Turci tlače
 Po tvojoj vieri i po tebi,
 Da izjednači tvú oboru,
 Doteče opet liepu Moru.

Jedà bi te mogla s njome
 Od Turčina zamieniti,
 Al časnije na svem svome
 Čudnom zlatu odkupiti,
 Moli sa mnoom kàrstjanskoga
 Boga, pravog i veloga.

Od njega bo er izhodè
 Sva ova, ká zla vam se vidu,
 Koja svietu nič neškode,
 Ako i strahom ljudstva blidu,
 Odprie veća zla bila su;
 Ali ova zla manja su.

Bog je pravi, Bog od boja,
 Veći nego l' Traški Marte,
 On osvetit može tvoja
 Bezzakonja, i posárte
 Sve udignut, a pobolje
 Utvårdit te na priestolje.

160. I tvú štetu osobitu,
 Kú odmetna, za bič puka
 On dopusti tad na svitu,
 More izpravit, silna vuka
 Da iztočnoga grabna i brida
 Svak se učuva u naprida.

Pred tvo'e oči, Gospodine,
 Nose plačuć sluge tvoje
 Svekolike njih krivine,
 I sve rane tolikoje,
 Ké nemilo svi prijaše
 S propastnoga grieha na se.

Kó mislimo, ká činismo
 Zla u našoj svoevolji,
 Vele manje što podnismo,
 Vele veće što pristoji,
 Teže 'e, veomi što skrivismo,
 Laglje 'e, štogod protàrpismo.

Pedips grieha svak nas ćuti;
 Tvård se al grieha neodvraća,
 Slab straši se bičah kruti',
 A zloba mu li povraća,
 Nelagodna sviet se roni
 Tvårdovrašтво a ne kloni.

Život uzdiše u bolesti,
 A u dielu se izpravit neće,
 Ako čekaš da obiesti
 Stanu, one nam restu veće,
 To l' se odlučiš osvetiti,
 Ki će t', Bože odoliti.

165. Ako karaš, ká tvorismo,
 Tebi, Viečni! spoviedamo,
 Za pohodom što cvilismo,
 Opet lasno pozabljamo,
 I na svietu koliki smo,
 Sad smò tvoji, sada nismo.

Ako l' pružiš mač desnice,
 Obietamo taj čas svaka;
 Nu ga uztegneš akolice,
 Obietanja naša mlaka
 Ne platjamo, i nas veći
 Ne stide se oporeći.

Ako raniš, vapijemo:
 Prosti, prosti Gospodine!
 To li prostiš, ne hajemo,
 I nesviesne na tvo'e sine
 Striele uzopet tvoje lete;
 Er potiču na osvete.

Imaš krivce, kí sagriehe
 Tebi Bože povedaju,
 Milno odpusti njima griehe,
 Da se viek drug' neskončaju,
 Svemogi Otče, udiel' tako
 Nedostojnim slugam jako.

PIEVANJE PETNAESTO.

Nadglasje.

*Od Svetacah, našieh rukah,
Koli bližjih, koli davnih,
Njih jakosti, čudés, múkah,
I kriepostih svih paglavnih,
Redovnikah ne istom trudih,
Neg' krunjenih žen' i ljudih.*

*Od spoviedác, mučenicah,
Dievte, vojnlc, udovicah,
Remét, pravác, deivstvovnikah,
Pustinjakah, koludricah,
Kajnih, naučnih koludarah,
Biskúp, popov i fratarah.*

1. Slavni Sveti prednji gdi su
Naših kra'evah i naroda'?
Nezauhitno množtvo kí su,
Kraljevskoga osvim roda,
Dio od njih riet mi 'e prigodno,
Svih bo 'e pravit nelagodno.

Pokle, tizih kazat budem
I dobitja, i čudesa,
Nečin' Vilo, da zabudem
Svete ostatke, i tielesa,
Po gradovih ké častimo,
I za odvietce svo'e ddržimo.

Ako obćenim sagriešenjem
Uzveliča turska slava,
Tim blaženim zaklonjenjem
Naša ostaje još ddržava,
Moliše bo i nedaše,
Da poganstvu taj predá se.

Sveti Pavó prie sa svoima
Ilirisku càrkvu sgradí,
I svojim mnogim čudesima
Tu gospodnji sád posadí,
Za kim Luka vangjelista
Poizpraví naša mista.

5. Paka vieru utvårdihu
 Androniko u Panonii,
 Herm ovd', a Klem't u Sàrdiku,
 Cesar u Drač, Macedonii
 Urban, a Karp Tracii biše,
 Marko Karnii, ki 'u doniše.

A Dujma éu, ki u Solinu
 Razplodi ju, poslie slavit,
 Solinskoga kad vārlinu
 Diokleciana budem pravit,
 Ki u životu svemu svomu
 Prot' bi puku kristjanskomu.

Od njegove kārvi, svete
 Ki se Isusu obratiše,
 I usionske misli klete
 S idolovim ki tlačíše,
 Iz pàrvice ja pominjem,
 Od svojizih da počinjem.

Gaja papu mečem prije,
 Ko dostoji visočanstvo,
 Rimske carkve, gdi sidi' je,
 Dàržeć Petra nasliedanstvo,
 Bratučedo preplemenit
 Svoj cesaru, znan, pismènit.

Ki rodbinu svoju s kàrstom
 I s naukom (čáčko uzorit),
 Hti Kromacia istom vàrstom
 Bogočastja nagovorit,
 I po izgledu, ki mu on kladè,
 Da svo'e blago kàrstniem dade.

10. Ti mogućim' vlada'uc ključi,
 Redu u svetom svo'e carkovne
 Oslobodi, kad odluči,
 Da pred vlasti ké svietovne
 Potezani bit nemogu,
 Ne budući drago Bogu.

Tri brajena Gaja slide
 Carkve rimske, pop Gabini,
 Mučenici svi se vide,
 Klaudij drugi, tret' Masini,
 Vārhu puka vladaoci,
 Sini svetac', i njih oci.

Prepedigna bi im mati,
 Gabiniova hčer Susana,
 Klaudiovi sini, a brati
 Lehže i Kucia, oba dana
 Na duševnost, s kóm živiše,
 I u Isusu pak umriše.

Svi preslavni hãrvatnici,
 Kipoklanstvo ki odmećuć,
 Božji upisni vojenici
 Sva razkošja na tleh mećuć,
 Samo krunu puni smienstva
 Zagãrliše od mućenstva.

U Rim kojih svete slike
 Dãržu i danas, naziru se
 Sriedu carkve Iliriske
 Jerolima, i s njim štú'u se
 Domnin, Ćiril i Metodi,
 Stadničari Bogu ugodni.

15. Domnin, ki bi Masimiana

Prie postelnik prem prijati,
 Zaštititelj al' kristjana'
 Kad se objavil; ere nehti
 Izdat krive i on bogove
 Klanjat, vazè časti mu ove.

Pak satnikom svojim naredi,
 Živa il' märtva da ga ubite,
 Gdi ga stigne tko al' vidi,
 Da mu na tleh glavu hite,
 Kü odsiečenu nosi u ruku'
 Hodec riekom kó po suku.

Metod, pastir od Morave,
 Ki Ćirilov brat nazva se,
 I on je biskup zemlje Slave,
 Koje s kraljmi dovedoše
 Na kàrst, znaduč, gdi vojvode,
 Da i puci ondie hode.

Sveta Artemia mučenica,
 I Serena virka obrana,
 Dobra hcer i vierenica
 Diokleciana, zla pogana,
 Koga krutost da dovolje,
 Daše i svú kàrv s drage volje.

Žena, viernim ká obranu
 Sni u naglos od progonstva
 Dat, i uklonit svo'u Susanu,
 Galerieva siona domstva,
 A po bratu sestra umriti,
 Za u poganstvu ne živiti,

20. Er. Susana, Ga'e bratana,
 Biuc rodica muža prika,
 Nedopusti, da vienčana
 Bude od svoga namiestnika,
 S česa smutjen sin nazvani
 Dievojčicu smärtju rani.

Ova, buduc veomi lipa,
 I od mnoziah gláv' žujena,
 Hoti uklonit svoega kipa
 Zaručnika od vremena;
 Tim objavi svemu svietu
 Čudo od čudés', liepos svetu.

S kima svetli Valeriovič
 Osmericu ubi cilu,
 Baci i tóciéh Cesařovič
 Glave na glieb, pod svu silu;
 S glieba al k nebu odletiše,
 Viečnje s' zviezde učiniše.

Ko ih cesar, sám otvárnút,
 U vãrlini i Gaja smaknú;
 Er Susana netku obãrnút'
 Nenastojã, neg' ju odmaknú
 Od udadbe Massimiana,
 Sina sebi odabrana.

Rieh otvárdnúť, Anian' svetí
 Koga živa prie zakopã,
 Na odar njegov živ opetí
 Buduc došo pun konopa,
 Od viere mu já besidit,
 Jedã bi se htio svidit,

25. Prerodit se veé u kàrstu
 S iniem' trage od njegove,
 Obratit se k Isukàrstu,
 Ostavivši Idolove;
 Al' nevieru'úé ni uzkriesnu,
 Nehtà odváréi pogan biesnu.

Blažen mučenik i Adrian,
 Porod Proba od Augusta,
 I hrabreni svet Marian
 S vedra sieda s njime ustà,
 Za cesarski plašt bogati
 Bolj' svóm kàrvim otangati.

Prie kàrstjanska hčer Cirila
 Decia veloga cesara,
 Ká uzletí jakno vila
 Krunom muke put dobara'
 I prikazà vrat, zaklana
 Nebeskega sried divana.

Trifonia i Licida,
 Ljube Decia, Massimina,
 Valeriana hčer Placida,
 Bogoljubna i umina,
 Kih za ženske predobiti
 Htì Bog viencom okruniti.

Kvirin, Julij mladc plodeni,
 Filipov sin ki se klada,
 Basiliov poniženi,
 Stiepan pastir Konstatgrada,
 Stol cesarski kí odvãrgoše,
 Križ Isusov da podnose.

30. Domink otac, koji čuvà
 Carigradski stražak isti,
 Prob, Metofran, ki ga učuvà;
 Jedan dobar, drugi čisti,
 Od Licinia nemiloga
 Troj trut stabra i ov rečnoga.

Glicer, hiže i on cesarske,
 Ki prabiskup bi od Splita,
 Poniženstvom siede carske,
 Ako i rodne segaj svita,
 Malo marí, i za ovim splitskim
 Naresi se viekovitskim.

Kako 'e spasnò vierovati;
 Ere čoviek svet i dobar
 Neće plačno posàrtati
 Viek u paklen rovni obar,
 Na krieposti koi slidi,
 Čim izhodni dan svoj vidi.

Vèli Kosta, mat' Jeliena,
 I Kostanca, njiho dite,
 Kim neumàrla svej zelena
 Do tri vienca čela kite;
 Njih bo izviš križa sveta
 Preuzvisi k nebu od svieta.

Kosta, u kàrvi ki dječice
 Nehti se oprat', nek se kàrsti,
 Guba opavši vãrh rodnice,
 Pak križ izè Isukàrsti,
 Pãrvi cesar u vieri pravi,
 Ki slednikom kàrst óstavi.

35. Koga Eraklij pak na sebi

Odnì u građ Kostantinov,
Zahvalila da se nebi
Sila kletih Saracinov,
Jerusolim kađ nam uzè,
Da i križ sveti stavi u uze.

Zlamen-ko'ega u visini

Hti se Kosti prikazati,
Rehši, da će u vārlini
S njim sve dušmane odhàrvati,
Kako mu se i dokobi;
Massenca i ine er predobi.

S česa saznán u harnosti

Isti zlamen na stieg stavl,
Rimske a orle srećne dosti
Od vojništva svoga odpravi,
Priml u iztok cesaridbu,
A u Rim svete viere sidbu.

Pak glavna oba grada uredì

Palačama, i càrkvama,
Vieća složil i naredì,
Gostilnice knjižnicama
Blagodarno svieh darovà,
I kàrstjanstvo obarovà.

Pri'à uboge, pri'à sirote,

I udovice podušene,
Biednim dievam podà dote,
Nek se ljudi s njima žene,
Uzvisi ga sbor Niceona,
Pravda, ljubav, ćud priklona.

40. Sveta Irene, dievičica

Licinija od Tracije,
Mare, i Žabe, udovica
Ugarskoga kralja Andrije,
Martirica pàrva ona,
Ova ubozieh svih zaklona.

Margarita, kralja Bela,

Cviet čistoće prem biserni,
Druzih sestár kih su tiela
Zatvorena u grob vierni,
Nad sudujam dva telesa,
Treća zviezda od nebesa'.

Ugarska opet Margarita,

Lier prebieli od dievica',
U onom dvoru ki procvità,
I svietli se ko danica,
Reseć sobom bez utroke
Svoje dnevi i iztoke.

Sveti Stiepan i Vladislav,

Vedri kralji ruke slavske,
Pàrvi apostó, drugi pristav,
Izgled zemlje Ugrovlaske,
Stiepan krunu nosl sobom,
Ká se pravo dadè obom.

Stiepan, Enrik cesar koga

S Kunegundom svojom ženom,
Ká prem' da njem bi podloga,
U dievištvu steć' blaženom,
Svimi Ugri pokàrstiše,
I svetoga učiniše.

45. Stiepan, svojem' imeniku
Stiepanu u Rimu càrkvu sgradi,
A u Strigonu prevelikom
Viečnoj Dievi dospjet radi,
Da vriež njegov od kàrstjanstva
Oni brane od poganstva.

Množtvo divnih Bog' čudesa'
Po svojemu sluzi tvori,
Boli ozdravlja, i tielesa
Uzkrišiva màrtvih gori,
Bolna knjeginja i Metide
Zdrava s groba sveta otide.

A Vladislav, kraljevine
Svoje viečnje oslobostvo,
Višnje krune cesarštine
Ukloni se, i kad vojstvo
Pri'ã Solima zemaljskoga,
Stan uhvati nebeskoga.

Gis'la, dumnieh Opatica,
Časna, mudra i hrabrena,
Stiepanu i ta domaćica,
Dvim krunami narešena,
Vàrže pàrvu bremenitu,
Za uhvatit' viekovitu.

Svet Emerik, sin Stiepana,
Mavra sed'mkrat ki celunù,
I u vesprimski templo zvana,
Boga moli, da bi udunu',
Put mu rosom svemòguća
Cviet da žive uztegnuća.

50. Ki s kraljicom preuljudnom
Za'edno hoti vietovati,
Što 'e premučno mladeu bludnom'
Bez milosti uzdržati,
Ti a sried ognjeh živili su,
Dvor, pùt, mladost ognjil' nisu.

Masimilian, i on našinac,
Prie Panonie svo'e branitelj,
Sada Austrije dobročinac
I odvietni sahranitelj,
Ki kao Decij za nju u boji'
Dobitnivo svejer stoji.

S tim se za nju odapire,
I Leopoldo sveti svakom',
Koj bi nje ban, neizmire
Pun krieposti, snagom jakom,
I ki danas čudesima
Sieva svetim' meju svima.

Kazimiro, kralj Poljaka',
Rod drugoga Kazimira,
S kim uzrastè snaga jaka,
Sve poglavstvo da pòtira,
Vidiono i nevidiono,
Vieka ovoga preusiono.

Drug' Kazimir, koi stupi
S kalujersvta na priestolje;
Al od sebe ne odlupi
Kriepos, koju goji bolje
Sried napasti od polače,
Lier sniežani meju drače.

55. Koi puke od Pomorja
 Leškim kraljom, ki s njim hodi,
 Uklonivši, pakla oborja,
 Svetom vodom preporodi,
 Gdi od tada bez ustave
 Pievaju se božje slave.

Stanislava dva Poljaka,
 Od Krakove dva čelnika,
 Ki u hãrvanji oba jaka
 Skazaše se mučenika,
 Ki u kriepkoj svojoj mucí
 Odjedriše k gornjoj luci.

Jednog' od kieh čoviek zao
 Istom rukom svojom smaknú,
 Kralj usilni Boleslao,
 I uda mu da razmaknu
 Zvieri od gore, u dubravi
 Izsiečena pak ostavl.

Al' Bog poslã svo'e orlove,
 Ki čuvaše uda i puti,
 I u cãrkvi od Krakove,
 Kô da nisu ni tegnuti,
 Sastavljeni svi meju se
 I cielati naziru se.

Stanislavo Koška treti,
 Reda družbe Jezusove,
 I u zatvoru ki se sveti
 Nit' raskošè mareć ove,
 Na kih slikah znadijaše,
 Da se ljudstvo razbijaše.

60. Premišljavo čestitanstvo
 Ki uzdaržec od vlasnika',
 Ljubi pravdu, a uzdaržanstvo
 Puznih dvorih varh prilika'
 Svoe nepusti da izgara,
 Čist, neoskvãrnjen s njih glavara'.

Ginga uzvišna, i blažena,
 Kã dobrotu neopusti,
 Boleslava buduć žena,
 I na molbe kè dopusti,
 Dã Bog dobit svojim Poljarom
 Suproc Rusom i Tatarom.

Jacent, reda Domnižara,
 Eudige i Banica,
 Utočišće ubožara'
 Kunegunda devstalice,
 Adalberto, Berengari,
 Mučenicí, božji ovčari.

Adalberto, u Prusiji
 Svet' vladika i on mučenic,
 Ki Lekiji i Ugriji
 Bì vangjelja pripoviednik,
 I stranputnih tih prie puka'
 Vierom pravom jest obuka.

Kralj Boemski Venceslavo,
 Ki u hiži brata draga,
 Pokli uliezè živo i zdravo,
 Bì iz nenadke ubien s traga;
 Al mu prinì to izdanje
 Liepše i duglje kraljevanje.

65. Kralj preslavni, ki Boeme,
 Da ostave Svatovita,
 Strašna Idola, podà njime
 Častit tielo sveta Vita.
 Oni miešajué zla s dobrime
 Svetovita zvalu ime,

Čim kralj slavski, svet' poslije,
 Jarimiru po imenu
 Kipočastje to' smlati' je
 Svoim kàrstjenjem, zlom' siemenu
 Odolju'ué im' s pripoviedom
 I kàrstjanskim svojim izgledom.

Sveta kriepostna Ludmila,
 I ona kraj'ne tej banica,
 Ka bijuè se pokàrstila,
 Učinjena zaručnica
 Kralja od kraljev, k nebu zvana,
 Tu ide kàrvju krimezana.

Slavna Agnéza i Salome,
 Héeri Boemie i Lékijé,
 Ké ostavivši svoje dome
 Najbogatie, najsvietlije,
 Po ubožtvu i tiesnoči
 K svom' Isusu htieše poči.

Garbrand, Prokop, obi opati
 Rečenoga sgor rusaga,
 I Ivan, remet' pustinjati,
 Sva tri viečnjém' Bogu draga,
 Kí na svoja izdisostva
 Priaše penik svejeostva.

70. Gilbert, biskup Morave iste,
 I Prokopij isti sviti,
 Ívan Sarkand, kalviniste
 Koga smiše umoriti,
 Oton pastier, ki neprane
 Kàrstom uml Pomorane.

Oton pastier, po kóm janci
 Tu umnožiše božja stada,
 I isti ostudni Pomoranci
 Odrekoše se od opada,
 Pak viežbana dieca ostaše,
 Pravovierci s kih nastáše.

Sveta Angela i Brigida,
 Cvieti dievstva netegnuti,
 Ké imaše na sviet nigda
 Dar proroški, bistre sluti,
 Pak kad u raj uletiše
 Svaka u Bogu svom umiše.

Kate Sveška, da ni dala
 Dojkam bludnieh dojilicah,
 Da 'u nadoje, buduè mala,
 S česa dievi od dievicah
 Bì predraga do umrieča,
 S nečistoče kú odmeča.

Kralja uzvisna zemlje Raške
 Mudro čedo, sveti Sava,
 Stare obit'liji Nemanjaške
 Dika, kriepost, svetost, slava,
 Biskup grada poglavnoga,
 Uzor vārha Athoskoga.

75. Gdi ubiegnù još dietetom
 Márzeé himbe dvórenjaci',
 Postom, bičem, i molitvom
 Služi Bogu s pustinjaci,
 Pak imajué biskupinju,
 Svrati se opét u pustinju.

Tute, pokli svom mudrosti
 Liepo vredí Raško stado,
 Pun dostojstva i svetosti,
 U samoé se uvriè rado,
 Gdi duh predá Bogu jakom',
 Tielo a mártvo svojim zemljakom.

Po kom trista duzieh lieta'
 Neizšteteno uzdaržá se
 U čudesih, čím prokleta
 Od Ivana cara užgá se,
 Dotle slavná dobitnika,
 Pak prikorna pobiegnika.

Sàrbska càrkva svoja sciene'
 Mučenika slavná lica,
 Inocencie, Pellegriene,
 Germin, Izaura, i Feñica,
 Silvia, Tmotea, Diogenia,
 Lekzia, Petra, i Partenia.

Erast, Cesar i Achile,
 Astij, Aberit, svi biskupi,
 Kleopa, Lidia, božje vile,
 Sveti Pavo koje skupi
 Ruse i biele ko ružice,
 Za Isusove neviestice.

80. Sàrbsko i more u se uvali
 Pompea, Papiá, Luciana,
 Eliskia, kim se hvali,
 Rufa, Zozima i Germana,
 S njimi utopna Pellegrina
 I drúga mu Saturnina.

Svet Kanuto, kralj Daneški,
 I mučenik rajni obrani,
 Kvintian, ruski stadnik teški,
 I Severin, opat zvaní,
 Koi ljudsko stariéšinstvo
 Zamieniše u božje sinstvo.

Čelnik Dački svet Niceto,
 I Auskarij drugi Šveski,
 Kleto stado kí u sveto
 Obratihu prem viteški.
 I što naglo i krivedno,
 Krotko stvorihu i právedno.

Riečju, dielom, i prilikom
 Obratiše dvóje puke,
 I mudrosti prévelikom
 Posijaše brez ké buke,
 Na tleh smàrti od griehota'
 Viečno sieme od života.

Sveti Erik, kralj mučeni,
 Šveske zemlje omražene,
 Blažen Ulfon, drag vierení
 Brigide i otac Katarene,
 Svi umieše dobriem' sviti
 Zemlju nebom promieniti.

85. Svetos kralja Vladimira,
Koga himbom rojak smlati,
I zadnjega Zvonimira,
Koga naglos od Hãrvati'
Smačè bunom nepravedom,
Imenovah goru jednom.

Gdi pobrojih i ostale
Slavne kralje na še ruke,
Skladno pievah tu njih hvale,
Gorko cvilih smãrt i muke,
Ké mi nij' veè poèitati,
Za rane opet ne vriedjati

Kvirin, biskup Ilirika,
Koi stienom biaše topljen,
Od kamika al' velika
Bi uzdržan, a ne utopljen,
Ki stã mnogo na skorupu,
Za dat viežbu viernom' skupu.

Ter uèinjen kriepl muèenik,
Kad tãrpljaše pod Galerom,
Bačen stãrmo ko putenik
Žãrãnom na vrat, al kó perom,
Vãrh stojeèi nagle rike
Kriepli svoje kãrstjenike.

Da se nebi prestrašili
S one smãrti, kú primaše,
U vieri se potipljali,
Zasve sionstvo da nagljaše,
Gdi moleèi mriè sa nuhom
I uzleti k nebu duhom.

90. Elefterij, i on vladika
Iste zemlje, s majkom svojom,
Antion, sva tri muèenika
Dovãršiše slavnim bojem,
I Got Saba, s ostalima
Svoim' narodci muèenima.

Alexandar i Polion,
Muèenici opet sliede,
I Agriko slavan i on,
Vedre kuèe od Sagrede
Gerard, pastir umoreni
Ugrie apostó uèinjeni.

Alexandar bdienik pravan,
Mejdan viere ki braneèi,
Glavu podã vazda slavan,
Nehtijuè se nje odreèi,
S česa Bog ga zlamenima
Đari, i mnoziem' čudesima.

Svet Irenej i Andronik,
Kí pasoše vierna kãrda,
Bene i Andre svoj uèionik,
Ivan Kampi, viera tvãrda,
Svet Demetrij drugi Ivan,
Svaki kãrvim cviet zalivan.

Nu Irenej čelnik sviti,
U tamnici najprije tuèen;
Nemoguè ga al' ukloniti
Probi od viere, da 'e još muèen,
Zapoviedi; al' zaludu,
Pak mu odvali glavu rudu.

95. Sveti Kristin, sveti Isac,
Sveti Matij, ki s gornjime
Od progonih nenavisac,
Osvadjeni za božje ime,
Kriepko u mukah kàrv proliše,
Za potlačni uzaé više.

Sveti Ursicij, Masim, Prokol,
Flor i Laur stienodilje,
Čim njih meštar, ko i sokol,
K nebu otidè, i tu udilje
Uzletiše iz guštirne
Na pokoje viečne i mirne.

Ki Ursicij, mnoge vàrsti
Od mučenja snažno podni,
Dok Aristid nanj se uzgàrsti,
I glavu mu s trupa odni,
Nek Isusa svej ne viče,
Kada mu se već odsiče.

S njima i Rutil i Lid sveti,
Ki se u kàrvi prekàrstiše,
Antigonoj, Seroneti,
Ki Rutila druzi biše,
Massimilian, čast pastira',
Pun nastoja i ozira.

Sigifrido, gotski brietnik,
S njim Gotebald, biskup miran;
Sve slovinske zemlje odvietnik
Kvirin, slavan a upiran;
Ilar, koi užgà živu
Epidaursku zmiu proždrivu.

100. Sveta Stoša, koju Flori,
Illiriski zapovidnik
Dokletianov, plamom gori,
Ko i cesar nenavidnik
Viernih; al' kad s ognja im padè,
Pojdè uživat rajské hlade.

Množtvo družieh mučenika',
Na dva lipnja kih užari,
I sedamdest, kih velika
Sila umori od Tatari'
Na dva sàrpnja, kih dobrota
U knjigah je od života.

Ivan, porod Gostumila,
Gostna kralja Dalmatina,
Komu dvor bi tmàsta spila,
Podglav i odar tvàrda stina,
Piće sladke i užive,
Dvi košutke dvojke žive.

U remeštvu Boemskomu
Bio mu je križ branitelj
Prama vuhštvu djavolskomu,
Ki mu niegda dó 'e kàrstitelj,
Čim mu miesta pričestjenje
Dodà, i podjè u spasenje.

Štioče! slušaj nu kako se
Dàrži blago u nescieni,
Vlasti, žembe, i razkoši
S dvorovima uzvišeni,
Od gospode, i od kraljah
Našieh slavskih od zemaljah.

105. Ču, i čut ćeš u naprida
 Od svetacah družieh množtvo,
 U jakosti ko se pridá
 Na mučenstvo i ubožtvo,
 Za uklonit se svieta toga,
 A za posiest nebeskoga.

Domjan, s osam mučenikov,
 Na sviet tašće ki boj biše,
 Pak njegovih jaranikov,
 Ki s njim krunu dohitiše,
 Jezusove viere cića,
 Viekostnoga i dobića.

Naš mučenik sveti Dujam,
 Pàrv' stadničar od Solina,
 Armir sliednik, ki obujan
 Od pohliepnih Kačić sina',
 Nek mu dârže, što zgrabiše,
 Nanj gomilu navališe.

Feliks biskup, Staš blaženi,
 Ki zanatom prač bijući,
 Čim u utop stâ vodeni
 Sama sebe opirući,
 Neoskvárnút i prečisti
 U raj svitao htiè ulisti.

Peset s Dujmom mučenika'
 Kriepko na smàrt otidoše,
 I s jednoga usionika
 Svim se glave odsiekoše,
 Bez uzroka, bez razbora,
 Pri planini od Mcsora.

110. A prie toga osam tisuć
 Viernih život prikazaše,
 I poznikom izgled izuć
 Od kriepčine ukazaše,
 Dobrovoljno neg za viru
 Isusovu svi umiru.

Da Doklecian, dosti 'e ríti,
 Vlada'uc, hiljad sedamnaes
 U edan miesec čini ubiti,
 A u dan jedan jedanaes
 Stotin viernih i mučeni',
 Što u sva lieta pak neučini.

Nebi miestah, skúp, pošadah,
 Kućah, varoš, koli sela',
 Kraljstva, dâržáv, ali gradah,
 Koja nisu podniela
 Svud progonstva od uhoda',
 Vieri i viernim da s' smàrt podá.

Dvanaes svetca' i biskupi',
 Veći dio Solinjana',
 Kojih tiela sveta skupi
 Var, i blagos pape Ivana
 Četvãrtoga, te jih prinl
 U kãrstionik Konstantini.

Gdi u tempo metnú ih vlastit,
 I čini ih priličiti,
 Da se i oni budu častit
 Od viernikah obetiti,
 Ko ostali spoviednici,
 Sini i božji baštinici.

115. To 'est Venancij, ki dà ime
Novom' Rimu sagrajenom',
Domion, Maur, i Setime,
I Pavlian, s Antiokenom,
Kajan, Celij, i Astersidi,
I tri, od kil se ne besidi.

Marin, Leo, Rabljani oti,
Ki se sveti objaviše,
Kad u Taliu skupno obi
Služit Bogu s' odpraviše,
I dvoim gradom po za njime
Ostavīše svoje ime.

Ki budući kamenari,
Kad se zidà grad Rimina,
Hranjaju se ubožari,
S njihī žulji, na Marina
Čim naskočī vruća žena,
Biesno djavlom obsiedjena.

Svet se čoviek uzopirà
Njoj u molbi i u žežinu,
Ter kad djavla iz nje iztirà
I oganj joj vas izginù,
Pak ta obadva ljubeć divstvo
Prigarlīše redovništvo.

I u samoći život trajuč
Podrestoše im čim krieposti,
Sama Boga tu klanjajuć,
Dovāršīše u svetosti,
I skočīše iz pustinje
Na razkoše gospodinje.

120. Dominižar blažen v Splieti,
Gàrgur meštar od zakoni',
Kom' Dominik otac sveti
Sklopar rukom svom pokloni,
Da u dāržave prayom gradu
Redu stavi pàrvu sgradu.

Ko i svàrši; er uzdignù
Ov manastir šesti reda,
Mnoga i grišnih kad zla ubignù,
K Rimu otidè potle ureda,
Čdi ostav mārta v harl' dovārvi
K Isukàrstu reda pàrvi.

Kladam Pavla, i dāržavjane
Apostole zemlje Ugarske,
Kipoklance, ki Kumane
I odpadnikę ki Abarske
Obratīše, jedà bukom?
Ne, neg' tihim svojim naukom!

Miesec zatim do nikoli
Potopiše ih u dno rikah,
Stranputnici ti oholi,
Do triest i dva redovnikah,
Čineć se u dni preminuća
Njihā prikaz, svih goruća.

I mučenik priur Adrian
Od nemilih Abiezih,
Bi na kolac uznabijan
S dvaest i šest svojih vitezih,
Drugi Pavo, i on na suku
Kopljem probjen svàrši muku.

125. Milinović blažen Nieko,
Sgrajač redna manastira
Slavna križa, ne daleko
U otoku od Trogira,
Gdi izdieljan na grob s zdrači,
I gdi obzidan strahom tlači.

Ivan Dražjak, odabrani
Biskup niegda od Kotora,
Pokli put svú s biči srani,
Život dospie sried pokora',
Bnešku u carkvu sveta Dome,
Gdi ugrabi slavu pome.

A Pistorio Ivan blažen,
Ki s ufanjem i žežinom
Izagno je, neporažen,
Kugu svojim Kotorinom,
I u grad Luke, gdi preminu,
Čudesima mnoziem sñnu.

Angjeo Špietski, angjel u puti,
Dubok meštar bogoslovac,
Dievostavnih kojih sputi
Tielo, da ga djavo lovac
Ne bi ufatio, biskup sveti
Pun čistoće i pameti.

Sada mi je Augustina
Imenovat Trogirana,
Sveta Tome od Akvina
Učenika poštovana,
Rod blaženi i čestiti
Od Kazota plemeniti.

130. Najprije stadnik od Zagreba,
Pak prenešen u Noceru,
Ki i danas izpod groba
Svo'e svetinje cielu veru
Prikažuje čudesima,
Pak još i živ stvarat ima.

Blažena je i Jožana
Dominiska koludrica,
Blagohranje Kotorana',
Er njihova kotarnica,
Sveta Pavla u skrovišće
Leži grajsko utočišće.

Dar ulieti božanstveni,
Znanja prijã u životu,
Tim na sudnji dan sveleni
Moli, da Bog svu sirotu
Ne iztiera, i od tad blažen
Da joj bude vid prikazen.

I za milos tóku doseć,
Put svú prutim pedipsava,
Bdeći, posteć, harar noseć,
Tielo sasma iztaštava,
Žudeć u očist da s' joj stanja
Svega svieta do skončanja.

I misleći od ta doba,
Svoje izgardi pute biele,
Siono mori lahta oba,
Mlateći se gorko vele,
Da joj stokrat padè od muke
Snagom oštar bič iz ruke.

135. Svetodušni Ivo i Gjadre
 Prabiskupi Dubrovnika,
 Dome pastir tvoj liep Zadre,
 Kom' dostoji svaka dika,
 Sva tri stvora izabrana,
 Bonifacia i Urbana.

Paskval, Jakov, Kvincij Splitski,
 Albert, Ivan Čarnogorci,
 Tudor, Pribev Hvareniski.
 Bučie, Baska i Kotorci,
 Viško Andriáš Trogirani,
 I dvoj Ivan Šibenčanin.

Svi mudri oci prehrabreni,
 Prognitelji odpadneštva,
 Bogoslovci umieteni,
 Obratnici Muhameštva,
 Meštri, štioći od opljina,
 Knezi i sluge duhovina'.

Blaženi su i frančiškari
 Papa Niko četveriti,
 Iztočnieh pri cesari'
 Poklisarstvom uzoriti,
 Koga preni dostojanje
 Na càrkveno stolovanje.

Bonogracia drug Nikolin
 Reda općeni zapoviedac,
 Flor Kanaski, zvan Cvitolin,
 Frana svetog drug i sledac,
 Koga u Pašman opočiva
 Tielo, i duh mu raj uživa.

140. Oto, Ivan i Angjeo,
 I prabiskup Anton Draški,
 Filip, Creski Mihovieo,
 Julian i Adam Kotoriški,
 Blažen Andria iz Bribira,
 Monald, glavavar Sumistira.

Mitar, Albak, Buka, Ivan,
 Niko i Gargur mučenici,
 Gjakov, Grifo, Vitalivan,
 Dvoi Šimuni porednici,
 Tomaš blažen iz Osora,
 Slavan Martin iz Kotora.

Dvaesčetir prem se broje
 Toga reda naši oci,
 Pred prestoljem janjca stoje,
 Narešnima kriepcim' bocí,
 Svaki štolom cielom sviti,
 I pelikom svojim se kiti.

Peset družieh kažem diku,
 Ki se Kuzmi pridružiše,
 Urbanovu poslaniku,
 Ki s njim Slave obratiše,
 Blaž, i on poslan u Vlahiju,
 Občakà ju i izpravì ju.

Gulielm, Nikolin priglasnik
 Niegda kralju bugarskomu,
 Niko i Gargur Kotorišnik
 Bosanskomu i raškomu,
 Skandarbegu Ivo plahu,
 Anton spljetski Karavlahu.

145. Osvim inih Kotorana'
 Ko éu u sliedno riet pievanje,
 Kada pamet razabrana
 Dovede me u poznanje;
 Nu Kotore niegda sveti,
 Opet, opet k nebu leti.

Petar Splitski jerobiskup,
 Drugi Niko od Skradina,
 Bartuo hrabren, kojno viešt skup
 Vojštva vodi na Turčina,
 Bone i Andre gvardiani,
 Sionski, napuljski izabrani.

S družiem', koje pobroi' je
 Otav Zadrán meštár reda,
 I moe pero ustavi' je,
 Kad se mogu u poreda
 Svi razgledat, po prilici
 U rečenoj gor' daštici.

Blažen Niko Tavilića,
 Pripovieda' uć sried Solima
 Vieru Isusa, toga cića
 Bi izmučen s družim' dvima
 Od Turakah, kí smaknuhu
 Mučenike, braneć Muhu.

Riet éu i Ivana Rabjanina,
 Redovnika dobra i sveta,
 Kad nemógu znat svetina'
 Našieh reda Benedetta,
 I dopriet éu do Istrije;
 Er se i svetost njija štije.

150. Zojel, Servil, Felič, Silvan,
 Diokla, Pelag i Nazári,
 Maur, Demeter i Julijan,
 Niceforu, Polinari,
 Proekt, Akolit i Elia,
 Tekla, Justina i Tomia.

Priurešni popi, djaci,
 Mučenici, spoviednici,
 Dievojčice, dievoštaci,
 I biskupi odvietnici,
 Gjustin grada, i ostali,
 Ki su brane njih obrali.

Od svetacah družieh slovih,
 Za sad neću besiediti,
 Ki počiva'u po gradovih;
 Ere imam bugariti
 Za naš odviet njih zoranje,
 U prišastno popievanje.

U pustoši Thebajiske
 Odliš Payla i Antona,
 Gore i svete Iliriške
 Koliko se éu romona,
 Ne od zvierja al od lišća,
 Neg od ljudstva i svetišća.

Sveta zemljo od Solina!
 Pokle se u té tvoj zavradi,
 Da bi mogla tvá ravnina
 I tvo'e vode poviedati
 Njihov žamor, koliko bi
 Pravih, kàrstvo tko pridobi.

155. Neizrečene strasti i sile,
 Ké od njega 'e pretárpilo,
 I ké smàrti prenemilo
 Na čast viere jest primilo,
 More riekom da ih éuti,
 Kad se kàrvju do dna smuti.

Svetih mnoziah gospojina',
 Vlaš Tàrsate i Olove,
 Upisaše pera ina
 I čudesa, i darove,
 Gospa kućom bi u Tàrsatu,
 Ká sad česti se u Loratu.

To stanišće potišteno,
 U kóm dieva začè Boga,
 Leteć, zasve da kamenó,
 Od naravi van razloga,
 Pomiestì se večekrati',
 Da svak bude vierovati.

Pravo po tom velom čudu
 Isusova da je vira,
 I da van nje svak zaludu
 Druge viere sebi obira,
 I izbe dasku neutopa
 Lud neviernik sliepa topa.

Braškim vinom na otoku,
 Ako i miestne nij' svetosti,
 U jednomu samom soku
 On se diči veoma dosti,
 Sok iz zida ki izhodi,
 Blagoslove njemu godi.

160. Odlučivam dake zatoj
 Obratiti misli moje
 Dievi od Humca čudnovatoj,
 Pomoz' mene má gospoje!
 Da bi čudo pravo pravil
 Slavna znoja ne otavil.

Pak dopusti, da koliko
 Stratim kapájl càrna moga,
 Ako i tmasta, da toliko
 Primam mita nebeskoga,
 Koim te hvale, kó obetà,
 Bez svoje tašče, Dievo sveta!

Da tvá càrkva je u mokrini,
 Er prikladno nieki sum'je,
 Er nij' ona u dolini,
 Neg varh bàrda i na Humje,
 Gdi nju tóku uzoritu
 Vietri suše u prolitu.

Na dan, kad se Fabijani
 Svete slike otvoraju,
 Jedno lieto bih urani',
 Tù da od griehah moih se kaju,
 Suhi i siever prem da dmaše,
 Zidi znojem svi se opráše.

S mnoziah lietah slike tame
 Na zid jedva razbiru se,
 A u to doba puku same
 Očigledno objavlju se,
 Da u toj javi svi skupljeni
 Mnogo ostaše prisnećeni.

165. I Andriašić pastier bđiti
 Ima sumnju od otavi;
 Al kad vidí znoj očiti,
 Srebarń svietnjak njoj ostavi;
 Nu bi i zlatne srela sude,
 Da taj čudnos drugi bude.

Stvar naravska da to nije,
 Već se uviesti o vjerniče!
 I Baronij pravio ti je,
 Da znojiše kårstionice,
 Na sém svietu Bog zna i vidi,
 Zašto iz zida znoj se cidi.

Izpros milost, Gospo draga!
 Da ja budem uzdržati
 Sve, što cårkva sinka blaga
 Svietu pridà vierovati,
 I da na čas smàrtna zieha
 Oprost primem mojih grieha'.

A ti Isuse, na mučenja
 Kad ne dižè moje slabosti,
 Daruj tvoj dar pobolšjenja,
 I kajanu već oprostí,
 Nek poklonim sàrcem celim,
 Što nemogu dat' ti s dielim.

Jaoh! da nebi vieku bio,
 Dobrostivi Bože od nebi,
 Tvo'e zakone prestupio,
 I u ničim sgričošio Tebi,
 Koliko bi sad mirnije
 Živio i ufao najkriepčije.

Pokle al rieč istina je,
 Kú isti nam ti izusti,
 Da bied griěšnik prav ostaje,
 Skrušen uzdah kad izpusti;
 Nu uzdišem i bijem se,
 Tebi i Bogu utičem se.

Odlučujuć stavno od sada,
 Da prie hoću i umriti,
 Neg' koim griehom tvoje ikada
 Veličanstvo uvriediti,
 Neg' sve tratit ću u pokaje,
 Što vremena još mi ostaje.

Ćućenjah tih glas skrušeni,
 I sàrcenu boles pravu,
 Spasitelju moj ljubljeni,
 Prim' na veću čas i slavu,
 A pomoć mi tvú ne krati,
 I tvojega ti obrati.

PIEVANJE ŠESNAESTO.

Nadglasje.

*Od svetacah, ko'e gradovi
Sebi obraše odvietnike,
I ki božji bi'uć darovi
Ciele uzdaržu tieslesnike,
Ali u udu, kojem štuju,
Da ih brane i varuju.*

*Pravljat uzeš od istoka,
Ká tielesa daržava ima,
I ostatka slavná tóka,
S kih milosti mnoge prima
S njih tleh sriećan dalmatinski,
Malo manje neg' sviet rimski.*

1. Pokli svetce naške ruke
Staviš štioću pred očima,
Molim Diklo! preporuke,
Jedá piesnim dostojnima
Dalmatinske moj proslavi
Gospodare glas mlohavi.

I za njime sveta tiela,
Ká po gradih počivaju
Razpadnuta ali ciela,
I grade iste varovaju,
Pak ostala sva svetišta,
Udah, kostieh ostališta.

Sve što 'e sveto i blaženo,
Čudnovato al' čestito,
Što 'e poznie, što l' davнено,
I kárstjanstvo oplienito
Sveto scienu i vieruje,
I za Isusom spasom štuje.

I kad Diklo! jur doleti
S kruga Askrea visokoga,
Mislim grada uzpočeti
Od Askriuvia iztočnoga,
O prihodbi da ne blude,
Kad se svetost pievat bude.

5. Ni'e podobno, da o tomu
 Grad nijedan ne promisli,
 Kad se Bogu velikomu
 Opravljaju moje misli,
 Ki 'e u sviètih svojih čudan,
 Viek pravedan, uvijek budan.

Svak pri Bogu i svetosti
 K tlehu se ima ponižiti,
 I po slavnoj toj krieposti
 Daržan se je on ništiti,
 Poniženje najnižije
 I grade iste uzvišije.

Nu Kotore! ki na kraju
 Niegda naše kraljevine
 Miran siediš u potaju,
 Me'u visoke dvie planine
 Dno Rizonske metnut lúke,
 Ko u dragi sád jabuke.

Kú vierenik zgor nebeski
 Čestokrati' obahodi,
 U svietovnoj vrućoj treski
 Jedà jurve cviet izhodi,
 Plode i vaje jošter prinje
 Od krieposti i svetinje.

U tebi bo sveta Osana
 Cviet čistoće uzgoji se,
 Plod triuh braće Kotorana',
 Zagurović kieh smlatiše,
 Blažen Adam, Maren, Gracia,
 Kih upustì van Dalmacia.

10. Ali, i prem. da ti nimaš
 Neg' Osanu od tvojizih,
 Jošcer dare božje primaš
 Po krieposti od tujizih,
 Stat u tebi ki obraše,
 Da te od zla svega maše.

Trifunovo zoriš tilo,
 U zatvoru srebra i zlata,
 Koga si obrao bogomilo
 Odvietnika za prijata,
 I Massima velikoga,
 Miešte sbora gor rečnoga.

Kralj Gledimir, varl', kojega
 S četirima još karštjani
 Ko zločinca najgorega
 Mučì, izmaku, pokli izrani,
 Kad kraljujuć na krajini
 Dalmatinskog to učinì.

Sveti Trifun, ki dietetom
 Sinù mnoziem' ćudesima,
 I ki odolì paklu kletom',
 A po mucì Kotorima
 Primì snagu tiela svoga,
 Da mu 'e vraštva bran' turskoga,

Častiš križa Isusova
 U prikaozih dva kušćića,
 Kamen, kim skup zlieh Židova'
 Htì ga udarit, da ti 'e srića
 I obrana u potribe,
 U kih ufat tebi 'e tribe.

15. Imaš i vlas dieve svete
Jeremie, puti nješto,
S koima ona Turke klete
Zavežuje na tvé miesto,
Da k njem' neidju zlí dušmani,
I da odju raztierani.

Dâržiš i zub Polonije,
I svetice druge kosti,
U' srebârne kih shranije
Bogoljubno častiš, prosti
Da Bog grieh, i u dici
Tebe uzdârži na granici.

Ti u jakosti zaštitenja
Tvoga svetca, neimaš straha
Turaškoga podsiedanja,
Ni cesarskog vârla maha,
Ki i prie u tmi sârnu na te,
Da te ugrabí, i rani da te.

U istoj luci i grad Novi
Suproć buci objavlja se,
Koga vlaštvo tóko lovi,
Ako i žestok zatvara se
S trim' ogradam', ké ga brane,
S tvârdištima s obie strane.

Ali, i prem Biogradac
Čudniem vojštvom na predanje
Da ga stisnu, Korner vladac
Skoro učini, da i nam dan je,
Veé neg' silom svom hitrosti,
Kotor žvala tiesna oprosti.

20. Sve svetosti, ké grád prij' ima
Buslomanstvo rugom uruže,
A sad časti Jerolima
Za nebesko svo'e oruže,
Er on u svoj blagdan sveti
Grad odhârva, kraje osvetí.

Dubrovniče! u slobodi
Sad se k tebi ja obraćam,
Svetilišta tvoja odi
Da razvidim i prevraćam,
Ko s tvé sumnje ni'e moć znati,
Prem da i molih veće kratí.

Li imaš blago prebogato,
I u dnu svetih, kojih kriješ,
Peset udih svieh u zlatu
I u srebro kih odiješ,
I u carkvi, ké Stiepana
Dâržiš jošter punih rana.'

Meju kojih dvanaes glava'
Svetih niekih mučenika',
Paome križa po kona slava
Tebi rane, čas, i dika
Serja, Baka, i Stiepana,
Svieh mučenih kapetana.

Archilea i Pankraca,
Petronile, Petra hécere,
Dónji kosir s' nič zubaca'
Apolonie, paka Vere
Svete, lupie, s kimi tute
Prikratjuješ zlobniem pute.

25. A Pankracia pak pàrstioci
 U càrkvi su Blaža tvoga,
 Nieki njega i kusioći,
 Da te čuva zla svakoga,
 S Lovrom, Petrom i Andriom,
 Ki tu jesu niekim diom.

Prist je jedan sveta Dome
 Sried njegova templa lipa,
 Grižostoma i sumna Tome,
 S kim Isušnje rane pipa,
 Ruku dà ti kralj Stiepane,
 Lakat Mande, glavu Ane.

Dumne tvoje plemenite
 Svete Klare glavu pazu,
 I jedne Dieve osobite
 Oršulice, i s njom kažu
 Andrievie kus mišice,
 I Mande iste pokornice.

Siedališki templo veli
 Velkom samim obogati,
 S kim Jesusa Šimun mieli
 Prijè, kad ga Dieva mati
 Prinì u càrkvu, da ga diže,
 I zakono da ga obriže.

Kad proroči obedvima
 Star napunjen duha sveta,
 Bilieg Isus suprot njima
 Da èe ostati, a probieta
 Čista duša Marijina
 Na dar smàrti svoga sina.

30. Prisieditba tvá bogata
 Bi, i kad križa Isusova
 Shranu imaše suha zlata,
 Sad mišica Ivanova,
 Ako i lieva, nju uzdržži,
 Pravovierna da produži.

Mogoste se, jaoh, skrušivat,
 Čim gledahu vaše oči,
 Gdi Isukàrst kàrv prolivat
 Poče, i pak svu iztoči,
 Čudno blago, čudno uzdanje,
 Duša i miesta varovanje.

Tri ima tiela i brajena
 Mučenike Kotoráše,
 Kih objavi ona žena,
 Kú kotarci neslišáše,
 Petra, Andriu, i Lovrina,
 Kad ih nehti otačbina.

Ima i glave sveta Blaže,
 Er sva bì vam ukradnuta,
 Ako starac što nelaže,
 Vašoj posadi ugodnuta,
 S koje brane vazda prosta
 U slobodi liepoj ostà.

S kuge, trešnje i s' užgadi,
 Zatoj càrkva plemenita
 Trikrat mu se liepša sgradì,
 Cieć njegova slavna odvita,
 I bojniška s' kuća odni,
 Sam vaš bojnik kù nepodni.

35. Sam bo on će vitez biti,
I uzdana vaša nada
Uzdaržanstva ovd' na sviti,
I čuvaotnik posred grada,
U kom, i bez oružnika,
Smirit se ima vaša dika.

I kàrstitelj s vami stati
I vas čuvat obrao je,
Od Toskane ban bogati
Premda trikrat radio je,
Lakat mu imat, al zamani,
Ki nedaste ikad vani.

Ni na molbe, ni na sbroje,
Veleć Toski, veleć bani,
Da me'u viernim' mirno stoje,
A da vaš grad pri pogani'
Bijuć, ima potrebite
Vazda svetce, ki ga štite.

Jaka trusa i požega,
Cvilno lieto lakat sveti
Bì ugrabljen, i od istega
Bana prijat, doletieti
Hoti čudno k vami opeta,
Da vas čuva svakih šteta.'

Sto i jednaest svetih stata'
Svih u srebru okovani',
Na dan Blaža od opata,
I od fratarah njeko lani
Iste iz carkve bi iznešeno,
I po gradu pronešeno.

40. Još ostajuć družu ostati,
Nebi'uć tóko redovnika',
Dubrovniče htij' ufati,
Da takova i tolika
Vojska, i množ od svetosti,
Branit te ima u jakosti.

Na Korčuli ni'e tielesah
Doistitih, da ti-ih pravu,
Svu kraljiju od nebesah
I kraljicu ljudi slavu,
I u prilikah posvećeni
I tu su gornji prilićeni.

Glas je plodan, da 'e Ostroga
Luci u veloj pod gomilom,
Svet Bažilia velikoga
Zakopano kostjē s tilom,
I da svak ga vadit žudi;
Nitko al neće da se usudi.

Sveti Marko, sveti Roko,
Jesu njeje branitelji,
Bdi obih bistro oko
Vàrhu miesta i obitelji,
Da nebi umor ki nastupio,
I iznenada na grad lupio.

Niekoliko njim biskupi
Darovaše svetih stata',
Bogomilos koje skupi,
Navlaš slavnog od Dunata,
Ko njim plemić Španić doni,
Biuć stadnik njih pokloni.

45. Žude koga sveta tila
S katakubah rimskih primit,
I biskupa draga, mila,
Prose, da budu i oni imit
Kó im čuva i o tom rade
Na osieku slavne ograde.

Meju to im Drag opeta
Mučenika doni glavu
Svet Klementa, kú izpita
Od Albana pape, u slavu,
Da bi oni bogomili
Nju pristojno uzdvorili.

U fratarah malieh brata'
Naskolj je Isus dobrostvorni,
Mati i svoja čudnovata,
Tu u carkvi gdje saborni
Siediliški skup popova'
Sve prilike mnogo štova.

U seoskom miestu od Kozara
Ima ikone gospojine,
Uznešena sried otara,
A izdielana vārhu stine,
Ká doplivà na skorupu,
Plav predav se morskom' lupu,

Sve su slike tej zamierne
Zaedno čudne i obietne,
Ké varuju puke vierne
Od svakoje štete svietne,
I milosti diele svejno
Ki se utiču njim snižejno.

50. Koje Antenor već biegući,
Žgane iz Troje kad pobignù,
Jošte svietao i mogući
Na ovi pićni kraj podignù,
Čim se od njega pak odieli,
I grad Padov sgradi veli.

Ostrognota grada Hvara
Siedna Bogsa i velika,
Stiepana ima gospodara,
Zaedno pape i mučenika
Svetieh kostieh, a Prospera
Cielo tielo, kih zamiera.

Kuča lupaj mučeniko
I Gargura i Seria,
I od gnata niekoľiko
Eusebia i Klaria,
Kanturiensa, prist Tomaša,
Kó čist' Viska, Gjustin, Staša.

I križ čudni tù se časti,
Na kom se Isus propet vidi,
Kó i rubje tóko omastl
Kārvju iz ranah, kú izcidi,
Da se uklone plemeniti,
Prém sad godin' sto će biti.

Kad puk udri na vlastele
I smionim žlím načinom,
Porazl ih dosti vele
Ognjem, drevom, gvozdnom, stinom,
Za sviet se Isus jednom boli,
A dvaš za Hvar svú kārj proli.

55. Nu vlasteli, križ dáržite
 Za drugoga spasitelja,
 I k njemu se utecite,
 Da vas brani od spitelja,
 Sitna puka i propasna,
 K zlu pospiešna, k dobru kasna.

Jedna iglica božje krune
 Jesusove i vam ima,
 Kóm blag taži drugi bune,
 Sried Markova ká jest trima,
 Nemore se njoj opriesti
 Vaš puk oštar u nesviesti.

Ima i nješto križa spasna
 Ki razčinja nenavide,
 Paka obiesna i propasna,
 I brani vas od zaside
 Njih i drugih protivnika',
 Križu 'e kriepos prevelika.

Druge carkve dáržu ostata
 Erkulana, Venancija,
 Benign, Kandida, i Dunata,
 Kasetia, Simplicija,
 Mmozieh družih praotacah,
 Navlaš svetieh mladovacah.

I u onom svetlom gradu,
 I po selieh od otoka',
 Liepom Višu, gdi se mladú
 Tarsja, i gdi su plodna tóka
 Za ribanje i za sáde,
 O kih ona čeljad rade,

60. Obe one pučne župe
 Gospodnjega hrane križa,
 Čudne im se ribe kupe,
 Udarajuć sried njih mriža',
 Nu kad dobri, kad trišćeni,
 S nelovom su uhiljeni.

U Brač' svako miesto slavi
 Svoj ostanak svetca koga,
 Njima Ivan biskup stavi,
 Da od oblakah čuva ih zloga,
 A Pia sveta štuje štivan
 Dobrom česti tu uživan.

On bo čudno u onoj strani
 Od zlieh godín, grada, krupa,
 Vinograde štiti i brani,
 Da ih viernim ne izlupa;
 Ali viera dosti nije,
 Kad se hara i grabije.

Spliete, sladka otačbino!
 Daj o tebi da govorim,
 Pero moje nebud' lino,
 Ljubvom leti, kojom gorim,
 Daj blaženstva piši ohola,
 I tog' moga pàrvostola.

Najprije tempo svim poglavan
 Posvećeni Gospojini,
 Srebrnicom ima davan,
 Liepu obiet, i u procini,
 Ki dvim údmi svetac sije,
 Stran Isusa i Marije.

65. Pàrvi Jovu bi sagrajen,
 Pak namienjen dievi Majci,
 Drugi na otar nov posajen,
 Ko vašega naši grajci
 Na priliku bogatoga,
 Slavna ikona Bnetaškoga.

Za parčicu svoga grada
 Spliet dakle ima Gospojinu,
 Pod svojim krilom puke sklada,
 I štiti ih da neginu,
 Oni u svetnoj poplavici
 Teku k tihoj golubici.

Sriednji u provižd svih susrita,
 Netom stupi tko na vrata,
 I tårpeza mramorita,
 Na kov božji dom laskata,
 Gdi se Isusa shranja tielo
 U kåršljino svakoj cielo.

Vàrhu u ajer izdielano
 Kazolište liepo izbodi,
 Hitro rukam' uzdržano
 Dviiuh Angjelah u slobodi,
 Od dårveta cèprisnoga,
 Rukočina izvårsnoga.

Simo i tamo oblietjaju
 Goli, er vrući, Serafini,
 A nebom se naziraju
 Čadesa osam, ká učini
 Poncun pengač*) glasoviti,
 Kojih mučno 'e procieniti.

*) Slikar.

70. S desne i s lieve pak se vide
 Dvi prilike vårh otara,
 Ké na rakah stienih side
 Dvijuh svetih gospodara',
 Dujma i Staša, ki počiju
 U njih tielom za tutiju.

Nad njima su još višinom
 Vårhu stupieh uzdignute
 Dvi cårkvice, istom stinom,
 Na razlike veze i prute
 Pruža'u nugli i nuglišća,
 Kipe uzdržu povårh lišća.

Plemstvo, liepost i priliku
 Skazat triema uzorita,
 I izvårsnost nać zvoniku,
 Tak má pamet ne dohita
 Dosti, da su sgrade uzvise
 Dioklecana, Kolafise.

S srebra glava Jesusova,
 I križ zlatjan otar resi,
 Pàrvi a strane dviiuh lahtova'
 I dviiuh rukah rudatiesi,
 Ne govoreć od sveštñakah
 Srebårnitih i sudakah.

A na više svetkovice
 Križ od križa izabrana,
 I tårn slavne od krunice
 Spasiteljske, s blagohrana,
 Za urehu veću slide,
 Ki u prikazeh dviiuh se vide.

75. I dviuh manših svih srebàrnih
 Zúb se kaže Polonije,
 Dujma i sveta u oltarnih
 Čaklieh liepos liepša nije,
 S blagom Niko Maričić dvime
 Dà kov, a ja dym za njime.

Kazalište velo od srebra
 U dan božji i osminu,
 S angelima na oba rehra
 Ki uzdrže zlatnu skrinu,
 Da'e se vani ostia sveta,
 Blagoslovom puk da odšeta.

Tri srebàrna polutila,
 Napletena zlatí cvití,
 Íma 'oš càrkva bogumila
 Svakim štinjem gradobiti,
 Krož klo lupje puk prozira
 Dujma, Staša *) i Arnira.

Dvih dáržj ona tiela sveta,
 A Arnira, koludrice,
 Koga Kačić kuća kleta
 Kamenová u Poljice,
 Tu je i bovan, gdi s koljeni
 Pavši, obiljeg upri u stièni.

Spasitelju u tom sliči,
 I 'on pod križem er kad lupí,
 Svoa koljena zabiliči
 Na tvàrd kamen, ki ulupí,
 Omekčaju s svetih stíne,
 Grièšna a sàrca tvàrdja činé.

*) Anastasa.

80. Naš prabiskup Dujam pàrvi
 Petra uèenik apostola,
 Ki se za puk oprà u kàrvi,
 Od poganstva da ga ohola
 Preobrati k Isukàrstu,
 U pripovied i u kàrstu.

Od ovoga čudés truda'
 Moja Klio ne klikuje,
 Neg' dva sama čudés čuda
 Za sve štioeu prikazuje,
 Màrtva uzkrisi Majcilina,
 Žednim provri suha stina.

I ko Mojzes Izraelu
 Iz nje prutom vode šinù,
 Utieši Isus majku cielu,
 Davši život njeje sinu,
 Tako i s dvima on čudesí
 Sklada s' bogom od nebesí,

Arnir, njegov ki posledac
 Za svú càrkvu htí umriti,
 Nemogué se pohlibedac
 Vàrh càrkvenih s njim sgoditi.
 Staš, ki pridè od izvani,
 Da ga utope tu pogani.

Felić, muèenik s družima
 Leži u pratár' sveta Frane,
 Koga riečmi propasnima
 Càrkve za sve Spoletane
 Kad radjaše osvojiti,
 Htí ga Tomko *) nam braniti.

*) Tomko Marnavić pisac XVI. vieka.

85. Družba ovog i Dujmova,
I inih moćih gradu daje,
Ako imena i njihova
Još dârže se u potaje,
Opojenje od poganah
Kazu'e svetost Solinjanah.

Nu viteza taj četiri
S viškom dà nam, ki svou glavu
Učuvaše naše miri,
I Turašku šmeše spravu,
Pole i Dujam zubé kazà,
Kada turske pse upazà.

Oni stojeć, vele nije,
Gledaše se na predvratju,
Gdi se svaki rugom smije,
Kada Turci vojske svratju,
Da grad biju s topovima,
Ké vodiše meju njima.

Felić isti nedopusti,
Strablživ pratar da ga búdi,
Morske vietre kad nanj pusti,
Da ga izkârca, nek slobodi,
I ona zemlja da štiti se,
Gdi kârv svoju prolio biše.

Knez nadahnút baš od tije,
Sve dâržave plavi skupi,
Paša dâržeć, da se sbije
U Spliet vojska da nanj lupi,
Ovim putom tabor jasní
Moćno dignù, pun bojazni.

90. Polutilje Nikolino,
Glava Ivana i Bartola,
Mare, Pavla, Mandalino,
Trupje dvanaes apostola'
Dieva s sinkom u naručje,
Nami dobro 'e priporučje.

Pristi *) Kuzme i Jakoba
Obi srebrom okovani,
I oni srećna nam su koba,
Jedan ovi duhovani
Tempo, i bratstvo drugi dârži,
Da nas božji prist uzdârži.

Misá **) angjeo rukopisni
Dujma sveta na ovcađi
Plastni od srebra okolišni
Dvoj nosićja, jednogradi.
I gostare dvi slieduju,
Njegove se ké vieruju.

Srebarnitih kadionicah,
Kandél', pihžíd, i kaleži,
Tókih križah, kazionicah,
I ostale sve prateži,
Pârvocini ká pristoji,
Tóke carkve množ se broji.

Križ u carkvi, svojoj slidi
Na dvi daske pengan milo,
Gdi propeto svim se vidi
Jesusovo sladko tílo,
Kó doplivà s mora davno,
Dosti čudno, dosti slavno.

*) Prsti. **) Misal-Službenik.

95. I kô na otar pristavljeno,
 Nieki kartar, jaohi prokleti!
 Svoe pienežtvo izgubljeno,
 Plačúe jidan, hti ga udrieti,
 Ter nemogué pàrsi doseé,
 Stegno probì, smaman òdveé.

U kóm još je rat gvozdeni,
 Ki izvadit nij' se dao,
 Odkle izvri vir spašeni,
 Svetom' Marku ki 'e ostao,
 (Ko ovd' govore) čudne kàrvi,
 Kú kad kaže, vas grad vàrvi:

U fratarah Kate svete,
 Iglica se draga hrani,
 Krune srebrom opoviete,
 Ká nam staru slavu brani,
 I sad poglav veća reče,
 Gdi Isus veće krune meće.

Ovo tãrnje Spasitelja
 Splietu gradu plot učini,
 Ki mu odbì nepriatelja
 I tišti ga u tvãrdini,
 Ko i kruna Francu brani
 Kralju, dana od Bnečaní.

Jest i njija sveta oca
 Prist u srebru Dominika,
 Pole kotar kusioaca,
 Druzieh svetih mučenika'
 Vlaš pravičnih mladincab,
 Sbitih zlatom u caklacab.

100. Patri dárže Franciskari
 Osvim File i drugova'
 Okovane u srebri,
 Poštovana kusca ova:
 Dilak zglobe mao Lovrine,
 Diuške i glave Kàrstinine.

Patrom drugim redovnjakom
 Male bratje obsluženja,
 Poljudarah ron predjakom,
 Daše kostieh ulomljenja
 Svetieh Festa, Luciana,
 Pegatia, Luciniana.

Gospa manjeg' od zvonika,
 Vãrh vrát glasne od polače
 Doklecianske, sried kazlika,
 Tišti i svete pokrivače
 U okovu srebra bila,
 Čistu dievu ká 'e prikriila.

Tempo, i nova molitbeca
 Supilipa Bogomila,
 Ima kàrvi svoga šveca
 Pàrsieh, kuđ mu pučè žila,
 Kus košulje Ignatija,
 I škrabice Ksaverija.

Maigna, Klara, Vittorina,
 Bonventure, i Lucide,
 Barbar, Justa, Saturnina,
 Fedel, Kolombe, i Placide,
 Prikazaoci kostim hrane,
 Ké se vidu na blagdane.

105. I u Gospe od Pojsana,
 Koja siedi vanka grada,
 Dva lakta su pokazana,
 Ké su u srebru slavná sgrada
 Od Florence i Dunate
 Griešnu puku na ogléd date.

I na otaru Bogse manše
 Bratimštine sveta Karla,
 Sveca istoga kušac kanše,
 Sieva na odviet puka umàrta,
 Svak bo, ognjica koga gori,
 K njoj se utiče, da ne umori.

U Omišu, gdi se baca
 Rieka u more od Cetine,
 Ima svetih svojih kušaca'
 Censorina i Marine,
 Theodora i Potinta,
 Aurelia i Gjacinta.

I Isusove paome svete,
 U kazalu kô se štije,
 Ezekiela kus Profete,
 Mučenika i Ezaije,
 Svete Agneže, svete Márite,
 Oko paome ki se vàrte.

K tebi stupam sad, Trogiru!
 Zavičaju od ljubavi,
 Jedà bi ja na protiru
 Tvoga Ivana štogod pravi',
 Veličanstva od svetinje
 Ko'e bez kraja more sinje.

110. Diomedске krajem stine,
 Let' ko kaleb moje pero,
 Davno odletí u pučine
 Kanavellić sokol Pero,
 Nit' se odvratja na poruke;
 Al se ugniezdí vàrh jabuke.

Tute naš čes od svetosti
 Ivanove bilieg slavan,
 Gdi plav čudno on oprosti
 Od topi, i puk vas oplavan
 Otè valom, otè puhu,
 Hodeć morem ko po suhu.

Ako odletiš put zapada,
 Čut ćeš, gdi kraj jošter buči
 Zadarskoga biela grada,
 Koga shranit niegda odluči
 Strahovita vàrta obsieda
 Ugarskoga kralja brieda.

Koga i smirí, pak po obsiedu
 Kolomanom kraljem časniem;
 Ki upazi glavu siedu
 Ivanovu vidom jasniem,
 Golubica gdi mu sleti
 S neba, misu dok posveti.

Ak' se obratiš pak k iztoku,
 Čut ćeš žamor 'Trogirana',
 I u onom srećnom boku
 Odjek biskupa Ivana,
 Ako uztàrpiš, mož' dobavit,
 Što bi pievao, što ćeš slavit.

115. Znat ćeš molbe i žežine,
 Nástoj njegov, ljubav, bdenje,
 Tiesnost skrepne sparožine,
 Kostre, i drugo pedipsenje
 Plemenite svoje puti,
 Gojne u rudnoj mekoputi.

S kima propè tielo svoje,
 Grad pomagà, duge rati
 Pučne gasi, i pokoje
 Hti svo'em' stadu darovati,
 Biednos tieši, mili uboštvò,
 Càrkvu redi, dieli almoštvo.

A tiesnoga negda lita,
 Kad krup pobì vinograje,
 Od pó badnja gradobita
 Čini čudno, da izaje
 Božjim darom vina vèle,
 Da tri bačve puni ciele.

Po tom tizih màrtav ležec
 Mnoziem sinù čudesima,
 Hudobnici na grob režec
 Prosti ostaše, nemoćnima
 Podà zdravlje, hromi štaše,
 Slièpi divno progledaše.

Naķon godišt' nikolice
 Našast tielom na prinose,
 Stienu jači od kopnice
 Htiúe odklonit nemogoše,
 Šamom' starcu Teodoru
 Dà se maknut na otvoru.

120. Zatim mnogo kad Markoci
 Grad trogirski poplienise,
 Shran stražeći nieki groci,
 Sveto tielo okljastiše,
 I ruku mu cieć pàrstena
 Odciepiše od ramena.

Poklisari kú Trogirmi
 Zatim proseć od Bnečana
 Odposlani riečma mirni;
 Ruka ali nebì im dana,
 Kà najposlie na svo'e side
 U svietlosti sama pridè.

Cielu dakle ima shranu
 Čudna svetca velikoga,
 Ki sam daše za obranu
 Trogir grada čestitoga.
 Ruko moja! pero ustavi,
 Kad množ perah njega slavi.

Njemu ću se ponižiti,
 Kò su moji obiçaji,
 More to bo lahko biti,
 Da moi mukli poklonaji
 Dražji budu, neg' pjesnika
 Bučna hvala svakolika.

Na bišicah još sažgano
 Lovrinovo tišti rebro,
 Ime càrkvi odabrano,
 Okovano sve u srebro,
 Kó za zaklad tvàrd dàrži se,
 Grad da izginut ne boji se.

125. Toma rebru slavnom' svetom'
I njegovoj carkvi dana
Mnoga darja biše ukletom
Od previernih Solinjana',
Bogat Kvirin zlatom radi
Svu okovat kad prigradi.

Milinović dominikar
Nieki i Jaran sveta Frane,
Pàrvi i drugi jakno likar
Razbiruju magle ráne,
Da grajanom ne naude
I da vozduš čist uzbude.

Kazotića Augustina
Rodno miesto nesaznano,
Svetca tvoga vlastelina
Nemaš kosti, neg' ti 'e dano,
Da s Lucerci i s Hãrvati
Mož ga i ti svetkovati.

I pred njegov otar steći,
Ki' mu Dujam kuće svoje
Stavi, neg' se greš uteći
U potrebe svake tvoje,
Svo'em' grajanu, koga teški
Slavi Palma, yenetieški.

Imaš Néria su*) Filipa,
Niešto svetieh unutárna
Polutiela. ká sried lipa
Dãržiš zlatna i srebárna,
Severina ostanakah,
Pia, Leuna, mučenjakah.

*) Su-svetog.

130. Dumne jedne bogomole
Slavna Petra prist uzduže,
Druge biskupa a Nikole,
Kú se zaklon srebrom kruže,
Gnatia, Klaudia, Epifana,
Kãrstitelja i Ivana.

Mihovilke dumne traće,
Stegno častne Kresenciane,
Postolaše male braće,
Kosti Digne, Giveliane,
Kasta, Kava, Deodata,
Sriečna Angjela Fortunata.

Redovnici Dominika,
Ki u gradu život traju,
Petra svoga mučenika
I Ivana pãrste imaju,
A oni, ki su na Óihovo,
Propetje ima'u Isusovo.

Koje klanjat svako lito
Tãrču puci dãržavjanah,
Jedà bi ih osobito
Priala u otvor svojih ranah
Milostiva taj prilika
Na spasenje dãš' velika.

Luke i Tome sumljivoga
Jošte vriedna dva ostankã,
Petra i Tome opet svoga
Dva ručena desna članka,
Lahte i Levna, mladenacah,
Moći i druge od svetacah.

135. U carkvici Korlijana,
 Ká je u starom svojem selu,
 Od Kàrpenje bi'úé njim dana,
 Glavu Entimia dárže cielu,
 I od Lelia svete kosti,
 Čupariéa po milosti.

Plemstvo grada da prikážen,
 Velu carkvu i sahranu,
 Gdi sad leži Ivan blažen,
 Ne imam mudros ulivanu,
 Ká bi bila potrebita
 Za riet sva ova uzorita.

Pravo 'e pravít, vàrh sahrane
 Od dieljače čudo da je,
 I da na sve četiri strane
 Srebrom, mramrom obståta je
 Raka, i kon nje kip' dvanaes,
 Dosta 'e, da to sada znaeš.

Šibeniče i Skradinu!
 Niegda grade od vriednosti,
 Nekàrst Sciton tebe šinù,
 A onoga Bog oprósti
 Svetieh, jerbo tóke ruke
 Zanj se àrvaše na izruke.

Ni sad ni'e ti skàrbi s toga,
 Da u tihoj stojéć luci,
 Na Klimenu grada tvoga
 Ima' u pobit turski vuci,
 I bez čuva i bez bdenja
 Da te razdru bez smiljenja.

140. Nepremožne dvi tvàrdine
 S kopna i mora tebe brane,
 Ivanove, Nikoline,
 A u sebi ti obrane
 Baštiunah jačje kružiš,
 Njim ognjeno da opružiš.

To su tvoji ostavjaci,
 Šarampovi, bandurice,
 Zid bedeni, turni jaci,
 Meterizi i prigradnice,
 I hrabreni branitelji,
 Toj su svetci, prijatelji.

Nova carkva, liepa ká je
 Poljanica i šetlica,
 Pohvalu ti mnogu daje,
 A najveću svetbenica,
 Kú uzdàržiš mnogom časti
 I neda ti na tleh pasti.

Sveti Gjakov, koga dvoriš
 Za tvogega gospodara,
 Kàrste, stegno koga zoriš,
 Lovre, Basil, Krist'na, Klara,
 Kih uzdàržiš svete gnjate,
 Da stražuju tebi vrate.

Glava Matie Apostola,
 I jednoga od mladenác',
 Luce, Bare, i Orsola,
 U kuščićih Karlov vienac,
 Nič Cesaria, Liberata,
 Aniceta i Dunata.

145. Sveta Gjusta i Rufina,
Krisostoma, Gjuliana,
Akvilina i Kvintina,
Po Nikoli priostana,
I Stiepanov jedan bóvan,
S kim je bio kamenovan.

Niešto kàrvi, ká se prolì
Iz propetja davno jošée,
Dieva Majka, ká se bolì
I proplakà od milošeé,
Skoro umora cieé kužnoga,
Moleé za te sinkā Boga.

Utašt'te se Šibenčani,
Isus er vam kàrv svú toči,
A Gospoja, da vas brani,
Viek obratja svoje oči,
Nisu duzi božji biči,
Kad ih šalje, da vas liči.

Moj drag Siku! uzdržì se,
Tako nazvan, suh bez vode
Živ jere si, i o tebi se
Trogiranin pun slobode
Lučić màrsi opiravi,
Veleé: da nis' Sik ti pravi.

Vodice ti, sele tvoje,
Vode nosi, suh da nisi,
A Sikom te imenó je
Od Lučića čoviek viši
S iniem', ké on sad suprota
.

150. Nek te miestom Lučić misti
I klade te kod Trogira,
Ti si grad Sik stari isti,
U Lučiću nij' sva vira,
Kao, ko scini, klast' bi rada
Posli tebe rodna grada.

Živi Siku! grade odavni,
I ne dopust' velu luku,
Da posiede tvu car tavni,
Dalmatinskom' prudna puku
Da'e jengulje spasne i trave,
I zubatce krunoglave.

Strane od Srimca slaja vina,
Morter ulja, mora ribe,
Polja siedbe, Kàrka mlina,
A Vrisovac kad je tribe,
Ne skaša ti svu utisu,
Male bratje fratri gdi su.

A da nekàrst, Bože nedaj,
Nju posvoji, težko nami;
Er bi imao tihi pristaj,
Ki plavojsku svaki jamì,
Blizu a gaje i paklinje
Za gradidbe i načinjè.

Zadre, grade plemeniti!
U dàržavi dosti slavan,
Tebe perá nevieštiti'
Upisaše da s' poglavan,
Ko sad jesi veličinom,
Ako i niesi starešinom.

155. Prav Šimune! u tebi je
 Starovito oporuče,
 Koga Jesus odredi' je,
 Kad ga primi na naruče,
 Tebi i pusti da idje mirom,
 Čim unj upri svojim poziorom.

A to, ere oči svoje
 Vidieli su već spasenje,
 I nebesku svietlost, s koje
 Prit imaše objavljenje
 Svim pukovom, i u tom plodu
 Izraelskom' slava rodu.

Šimun starac, svetac glavni,
 Leži u carkvi osobitoj,
 Ciel u tielu, premda davni,
 Sbi'en u stieni srebarnitoj,
 Gdi meu zlatu i mramoru
 Objavlja se na otvoru.

Ovu ugarska Lizabeta
 Blagodarno njemu poslà,
 Dar svoj kraljski cieć obeta,
 A ti Zadre u njoj dosla
 Dar veći imaš viekoviti,
 Ki moć nije procieniti.

Pet sàt godin' da zakopan
 U tem žalu tebi ostà,
 Kada našast i odkopan
 Tvà posàda biaše prosta,
 Ter ti sieva čudesima
 Već neg srebri i zlatima.

160. Meju koih govori se,
 Da buduć mu prist skàršila
 Kraljska ćerca, ucvili se
 Tielom, čim ga pristavila
 Biaše opet na svo'e misto,
 Čàrveno niedro da je čisto.

S kih zlamenieh začujena
 Zdravom diklom tad otidè,
 Lizabeta mat' rečena
 Li milosti svejer slide,
 Blago tebi, Zadre grade,
 Nesprij, neg bdij, tebe rade.

Biskupi ti bo Anastaže,
 Uzoriti tempo veći
 U mramornoj raci kaže,
 Martirice trup ležeći
 Tu i drugdi zatvorene
 Ona, Agapa, Kióna, Irene.

U svetištu templa ista
 Lup je Gjurgja i Gjakova,
 Leonarda, Urse, Sista,
 Mande, Marte, Oroncova,
 Rame i Marka vangjeliste,
 Što 'e u srebro prikazište.

Kosti Zojla i Dunata,
 Tvoj svet čelnik ki se veli,
 I njegova oba gnjata,
 Kàrstitelja članak cieli,
 Gnjat Eufemie, Isidora,
 I svet Zojla tolikora.

165. Tišt' se, Zadre, na krajini,
Nu ni vrata nezatvori,
Tišt' se tvojoj u tvárdini,
Ne mogu ti nič zlotvori,
Kad te brane u oprave
Tôke ruke, tôke glave.

Još ostalih moćih blago
Od svetacah i od sveticah,
Po inih càrkvah dàržiš drago
U srebàrnih prikaznicah,
Ovih neću skazovati,
Bogoštovno 'e vierovati.

Grizogona ufaš tielo,
Kàrševaljem koga veliš,
U skrovitu da ti 'e cielo
S kalujerstvom kako peliš;
Ali sumlja nije dosti,
Kad se nezna, gdi su kosti.

Kuščić križa, màrva krune,
I Isusova štogod stupa,
Malo spuge jošter pune,
Zući, s kóm ti sve zastupà
Suprotive i nezgode,
S svieta al s pakla ké dohode.

Marijina niešto mlika,
Koga veliš da još imaš,
Ako 'e tako, ti velika
Oproštenja s njega primaš,
Dare zdravlja i jakosti,
Majka bo je sve milosti.

170. Glavu slavnà Karstofara
Rab uztišta miesto oteško,
I obrà ga za gospara,
Svetoćašće čineć teško
Dvaš velikom' tom' čovieku
Privremenu, sad va vieku.

I Ananie i Azarie,
Dvihu ditićah glàve hraní,
I Ermolaja, i Abundie,
Da ga svetih gláv' obrani,
Broj zamierni i petati,
Bićih, kuge, glada, i rati.

Kriepke Tekle mučenice
Uz rečene glave stavi,
Svete Pavle učénice
Lakat, da bi i 'on izbavi'
Grad od inieh suprotiva',
Ké nalipju svej na živa.

Stegna sveta Saturnina,
Za spasenje moć imati,
I svojega Svet-Marina
Uprav ga uče koracati,
Apolonie zub dievice
Griznjom svraća bludne žlice.

U tiem fratar obslužnika'
Cielim tielom pogrebana
Leži knjeginja i vladika
Od Gerova, Mandaljena
Budričić, ká božja raba
Dignù dumnam stan sried Raba.

175. Meu ostale moći okove,
Ké još brojim u siedbici,
Tarn je krune Isusove,
Najviše se s ko'ega diči,
Er ostanci muke gdje su,
Najveći otar gradih jesu.

Svet Gavdencij u Osoru,
Kotoranin ki se piše,
I ki grada svoga u sboru
Dobar pastir učini se
U sidilsku carkvu živa
Brana sad mu opočiva.

Opočiva, njemu a bljudi,
Još dobrostiv i još mió,
Dvjuh otokah svoje ljudi,
Buduć mu Osor opustio,
I nehoće da se toti
Skot od zmijah trovnih koti.

Paček dó je zemlji milos'
Da nošena u ine strane,
I prosuta tiera silos
Svake zvieri otrovane,
Istri brode 'u, er moguća,
I siplju ju okol kuća'.

I sviedoče, da ljuteca
Viku zmaja dolizt neće,
Da kojega kružno peca,
Gdi se Osorska zemlja meće,
Trovni a aer zač ne zdravi,
Bog mu kriepos tu ostavl.

180. S koga grieha, ki neznaše,
Al s visoke ké odluke,
Božanstvene koi klanja se,
I ká često hoće puke
Da pedipsa ovd' na svitu,
U spasnomu svojem svitu.

Siedbicu uz tu još bogati
Shran mnogih glav' i mišica',
Sveta stegna, sveti gnati
Mučenikov, mučenica',
Ki u pozlatnih spremah stoje,
Ako i u svem, ké dostoje.

Šest gláv' družbe Svet-Maurica,
Jedna i dievé Ursuline,
Gnat Kostaca, i Klarica',
Glava a osma Svet-Sabine,
Lakti Evstaka, i Kornelia,
Celestina, i Silveria.

I svetoga Teodura
S ostancima zlameniti'
Svet-Romula i Gargura,
Ki Isusovi hrabreniti
Bi'uć vojnici, kriepko umriše,
Sad se u raj u slavnom više.

U sabornu bogsu od Cresa
Svet Židora ima glava,
S ostacima od tielása'
Dorotea i Vidava,
Družbe Ursule glava opeta,
Kus stadnika svoga i sveta.

185. Svet-Vitoria i Fedela,
I svo'ega nič Marina,
Viška, Mavrā, Teofela,
Honorata, Faust, Paulina,
Daše 'oj kosti, ké telese
Da i ti od sniega Gospu rese.

A u carkvi Frančiskara'
Osvim mnozieh svetác stati'
Slavna križa varh otara
Doni Isukàrst, dieva i mati,
Svoga križa svoga tàrna,
Svoga mlieka neoskvàrna.

Svet Silvester i Sebastian.
Osip, Barto, Blaž, i Luka,
Roko, Felić, Staš, Gencian
Svoim kostima, i Abakuka
I Anton, i Ivan Vangelista
Kašcem svojih hálj daše mista.

Tako Ursula i Agata,
Marta i s njom Katarina,
Eufrasia, Hipolata,
Flautila, Mandalina
Svoih ostanák dar staviše,
Da vierni puk š njih odiše.

Tielo ostalo Silveriovo,
Nerezine miesto kliga,
Lošin mali Romulovo
Veli stegno Svet-Benigna,
Glavu Gàrgura, i Teodožja,
Mučenika oba božja.

190. Plodna časti Lubenica
Irinea ostan svita,
Blaženoga i Felica,
Kavisole selo čita,
Sih tieh svetác moći a tòke
Parču šere i otoke.

Ter prestoljem pred viečnime
Neprestano svi mole se,
Da nezdravi i nad njime
Kužne uloge nepruže se,
A odnese se duga mòra,
S svoga od grada i Osora:

Previsoki Kralju od nebi!
Ki sve od zla čuvaš puke,
I u rukah sve su tebi
Ljudske misli i odluke,
I ki s grieha na potare
Šalješ kralje, metješ care!

Poniženo molimo te,
Da prostivši nam krivine,
Nedopustiš s tvé dobrote,
Da dáržava naša izgine,
Da 'u nesloži turska sila,
Nek bi milos tvú zorila.

A i vi svetci, od svakoga
Grada osobno gor' rečena,
Pomolite i vi Boga,
Da od naroda nesmiljena
Ukloni ga, mi prosimo,
Čim njega u vas mi častimo.

Otác našich, Gospodine!
Grieh na pamet nepostavljaj,
A sadašnje nás krivine

Milosàrdno zaboravljaj,
I neçini da nas smete,
Biç tvoje pravde i osvete.

PIEVANJE SEDAMNESTO.

Nadglasje.

*Mo'e se pero veç povrati
Na cilj s naše osobine,
Gdi ga zanè i vrati
Ljubav mile otaçbine,
U uboštvu nek pokaže,
Ko 'e sve dobro duši draže.*

*Viere, ufanja i milošće,
Triuh kriepostih bogoslovnih,
I triuh družieh vriednih jošće
Od četiri poglaovnih,
Pravde, trizme, jakosnosti
Uzeh pievat izvàrsnosti.*

1. Pero moje, veç nepàrši
Oko zvezdah svih dàržava',
Neg' na miesto sleti, i vàrši,
Bilieznica gdi ti 'e prava,
Gdino 'e tvoj cilj poglavisti,
Bogat, škodan, niš' koristi.

Ké su ubožke veç krieposti,
Bistro pravljaj i očito,
Ké su čudne tih priprosti'
I uztàrplenje vremenito,
Neka ljudim skladnopetje
Skaže obilno njih dobietje.

Oblietalo s' preko reda
Tražeć stara veličanstva,
Nu nebludi, vrat' se ureda
Na ubožka ponižanstva,
Pomlji dobro, hotij' znati,
Da ti 'e od njih pripievati.

I ako nebi piesni moje
Toli vriedne mogle biti,
Dost je meni, da na bo'je
Budem život obratiti,
I da pojke meni budu
I iskàrnjemu za naprudu.

5. Nu Aganíp' preblaženi'
 Svaki lahko nedohita,
 Nit okuša vir sladeni,
 Pegas ki izvri stup kopita,
 A u divanu Meonida'
 Riedko 'e vidit starca sida.

Misli ujedne mrazna tila
 Netepļu me živim plamom,
 Bieži od mene liepa Vila,
 Zabave joj ni'e bo sa mnom,
 Vile, i ako dieve jesu,
 Vode mlaje na Parnesu.

Gdi jih teplu, gdi jih poje,
 Bistrom vodom Elikone,
 Ter ih blaznu, da uzpoje
 Dieļa Venere i Bellone,
 Venča'u cvietjem, kó ne vene,
 Taj več slava nij' za mene.

Tromo 'e pero, bieli prami,
 Ni'e ih čarnom od razblude
 Marčít veće, al silami
 Ogariti vojske hude,
 Neka od boja i od ljubavi
 Snažnie i hitrie però pravi.

Ja sam skāršio trieske davne,
 I razdario bdenja mlada,
 U kih pisah od nestavne
 Sreće, častih od naslada',
 Ter se bolim, da izmine,
 Zanì i mene duh taščine.

10. Sada mi su težje misli
 Prišastnega od spasenja,
 Smàrt je blizu, bårž su prišli
 I bremena razčínjenja,
 Rad bih moć riet istinito,
 Da se hårvah hrabrenito.

Da seljanstvo izpunio sam,
 I težanje ne opako,
 A da vieru sahranio sam
 Sàrcem, dielom, ako i mlako,
 Zato da ufam krunu opravde,
 Na dan veli božje pravde.

Prie uboštvo ki ljubíše,
 Svaki i vieru izpovieda,
 I ko trubljom svud' proniše,
 Svud po zemlji s' pripovieda,
 Kažué kamen temeljiti,
 Za svú sgradu da ée im biti.

I ova stiena, kú odvårgoše
 Zidaoci sega svieta,
 Bi obrana, da dovårše
 Grad duhovni boljeg svieta,
 Jer za podlog služi im stavni
 I za nugla kamen glavni.

Perivojnik najpomnije
 Redi i goji žilu vojke,
 Tu sve gnoji, i zalije,
 I u najdublje nju nabojke
 Da je kriepko zakopava,
 Izvårstniji plod da dava.

15. Čoek bez viere nij' neg oni
 Upravitelj svim ogrusti,
 Kí na moru glavu kloni,
 I kad zaspí, pravljáč pusti,
 Poginućem sebe i driva,
 Sebe er topi, plav razbiva.

Tako i žitka sve vladanje
 Redi čoviek i upravlja,
 Kada svoje viero vanje
 U najvišu pamet stavlja,
 I što od viere sliša, slidi,
 Ako očito i ne vidi.

Bog je vieru odredio
 Na sviedočbu svih milostih,
 Riečju svom je potvårdio,
 Da je koren svih kriepostih,
 On ne vara, nit vara se,
 Što zna, uči, da i nam dá se.

Vierovat je dakle Bogú,
 U Boga i u sveto Trojstvo,
 Prem razumiet da ne mogu
 Jedno bistvo, troje svojstvo,
 A Isusovo uputjenje,
 Život, smárt i uzkrišenje.

Da kako Otac, i sin tako
 Nestvoren, jest viekovičan,
 Jednosučan, Bog svakako,
 Otcu i duhu vas priličan,
 Dobar, mudar, velik, moguć,
 S otcem, duhom u svem izuč.

20. Bez počela da otac prem je,
 Koga nitkor ne porodi,
 Sin od oca, porodjen je,
 I od obih duh izhodi,
 Sin je svetlost od svetlosti,
 Bog od Boga pun milosti.

I otajstva obsluž' jošti,
 Ká uzdrží viero vanje,
 Svetbe i milost obilnosti,
 Čarkvu i njeje predavanje,
 Rimu uredbe, pribiskupah,
 I svelenih svetieh skupah.

S tiem i božje providanje,
 Neumárlost duše naše,
 Sveta pisma, ne varanje,
 Viečnu slavu kú nam daše,
 Ako dobri ti životu,
 Zli li muke i sramotu.

Težko viernom', da dobrota
 Božja, kad svih, ki grieh skvarni,
 Nit' se izaprá za života,
 Očist kala s kim razčarní,
 Čist da otide čista u Boga,
 Kad izstrapan ne bi mogá'.

Zato i čistnik vierovat će
 I njegovih múk' gorčinu,
 Koja tada dospievat će,
 Kad se plati Gospodinu
 Dúg po sebi u templami,
 Al pobožnim' molitvami.

25. Sini, unuci, baštinici!
 Osloboď'te od zlih múkah
 Otce, dieďe, brate, strici
 Blagodarstvom úst' i rukah,
 Moleć za njih, da'úć im mise,
 Već tužili da nebi se.

Ko ostaviše dobra vami,
 S kih na svietu uživaste,
 A ostave njih jeduć sami,
 Dušu im biednu zapuštaste,
 Bogu i vami ká vapije:
 Milosãrdje gdi je, gdi je?

Vieruj i na viere diela,
 Ká predaše dva otca umina,
 I sliš' u svem slavna i sdrela
 Kausina i Arsdećina,
 Ki na isvãrarnos štioca svóga
 Pute drumom od razloga.

Ko Bog jedan, jedni dusi,
 To i nam viera jedna 'e prava,
 Kú Isus božji sin izkusi,
 Sve ostale, ljudska glava
 Ké iznahodi, za nas nisu,
 Er zablude njih misli su.

Ko'e zašastje, al ké vari,
 U vieri ako s' neistine,
 Svo'e viernike ti prevari,
 Najprije riećju, Gospodine,
 Pak zlamenjem, ké nitkore,
 Nego sam Bog cienit more.

30. Ako li se zorit ima
 Rieć istina tvo'e ljubavi,
 Vieru ćudniem' zlamenima,
 Kú potvãrdi, pokle praví,
 Ludo 'e, nam nju neprimiti,
 U njoj steći, zlo živiti.

Vierujući drag sam Bogu;
 Jer vierujuć njega štujem,
 Gore u more stegnut mogu,
 Ćim dielujem, ko vierujem;
 Viera al' sama mãrtva ostaje,
 Kad k njoj posó nepristaje.

Ovo 'e boжник, ki prem da ima
 Štit žestoki sveti vire,
 Ako i snažnu ruku neima,
 Na dobiti ne dopire,
 Jedno 'e ništa vierovanje,
 Kad nij' uzanj dielovanje.

Ovo 'e kriepos sva u dilu,
 Raj od duše, duša rajna,
 Štit nebesan u tamnilu,
 Svetlos prava, ako i tajna;
 Zora, ká je meju tminan'.
 Sunca Boga zdrak istinan.

Zapovieda viera svaka,
 Svaka može, kãgód želi,
 Sva su uzmnožna, sva su laka
 Vierujućim; Spas nam veli:
 Štógod pitat vierni budu,
 Moleć primu i pribudu.

35. Korist duše al pitati,

A nij' k nebu dizat ruke,
I u molitvah praznovati,
Za dat' tielu preporuke;
Išt' kraljestvo, i prav božu,
A k njoj sva se nadoložu.

Niegda u Španji mač udilje

Svi vitezi van vadjahu,
Čim bi štio pop vangilje,
Kažuć vieru da branjahu;
Er na čast nje nij' kratiti
Isti život izgubiti.

Pravovierni mučenici

Vàs sviet s' nje su predobili,
Isusovi nasljednici
Ká čudesa počinili?
S njom stari otcí sva vāršiše,
Pučke i grihe pomārčiše.

Samartanke Mándaline

Nij' li Isus grieh odrišo?
Kraljske udove, stotnieh sine,
Nij' li s tvrde viere uzkrisio?
Sliepee, gubcee, zdravio ni'e li,
I klinitca dārhat sieli.

Svaki dake u životu

Pravom vicrom nek se štiti,
Ako hoće svu suprotu
Nepriateljsku predobiti,
I s njom budi oružani,
Tko god misli da se shrani.

40. Druga krieapos bogoslovna

U ufanju krieptom stoji,
Posred sārca gnjezdi skrovna,
I ubozima prem' dostoji,
Neće l' bo oni viekoviti
S nje uboštra raj dobiti?

I prem ubog da nemore,

Ovdi doli nima'uć zlata,
Kúpit dobra, gori more,
Gdi je ciena, i gdi plata,
Ne od zlata, neg' od dilih
Viernih, tārpljih, bogomilih.

Ufa'u dobri, da tārpeći

Uživat će duše svoje,
I u ubožtvu tu živeći
Dostignut će srieće bolje;
Mučno bo je pogoditi,
Iz raja u raj prohoditi.

Putom mnozieh rugovanja'

Obrani su milost stekli,
Zviezda i sidro od ufanja
U tom da je, svim su rekli,
Tim složit' se istom' lavu
Bi potreba, za svu slavu.

Lav, s korena Davidova

Kraljevskoga ki izteče,
I od koliena Judinova
Ki se jaki Bog nareče,
I on na muke dà čoviku
Sebe, sluge na priliku.

45. Po trudniem putom time
 U kraljestvo svo'e hti iti,
 Nek' stupají takovime
 Svi ufamo tamo priti,
 Gdi se inako ne prihodi,
 Neg' po ognju, i po vodi.

Da b' se Isus bio rodio
 Plemenitu na postelju,
 Da bi s nami bio živio
 U pokoju i veselju,
 Da bi umro u ponoštvu,
 A ne svučen u ubožtvu,

Cienim, da bi posvetio bio
 Segá svieta sladovanja,
 I put rajski vas prikrio
 Platnom dragog mirisanja,
 Nek' po rusah i po žilji'
 K njemu bismo prihodili.

Gdi bi al' bila, i u kú hižu
 Mužka snaga od krieposti,
 Kú upisà on na križu
 Perom slavne svo'e jakosti,
 I precienom svoje kàrvi?
 Da smo u boju, svej na bàrvi.

Porodi se u pojati,
 I u jasle meju slami,
 Ter iz mala hti dàrhtati,
 Da podade izgled nami,
 Kô ostavi svo'e polače,
 Da s' tu šika, da tu plače.

50. Gostinica bi ntu spila,
 Velak povoj i pelene,
 Ki mu zajà majka mila,
 Da od studeni ne skrepene,
 Vó' ga i oslić tepli dahom,
 Blatan pastier prikri prahom.

Koga on videć u ubožtvu
 Tókom velmi potištenu,
 Naviesti on čas svemu množtvu
 Kralja Boga porojena,
 Gdi u ponižni krov odkrijè
 Svoju slavu najmilije.

Slavu jednorojenoga
 Sina, od otca izhodeća,
 Ki s' posluha krotka svoga
 Učinio je sebe mreća,
 Poniživ se do ništine
 Pun milosti i istine.

Ti od gornjih kralj dàržava'
 Pak budući diete mládo,
 Šadje majci primotavà
 Klupka, a ćačku sad priklado
 Pilu i teslu, kom' diljati
 Hti, i š njim ruke nažuljati.

A čoviekom kad se učini
 Vini ga križem na pléćima,
 Gdi potiplje pod težini;
 Veće Atlanta er brime ima,
 Noseć griehe svieta ovoga
 Svaki težji svieta svega.

55. S vartla se u raj nepodizè
 Čim ne uzidè na Kalvarje,
 Biće, draće, čavle, križe,
 Čim ne primi, ne imà uzdarje
 Krune i prúta nebeskoga
 Od viečnjega čaćka svoga.

Nagost podà plašt svietline,
 Vienac duge oštri tàrni,
 Slavu kriepos od krotčine
 Jerarkie tati odarni,
 Biči i strasti svo'e povolje,
 Kerubine za priestolja

A zločesti čoviek ludi,
 Ki iz gnjilè izašo je,
 Neće na sviet saj da s' trudi,
 Nego glavu podigó je,
 Kaono i mak meju cviti
 Čarv i pepeo ponositi.

Ter se ufa, da praznujú
 On se hoće sahraniti,
 I krieposti ne dielujuć,
 Da u raj visok može otiti,
 Kad sé ni Isus ne uvali
 Tu prez muke i pečali.

Pravo ufanje nahodi se
 U milosti najpriè Boga,
 Pak najbolje uzdrží se
 Dostojanja sried mnogoga,
 Umiljenstvom svetim sklada,
 A šteti ga samo nàda.

60. Tko bo more, jaoh, doseći,
 Naše ugodne jesu l' pravde
 Vičnjem kralju, tko li izreći:
 Dietić ja sam od opravde!
 Štvari i dobre svim su trosne,
 Jakno i rub kàrvotosne.

Nij' strioca vieku bila,
 Ki se uzdo na sem sviti,
 Da doisto svoja strila
 Ima u bilieg udariti,
 Da 'e udari', samo znade,
 Kad mu sriećom toj dopadè.

Tko da hvali upravnika,
 Kad mu još nij' plav u luci;
 Nij' spašena riet čovika,
 Ki s' još na tom moru muči,
 Čim jedrimo u pùt plahu,
 Sve smo utopa u zlom strahu.

Al neuzdanje cieć griehova'
 Neuklon utop da 'e svakomu;
 Jer najgora zloća ova
 Truni smíono Bogu svomu
 Milosàrdja slavne vārhe,
 Ki u svem dobru nima svārhe.

David nutka: Prikažite
 Žàrtvu pravde na otaru,
 I ufanje kriepko imite
 Gospodinú po tom daru;
 Isusova to jest muka,
 Jedno ufanje svega puka.

65. On je postio, on je bdio,
Moli, trudi, znoji, plakà,
Rugan, bičan, propet bio,
Propetnikom prostio svaka,
Dostojnosti tej nebeske
Griehe kriju naše teške,

S viere, ufanje nam pogaja,
Jakno svetlos sunca lice,
I tu kriepos nam poraja,
Jakno i cviet iz grànice,
Da mirisom u milosti
Zadajemo, čim smo gosti.

A najveće kad primamo
Isusovo slavno tielo,
Kom neredno pristupamo,
Kad ufanje nije cielo,
Kad nij' viere, kad nij' straha,
Izkušanja kad su plaha.

Aleksandra velikoga
Bi i ufanje preveliko,
Al svetacah kataloga
Bilo 'e stokrat još toliko,
On darová kraljevinu
Za se ufajuć svu zemlju inu.

Sveti ubozi veće ufaše,
Er zemaljska sva prohodna
Tlačec, aištar nehajaše,
Jadnoj duši er su sгодna,
Na nebesih kojoj gori
Ljepši i viečnji jesu dvori.

70. Darovaše svoje sreće,
Prem što 'e ništa na sem sviti,
Za ufatit vele veće
Što će i vavik produljiti,
Ni'e ne suvišno sledit stiene,
Meso izpustit, grabit siene.

Što 'e uzdržat blaga dosti,
Ne dielit ga a koji prose,
Što 'e okušat sve sladosti,
Kad kušanje smàrt nam nosi,
Bolje 'e sve dat, a ufati,
Da će nam se veća dati.

Sam Armenin Jakov sveti
Ljep je izgled od ufanja,
Kom kad kàrvnik niегда kleti
Siečè uda, pun poznanja
Kličè njemu: Nu tako se
Loze riežu, plod da nose!

Isti Epikur, ki je učio
Blagovati u svoj tmìni,
Miesto pak je učinio
Kàrstijanskoj pravoj istini,
Kojoj s' klanja'u i poganci,
I obiesni ljudi stanci.

On bo 'e reko: Trieb' je bižat
Svako i drago nasladjenje,
Kad se ima na nas dizat
Većih mukah poraženje,
A zagàrlit trieba 'e muke
Za naslade mnogostruke.

75. Nasleduje sad milošća

Ká iz cvieta od ufanja,
 Plod nam zori dobra voća,
 A božjega za poznanja,
 Kad ga čoviek poznat bude,
 Za ljubít ga sva zabude.

On je obćeno svih skrovište,
 Otašbina sve naravi,
 Nas putnikah pristalište,
 Početak i konac pravi,
 Velo dobro, s' koga svi smo,
 I bez koga vieku nismo.

Dušu živu dao 'e nami,
 Da ga dušom svi ljubimo,
 A da tielom i rukami
 Svo'e zakone obslužimo,
 Duh oživlju'e, pùt bez duha
 Nič ne plodi, ko stvar suha.

A što 'e duša od čovika,
 I njegova ljubav to je,
 Meju njima nij' razlika;
 Er je isto obodvoje,
 Mož' riet: Neću svej živ biti:
 Al živ nemož' neg ljubiti.

Kad je tako, što ne ljubi
 Živi čoviek dušu svoju?
 Neg' se u taštu ljubav gubi,
 Sto'eć u svojnom nepokoju,
 A ostavlja ljubít Boga,
 Ki 'e sam pokoj duha svoga.

80. Ljubav božja u se mota,
 Ljubljen da 'e varh svih Bog veli,
 I naravna svá dobrotá,
 I vas plamen da se upeli,
 Dobročinstva samom njemu,
 A cieć njega iskárnjemu. -

Cieća sebe da ljubi se,
 I zašto on je, ki se u sebi
 Navlastito, da slavi se
 S milosárdja, kó dà i tebi,
 Najskol' grišit kad si htio,
 Da te 'e milno potàrpio.

Zašto t' podà oproštenje,
 I obilne sve milosti,
 Život, zdravlja odkupljenje,
 Sve pomoći, zad'voljnosti,
 S kima i mnokrat da si pao,
 Opet te ustát pomagao.

Još da sliša i da štuje
 Nitko da mu ne prevriedi,
 A naš zakou se obslučuje
 Od njegove zapoviedi,
 Tko bi prijat na oprošće
 Brez kieh dieluh od milošće?

Ovi oganj, ko i oplieni,
 U činjenju svom se hvali,
 Reste u pići plam' vatreni,
 Bárzo gasne kad se omali,
 Dielo mu je užeženje,
 A nedielo zagašenje.

85. Gospod isti po Ivanu
 Liepo nas je učít htio,
 Da ki primu i sahranu
 Od naredbah svaki dio,
 Ti ga ljube po prilici
 S diel, sàrcem i s jazici.

I još duša bogoštovna
 Cielim sàrcem da uznosi,
 Dobrom stvorcu svoja skrovna,
 Nit' od njega milost prosi,
 Cieć ufanieh al' strašivih.
 Neg' svojih svàrhah dobrostivih.

Naravsko bo ljubav sàma
 Viečnje plate né dostoji,
 Vàrh naravskog ona plama
 Sebi radeć viek né goji,
 Ki pokoju svom' se diže
 T'leh ne brieći, i ne liže.

A ljubezan k iskàrnjemu
 Sve nastoji, da se nosi
 Dobrohtinstvo isto njemu
 Ko i nami da se prosi;
 Zanj, ko i za nas Bog Ilija,
 Priatelj ti 'e, al nazlija.

Narav samo er nas steže,
 Da se ljubi dobroćinac;
 Milos gornja al priveže,
 Da časti se i zloćinac;
 Pàrvo čine i pogani,
 Drugo dobri neg kàrstjani.

90. Nepriatelja da podložiš,
 Htj mu prostit; jer vàrh glaže
 Živi oganj njemu ložiš,
 I izpraznjivaš skup žerave,
 Da predobjen veće neće
 Krit podpletke, siati smeće.

Jesusove zapovidi
 Kàrstjen čoviek neka sluša,
 Njemu zlotvore on providi,
 Neka mu je čistia duša,
 Za dar božji neka ih ima;
 Er s njih dobra mnoga prima.

Što 'e prut halji, lušia rubu,
 Turpia gvozdu, stiena mlatu,
 Uzda konju, vietar dubu:
 Liečnik rani, oganj zlatu,
 To su pravcem sve progone,
 Dušmani se kad nanj sgone.

Dobro duše i spasenja
 Žudi bratu svaki svomu,
 I prútišta i poštenja
 Kaono rad bi sebi istomu,
 Ter zaljubi brata svoga
 K Bogu u Bogu i cieć Boga.

Što već traci nabrazgani
 Od koliša otisknu se,
 To već meu se pritiskani
 Hodeć k sriedi približu se:
 Tako i oni, ki ne otide
 Od svojega, k Bogu ide.

95. Viečnom bo je ljubav ista'
 I milošća ugodnija,
 Nego ljudskih svetilišta'
 Prinošenja najblagija,
 Posluh hoće, milos'pazi,
 Već neg' žrtvu sviem prikazi.

U prud svetim mučnikom
 Biše na sviet nepriatelji,
 Koji varh njih mukom prikom
 Svo'e su želje izpunili,
 Kad život im pogubiše,
 Živu a dušu izvisiše.

A Isukarst Žudji ni'e li,
 Svom' neharnoi' izdavniku,
 Vratio pozdrav, i veseli
 Podao obraz zlóm' čoviku
 Na celove? I pokriepi
 Svojim tielom, tko nanj hriepi.

Budi stárpljen, budi viran,
 Razdiel' svoja ubozima,
 Bud' ponizan, krotak, miran,
 Prines' gore vârsim svoima,
 A kad nimaš pak milošće,
 Sve je tašad, ništa jošće.

Ona dielu'e, ona târpi,
 A nikoga ne navidi,
 Hoće pravdu, a ne đarpi,
 Ne oholi se, i ne jidi,
 Vierna, ufana i ljubeća;
 Al' svih triuh ljub' je veća.

100. Ovo 'e kriepos od kriepostih,
 Od ostalih svieh kraljica,
 Plod i svârha od živostih,
 I mejašna njih granica,
 S ké se čoviek preobraća,
 I k uzroku svom' se vraća.

Ovo 'e kruna, kú dâržaje
 Sveti ubozi na varh glave,
 Kad u službi svoi imaše
 Konac veće božje slave,
 Sobom ljuti, drugom' smierni,
 Sebi sioni, Bogu vierni.

Krunu sliede plemenite
 Druge liepše sve krieposti,
 Naskol' četir poglavite,
 Za naš nauk ké su dosti,
 Ove dvorbu sobom vode,
 Svih ostalih ké iz njih hođe.

Pârva 'e pravda, od ké mnoga
 U milošći povieda se,
 Sad kó u njoj sva podloga
 Kraljevinah sastavlja se,
 I pod mača kó ona vlasti
 Kroti ljudske sve propasti.

Kako s nje se red uzdruži
 I od naravi i od puka,
 I vladanja kó produži,
 Nje oružana desna ruka,
 S kóm presieća i predaje
 Uprav svakom' svoje staje.

105. Kako mieri mierom virnom,
 Što zlu i dobru pristoji se,
 Tereziom neprokirnom
 Dieli platu, ko hrani se,
 I za krivca i za pravca,
 Za moguća i mlohavca,

Er kad nebi tielo tako,
 Pravda ne bi prava bila,
 Oblina je, svakojako
 Svoim razlogom vazda cila,
 Il' je u malu, il' veliku,
 Sobom nosi svoju sliku.

U mrak s očim² nevidnima,
 Ko i sudci Areopaga,
 Svaka pravda sudit se ima,
 Biedna, uzumnožna, mārška, al' draga,
 Da ne gleda neg samo ona,
 Ká razlozi su od zakona.

Što 'e, da pravda mreže suka,
 Za ufatat, tko zlo stvara,
 Kad su mreže od pauka
 I za muhu i komara,
 Grabni a kragulj kad razmakne
 Mrežna oka, s kih se odmakne.

Seleuk sudi sud pravedno,
 I zakoni da ne ginu,
 Sebi izvadi oko jedno,
 Priljubotnom' drugo a sinu,
 Kad ga hoti pustit živa
 Na glas puka milostiva.

110. Likurg, zvan kralj grada Sparta,
 Neviesta ako ne porodi,
 Hteć ova izbit sina umārta,
 Mneć dieveru da pogodi,
 Zakonitelj ne ht' pravi,
 S njega da mat' diete davi.

Nego grusteć jar pakleni
 Naruči joj: Tvoje sieme
 'Ti ne duši, var bo 'e meni
 Diete smaknut na svo'e vrieme,
 A odkriv čedo puku slovi:
 Živi istina, kralj vaš je ovi.

Kralji istinu viere sebi,
 Lav i oro glave zvirja
 Ko lisice i jarebi,
 Ne služe se licimirja,
 Nij' potriebno, tko oblasti
 Da se krije, al' da masti.

I kralj Filip jedinoga
 Karla sina hoti smaknut,
 Za tišinu kraljstva svoga,
 Ko ga mladac smi potaknut,
 Čineć da mu 'e umrit bolje
 Bez posliedka, neg' da zó je.

Na stožera dva podpori
 Svake 'e vlasti dobroduša:
 Usna, sputno ká govori,
 Uho, zgodno koje sluša,
 Jedno i drugo da nestine
 U potrebah od občine.

115. Prava pravda slavna 'e kriepos
 Dàržavnika i grajana',
 Ko danice jasne liepos,
 Jutro i večer zamirana,
 Ká pred suncem nebo otiče,
 S njim zahodi, i iztiče.

I Merkuria istoj zvezdi
 Aristotel još priklada,
 Ki po nebu s suncem jezdi,
 Nek razumie kralj, ki vlada,
 Da sva družba po sve liti,
 Pravda i mudrost ima biti.

Timi rastu i veliču
 I gradovi i poljine,
 Bez njih diele se i razmiču
 Svake i snažne veličinc,
 A razbojstvo cielo ostaje,
 Prav diel pliena kad se daje.

Namiestnica taj se reče
 Milosàrdja i milošće,
 Paček istih njim priteče
 Svoim razlogom neoskvàrnoće,
 Pravda 'e uprav mìlost duga,
 A milošća pravda 'e druga.

Tri zakone zapoviedi
 Njeje čine upravljaju,
 Častni žitak neuvriedi,
 I da se sva svakom, daju,
 Pak da se uvijek sam nesluša,
 Kad ni'e onoga, kim se buša.

120. Sudac da ima najposlije
 Ne osudit nijednoga,
 Ko njegovu slišao prije
 Nij' obranu od razloga,
 Kom može se ogovorit
 I krivinu svu oborit.

Svietnike ima svoje treće
 Sramežljstva i sporanja,
 Ova krati tratit veće,
 Neg je mira od saznanja,
 Ono sramom volje uzteže,
 Zla i tuja da ne preže.

A uzdane pomoćnice
 Nje su milost i ljutina,
 Milost moli pravde lice,
 Da smili se, kom' vrućina
 Čini grišit, a da umire,
 Druga sgrieši kó izvan mire.

A objedvi da ne stine
 Milosàrdje u siliji,
 I nemilo da ne izgine,
 Tko je viešt u koi meštiji,
 A plemenit da se kroti,
 Al ne umire u sramoti.

Tim kaže se, da pravedan
 Kralj vārhu svih ima biti,
 On je živi zakon jedan,
 Iz kog obće izhoditi
 Svi ostali u porede,
 Koji s njime svietom rede.

125. Bog kraljeve zemlji odredi
I vladanje podá njima,
Ciele pravde da su izgledi
Pucim sebi podložnima;
Nu ako od nje kad stranpute,
Šlje im rate teške i ljute.

I ako toj nije dosti,
Da se izvrši božja volja,
Vierne rote puk oprostí,
I diže ih iz priestolja,
Da ne uče mlaje opaké
Zle nauke svakojake.

Kad stvara s' zlo po gospodi,
I puk za njim zlo dieluje,
Ko kad bolest s glave izhodi,
Cielo tielo s njim boluje,
Kada glava smrad nam daje,
Tielo neda mirisanje.

Al nij' dosti zdrava glava
Da je, kad nij' zdravo tilo,
Kralj da mu 'e prava slava,
Neka čini bogomilo,
Da i puk s njime pravdom hodi,
Da grieh puka njem' ne škodi.

Proklet nauk : Što se haješ!
Julia mužu carstvo imaš,
Ti ostalim zakon daješ,
A od koga ti ga primaš?
Ti sve možeš, a ostali
Pod tvú oblast nisu l' stali?

130. Nu sviđi se i čin', tvoja
Put razloga da sviest ide,
Tebe liepos svih gospoja'
I sva dobra za'edno slide,
Ti si cesar svih i svudi,
Zašto nisi tvojoj čudi?

Nu svakako čini, i moć ćeš,
Kad je biće tvé slobodno,
Tebi 'e zakon sve, što hoćeš,
I časno ti 'e, što 'e ugodno,
Čini očito, kad činiti
Puk te vidi, što ima biti.

Otac nje August liepše al veli:
S pravde kralj se da priliči
Velom' Bogu, li Bog veli
Sve nemožel' po svoj riči?
Ali neće sve zaisto,
Nego naše dobro listo.

Kralj je zakon od zakona,
I početak pravde svače,
Slavni uzrok od zaklona,
Duh, i sunce od polače,
Ne ima hotit, što je gore,
Nego što 'e dobro, ki sve more.

Ako zakon inim dó je,
On ga 'e dáržan obslužiti,
Ako neće imat boje,
Vladu ima ostaviti,
Kad ne more dat' inima
Onu kriepost, kú sam nima.

135. Zašto ubozi dielili su
 Druzim plode pravde svoje,
 Prikazani pravedni su,
 I na sudu stat dostoje,
 Gdi potanko sude diela
 Dvanaes kolien' Izraela.

Prigodno je već dopriti
 Na briegove od trieznosti,
 S kim mučno je uzletiti
 Svetovnikom veoma dosti,
 Ki imaju varh ramena
 Sve težine od bremena.

Nieki ženu, nieki sine
 Trudno nosi na sobome,
 Nieki grajske starešine
 U vladanju ugodnome,
 Tko razkaša i blaguje,
 A tko kmetom potrebuje.

Kako bit će zagàrljeni
 Trieznom dievom sviatni ljudi,
 Ki su u poslieh zapleteni
 Noseć snoplja težieh trudi',
 U kih traju dni godišta
 Da ufate višja mista:

Ki borave tom požudom,
 Nije trieznost njim podana,
 Oni živu svetim trudom,
 Koji išću bezkončana,
 Krote želje u potriebi,
 Da su redom, što je triebi.

140. Da priprosti i voditi
 U netrieznost hoće danke,
 Kako moć je zamieniti
 Na obilnost sve obranke,
 Malu scienu ki podnose,
 Prem da tešku, ki ih nose.

Sveta trieznost nas postavlja
 Na zapovied svoga mesa,
 S malo brašna dosti zdravlja
 Daruje nam u tielesa,
 Koga malo mi primamo,
 Bez bolesti uživamo.

A netrieznost sobom nosi
 Teške zledi i nemoći,
 Hćercu Gutu, kú ne prosi
 Nitkor, i kú nećeš moći
 Vieku odat, još da bi ju
 Švim svojim prikrio za parćiju.

S té prikladni, vajmeh, jesmo
 Nerazbornom' zvierinčenju,
 Kad u pùti triezni niesmo
 I neuzdàržni u jedenju,
 Vojačimo s stabli opeta,
 Živim' najgorim' od svieta.

Ni'e dostojno, ki čnvaju
 Narod, kralji da se ognuše,
 Zvierskim dielom pomàrčaju
 Plemenštinu najskol' duše,
 Ki su družtva angjelskoga,
 Namiestnici Boga istoga.

145. Sva maknuća trieznost steže,
Unutárnja i izvanja,
Čim k razlogu nas uveže,
Miereć ćutih okušanja,
Vonj, sluh, pogled, rieči probod,
Misli, diela, sárca slobod.

Da nehoće, što 'e odviše,
Nego što je zadovoljno,
Često volju da ne tiše,
Koja sárne svojevóljno
Na obična svá željenja,
I razbludna pohotenja.

Da i sàrcem i jazikom
Samo prose u trieznosti,
Što se more primat dikom,
Duhu i žitku štono 'e dosti;
Što je vèle, da biži se,
Što je malo, da dàrži se.

Da miere se običaji,
I tielesna uda svaka,
Neka budu s pomičaji
Dielovanja ne opača,
Ko Apostól', sve upravno,
I na dužnu svàrhu spravno.

Na tu kriepos nas dovodi
Apostola triezna govor,
S kim je reko, da pogodi
Svim njegov čin i razgovor,
Tih kažuć se, i s Žudieli
Sobom svakom' svaka dieli.

150. Na tú kriepost i upavlja,
Sviet premudar gospodinji,
Koi na sviet sva upavlja,
U broj, mieri i težine,
Neka i mi sliedeć njega
Red shranimo čina svega.

U ime otea, kom' je mira,
Sina, kom' se broj pristoji,
Sveta duha, s koga izvira
Sva tegota s kom sviet stoji,
U ime Trojstva, s kim počije
Sviet, kad sebe predobije.

Odvodi nas s té krieposti
Zla netrieznost Izmaila,
Ko'ega zloba u sminosti
Prema svakom' vazda 'e bila,
A svih ruke suproc' njemu;
Er zlo stvarà iskàrnjemu.

Vazda u svem i svakime
Triezan način obslužuje,
Samo s Bogom velikime
Kad se ljubi, časti i štuje,
Trieba 'e način, da se stire
I ljubi se preko mire.

S briegóv' još na više stine
Snažno jurve preskočimo,
Gdi su škripi i planine
Od jakosti, kú tražimo,
U kci nitko se ne uputi,
Neg' kroz mučne oštre ljuti,

155. Meju tvárdim jadniem hridim
 Ova žive i stanuje,
 A strahljivim mladcem blidim
 Nit' se kaže, nit' vieruje,
 Zriplom' mužú snagu vārši,
 Nek s njom baca, lomi, kārši.

Kaono trieznost volje upravlja,
 Da ne žude preko reda:
 Tako jakost duh pripravlja,
 Da od straha ne uzpreda,
 Nit' boji se smārti iste,
 Kada i smārt razlog ište.

Nje su meje nemiestic:
 Tuge, bolest i progonstva,
 Nemoć, rane, suprotive,
 Smārt, nesreće svoga donstva,
 Kim ako tko odolije,
 U istinu prijaki je.

Svi se jesu očastili,
 Ki su take suprotivi
 Kriepkim sārцем susrietili,
 I smārt istu, buduće živi
 Zakon čineć od potrebe,
 Slavu višu samih sebe.

Veće jakost i junaštvo
 Nij', neg' dobit našu volju,
 I naravno svoje mlohavštvo
 U vlastitom željah boju,
 Kad pūt sārne na razložtvo,
 Da ga vārže u podložtvo.

160. Blaženi oni govore se,
 Koji tārpe zle napasti,
 Koji, moguće, uzdrže se,
 Nit' hotieše diclom pasti,
 Nasārtaňa ki podnose,
 I dobitnu krunu odnose.

Biahu niegda i meu pogani
 Slavni, ki za otašbinu
 Kār v proliše, sad kārstjani
 Na čast svete viere ginu,
 Kad za dobro svih občeno
 Život među prehrabreno.

Mudroljubci od starine
 Miesto daše im gor' na nebo,
 Mučenicah veće scine
 Svetu jakost, drugi ni'e bo,
 Ki po božjoj po odluci
 U raj pride po svoj mucu.

Prava je jakost dospivenja
 Zapoviedat svojem' duhu,
 Da ne hlepi naslajenja,
 Nit' pristaje na odluku
 Za čútjenjem, koje sbira
 Sve, što tiče i nazira.

Tko svojim duhom gospoduje,
 I s oglavom njega veže,
 Da bezredno ne skakuje
 K svakoj pazi, ká ga steže,
 Svo'e zeleni ká prostire,
 Da ga tiska i upire.

165. Ter ga uzdrží, da ne teče
 Po livadah od griehovah,
 Slavu veču ti dotečè,
 Neg svladatelj od gradovah ;
 Er ga učuvà, da ne traska
 Po svem glibu, po svih jaska'.

Pak nečinit, neg tàrpiti,
 Jakost ti 'e najbolje dielo,
 Duh tú ti je hrabreniti,
 Ne istom uda ali tielo ;
 A tko u duhu predobije,
 Ti vriednji i jači je.

A najviše od jakosti
 Dielo 'e, snížít sàrdžbah naši'
 Silni oganj pun sminosti,
 Koi mučno čoviek gasi,
 Kad se diže na plamene,
 Da požezže dárvo i stiene.

Nij' duh jaki, ni'e duh vèli,
 Koga svaka psost preginja,
 Ko te uvriedi čoviek sieli ;
 Prosti sebi, ko te ogrinja,
 Smionos čoecka mlohavoga,
 Prosti i njemu za cić Boga.

Tím u našem razsàrdjenju
 Moć zauzdat jazik pusti,
 Da u svojem govorenju
 Ne probada, i ne kusi,
 To je jakos hrabrenija,
 Svih ostalih izvàrsnija.

170. Svih najhudjih tàrkma živih
 Jedan čoviek, a ne more
 Svojih riečih nekrotivih,
 Premda narav u zatvore
 Tòke stavi jazik pusan,
 I od zubieh, i od usán'.

Ruke, noge, uši, oči,
 Dvoje narav ista dadè,
 A da manja zlá uzroči,
 Jedini nam jazik kladè,
 Sama Boga nek bi hvalio,
 A iskàrnje nebi halio.

Na obsiedu od Sivilje,
 Prijatelja tri viteška,
 Kad càrnacah množ udilje
 Na njih prispi, da ih posieška,
 Oprieše se, ne jedino,
 Neg vremeno i izmino.

Pàrvi, taj čas kad ih vidi,
 Vàrlovito na njih hriepi ;
 Drugi, malo čim razvidi,
 Prema njima snagu ukriepi ;
 Treći čeka, dok nasàrnu
 Nanj, tad i on se k njima svàrnu.

Uzbudi se meu vitezi
 Kavga toli plemenita,
 Tko od triuh bolje prezi
 Tmih ogarih protna-svita,
 Koli jačje tu se vlada,
 Kad ih Mavri sriše iz grada.

175. Sbor vitežki parbu sudi:

Da se tretji jačje nosi;
Er kad Mavri svi od svudi
Navališe, on podnosi
Za vremena, dok upazi
Svu prigodu, kom se opazi.

Prava 'e sudba učinjena;

Er on tretji umio je,
Sebe uztegnut i vremena
Duplo veća tãrpio je,
Boj i sumlju preveliku
Od drugovah prima príku.

Sram, ki 'e zakon od vojnukah,

Ne dopusti, da pobine,
A jadovnih množ kãrvnukah
Sunovrato da pogine,
I u tókoj pogibili
Bezufano da se sili.

I smionstvom da nestidnim

Prij' svo'e dobe na njih udré,
Kad se 'e mogo mačem vridnim,
Na počeke stojéc mudre,
Pod nos tãrgnut bez kih škoda',
Ko je veći sviet vojvoda.

S varkom jakost od jakosti

Ukriepite ljubav i obet,
Velom, Bogu od-milosti
A uzdãržat svoju sobet,
Da ne smuća se u nesrićah,
A ne uznosi se u svojih srićah.

180. A slabost ti je od slabosti,

Smiti mnoga, i velika
Prema Bogu sve dobrosti,
Koi tãrpi i griješnika,
Dokle kajan obrati se,
I na jakost povrati se.

Ne odnosi, neg donosi

Veću snagu bogoljubstvo,
Dušu oruža, i kad prosi
Božju pomoć, svako ljudstvo
I vojvoštvo predobije,
Nek zó plaska sumlje nije.

Pravu jakos ne imaše

Lehsandr, Cesar, Sansun, Davi,
Zasve da oni primaše,
Zvierje i lave u dubravi;
Er steć bludnoj u podlagi,
Skok smetoše svojoj snagi.

Kralj Gofredo glasoviti

Neporočne rad' čistosti,
Bio je junak jadoviti;
Mao; al velik svom jakosti,
I desnicom, kom što hudo
Nij' činio, moguć čudo.

Ne mogu se hrabreniti

Riet u jednom svoem plamenu,
Kih na zatoč zamieniti
Vidiš sãrnut, ko živinu,
I ki s rieči, al s' zlé žene
Gube čast, raj, sried krivine.

185. Moj plemiću! ako bi ti
Zatok poslao ki djavodan,
Ne hođ' na mač, neg mu odviti,
Da svud gredeš ti slobodan,
Gdi ako skoči nahripina,
Branit se imaš nohtim svima.

Nu kårstjanski vitez time,
Za'edno mudar i jakostan,
Ostati ćeš pri vriednime,
A od pedipsah mnozieh prostan,
Bog i kralji s kim progone
Ubojice tej smione.

A osmårtiti sebe istoga,
Najveća je nelagodnost,
Ki se ubi, nije moga'
Postårpiti kú nesgodnost,
Zatoj oni zabludiše,
Lukru i Bruta ki hvališe.

Podnit' muke i umrieti,
Ko činiše mučenici,
Prava 'e jakos, h koį doprieti
Neće od vieka svi bojnici,
Premda i oni smårt primaju
I za kralje umiraju.

Ako 'e dielo od vriednosti,
Mriet cieć kralja umårloga:
Koli veće od jakosti
Dielo 'e, umriet cieća Boga,
Cieć zakona i cieć viere
Kralja od neba, kom' ni'e miere.

PIEVANJE OSAMNAESTO.

Nadglasje.

*Pak mudrošti tu razbira,
Kriepku kriepost i umienje,
I kô se ova baš nazira
U kraljevsko uztärpljenje,
I svima je potriebita
Vladaocem segaj svita.*

*Kaluđerstva za tim slavi,
I obieti njihe troje,
Redovništva sveta pravi,
I duhovne tih nastoje,
Sried ubošta i priprosti,
Druge i njihe čestitosti.*

1. Pievačice, ustan' vierna!

Evo otvarat zora ide
Vrata koraljna i biserna
Žarkom' suncu, da izide,
I da upravi putohodna
Drumom vedra miesta rodna.

Svudi, u svem, i vazda je
Ona u har umärlima,
Jakno i sol potriebna je,
I potisniem i velima;
Nek sačinja'u svaki poso,
S njom izvārstan da bi došo.

S bärdovitieh jurve 'e stranah
Kroz pustošne putovati,
Preko plodnih od poljanah,
Za i gradom se prikazati,
Pak i uliezti u gradove,
Gdi nas slavna mudrost zove.

Učiteljka svih kriepostieh
Prudno siedi u razumu,
Meštrovica od priprostieh
Njih pobieže k boljem' drumu,
Svietlost odlúk ka im sviti,
Da nebudu zabluditi.

5. Nje su misli, upravljati
 Naša diela, i ostalih
 Dobrim redom upravljati,
 Sve što 'e velieh, sve što 'e malih,
 Što ubožkoj obitili
 Pristoi, ká li lašti u svili.

A nje svieti potrebuju
 U svakoga dielovanju;
 Nu bez nje svi napredkuju
 Vazda u sumnji, i u krizmanju,
 Ko i sliepu bez vojavca,
 Plavi i plútve bez vladavca.

Dielovanje da je i malo,
 Sva objavlja ona tu se,
 Ko se obavlja i zàrcalo,
 Razbiveno kad je u kuse,
 Kó i u kusu svakom dielo,
 Svako objavlja ko da 'e cielo.

Niegda kokan od ovacah
 Biv složio dosti vredno
 Svoj mao snopíc od dárvacah,
 Demokrit ga srieti, i vredno
 Na nauke ga htí udignut;
 Er na mudrost s toga prignut.

Tri ima dikle na izruku,
 Koje pri njoj svejer stoje:
 Svièt, razum i odluku,
 Pak i druge tri gospoje,
 Živu narav i kušanje,
 I sàrčeno nastojanje.

10. Pàrva triuh vriedno izvodi
 Svetovnosti sve načine,
 Druga liepše iznahodi
 Priednjih viekah nam promine,
 Zapovieda tretja dila,
 Svetom ká su se odlučila.

Pàrva a gospój pak pretiče
 U naučnom govorenju,
 Drugoj za njom red dotiče
 U vieštini, i u štivenju,
 Treta hárlo svóim hlepenjem,
 Várši posle dospivenjem.

Vrieme pak je meju njima,
 Nje znan cvietnik izabrani,
 Ki nastoji, da ne otima
 Svoja samo, neg da brani
 Dni, ké on gubi u mišljenju,
 Pak jih najde u svàršenju.

Ima mudrost dake stvarat,
 Što 'je vrieme procienilo;
 Al na dugo veoma parat,
 Što se 'e s čavom*) produljilo,
 Da namira ne odbigne,
 Kruna i svàrhe njoj se digne.

Pravu mudrost za vremena
 Prigodno je uhvatiti,
 I obrat' dobra, što obćena
 Može spasa uzrok biti:
 Hitaj sreću, čim vlasiva 'e,
 Ere smigne, kad plašiva 'e.

*) Čava, možebit m. čáma (?)

15. Naučene jest pameti,
Stvari znati mimošastne;
A mudrie je previdieti,
Ké imaju bit' došastne;
Razumno je dobro obranje,
Kad razmišljaš, što 'e sadanje.

Svak dielovat ima jošti,
Svo'em u svakom rukočinu,
Za sám žitak štono 'e dosti,
I što rad bi na preminu
Svojiem da je satvorio,
I kriepostim dovāršio.

Ruke slama'u, ruke kārše,
I od Boga nam su dane,
Dobre posle neka vārše,
Duh i tielo neka brane,
Neka i svaka njih činjenja
Vodu na svārhu od spasenja.

Meju Svetiem' i Aristotil,
Da neuzmože, reče: mudar
Bit, tko zó je, i pohotil
Griešnik od svih lúji ludar,
Ki ako će sva žuditi,
Trieba 'e dušu uvrièditi.

Bog svú mudrost ne ulije
Vazda u svačju ljudsku glavu,
Puna koja prikazi' je;
Na njegovu veću slávu
Sve svo'e misli u dobrosti
Toj dar klanja sej krieposti.

20. I prie svietlos od mudrosti,
Kú uprosi, Salamunu
Podà; ali s nesviestnosti
S' nje opadè, kad zamunù
Za ženami, s kih se bludi,
Je l' se hrani, al' osudi.

Vazda 'e bilieg od mudrosti,
Neprikladat sebe u scinu;
Neizmierne tej krieposti
Er tko može dubočinu
Nje doseći na sém sviti,
Koli od ljudih k njoj dopriti?

Sokrat njegda mudri kladè,
Meštar od mudrosti iste,
Jedno samo da on znade:
Da neznade, nego l' nište!
Kako dakle znat će svaka
Drugi čoviek, pripun mraka?

Svaka pamet, koja hoće
Ovdi mudra da nastane,
Obilate od ludoće
Najgolemie nosi grane;
Neda zemlja plode urihe
Bez betega i pregrihe.

Od mudrosti 'e prianućeje,
Kad se od Boga svet strah ima,
Pake dielo 'e nje najvrúčeje,
Stiditi se pred ljudima;
Ti strah, ti stid jesu uresi
I od zemlje i od nebesi'.

25. Ti su mudri, ki razbiru,
Što 'e zlo činit, dobro što li,
Ki do misli svoje miru
I stupaje od postoli,
U kó blato da nebi se
Omárljali grubo odviše.

Ti su, i ki razmišljaju,
Što će dobriem i zlim biti,
Da li u paklu, gori l' u raju,
Gdi se ima dogoditi,
Tiem u vieke dobro sretno,
A zlo oniem nedospietno.

Ti su i opazni armelini,
Ki čistoću da ne skvárne,
Kú u većoj dárže scini
Spreme zlatne i srebarne
Veleć: prij' ćemo i umriti,
Neg' ćemo se ogaditi.

Ti su časni stanogorci,
Ki dni traju u pustoše,
Jakno njегда Pitagorci,
Biežeć grajske sve razkoše,
Gdi naudne mlade, a síde
Vile obćinske svud se vide.

Ké u pepel Ciprianski
Kriju zlato od pramena,
Te potežu iznenanski
K sebi sárca i gvozdena,
Rujnim mašte obraz mili,
Neka većim ognjem sili.

30. Boga poznat da je svašto,
A ništarstvo tvo'e kazati;
To je obilnost i bogaštvo,
Od mudrosti uzdržati;
To je znanost dospievena
I toj mudros preblažena.

Sebe poznat tko naprávlja,
Mudrie radi, neg ki znaju
Vlast naravi, moć od travlja,
Kriepost zvezdah kú imaju,
Lúdos prava 'e, polag Boga,
Tašta mudros svieta ovoga.

Nepopuzni u govoru,
Malo reci, puno mući;
A u ljudskom kad si zboru,
Odkrivati ne odluči,
Sviem vierujuć, tvoje stvari;
Er ćeš ostat u prevári.

Tvá nek' tajna je skrovena,
Navlaš ženi nehtij riti,
Slaba, mučat ne naučena,
Ne mnij, da je zlo ih praviti,
Pripovieda, što god čuje,
Lahkom' vietru prilikuje.

Jaki pečat od mudrosti
Drugo nije neg' mućanje,
A biliega od ludosti
Prenetriezno glamazanje;
Jezik, ključ je ki zatvora
Skrovit kraljskih od komora'.

35. Petar, kralj od Aragone,
 Papa Martin, hoteć znati,
 Kud upravlja vojske sione,
 Hti mu liepo poručati:
 Má košulja, kad bih znao,
 Da ište moj sviět, bih ju razdrao.

Kad otajna mudar snuje,
 Nije njemu múk pozabiti,
 Po uprašanju niti mu je
 Rapice za rebce babiti,
 I gdi 'e teži koji posa',
 Ni'e mu izet càrv iz nosa.

Koji sieđe na visoko,
 Dostoji im se mudros veća,
 Vàrh podložnieh bdi im oko,
 Neka im je bolja sreća,
 Razmišljavci svih se zovu,
 Ki varuju zemlju ovu.

Sami za se nek uzdržu
 Od milostih blagoshranu,
 Nepuštajuć da se varžu
 Svoi podložni na poljanu,
 Ako drugi za grieh nemari,
 Sám kralj pravo neka vari.

Tako Merkur s Gracijima
 U istom templu klanj primaju,
 Neka svojim milostima
 Kralji, sviěta ki imaju,
 Nadaruju slayne muže,
 Da ih slave, a ne ruže.

40. Jer istina može bieti,
 Da se oni porajaju
 Svi s razumom i s pameti,
 I s' njima se da vladaju,
 Nek pokažu, taki da su
 Veće u dieh, neg' u glasu.

U ploči su izdiejani
 Na uspomen viekoviti
 Malí sloví, ké izbrani
 Aleksandru meštar hiti,
 Neka svietom preobraća,
 Kralj i razum jesu braća.

Bol' će redit stanja svoja,
 Kad brat bude cviet prohodom
 Aonskoga perivoja,
 I Aganipskom poit se vodom,
 Koju imaju bezkaniti
 Jejupaški ko psi piti.

Koli vèla čoviek stanja
 Tóke ne ište da mudrosti,
 Neka začme veća znanja,
 Veće i daju da jakosti,
 Nisu stablam teški cviti,
 Ni orlom peri bremeniti.

Ali kralju nij' zadosti
 Mudrost sáma, ako nima
 Štit hrabrene uztàrpnosti,
 Kim se opira podložnima,
 Nenaučiše ki, da valja
 Obljubiti i zlá kralja.

45. Koj kriepostjur bude hodit,
 Bit će uviek u nenavidi,
 Mučno 'e puku svem' ugodit,
 A naravno zloba slidi
 U slobodi i u prosti
 Kraljske mnoge čestitosti.

Milostive ako 'e čudi,
 Da svakoga izpunja želje,
 Kó zločesta, šalju ljudi
 S blagim' ženam' na kudelje,
 I one bo pogajaju,
 Ki od njih mole i pitaju.

Ako tko od njih pravdu upravlja,
 Nek svak' žive tom krieposti,
 Za usionstvo to se pravlja,
 Bez smiljenja i oprosti,
 I pravedna kàrv nanj viče,
 Ako pedips ne uzmiče.

Ako l' haznu štedit hajju,
 Od lakomác' stiču ime;
 Toli slugam dare daju,
 Razmetni su pri svakime;
 Toli otajni njim su sviti,
 Tleh se zaklè njih praviti.

Zato plemci nove Španje
 Na izbor svoga poglavice,
 Staviju njega meu ostane,
 Kušaju ga, ima l' lice
 Od jakosti u tårpljenju,
 A od mudrosti u svem bdenju.

50. Kad bi hotio od sna spati,
 Boli bi ga, govoreći:
 Jeda činiš, da vlada ti
 Pokoj nosi, al drimeći
 Da ćeš čuvat puk, ki vodiš?
 Nećeš tih spat, dokle hodiš.

Imaš znat, da zapoviedat
 Jedna 'e služba, i sužanstvo
 Bđiti, branit i providat,
 Nosi tvoje dostojanstvo,
 Podložnike ti imaš pazit,
 I isti žitak tvoj s njih mrazit.

U vladanju nitkor cieni,
 Nać života mirna i sladka,
 Kralji u pomnjah zamišljeni
 Tiha imaju hipa kratka,
 Za bezbrižnih znoju i trude,
 I za onih se, ki spú, bude.

Misli, brige, puci, stanje
 Sve te tukú, sve te grizú;
 A mir, počin, uživanje
 Na daleče tebe bižú,
 Selo ti je puno plača,
 A na glavi kruna drača.

Okolišu na visokom
 Nahodiš se ako sade,
 Otvorenim imaš okom
 Gledat grade i posade,
 Oganj stoji tute gori,
 Ako sviet ti za'edno gori.

55. Tako i ti, u svietlilu
 Ako vodiš život časni,
 Ognjenitu imaj silu,
 Živi, gori, a ne gasi,
 Narav ti je dielovati,
 A ne driemat, spat, ležati.

Za uzdržat sama sebe,
 Kriepost male stvari ištu;
 Ali vladat vani tebe,
 Prosi kriepost vele vištu,
 Narav rája sebe prije,
 Pak se vārši za drugije.

Ako jedan ne umije
 Sebe vladat, i što 'e u njem,
 To jest dušu; kako smije
 Puk, ki 'e pod njim kako munjem,
 Kad nepravni sebe živa,
 Tko će upravit množta kriva.

Puk je kaono i murtila,
 Kú ako takneš, miris meće;
 Ali ako nju ká sila
 Guli, trepje i zameće,
 Otrovane štipce rája,
 Ki navalú sa svih kraja.

Neka kralji i vojvode
 Pirlu u knjige od pravljanja
 Prednjih kraljah srećne sgođe,
 I nesrećna promienjenja,
 Jednih kriepos da zagarle,
 K zlobi družieh da ne hārle.

60. Traže dobro, zlo odmeću,
 I po smārti živiti će,
 Kralj nestiže liepšu sreću,
 Neg kad dobro umrieti će;
 Liepa smārt bo liepo zlati,
 Vās naš život premda kratí.

Nije sreća, nije sáma,
 Ká prevraća samovlasti,
 Zlí izgled kraljah kārši i slama
 Sve najjače svieta oblasti,
 Tom pomoći povaljije
 I cesarstva i kraljije.

Ako kralj pak neizbire
 Svo'e svietnike od vriednosti,
 Nego ki su male vire,
 Smine a vele oholosti;
 Tim vojači sliepim odveće,
 U jamu se i on meće.

Prie počimlje ko Sirene
 Sladkim glasom bugariti;
 Al na timun kad se uspene,
 Rádi druga obaliti,
 Ter nastoji pàrvi povod
 Svim obratit pak u sprovod.

Naravni otrov njegov kisli,
 Vas pokriven rieču milom,
 Jedno obieta, drugo misli,
 A svāršiva treće dilom,
 Svih riečima oblečuje
 Malo dava, puno štuje.

65. Ti dvoranski poslenici
Puk žučaju, ne ozdravljaju
Dobriem mliekom; neg liečnici
Kad se učine, gore truju,
U svom samom škodna daha,
I bez pitja, i bez straha.

Za livadu kosit bo'je,
Većim stablom slama'u vārhe,
U dan i u noć nepokoje,
Čiem ne pridu na sve svārhe;
Druga briga nij' im u svisti,
Nego svoje od koristi.

Po dvorovih kad se pruže,
'Tute snuju sto prevara',
Licumierstvom kletim kuže
I dvornike, i gospodara,
Viećnik gorji zloga kralja
Njega i stanje doli vālja.

Ko činěć se pomičivo
Stanovištvo gubeć svoje,
Bit će bārzo promienivo
Svakim skosom, klateć boje,
I ako u Ovnu uzrest ima,
U Mierilah pada s' njima.

Ké bi imale veće vode
Hođit u jaz blagoshranja,
Tih zavraća na dohode
Svo'e priednosti bez kārzmanja;
Kralji, kim sve svim zgajaju,
Susi bez vód' osiekaju.

70. Nek' vam Enrik treći pravi,
Drugi i Rikard; nu njihova
Ko razmetnost cieć ljubavi,
Svoih prijatnih zgodnikóva'
Bi uzrok desni tocih smuća'
Njih promiene i razuća.

Viek ne pada kip kameni,
Kad nogami temelj tlače,
Ko ne masti po stepeni
Ne uzhodi i harače,
Neće uživat tvoje duge,
Svak pada se dārži sluge.

Nu bo 'e sluga po naravi,
Koga mudros ne uznosi,
A ono je Gospar pravi,
Koga razum svoj ponosi,
Taj priklada umārłoga,
Živuećega miešte Boga.

Sviětovat se 'e dakle prije
S svojom dušom, s svojim Bogom,
Sviětника' viek boljih nije.
'Ti nevara'u himbom mnogom,
Niti lažu, nit' izdaju,
Istine u njih počivaju.

Ova 'e stinjem kruna zlata
Pokovana dragocienim,
Sviona čoha od škàrlata
Narešena hitrim cienim,
Prut kraljevske zapoviedi,
Veličanstvo sve kó sliedi.

75. Ova 'e kruna vârh svih kruna',
 Čast vladanja i poštenje,
 Hvala, ures i podpuna
 Kriepos, jakos, prosvietljenje,
 Uzvišenje, dika, slava,
 Ciela miłos, právda prava.

Već pokle su izmorene
 S duga puta noge moje,
 Tučuć miesta, bârda, stiene,
 Vidih rajske perivoje,
 Ki na zemlji još neginu,
 Tu uliezoh, da počinu.

Tu i Marko, prem žestoko,
 Pustinjakah temelj stavi,
 Pavo i Anton na široko
 Pak ga osnovà i zastavi,
 Benedeto, Domink, Frane,
 Prostriše ga na sve strane.

S družim' otcí, ki za njima
 Svete rede narediše,
 I obilne prude s njima
 Svud po svietu učiniše,
 Vadeć iz svojih manastirah
 Cviet sinovah, plod pastirah.

Tu još žive u pokoju
 I ugodno prima družtvo,
 Dosta u scieni i u broju
 Adamovo prauučtvo,
 Tu i ja, prauuk njegov ki sam,
 Stupih, sebe da utišam.

80. Tu Agatopol grad je vredni,
 Dobri ljudi gdi stanuju,
 Čisti, istini, triezni, mledni;
 Er čas i stvar neće tuju,
 Pravda i vârsnos svaka tù je,
 A izpunito Bog se štuje.

Tu u zaklonoj mirnoj strani
 Kalujerstvo izvan svita
 Mirisanu goji i hrani
 Živu kitu svoga obita,
 Ká da i stidi sredu zime,
 Svako dava cvietja sime.

A to je sieme od kriepostih
 I nauka kârstjanskoga,
 S koim restu u svetostih,
 Vonj zadajuć žitka svoga;
 Ki viečnjega do Solima
 Podiže se mirisima.

Ti, da sputno služít mogu,
 Pùti, časti, žud, imanja,
 Prikazaše svojem' Bogu,
 Učinivši tri vitanja,
 Sva tri vriedna od čistoće,
 Od posluha, od priprošće.

Navlaš redi, ki su ubogi,
 I prosinstvom svojim se diče,
 U kom jesu vriedni mnogi
 Otcí, ki nas riečji liče,
 Sagradjujú pripoviedom,
 Ozdravljajuć izpoviedom.

85. Neka pàrva slaga tilo,
 Oči druga bude krotit,
 Treća želje u putilo
 Stisne, i u zakon njih uplotit,
 Da ne lete na taštine,
 Ké su vieka veličine.

Er kô tri su zla korena,
 Ka otrovnim sokom more,
 Tri i lieka izvârstena
 Protu njima da se otvore,
 Svièt je Isusov, te je dosti,
 Ki 'e sam liečnik od vriednosti.

U ubožtvu reste i cvate
 Skrovná priazan i milina,
 Spornost mira ké se prate,
 Viera, ufanje božja ina,
 Glada i goli uztàrpenje,
 Post, molitva i bdienje.

Sviet prevàrljiv i himbeni
 Što svim može pak klanjati,
 Nij' se meni, nij' se tebi
 Unj nikakor pouzdati ;
 Er se od njega svej davalo
 Malo malim, i do malo.

Što 'e on ljudem po razlogu ?
 Neg' stvar, ká sad jes, sad nije,
 Kú ne uživat lasno mogu,
 I ka gine najposlije,
 I da udieli više sreće,
 S tih se 'e strašit vele veće.

90. Svim propastan er nedava,
 Što istim ljudem obetaje ;
 Kad se smije, tad skončava,
 Kada blazni, tad izdaje,
 Nosi u zlatom sudu lipu,
 Smàrt, skrivenu u nalipu.

A u čistoći rednim busom
 Cvatu, i capte tolikoje
 Dievstvo hierom, a stid rusom,
 Meju dračja ki se goje,
 A to od postih, i od bičih
 I od pedipsah puteničih.

Posluh zatim plodí i daje
 Poniženstvo i krotčinu,
 Svojevojstvo kad ustaje,
 Meće njega u tišinu,
 Da ne htiede, što mu vidi,
 Neg' što mu se zapovidi.

Vèla 'e kriepost umiljenstvo,
 I uhodište pàrvo reda ;
 Papa Bene materienstvo,
 Čim bi uresno, nepogledá ;
 Kralj Primislav, kmetske kuće,
 Nehtì kriti prednje obuće.

U posluhu sliede Abrama,
 Koj i sina jedinoga
 Htì posvetit vâru plama,
 Da posluša Boga svoga ;
 Posluh pravi, posluh cieli
 Neište razlog : je li, nije li.

95. Sliede i svake nu stvoreti,
 Koje njega uzvišuju,
 I bez ni'edne zanoveti,
 Rieč njegovu obslužuju,
 Tvårdovati ne ko ljudi,
 Svojevojni, sasma ljudi.

U hrabarstvu svoem nebeskom
 Sliedi Torkvata i vojvodu;
 U hrabrenstvu ki vitežkom
 Nehti prostit ni svom' rodu,
 Bez otčeva kad testira
 Protne vojske on potira.

Jerolima lava i slide
 Ki poslušan bi za haru,
 Da oslića, čim pojide,
 Čuva u gaj svom' gosparu,
 Biv se a jednom izgubio,
 On mu 'e dārva zanj gonio.

Nije svoga starišine
 Liepi posluh vārē na stranu,
 T'ko neč' gorji životine
 Imat obraz, i Natanu
 I Abirinu bit priluka,
 Kih poždri tleh s neposluha.

Ni Adam pao nij' cieć bluda,
 Cieć ubožtva, al cieć krađe;
 Nego čini žena huda
 S neposluha da i on pade,
 Sluhom djavla dobijemo
 Krieposti inim s njim' se biemo.

100. Starosta se odabire
 Meu dobrima navlaš duhom,
 Da svim dava svoje mire;
 Kao pri bi pod posluhom,
 Bi podložan i zna sada,
 Kô se sliša, kô se vlada.

U naredbah poniženi
 Krotkom riečju zapovide,
 Izgled fratrom učinjeni
 Hoće od svih da se vide,
 Kaono Isus uvieštiji,
 Veće sluge neg stariji.

Redovnikah umiljenih
 S toga vazda Bogu mio,
 Sluga i slúg' božanstvenih
 Stabar tu se 'e ukriepio,
 Ki se uzvisi tom krieposti,
 Noseć jaram od mladosti.

Osipa opet sliede u puti,
 Ki bi bistar cklo čistoće,
 I ki er se lasno muti
 Duhom cieć žen, biežã od zloće
 Svo'e gospoje, kã zaludu
 Cviet mu dievstva iskã u bludu.

Er se okloni i pobizē
 Od nje vrućih vuhvovanjah,
 Plašt ostavi, sebe dižē
 Od prigodnih nasartanjah;
 Tu pogibel predobije,
 Sam ki bieži, al se krije.

105. Isukârstu drag je tola
 Od čistoće cviet ne mreći,
 Da on čist mater i apoštola
 Rad čistoće priljubeci,
 Hti na križu prie přemina
 Njemu mater, njoj dat sina.

Čistoća ima u skrovitu
 I u kloštru najmilije
 Pribivanje, stanovitu
 Svoju liepos najmirnije,
 Tute hrani sakriveno
 Sveto blago neizrečeno.

Meu razkošjim časti venu,
 Blago šteti poniženstvo,
 Meu dobitci lako ginu
 Bogoljubstvo i trezienstvo,
 Tope istinu lažne riči,
 Svú dobrotu svetovnici.

Ki su u ubožtvu, i u redu,
 Ti i réde uzdržnosti,
 Lašje obsluže u obredu
 Starišinstva i priprosti,
 Oštri ruhom, sporni hlibom,
 Tiesni kloštrom i potribom.

I da otara varh božjega,
 Odkud nima'u zlata dati,
 Njiho ubožtvo mieste tega
 Njemu svejer prikazati,
 Gré dar sarca, ki 'e slobodan,
 Veće od zlata Bogu ugodan.

110. Zdravi u duši i u tilu,
 Uzdržanja svoga cíća,
 Krote pùti biesnu silu,
 Puni slave i dobića;
 Er kad se ova k' zlu obraća,
 Sveti joj uzteg zdravlje vraća.

Njih tiesnoća na daleko
 Dârži, i veća naslajenja,
 Ká postavi narav preko
 Putenoga sried éucenja,
 U zatvoru tko 'e kó visli,
 I o bludu triezan misli.

Tu u ubožtvu reste veća
 Božja milos izvârsnije,
 Nit' se sgaja tu nesreća
 Lakomoga Ananije,
 Jude al' Tata, ki zlo umriše;
 Er vlašćinu oba htiše.

S posobojci zlo pineštvo
 Tegot grieha sobom nosi,
 Hoće ubožko redovništvo
 Da se klâpa, da se prosi,
 I po kućah od kârstjana'
 Da se ište sebi hrana.

A da stvari svake ine
 Od Boga se popitaju,
 Koji neće svoje sine
 Zapustiti, kad ufaju,
 Ki svim živim hranu siplje,
 Čarna i vrana pita piplje.

115. Stvori zvieri cieć čovika,
 A čovika cieća sebe,
 Kako milost svá velika
 More zabit páka tebe,
 I kad zvierje svako hrani,
 Svoga tebe vārže vani?

Tu u zaklonu redovnici
 Biežeć grieha svieta opaka,
 Apostolski namiestnici
 Divno tlače dobra svaka,
 Sliede otce u pokore,
 Slave Boga na sve kore.

Ter u citri deset žicah,
 To jes deset zapoviedi',
 Prikazuju dar dušicah
 Rajskom kralju, da ih vidi,
 Kô svih su oni bogomili
 U ubožtvu obslužili.

Ko upravom tieh naredbah
 Mole dobra iskárnjima,
 I u spomenak svojih sviedbah
 Uzdāržanje kårstjanskima
 Svim vlasnikom, kô dostoje,
 Vlaš s' Pogani kad biu boje:

Mnoštvo popóv i fratarah,
 Zasve da 'e ih vele veće
 Dviesto tisícú', kao košarah,
 Razsap kraljstvim biti neće,
 Kô ni dosle, ni u naprida,
 Bog bo° sveinog tim provida.

120. Ti u tom bistrom ogledaju,
 Što je stvarat al biežati,
 A u Gospodnjoj molbi znaju,
 Što potrebno jest pitati,
 Što l' vierovat svaki ima,
 Simbuo s članim kaže njima.

Tu su fratri razmišljavci,
 Ki i poslени život traju,
 Početnici, napredkavci,
 I izvårstnici, ki nastaju,
 Dumenici, starešine,
 Puni izgleda i svetine:

Razmišljavci, veličinu
 Božjih dielah sve razbiru,
 I u neizmiernu tu pučinu
 Jedra mislih svojih razstiru,
 Povietarce čim nebesko
 Tisne u višja drevo im teško.

Bogoslovci, duhovnici,
 Ki naukom plodnim dišu,
 Mudri i liepi govornici
 S pripoviedih vriedni ki su,
 Kih ću taknut kriepostanje
 U nasljedno pripievanje.

Tu poslušni Cenobiti,
 Ki su u žitku obćinome,
 Nakorete, Serabiti,
 Ki stanuju pustinjome,
 A sad rede manastire
 Vani, i grajske meju mire.

125. Ki podaše svá ohola,
 Sliedbenici dospieveni
 Jezusovi i apostola',
 Svietu i pùti izgubljeni,
 Tek ki počmu, ne ustave,
 Da ih s' svârhe tekár slave.

Ti su, ki su prem obsieli
 Kraljevinu od nebesah,
 Ter su silom nju oteli
 I pogib'li svojih tielesah,
 Sve u boju nedospietnom,
 S svojom puti, s djavlóm, s svetom.

Sebi silu sve čineći
 I svojemu pohotjenju,
 Tko bo može viek doseći
 Više miesto u linjenju,
 Od dobiti grabe krunu,
 Ki sile se, ne ki hljunu.

Ti su, ti su, ké imasmo
 U posmiehu našem mnokrat,
 I bezumni, ké dâržasmo
 U sličnosti ruga stokrat,
 Evo jesa božji sini,
 Ždrieb se i svetih njim namini.

Sveti su; erbo sve dâržáše
 Svetu kriepost u pameti,
 A sred sárca zakopaše
 Svoje pravde osobeti,
 Ugajajué time Bogu,
 Ki im podaje platu mnogu.

130. To su oni pravednici,
 Kih u božjoj ruci jesu
 Čiste duše, s mučenicí
 O koih tlape, umárlí jesu,
 A oni živu, i u mirnosti
 Rajske uživa'u čestitosti.

Ti prez postélj', i prez stoli'
 U ništarstvu svašto imaju,
 I ko isti apostoli
 Odgovore proste daju
 Meštru, da im nestà ništa,
 Gdi jih poslà, gdi ih tíštà.

Nelepete dusi càrni
 U táj miesta, ká su sveta,
 Nij' tu trohe, nij' tu skvární,
 Ako li je što popleta,
 Poizpravi se, dielo hudo
 Izvede se, kad skri čudo.

Tu je stabar od života,
 Ki se pruža polag kraja,
 Nedosiežan cića plota,
 A od znanja sriedu raja,
 On živote viekoviti,
 Skratja ih ovi, kada siti.

Pàrvo stablo uzorito
 Vodi oka na visine;
 Drugo granjem priklonito
 Razstire se put doline;
 Neg je trieba znati veće,
 Nosi smàrtno potèpeće.

135. Zato mnozi veli tepli,
 Ki su hteli odveć znati,
 Lasno su se i potepli,
 Svaka hteći ziskovati;
 Poluvierce znamo ki su,
 Meju nama taki nisu.

Pàrvo stablo plod i listi
 Svim donose duge zdravi,
 Stablo križ je plod koristi,
 Isus čoviek, a i Bog pravi,
 A lišće je njega prudno
 Sve preslavno ime čudno.

Miest' hrabarstva angjelskoga
 Puné gdi se u istinu,
 Svejer janjca pravičnoga
 Svetla čine Gospodinu,
 Tu kljast i sliep ne prima se,
 Vuk poždrivi, gadno prase.

Tù se u obličju kruha i vina
 Božji Janjac prikazuje,
 Ne istom glava i sredina;
 Neg' se i kúda posvećuje
 Redovnikom od vriednosti,
 Ki umiru u milosti.

S toga raja prohodi se
 Lašnje ū raj od nebesah,
 Tute stupnja nahodi se
 Puna vidih i čudešah,
 Od ké Jakov rečè krasno,
 Neba je uliez, miesto strašno.

140. Strašno miesto, tiesna vrata,
 Proz koja se neprovire
 Pritil čoviek i pun zlata,
 I oholi, ki se šire;
 Laćan i gó lašnje ulazi,
 Ki žežiná*), ki se mrazi.

Tute rieke tekuć moće
 Na četvero drag perivoj,
 I plodenu kriepest toće
 Zaedno strani desnoj, lievoj,
 Nek korenje, travlje, cveće,
 Za naš počist lieplje meće.

Tu oblaci Pravednoga
 Vàrhu zemlje rose milo,
 Zemlja ista plodi svoga
 Spasitelja sebi u krilo,
 Tù Premudros kuću skupi
 Vàrh mramornich sedam stupi'.

Ki darovi Duha sveta
 Meju mirnim' govore se;
 Blago onim, kim do lieta
 I milosti tej donese,
 Povietařcem svojim blaženim
 Svetim ljudem utiešenim.

Siromaštvo zato 'e pèti
 I na zemlji i u raju,
 Gori vraća staré odmeti,
 A kad živo 'e na svom kraju,
 U počini naše 'e jidro
 Sried valovah tvàrdo sidro.

*) Žezinati, postiti od jejunare.

145. Jako sidro od ufanja,
 Pravde, ljubve i jakosti,
 A upravljač vierovanja,
 Povrač druge sve krieposti;
 Ove saj sviet mornaraju
 I s ubozim' svej vojuju.

Dunne, svete i koludre,
 Sried zatvora samostana,
 Da ih čoeški dah ne udre,
 Zaručniku božjem' hrane
 Dievstvo u molbi i čistoći,
 Bdeć u piesmah duge noći.

Ter kađ znadu, da janjicam
 Stat nij' zdravo vuča blizu,
 Ni uz zmaja golubicam,
 Od svietovnih svej se dižu,
 Penelope nebi manja
 Od Uliša s uzdržanja.

Kàrst ih obrà uprav sebi
 Nevaranom po svoem svitu,
 Da kako ima otca s nebi,
 A svú mater ovd' na svitu,
 Tako i kćeri na visini
 Bude imat svoima siní.

Tim podoba mnoga slava;
 Er na svietu božje vile
 Od himbenih mužkih glava'
 Cviet lieposti su uklonile,
 I s bludna oka da ne vene,
 Kriju s' mreže u gvozdene.

150. Izza kojih iste žene,
 S njima u riečnik kad besidu;
 Er su vèlkom pokriveno,
 Riedko ih nazru, nikad vidu,
 Svoim i ljudem posvećenim
 Zdrak svoj krate, kamo ne inim.

Svieću časti svo'e da sviti
 I na vietru da ne gasne,
 Ni'esu htile pronositi
 U fenere, neg' opazne
 Zatvoriv ju, neka gori
 Samom' Bogu, ki ih stvori.

I sebi Isus kađ ne sveti
 Dievoštavstvo tiela sama,
 Neg i duha i pameti,
 Žirim plotom i dračama,
 Vart i liere svoje gradu,
 Da s' sviem čiste njem' predadu.

Da se uzdrží snieg planina',
 Treba ga je sakrivati,
 I neka se ne razčina,
 Ima u mračnom miestu stati;
 Ere kopni i razcidi,
 Sunce al' vozduš kada vidí.

Tu izborita blagoshranja
 Zlata puna su i bisera,
 Ká za zaklad odabranja
 I viečnjega stoje miera,
 Kih će u Bogu dostignuti;
 Htiše er' sviet zanj odbiegnuti.

155. Mat' biserna netom čuje,
 Da ima perlu liepu u sebi,
 S njom se u dno zabučuje,
 Izgubila da ju nebi,
 Pohlepni ju da lovčari
 Njoj ne otmu na prevari.

Da veliča svo'e bisere,
 Ako se opet iz dna vrati,
 Svud sumljiva oči stere,
 Prije, nebu se neg' obrati,
 Samom njemu otvorena,
 A svim inim zatvorena.

Zlato, koje trohe nezna,
 Biser, ki je zgleđ čistoće,
 Postavljeni srećno s desna
 Bit će na dan od tiesnoće,
 Mirni i sudca vārlh statire
 Primit eienu svoje vīre.

Čiste dieve, ko knjeginje,
 Čista janjca pak okružje,
 Kim vlastite bugarkinje
 Dano 'e pievat, s kim ga družje,
 Inih pievat nemogući,
 Lier od dievstva neimajući.

Od ubožtva i posluha
 Pak kad uviet uzdržuju,
 I svetoga pune duha
 Zapoviedi obslužuju,
 Reda, opatíc' i starijih,
 Ni'e moć nać njih dostojnijih.

160. I da su u svem izvārsnije,
 S' posti, s biči svoje tilo
 Pedipsaju najposlije
 U skrovito prenemilo,
 Da na nebu najdu mita,
 Cieć odmetne pūti i svita.

Vesel'te se, mé deklice
 Tako, kad vam nepristano
 Uživat je rajsko lice
 Viereniško obećano,
 Dobro svako prebogato,
 Gdi se uživa obilato.

Vesel'te se, i izprosīte:
 Vaš nevieštac preugodni
 Da s' anđelim mene srite
 Na dan strašni moj izhodni,
 I paklena vitoglava
 Predobudu žerna lava.

Koji na smārt većma reži,
 I hudobne duhe kupi,
 Na svú pomoć s kima preži,
 Da kārstjenu dušu sdupi,
 Kā budući božja slika,
 Da pogine, nij' prilika.

Nu ako sgrieši, i ako pade,
 On ju može podignuti,
 Sebe istog za nju dađe;
 Kako će od nje ođbiegnuti,
 I u najvećoj nju tiesnoći
 Kralju ostavit viečne noći?

165. Digni dušu, digni, koje
Teško 'e breme grieha svoga ;
Ona er ruke tvé dielo je,
I božanstva slavna tvoga
Sdraka mila i ljubena,
Tebe od Boga uzvišena.

Zlih pogib'lih nada svime
Obstiraju mnoštva čuda
Najpokonje smártno vrime,
Jaoh griehnika tvoga huda !
Njim nemože odoliti,
Koga nećeš ti braniti.

Grieh je vèli, a mal odveće
Gorak plač mi 'o na očiju',
Da sviedoči boli i smeće
Kajno sárce, koje biju,
Zadovoljan nij' u sebi
Tókoj zlobi, kamo l' tebi!

Ali i jedna suza može
Steći milost tvú jedinu,
Kada, ti ju sladki Bože,
Primeš mnogu za krivinu,
I dobrota tvá nadmetne
Isusove muke sretne.

Daj, da rečem u toj doba :
Man oružja opružite!
Sviet, pút, moja i hudoba,
Dušu mi ubit s kim' radiste,
Ká porazom tvoga siena
Bi od smárta obranjena.

Ufam, ufam po krieposti,
Da s' svojega smilovanja,
Prít će tada, da im prosti,
I od djavalskih zasidanja'
Da oslobodi dušu moju
Zasve da zlu; ali svoju.

PIEVANJE DEVETNAESTO.

Nadglasje.

*Jesusove družbe sreće,
Stabar krunjen svakiem cvietom,
Duševanja tu se meće,
Paka pero samo lietom
Rede i fratre, u dāržavi
Ki cvatoše, skladno pravi.*

*A peneznu osobštinu
Kudi fratár' i biskupa',
I svim prudnu ubaštinu
Neprestano hvali i stupá,
Na izgled Isus kim ostavi,
Da vitežki red proslavi.*

1. Stablo družbe Jezusove
Istim cvietjem liepo kita'
Nosi zdravih, a otrove
Svieta i đjavla na tle hita,
I od bitja naše pùti
Krote otci, u svem sputi.

Sveta oćca Ignacija
Obslužuju zapoviedi,
Koji sviětom pismaćija'
Tóko častno njih uredi,
Da su bilieg od svetinje
Sriedu plaćne sej dolinje.

Od vitezah i dvornikah
Mieste maća i skārleta,
Voj se učini redovnikah,
Vieću i štap kad pohita,
I ostavi množstvo gusa',
Podav kralja za Isusa.

S česa i Isus njem' obiti,
Redovnicim i svojima,
Da će odvietnik viekoviti
Njihov biti sriedu Rima,
Gdi steć redbe im Pavo treći:
„Pàrst tu 'e božji“, hti izreći!

5. Cviet od ljudih i Gospode
 U presvietlom tome redu
 Kriepostimã svimi plode,
 Dãržeć svoje u opredu,
 Da nebi tko stranputio
 I izpadničtvom red smutio.

Mnoga blaga, kã imaju,
 Nedopušta'u, da njih hvate,
 Neg' jih samo uživaju,
 Da u korist se duša trate,
 I na veću slavu Boga
 Nij' ih panjkat cića toga.

Isusovi redovnici
 Blagomiris svietu daju,
 Apoštolski poslanici
 Svietom istim providaju;
 Er ga često poizprave
 I na put ga bolji stave.

Sedmolične njim milosti
 Duh je božji udielio,
 I zamiernoj tieh mudrosti
 Narode je podložio,
 Novu zemlju i Indije
 Njihov Žaver kã kãrsti' je.

Koga izgleda i Gonzagu,
 Kostku, Borgia, Bernardina,
 I apoštolskih ljudih snagu
 I pisačij bdienja scina,
 Nasto'e vãršit sve napridke;
 Nij' moć sbrojit nu kolike.

10. Puci Čineski i daleki
 Njin i nauku njih vieruju;
 Er običaj stari nieki
 Htieše, njima da varuju,
 I Konfucia naravnika
 Da ostane davna dika.

Koj običaj da nij' škodan
 Vieri, mnozi iskusiše,
 Dominižar kad ubodan
 Pram nauku tom' proti se,
 Da bi trieba, da sied sveti
 Sva utãži svom pameti.

Nu potriebno da i prije,
 Da kô i Klement sad jednesti
 Velu kãrbu razmirije
 Meu dvim redim Pavo pesti,
 Vãrh milosti kã imahu,
 Neprestano s' kã se priahu.

Po naredbah i da oni
 U zemaljska kraljstva i svita
 Usudit se nisu smióni,
 Gdi nij' posla duhovita,
 U tom ljudi, ki su umiti,
 Nemogu ih potvoriti.

U ime sladko od Jezusa,
 Koga u sãrce pečat i usta
 Svejer dãrže svaka duša,
 Njih poštuje, a ne pušta,
 Njem' s njih klicat sve kolieno
 Neba, zemlje i pakleno.

15. Tu je stabar od života,
Premudrosti kuća jaka,
Predrag biser, ki targota
Za kupiti prodà svaka,
Stienje u zlatu okovano,
Blago u njivi zakopano.

Dosta 'e, da su Jezusovci,
Svim treba je njih slediti;
Er su izvãrsni ljudski lovci,
Nemore se ne sakriti
Grad, na bãrdi ki 'e sagrađen,
Na sviećalu svietnjak kladen.

Za stieg Kãrstov tkogod rene,
Svoj nek vazme križ na pleće,
Otea, majku, braću, žene,
Sine i sete nek odmeće,
Istu dušu mãrzi i gubi;
Nać bo će nju po izgubi.

Zato kralji, vãrgši krune,
Toliki su red primili,
I razkoše knezi trune
Tom su utiehom zamienili;
Er meu blaga sried palače
Zakoni se božji tlače.

Po naših se zemljah čet'ra
Prem nahode reda sveta,
Augustina osvim, Petra,
Dome, Frane, Benedeta,
Dubrovčani Ježvitare,
I sbor njihov sviětno mare.

20. Sva četiri presvietli su,
Navlaš manjših pripoviedãč',
Ki napredke cienili su
Isusovih slavnih sledãč',
Ni'e moć izreć, svetinje su
Tizih bile kolike su.

Hotio sam istom sgrabit
Nieke, ki su ruke naše,
Premda ne sve mûk i zabit,
Kad ostale zakopaše;
Al' pisarci tad ne pravlja'uć,
Al kuga, i rat i glad stravlja'uć.

Li, i sad fratri i misnici
Meu kriepostnim' život traju,
Stoju u miru, stoju u dici,
A dreselja nepoznaju,
Čisti, ubozi i poslušni,
Svóm starosti ne oglušni.

Meu ostale redovnike
Vidju mudre, duhom moge,
Sladke i liepe govornike,
Pripoviedat fratre mnoge,
I iziskovat vriedne otce,
Naravnike, bogoslovce.

Vãrhu knjigah stojeć nieci,
Kad istine viere izvide,
Pak mogućom božjom rieći
Svi griešnici da se svide,
I na vrieme već se kaju,
Ognjenito ih udaraju.

25. Kô ovih diedi sve nastojno,
Navlaš u dan, ki 'e svečani,
I rieč božju dobrovo'jno
Sliša, kaže bit obrani,
Čuje svaki, ki je od Boga,
Nauk božji pun razloga.

Znance Cezu Redoviša,
I Šutara i Pärčića,
Difnika umna i uzviša,
Bistra mlaj'ga i Batića,
Markovića i Foretta,
I s Bonacom Zenobetta.

Mariniša, Ceciliana,
Halat, Petriš, s Perotićem,
Paladina i Dudana,
S koristnime Polovničem,
Ki za mojstir *) se ovi tuče,
Da pregradi ga i obuče.

Otce, pri njih ki su bili:
Modro, Pače, Karavanić,
Sirić, Kroče, Nembr, Rafaili,
Zarić, Naložić, Domijanić,
Zen, Bodulić, Garibode,
Torkvat, rimske plod gospode.

Vàrsni, naučni u krieposti,
Dielom, sviětom svi umitni,
Časni mišlju, riečju prosti,
I dobrotom cielovitni,
Štioci sveta izkušanja,
Meštri izgledni redovanja.

*) Monastir.

30. A starije tko znat žudi,
I stadnike i knjžiņnike,
Apostolske reda ljudi,
Poluvierstva progonike,
Dobrih knjigah složitelje,
Zleca i Turák' bratitelje.

Nek se nazre i proslavi
Plemenita tócih bdenja,
Koje Babić s nova objavi
U sva vàrsna zaglavjenja,
Na sdrake njih razdielivši,
Tim meni usta zatvorivši.

Apoštolske otce sdriele,
Sveta reda franciškara,
Male braće, ljudi vele,
I biskupe izgovara
Pritiskopis bolonješki
Na dašćici vas vitežki.

Móga štioca tu poslat ću,
Neka pomlji i zamiri
U njoj tóku slavnu bratću,
Ki se daše svetoj viri,
Da 'u uzmmože na nje diku,
Kàrv prolivši svukoliku.

A sad mi je u plač íci,
Da nemogu imat tiše,
Cíć dvih Bonah dobroj sríci,
Ki se skoro izgubiše,
I s Počàrnje jubilata
Spliećanina ustozlata.

35. Ere mali več ostaše

U dāržavi toga reda,
Ki se dosle opiraše
Istrianom, i ako ureda
Mlaji s nauka ne prispiju,
Uz Narciza vlast podbiju.

Stari otci pomārli su,

Prednji Andraš i Mareli,
Bdi Divnici več niso,
Ni več zorit Marineli,
Šaldaferi več ne vruču
Kažué kriepost svú izuču.

Mudri Tikva izvietri' je,

A neživu Nikulande,
Haračića sada nije,
Marnavčića prisne lande,
Nij' Ferčića Veljaškoga,
Bogoslovca visokoga.

Vidju vriednih još Spliećana',

Dva od Velje, dva od Šibe,
I uzrečnoga Šibenčana,
Pašca i Krešca na potrebe,
Bonu iz Zadra, Bonu iz Brača,
I nastojna tri studjača.

Vi Petriši, ki ste u scieni,

Fermapače moj Andriašu,
Dajte, da se red siemeni
I razstire po mejašu,
Svietli i ljudi od vriednosti
Franciškari cvatu jošti.

40. Er premda vi cvietne časti

Jeste krieposti izabrane,
Nemore svud vas dopasti
Dah duhovni mirisani;
Nu vi sami dosta niste,
Mnoga žetva pomoć ište.

Svi zārcalo i kriepljenje

Jeste zemlje i dāržave,
Svega puka sagrajenje,
Puni mnoge hvale i slave,
I mudrost je uprav vaša
Život duše i čas naša.

Al svih živih gor' rečeni',

Prij' sto godin' neće biti,
A nakon njih ki pismeni
Ljudi će se promieniti?
Zov'te i uč'te mlaštvo lino,
U red dospie, što 'e jedino.

Meu otcima sve se bude

Bogoslovni prigovori,
Ter da svaki predobude,
To liepšima odgovori,
Meštra svoga nauke prota,
Al' Tomaša, ali Skota.

Vārhu kih se prisieguju,

Kađ u redu svom uču se,
I s njimi se oružuju,
Kađ na sieđu s kim priju se;
Njibi al' rati svi su sveti,
Ne zlohoće, neg pameti.

45. Ter s upravom od mudrosti
Istu svetlost od istine,
I načinom svo'e znanosti
Naravske uzrok veličine,
S kih pak vruće sárce želja
Dobro iznaći stvoritelja.

I ko pričanje istočala',
Kad jih narav redi i vodi,
Čine na sviet sva pristala :
To i razuma boj njim plodi,
Kad je vodjen od krieposti,
Sudbe upravne od mudrosti.

Iziskanja ni'e im uložiti:
Kojom nogom varh Taliže
Stupi Enea? al' razložiti:
Je li Albana, al' Kandije
Slaje vino? svile ove,
Mekje vune, neg' segove!

Nego im je zaglaviti:
Zašto stvorl Bog čovika,
Dobar i zó gdi ima iti,
Svaka kriepos kô 'e velika
U istom Bogu, i sva usudit'
Ká nemogu dušam prudit.

Od njihovih predstavaka'
Radu izvest za to svárhe,
Ne čerljivih pod čaváka'
Neg razbornih ljudih varhe,
Ki razbiru duhovanja,
Gdi 'e najviši stepanj znanja.

50. Svaki žudi nadgovorit
Zatočnika spametnoga,
I njega bi rad oborit
Britkim mačem od razloga ;
Al kad cieni, da 'e pó veće,
Razlukom se nanj nadmeće.

Jezusovci, da ih razmire,
Novi nauk sriedoznanja
Meću, i vieću da'ue potire
Svietlim meštrom mudrovanja,
Svi se upeću, gomba'u, sjaju
Sviětom, kim se opiraju.

Zato ljubav tih hrabrená
Meju karbah viek ne gasne,
Želja 'e dobit od plamena ;
Al zasiede sve su časne,
Sve se árvati rade skupa,
Laž i djavó da se lúpa.

Razliko'e s Epifanom
I Krisostom pisma tica,
A Jerolim s Augustianom
I kara se i zatica,
I angjelske dvi delije
Gàrške branci i Persije.

Svi ti sveti sa svim time
U milosti božjoj bihu,
I suprotni meju njime
Zajmeno se priljubihu,
Tako i redi sad koji su,
Kad se opiru, tad se tišu.

55. Gore nij' stat, neg izprazno,
I svakim se htít povodít,
A nij' bolje, neg opazno
Šti'úé i učéé danke vodít,
Djavo izprazne lako svárta,
A trudljivim ne nasárta.

Navlaš onim, koji stoje
Svojim duhom u nauku,
I pametno ki nastoje
Naé istinu u pobuku,
I govora ki sried ravna
Dobra iskuse njim objavna.

Ki posluhom svojim se diču,
Red i zakon obslužuju,
Putenosti ne potiču,
Da ih zlím dahom ne otruju,
I ubožtvom ki cbetu,
Samo traže viečnu sretu.

Nij' zaludno u tišini
Stat, kô stoji mártvo more,
Kó se smàrdno svejer čini,
Er se kretat samo nemore,
Nagle vietre a odmeće,
Ki s inima morim kreće.

Šteti al fratre i koludre
Zla vlašćina i posobstvo,
I naravce iste mudre
Vara pienenz, hudo robstvo,
Naravske su tmé mudrosti,
Dani skupi i praznosti.

60. Kvari onih, ki se oblače
Kožicama od jaganca,
A unutra, ko zlí pače
Vuci jesu, silna oganca,
Izvan susi, bliedi, mrazni,
Pak iz nutra vrući i krasni.

Poste dvakrat u subotu,
Bdé, plaču se, pokore se,
Da učine veću botu,
Kad svetinjom oprave se,
Licumirci hudi ti su,
Mučenici vražji ki su.

Metu kuge tri jadove
Sviet okolo: oholija
Mori fratre, a popove
Kuži vàrta lakomija,
Blud pak ljude sve pobiva,
Da malo ih se i shraniva.

Svim kolienom Izraela
Tuste zemlje diel se dadè,
A popovom zemlje diela
Nij' se dalo; nek svak' znade,
Da ako tu njim diel dopane,
Neće zemlje' obećane.

Ali kara, da popovi
S toga uhilni hlepe veće
Na dobiti, na darovi,
Ki su kuća njih nesreće;
Er pienenztvo 'e smàrt nemila
Najpriji'e duše pak i tila,

65. U Petrovoj plavi ako je
 Križ udignút, da ju resi,
 Na kàrmi joj mnokrat stoje
 Kipoklanjci slave i česi,
 Ki da plavca k njim obraća,
 Nič nehaju da izvraća.

Opiruć se premda krate
 Toj Petrovi namiesnici,
 Hoće plavcu da obrate
 Na oblas nieki najmenici,
 S njom motajuć, čim pristane,
 Zlím' dobitci pod njih stane.

Prav dobitak tim nij' dosta,
 I u obilnoj da su žeti,
 Gdi ih domačin najá jošta,
 Stekli mnogé rukoveti
 Od pšenice i od žita,
 Osim plate, osim mita.

Er nastojeć ti grabjači
 I u kup gumna nokte umišat,
 Zlí lupeži, ne težaci
 Nazvaše se, ké upisat
 Na libarih otac neda,
 Živućega svoga čeda.

Tko se meće na pieneztvo,
 Tira od duše svú svetinu,
 Juda dav' se na lupežtvo,
 Apostolstvo s' sebe ukinù,
 Toj se sgodi učeniku,
 Neće a drugom' duhovniku?

70. Nij' se blagom razkašati
 Isusovim redovnikom,
 Dom i odar imat zlati,
 I živiti mnogom dikom,
 Jestu u srebru, gojit ptice,
 I pse lovne, i konjušnice.

I popovi i biskupi!
 Svaki jurve spomeni se,
 Da ak' jednom s' zlimi skupi
 Isusova kàrv proli se,
 Nij' im jošter i nešvenu
 Dielit suknju narešenu.

Ter pastiri ako svi ste,
 Množ ovácah gdi vam vàrvi,
 Muz'te mlieko, vunu striz'te
 Ne do kože, ne do kàrvi,
 A čuvajte, na kusove
 Da ih ne razdru vuci i love.

Kad pastire hrani mlíko,
 I kad vuna njega odije,
 Kada stada još veliko
 Blago daju, pomna gdi je
 Pastirskoga oka glasa,
 Kape stake kom' razkaša.

Pusto mlieko psi ak' loču,
 S njega ovcam ljubav nose,
 I za vuci laju i sžoču,
 Da im ovce ne odnose,
 Bléče ovce, a ovčar najat,
 Da i vuk vuče, neće lajat.

75. Za biskupa nij' se klasti,
Ako nisi zvan od Boga,
Neimaj misli ni od časti,
Ni od dobitka niednoga,
Ako u turban neć zaminit
Mitru, i s carkve dućan činit.

Ne more se nikakore
Dvim gosparom ugoditi,
A popovstvo kako more
Trim izvãrsno pak služiti:
Bogu, blagu i svoj kući,
U pastirstvu vladajući? —

Svak' u ubožtvu mēštra slidi,
Ki ubožtva dà izgledē,
Rodì se, i umri gó u stidi,
Zvã ribarstvo, da s njim grede,
Ne imã glave gdi naklonit,
Kuće harač čim poklonit.

Bogat biskup u triezniosti
Ima stati, a ne želit,
Neg' za žitak što mu 'e dosti;
A što 'e veće, biednim dielit,
Uboška je carkve sprima,
Tko tim daju, blago njima.

Ako se Isus ne povrati
I iz carkve zle tãrgo'ce
Ne iztira, i podvrati
Opet stole i tobóce,
Ni'e poufat, da carkveni
Svi ostave tãrg pakleni.

80. I kraljevske i biskupske
Sve komore prahom meću,
Ni'edne vãrsti nisu ljudske,
Ké životom ovim kreću,
U kih kigod da nenajdeš
Ali beteg, ali majdeš.

Oblog, koji njiva kali,
Bez svakoga rája tega,
Da ni'e treba motik' mali'
Za izvãrē travu, kojom riega,
Kô će žito, puno sniti,
Bez rešeta čisto biti?

U pšeničnoj rukoveti
I umiešan većkrat stoji
Hudi ovas, i ljulj kleti,
S njom ki uzraste i uzgoji,
Njih je vãrē van, a pšenicu
Hraniti je u žitnicu.

Pod kim nebom ne zaće se
Udna sdraka ké komete?
Zato ostavit zviezde će se
Sunca, što kraj njeg' sviete?
Zato polje brazdom dugom
I neće se orat plugom?

(Iaj pun tãrnja i drãč' zali'
U perivoj obraća se,
Kad ga oganj prij' opali,
Pak maslinom prevraća se:
Pomnja iz duše tako divje
Neplodeno vadi drivje.

85. Posvećene i na skàrlate
 Pada gríška, ter ih kosi,
 Na kaleže iste zlate
 Suhi siever prahe nosi,
 Kako čovíek, ki je od praha,
 Neće prahom mećat paka?

Ako càrkva jes korablja,
 Bì potrieba, da u se primi
 Kratkim živom koje sgrablja,
 I nečisto meu čistimi,
 Ako se udo kó okalilo,
 Ni'e kaljavo cielo tilo.

Božje slave kobnik viti
 Ni'e sam čovíek, ki govori;
 Ali oró strieloviti
 Potezaše nehom gori,
 Nego s njimi i vol, i lav,
 Ovi sàrdit, oni linav.

Činit' gredu al' od sb'ice
 Nepristoji cié zlá koga,
 I planinu od stienice
 Za svih korist cié jednoga,
 Da pastiri odveć deru,
 I kô vući ovce žderu.

Sluš'mo dakle duhovnike
 I glas božji od njih čujmo,
 Ako i u svem njih prilike
 Nisu ugodne, sve ih štujmo,
 Nij' dostojno njih psovati,
 Na Isusovce tej pljuvati.

90. Ako kadgod tko zabludi,
 Nije s toga càrkva gruba,
 Mudre ljube muž zaludi,
 A ostaje mudra ljuba;
 Izza oblakah sunce i zvizde
 Liepše kažu svoje gizde.

Sunce 'e papa, a zviezde su
 Okol' njega kardinali,
 Ovi s neba càrkve niesu
 Popuznuli, kô ti mali,
 Neg' s Olimpa svoga sdrake
 Steru i tira'u zlé oblake.

Pačem sunce 'e, a okolo
 Zrake jesu ploda pune,
 Kardinali ki okolo
 Njega kruže, njega krune;
 I Oceanu 'e mnogo dike,
 Ne osušiv, slit' se u rike.

Od duhovnih tkô bi obćeno
 Htio zemlju oplaviti,
 Neka čeka to dospjeno
 Gor' na nebu opraviti,
 Što 'e na zemlji, zemljom čàrni,
 Samo u raju neima skvàrni.

Koli od càrkve odagnati
 Htio bi dobra sva vremena,
 Nebi mogla živa ostati,
 Kô ni stabla olušćena,
 Kojim žile prem da ostaju,
 Treba 'e s' suha da padaju.

95. Rim i carkva da 'e sadaro
Veličanstvu u toliku,
Ni'e se čudit, kad na dare
I malu ćeš vidit riku,
Gdi veliča; dojde a strašan
Velohipea sin malašan.

Carkva i papa al' od kada
Ima'u stanja i obiluju,
Kralji; snažnie er se vlada,
Svi ih slišaju, svetu 'u štiju;
Vàrh briegovah mnoge al' vode,
Nilu prude, Tebru škode.

Ako li tko bude spàrdat
Svo'e, da papi tim bogate,
Nije svakom' tud žmeć màrdat
Nehteć gledat izagnate
I sinovce van' iz Rima,
Gdi nisu izgled dobar svima.

Ako li i tu ima blaga,
Svak se uprav' na krieposti,
Nit daj, da se blago slaga,
Nebud' rob mu, neg u prosti
Sve slobodan njega dârži,
Da on tebe ne okârži.

Čin', da 'e blago sluga tebi,
A ti gospar blagu istemu,
Da ti on služi u potrebi,
A ne da ti služiš njemu,
Duševno ga htij' kupiti,
Duševnije razdijeliti.

100. Blagoshranja bogatiega
Ni'e al naći na sém svitu,
Od ubožtva neg' istega,
Čoek osobit ki je u svitu,
I sva svoja podat teče,
Spasno ubožtvo da doteče.

Diogen rečè svojim Cinici,
Solun, Pikur, Demokrito,
Sokrat, Krate s naslidnici;
Da 'e ubožtvo prečestito,
I vrag isti zapoviedì:
Blažen da jest Aglao biedni.

Krate, nekàrst ki je bio,
Za nastojat na krieposti,
Hàrpu 'e zlata utopio,
Za neka se njega oprosti;
Ere i on znadiaše,
Da dobrosti s njega gase.

Paminondi najvriedniemu
Thebanskomu vojevodi,
Síromaštvo ko bi njemu,
Jeda pači, ali škodi?
Ki stà u kući bez promine,
Čim se operu njem haljine.

Jeda i ubog predobio
Nije tóke protivnike?
Rimski hrabri Meninjo
Pun najveće slave i dike,
Prem za màrtva ukopati
Bilo 'e trieba nanj pitati.

105. I Rim isti najslavnije
 Ni p' se vladó, kad vodjaše
 Svetlih ljudih svo'e delije
 I svetnike usred paše?
 I kad s vieća i s dobiti
 Sláše ih ralom tég činiti?

S koplja iduć na ostane,
 S zlatna stolca na trupire,
 Al s kolnika na poljane,
 S svetlih pomah na hrasnice,
 Blažen život tad trajahu,
 Veće neg' kad gospodjahu.

Milosàrdnim Bog obita
 Milosàrdje, a ubozima
 Kraljstvo svoje, gdi ih pita
 Nebeskimi jesbinima,
 Pàrvim dobra kao prodaje,
 A družima tunje daje.

Al' ljubavi božja slavna!
 Ká, da male tvo'e pomiliš,
 Višja objavit njim bi spravna,
 I za ubožtvo da im udiliš,
 I za malo, i za ništa,
 Najsvietlia rajska mista.

I Isus sladki, ki ne vara,
 U ubožtini da 'e blaženstvo
 Nama kazà, kada s sgara
 Pridè, i prijà poniženstvo,
 I kad u svem svo'em življenju
 Rieć potvàrdi u činjenju.

110. I blaženstvo da dvo'e prima
 Na potisnost kó se stavi,
 Kuću i blago koje ima,
 Kad povoljno zanj ostavi;
 Er tu stiće stoti veće,
 A na nebo viećnje sreće.

Tu nebeski Otac njima,
 Od nevolje da neginu,
 Znaduć što je trieba svima,
 Dava ruho i jestbinu,
 I kad idju s pravdom k kraju,
 Sva ta im se nadodaju.

Ovih molbe su uslišane:
 Gladni će se nasititi,
 Bog će zaodit upraskane,
 I svojih dobár' napuniti,
 I stavit će ih, dignuv s gljeba,
 S gospodstvima posried neba.

Svud sahranjen, i čitovat,
 I slobodan ubog stoji,
 Ki kad neima što darovat,
 Nestraši se, niti boji;
 Sva iz Solima Nabuk vriedni
 Odni, a ostavi, ki su biedni.

Bog pukovim Izraela
 Provri vode, dàždi manu,
 Poì Sansuna ožedniela,
 Lačnu Eli po gavranu
 Poslà kruhe, s krusi i mali
 Siti množtva u pečali.

115. Zato Isus: Ptice vite,
 Ké ne žanju, niti siju,
 Ter se ufati naučíte;
 Er se i one odbraniju,
 Male viere! — hti izustit,
 Kako će vas Bog zapustit?

Kako neće davat hranu
 Slugam svojim umiljenim,
 Ki u redu ne prostranu
 Živu ufanjem tim zelenim,
 I ki u svih svojih želja'
 Razmišljaju hranitelja.

Koga sliede, i kim reče,
 Da im dade svoje izgledé,
 Kô on čini i preteče,
 Da ih svećenik za njim grede,
 Na ovom vieku i vremenu
 Noseć svoj križ na ramenu.

Er i on bivši sin božanski
 Do smàrti se 'e ponizio,
 I nazvó se čoviečanski,
 Da ni striehe nij' imio,
 Ni odara baška svoga,
 Počivati gdi bi moga'.

I Gospodin svega stvora
 Hti od sluge kàrštjen biti,
 A od ribara smradna mora
 Učenike namiestiti,
 Da oni njemu budu družba,
 A on ne gospar, neg' im služba.

120. Blatnim noge hoti prati,
 Siest na pulcu tovarice,
 Smàrt najgàrdju odabrati,
 Podniet ruge, zamlatnice,
 Bit opsovan i izbiven,
 Na križ propét i probiven.

A u càrkvi kad se izgubi,
 Pričajuć se s učitelji,
 Nauk dadè, da se ljubi
 Bog, za Bogom roditelji,
 I njim posluh da se dava,
 Kim podložan i on stava.

Taštu slavu nenavidi,
 Čineć dobra iskàrnjemu,
 A da se o tom ne besidi,
 Rečè jednom' i drugomu:
 Grusteć da se družim pravlja,
 Kad čudesí i ozdravlja.

Kruh ječmeni blagovó je,
 Za napit se, vodu pità,
 U pustoši žežino je,
 I istim brašnom druge pita,
 Prima smoke ríb malije',
 Na sám vazam meso jije.

Zahvalíte prij' i posli
 Blagovanja Svemogemu,
 Ki dó 'e družtvom, da su prošli
 Dni u zdravlju najboljemu;
 Zdrav bo i život i jestbina
 Dari jesu Gospodina.

125. Dó je i naćin od moljenja
I svu kriepost, kú ući' je,
Da nebude ostujenja,
Vrućmi dilma potvårdi' je,
Po svojemu da izgledu
Vierni uprav k njemu gredu.

Koga sliedeć vi nauke,
Sviet propastan ostaviste,
I kriepostim na odluke
Duh hrabreni pripraviste,
Jedà biste dostojnosti
Koje stigli sried priprosti.

Odreći se samih sebe,
I družim se podložiti,
Nehťiet' blaga, neg potrebe,
I ženstva se oprostiti,
Molit Boga za zlotvore,
Tàrpit zla, sviet ká dat' more.

Toj su svetih prem krieposti,
To je s ćasom pit Jezuša,
Toj njegove izvàrsnosti
Izpàrvice on okuša;
Mol'te u rednom tom obetu,
Da se smàrtno ne pometu.

Ter, ko 'e dobro za'edno stati,
I s dobrima sve obćiti,
Oda zla se uklanjati,
Snižno i ćesto pomoliti,
Stojte i mol'te neprestajuć,
Slavu Bogu u svem dajuć.

130. Nek pribiva'ue u tom raju,
I u našem tom blaženstvu,
Stojeć svejer u pokaju,
Dospiete vi u hrabrenstvu,
I primite izabranu
Krunu vama obećanu.

Koji Gospod, od vas slavljen,
Po svojemu milosàrdju,
Svietlim suncem vàs opravljén,
Uresl vas, grieha i hàrdju
Vàrhši, uvedè na sve ruke
U tišinu svete lúke.

Redovništva i vitežka
Ćasno 'e slavit meju ina,
Ki uvieta gornja teška
Ćine na ćast Gospodina,
I u smućah svieta ovoga
Jakos kažu reda svoga.

Augustina nu red sveti
Posobojno obslužuju,
I hodeći svud po svieti,
S njim se snažno oružuju,
Silovite od sramote
Braneć dikle i sirote.

Jaram viere Isukàrste
Vàrhu plećih ravnu nose,
Neviernike i nekàrste
Sad progone, sad ponose,
Pak streniju njih vàrlenu
Spasna križa u zlamenu.

135. Jaram Kàrstov ko 'e ugodan

I lak, strielno jakno pero,
Svaki nosi njih slobodan,
Razmišljujúć, no razbiero,
Na ovom vieku da će im sime
Bit spasenja sveto brime.

Običaj je njih nositi,
Navlaš ki su Svet Ivana*),
Križ na pàrsi, kim štítiti
Ufa'u život smàrtnieh rana',
A izgubit ga kad se zgodi,
Život liepši tudie izhodi.

Er kad meće i podaje
Život vitez na čas vire,
On život svoj ne skončaje,
Niti pada, nit umire;
Za nju umriet er bi spravan,
Uviek žive vaviek slavan.

Ne umire njemu duša,
Kú ne toče gnjusni càrvi,
Pójde Bogu, ki ga kuša,
I ki ga oprà svojom kàrvi,
Za bez konca s njim voditi
Blažen život i čestiti.

Tiziem križ je osmorati,
Zlato i savat njega rese,
Dragokamci meu bogati
Zlamenu'e ih i na-dese,
Vodi ih osam blaženostih
Mučnziem putom od kriepestih.

*) Red vitežki sv. Ivana jeruzolimskoga.

140. Liepo tač zlamenovani

Vàrve na boj sa svih kraja',
Rajaju se oružani,
Ko bojníci Kadma kraja,
Opasaji svim povibke,
Stieg pelena, a štit zibke.

Plemenite kàrvi svi su,
Sàrcem kriepci, snagom jaci,
Velom' meštru podložni su,
Gospodići i junaci,
Malta im je stol veliti,
Preporuča po svem sviti.

To 'est baštine, gradi i sela,
Kralji i bani ká im daše,
Sva nevierstva svud nemiela,
Svom jakosti kád hàrva se,
I kad stokrat Saracenstvo
Sbi u Egipat njih hrabrenstvo.

Saladina im tókrat tiri,
I Afriške čarnce proti,
Vàrle paše i veziri,
Otomanske opét kroti,
Cipar straži, Kandiu brani,
Svoju i Maltu dvakrat shrani.

Posred kopna, posred mora,
Vojske su im i galije,
S kima hàrvu jedno s' dvora
Turske grade i gjemije,
A jurišem kad ulizu,
Bridom mača sva ponizu.

145. Pomožè oste najposlije
I izdrit iz ust' cara siona,
Novi i kraljstvo od Morije,
Na očuh dužda biona,
Neka on opet slaje vlada,
Gâršku bližju i Carigrada.

Red Trierâ, til preslavnih,
Bi potvârdjen blagovito,
Od toliko papah davnih,
Urban, Klement na vlastito,
Ukriepiše njega bolje,
Dav mu ostâlieh ređov polje.

Osvim meštra velikogâ,
Ki u glavnom gřadu sidi,
Sried divana viteškoga,
Svud po zemlji njih se vidi
Sbor plemeni priurije,
Veći križci i delije.

Vitezovi neporušni,
Manastiri od gospoja',
Časni, vriedni i poslušni,
Nečma u vieću posried po'ja'
Veličanstva i gospostvo,
Tvârdje i blaga silno množvo.

Vârsni ti ured, podobno je
Priličati onoj ženi
Nenahodnoj, ime kój je
Od jakosti, kâ učiml,
Izhodeći s krajah svita,
Samo ruka svojih svita'.

150. Kâ prípasav svoje boke,
A ukriepiv svu mišnicu,
Na tvârdjadi staviv tóke,
Pak sterući i desnicu,
Nju dodade ubozima
I nemoćnim mlóhavima,

Usta koih sũ od mudrosti,
Jazik zakon od miline,
Kruh ne kuša izpraznosti,
A od krieposti ime sine,
Kućaniju pohvališe,
Muža i diela proslaviše.

Kâ od ploda svoizih mukah
Liep vinograd htĩ posadit,
A od pređiva svojih rukah,
Platno, svitu, kuću sgradit,
Koja nije od studeni,
A svieća joj nezna sieni.

Nij' nje liepost darovita;
Er u božjoj sve milosti
Gospodara plemenita
Starca ima vriedno dosti,
Ki na vrata s njom siedeći,
Veseli se dobroj sreći.

Mnóge žene skupile su
Svojom pomnjom blaga mnoga;
Al preteći mogle niesu
Ovu ženu od razloga,
Kú 'e pohvalit, i nje plode,
Na predočje sve gospode.

PIEVANJE DVADESETO.

Nadglasje.

*Prikažujem smàrti strašne,
Čas i strašni sud osobit',
Pakla ognje neugasne,
U kih sgara Gavan zlobit,
Ki cieć svoga zla življenja
Sharà dušu do osudjenja.*

*Pravlja on isti pàrve muke,
Plam, dim, smrade, tmine, pruti,
U ké upadè s' hude odluke,
I zovu se od očuti,
I jer màrvu biednom' krati,
Zabranjenom kapljom plati.*

1. Ah neumolna vàrta smàrti,
Tvé dobiti, kite i plieni
Čudni ti l' sù, kad se vàrti
Tvoja kosa po zeleni
Od svetovne sej livade,
Čim sve pod njom na tleh pade.

Teb' ni'e trieba razstavljati
Sastavljenih snop šibika',
Tvá moć more cio skàršati,
I tvá snaga prevelika
Vas jedino, da ne ostava
Ni prutica jedna zdrava.

Čim prikosiš, jaoh, okrutno
Cviet mladosti i liepote,
I omlatiš nerazsutno
Sladko voće od dobrote,
I trupe iste od jakosti,
I od plemstva i od mudrosti.

Tvo'e mogućtvo more, more
I na jedno i na póse,
Razčiniti na obore,
I pod naglos tvoje kose
Sklonit jačje sve oblasti,
Još velikoj da su u časti.

5. Ti si kugom, gladom, mačen
 Tóke grade osamila,
 Solin i Split, s tebe tlačén,
 U cvil jesi obratila,
 I okoliš sve dáržave
 S grieha haraš bez ustave.

Ti smiljenje imat nećeš
 Ni od potisna, ni od bogata,
 Kad na istu hárpu mećeš
 I koludra i opata,
 I kmetice i gospoje
 S' tebe na stog skupno stoje.

Tvá, Lachesi! vlas prehuda
 S kraljem roba, s dobrim zloga,
 S mladiem stara, s stariem luda,
 Baca s blagiem ubogoga,
 Da razlike me'u njih nije,
 Gdi u prah jednak svih vrati'je.

Ti jednačiš svake slike,
 I tvoj kosir oku brani,
 Znat: gdi mómké, al vladike,
 Knezi al kmeti su ukopani;
 Ima gospar, kako i sluga,
 Pedalj miesta, šaku luga.

Stoje u snopu navárženi
 S kudieljami pruti kraljski,
 Š knjigom, s mačem sporejeni
 Masklin, lemiš i težaški,
 Pak i više jasne krune
 Kabanina oštre vune.

10. Dàržiš za'edno ti u ruci
 Zlatne čorde, drinje štape,
 A s mitrami i klobuci,
 Kozje sušnje, vučje kape,
 S istim viencem jasna cara
 Skladaš strihač tma volara.

Mlados, jakos, plemen, liepos
 Ničigovu ne razbiraš,
 Veličanstvo, mudros, kriepos,
 Za'edno truniš i utiraš,
 Razbiva se svačja snaga
 Várhu tvoga tvàrda praga.

Nij' vremena, dneva, časa,
 Kad bi htila se ustaviti,
 Svim gorčilom tvoja čaša
 Ureda ima napojiti,
 A tvoj zakon ne razbira
 Ljudske sviesti, kratka mira.

Er prem da svak iz nenada
 Svaki hip se vidi mrieti,
 Ljudi, s kima saj sviet vlada,
 Ciene, da su viekoviti,
 Ter ih smutja uspomena,
 Da će življét za vremena.

Lete lieta prezelena
 U ugodnom premalietju;
 Zima al hita svih studena,
 Stvara'uc u led, ká bi u cvietju,
 I protresa, čim sve padè,
 Smiehno cvietje njih livade.

15. Parke predu dni i zore,
Ter ih pomno uvijaju,
I dosta ih liét bez skore
Na sva klubka primataju ;
Ali Atrope već umorna
Žicu od žitka tãrga osorna.

I sto godín da produži
Život čoviek, što je paka ?
Neg' dospietak, h kojem' puzi
Stvar svetovna svakojaka,
Ki s bolestih to måržji je
Ljudem, što već produži' je.

Narav svim je upisala
Posred dlanih kriepka slova,
S kime ih je uviežbala'
Da korakom od olova
Smårt ne stupa, neg' pospieša,
Da živote svim odmieša.

Càrkva zatoj u počelo
Korizmena sveta posta
Svako lieto sviem na čelo
Sipa pepeo, -i da b' osta'
Spomen smårti u pameti,
Ká 'e ko osien sviem pripéti.

S toga naravci i Bragmani
Pred izhodom svojih kuća',
Razmišljajuć dan neznani
Od svojega pobiegnuća,
Grobje imaše, neka 'e njima
Smårt svaki čas pred očima.

20. Ova, kad smo k liepjoj snazi,
I obilni kad smo veće,
Obći činit, da smo nazi,
Kad nas u grob mårtve meće,
Ter s njom gdi se pridružimo,
Da svakoja ostavimo.

Samo sobom da se odnose
Torbe od dobrih, al' zlih diela',
U kih svaki sebi nose
Poputnicu, ne, ne tiela,
Ko'e pogibe, duha nego,
Dobra činit ki se uztego.

A pripraviti nij' htio ona,
Ká bi dåržan po naredbi,
Neg' je stvaru bez zakona
Svojem' drugu, i sám sebi.
Sliedeć želje svieta opaka,
Naslajenja meju svaka.

Što 'e, da čoviek sviet dobude,
I u blagu žive obilno ?
Kada dušu škodit bude
I nju izgubi veoma cvilno :
Kú će za nju dat zaminu,
Kad se najde na preminu ?

Ako sin si ti càrkveni,
Kàrstnom vodom vas oplàkan,
I ako kàrstí more prení
Svoih milostih, nemoj mlakan
Riet: Sutra ću, da od želje
Riba ne umreš, van' postelje.

25. Nemore, ona nju nek slidi,
 Nikakore progovorit;
 Tebi 'e razlog, s njim se svidi,
 I sada se poj pokorit,
 U izpovidi, i u pokaju,
 Da ne izdahneš zlo na kraju.

Bdij, a ne spij, da nebudeš
 Na tvój smàrti u driem pasti,
 Čin', lupeža da zabudeš;
 Dielo bo je od propasti:
 S njim se vladat; svak ne more
 Primit sriečne odgovore.

Bog je perom svo'e milosti
 Upisao, da će t' prostit,
 Kad se obratiš i griehosti
 Na stran bacíš, al neć' prostit
 Da oprošćenja tvoga dobo
 Nigdi upisà prem osobo.

Posred pakla najposlije
 Otvorenim spravljene su
 One muke, koje nije
 Način za izreć, kolike su,
 Bdí i ti spravan; iz nenada
 Smàrt bo kosi, pak i sada.

Ah jednom se 'e odliepiti
 Škodue od zloće svih griehova',
 Pak se i k dobru priložiti,
 Jedà bi še griehni s nova
 Zamàrsili po krieposti,
 Kája pravoga i milosti.

30. Da se nebi dogodilo
 Ko i biednom, Epolunu,
 Ki gojaše meso gnjilo,
 I praše ga u sapunu,
 A ne hajà, da duh skvàrni,
 Da se osmradá, i da čàrni.

On ne smišlja, da 'e smàrt blizu,
 Za kóm sliedu božji sudi,
 A za njima da dosizu,
 Al obrana, al osudi,
 Dobra, huda ali stanja,
 Po načinu dielovanja.

Bivši on živio u bogastvu,
 Sriedu svake razpustnosti,
 Umri, ko 'e živio, u lastvu,
 Prepun svake nečistosti,
 Čim na božji sud priveden,
 U dno áda bi prosieden.

U dno áda, usried svieta,
 Gdi stoi s djavli, tko zlo umire;
 Nu mudrosti ni'e ti cvieta,
 Ki bi skazao zle nemire,
 I razabrat ki bi smio
 Čudnieh mukah stoti dio.

S kima duše izgubljene
 U ognju se silnom vare,
 Ké od bolesti zapanjene,
 Veće za se malo mare;
 Pače kunú u onoj gori
 Sebe i Boga, ki ih stvori.

35. Sriedu zemlje zatirana

Kriva duša gdi se peče,
 U dubinah zakopana
 Gleda obrane na daleče;
 Najdalji bo neba jesu,
 Odmetnici neba ki su.

Bi podobno, da se sniže,
 I u dno zemlje, gdi stanuju,
 I najniže, ki najviše
 Htieše uzaći, posartuju,
 Ter da plate oholosti,
 U najgoroj potisnosti.

Jer griješnika duh zlobnoga
 Gårdnim griehom bi okužen;
 Razlog hoti, da cieć tōga
 Hotim u tom bude uružen,
 I dno zemlje svih zagreza,
 Gdieno 'e tieme od gaveza.

Slet' Popievko! sleti moja
 S kruga Askrea, ter dodj k meni;
 Er mi 'e treba pomoć tvoja,
 Za izriet žestok plam pakleni,
 Koga i kako ni'e mi ticat,
 Ako me neć' ti poticat.

Sile od tmaste viečnje noći
 Kratak moj gled nedobita,
 Bez razumne tvé pomoći,
 Kój su skrovna sva odkrita;
 Gdi li nemož' sva praviti,
 Htij s mnom paklu se odpraviti.

40. Polet' k' Etni, ter se javi

Tu Epolunu osujenom',
 Neka odtle tebi objavi
 Po jeziku izparenom,
 Cvilne glase svojih mukah,
 Sried jekatih adnieh bukah.

'Tu su, kao znaš, vrata ognjena,
 Kud se shodi dol' Kocitu,
 Jazici će t' od plamena
 U bučanju trieskovitu
 I ona kazat, ká triebuju,
 Me'u dimenja, koja bljuju.

Vilosamju u tom mraznom
 Još Enkelad kad uzdiše,
 Riga tminom velmi strašnom
 Smradni sumpor, kim zadiše,
 I u tom Vulkan ognju živu
 Kali bridak mač Gradivu.

Tisuć putah, tisuć vrata'
 Otvorenih imadite
 Grad pakleni, kud se svrata
 Puk neizbrojni, kud hodite
 Na osude biedne duše,
 Jakno vojske, jakuo guse.

Gdi ih Stige blato prima,
 Kad odsvuda ugonjuju,
 Ko i more svieta, ima
 Rieke u njem ké stečuju,
 Gdi 'e nečistih duhah čudo,
 Ki padoše s neba ludo.

45. Ako 'e korist, moli i Pluta,
 Viečnje strasti kralja sida,
 Da zla duša tu doluta,
 Za hip mao tebi prida,
 I da on je pri pojavi,
 Nek ti čudna čuda pravi.

Znan me'u bozim i božičan',
 Zaimeno milost dili,
 Ako i tvárd i nevičan,
 Na liepost se i prismili,
 Nu ni'e kàrzmát, ni'e sumljiti,
 Da će t' želju prekratiti.

Dikla me odni strielovito,
 Čim ju molih, i s mnom priđe
 Na to miesto vilovito,
 Ğdi s ognja se hridi eide,
 Ter ko na uliez pēče stupi',
 Pas troglavi na nas hrupi.

Ali, poznav vila da je,
 Ká nošaše dan u licu,
 Ostavi on čas krute laje,
 I čun kami padè nicu,
 Blazniv repom nas propusti,
 Kad i Karont to izusti.

Po obličju i po rukt'
 Nizka duša osudjena,
 Za to t' nédam bårnu ruku,
 Da si od mene prebrodjena,
 Prieko blata puna leda
 K Orku ognjenom', punom' jeda.

50. „Uzpregno sam plav i silu'
 „Strašno veslo na tle metjem,
 „Neću tebe liepu Vilu
 „Da ukàrcam, al premetjem“,
 Meu to pravi meni ureda:
 Ká si od Vilah brez opreda?

Ako li si ká božica,
 Rec' mi, neka mom' gosparu
 Opoviedim, jedà lica
 Tvoja budu njem' u haru?
 Ona preuzè: „Ja Plutuna
 Molim, da šlje Epoluna.“

Čim bi ovde Klion s Vilom
 Kratkim hipom besiedio,
 Rec' mu, da ga tisne i silom,
 Kô po volji nebi htio;
 Er bih rada, da mi objavi
 Davni ov vaš rov javkavi.

Tad dieliv se, k nam se skući,
 I propadè stårmenito,
 A pakó se vas uzbući
 Kroz jektanje gromovito,
 I ognjeni jez pretamni
 Urnebesom strašniem zamni.

Poda mnom se zemlja stresè,
 I nenadni strah ledeni
 Moju pamet svu zanesè,
 I utårne kàrv u meni,
 Čim me moguè većma smeća,
 Pievalici naprih pleća.

55. Za tom treskom razkoračan
Na ognjenoj jednoj stieni,
Prikazà se osien mračan,
Ki me snebì i ostieni,
Viknù Vila, da ju sluša
Tá paklena sien i duša.

„Jesi l', reče, kú sam zvala,
Ti bogatca nesrečnoga,
Blaga, i zlata ká si imala;
Al' ga nisi put razloga
Upravljala, kad bi kvasan
Tvoj kip svietao i prejasan?“ —
Ja sam!

„Prem ja sudih sad u sebi,
Da ti jesi oni isti,
Ki probirà samom' sebi,
A Lazaru nedà jisti
Ni mårvice, odbi koga
Izpod stola bogatoga.“ — Toga!

„Bio si bogat; ali bidan
Jesi sada, i bit vázda
Hoćeš; er nis' bio stidan,
Kad na blude blago razdá,
Š toga u ognju duša tvoja
Sad se parži brez pokoja.“ — Koja!

„Koja meju gospojami
Dobro vrieme uživaše,
A otvárdnuta jak živ kami,
Božji zakon nehajaše,
Čim bogatstvo svoje obori
Gdi zeleni i svieću izgori.“ — Gori!

60. „Znam da gori, a ne more
Ufat pomoć kú imiti,
Da oslobodi, nij' nitkore,
A ki 'u muče, sve će biti,
U gorčini ima stati,
I vaj neće nje prestati.“ — Stati!

„Stati ti 'e meju djavli,
Obslužnici božja suda,
Meju mači, mlati, čavli,
Bradbe, kose, kliešti, uda
Ki nesviesne cića zloće
Tvo'a nemilo kidat hoće.“ — Hoće!

„Hoće, hoće tebi biti
Daždi, grádi i gromovi,
A bit će ti potrebiti
I bratja i bårž njih sinovi,
I oni isti doć će u pakó,
Er si jih na zlo ti potako.“ — Tako

„Tako i sliep sliepa vodi,
Dok u rupu oba padu,
A tko s zlima dni provodi
Ko i ovce u tom adu,
Nasnube ju s zlé prilike
Na pogibu svú u vike.“ — U vike!

„U vike! opet dikla reče,
Amen, kad si hodio tako,
Pak smutjena poj najpreče“
Meni priklè svakojako:
„Ter ga i ti priupitaj
I na dugo s' njim počitaj,

65. „Neka možeš u tvé piesni
Svakolika upisati,
Ti ga roti, ti ga stiesni,
Da ti bude poviedati,
Nek ih redom ti njegovim
Predaš sinom Adamovim.“

„I svojakah u nevolji
Bude mirno sva ti kazat,
I tebi se sдобrovolji,
Htij mu na čas što prikazat,
Kad nij' kàrvi od živine,
Za kóm žedan duh mu gine.“

Tad pristupih k tmastu osinu,
Ki razkinù jadovito,
Kad ga Karont veslom šinù,
Da već pravlja sràšenito
Sve, što mu se gore zgodì
Stige lokvu pokle brodi.

Kom' rich: kukav gdi propadè?
Tko ti 'e družba u toj misto?
Kom' gosparu ti dopadè?
Izgovaraj već mi čisto,
Što će od tebe tute biti,
Kad li hoćeš odtle iziti?

Ja te kunem i zaklinjem
Da mi pravo sva poviđiš,
Neka i ja pravim injem
Sve, što ćutiš, sve što vidiš,
Neka svi mi s tvojih zgodah
Čuvamo se tih nezgodah.

- 70. Jako dosle, u glas mukli
Nerazumna tetka sama,
Ko je običaj od propukli',
I od jezerskih slitih jama',
Nepresiecaj već beside,
Da ciel govor iz úst ide.

Stigiem te valom klinjem,
Da mi bistro odgovoriš,
Tvoe da stanje sve spominjem,
I inim pravljam, jakno goriš,
Ako i jazik paržen bliće
Na zakletve svàršen bit će.

Iz sàrca uzdah tad oboriv,
„Što me tiskaš, jaoh si! reče,
Da ja tebi odgovoriv
Kažu, duh mi kò se peče,
I kò u ove dno tamnice
Tàrpi ljute bubalice.“

„Meu vragovi kako stoji,
I kò stat će do sud svieta,
Glas mi nebi donio bolji,
Nèg da meni to obieta;
Al' ću u vike još cviliti,
Bog dočim Bog bude biti.“

Tim u sàrcu smutjen svomu
Zapovàrnù pun gorkosti:
„Mučno 'e kazat nevoljnomu
Prednje svoje čestitosti,
Nije plemstvo prebogato
Uz ubožtvo viekovato.“

75. „Neću t' pravljat dakle srieće,
Nit ću t' hvalit moje blago,
Cvilni uzrok mé nesrieće,
S koga mårzim što bi drago,
Po svem svietu pårše glasi
Moih razkošab, mo'e propasti.

Meni ni'e veé spominjati
Mnoga dobra, ká su prošla;
Er spomenkom uzmažati
Zlá činio bih, ká su došla;
Ja bih veéé mučen bio,
Kad bi užure mé smislio.

Znaš, na vietru ognjem pašuč
Jači oganj da razgara,
I u rani strielom mašuč
Veća rana da se otvara,
Bilieg ranam, ticat nij' se,
Ranja jerbo tičući se.

Ret' ću samo, da u svakomu
Griehu vodih dnevi svoje,
I mom' gàrlu dubokomu
Razkošnih iskah goje,
Ne štedeć moj život liepi,
U jestojskah i pohliepi.

Má bogatstya, u kih siva
Sdrak dobrosti božje slavne,
Ne uložih milostiva
S biédnicem, blude neg napravne,
Vriedeći ga svojim darima
Zó, i neharan nada svima.

80. Tašta slava i ponostvo
Moju glavu nadimahu,
A kamate i tårgostvo
Zlatom škrinje nabijahu,
S kim lien dobru, zlu pospiešan,
Šaržbe, grabše, zlobe htie' sam.

Kol' bi mi se rad prikaza'
Dar mi srieće al naravi,
Taj čas ćud se má ukaza'
Nenavidna takoj slavi,
Ter nastojah, da prem obaljen
Neka od svih sam sám pohvaljen.

Ako l' cårkvi zlim uzrokom
Pridoh, gdi se blagdan štuje,
Mieste Bogu, mislih o kom,
Klanjao bih žene tuje,
Da izvåršim želje hude,
Ne smišljajuć na ove sude.

Živih svoima u željama
Sličan zvierim, sliedeć koje
Naravskima požudami,
Ne poznajuć razbor što je,
I učinih se, kad grieh tvorih,
Tisuć gorji tieh najgorih.

Sriećni ti l' su bili oni,
Ki neznajuć grieha zlobe,
Sriše svoj dan najpokoni
Skočiv s' zibke na tné grobe,
Ter pravedni s' sama desa
Otidoše na nebesa'.

85. Blaga na zlo izvratjena
Mene a činiše tu upasti,
Kad mogahu bolj' tratjena
I mú dušu tute klasti,
Veliku ti l' ćutim muku
Za tú samu krivu odluku.

Al' kad si me već zakleo,
Hoću praviti svietu i tebi,
Bog kako me 'e prij' prokleo,
I oboriv me odsgar s nebi,
Ovd' mi podà sve poraze,
Plod progrozni, svoe omraze.

Zle tamnice, tmine reć ću,
I u njoj najprije ké su strasti,
Pak djavolske praviti ću
Ké su sile, ké l' oblasti,
Žestok oganj, kom' ni'e slike,
Ki se 'e užga' za sve vike.

Napokon ću t' poviditi
Muku od štete, ká 'e najveća,
Kojoj ni'e moć odoliti,
I kú u sàrce Bog zapreća,
Gdi sama iskra veće mori,
Neg vas oganj, kime gori.

Sliš'te dakle svi umàrli,
Na sviet ki ste jošter živi,
Što ga mući, što ga pàrli,
Što ga pravda božja krivi,
Jaku vieru, ká ne vara,
Ćujte màrtva, ki izgovara.

90. Ki vam hoće naviestiti
Po gospodnjem dopušćenju,
Što nehtiste razumiti
U vangjelskom svetom štenju,
Od istoga tužna njega,
Ki 'e zàrcalo sviěta svega.

Tere i mi s njim u pakó
Svi slizimo, tja. dol' u dno;
Jer svietová žive tako
Okrunjeni prorok prudno,
Jedà živi kad slizemo,
Màrtvi pak ne ulizemo.

Uzdah podri, prianuv opet,
Propast je ova preduboka;
Al' stoj svak' nas triežan i opet,
Ako 'e i jama preširoka,
Ćeste tmine, ćarni dimi.
Motaju se meju svimi.

Ki nemajuć nigdi odaha
Na nas vapam' povraćaju,
I s oblaka njiha plaha
Duh nam naglo. zabijaju,
Ter nam paću i dihanje
I potrebno naricanje.

Tu u snope navaljani
Jedan vāržen vārħ drugoga,
A zaduhe pedipsani
U tiesnoći bitja zloga,
Stoimo; er zlo uživasmo,
Dar slobode ki imasmo.

95. Ah, da mi se micat moći,
 Ko se miče po ložnici
 Biedan bolnik! al da 'e proći
 Ko zločinču po tamnici?
 Ali božje razsàrdjenje
 Nedá ni to razhladjenje.

Zida 'e pakla širočina
 Pet tisućah stanák duzieh;
 Ere polu debelina
 Priklapa nas zemlje i kruzieh,
 Jakno karta tanci da su,
 To 'e za slabost dosti našu.

Smrad od sumpra, ki se uznosi,
 I ki iz vražjeh nozdàrv kiha,
 Màrzak patuš nepodnosi,
 S kim osudnik svaki piba,
 Tu zatvorni ko u smradištu.
 Razkončat nam glave ištu.

Ako jedan duh taki je,
 Ki Martinu došó biše,
 U pobiegu poznán prije,
 Toli smradno ošunji se,
 Kako neće svi okužiti,
 Svima smradim gàrdo biti?

Strašan oganj ki nas sgara
 Velmi žestok preko miri,
 I od s doli, i od s gara,
 I unutrieh sva zažire,
 I u ustieh, i u tãrbulu
 Dohodi nam teško uhu.

100. Nije oganj, ko svietovni,
 Ljudem podan, da ih kriepi,
 On prosvieta, ovi roni,
 Da nas muči na nasriepi,
 Blied je mårkao bez svietline,
 U komu su guste tmine.

Stokrat gore neg su bile
 U Egjptu sliepe dosti,
 Farauna ké su bile
 Cieć njegove otvãrdnosti,
 Kad tolikrat vuhlo izusti:
 Puk da otide, pa nepusti.

Bog ga je obro; er je uzpravan
 Za odmetnieh poraženje,
 Na zemlji istoj on je upraván,
 Za najveće zlieh mučenje,
 Ali ovim, lele meni!
 Ko slama smo svi gorení.

Oni oganj često staje,
 I u sirovih dãrvih gasne;
 Ovi nikad ne prestaje
 I u carskoj pići plasne,
 On ko mač je sried nožnice,
 A ov' tãrgnút praska'uc' siče.

On, što gori, i razčinja,
 I što veći, to je kraći,
 Što ov izgara i načinja,
 Da uzdãrži čarnoj braći,
 I ko soljen da je, bući,
 Što već sgara dilje mući.

105. Velik, sumporan i osoban,
 Vietrim ki se svuda stere,
 Nagal, silan, ljut, gardošan,
 I izgàrliv, ki sva ždere,
 Nij' oni ošanj ko ov pakleni,
 Ki 'e pri njemu lug studeni.

Toli nagal, i uzimnožen,
 Da planine raztopio bi
 U čas jedan, kad naložen,
 I potaknút od njih bio bi,
 Djavo uviešti tim vojnika'
 I ta u piesnih jest prilika.

Mi smo u ognju, ošanj mi smo,
 Mozg' i kosti, i kàrv gore,
 Glava, pàrsi, sàrce, svi smo
 U plamene i u izgore,
 U svih kaono i u peče,
 Ošanj, jaoh, ki užgasmó, meče.

Svej ubiva, a ne more
 Po sve vike ubiti nas,
 Vrieme nima od pokore,
 Kad već pravda uhiti nas,
 Svemogućstvo, sve šalje gá,
 Da i nestane, pòtiče ga.

Spod priestolja previšnjega
 Plam umorni teče i ruje;
 Ruka božja loži njega,
 A pravda ga propuhuje,
 I pomno ga svejer stiče
 Neg vàrlije svih pripiče.

110. Prohodimo s ognja u lede,
 I izgoreni skrepenimo,
 I vode nás kad ostiede,
 Opet se u ognje obratimo,
 S vód u plame, s plama u vode
 Osudjene duše hode.

Svaki čas nam para *) lito,
 A u viek lieto nam se obara,
 Miesto čudno ognjenito
 Iznutarnja ko nam pára,
 Nije hipakim počima,
 Gore hipa da svàrhu ima.

Kad ja pridoh ovdi skóra,
 Na godišta hipi tãrčúé,
 Već nemogué od umora,
 Želja bô me jadna kãrčúé,
 U Abramovu vidih krilu
 Liepu dušu jakno Vilu.

Koju poznáv, da je Lazar,
 U nebesa uprih oči,
 I na priplam, kime sgara,
 Molih, samo da bi omoči'
 Rat jednoga svoga prusta,
 Da 'bi ohladio meni usta.

Kaplju jednu zapitati
 Htih; al što je kaplja sáma,
 Za zagasit veličati
 Požeg ovieh živih plamá?
 Ošanj dráži, ne dobiva
 Edna kaplja suprotiva.

*) Para = tal., čini nam se.

115. Jednu kaplju uzprosió sam,
 Er nebiaše u podobi
 Prosit veće, kad kratio sam
 Jednu mǎrvu u moe dobi
 Prenevoljnom' Lazaru istom',
 Zato pitah kaplju listom.

I od kaplje manje žudih;
 Er ja manje od mǎrvice
 Siromahu nedav udih;
 Zato prosih od kapljice
 Jedan dio, ki ne dà mi,
 Da se okvasi jazik sami.

Ah! da mi 'e moć dostignuti
 Škropaj kaplje blagodarne,
 Ko bih htio ostinuti
 Sriedu peći sej pòtárne,
 Sám strón jedan od milosti,
 Osladio bi sve gorkosti.

Kad bi pravda toj hočila,
 Ali veće ni uzumno;
 Ere se je razgnjevila
 I sve njoj je sad podložno,
 Čim smo živi prašća dosti;
 Al po smǎrti nij' milošti.

S' toga Bog me 'e osudio,
 I odmetnuo molbe moje,
 Veleć, da sam ja živio
 U razkošah, i da to je
 Plaća meni, a Lazaru
 Da 'e blaženstvo za poharu.

120. Ti si uživo, kliče: Blago,
 Gosbc, hotme svieta bolja,
 I činio si, što ti 'e drago,
 Na izpunjenje tvoih svojvolja',
 Svile nosio, pio u zlatu,
 I u tomu imao' si platu.

Ov nebavac što je imi'
 Neg' jedan glad i gólotu,
 Žežino je, treptao u zimi,
 Sveden, ranjen u životu,
 I nemoguće mǎrvu imati,
 Sad mu 'e plata uživati.

Kaplju malu s toga krati;
 Nu za rieke, i za mora,
 Kú iskah, um moj za pitati
 Milog' Otca, ki je sgora;
 Al ni oljku mu ne dopušta,
 Koj bez hliebca biedna pušta.

Mǎrvo kapljo! kapljo mǎrvo!
 Aj što me ste izmućile,
 Namećuć mi čudno dǎrvo,
 Pod kim ste me izgorile,
 Mǎrva, mǎrva, kaplja, kaplja!
 Vi ste u paklu moja tlaplja.

Ti si mǎrvo má poguba,
 Ti si mǎrvo mé skončanje,
 Mǎrvo ti s' mi bol od zuba,
 A ti s' kapljo njih škripanje,
 Mǎrva kaplju meni krati,
 Kaplja mǎrvu mira skrati.

125. Ti si mårvo, ká me mårviš,
 Ti si kapljo, ká razkapaš,
 Mårvo, koja k meni vårviš,
 Kaplja pàrsi ká razklapaš,
 Ká probiće sàrcu dà mi,
 Zasve da je tvàrdi kami.

Kapljo, ti me kapljom oriš,
 S koje svejer mårtav padam,
 A ti mårvo u mårvi moriš,
 S zlím paukom, kim se obadam,
 I u kaplji i u mårvi
 Smårt i otrov k sàrcu vårvi.

I u mårvi i u kaplji
 Čutim mukah veličinu,
 Bečim mårvu u moj traplji,
 Svårtan kaplju, da ne izginu;
 Al si obedvi na mè krenu',
 Da me udave, kad polenu.

Da bi jaki kus, al' komad,
 A ne mårva kruha bila,
 Koga proscu nedah lomati,
 Nebi tóko veličila
 Moje muke, kim nij' kraja,
 Ali mårve počivaja.

Da se obilno more meni,
 A ne kaplja jedna podá,
 Nebi se ovi rov ognjeni
 Zagasio s tócieh voda',
 Žednost moja svårhe nima,
 A ni kaplju jednu prima

130. I sva mora ovd' proliti,
 Da bi mi se dopustilo,
 Za moj potop ognjeniti,
 Nebi ni to dosta bilo,
 Veći 'e potop, neg sva mora,
 Ki se razli s nepokora.

Molih otca; al zaludu,
 Jedà bi se poslat raćio
 K mojoj bratji, da po sudu
 Ki njih bi se pribavio;
 Ali meni odgovori:
 Sinko, pismo sva govori.

Ah, dobrote prevelike!
 Još imenom sladkim štuje
 Od sinovah odmetnike,
 Još ih mili, a nepsuje,
 I da pravda to nepači,
 Iz pakla bi me izdàrljači'!

Da Moizes i Proroci
 Sve skažuju Orske sårde:
 Zato nisu zaporoci
 Potriebiti, da potvårde,
 Svim je njima vierovati;
 Ako će se ih varovati.

Ne, ne, priklek sin te moli,
 Ako ljubav otca ima,
 Šlji Lazara s neba doli,
 Da povida mårtav njima,
 Što je meni u ovoj plasni,
 Neka živu već opazni.

135. Ali nehti udiliti

Ni tu milos mom' moljenju,
 Kažuć, da su stanoviti
 Božji sudi, i u življenju
 Tko ne sliša proročnika,
 Ni mǎrtva će rieč glasnika.

A toj dielo od milošće

Nebi u paklu; er je nije,
 Neg' i braća, kad bi jošće
 Tu propala, uzcvilnije
 Izgarao bi svoima đarvi,
 I s nalogom svoje kǎrvi.

Kao roditelj videć šina,

A sin videć roditelja,
 Proklinju se s ognja usna,
 Koga tǎrpe cieć zlih želja',
 On blagom ga obogati,
 A ov da s blaga ni se obrati.

Ako u kratkò tako t' pravih,

Ká su miesta u ove jaze,
 I pred oči t' već postavih
 Móga pakla sej poraze,
 Tmine, smrade, magle, dime
 I silnoga ognja brime.

Duglja ostaju govorenja,

Ako želiš svaka znati;
 Al' mi 'e vrieme povraćenja,
 Već nemogu s tobom stati,
 Zapoviedi Neman sila,
 Da se vratim za-vidila.

140. Dan nagnù se eto veće,

Hitri konji sunca letu
 Put večernje, ki doniet će
 Noćni pokoj trudnom' svietu,
 Sladkim snom će on zaspati,
 Meni 'e a sve tugovati.

Sutra opet na povratju,

Kada sine jasna zora,
 Počekaj me na predvratju.
 Paklenoga ljuta dvora,
 Prit ću, pokle poboravim,
 Da ti žešća jošće pravim.

Toj začuvši sioni brodar,

Po vratu ga veslom hvisnù,
 On jauke jadne podar,
 Kričeć se od nas tad odtisnù,
 Stǎrmoglavo i propadè
 Na svo'e muke, na svo'e jade.

Četiri su najpokojna,

Koja čoviek smišljao kò bi,
 Nebi padao u povojna
 Pomanjkanja u svoje dobi:
 Smǎrt, sud, pakó, viečna slava,
 Gdi je božja kuća prava.

Smǎrt je strašna, i veli se:

Da 'e dospietak od strašnosti,
 Nitko njojzì umoli se,
 Da ga primi na milosti,
 Svaki živi, svej se vǎrti
 Okol' jake praga smǎrti.

145. Strenitelji i cesari
 Napokon se njoj predaše,
 A pametni svi liekari
 Za nju lieka ne poznaše,
 Ni 'e u vartlih trava bila,
 Ka bi od nje ozdravila.

Budué dakle red naravi,
 Da svak gorkost nje okusi,
 Ni'e li bolje, da se spravi
 Svaki čoviek još u dusi,
 Prikost prijat smárti ove,
 Ka život se, ne smárt zove.

Ka iz naše umárlosti
 Privodi nas u viekovištvo,
 Blago onom', kojno gosti,
 I ubozim dava jštvo,
 I ostala stvara mila,
 A čuva se tamnieh dila'.

Ovi mártvi blaženi 'esu ;
 Ere mreé u Gospodinu,
 Vierovali u njem jesu,
 Ne videé ga u kom' činu,
 Zato mártvi su dihući,
 I u zemlji su odživući.

Vieku i tielu nismo lini
 Darovati tóka lita,
 Bogu i duši dan jedini
 Pak kratimo? nu upita
 Prost, a griehu rat zahiti,
 Dàržeé da éeš predobiti.

150. Znadu, ki su pravovirni,
 Da se veći ima'u shranit,
 S njima ufaj pokoj mirni,
 A od djavóskih htij se branit
 Svih zasiedah, nek dobudeš
 Paomu, i s inim spasen budeš.

Čini dakle moj Jezuse!
 Ki još živem a vierujem,
 Da zlim' diel' moje duše
 U napreda veé ne trujem,
 Veé u tebi da izdahnu,
 Trikrat Jezus, kad oddahnu.

Čin', da tebi jur se obrati
 Rob, starošću ki se párti,
 Ter da bude sad pievati,
 Nečekajué hipa smárti,
 Ko i labud, žártvu koga
 Vãrh otara nehti svoga.

Er se bielim perjem diči,
 Pod kiem krije čarno tilo,
 Kad umire, tada kriči,
 I meé se pievat milo,
 Što ugodno vieku nebi
 Ni u zvierju, Bože, Tebi.

Čini, da kãrv svetih rana',
 I spoznanje mojih zloba'
 Bude Achilla šipa izbrana,
 Rani i lieči ka u isto doba,
 I da oganj, ki se pravlja,
 Bude mi uzrok duga zdravlja.

155. Ako pomast zdrav nedade,
 Liečit želiš oganj paka,
 Š njim ako ardja svá nepade,
 Lagodnosti nije traka,
 Ako on ranam neprobude,
 Neliečne su i ubah hude.

Ako ognja paklenoga
 Prikaz mene ne prosviti,
 Kus sam kala grumenoga;
 Blato, a zlato ne, kó sviti,
 Zlato s' u oganj prem postavlja,
 Da u njem ime zemlje ostavlja.

Time ognjem čin' da duša,
 Dobri Isuse! sad se očisti,
 Da u misli svega okuša,
 I dobro se ubavisti,
 Da ako očist ne odluči,
 Pak se u ognju naviek muči.

PIEVANJE DVAEST PÄRVO.

Nadglasje.

*Tudje sledi družba omrazna
Skupogriešnih osudnikah,
Särdah, vragóv' i nakazna',
Tmasta obraza, gärdnieh slikah,
Ki razdiera'u psried plama
Rozmi, zubmi i čapljama.*

*Krivác' božjih, duše zlobne,
Ké su u paklu oborene,
I u načine njim podobne
Kužniem' riečmi ukorene,
Od Plutona poglavice,
Gruba grieha s nepravice.*

1. Nepokojnoj u onoj noći,
Punoj snenja preomrazna,
Dosti straha imáh proći
S krabonosíc' i s nakazna',
Neg' što stojah kon mo e Vile
Do razsvitja zore bile.

U to čuvši vārlu viku
Od plakanja i od jauka,
Probudih se, videć sliku
Jadna Osina, ki jur kuka,
A nad njime zla vozara,
Balatrom ga ki ograra.

Ká tierajuć noćne tmine,
Da ih sunce nezaskoči,
I da tajne njih krivine
Tu očito nesviedoči,
Prie vremena od razloga,
Kad se odkriva grieh svakoga.

Hitro skočih, da uzmolim
Nesmotärna starca opaka;
Al' svom' särcu da odolím,
Potegnù me Vila s traka,
Da ustavim se u postärpi,
Čim brodaru sien se odärpi.

5. Koj postavši tad nad njime,
 Jednom ga opet zlo prilupi,
 Kad pomàrmlja s ogronjime,
 Ov zakviknù, on odstupi,
 Ter dopustì, da besiede
 Meju nama druge sliede.

Rieh: Već pravljaj čàrn Osinu,
 Što jučer mi ti obetà,
 Prion' poviedat muku inu,
 Bezvlačno mi kaži opeta,
 Čim da rieči tvě govore
 Glasom ljudskim, ne od gore.

Gora ljudem odgovara,
 Ké se izuste zadnje riči,
 Čo'ek a čisto izgovara
 Svom besiedom, kóm se diči,
 Koga zoveš, on se oziva,
 Komu pievaš, on ti odpiva.

Jek je u gori tašt zvek mali,
 Ki se raja na odskoke,
 Rieči ajerske, kad se uvali
 Meu planinske tvàrde boke,
 Ter ko udari slite stine,
 Glasom leti niz doline.

To 'e istina; al' kad ti sam
 Jéknom riečju besiedio,
 Priklè Osin, Vilu nisam
 Nepristojno tóko uvridio,
 Neg joj podà odgovore
 Jék strašiva ove gore.

10. I jezerske jame ove,
 Gdi stanuje jék glasiva,
 Čim Narcisa svoga zove,
 Bezpokojna i plačiva,
 Pokle od nje odvratì se
 I u glas tužni obratì se.

Jer sred cakla vodenoga
 Svoje lice kad ugledà,
 Toli izljubi sebe istoga,
 Da već na nju nepogledà,
 I dàržeć ju u nescini
 I on se opadni cviet učini.

Tako leteć i odskáčuć
 Prevarena i ona vara,
 Šad smijuć se, sada plačuć,
 Na smieh i plač odgovara,
 Gdi ko žamori al' jauče,
 Ona se mori, ona huče.

Rec' joj, da si ti nesrićan,
 Pun žalosti i nemira,
 Reče t' ona, da si srićan,
 I da pun si tvoga mira,
 Da si ubog, da si sliepi,
 Reče t', da s' ti Bog preliepi.

Gaj čaberi, a ja stvari
 Od istině viest ti kažem,
 Ova mat' je od prievari,
 Ja brat ti sam, ki nelažem,
 Ona 'e studen duh biegući,
 Ja ustavan i gorući.

15. U ognju sam tužan, mećan,
 Da nemogu ni žmignuti,
 U žeravi vas zaprećan,
 Kako moć ću pobiegnuti,
 Vezan, bádan, gonjen, varćen,
 Ko magarac ki je pàrćen.

Natovaren preko reda
 Teškim briem'nom od griehóvah,
 Jaoh! stanujem uporeda
 Sried omraznih moih drugovah,
 S kima hude griehe tvorih,
 Božji zakon kad ne zorih.

To mi 'e družba prenemila,
 Ka mé kolje u propadi,
 To je griznja moga tila,
 To su strasti, to su jadi,
 Na napàrtna koji sàrnu,
 Da me u ništa već obàrnu.

Buduć ovi meni krivci,
 A ja krivac njim opeta,
 Sad u ognjenoj ovoj rivci,
 Meu nami je gorka smeta,
 I neumàrli nesklad sika,
 Ko zavadna meu dva bika.

Kao dielnici prije bismo
 Od časnoga nasladjenja,
 To nesrećni sada svi smo
 S viekovnoga poraženja,
 Razlog pravde toj podoba,
 Cić zajmenih našieh zloba'.

20. Ona moja priateljica,
 Ká bezredno mene ljubi,
 Sad mi 'e šara zmija zlica,
 Ká me ugrizá oštciem' zubi,
 Zviedzom blene, tekom tira,
 I hoće me da poždira.

Mili ures i ukrasañ,
 Hitrost hoda ponósita,
 Oči, zviezde ké prozva' san,
 Pram, shran zlata ponosita,
 Raj perivoj draga lica,
 Dikla, Vila i Božica.

Sad gàrdobna mene vali,
 Pram od zmije sàrce para,
 Iz očjuh munja pali,
 Iz obraza tries udara,
 Ni'e već život moj blaženi,
 Ubojica neg' je meni.

Bolje 'e ljudem prebivati
 U pustoše posried lavja,
 S hudom ženom nego stati,
 Kad se siedi i napravja,
 Oči, sàrce, jazik, usti,
 Da te ždrokne i zausti.

Stvari tri su, ké tieraju
 Biedne ljude svog' iz doma,
 Dim i slieme na podaju,
 I karljiva ljuta móma,
 Al pobiega ovdi nije,
 Ni meu lave, ni meu zmije.

25. Svi ovi tružu mene vidom,
 A ubodom oštrim moré,
 Progoné me svojim slidom,
 Nije meni sárde góre,
 Djavla ni'e mi od oviuh,
 Ki su sbica u očiuh.

Množ velika izgubljenih
 K ovima se nadoklada,
 Gorkom smećom umorenih;
 Er u paklu nije sklada,
 Nije reda, neg smàrti osin,
 Viečnja groza, kù podnosin.

Gdi susiede tóke gledam
 Šteć u sieni ljutje smàrti,
 Kad zó susied dosti 'e jedan,
 Za dat svakom' trudne obàrti,
 Osien smàrti pravo je nam,
 Svi smo màrtvi, a umriet ni'e nam.

Suprotivna viek komšije
 Ni bor tårpi nerazložan,
 Skratja žile, grane svije,
 Da ti od njega bi odložan;
 Al se uklonit zamani je
 Meni od zlecah tolikije'.

Er ako od njih bieг pospišim,
 Taj čas mene stigom stignu,
 Zaludu se od njih lišim,
 Ni'e mi dano, da pobignu,
 Sve su uza me, š njih podnosin,
 Smàrti viečne strašni osin,

30. Nenavisti i dosade
 Nedospietne sobom nose,
 A omraze i zavade
 Neumàrle njih me kose,
 Mene i družih, jao, skončaju,
 I njih grize neprestaju.

Ko su obrani gor-u raju
 Puni mira i pokoja,
 To ovi u paklu svejer traju
 Sried nemira i sried boja;
 Ljube se oni medju sobom,
 Ovi umornóm živu zlobom.

Jednim samim osudnikom
 Ni u raju zemaljskome
 Nij' moć stati s zmiom tolikom.
 Kako u paklu ognjenome
 U ognju se ljutja pruža,
 Da me peći i okuža.

Nij' zakona, nij' razloga,
 Ki bih moga' utàrkmati;
 Kàrv, rojaštvo, prijatnoga
 Veza ni'e njim spominjati,
 Màrtva 'e smuća meju svima,
 Koja svàrhe nikad nima.

Stoju, kako navàrh drača,
 Ki se bodu meju sobom,
 Jedna drugu razdirača
 Zalim časom, gorjim kobom,
 Ter dàrže se i ubadaju,
 Većma tad se razstavljaju.

35. Kô se smutja ranjen čoviek,
 Al gutavac u svom jidu,
 Sried bolesti gorke doviek
 S onih, ki ga taknu u vridu:
 Tač i ovih stoji vika,
 Premda 'e to sien neprilika'.

Jauci, skuke i skročanja,
 Dogrustiše svoj suproci;
 Er nedaju počivaja
 Ni u dnevnu, ni u noći,
 Vid gàrdobom, a vonj smradom,
 Zli zaglušnim ranja' u jadom.

Ona majka u kolibici
 Noćno cvili svo'e rojenje,
 Kad ga sliša u odrici;
 I neima ustàrpljenje
 Vàrh dragoga, koga grusti,
 Kad se uzplače i zagusti.

Kako neće dodijati,
 Gdi meu sobom neljubeći
 Ne jednu noć dađu spati,
 Neg u viečnoj sve stojeći
 Neprestaju ricat, plakat,
 Vapit, skukat, škripat, mrakat.

Sveti Tomaš od Akvina
 Uzgovori nam očito:
 Da osobita mukah sina
 Uzmnaža se jadovito,
 Svakom' od nas nevoljnika'
 Čića množtva odsudnika'.

40. Meu kàrstjani besiediti
 Pak ki smiju, nahode se,
 Da tu neće sami biti,
 Ako i ovi osude se;
 Al munjeni kad kušaju,
 Sami u pustoši uzdisaju.

Svi tada će zapoznati'
 Da osudnieh veće stoje,
 To će veće naricati
 I čut gore nepokoje,
 Što 'e u peći dàrvah veće,
 Sve iz njih veći oganj meće.

A tko nezna, u veruzi
 Što je veći broj pàrstena',
 Da u mnogoj nje produzi
 Veća izhodi nje težina:
 Tako i pakó težje sgara,
 Što je veće kolobara'.

Jednom' biednom' nesriećniku,
 Punom' jada i gorkosti,
 I drag obraz preveliku
 Tugu nosi u jednosti,
 Pune jesu rieči i slaje,
 S kim svak' grize i svak' laje.

Kako ovi će, lele njima!
 Kô i sad je meni, lele,
 Moć meu kužniem' obrazima,
 Kih je u paklu prieko vele,
 Priat utiehu, al razhladu
 U neizrečnom razprah jadu.

45. Tovarištvo od vragovah,
Toli svim' je pak mârzeće,
Er je od poždrieh zlih vukovah,
Ki nam uda sva razdriet će
Sad zubima, sad čampragom,
Prevelikom vajmeh snagom.

Da od boli i od straha
Prinemagamo u märtvilu,
Nasartanja tôko plaha
I toliku podniet silu
Nemogući slabstvo naše,
Snaga i mala kom' neda se.

Gârde svim su obrazine,
Da gledat ih moći nije,
Svi beštinske glavetine,
I repate svi su zmije,
Na glavi im rogi bârču,
Kude sviju a kad pârču.

Obraz ljudski počimaju,
A na čunku pak dospiva;
Pasje uši ki imaju,
Ti i zube izčiriva,
Kostruši se, na nas ježi,
Čim razdârma zlom vieži.

Ki gubicom vučjom prite,
I ogronjom od domusa,
Ki čeljustmi jasnim' svite,
Ki s kopiti konjskim' kljusa,
Kom' su kljasti poskoraci,
Kozja stegna, kârmski paci.

50. Velnozi su to oholi,
Doli ribe, gori žene,
Sprieda muži, zada volí,
Idre i kuške nesmiljene,
Dvoobrazci, psi troglavi,
Poluljudi, polulavi.

Strahoviti frunchielasci,
Perčinari nepodnosi,
Repom zmaji, glavom prasci,
Zuboviti, dugonosi,
Morske čabe, ježi drački,
Vrani mune, divlji mački.

Grabne ptice, proždri vuci,
Topirice, zli bumbari,
Ljuti štipci i panci,
Muhe, obadi i komari,
Noćne strašne uvedine,
Svake i gnjusne gadeline.

Na oblake tej zagluhe
Oko svih se varte i breču,
Topirice i bodne muhe,
Koje jadno po nas krèču,
Gdi se kote čarvi prosti,
Ki nas toče tja do kosti.

Huču, skuču, vèče, viču,
Blèču, riču i kakoču,
Zvičju, graču, kriče, skviču,
Višču, muču i krakoču,
Miauču, ruču, reže, laju,
Revu, hroču, zavijaju.

55. Trepavicam' kàrvnim' svraću,
 A zakata'u zubmi i rogi,
 Ter ružno se raščapaću
 Bendoguzi, sendonogi,
 Obraz beče, jazik plaze,
 I razroko svih nas paze.

Razpuhane kom' su nozdre,
 Vrućim dimom koje dišu,
 Kriva usta, oči odre,
 Kàrv i oganj s kojih pišu,
 A iz rosnoga peči rila
 Kužni pomor, vražja sila.

Svi ljiljanska nose krila,
 Na ramenih ostra odviše
 Kad leparca'u ko i pila,
 Razstavlja'u nas prfko na ise,
 Grustiva nas svih sgrozuju,
 Bodežljiva probuzuju.

Razlike im o kosiri'
 Brade visu strahovito,
 Ká se tisni, ká se širi,
 A kad hodi stàrmenito,
 Oštre strune koja svraća,
 I pihnim se nozdram vraća.

Ká gunjava zapuštana,
 Na buljivke ká strohasta,
 Ká sleženska čepustana,
 Ká lasasta i borasta,
 Kozja i devska, koštretine
 Vuče i tårče na šćetine.

60. Čulumbrada njekom' stoji,
 Niekom brada metlom mete,
 Nieki u bradi smriće goji,
 Nieki u njoj spàrte plete,
 Koja kriva, ká na čosu,
 Ká jidinsku splieta kosu.

Nieka vetri, nieka pàrči,
 Nieka smudi, nieka prašči,
 Nieka pari, nieka mårči,
 Nieka rudi se u rep prašči,
 Niekaj rieči svaka žica,
 Kô dlakavim psom guzica.

Pogledom nas krivim straše,
 Čudnom vikom zaglušuju,
 Mrakom preda'u, zviezdrom plaše,
 Glasom kuže, riečju truju,
 Stupom manda'u, hodom viju,
 A poletom izraniju.

Rozi od glave, nokti od ruke
 Ranjaju nas još to dublje,
 A nosu nam jačje muke
 Oštre kljuge, i trozublje,
 Plamne glavnje, zublji zvuci,
 Ké prema nam nose u ruci.

S papci, s nokti i s kopiti
 Hica'u, ranja'u, čepàrljaju,
 A čeljstmi i s jazici
 Grizu, gladju i ujedaju,
 Zubmi dårpe i razdiru,
 Rozmi bodu ké podiru.

65. Biju dielom i pozórom,
I presiekom i s ubodi,
Glêdom, pritom i udorom,
Učinjeni manigodi,
Božje pravde ponaravni,
Nepriatelji naši glavni.

Svet-Franciško, biv vidio
Jednog od njih, svojem' drugu
Kliknú: Čuj me Egidio!
Nebi imao kriepost dugu
Za ustárpit ti prikazan,
Da mi od Boga ni'e prikazan.

A redovnik drugi, mreći,
Kô dva od njih on ugledà,
Očitova: da u peći
Prij' bi gorio, nek pogleda
Već nagårde izpoline,
I kljunate rilčine.

A od Siene Katarina,
Za njima je potvårdila,
U prigovor božja sina,
Da prij', neg bi već pozrila
Velu grubost duha kleta,
Hodila bi do sud svieta

Sve po putu ognjenome
Dobrovoljno bosonoga,
Meju živom žeravome,
Tol'ka bo je grubav toga,
Da prij' svak' bi umriét htio,
Nego bi ga sutárpio.

70. Ako toli 'e jedan moguć,
I jednoga 'e gårdobina,
Što tisućah neće tisuć
Moći vražjih upirina'?
Što paklenih množ čavaka'
Satarisat neće paka?

Vojskam štetnih kobilicah
Što će živo moć ostati,
Kad se sunu vårhu klicah
I sva budu poharati,
Tisućine i da vraga'
More iztierat mala snaga.

Kim ni'e dosti izvårtiti
Jedarnice nas svijenih,
Kad su htile naskočiti
Njegda i tiela pogrebenih,
Prij' nek' obćen sud njim pride,
Toliko se na nas jide!

Što razčinit neizbrojno
Neće množtvo zlih duhovah,
Kad nasårne prubojno
S obadjenjem od grihovah,
Na nas biednih, ter se izbeče
S pirocima, kad nas peče.

Kartar oni, ki na stolih
Miede svoje ludo sfrigà,
Nemõri ga izgub, tolih,
Kô ga mori gorka briga,
Kada mu se poruguju
Svoi dušmani, ki o njem bljuju.

75. Meće karte i razdira,
 Treplje nogom, grize usne,
 Rad bi na svih da napira,
 I za siedim stere pusne,
 I mi sàrdžbom s' užižemo,
 Al se osvetit nemožemo.

Čàrkva sveta priginje se,
 Muža ženom razlučiti,
 Kad meu njima užeže se
 Kô god nesklad nezgasiti,
 Er uztàrpit ni'e uzmožno
 Društvo, sàrdžbi kó 'e podložno.

Da bi i nam moć nositi
 Sobom muke pakla svega,
 A djavalske neviditi
 Družbe i obraze cića tega,
 Paralo bi, ah joj nami!
 Nismo u paklu, budú sami.

Sviah ostalih poglavica,
 Kralj oholi viečnje noći,
 Zmaj preljuti, tmasta lica,
 Predobiva svih u zloći,
 Zviezda niegda najsvietljija,
 A sad neman najgàrdija.

Kako demon, razgar vela,
 Odrpie angjeo liep na nebi,
 U dno pakla ká se usela,
 Strašnodàržac, duše sebi
 Ki sve rad bi podlagati,
 Za moći ih pogucati.

80. To 'e Lucifer-ognjometi,
 Zla Sotona vàrta odveće,
 Vražki narod ki izšteti,
 I sada ga na zlo meće,
 Ohol, himben, Bogu odmetan,
 Nam usilan, svietu štetan.

Ki će navlaš škodan biti,
 Predisukàrst kad ustane,
 S kim će, vajmeh! predobiti
 Sve četiri svieta strane,
 I Enoka kad ubijè,
 Ni svom otcu prostio nije.

Al i njega smire smiru,
 Gogom silnim i Magogom,
 Kad se kralji svi umiru,
 Pred velikim pavši Bogom,
 Visočanstvom ki će priti,
 Za zemlju ognjem popaliti.

A to uzbit će, kada griesi
 Netàrpljivi, čudni, kletí,
 I najveće zlobe biesi
 Uzkraljuju na sém svieti,
 Kad osvetni oganj vàrli
 Daždec s nebes' sva popàrli.

Kad Bog dobre bude iznftí
 Meu osmera svá blaženstva,
 A od zlih sud će učiniti
 Cieć njihova nehrabrenstva,
 Da oni uvijek vesele se,
 A ovi s djavlim drésele se.

85. Satarisan u dubine

Tannom gusom sliednieh duha'
Stoji ognja sried pučine,
Ki mu obilno svá razpuhá
Oholija najvietriva,
Ká ga uzdarži svejer živa.

Sedmostrašno od bivola

I storoga čelo ima,
Rila i usta lava ohola,
Nozdre pune vietra i dima,
Iz svih očiuh, iz svih ušán
Plah mu pišti plam zađušan.

To 'e Belzebub nesmotárni,

Silan hudić gárda tvora,
Sve kom idu plasni čárni
Iz čeljusti, i iz pozora,
Nit' mu more sve umárlo
Zajaziti strašno gárlo.

Kip je stepnast i uplesan,

Pàrsi i glava naježena,
Para *) velik panj neotesan,
Runjave uši do ramena
Prostiru se, i po pleću
Trepte, klapa'u i klepeću.

Šarovitih kolo zmija'

Zatvara mu uste bliede,
Razdraženo kó se' svija
Sa svih krajah da njede,
Kármški zubi van se vide,
I zelenu pienu cide.

*) Para, iz tal. = čini se.

90. Kô raztvorí spilje ud usta'

I razgłobi na kosire,
S kvatalice paru pusta,
Pakliem smradom ká udire,
Sope, hrope, hroče, rēži,
I da razdre svih vas proži.

Zamàršenih pàrljetina'

Zmajoviti vlasi pušu,
A izpod nozdrieh čeljupina
Dah zabije nami dušu,
S pàrvieh ni e moć počinuti,
S družieh ni'e moć uzdahnuti.

Strahoviti čàrnobàrci

Pružà'u mu se do ušiuh,
A brada mu smudna pàrči
I dosiže do očiuh,
S kimi munja kô do lasne,
Iz oblaka u nas prasne.

Nos nesgromni na sto brada'

Iz hripelja slike grubi,
Na' čeljust mu gárdno pada
Ter s njim hárka, i s njim trubi,
Ima udi gorustaste,
Zagašene usne tmaste.

Izvárnuće su mu vije,

S kima derljoč tripa i mlati,
Iz kih žute suze lije,
Da ga 'e velik gnjus gledati,
A iz kàrmeljih razdrieh oči'
Sukàrvičan jéd mu soči.

95. A toj s plača, kim neutišno
 Raj izgubljen gorko žali,
 S ognja, s dima, kim potisno
 Razžiže se i pečali,
 I parvo, oko ko u ponosi
 Grieh bi začeo, bič podnosi.

Iz razgàrdnieh jasnih usta'
 Sve čemerne rieči bljuje,
 I žeravni piesak pušta,
 Da nas bije i otruje,
 Rieč i pogled, glas i romon
 Trieska trieskom; gradom, gromom.

Drakunova krila ukrili,
 Prieko po nas ká pilaju,
 A nohti i kljun njegov sili
 Tielo i sàrce razdiraju,
 Za razsut nas, ti su dosti,
 Jednim časom u gorkosti.

Na kàrvavne trohe kuda
 Bičnim' dračjam' tlehom kuca,
 Rozmi obraća glava huda,
 I gré, da nas već probuca,
 Š grafi od orla i od čaplje,
 Bije, lupa, ranja, traplje.

Vàrh priestolja gvozdenoga
 U pretvardoj siedi spili,
 I dvozubja ognjenoga
 Vlast i poraz prenemili,
 Hvasta krečúć lievom rukom
 Prieti desnom; kriči bukom.

100. Húk od vietra; tries od trusa
 Mao 'e pri viku strašnom toli,
 I kad svietom veće trusa,
 Tiho trese trus oholi,
 Stresaju se svi ponori,
 Kò zagàrmi, kad govori.

Kao kad Etna s ognji gori,
 La'e kad Karid, i kad Scila
 Plamom besiéd priukori,
 Pak i naglost svá nemila
 Hoće, da svih proždre u zlobi,
 I u jezerskoj topi utrobi.

Grohoću se strašnim trésom
 Na glas njegov nočne jame,
 I velikim urnebesom
 Razliegaju spiljne tame,
 I zli dusi u onom vaju
 Drožde, motre, grominjaju.

Kravošacah od krilati'
 U stog jedan za siedilo
 Sebi sbubà, i umlati
 Grunje otrovno i nemilo,
 Pak za naslon rúk' i pleća'
 Savi zmaja tri najveća.

Nadimeno vàrhu stoji
 Od čadljive čarne saje
 Nadsiedište, ko pristoji
 I k rogatoj kruni staje,
 Na mosure i na rese
 Ko nad njime šebeće še.

105. Na magnútje zla silnika
Naglim tiekom na nas sárne,
O njih sárda vojska prika,
Da u ništa svih obárne,
On njih zubka, ter zamlieči
U takove jédne rieči:

Zaisto ste već upali
Naše u nohte, tamni ljudi,
Izdaicam ste vierovali,
Odveć lasni i odveć hudi,
Kupili ste mačku u vriću,
Kú sté stekli, daste sriću.

Bolje bieše povratiti
Čast i pratež iskárnjemu,
Od sárca se poboliti,
Pokajav se prem u svemu,
Onu uzmu odpravivši,
A Bogu se obrativši.

Vam je bilo obećano
Oprošćenje za griehotom,
Tako dobro ni'e vam dano
Našim rugom i sramotom,
Već je imao čoviek prasan,
Neg' andjeo duh ukrasan.

Gusovražjih od jidijah
Otrovani zmajski rodi,
Ti me od ljudih najgárdija
Izmeta, izporči i izrodi
Od nečistih nas duhovah,
Gorih i punih svih griehovah.

110. Mi smo jednom sagriešili,
Jedna vârst nas grieha obali,
Svaki grieh ste vi motrili,
I do smârti griehovali,
Veće od nas dostojite,
Veći i pedips vi primite.

Grieh naš misli samo bije,
A vi mišlju, riečju, dilom
Množ zločinstvih najgorije'
Počiniste vašom silom,
Za toliku skupnost zloba'
Veće i târpit vam podoba.

Pravedno bi za svakoga,
Da se novi pako sgradi,
Nisu ognji pakla ovoga
Dostiviti toj čeljadi,
Trebova' bi oganj veći
Za taj narod presmârdeci.

Ali s nebes' ki nas rinù,
I ki nam htì odrediti
Mieste sunca ovu tminu,
I u paklu nas progoniti,
Meju nami njemu odmetan
Stavì i ovih ljudih smetan.

I da u smradu prem začetim
U nijedno miesto i doba
Dusim vazda plemenitim
Slat' zajedno ne podoba,
Trudno nam se 'e opirati
Kralju, ki nas jednom mlati.

115. U velikoj sjâ visini,
Svemogućtvom prejaki je,
Sve što hoće, to se učini,
Sve zna, sve úmi premudrije,
A prikladna neće sebi,
S česa i ja padoh s nebi.

Zatoj, pokle tako odluči
Uklonit se, ne poklonit,
I vas pakó da napuči,
Već nam ni'e se nanj zagonit,
Viečni 'e zakon, što on hoće,
Sve a što smisli, uvijek moć će.

Sám odredi da kraljuje,
Ni'e drugoga od potrebe,
U vladanju tko druguje,
Vlast otmini i sam sebe,
Dvih cesarah teško 'e ime,
Ni'e se taknut navlaš s njime.

Kad to iz jada nagrundi se,
Tresnú glavom i zahukâ,
Pak pregorko zapiždri se,
I kô uboden bivol mûkâ,
Sviet se stresè, ponor zamni,
Dim pobliedi, plam potamni.

I zapahnuć dahom žutiem
Nadmen paklene milosti,
Kričâ glasom zakârknutiem,
Hteć nas jošter više bosti,
Škripâ zubmi, rigâ plame,
I razkrečì se opet na me.

120. Ja se uztresoh vas u meni,
Na razdrečje to od straha,
Kako u gori bor prebjeni
Sieverskoga dmenja od plaha,
Nečekajuć zatim drugo,
Neg' sažganje viečno, dugo.

Preuzè: „Kad ste slizli dakle
Tu po božjem sudu pravu,
Okušajte naše pakle,
Priklonite tvârdnu glavu
Samosilju oštre krune,
U ovi oganj, ki ne dune.

Nepriatelji najglavniji
Vi za Bogom ki ste naši,
A mi opeta nesmilniji
I najljutiji kad smo vaši,
I od vas kad smo dobitnici,
Târp'te jaram svikolici.

Robstva, koja grisi hudni
Na vrat su vam postavili;
Jere su nas briemi trudni
Neustârpļivi pripârtili,
Pod kim éete vaviek klecat,
Znojít, trudit, mučit, jecat.

Ah, da bi me ti nazrio,
Mili bratco! opârčena,
Ko li bi se razmilio
Na biednika potišćena,
Dobre kuse ki tu kihâ
Rob učinjen svoga griha.

125. Meko sedlo plemenito

Ne sedla me, neg hrastovi
Samar, dielan vuhovito,
Nek u pleća i u bokovi
Bada, a ognjem su pripårtjene
Dvi Martove kroznjetene.

U njih stoji težko brieme,
Od poglavnieh griehah sedam,
Ké utezom po sve vrieme
Pritiska me, da sam gledan
Bezpokojnoj u obårti,
Sve u potepu i u posårti.

S jedne strane mene zbije
U obličju gárdna hárta,
Sárdžba i žaba lakomije,
Svinjsko i rilo od požárta,
Blud, u slici biesna párča,
Ki me okljásti i ogárča.

S druge strane tovari me
Prenemilo lienos kleta,
Ká obrazom ošljim drí me,
I š njom ptica ponosita,
Očnim perjem ká se diči,
Navist, medi ká priliči.

Ruke moje sputjene su
Preteškimi verugami,
Ter se vuku i potežu
Prebrekujúe za nogami,
A prikriju plačne oči
Strune svite kusioci.

130. Váru svega pak břemena

U antarselj siedeé maše
Vrag gárdobni pun himbena
Jeda, ki me biča i jaše,
Ostrogom me pražnohata,
Bode i uzdom silnom s vrata.

Tač okovan, uzdan, pračan,
Bičan i sliep bez očiuh,
Kljusan, trusan, smucan, svračan
I tukué se svud obiuh,
Čim ne mogué veé, plamene
Gárlim, meni odredjene.

Tač navaljen, ko magare,
Brieme mečem i posártan,
Na ognjene opet žare
I na poraz opet smártan,
Pak počimam tak' opeta
Preko vieka i sud svieta.

Eto opet sunce jezdi
Hitrim tiekom put zapada,
Za dat miesto svietloj zvezdi,
Bdeé pomorac kóm se vlada;
Eto noé se približi' je,
Čarniem platnom da sviet skrije.

To 'e milostne Cinosure
Liepój dikli várha Ide,
Dojilici Gjoja cure,
Ká ga uzhranit mala htidè,
On pak haran, nju postaví
Meju zvezde cié ljubavi.

135. Tmasti večer iz vârh gora'
 Duge osine hârlo stere,
 I u krilo sinja mora
 Sunce topi, hladi i pere,
 Trudne konje svoje ognjane,
 Da opet s jutra jasnje svane.

Opet mi se odpraviti
 Od tvojega prigovora,
 Drugovlja ću t' ja praviti
 Od pravljenih jošter gora,
 Kasnit ni'e mi, moj nebore!
 S Bogom! tonem u ponore.

Toj kad Osin dobesiedi,
 Sve j usilan, i sve marmo,
 Pribreknù ga čuvac siedi,
 I u pakó glavom stârmo
 S njim zajedno sunovrata,
 Ja ostavši tu pred vrata.

Nedaj Bože, má da pade
 Duša s tvoga visočanstva,
 I nesrečno da propade
 U rečena dubočanstva
 I ove jame prenevoljne
 Cieć nesviesti mé povoljne.

Ako oblas pravde tvoje
 Bude griehom mieru dati,
 Ki će griešnik zlobe svoje
 Moć pri tebi opravdati?
 Gospodine nedohitni,
 Kom' vried svaki 'e nedospitni!

Bârž dobrota iztočista
 Shraniti se mogla nebi,
 Ká premda je u svem čista,
 Pravednosti ké po sebi
 Za spasit se neb' imala,
 Neg bi i ona kriva ostala.

Tiem sujeno bit' kad ima
 Dielo svako i prošćeno,
 Spodobnimi načinima
 Kako neće bit' sujeno
 Dielo, i čimba preopaka,
 Na sud božji težko paka?

Gospodine! kad pred tobom
 Platjaju se svaka dila,
 Prim' kajanje, kó pred sobom
 Tebi šalje duša mila,
 Hran' sadanje prikazanje
 U tvoe sveto viekovanje.

Čin', pakleni da nazlija
 Bieži; na smârt a Trojica,
 Isus, Osip i Maria,
 Bude meni pomoćnica,
 Ter htijuć se izminovat,
 Njih triuh budem imenovat.

PIEVANJE DVADEŠT DRUGO.

Nadglasje.

Nasleduje u ov dan treći

*Màrtav, bogat, neveseli,
Skazovati razboj sreći,
S kim dobieše vierni anđjeli
Djavaostvo u visinu,
Ko'e oholja s neba rinu.*

Čim u pakó sunovrata

*Sponosite misli odmete;
I svom' stvorcu er se odvrata,
S inim' krivci poraz štete
Tarpí, u ono dno tamnice,
Što 'e viek ne zrit božje lice.*

1. Jur Danica svetle zdrake

Prostiraše od iztoka,
I tierajuć noćne mrake
Otvaraše ljudska oka,
Da prionu svàršno i jako
U ime božje dielo svako.

Tim, čim ljudstvo hàrli svude

Na svagdanja svá činjenja,
Bogat màrtav meu trude,
Da prijane govorjenja,
Prikazà se trećom meni
Na obični kuk ognjeni.

Kad na pogled biela jutra

Bieše zemlja sva sinula,
A studena noć unutra
Ovdi u pako ubiegnula,
Dokle sunce sviet obide,
Š nje pun' slave mrazne stide.

Tu bivši se podnimio,

Kô u sebi da razbira
Gorih mukah dio po dio,
I vruć uzdah čim podira,
Pratižija, ki ga prati,
Balabrom ga zalopati.

5. Ter mu kliče: „Pasju paru!
 Neću štedit brodarenje,
 Haka mi je došlo staru,
 I njegovo zamučenje,
 Što već kani, što je trudno,
 Njemu ukazat što bi sudno.

Vučju narav neostavlja,
 Još lisičit neprestaje,
 U opočinku trud postavlja,
 I kad žalos uzmakla je,
 Tuži veće i uzdiše,
 Hoćeš li ga vuhla više?

S tebe odiše, kađi 'e s tobom,
 Svakojako manje pati,
 Počivanje nosi sobom,
 Kad se tebi zapovrati,
 Vele manje muke kuša,
 Vrag ga njegov ne zauša.

Mieste tebi zahvaliti,
 Pak nadoda, i tvój Vili,
 Gadelj čini se moliti
 I peteka kô po sili,
 Silom hoću i pod štape
 Da govori satan pape.

Pape satan i Alepe!
 Psost je njemu dostojita,
 Nek mu ije sažam repe,
 Svá 'oholos ponosita,
 Mi nećemo tvárdoglava,
 Oholos je naša slava.

10. Trieba se je spomenuti,
 Kô Bogu se š nje oprismo,
 I š njim gori boj preljudi
 U hrabrenstvu kako bismo,
 I da on ostã dobitnikom,
 Mi izgubismo mnogom dikom.

Er čini nas premda pasti
 Oborene s neba doli,
 Ostaje nam dosta časti,
 I još smo dusi mi oholi;
 I po slavnom tome smienju
 Dãržimo se u poštenju.

A hãrdjavo ovo izmitje,
 Kô da nieki delija je,
 Poruguje moje bitje,
 Malo mari, manje haje:
 Zato hoću, da š njih prëda,
 I da pravljja, što će ureda.

Rad bih dulje s tobom stãti,
 Da bih dilje i počinu';
 Al ja vrag sam domišljati,
 Ki glamazat tmu osinu
 Nedam, zmaj sam popadljivi,
 A brodar sam propastivi.

Mučno 'e zmaja prevãriti;
 Er od svega on stvorjenje
 Vručé 'e živo, a primiti
 Od vozara ni'e smiljenja,
 U brodniku viek se dalo
 Dobrohtienstva ni'e ni malo.

15. Lažiroda ako l' vraga
Čine ljudi, eto silom
Njega slaga má matraga,
Da potvårdiv rieči dilom,
Neka svak zna, da se izusti
Sad istina s vražieh ustí.“

Toj dospievši, pun naglosti
Trikrat opet zalašći ga,
Ter zaupi: „To ti 'e' dósti,
K ručku ustan', jij ga, jij ga,
Čim poždereš, za večeru
Pripravim ti bolju žerú.“

On prikleknù, ruke prijà,
Oprošćenje da uzmoli;
Al pakleni ljuti sijà
Nesmiljene pun oholi,
Šinù ga dvač, veleć: „Živu
Kaž' dilopráv boležljivu.“

I meni je čuti žudno,
Što se s griehà sviim dogodi,
Ako i obor veomi trudno
Moj mi 'e slišat, ti pogodi,
Ti kaži mu miú obalu,
Svoja usta gárde hvalu.

U to Osiin trepetjući,
Da obsluži misao stráže,
Metjuć odsvuđ plam gorući,
Što naredi, da prikaže,
Meju tužbe i uzdasi
Obim nam se tako ogłasi.

20. Lucifer se uzraholi
Božje slike željom milom,
I š njimè se puk oholi
Zviedz' odreče trećim dilom,
Ter ki nehti stvoritelju,
Pokloni se strenitelju.

Kad na krilih vietra uziti
Više sunca on se stavi;
Za moć u njem sied siediti
U svjetlini i u slavi,
I po siedu takovemu
Bit prikladan Previšnjemu.

Kad u naglom htí sieveru
Svo'e vladanje postaviti,
I odmetan tvårdu vieru
Gospodinju potlačiti,
Smíno i začè misli hude,
Da i on klanjan túti bude.

Ko Enzèlad gorustašan,
Složiv goru vardu gore,
Sve smi hãrvat neprustrašan
Nebeskoga kralja dvore,
I Adamante viekovite
Snit plien glave ponosite.

Kad se pripè pun požude,
Da bi Jovu nebó oté',
I da njega predobude
Snažnom rukom, pridè toté,
Već s juríšem da navali,
I da njega na tle svali.

25. Kada lupjom hti probiti
Tvrđjad krugov od nebesa',
Zubmi izgristi, nohti odriti
Zvezdovita sva tielesa,
I na božji priéstol isti
Uzpeti se, za š njim sisti.

Al sve jedin ki je bio,
A i jednaka sebi ne'te,
I kom' nitkor ni'e se skrio,
Znadu' misli tej odmete,
Nedopusti, da se misa'
Protu sebi ni tá uzvisa.

Nepremožne zatoj četne
Od letu'ih svojih vojnika'
Tisnu družbe, da bi odmetne
Izbirali za uvijek vika,
I u krieposti svo'e desnice
Sbili ih u ove dno tamnice.

Gornja truba zatrubi' je,
Čim skočiše dusi virni,
A pred njima Mihovije,
Ki potisnu skup nevirni,
Učini'viši potir vikom,
Da se nijma prašcat nikom'.

Vlast od vašieh poglavicah
K Mihovilu obárnu se,
I kažu' mu mo' desnicah,
S svojim' sliednicim odkinu se,
Kad rajskoga sriedu stana
Rat se užgà sa svih strana'.

30. S jedne strane množ velika
Angeeoskoga vojstva kruta,
S druge vašieh odmetnika'
Gusa zlobna i tiesnuta
Sarcem, snagom, riečim, dilom,
Jakom rukom, bårziem krilom.

Jedna bieži, druga razi,
Taj naskače, ona odstupa,
Ter se štiti, ter se gazi,
Gdi ova svàrta, i gdi lupa,
Sad pripadna pleća shvatja,
Opomena sad se obratja,

Ovi ovih potiruju,
Odmetienstvo da podave;
A ovi se opiruju,
Da sva miesta neostave,
K njim se opet gusa meće
Put sunčane hårle sveće.

Gdi podignut' mljaše silo
Od smišljene oholosti,
Malo sciene'c svoje milo
Rajsko stanje od radosti,
Kó početo viernim slidi,
Po blaženoj božjoj vidi.

Mnogom silom i ljutinom
Pobiste se nebom gori,
Kada na vas svom vårlinom
Nahripiše devet kori',
Da jurišem rinu time
Iz Siona vas sasvime.

35. Gdi sjá svietlost neumärla,
 U kój vi se porodiste,
 I čestita sreća vārla,
 Kóm blaženi odprie biste,
 I koja vam hteć se stärti,
 Hārvaste se tja do smārti.

Da do duga ni'e se znalo,
 Koji s toga slavna bienja
 Odhārvaše; er ni malo
 Gubitnoga bi zlamenja,
 Kriepko staste svi u boju,
 Bistvo i glavu braneć svoju.

Kad veliki pravi Jove
 Prenesviesnu vašu mis' o
 Kroz ognjene svo'e treskove
 Oni čas je satariso,
 Da nemoguć stat već dikom,
 Daste mejdan dobitnikom.

Ter se daždec sbiste u plame,
 I u oblake, i u gromove,
 I u vōdene spilje i jame,
 I u pukline, i u grobove,
 I u somne, i u mečite,
 Gdi nevierstvo uzdržžite.

A najveće guse vaše
 U ove peći Hypojeske,
 Gdi vaš Plutun glavu paše,
 Samosiljem krune težke,
 Nebu odmetni svejer dakle,
 Svugdi u grieche, svugdi u pakle.

40. S toga smienstva jošter slavni
 Nepriatelji viekoviti,
 Bogu opadni, svejer spravni
 Njemu se istom' suprotiti,
 Neka vam je viečna slava
 Oskorežnost tvārdoglava.

S kojom buduć već začeli
 Previsoke tej poleti,
 Nikadara niste htieli
 Oholiju ostavieti,
 Neg dāržaste grieh u cieni,
 U otvārdnosti potvārdjeni.

Tač, da čarva hude zloće
 Toliko se k sārцу sliepi,
 Poniženstvo da nehoće,
 A ponoštvo da uzhlepi;
 Nu nekajan a okostan
 Grieh kako će moć bit prostan?

Š njima sasvim sjedinjeni
 I saslati skupno isti,
 Skoro s raja obaljeni,
 U raj drugi da ste jisti,
 Otcu Adamu, njega i s ljubom
 Hhtiuć predobit za izgubom.

Uzdignuti glavom gori
 Uzdržžite veličanstvo,
 Nek vas jedna misao mori,
 Da jagmite još božanstvo;
 Al kipite viēnje glavne
 Posried ove peći davne.

45. Gdi neprestav čast cvilite
 Izgubljene prednje slave,
 I mučeni vi mučite
 Duše naše zle naprave,
 Sto'eć u jadu bez ufanja
 Koga goder odisanja.

Svih vas klopi i zaprieka
 Svud okolo zemlja tvrda,
 Raj gledate iz daljeka,
 Pribivate sriedu sārda',
 I većega sried poraza
 Cić nevidit Boga obraza.

Ovo 'e muka mojoj sili
 Potačnica prenemila,
 S ove i moje sārce cvili
 I razpuca moja gnjila,
 Muka od mukah, jad od jada',
 S koga duša sva razpada.

Piesma od štete poglavita
 Nariče se toj tārpljenje;
 Er pedipsa porazita
 Božja 'e lica izgubljenje.
 To 'e nahuda prem najveća,
 I nesreća svih nesreća'.

Radi štete tej velike
 Svi smo u vaju pregorokomū,
 Ovoj šteti nije prilike,
 Duhu ni'e dostojnomū
 Smiere vieku umornije,
 Čarvotočne, al' smirnije.

50. Veliko je zlo, ne biti,
 Ali biti ubah ništa;
 Al' se 'e bolje ne roditi,
 Neg pri Bogu nimat mista,
 Zlo 'e najgore, kom' ni'e slike,
 Bogu „s Bogom“ reć u vike.

Bit kō prutje osiećeno,
 U kóm soka ni'e ni malo,
 Sieme na put potlačeno,
 Kom' izniknut ni'e se dalo,
 Stvor bez svōga stvoritelja,
 Viećni rob bez spasitelja.

Lozje zalo ni'e za drugb,
 Neg na ogañj zabaciti,
 Sieme u zemlji kō stā dugo,
 A nehoti plod činiti,
 Obodvoje bez koristi,
 Za sām plamen viekovisti.

Prez pravōga ostat' dobra,
 Vieše dobro preveliko,
 Kó u sām sebi Bog je obra',
 Duši paćem svekoliko
 Dobro u njem da se izgubi,
 Cvilni 'e uzrok, škārgat zubi'.

Dobra velog' izgubljena
 Vele i škode sobom nosi,
 Malo 'e siena izgorena
 Pri ovoj škodi, što podnosi
 Jadna duša u ponori,
 Prem da silnim ognjem gori.

55. Neimaš Boga, sve ostalo
 S njim ćeš dobro ostaviti,
 Imaš dušu; al počalo
 Nećeš njeje zagarliti,
 Ni svu svārhū neć' nać' istu
 U svem dugom viekovištu.

Što se 'e dićit božjim sienstvom,
 A ne častit ota Boga,
 Neg' ga sārđit' svojim smienstvom
 Smamna dušo, ne razloga,
 I obratjat njemu pleće,
 Kô da ni'e ti otac veće.

Kad postavi svārhū tvoju
 U stvorjenje vremenito,
 U stvorjenje srieću bolju
 Što 'e riet Boga svoje mito,
 I potlačit' za nesviestvo,
 Viečno svoje prijateljstvo.

Pravda 'e, da i on na te grusti,
 I žestoki kaže t' omraz,
 U ovih tminah da te pusti,
 Nek nevidiš njegov obraz,
 I tolikoj neharmonosti
 Pleća svratja u gnjevnosti.

Da već nisi ti puk oni,
 Koga svoega on zoviše,
 A on Bog tvoj, ki te doni
 Na sviet, gdi te dignū više
 Svoga stvora, da s njim vladaš,
 A od njega se ne odkladaš.

60. Toj bezreje vratja i platja
 Božja pravda u ovom mistu,
 Kad obraz svoj tebi odvratja,
 I tu štetu viekovistu
 Daje odmetnim, ki ne htīše
 Njega častit', čim živīše.

Osuda ova najposlidna
 Stoi u božjem nevidjenju,
 I u njoj strast je prerazkidna
 U nevoljnom razmišljenju,
 Da u viek zdraku svo'e lieposti
 Neće ukazat' po milosti.

Nedohitnu, neizrečenu
 Tārplju kar ti cića toga,
 Stokrat veće razžeženu
 Neg' peć duša prinemōga,
 Viek nedaj ti ove muke,
 Neće druge božje ruke.

Božanstvena prem odreda
 Žalost je ova svakojako;
 Er kad sebe vidit' neda,
 Dušu udalji priekojako,
 U njoj naše sobno danje
 Stoi svāršeno pedepsanje.

I prem muke da velike
 Bog da'e griehu svako u dōba;
 Nu t' pedepsa zle grieshnike
 Manje, neg grieh njih podoba,
 Manje patim, neg dostojim;
 Al' bez Boga, jaoh si! stojim.

65. Miesto tmine dimi što su,
Što su smradi, što l' plameni?
Vražje slike, gårdne ako su,
Sagričnikah ružnieh meni,
Pri svoj šteti sve to 'e lako,
Šteta 'e ova pakla pakó.

Živi jezik viék izreći
Neće gorkos take štete,
Ni ljudska će kad doseći
Ni'edna pamet nje pomete,
Razumieti gospod rajni
Mártvim dó je skrovit tajni.

Kako obrani razumit' će
Preblaženstvo sveto, vidi:
Tako osudni naučit' će
Prij' nezgodu, ká im slidi,
S nevidjenja nesriečnoga,
Od vas nikad dohitnoga.

Duše iste izgubljene
Kušati će, u svoj mucí,
Da su bile sve smamjene
U zloj misli i odluci,
I da Bog je nepoznano
Velo dobro, gornjim дано.

Čim smo tužni u životu
Razsipljeni našom gnjilom,
Posártamo na griehotu,
I sramote slabim tilom,
Ki ćučenjem svojim nevidi
Što 'e Bog, što l' su božje vridi.

70. Pomoć, pomoć' ne želimo
Kad mislimo o propasti,
Ako oteu sve molimo,
Da nas čuva od napasti,
I da od zla nas oslobodi,
Grieh stvaramo u slobodi.

Najgore je zlo od grieha,
S koga pakó nam se hrani,
Svaka smártna, jaoh, sagrieha
Dušu gorku na smárt rani,
Paček mártva vred ostane,
Ako s grieha neustane.

U potežnom pokajanju
I stvoreni grieh se ubije,
Neodmičuć u gračanju:
Sutra, sutra, neg' udije,
Svârzi od sebe morna jada
Ne do jutra, sada, sada!

Milos, kú si izgubio,
Rádi opet da pribudeš,
Neće, ki te 'e prij' stvorio,
Da od rova poždren budeš,
On je grieha oduštenje,
I obćeno svih spasenje.

Naučeni na daleko
Stat' od božje, jaoh, milosti,
Čini nam se, da je meko
Stanje naše otvårdnosti,
U kom smiemó svako dielo,
Nerazbiruć dobro velo.

75. Jakno bistri oró neče

Da se makne iz putila,
 Neg' se sune, neg se meče
 Na letušća bārda krila,
 Kad opazi dragu pitju,
 K kojoj sārne u hlepitju.

I kad veće nju dostigne,

Gré uživat svog uhita,
 Kô ne ima, kad ne digne
 Letne od zemlje, da pohita,
 Brašno ugodno kô zaludnu
 Ište u kući steć u bludu.

Tako i duša uvezana,

Svojim mesom, svojim tielom,
 Kad se vidi opuštana,
 Ne kô oganj pod pepelom,
 Neg prost krilmi gori plane,
 Sriedinom se svóm da stane.

Ká nedade ni gledati

Lica, koja dušu siete,
 Kamo dá se uživati.
 Od neharne duše klete,
 Ká s'agriša bez ozira
 Neznadući što je vira.

Bol je trudna veomi dosti

S jedne sglobe oštetene;
 Al' je težja, sve da kosti
 Za'edno budu izmieštene,
 Taka al' bolest ni'e neg siena
 Dobra duši izgubljena.

80. Er kô ona 'e više tila,

Plemenita u svom stanju,
 To i triebuje, da je bila
 Viša u svom pedepsanju,
 I da sama veće truda
 Tārpi, neg sva za'edno uda.

I kô bol je vazda veća

Gdi je veće sastavljenje:
 Tako 'e gora nam nesreća
 Duše s Bogom razstavljenje,
 Ponaravno s njim se staje;
 Al se silom s njim razstaje.

Što će gričšnik tad zaludan,

Bog mu bude kada riti:
 „Otid' proklet, već si osudan,
 Otid' u oganj viekoviti,
 Od mene otid' tvoga Boga,
 Kad ljubit' me nisi moga'.

Ki bih dobro tvoje pravo,

Ki te stvorih od ništare,
 Ljubih, čuvah, dāržah zdravo,
 Spasih i dah tóke dare,
 Ké razmišljat nisi htio,
 Čim se nisi osudio.

Nego si iska' i sliedio

Mieste stvorca, tebi mili
 Stvor, u ki si lud stavio
 Svu tu ljubav, i gomili
 Märtvoj pusti, da se hiti
 Liepi razbor, ki pohiti.

85. Ostavivši vrućak živi,
 Hti sagradit razrušeni
 Sebi bunar, u kóm livi
 Svih su vodah propušteni,
 Bez njega eto ostat hoćeš,
 A bez njega biedan što ćeš?

Majci i hćeri dogaja se,
 Neizmierna da cíć jađa
 Meju sobom razstavlja se,
 Jedna od druge mártva pada:
 Tako uvijek mríti neće,
 Tko uvijek otca ljubi veće.

Otca, koji njime sudi,
 Neg osudih ja sam sebe,
 Van razloga kada bludi',
 Željno išćući smradne grebe,
 A moj otac često zva me,
 Da od té gnjusi odtiska me.

A ja sledih njih gnjusnoće,
 Već odmetan otcu momu,
 Cvilno i stupih na své zloće,
 Spec na glasu otčínomu,
 S česa izajdě, da pogubih
 Dušu, i draga otca izgubih.

Kako neću dostignuti
 Nedospietne viečne smárti,
 S kima htio sam izginuti,
 Kô me neće one stárti,
 Ne, ké svaka zla razčínju,
 Neg ké sledie, kad počínju.

90. Kô u pripuklom sirotinstvu
 Neće izpuštat svakim hipom
 Duša uzdahe, i u biedninstvu
 Probivati oštriem šipom
 Sárce, koje 'e razdielila,
 Nedajuć ga Bogu cila.

Hoće on za se sárce samo,
 Zato ognjena sebi stvorí;
 Ne da bieži simo, tamo,
 Neg da uzlieta, kô oganj gori,
 A s nikime nedvoji se,
 Nego u njem pokoji se.

Ali pokoj svoj ostavi,
 Put stvorjenja kad se uputi,
 I stravno se njem' objávi,
 Ter se na pó razpoluti,
 Davši gnjili ne usio
 Sama sebe bolji dio.

Cića česa razdieljeñje
 I Bog činí s sárce mímim,
 Da od sebe odvâržen je,
 I požežen ognjem silím,
 Neka razdvoj hudi plátja,
 Na stvorjenje kad obrátja.

Ter svoj tempo po své víke
 Ojde, jakno zapaštinu,
 Da neostavi već mu díke
 Ni najmanšu jednu stínu,
 Vârhu stiene sgradu i bilu
 Svu razčini u grómilu.

95. I orla, pticu plemenitu
 Bog Mojzesu svetit nedà ;
 Erbo sàrcem u prolitu
 Dvoja on hlepi preko reda :
 Svetlost jasnú i sunčanu,
 I umàrlog' mesa hranu.

Stvorac neće tako uredit,
 Što je grišnik razredio,
 I svóm rukom uzporedit,
 Što 'e taj tamnik zamàrsio,
 Da mu od pravde slava ostane
 I u neredne ove stane.

Erbo zlobe dvoje struke
 Ima u sebi grieh nečisti,
 Pravo 'e, da ima i dvo'e muke
 Duša, š njega ká s' tu misti,
 Cié k stvorenju obratjenja
 I cié stvorecu odvratjenja.

Od oćuti mućna 'e tuga,
 I obratju odgovara,
 I od štete trudnia drůga,
 Osudnike koja hara,
 I odvratje stvoriteško
 Nadoplatja veomi teško.

Svi smo ondi pèdepsani
 Cié stvorjenja ćućenjime ;
 Er u ád ovi zakopani,
 Meju smrade, ognje i dime,
 A cié stvorca ostavljenja
 Stvorca plaćemo odciepljenja.

100. S toga sledi, da kako je
 Veća zloba, kóm se odmeće
 Stvoritelju: toliko je
 Manja k stvoru, kóm' se meće,
 Tać cié štete puća'u sàrca,
 A oćut ina úda farca.

Paćek sledi, da budući
 Tí bezzakon prez dospitka,
 Neprestani bić mogući
 Daje božja pravda britka,
 Puna oštrine i probođi
 Duši u tiesnoj nje nezgodi.

S toga jošter, vajme, slidi,
 Da u tužnom razmišljenju
 Svoga izguba đuh se jidi,
 I u zlom kopni razcviljenju,
 I ima s toga prij izuće
 Svakim časom spomenuće.

Sledi, sledi, da obilnos
 Da'e se sudnim mnoga znanja,
 Da kô u paklu zlim je tminos,
 Spasnim u raj svietla stanja :
 Tako ovi su preblaženi,
 A oni u svem uhiljeni.

Da sve u sviesti griška im bić će,
 Koja neće viék umrići,
 Ježi a sàrca im raztoćit će,
 Ki će se u njih ukotiti,
 Nek ih obi razćinjaju
 U viekovnjem svojem vaju.

105. I ako u paklu svaki griješnik
Svo'e pogube škodu plače,
Ki je veći bio sagriješnik
I većeokrat ki potlačè,
U kóm sveti neka znađe,
Da će podnit veće jade.

Er poglavja i razlogi
Težjih griehah težje muče,
I grieh grubi, i grieh mnogi
Gore bije, gore tuče,
Svak u tašći, i u broju
Dublje topeć dušu svoju.

Tko se od Boga veće odriče,
I dobrotu njega ostavlja,
Ti se dubljom ranom smiče,
I gorim se trovom travlja,
Duglje i gorje pomanjkanje
Nosi, i žežće pedepsanje.

Veličanstvu bezkončanom'
I muka ista odgovara,
Bezkončana u izvanom
Paklu, duh nam ká izgara,
A cié štete božje, vidi,
Sve uzdiše, grozi i blidi.

Al' što li su, lele, i temu
Sve sagrieha! ké od gnjile
Čoviek smiesi protiv njemu,
Što li, kad su naudile
I velike zlobe svake
Veličanstvu božjem' pake?

110. Čim smo živi, da na žile
Nebi s', — pomlju svú stavljamo, —
Teške ruke približile;
Liečnik, kada kàrv puštjamo,
Nehajemo pak nebeski
Božje ruke probod teški,

Koji cića mnozieh zloba'
Meće silos jake ruke,
I napàrča, kô podoba,
Svakom' razlog svoje muke,
Jedan pakó, tko jedini,
Trostruk, tko troj grieh učini.

Pravo smamni dakle, vele,
Jesu krivci, kí nastoje
Sagriješivat, paka vele,
Da se osudi, tolikoje,
On, ki jednu al' sto zloba'
Stvara, u paklu kad su oba.

Zato, zato nahode se
Na trista miest' pisma sveta,
Gdi smamljeni govore se
Svi griješnici, za to smeta
Grieh propasni njih u glavu,
Da ne sciene rajsku slavú.

Koju tlače-i podaju
Za malahno produžanja,
Velo a dobro ostavljaju,
Cié kratahna uživanja
Prem mahniti, kim ni draga
Bolja uza, neg' veruga.

115. Tako, da bi Bog i misli
Té im iz tikve izvadio,
Da nesriećni nebi išli,
Gdi će suzbit svaki dio,
Svake muke, za grieh svaki,
Il' je maó, il' je jaki.

Gdi će kušat', gdi će znati
Male i griehe, ké činimo,
Kako Bog će pedepsati,
Kako i manje ké mislimo,
Govorimo l' u taštini,
U gospodnjoj što su sciini.

O griešnici! znajte, prika
Da 'e pripravna muka vami,
I da će vam biť tolika,
Koliko ste sagriehami
Prodiljili, onoliko
Bit će jadih, zlóć' koliko.

Ali veće prigiba'uci
Treći dan se opet k noći,
Htli me Osin jaučuci,
Puna smuti, trećom oći,
Obećajuć, da iz nutra
Dano mu je još doć sutra.

Pak da izit nikadare
Iz ponora zle tamnice
Ne ufa, da osta'u sve izgare,
Nazré tkogod ljudsko lice,
Neg da mu je sried propasti
S slobnim vragom za viek pasti.

120. Kad dovārši, odprati ga
I odvuče stražnik sioni,
I voznicom opari ga,
Pak prosiede ov i oni
U bezdavno jezerište,
Meju ognje i utište.

Ja osamljen ostav tuti,
Ježen dārhat naskoči me,
I grozive prepun smuti,
Ká u mǎrtvi znoj obrati me,
Čim se blanuh, i oči lupih
Na nebesa, i zaupih :

„Odredjen si, Gospodine!
Vārh svih zlócah sudac meni,
S česa od straha duh mi stine,
Da ne padem u pakleni
I ja propad, ter me smámá
Uspomena, jaoh, sama.

Da bih tada izgubio
I ja tebe, dobro velo;
Jer se nisam obratio
Mo'ega vieka u počelo,
Da bih samom', služio tebi,
A na zlobe sǎrtao nebi.

Da još bude má pokora,
Da pedepsa dušu vruće,
Ognji, uzdasi, plači, mora,
Oči rieke sve tekuće,
Nebi sva má griešna dila
Tim se izpuno očistila.

125. Razlog biaše, da u mlade
 Danke grieh sam moj parjat,
 A ne parjat' sada, kade
 Grieh je mene odpuštao,
 Kad već neimam, star sasvime,
 Neg za cvilit malo vrieme.

Nu što rekoh? vrieme kasno
 Od pokore ni'edno nije,
 Skrušen uzdah more lasno,
 Kada s' pravom ljubavi je
 Sdružen, odniet sve krivine,
 S tvóm milosti, Gospodine!

U ovo ufam i ufat ću,
 Dušom dihat dokle buden,
 I na pomoć tebe zvat ću,
 Ako bih kad bio zabluden,
 I inat ću bez kàrzmanja
 Ovo sidro od ufanja.

PIEVANJE DVAEST TRETJE.

Nadglasje.

*Tu se odkriva scieno vrieme,
Ali kratko, kó prolita,
Dobriem prudno, škodno zlieme,
Kad se mudro neuhita,
Njih bo metje iz vremena
U stan plačnih viekovštiena'.*

1. U nebeskom okolišu
Mladi miesec kad se miñi,
Sunce jezdeć prama krišu
Bieše uz dupli mrazne sieni,
I leteći kroz oblake,
Srebrnjaše stvari svake.

Bezpokojnoj u obãrti
Razmišljajuć noćnu sviću,
Svanù meni dan četvãrti,
Kada rekoh: Vajme! gdi ću?
Kada me je ostayila
Tu pri paklu moja Vila.

*Tih najveće Gavan cvili
Nesvãršivo zbira'úć vike,
Nit nahodeć razlog cili,
Kaže samo na prilike,
Strašnu viekost; dosti 'e rieti
Da ih n'è moć viek dospieti.*

Tu pri paklu, ki 'e prilika
Od mieseca neustavna,
Gdi se vãrti svakolika
U okolo viekost davna:
U koi al' nij' poznat moći,
Ká je dugost viečne noći.

Vas ogãrnút ognjem živim
Meu to Osin k meni stupi,
Ki razmetjuć okom krivim,
U jauke jadne lupi,
I u najzadnje prigovore
Hti mi kazat, što 'e najgore.

5. Paklenoga tu stražnika
Tada s njime nebiaše,
I njegova sila prika
Trudno nanj ne nalipaše,
Zato pravljat uzè dulje
Viekovanstvo pakla tu lje.

Kliče: „Na uliez sami eto
Kad smo užgane ove peći,
Ostavivši vraztvo kletu,
Hoću t' pravljat, što će reći
Bit osujen tu u vike
Samoniske kroz prilike.

Er angjelske da govore
I mudrosti tko imo bi,
Nebi dugljiv sej izgore
Mogo izreć, smislit zno bi:
Previečnoga jedno znanje
Doseć more viečno stanje.

Slabi čoviek nerazuml,
I viek neće moć začeti,
Svóm pameti i svom umí,
Što je u vieke bjeđan biti,
S toga na se griehe partí,
Nerazbiruć što 'e po smárti.

Zato na čast tko je uzaša'
I našo se u obili,
Pritil hitja i razkaša,
A drugove jadne hili;
Nerazbornom u činjenju,
Sličí smamnom' živinčenju.

10. Ah, kada bi razumio,
Što će uvijek reć plakati,
Nebi zakon božji smio
Tako lasno prestupati,
Svoju nogu neb' sliedio,
Počelom se zlim vriedio.

Tim te hoću uviežbati
S ovim jednim viekovištvom,
Neka moreš posijati
Spasni nauk sebi istom',
I predat ga izkarnjemu
U pjesnaku smišljenemu.

Zatim hoću t' prikazati,
Kad smo ovdè samentí,
Što 'e riet ádom prebivati
Kroz razpukalj kameniti,
I koliko tu osudieh
Nahodi se ljudih hudieh.“ —

Tad se uspè na kuk hridac,
Da mu bolji slih podadem,
Ko da 'e jedan pripovidac,
I da nauk vas popadem,
Viknu iz glasa, tere kliče:
„Slišaj, slišaj, živ čoviče!“

Tim kađ jedno vaj izpusti
Tja iza dna sárca svoga,
Utopí mu rieč na ustí,
More plača neutiešnoga,
Sklopí ruke, vas se stresè,
I kuk na kuk učiní se.

15. Jedva rekši: „Da probije
Tvoje sárce má besieda,
Podat miesto istini je,
Nečin', da se grad prosieda
Ljudske duše plemenite,
U jaze ove viekóvite.“ —

Paka smutjen vas u sebi,
Ne mogué se utážiťi,
„Bolje 'e čovo!*) bolje tebi
Za malo me postárpiti.“
I obilne roneé suze,
Ovako opet tužit uzè:

„Čoviek i ja niegda bi' sam,
Sad čoviekom nezadajem,
Osin ja sam, pače nisan
Ni osin, kad se vas skončajem,
Oganj viečni sve poharà,
U njem i osin isti sgara.“

Nu adina, kú razgledaš
Nerazlučnom u pomraku,
S koje pára, da uzprèdaš,
Niema uvidi nieku dlaku,
I ona ista kad govori,
U ništa se sva obori.

Al ako u ognju ostah ništa,
Još uzdaržim glas od tužbe,
Teški jaram moj neprista
Preokrutne vražke službe,
S kom se na me svakih muka'
Ore striele božjeg' lúka.

*) Čovo! = čovječe!

20. Bila bi odveć prenemila
Svaka pravda u svóm sudu,
Kada nebi dopustila
Slobod' tužbe krivcu hudu:
Zato tužba kad ostaje,
Neću tužba da prestaje.

Viekovištvo bez kraja je,
I brez sriede, i brez konca,
Sva u sebi oblina je
Kô priklopna tuča lonca,
Obilježja koji nima,
Gdi dospieva, al počima.

Prednje i zadnje viekovištvo
Samom' Bogu vlastito je,
Bez početka slavno' le bistvo,
Bez dospietka tolikoje,
Svóga on uzrok od prostora,
Svárha i počèt inieh stvora'.

A viekovištvo zadnje paka'
Ljudskom' bitju pristoji se,
Kad s ovoga dignút mraka
U stan svietli prebrodi se;
Cieć uztárpe ali bude
Uviek mučen cieć razblude.

Ako 'e globiš*) svud pristao,
Biv postavljen na ravninu,
Samim puntom tu bi stao,
A vas digo bi u visinu
Put čestita svoga desa,
To 'e put kruga od nebesa'.

) Globus = zemljokrug. 28

25. Ko li'e vienast, sve priklanja,
Ista oblast njega steže,
Da se zemlji istom klanja,
Po zemlji se da i poteže,
Napokon se čim ukine
U zemaljske tme sredine.

Neću varé te u pučinu
Oceana nedospjetna,
Gdi nemore svú dubinu
Dostat pamet tvá umrietna,
Stvar, ká u se svàrhe nima,
Zaman svàrhe mieru uzima.

Prije smišljat nego more
Ték od vruták', potók', rika',
Ki se trudno mierit more,
Ta 'e od danah, godín, vika',
I vode ove mučno 'e popit,
Kako more neće utopit?

Vrieme 'e starac sied, al hitar,
Sve se varti na okolo,
Krilma leti jakno vitar,
I razčinja precholo
Ljudi, grade i sastave,
Snažna kraljstva i dàržave.

Tako piesnik a narávník
Daje mira od ganuća,
Kako tako? ako slavník
Gjoeue čini, da goruća
Svietlost stane, sasvim tieme
Letjaše i tad hitro vrieme.

30. Vrieme nije dakle drugo,
Mnozih vremén' neg' složenje,
Koje sklapa sve u dugo
Prišastnoga sadruženje,
S onim, koji pri odade,
S jednim hipom ki je sade.

Ovo 'e skazan ká nastaje
S dvim nebistvoim u nebitku,
Žive, kada pománjkaje,
I počima na dospitku,
Kad se skratja, tad prostira,
Kad se raja, tad umira.

Nieko 'e dulje, nieko 'e veće,
Nieko kratje, nieko manje,
Viek svakako bolje meće
Neg' godište, nego danje,
Kratko vrieme kô prohodi,
Jednim suncem kô zahodi.

Al' koliko 'e vrieme svako,
Prem je ništa, bilo 'e, bit će,
Njega iznać nije lako,
Razumit mu 'e čudno biće,
Ni'e neg' hip sám, ki sada je,
Nazad, napred, drugo ostaje.

Kô je bilo, već ga nije,
Izteklo je u prohodi,
Kô je sada, da se ukrije,
Samo ostaje, kô dohodi,
Dàrži vrieme, čim je tvoje,
Čim nepride božje koje.

35. Čim je tvoje, kó ti mieri
 Žarko sunce u svietlosti,
 Prosvietli se, i uvieri,
 Da su dnevi od oprosti,
 Koje čoviek sad provodi
 U veselju i slobodi.

Bog ni'e parac u svojemu,
 Nego sudac pravde súdi,
 Lele meni! težko temu,
 Ki izprazno na sviet bludi,
 Budeć svoje vrijeme scino
 U tašćadih, ne dobro ino.

Tko tu pade, neima veće
 Hip vremena za ustati,
 Čim smo tamo, kó se meće,
 Tu se paka gorko plati,
 U viekostom ovom vaju
 Sva vremena lokveć staju.

Ter ne prudi već nikome
 Od nevoljnih osudnika',
 Iskat jezom dubokome
 Odviećanstva prevelika,
 Vrieme, koje unj topi se,
 I u neizmiernos tu gubi se.

Zato, ako ti još ostaje
 Kógod vrijeme, već se blani,
 Nečin', da ti na vrat staje
 Smàrt najgora, kój se obrani,
 Tvo'e zaštítje isto 'e vrijeme,
 Kó ti ostaje još zatieme.

40. Liepje stvari od krieposti,
 Ni'e od sciene, nije veće,
 Nego vrijeme u ludosti
 I izpraznosti kó se meće,
 I u kóm čoviek zloće tvori,
 Uložiti u pokori.

Čast vremena pogibljiva
 More tebe oživljiti,
 I na dobra neštítljiva
 Od blaženstva uzvisiti,
 Za dobro bo viekovisto
 Kúpit, to ti 'e dosti listo.

Slovnice su prem četiri
 U besiedi viekovštine;
 Al se uzdrže neizmiri
 U njoj vieci kô pućine,
 Neizvedljivi prem sasvima,
 Kad nikakva konca nima.

Mudri Platun bez prilika'
 Rečè: „Mučno 'e, da se kaže
 Meu ljudma stvar velika;“
 A Augustin, da prikaže
 Viekovanstvo, nenahodi
 Ni prilike na sviet ôdi.

Odgovori, kad te pita
 Tko varh sumálj' prevelici',
 Po odgovor do sto lita',
 Neka pride, kô viećnici
 Areopažski u Atheni,
 Kad u grobnój budeš sieni.

45. Stavi, da ćeš kú nazriti
 Ti korablju, ká na vodi
 Pluta, nemoguć dopriti
 Kojú lúku da pogodi,
 Ere svud je more jedno,
 Kraj i žaló ni nijedno.

Čini razlog, da ti 'e strašno
 Dano vidit jezerište,
 I sve gore u njem lasno
 Da ti 'e sbacat, nebi nište
 Nigdar njega napunio;
 Er bez dna se učinio.

Čin', da gledaš hitru riekú,
 Ká se u vel'ko metje more,
 Sve je ista u proteku,
 Izpraznit se viek nemore;
 Jer sve prima, što podaje,
 Nit' prestaje, nit' smanjkaje.

Labirintski zatvor hudi,
 Vij', nerednom ki u redu
 Zamàršane dârži ljudi,
 Da što veće k vratam gredu,
 Veće se od njih otiskuju
 I u sriedu se zapletuju.

Vij' oceansku veličinu,
 U kój vode prečudne se
 Liju, da bi njih množina
 Praznio, dokle své izciede se,
 Kapljom lietah u hiljadi
 Bi l' se ponor ti povadi'?

50. Misli opéinu svega stvora,
 Veomaštvo svega svita,
 Što je od njega poč' uzgora
 Tja do neba zviezdenita,
 Najsitnieg' da 'e sabuna
 Taj praznina svá prepuna.

Ter da bi Angjeo zàrnce jedno,
 Tisuć viekah kad se svârši,
 Došo dignut, bi li biedno
 Toj stožište samo smàrsi'?
 Kad bi imalo kú god svàrhu
 U visokom listu vârhu.

Neba istoga stav' širinu,
 Misli u sebi, kolika je,
 Kad u svednu svu oblinu
 Tôcim zviezdám miesto daje,
 Čin', da puna miesta ova
 Najdrobnijih budu slova'.

Klad', da slovo ovo svako
 Ima u sebi tisuć vika',
 Kí bi mogó brojač lako
 Viekovanja znat' tolika
 Proesapit, al začeti
 Svojoj tankoj u pameti?

Ocean ima osékaje,
 Na odstup se rieka obrata,
 More lúke, jezer kraje,
 A labirint ima vrata,
 Nebesa ima' u svoje mire,
 Viečnost neima ké zámire.

55. Neima oseka, neima odstopa,
Kraja nema, al pristanja,
Vratih, kim' bi tārka izstupa',
Al ki razlog izmiranja,
Strašna 'e, puna i bezkrajna,
Neizmierna, neprestajna.

Za'edno malo nedospieta,
Što su zemlja, vlaga, móra,
Neba i zvezde stav' ópeta,
Čin', sve da je jedna gora
Od pretvårdih dragomanta',
Nek ti bolje svies upamta.

Ter da tisuć viekah u kóm,
Čim se na prah sve obrati,
Mrav nesnažni svojom rukom
Pride, i jednom nju zamlati,
Kad bi se ova razmārvila,
I u pepeo učinila?

Razmišljajuć, da bi mora
Tako kapljom presušio,
I svied prepun' više gora'
Zárnecem jednim izpraznio,
Kad bi vici ti sloveni
I svet dospio drag kameni?

Štógod bi li pomanjšalo
Prestrašnoga viekovištva?
Veli Augustín: Ne, ni malo,
Od njegova erbo bistva
Da se 'e i vele odciepilo,
Uzdārži se vazda cilo.

60. Kô bezkončan ne veliča,
Kada mu se što priklada,
To ništar se i ne smiča,
Kada mu se što odklada,
Meu njem, i onim ki dospije,
Nij' pritaka, nije, nije.

Viekost je ova smärt brez smärti,
A dospietak bez dospitka,
Smärti, ká viečnoj u obärti
Kosi i nosi nova žitka,
Smärt, ká život neuzimlje,
A dospietak ki počimlje.

Svaki prostor, a dospiti
Od godištah i od viekova'
Viekovanstvu prikladiti,
Ki bezsvāršna jesu kova,
Neima se riet, da je išta,
Kad pri njemu nije ništa.

Viekovištvu vazmi i odvodi
Toličinu od godišti',
Koliko su kaplje u vodi,
Morem pieski, gorom listi,
Tróh' u vlagi, zvezd' na nebi,
Opet cielo 'e sve u sebi.

David prorok okrunjeni
Vremenite pedipsnosti
Svóga grieha malo scjeni,
Kad mišljaše od viečnosti,
Kój upravlja svo'e govore,
Vlaš u piesnah od pokore.

65 Nit' se 'e čudit, da s te misli
Taj svet čoviek prèpada se,
Kad s viečnosti i uzvisli
Poglav bàrda priklanja se,
I Jožafat vas presneten
Pada, kô da 'e smàrtno smeten.

Kad se dake sva dovàrše,
Ká sam rekó tebi od zgora,
Sva vremena kad se izvârše,
Kad se izprazne sviet i mora,
Sva kad budu se izpuniti,
Viekovištvo hoće l' biti? —

Hoće l' blizu dospiet veće,
Ali pristav odielit se?
S Bogom sudnim da li veće
Hoće l' u svem razčinit se,
Neizbrojnih nakon tisuć',
Tisuć' viekah preko tisuć'.

Pogas hoće l' prevaliti,
Al će ostat tretjim dilom,
Jedà će se obaliti
Veličinom svojom cilom?
Da se veće nenahodi
Nedospietno skončanje ôdi?

Neće vajmeh biti tako,
Za tiem cielo još ostat će,
Ni ga omalit, ni polako,
Ni za mao hip prestat će,
Sva vremena proletit će,
Ovo a vazda produžit će,

70. Er ko veoma unutra,
I bez konca grieha 'e kuža,
To ima bit i prostorita,
Sva pedepsa, nek' produža
Bez utiehe al počine,
Po sve vieke ne procine.

Sve će proći, to će ostati,
Sviet će dospiet, a on počet će,
Kad budete svi prestati,
On resti će i doseć će
Tja do Boga; er biti će
Bog, dokle Bog živiti će.

Potop, koji ne presuša,
More, rekoh, kó 'e brez žala,
Stvar, koju tko neokuša,
Neima slike ni zàrcala,
Jezer vavik bezdaniti,
Jedan vazda viekoviti.

Dospí'u na smàrt u poreda
Ljudske muke i žalosti,
Al' ih stiga'u veoma ureda
Dilja veselja i gorkosti,
Svak lahko onih zaboravlja,
Strašnu u viečnost kad se odpravlja.

Stelpnik Šimun s bičih opao,
Sad nemisli o pokori,
Eliogabal, Šardnopao,
O razkošju u komori,
Tamo dobro i zlo pohodi,
A zla i dobra stavna su ôdi.

75 Za poznati, toti 'e dosti,
Viekovištvom već se uglavi,
Ako bih dug, meni prosti,
A u tvoj spomen svaka stavi,
Od kada me već nepita',
Kada rieč je vremenita.

Pristup' sada, i poviri
Kroz pukljinu ove hridi,
I neizbrojni množ zamiri,
Ki 'e u kraje i u sridi
Preduboke ove jame,
Tóko ljudstvo koje jamé.

Oni, kí su na skorupu,
Pravovierni jesu diedi,
Kí sgriešiše u pristupu
Koje godir zapoviedi,
Ovi, oganj i da plovu,
U tmi pomoć s krája zovu.

Narod, koi krajem plavi,
Poganci to jesu stari,
Kí razlogom od naravi
Upraviše svoje stvari,
Prie Jezusa koji biše,
A Mojzesa neprimiše.

Ki dalj kraju otišli su,
Slabi jesu, kí padoše
Cić kàrznosti, razbili su
Na uzroke, ké najdoše,
Zasve iskali da ih nisu,
Nego ih naći pošli ti su.

80. Meu krajem i meju sridom
Kàrščani su i Židovi,
Kí su kojim godir stidom
Prestupali star i novi
Zakon, njima koji stavi
Na bremena Gospod pravi.

Ki upisà pàrstmi svoji
Vàrhu pločne tvàrde stine,
Viekovitan da se broji,
I nikadar ne pogine,
Dán svim ljudim, da ga obslužu,
Raj da uživa'u, a ne tužu.

Uz njih pak je skup ostalih,
Kí svom' gàrlu da pogođe,
Poste nisu žežinali,
A sad nima'u hleba i vode,
Zaman k jezi svak nasàrta,
Na priliku gladna hàrta

S tima četa smradnieh lotri',
Navalice koja ločué
Pusto vino, kàrčme smotri,
Gdi rigajuć, a gdi hročué,
Sada sàrče na sve boke
Žuč drokuna, jad poskoke.

Tu igrači, kí na žare
I na karte své diedinstvo
Zaigraše u nemare,
Tišéuć žene i diētinstvo,
Gubeć vrieme, psujuć Boga,
Pada'u s' mača njegovoga.

85. Nakon njih su pedipsani,
I još niže prosjedoše,
Kí u slavni dan svetčani
Od svojih poslih ne siedoše,
Božji zakon potlačiše,
Da bi stekli štogod više.

Čudno i mnoštvo razbira se,
Koje u sva dugovanja
S nehajanja raztrovaše
Sarca i svoja nastojanja,
Ter su nemneć tute išli
S' zle nepomlje, sa zle misli.

A puk, koi s' nenavis'i
Živ svom' bratu stere mreže,
Doli u ognju glavom visi,
Ter još laje, vije, reže ;
Ali svaki ujed sada
Na njegove udi pada.

Tu božica od osvete
Svej teftiši neprostivo
Njihov šaptat, laj i smete ;
Er grustiše sriet pomnjivo
Jem i aršin, s kim ih pregnut
Diela mierit, veći uztegnut.

Lienci mlaki i studeni,
Teži k dobru cić propasti,
Ko olovo utopljeni,
Stoje tute sried propasti,
Da se miču, plamen samo
Mlati ih, micat a nij' im kamo.

90. Tu tåržnici krive mire,
Ké činiše u doganje,
I dåržaše dvi statire
Za kupovstva i prodanje,
I majstori, ki na svitu
Krojeć, kradoše inom' svitu.

Tu bojnici vranigrači,
Čarkve i dievstva kí svukoše,
I za malo zlata naći
Črieva ljudem povargošē,
Kô se zgodi kod Solima
Pukom Židov' biegućima.

Vladavci, otci, zle matere,
Kí u hudom svom izgledu
Zloće učije sine i héere
Živit svakom u neredu,
I čestokrat nanukaše
Na grieh biedne svoje mlajše.

Sad se meu se proklinjaju,
I najgori njim su ubozi,
Garje i djavle negledaju ;
Neg otce sini, a sini otce ;
Zajmeno bo potaknuše
Jedni druge na izgub duše.

Otci sine ne upravljajuć
Svetim žitkom i naukom,
Sini a otce ne poštujuć
I neuzdåržeć harniem kruhom ;
Nego svaki silom jakom
Prestupajuć svaki zakon.

95. Sliepe obsluži kipoklanjec
 Kí se od gornjih odtisnuše,
 I neimajuć mudroznance,
 Na poganstvo posàrnuše,
 Boge gárdeć u svój misli,
 Sad nevoljni i okisli.

Za njim opet veće k sridi
 Neznabožci ini bórave,
 Koji nisu bili stidi
 Dobru narav da zadave,
 Ká ih uči, da bi bili
 Bóga vierni, bratu mili.

Ovi od Boga jedinoga
 Tisuć Boga' izmisliše,
 Zvierju i stablom bez razloga,
 I zlatu se pokloniše,
 Stvornim zviezdám i miesecu,
 Bludnim ljudem, svakom' zlecu.

Neklanjaše l' rimski puci
 Priapa, Volupa i Smradesa;
 Gonetavi i Jejupci
 Nisu l' sunce i udesa,
 Jedà nij' im i Bog bio
 Pórac, vol i kokodrio.

Tu Demokrit platja veoma
 Svoim sliednikom, ki sneć laja,
 Da od prašákah i od atoma'
 Sviet se učini s njih micaja,
 Nerazbirné, da se daje
 Pàrvi uzrok ki vazda je.

100. Blížje sriede s' ukinuti,
 Kí su videć sliepi stali,
 Turci, Àrkači i Čifuti,
 Poluvierci, i ostali
 Svi griešnici, kí uporeda
 Vangjeo čuše, kô da 'e bleđa.

Sva ljudska je pamet mani,
 Ká se odlukom svojom kriepi,
 I kad ne sjá zdrak sunčani,
 S očima osta'u ljudi sliepi,
 Niti mogu razviditi,
 Što im proroci htieše ríti.

Svak', ki obećà tisućkrati',
 Pokle se je pobolio,
 A na grieh se opet vrati,
 Čuti poraz prenemio;
 Er prevari tókrat Boga
 Cić obeta tašta svoga.

Sviědočanstva koji kriva
 Izvodiše suproc' bratu,
 Eno dalje s desne i s lieva
 Najmorniji plami ih mlatu;
 Erbo i oni bez obrane
 Sviehi škodiše na sve strane.

Kí s' raduju, kí se diče
 S grieha, jedà hvalni budu,
 Ti vārženi doli nice
 Veru u gujilnom blatu hudu,
 Svaki smradom posried usta'
 Bogu ogrustne hvaste husta,

105. Ki poznani zakon tlaču,
I u svakoj jesu vriedi,
Eno oni su, koino plaču,
Zakopani u onoj sriedi,
Godi im se svaka muka,
Bi bo zla u svem njih odluka.

I ja tute cvilim s' njima,
I cvilit ću do u vieke,
Bàrzo mi je poći k njima,
Jaoh si meni! preko rieke;
Er pokle izih iz utrobe,
Tvorih griehe, mislih zlobe.

Jer sam jeo, pio odveće,
I brojen sam meju krivci,
Gornja pravda sad me meće
S Tantalom i s poždàrljivci,
Mrem od žedje i od muke
Uz potok i plod jabuke.

Želih imat vrat od čaplje,
Da ga dulje nasladjivam,
I da svako brašno traplje
Unj zamećem ko izivam,
Nerazbiruć, kako padè
Tu, da tu se smrad razpadè.

Nerazbiruć, nemisleći,
Da tko tamo veće uživa,
Tom' se ovamo pedips veći
Neprostivo namienjiva,
I kí se u zlu više diče,
Ti podnose težje biče.

110. Ki činiše trud težaški,
Dugo stoji da pri njima,
I kmet svaki, ki opaški
Teg tegovà, kad plaću ima,
U ognju znoje, žulje miču,
Nit već mogu da lisiču.

Ubojice tu s Kajinom
Ljudsku pàrvu kàrv ki prolì,
I svojim hudim ki preminom
Mnoge s ognjem sàrdžbe oboli,
Kàrv u ognjenu kò olova
Tonu u dno s tieh grichova'.

Prij' neg čuvac još ki godi
Iz tog ada dodje po me,
Nek ti kažem, što se godi
Pod gorušćom sriedinome,
Što se čini, pravda što li,
Gdi nevidiš okom doli.

Već me nećeš vidit bieda,
Drag čovieče, razhlajenje
S tebe neimah u naprieda,
Nedojde mi već prošćenje,
U oni kotal od sažganja
Zabost' ću se bez ufanja.

Rećè, i od tuge nemogući
Svaka meni dopovidit,
Svim se Osinom veoma svrući,
Pust' me i priklè malo sidit,
Dokle odahnem za hip mao,
Prij' neg bahne brodar zao.

115. I ako nebi prispio ureda,
 Ja ti mislim kroz razciepe
 Ove gore, sried nereda,
 Bolj prikazat pakao sliepi,
 I u dno plasne ognjenite
 Nieké duše osobite.

Tad se baci na poljanu,
 I zamuknú inramorito,
 Ja ga čekah, čim se blánú
 Na toj miesto vilovito,
 Sried vikostih jedà smeća'
 Kazao bi mi, što obeća.

Mrazne i ostav sriedu spile,
 Samenito gđi stojeći,
 Bez ugodne družbe Vile,
 I o zlu vidnom sve misleći,
 Popadè me u onój sieni
 Znoj kàrvavi i ledeni.

„Dobri Isuse!“ — klikoh, livó
 Za me s' muke na prikazu
 Znoj i ti kàrvav milostivo,
 Tvojem pavši na obrazu,
 Čin', i ja s straha mukah da ovih
 Màrzim grubav svih griehovih.

Čin', da život vas se obrati
 Grozne u suze neprestane,
 Jedà bi mi moé oprati
 Mo'e sagriehe gàrdobane,
 Da u spasenu vodu onu
 Sve se utope i potonu.

120. Jedà opran grieh moj tako
 Nebude me ugunuti
 Za uvike tu u pako,
 Gdi bi imao potonuti,
 Da ni'e tebe slavna Boga
 Milos veća grieha moga.

Znam, da s njega tebe ostavi'
 Svega dobra viekovita,
 Smamno sàrce kad dobavi,
 Što?, neg malo kala sbita,
 Jedà biser da'e bogati?
 Dugo al' dao ga 'e uživati?

Ne, nego se izopači
 Za smrad živi ma nesvietnost,
 I dobrotu tvoju tlačí
 Za biednu jednu ništnost,
 Ti mu možeš bud'laštinu
 Oprostiti ljudski sinu.

Ki si za me s neba sišo,
 Neka budeš ma obrana,
 Dobrovoljno na križ išo,
 Kàrv prolio s petih rana',
 Da tom cienom roba odkupiš
 I život mu viečni kupiš.

Za pet ranah svetih rani
 Tvóm ljubavi dušu moju,
 S milosàrdja tvoga i shrani
 Nju, u slavnom da pokoju,
 Ki si ti isti, opočine,
 A ne s djavlim da izgine.

125. Probi sàrce okameno
Jakom strielom tvo'e milosti,
Nek se blane opomeno,
Pokle mu ti grieh õprosti,
Prime život, ki pogubi,
I samoga tebe ljubi.

Neka s' ljubve tej prièesne
Tvojem' suncu vas lepeúé,
Ko finièe gorí i èesne,
Starih željah perja meúé,
Çim u spasni oganj óvi
Vas se užeže i ponovi.

Nek na odhodje tiesno vrime
Očišèeno, ponovljeno,
U veseli raj ga prime
Milosàrdje tvé hrabreno,
Çdi ga uvedeš rukom svojom,
Da razhladi trud s pokojom.

Da pokle tu on požali
Zlobu svojih od griehovah,
S angjelima tebe hvali
Po sve vieke od vekovah,
I u pravom tvóm pokoju
Cielo najde milost tvoju.

Vodu i oganj svim ostavi,
Neka u prosto dugovanje
Svak, gdi hoèe, rúke stavi;
I odluèi svoje opranje,
Slaje se umit vodom sada,
Neg vriet u ognju posred jada.

Dušo Isusa, mene sveti!
Tielo Isusa, obrati me!
Tvá me kàrv htij opojiti!
Vodo rebár, oper me!
Krij me, muko Isusova!
I moljenja usliš' ova!

Rane u svoje sakrij roba!
I od sebe neodluè' mene,
Od djavóskih štit' me zloba!
I od propasti, tme paklene,
Na smàrt zazov' tvoga slugu,
I daruj mu slavu dùgu!

PIEVANJE DVAEST ČETVARTO.

Nádglasje.

*Pokli sebe u ád kladè,
I grišnike sobom grublje,
Kaže Nineuš opet sade,
Zakopane ké su dublje
Zlobne duše izgubljene,
Već u muke i plamene.*

*Štij, i znat ćeš pravo, ké su,
Ni'e moć brojít sve biednike,
U najgorem zrit ćeš smiesu
Zle kàrštjane i misnike,
Zrij, kò grieh opaki bičl
S hudih mislih, dielah, ričl.*

1. Ne budući me u jošće
Preko pó se dan nagnuo,
Eto uza me Osin hrošće,
Na oznak biv se prevàrnuo,
Odkle ustav malo otidè,
I na stiene gori uzidè.

Zamahnu mi, pokle skoči
Meju kuke uznešene,
Nadostaviv: „Otvor' oči,
Gdi sried obe ove stiene
Razglaba se plasna mukla,
Gdi 'e prosiedna propast pukla.

Ukazah ti na skorupu
Mnoge duše osudjene,
I u najvećem hudom skupu
Požderivca kladoh mene,
Gdi izvanjske sriedu tmine
Mrem od glada kod jezbine.

Broj neizbrojni pod nama je
Preljubotnih nečistnikah,
A kon mene gusa, ká je
Nesgromanih od svietnikah,
Ké neizmieran Bog tu hitl,
Kàrvi i mesa ki su siti.

5. Tih pùt reže s' na pladnici,
 Žigerica kô na malo,
 I u ognjenoj miedenici
 Frigá u smradno svoje salo,
 Čim prigori vârlo veće,
 Da se izopet skvârčat meće.

Ki se kàrvim svojom hale
 U osveti i u razbludi,
 Tu u najvećom smradu žale
 Okruženi ognjem svudi,
 Gori nego pasduh pústi,
 Mat' kobila koga grusti.

Žene sbabne vragoduše,
 Ké potajno bludit smiju,
 Paka diecu svoju duše,
 Da se ljudem neodkriju,
 Odkrivene, razporene,
 Svim' su ognjí razžežene.

Pedepsa se tih razbluda,
 Smieh, zagârli i celovi,
 Gled propastni, i rieč huda,
 Živa plama zlim' valoví,
 Tminam', dimom, vražjim vidom,
 I krilatih zmíj ujidom.

Drugih sârce puno jida
 Oštrim kljunom piljug sivi,
 Razmaknjuje i razkida,
 Ki sve reste i opet živi,
 Tu neutiešno da jauču
 I sve čase múkom muču.

10. Ki se blaga napuniše
 Svakom himbom, niže s' oru,
 I u njem se lakomiše
 U ognjenom zlatom noru,
 Raztopljena sârču siti,
 I meni se dava piti.

I Sisifon, težak kami
 Ki od vârh gore doli pada,
 Stisnúti su vaviek sami
 Valjat s nova na vârh sada,
 Sve pečalni i nevojni
 Stečitelji nepokojni.

I Krez s njima, kralj bogati,
 Dvakrat sažgan tute skuče:
 Tako blaga i imati
 Na oba svieta ljude-muče:
 Ljudi a blaga svejer žudu,
 Da bez konca biedni budu.

Što je Ninu, Agmenunu,
 Anibalu i Cezaru,
 Ciru, Pompeu, Scipiunu,
 Tamberlanu, Murat — caru
 Vlast i zlato? kad bez beča
 Vèli pak se vèlebieča.

Nabuk, Nerun, Valerijan,
 Baltazare i Irude,
 Staš, Bajazet i Julijan,
 Svi prilike kralja hude,
 I oni s miere vremenite
 Târpe muke viekovite.

15. Tu i Ision kolom svårta,
 Š kim se i motá u obruču,
 Šad uzzide, šad posårta,
 Š u viečnom potrenuču
 Šad je viši, šad je niži,
 Šebe za'edno sledi i biži.

Niže nesviesni i psovanci
 Božji i ljudski naslieduju,
 Kih jezici zli bljувanci
 Sami sebe sader truju,
 I kad Bogu neprostiše,
 Bog ih truje gorko odviše.

Nemiliji u istinu
 Isusovih propetnika',
 Psuju bo ovi, i propinju
 Njega i Boga i čovika,
 Šgriešiše oni, neznajuć ga,
 Ovi varlje poznajuć ga.

U artičkom mračnom gljibu
 Siever, treba 'e, da ovih rodi,
 I led stavi im za kolibu,
 A dà im sisu, koja godi,
 Od sjeveta medviedica,
 Gårdeljiva i oštra lica.

Gor' rečene napastuju,
 Zó Asmodej i Benvenut,
 Mamon Satan, varh njih bljuju
 Nagle rieči, za prokenuť
 Čast im svaku, s njim je suna
 Leviatana Zabuluna.

20. Pod njim' u dno pak oholi
 Zlobniem vragom svej topé se,
 Koji kugom svom oboli,
 I njih k Viečnjem' kad uspé se,
 Ti si ovim pako stakla
 Oholijo! pakle od pakla.

Koji s veće oholasti
 Pårva miesta pohitaju,
 Oni još niže sried propasti
 Gårdi u lokve prosiedaju,
 I Lucifer po njih kida
 Smrad, ki mu se s čriev odkida.

Ter se špota: „vi ki htiste
 Mene preteć u ponoštvu,
 Eto niže mene iste,
 Eto šljem vam časnu gostvu,
 Za svakdašnje vaše brašno,
 U to miesto veomi strašno.

Nehtih druge pored samnom,
 Má je slava oholija,
 U jezeru stoj'te tamnom,
 Nek vam gasne taj smamija,
 Neću gledat ni sried áda,
 Kô se samnom penjat klada.“

Uz tieh, ki su pripopali
 Čarkvam dobra i baštine,
 I u njih nisu se uztištali
 Od spårdanja, od ljuvine,
 Čineć, templih da je dika
 Špilja smradnih razbojnika'.

25. Pàrve càrkve red je bio,
Muže od ženah razlučiti,
S ké utrohe da se mio
Tempo neb' imô oskvrniti,
Neznam, bi li bilo bolje,
Da razlučni i sad stoje?

Bàrž' bi bolje, i dievice
Da u obéeni sbor se vode,
Nego često u càrkvice,
Ako i s majkom da dohode,
Gdi u miesto od svetinje
Zla starica njih občinje.

Od molitve, ká u kući,
Kô da joj je na mraz kašljuć
I k otaru gledajuć,
Otčenaše husta mlaščuć,
Čim kàrmeljne suze kaplje,
Na ufano dikli šaplje.

Ter pokle se 'e prisuštila,
Ruke prima, glavu kloni,
Kažuć, da se poklonila
Bogu, kada vražju troní,
Il' u cvietku, ili u riči,
Daje čistoj dievojčici.

Klica a kliče: „Vilo umitna!
Ovo ti je poslao dara
Šàrčenoga, ako i sitna,
Oni mladać, koji sgara
Cić sunčane tvé lieposti,
Prim' ga, majci nekaž', prosti!

30. Neosvadi tužnu mene,
Poklisar se viek nesudi,
Primi u dobro zlo stavljène
Sej besiede, krotke ćudi,
Ljubovnika, ké ti od strane
Skrovno nosi glas miljane.“

S toga zarić svoj tirajuć
Vlastelinstvo tvoga Splita,
Niegda u Fokun s' opirajuć,
Hteć na misu plemenita,
Da u dni svetca dievstva saje,
Kad Rim reče: Tàrp' vičaje.

Ako 'e dieva gdi plemkinja,
Neuzdaj se ni u skrov stana,
Slúg' koliko 'e, služjankinja',
Toliko je i dušmana',
S njim' prijazno neđaj opéit,
Ako nećeš nju utopit.

Baštinici nek vračaju,
Da su u žitku i s kriepostjom,
Što im dieđi pograbljaju;
Er unuci, riečju prostom,
Ginu često s' sgube otčine
Rad càrkvene uzđàrštine.

Neka Kačić bude u Splitu
Grajaninom za izgledé,
Ki baštinu plodenitu
Svetom' Dujmu da posiede,
Svet' Arnira kamenovà,
Uzè onu, prima ova,

35. Grabljači tu š njim su ini,

Ki s kamatam' otimaše,
Razlikima i načini
Kârv izkârnju izpivaše,
Vârh glavnice kad zajmene
Htiše fajde zabranjene.

Paklenoga dno jezera

Na gamatne iste zlobe,
S pogajanjem bez oziera
Stiska'u biedne, da ih globe,
Djavli i njih k lihnoj mucu
Stežu i deru jakno vuci.

Meu vrazima čarovnici

Priaštvo staro već ne bljude,
I Šimuna nasljednici
Puni zlata i požude,
Ki poštenja raztrovahu
I duhovna prodavahu.

Tih u moru od plamena

Duh ognjeni svejer miša,
Nije, nije već zlamena
Pakô mârnot njih da sliša,
Netrepetje, već da vriedi
Prut uzmnožne zapoviiedi.

Tu vilozmaj poglaviti:

Polon, d' Alban i Tauston,
Sil' grominjak strahoviti
Prinašaju k smradnim ustom,
Kad ni'e cienjen ni pó beča,
Da se razdre i nakreča.

40. Majolice razpásane

Lievom nogom krug ne traplju,
I zapadne gleda'uć strane
Psovne kletve svo'e ne šaplju,
Kada pakô pun tih duša'
Njih naredbe već ne sluša.

Circi, Medee i Alcine

Zakantane u polače,
Na najriednie ljudske sine
Kô na živo ne korače,
Nit' već dârže ih u ustavi
Teškom silom od ljubavi.

Tu našega vieštea Tmora

Strahovite Sniženice,
Paklenoga Stârmogora
I vražjale Sievernice,
Odra, Vrana i Babare,
Porugu'u se basne i čare.

Već ká posried noći sinje,

Pokle u lončić pomast kuha,
Nepolieta na dietinje
Mliečne puti dragoduha,
Da ih jéde, čini s' njima
Novu pomast vieštčičima.

Jašéc na târsti i na soske

Već ne odlieta'u kroz prozore,
Te kopite kotlonoske
Na šumišća, gdi se sbore,
I vâрте se šegom plahom
Beneventi pod orahom.

45. Gdi s psim, jarcim i s martinim
 Uživahu gosbe ugodne,
 Podieljahu njima i inim
 Hitre, obisne i slobodne,
 Dajuć hvale, jakno Bogu,
 Belzebubu vitorogu.

U najslajoj već razbludi
 Dusi osgornji i podsteći,
 Zatravljene žene i ljudi
 Nezabavljaju s njima speci,
 Ni od paklena bluda toga
 Rajaju se dieca roga.

Neg sad muće tej takove
 U najvrucój ognjenici,
 Živim plamom na valove
 Njih lažljivi ljubovnici,
 Ter ih dave, čim spominju
 Nečistoću njih oprinju.

Neraduju s', neg boluju
 Ženidbeni opoganci,
 Ké vienčane zavežuju
 Vražjem, riečma i katanci,
 Da nemogu tim zapeti,
 Al ljubit se, al začeti.

Kom njih piesci, párci, suci,
 Ki su pravde podvračali,
 Spoviednici, ki s' nauci
 Nis' pokorne upravljali,
 Sliepi sliepih čim vodiše,
 Sebe i družieh utopiše.

50. Istina je dakle ista,
 Što Teresa i Kate od Siene
 Nam objaví, da u taj mista
 Dažde duše zlo odrišene,
 Kô najveće kadno plaši
 Snieg u zimi s' gorah naši.

Doli u dnu najnižemu
 Zli židovi i kárstjani,
 Tärpe muke gore u svemu
 Neg klanjavci i pogani,
 I suzbiju svu sliepoću
 Tvårdovratu, samohoću.

Talmudisti njihi tu su,
 Ki kárstjane, da sve obore,
 Svoih učíše, da ih dušú,
 I zločinstva im svaka stvore,
 Trikrat na dan svih proklinju,
 Kraljstva mole, da priginju.

Tu je goren, mućen, haran
 Svih narodah pravovirnik,
 Veće bo je bil neharan
 Neg' židovski puk nevirnik;
 Er tko od Boga veće dari
 Prima, u većoj je nehari.

Veće on želi, da kárstjani
 Spoznani su u ljubavi,
 Neg puk niegda izabrani,
 Koga od robstva tvärda izbavi,
 I ište svoje svemogućstvo
 Od vas veće bogoljubstvo.

55. U vangjelju obetanja
 Veća rad bi i poklone,
 Nego starih prikazanja
 Jakudia u zakone,
 Har ište od vas izvarani,
 Ere ste mu svi dâržani.

Jakudije biše sluge
 I pod teškim jarmom stahu,
 Vi sinôvi, kim preduge
 Slobode se darovahu,
 Oni kleti i u sieni,
 Vi u milosti i istieni.

Njim kô slugam meštar dô se,
 Vam ko sinkom sien se dieli,
 Oni iz mora u pustoše,
 A vi s kârsta u raj veli,
 Njim su vode, njim je mana,
 Vam tielo, kârv božja dana.

Njim ječmeni kruh dohiti,
 A vam s nebes' ki snišô je,
 Njih vazmenim jarcem siti
 S divljom travom, a vam dô je
 Po uzkârsu smoke vredne,
 Ribe pečne, sate medne.

Tu Erig, Fedrig s Konradinom,
 Pape i carkvu koi tieraeše,
 I bezdušnom opačnom
 S potvorima opsovaše,
 Ženom dievu bro'eć Mariju,
 A Isukârsta Jakudiju.

60. Car Valerian cié smamije,
 S prave viere kad odpadè,
 Kralja Sapor od Perzije
 U gvozdenu gajbu kladè,
 I tlačnika hti da tlače
 Kao podnožje, koi sad plače.

Tarkvin, Dioniš, Cezar, Borgjia,
 Želin, Kandian s posilnici
 Stoje cvilnia na oborgjija,
 Neg kad živi mučenici,
 Speći strahom od promine,
 Sniše smârti nenadine.

Koih se veće nenadaju,
 Nit ih u sni biedni vide;
 Er ih svak čas dostigaju,
 Mrú ter opet živit slide,
 Za moć na dan tisućkrati'
 Njih kosira okušati.

Tu Totila i ostali
 Biči božji, hudi udesi,
 Splietski vuci poždirali,
 Zli Massimi, Manassesi,
 Koji sielo pàrvostolno
 Zapičiše nepristolno.

Nerun, Komod, Doklecijan,
 Troljut kârsta opsovana,
 I poganin svaki sijan
 Progonitelj od kârstjana',
 Svi, ki vieru da prikose,
 Sviet obratiše u pustoše.

65. Doklecijan, ki prie preče
 Ruhostiegnjen gradobitit,
 I ki sebe Bogom reče,
 Hteć ga oholo pripohitit,
 Jel' ti izvadi pakò iz glave,
 Smušeniju tašte slave.

Gdi 'e sad čoha tvá bogata
 S napravami razkošnime?
 Kih izvezè vārhu zlata
 Biser dragim kamicime,
 Gdi je carska sablja kruta
 I zapovied silna pruta?

Jesi l' sada već obašò
 Sevestajo Solinjane!
 Da s poganstva tu si sašò;
 Jer progonit htì kàrščane,
 Baci i tebe da s priestolja
 Ovd' napokon tvàrdovolja.

Bog odvratja tim takima
 Za opusnos svoga puka,
 Da puk vražki vārnh njih ima
 Oblas gorcih svakieh muka',
 Neg su silom ti velikom
 Izmislili mučenikom.

Tu je Juda i Julijan,
 Apostate i ostali,
 Kim' je vāržen i prolijan
 Kàrst na osudu, er su opali,
 I otvārjeni sried spoznanja
 Htiše umriet bez ufanja,

70. Juda celov, ki 'e prie bio
 Za sám zaklad od ljubavi,
 Izgledom ga 'e učinio
 Od izdanja kàrvnik pravi,
 I kàrvavo sad suzbije
 Dug pretežki meju zmije.

Koje njega sve celiju,
 I otrovnim jedom kuže,
 Strašni štipci zagàrliju,
 Kad mu davjen vrat okruže,
 Bažiliski gledom biju,
 S nohtim tigre probučiju.

Svaki ovih meso svoje
 I od rukah i od mišica'
 Grize i smamne nepokoje
 Tàrpi u drugov vidu lica,
 Efraima Manas probl,
 Ov onoga, Judu obi.

Arianski krivac kleti,
 Ki oskvàrni svieta strane,
 I kò tračna zvezda leti
 Od istoka na izvane
 Župe afriske, ter k zapadu,
 Svud prolijauć otrov gadu.

Uzanj platja sried propasti
 Luter, Kalvin odmetinstvo,
 Ponosite puni hvasti,
 Kad pružiše njiho smínstvo,
 Meu narode štetec viero
 I u zapadu i u sieveru,

75. Sad okuša'u psosti slipe
 Suproć pape carkve naše,
 Da izrekoše u zle hipe,
 Ancikarstom kad ga zvaše,
 Nju sied kužni svega opažtva,
 Sbor taštinah, sumna vražtva.

Dugo 'e brojit' odmetnike
 Poluvierske, zli nauci
 Za kojimi jakno rike
 Potekoše bludni puci,
 Zó se nauk redno prima;
 Er sladosti puti ima.

Al nesviesna put kad cieni,
 Da je slastim opojena,
 Tad se i smradan prah promieni,
 I vidi se prosiedena
 Tu u pakô, gdi objavi
 Bog neviernim nauk pravi.

Zato amo svi poznaju
 Ti takovi bunioci,
 Kô njih nauci posartaju
 I kô rimski sveti oci,
 Sami meštri su od nauka,
 Vod i prosviet svega puka.

Petru i inim nasljednikom
 Jezus dô je pasti stada,
 Ne propastniem odmetnikom
 Ki su bili, ki su sada,
 Ki navodu na posarte,
 Priapnici žude smartne.

80. Kô i Molino s Bekarelom
 Skoro Italiu učit smieše,
 Krotkih dušah škodom vèlom,
 Da se ženskom igrom tieše,
 Kad su od Boga nam stvorene
 I tudjinke i vierene.

Ono u dnu prosjednomu
 Od goruće ove peći,
 Gore u plamu oparnomu
 Taki hinci, koji mneći
 Da će carkvu podvratiti,
 Seb' baciše tu mahnuti.

Sebe i družih, koji sliedom
 Njih sliediše veoma ludo,
 Sad zajedno neru sriedom
 Meštru i jazik, ki 'e hudo
 Naučao, grizu i jedu
 Sveju u sardžbi, sveju u jèdu.

Ki okrutnim usionstvom
 Pohliepiše družieh stave,
 Tu se udesnim svojim smionstvom
 Za'edno kolju, grizu i dave,
 Zadavnici nesmiljeni,
 I od slobodah i od plemeni'.

Obi ovi zavàrnuše
 Viernu čeljad u prevari,
 Blaznom silom kad stisnuše
 Novi zakon da se mari,
 I da novi Gospod vlada
 Vàrh kraljijeh i vàrh stada'.

85. I sad su obi novalije,
I novine sve im se daju,
Kad paklene sve nazlije
Na njih s nova nalipaju,
Sad porugom, sad utiskom,
A sad grãdom, gromom, triskom.

Bivši uzrok njih izgledi
Od tolicih izgubjenja',
Sad bezdušna im duša briedi
Ponornoga sried zvirjenja,
Koje nohtim', rozmi i zubmi
Razdiraju u pogubi.

Er su lavi i lisice,
Bažiliski i drakuni,
Metopiri, poždre ptice,
I štipavi škorpniuni,
Elefanti i balene,
Ljute i zmije propaštjene.

Nenasitni kãrvopivci,
Gvozdožeri i gavrani,
Ježi, i vuci požderivci,
Velotrupci, dvojti Jani,
Tmi jejupci, mači smierni,
Smãrti i pakli neumierni.

Tu su gãrãki otci i puci,
Koji cãrkvu razdvojiše,
I poglavni njih stranpuci,
Oãist koji nerazmiše,
Ni da od otca, i od sina
Duh izhodi, prava istina.

90. Kojih sveti, mudri opati
Toj su ãisto upisali,
Theodor, Bazil, Atanati
Kih bi slišat svi imali,
Na nauke kad su tvãrdi
Rimske pravde, kã ih sãrdi.

Š njima sliedni Hebioniti,
I Gnosticci s Nestorjani,
Polinarci s Jakobiti,
Patarinci, Gjoviniani,
Helvidjani, Kafarnaisti,
Acefali, Montanisti.

Tu su u druŕtvu Kolompadi,
Mahmet, Pelaj, Herberhardo,
Cvingli, Hebmair, Karloštadi,
Donat, Felić, Hus, Pikardo,
I neskladne mnoge klete
Stranputnikah pasje ãete.

Baizonj, Hesel, Šturm, Vergeri,
Jansen, s' svoimi Jansenisti,
Reçen Molnos hudovieri
S' svim' inimi Kvietisti,
Ki njihove cić zahode
Smradne i biesne daše plode.

S ostalima, pri nesviesti
Kim kajanja i pokora
Na sviet nebi, hteć ulesti
U ovoga dno ponora,
Gdi im sãrde smradom time,
Ne kô sliedci, hvalom dime.

95. Gdi će svak njih razviditi,
Ako i kasno, zlo kako je
Ćurk Isusa htiet dieliti,
S bludnom ženom i ne svoje
Diete razsieć gãrdeljivo,
Pravoj majci da ni'e živo.

Tu i nevierni Muho platja
Tócieh vierah razciepljenje,
Obriez, oplak, s kim povratja
Dušah svoizih očistjenje,
Slobod' grieha putenoga,
Puka u sablji vlas turskoga.

Gdi u gorčini od plamena
Uči bludne, da svo'e sladi,
I dopustnost tócieh žena'.
Nisu žembe, neg ovčadi,
I da vara'u smradne obiesti,
Koje on Turkom obaviesti.

Da na nebo išô nije
Po svoj smãrti, kô htì reći,
Neg se ružno usmãrdijè
Čãrniem tielom u dan treći,
A čãrnijom dušom padè
U prečãrne ove jade.

Naso Ovidij, ki načine
Sve upisà od ljuvezni,
I oštetì ljudske sine,
I občini ih svoimi pjesni,
Sada vruće njih nauke
Stidno plaća vruće u muke.

100. Atheon, koji nezna Boga,
S Epikurei, ki učiniše
Dušu umãrлу, radi toga
I oni u mãrtve se obratiše
Gore u grobih, mãrtve er s' bili
Boga i dušu učinili.

Epikuro, ki objavi
Baka i sledih kužne stope,
Nasljednikom kad uglavi
Bludom, vinom da se tope,
I u dragostih da se uznose,
Kad po smãrti ni'e razkoše.

Ah, da ti je moć razgledat,
Kô razlike vražje smiere
Ovi imaju, htio bi prèdat,
I od buke i od potiere,
Svaki, koji zlo nauči,
Pristojno se i zlo muči.

Poslie gãrdni putenici,
Pravda božja kih ustavi,
S sličniem' njima sodomici,
Ki griešiše pram naravi,
I kih s ognjem htì pogubit,
Oganj u ognju da bi izgubit.

Ali mu se čo'eska kleta
Ćud, najgora svake zvieri,
Grubim bludom bãrzo opeta
Iznaravì i iznevieri,
Da jur para, došlo 'e vrieme,
Da opet smakne gnjusno sieme.

105. Ne spovodnjom, kako prije ;
 Er sve vode dosta nisu,
 Da se tóki grieh izmije,
 Neg' potopi ognjeni su,
 Za podušit proč naravi
 Taj blud smradni i nepravi.

Ognjeni plam iz visoka
 Sárne protiv svojoj ćudi,
 Doli u dna najnižoka,
 Da beštinske užge ljudi,
 Željnu ostavlja svu sriedinu,
 Da ih sbije u dubinu.

Gledam, gdi su u ponor pali
 Antipape i biskupe,
 Ki su càrkvu zlo vladali
 Bezzakone čineć skupe,
 I u pastierstvu bijuće kada,
 Neupravljaše dobro stada.

Nego sebi nastojahu,
 A ne janjcem, ki su utekli,
 Kad duhovna prodavahu,
 Da bi mnoga blaga stekli,
 I da škodne take sreće
 Tvorili bi grieha veće.

Tu Tiburtio rimski hudi
 S zliem' popovi i župnari,
 Kô prase se ognjem smudi,
 I u vrući se kotao pari;
 Tu bo biser reda ogrinje
 Potlačiše jakno svinje.

110. Té još žive pakô prima ;
 Jesusovo sveto er tilo,
 Koga dieva majka imà
 U prečisto svoje krilo,
 Bezočno u usta gadna metju
 S česa angjeli svi trepetju.

I u sàrcu ima'uc vraga,
 Zlobnom željom na otar sàrnu,
 Spasitelja veomi blaga
 Svetost griesim da oskvarnu,
 I kô kàrvni Juda smiju
 Njega izdat, kad celiju.

Ter ko obiesni smamni hruti,
 Brez ké misli od pokore,
 Stvoriteljske spasne puti
 Grizu, i ištu da obore
 Ružno u kal tãrgovišća,
 I u smrad svoga smetilišća.

Kad redovnik ki nečisti
 Nepostidno pripravlja se,
 Sveto tielo i kàrv jisti,
 Nebo i narav sva smutja se,
 Za pričestom, i ako ne ori,
 Za pedepse 'e hranjen gori.

Nerazborne od živine
 Svak se uč' čistit svetoskrovnost,
 I na saj sviet, znaj, da gine
 Prij' neg pride viečna otrovnost,
 I da Bog, već kad dogrusti,
 I vremene biće pusti.

115. Kad naglavnik i podračnik,
 Pás i stolu na se klada,
 Vrag najgori, svih potačnik,
 Sa svom gusom nadanj pada,
 Ter uzjača svo'e potačje,
 Da učini svetotlačje.

Planitom se kad odije,
 Nevierstvom ga vrag obuče,
 Kad posveti, bieži udije,
 Pak se opeta k njem' dovuče,
 Cić presmienstva ne opravno
 Kad vazima tielo slavno.

Prokleta je brašno svako,
 Koje tovi svih tih tila
 Ovd' za čarve, pak za pakô,
 I prokleta njima bila
 Sva ćućenja i ganeti,
 Neba i od zemlje svi prokleti.

I ako grieha pokajanje
 Za vremena ne' odluče,
 U prosiedno sej bezdanje
 Raztepani da se muče,
 Trieb' je i niže bez obrata
 Svak njih od svih sunovrata.

Nahode se redovnici
 Zaedno tute svi bezredni,
 Zabranjeni sustavnici
 I prokleti vele biedni,
 Zavezaje ki ćarkvene
 Nehajaše, strašne hiene.

120. Što su dublje tme tamnice
 Sirakuske i cilijske,
 Gdi živ märtav pada nice
 Cića smrada i utiske,
 Tu märtav živ sve se ustaje,
 Da mu se opet smärt zadaje.

Štapi što su, striele, luci,
 Sikirine, sohi, kolci,
 Ognji, češlji, kljišči, ključi,
 Mači, i nohti, spruglja, ubolci,
 Sve sionske muke ine
 Iznašaste od vārline?

Nagli jesu što l' privodi
 Barabanta i Satnika,
 Ubojice, Manigodi,
 I nemilih strah kārvnika',
 Ki od ljudstva kô od živine
 Mesariju jadnu čine?

Nemilosti što su Iruda,
 Razdiolstvo Tamberlana,
 Kaligole oka huda,
 Zla Komoda, Dokleciana,
 Al Neruna Falaride,
 Silla, Astiage, Parisaide?

Sve to 'e ništa. Tu nastaju
 Viekoviti sudci oholni,
 Ki na svako zlo pristaju,
 Sve nemili, sve neumolni:
 Minos, Kaukus i Radomant,
 Tvårda sårca kô Dragomant.

125. Ni ih kud takmit; ov mekčava
 Malom kàrvim od kozleta,
 A ovi svaki tvàrdo stava,
 Što se u veću kàrv zameta,
 Nemore ih napojiti,
 Kàrv svu ljudsku da 'e proliti.

Sudbe osudnim nesmiljene
 Navieštjuju težkovito,
 Da u vale svoje ognjene
 Flegetonte i Kocito
 Prime ih, Lete pak nemala
 Vårže u zabit svoga žala.

Gdi ih kužne sàrde truju,
 Akerontske hčeri opake,
 I zmijam' ih okružuju,
 Ter ih kroju na otrake,
 Tesifone gdi razpiera,
 Gdi Aleto, gdi Mejera.

I kô tri su hlepe klete,
 Koje ljude na grieh stežu,
 Bludna sladost, jidne osvete,
 Žud' bogatstva, mnoga prežu:
 Tako i tri sàrde jesu,
 Ki im zubima ognje kresu.

A Belzebub, glavav vražki,
 Sudbe viekom potvårdjuje,
 Silnim prutom na opažki
 Kada svaka izvåršuje,
 Ter se hvasta, da sám zamni
 Svóm propaštju hudić tamni.

130. Tu Centauri i Titunji,
 Bronti, Meduze i Tifeji,
 Minotavri, Grifi suni,
 Svingi, Kimere i Protei,
 Tu Gorgoni jednooki,
 I Cerberi psi troloki.

Mnogotieli, mnogoruki
 Geriuni, Briareji,
 Sedmoprati Idri stuki,
 Zmaj Pidavski i Lerneji,
 Gårde Scile, smradne Arpije,
 Žene za'edno kučke i zmiije.

Bliede rilom i okoste,
 A duboke tårbušinom,
 Glade kažuć svo'e vikoste,
 Nenasitne svom jezlinom,
 Zubmi, nohtí svugdi deru,
 Da prí sáme sva požderu.

Štogod gučnu, to udije
 I zajde im kroz propade,
 Gdi zahite, što moć prije,
 Metju u usta, pak osmrade,
 Gdi su one, tu je žala
 Smàrdeć smradež, gnjus i hala.

Tu tisuća 'e zliel nakaznih
 U načine strahovite,
 I nemanah puk rogasnih,
 Stanác, čarnieh' gràda dite,
 Tu preljute stigske Erine
 Napiraju jakno psine.

135. Tu je miesto sriedu pakla,
 Kó se zove Malebolje,
 Šdi 'e viekovna moć primakla,
 Švud strahote, švud nevolje,
 Škuci, plači i neskladi,
 Šmetnje, rati, kuge, gladi.

Malo 'e sve to, što izmislil.
 Spievalácah pàrvih glava,
 Svemogućstvo božje misli
 I njegove pravde slava,
 Krivcem posried vikovanja
 'Da'e stó većih pedipsanja'.

Što su iznašli 'u njih kujigě,
 Nisu lažno sve pisali,
 Neg' jazikom striguč strige,
 Bogoslovno gonětali,
 Kažuc' što se sgaja me'u nam'
 Sa šaptanim' mornim' vunam'.

Pripoviest se njiba svaka
 Mieša sokom ké dobrine,
 Pod osinom od oblaka'
 Štoji svietlos od istine,
 I da kora 'e mućna i tmasna,
 Mozg' i jezgra uči špasna.

Nek' ti mudri Origene
 I Salamun bolje pravi,
 Vajmeh, jezik moj mi vene,
 Bog nehoće, da se objavi
 Ovieh sreća, slišaj čovo!
 Već mi 'e mućat, stražac' 'e ovo." —

140. Tada glasom zakàrknutim
 Silom riknù, ter izreče
 Još govorom protegnutim:
 „Zabavljaš se zó izgomeće!“
 Pogleda ga krivim okom,
 I baci ga doli bokom.

Ter u tàrbuh zapàrdì mu
 Dvi tri noge: „Omić s vragom!“
 Priklè opeta, i saši mu,
 Kô postular usta špagom,
 Da već s ljudmi nebesiedi,
 Neg' se u vieke mući i biedi.

Dripi i skubeć se ožori,
 Zaedno s stražcem Osìn tužan,
 Čim pod njima tleh se otvorì,
 A a'er smradom ostà kužan,
 Sva se ognjena gora stresè,
 Jaz zatutnjà i razdrìè se.

Tu ostavši sám prez Vile,
 Vàs zapanjen i prestrašan,
 Me'u Etniske plamne sile.
 Maknù ona, rekši: „Ja sam!
 Neboj mi se, sad šam s tobom,
 Dielit nam se 'e zaedno obom'.“

I neveleć već ništora,
 Za pram me uzè, i odajdè,
 Sa mnom leteć preko mora,
 I u hip se na kraj najdè,
 Kad dá sunce u zapadu
 Trudnim konjem yir livadu.

145. Kliče: „Dosle dugo vrime
 Za tvú sreću služih tebi,
 Nekrepka je ova svime,
 Daj, da mislim i o sebi;
 Srieća jednako svud nestane,
 I s kim smàrkne, neosvane.

S Bogom! dakle, ni'e noćevat
 Čistim dievam meju ljudi,
 Mrak i samost opći skrievat
 Kú nevieru čoeske ćudi:
 Što ugrabi jedan prosti,
 Sto ih zavratit niesu dosti.

Lasnie je obraniti
 Grád od vojske oružane,
 Neg cviet dievstva sahraniti
 S mužkom glavom sám tko ostane,
 Ni'e stat zaedno ognju i slami,
 Stoeć obrati sve se u plami.

I prem da tvá, moj nebore!
 Koja huda misao vàrta,
 Mene oskvàrnit viek nemore,
 Koja jesam neumàrta,
 S Bogom!— sdrak sam, duh sam, li ti,
 Ne moreš me negàrliti.“ —

Toj dorekši: ukloni se,
 I sama me tu ostavi,
 I u hip opet zaleti se,
 Kô da 'e vihar, i duh pravi,
 Ter čim noć se približi' je,
 Izmislj se, i nebl je.

150. Pokle čeznuh, prèdah, blidih,
 I pri paklu i pri pućini,
 Rodni grad moj kada vidih,
 Tleh poljubih, i s koliní
 Pavši, hvale uzdah momu
 Stvoritelju predobromu.

Pak mu rekoh: „Kada Ti si
 Slavni uzrok i dospitak,
 Tvoim mogućtvom satariši
 Propast zloće, čin', da žitak
 Vás se izkoli u napreda
 Putom pravim tvo'ega slieda.

I udielio jur kada si
 Dar, da pako ja procinim,
 Svaku iskru grieha ugasi,
 Màrtav ugljen da se učinim,
 Taj-đušmanin, nedopusti,
 Ni u misao da se spusti.

Čin', da ljubav Tvá ognjena
 Milosàrdjem mene stvori,
 Nerazsutna jur ugljena,
 Ki produži, kad izgori;
 Kriepos Ti si, ká od razsutna
 Dàrva činiš nerazsutna.

Čin', da ja na uzprošenje
 Mojih svetih odvietnikah,
 Ućiniv se vas skrušenje,
 Izbavim se napastnikah,
 Kô i Trajan otè se ovih,
 Po molitvah Gàrgurovih.

155. Koga prikaz pengan srivši,
 Kô po izučem tiesnom sudu,
 Svoga sina pogubivši,
 Bi pravici za naprudu,
 Prava kârstom da pogana
 Shrani, zvà ga s mârtevih strana'.

Kô i Drikelmo, ki umrô biše
 Po božjemu dopušćenju,
 Pako vidiv, pokori se,
 I u svem svomu produženju,
 Da i ja kô on kaj prianem,
 I do smârti neprestanem.

Nosim harar u verugu,
 Spim na tlehu, i bičam se,
 I u postu bdeći dugu
 Groznim plačem oblijam se,
 Kličem tko bi pomilova',
 Vidih gòra, târpim ova.

Ne čin', s grieha da me utopi
 Bezdno strašne jezerine,
 Tvôga i slugu da priklopi
 Sil' čekarak tvârde stine,
 Viekovnoga od bunara,
 Na me čeljust ki raztvára.

Lako 'e svakom' tu sârnuti
 Nezagasnom griehovniku;
 Al' neda se izbiegnuti
 Natrag, kada u viek viku,
 Tvârdo s gara zatvara se,
 S dala u dno otvara se.

Meju smârti živućima
 Nedaj Tvoj rod da pogine,
 I životom sve mrećima
 Da se obori, i porine,
 Neg tvojih mukah dugovanje
 Da mu steče rajsko stanje.

Neka bi Te Boga svoga,
 U vavičnjih sve hvalio,
 S smiernim' dusim slavit koga
 Viek se nebi nasitio,
 Svet pievajuc' neprestavši,
 I podnožje Tvé ostavši.“ —

Tako molih, paka k domu
 Zdrav i spašen mom' se vratih,
 Őbitelju pozdrav svomu
 Dah, i u san se vas obratih,
 Speći tja do druge zore,
 S posla, s bdenja i s umore.

PIEVANJE DVAEST PETO.

Nadglasje.

*Žudeć s pakla uzać k nebu,
Molih duha stražanina,
Da bi steko na potrebu,
I udignu me vârh visina'
Ču me u svetloj svojoj javi,
Podmiesečna sva mi objavi.*

*Pak leteci po planetih,
Nebeske mi skaza gizde,
Gdi razgarde nesusretih,
Neg koristne svietu zwizde,
Tim rieħ: s vremen', ne s gatanja,
Da su prudna zwiezdoznânja.*

1. Eto, umârli već čoviče!
Vidio si neumârla
Nineuža viečne biče,
Gdi podnosi s grieha vârla,
I da svaka do vik vike
Zla će primat, kim ni'e slike.

A to, er dobra ovdi primâ
Svakojaka sried gosbinah,
A nijednih iskârnjima
Hotiè činit zadužbinah,
Živi u blagu, živi u bludu,
Sebi a bratu prem zaludu.

Slušao si, smârt nemila
Kô svakoga hoće kosit
Svoim kosirom, našieh dila'
Kô i Bog ima razlog prosit,
Da bi ti i raj još poznati,
Nek' nebi htio griehovati.

Čârkvenika mudra misli
Hotiše nas uništiti,
Najpokonja tvâ razmisli,
I neć' nikad sagriešiti,
Al' tko smišljat slavu ima,
Kad nam nije pred očima.

5. U istinu istina je,

Da nam viera sve toj kaže,
Pamet lika mlohava je,
Žudi, da 'oj se još prikaže
Svaki nauk po ćućenju,
Po kušanju i vidjenju.

Vierovat ću, i vierujem

Sve, što objavi ćarkva i pismo;
Al' pri'j' nego umirujem,
Rad bih vidit, dokoli smio
I u duhu i u .puti
Na blaženstvo uzdignuti.

Pavo i Ivan, oba sveti,

Dostojni, znam, da su bili
Slavu vidit; ja kô smieti
Griešnik hoću mojoj Vili
Molbe upravit, kaže meni,
Kô mi kazà i jez pakleni.

Nu ni'e Vile ni zemaljske,

Kà bi mogla toj pogodit,
Da i ja sdrake videć rajske,
Živ bi mogao njih uhodit,
Neka, došad tim opažen,
Vid čestiti svima kažem.

Nije misli krieposnije,

Neg razbirat gornju staju,
Kuju svim nam pripravi' je
Bog ljuveni u svom raju,
Kađ u griehu ne živeći
Ljubimo ga, nju misleći.

10. Sagriešivat zó se štidi

Cića mnoge pedipsnosti;
Dobar a grieh nenavidi
Cića Boga i krieposti,
Poboljaje ljub' cić raja,
Neg viečnoga cića vaja.

Svâršita je radi pravi

Velikoga dobra izuća,
Ká 'e Bog isti od ljubavi
Milosârdja pun moguća,
Dobro 'edino, ki sam sebe
Raj učini cića tebe.

Blažen Raju, Ti dopusti,

Da u duhu sad te vidim,
I slaboštju pera i usti',
Što 'e moć bolje da te slidim,
Pak za vidom blaženime
Prikažem te iskârnjime.

Za razastriet Tebe uprav,

Želim nazrit Tvé razkoše,
Kalauzstvom Ti me uprav',
Tvojim gornjim da bih dó se
Po razsutnih već se vući,
Tvoj lip obraz razsmišla' ući.

Duhovna se i blažena

Prikažuju po blaženih,
Čin', da sajde jedna siena
Svietla od letušć' tvoih hrabrenih,
Jedà bi se taj račila
K tebi me odnit na svà krila.

15. Al' što mi je iz visoka
 Čekat pomoć od pratjenja,
 Kad mogu imat u dva skoka
 Móga stražca upravljenja,
 Ki me čuva, i ki more
 Tvoim testirom varé me gore.

Preko vode, preko ulaze,
 Preko ognja i nebesa',
 Kruga od sunca, mliéčne staze,
 I nakaznieh njih čudesa',
 Na Empirej pak najviši
 Živa me iznit', da me tiši.

Genio božji, moj stražniče!
 Od milošće gornje dani,
 Tebi želja má se utiče,
 Na molbe se moje gani,
 Učuvaj me i upravi,
 I u Tvoj prosviet mene stavi.

Klanjam ti se umiljeno,
 Ustmi padam na tleh doli,
 Objav' dosle ne vidjeno
 Tvé obličje, jur se umòli,
 Ponizih se, da me uzvišiš,
 Pomolih se, da me uslišiš.

Nizok čoviek put nebesa
 Kad sám smion krila diže,
 Boi se stiene i ustresà,
 Da nepade još na niže,
 Zato Te molju, da me bljudiš,
 I prosvietiš prij' neg kudiš.

20. Izpoviedam pravo tebi
 Sama želja od vidjenja,
 Ni da uzletiš s mnóm na Nebi,
 Neg je i pomlja od spaseuja,
 Da, vidivši božju spravu,
 Márzim svaku tašću slavu.

Tako moleć obaštri me
 Čudna svietlost strane od live,
 Ká i u dug san obratí me,
 Da meu mártve, al meu žive,
 Znat, je sam li, već nemogoh,
 Čim se sladko prenemogoh.

Ter pokle se omramorih,
 Čuh, da usne moje tače
 Plamen svietao, s koga gorih,
 Ki me dignù i potaçè,
 Da sve kažem bez opaza,
 Što mi se u snu tom prikazà.

Po ajerih leteć s polja,
 Vidih grade, kraljstva, luge,
 Rieke, mora, gore, polja,
 I zemaljske slave druge,
 Ké su sada i bile su,
 Pogibuju, pogible su.

Lednu stranu, gdi su mrazi,
 Dažd, snieg, tuča, ki napiju
 Zemlju i oganj, kim se glazi
 Munja, tries, grom, ki probiju
 Tvàrdje, sgrade i visoke,
 Na udorce prežestoke.

25. Preko magle i oblaka',

Preko mračne noćne sieni,
 Zvezd' goruštieh strašna traka,
 Dúge uresne i studeni,
 Vietra, ohlipa, potopštine,
 I svih dusih zlé godine.

Ki se činu i nahode

Pod mieseca vartno kolo,
 Ter nam sreće sad dovode,
 Sad nesreće u okolo,
 Nek svak znade, da tu ništa
 Bit' nemore stanovista.

Vārhu leda, ognja vārhu,

S moga vodea krilovita,
 Na zavodnom pārvom vārhu
 Pridoh, u kom plemenita
 Ljudstva stoje, s kih se tlapi,
 Od mieseca da su u kapi.

Tuj pristavši, štašne oči

Na ona miesta obrate se,
 Preko kojih angjeo skoči,
 Veličanstva ká vele se,
 A pri krugu širokome
 Stvoriše se mārvicome.

Nu razmislih, ako s svega

Neba mi se toj dogaja
 Čudomirstvo, s najvišjega
 Što će? Božja gdi je staja,
 Otle ostat će prikazišće
 Svega svieta biedno nišće.

30. Jednostruka i složena

Podnebeska svá tielesa,
 Što će biti priklađena
 Veličanstvu svih nebesa',
 S kih da bi se otrunila
 Zvezda, sviet bi vas prikrla.

Jedna sáma od tolicieh,

Ké na tvårdjad zviezdenoga
 Neba bliešće, i ovizieh
 Obraz gleda umārloga,
 Pokle sgodno, al ne sgodno,
 Da ga u svietlo s miesti rodno.

Od premnozieh gornjih sviećah

Zviezdoznanac ako iznajde
 Uzrok dobrieh i zlieh sriećah,
 Malo veće od hiljade
 Hoće izumit sve ostale,
 Ké su u mraku njemu ostale.

Tko li će uzmoć razbrojiti

Neizbrojnu njih množiju,
 Da se neće pobrojiti
 U esapu najmučniju,
 Kad i u svom broju bludi,
 Da i manjim zviezdam hudi.

Koji rad bi previditi,

A vara se kud i kamo,
 Što se ima dogoditi,
 Što je znano Bogu samo;
 Nu vremeo zviezdoznanje
 Ne pretečè viečno znanje.

35. Čim poglede upiraju
 Na ovo nebo miesečine,
 I o miesecu gonetaju,
 Kô se puni, i kô mîne,
 Čim ušcape i četvãrti,
 I poznaju, kô se vãrti.

Čim i tieke još sunčene
 Pripoznati oni žude,
 Kad pomãrãaj njegov krene,
 Dažd, trus, vietar skočit bude,
 Kô dva puta na godišće,
 Suncostanje i jednočísće.

Čim i sglede od svietnjaka'
 Inih skupa sadruženih
 Obslužuju, i ima taka
 Prit' dogadjaj u vremenih,
 Od ké nam se 'e varovati,
 More im se vierovati.

Čim pomorcem nebo umfti,
 Dielopoljcem čim gataju,
 Da u kó vrieme tég čin'iti,
 A putovat neimaju,
 Vlada'u bo se ti zviezdima,
 Oprostit se more njima.

Tako i bolnim i liečnicim,
 Zviezde im znati er podoba,
 Nek' se učinbam sviemkolicim
 U najbolje vlada'u doba,
 I u hip koban neka ih vãrše,
 Svãrhom sriečnom da dovãrše.

40. Striz', sij', kopaj, sad težače,
 Miesečina kad već raste,
 Ber', gnoj', rieži, haštri brače,
 Skopi živo, tãrgaj maste,
 Kad smanjkava a razvieda,
 Da u Saturno srečno gleda.

Ti mornaru, na put hodi,
 Kad se miesec dobriem sklade,
 Koim biliegom a nehodi,
 Kad s njim je Oriun, al' Plejade,
 I ine zviezde jedovite,
 Vietre sione valovite.

Moj viteže, molju i tebe,
 Da u boj no greš svaki danak,
 Neg' Mart s Jovom gor na nebe
 Kada budu u sastanak,
 Protiv vietar, dàžd, mrak, gromi
 I velike snage slomi.

Ti liekaru, liek Gigenje
 Nedaj trapno nemočnikom,
 Kô zviezd neimaš razumnjenje,
 Smionstvom liečiš, a ne dikom,
 Er ké imasmo gornje uzroci,
 S njih smutja'u se naši soci.

Uči Ipokrat, vãrst vremena
 Da ti 'e pomno obsluživat,
 Zime, krisa, jédna stena
 Da se 'e dobro odklonjivat,
 Na istok i sklad zviezd' vrućije'
 Kãrv ni'e vadit, da t' čisti' je.

45. Navlaš ako č' spašen biti,
I ubojice ne steć ime,
Da imaš ganet procieniti
Od mieseca, po kom svime
Tielom nosu se u bolesti
Dni krutišći, zlí al' česti.

Zviezdari ako t' taka kažu,
Možeš njima povierovat;
Er kô esapi njih nelažu,
Od zlih se je obarovat,
Ká naravno ná nas živih
Kaže prit zviezd' prignutivih.

Al' kadno se izopaču,
Ter jejupke nas varajuć
Vàrh rojenja nama gaču,
Smàrt daleko obitajuć,
Nije u njih, nije vire,
Nek priprostim ljudem svire.

Nieki i kralja, i gospode,
Nieke kim se prilučuju,
Duga lieta, česne sgođe,
Preugodno nariekuju,
I u njih nebo da rojenju
Bì u najboljem namiešćenju.

Da pokle su pogodili
Čas poroda velikoga,
U njemu su prividili
Sliedi žitka čestitoga,
I da blagim pod planetom
Prihode im sreće lietom.

50. Da obita im, i da zove
S časti, s' snage, veličnosti,
Sunce, Merkur, Vener, Jove,
Zviezde pune ljubeznosti,
Nek u vlasti jasno sjaju,
S svietom jakost sastavlja.

Da su cić njih razgledali
Zviezdovite veličine,
Znanim okom razabrali
Njih najveće jedinštine,
Ké su sreće vàrh svih srećah
Pirleć prignut inih sviećah.

Jesu l' skladne, al' protivne,
Mlohavé li, al' moguće,
Zvierske, ali čovječljive,
Sto'éc u tuje, svoje li kuće,
Mirne, ali bojne ćudi,
Jedne il dvo struke prudi

Plodne je su l', al neplodne,
Miestom desnim, ali lievim
Prignutive, al obodne,
Gledom gleda'u l' dobrostivim,
Nesgodnime četvårtakom,
Srećnim trojem, al šestakom.

Tà bàrž' i nos kralja Cira,
Ledja i mudrog' sviem Platuna,
Hrom Filipa, hitros Pira,
Stas Lehsandra, brid Neruna,
U kolike izmiriše
Stepne, uznosa svak' njih biše.

55. Glumci, i mamci čepljuskavi,
 Koji riske razgledaju,
 Čelih i rúk u njih zdravi',
 I živote zamiraju,
 S duzieh pàrstah i madeži',
 S obárv' i s runj', s kim' tko ježi.

Koji kažu smiešne slike,
 Voske i jajne u gostari,
 Sane rieke, kukurike,
 Pomju od ptičin, i od zvierari',
 Bajalice, občinjaci,
 Vražjalice, hudobnjaci.

Svi takovi naricaju
 Duge sreće i godišta,
 Meu to nam se dogajaju
 Nagle smàrti, a bez ništa,
 Zasluženja, s kim' bi moći
 Na sud božji za tim doći.

Niekom kralju buduće žena
 Prisobita, riet ne hoti,
 Da kobila oždrebjena
 Tudje pule njem' izkoti,
 Kom' da zviezdám' dobru sriću
 Hti, svom' kaže kô dietiçu.

Ter radeć ga navoditi,
 Da se poslije š njim naruga,
 Što će liepo moć složiti
 Od izkota lažnih sluga',
 Znati odluči: a on slavu
 Sluti, i kruni pulcu glavu.

60. Kralj od Španje veli Filip,
 Vlasne sviesti mudra slika,
 U svo'e vrieme gonet prilip,
 Razdrì Adama zviezdénika,
 Hti'uć ukazat sviem očito,
 Da vierovat kraljem nij' to.

Dvaes putah ćuk gdi ciči,
 Drug caricu bivši sluša,
 Od njega se izlisiči,
 Da svietovna još okuša,
 I pokoru da svú skрати,
 Al' do bàrzo smàrt ga sinlati.

Pasavanta starica ošte,
 Zviezdomirče i ti Kardano!
 S zla zanata pogiboste,
 Kog slediste vi pogano;
 Sveti Augustin nanj nastojà,
 Ki pak dà nam svièta bolja.

Kad zviezdari spovidaju,
 Da narečne njihe natke,
 Božjim htienjem uništaju
 I ostaju tašte gatke,
 Ni'e viernikom njih slediti,
 Tko se neće prevariti? —

Kad uzroku pri svesilnom
 Podložni su drugi uzroci,
 Nepodoba'u božjim sinom
 Tej prividi i naroci,
 U kih često duh propasni
 Objetom naš lažniem blazni.

65. Nek vierujuć u tej pritke
 Budemo se nadijati,
 Na sviet vodit duge žitke,
 Izprazno se zabavljati,
 Da, kad dojde smärt nenada,
 Nenajde nas spravne tada.

Nije nama, Isus reče,
 Znat ni hipe ni vremena,
 U kih vārla smärt nas sieče,
 Neg' se 'e molit na koljena,
 Da nam brieme bude pasti,
 U otčevoj tko je vlasti.

I da naše pobiegnutje
 Nesgodi se na sramotu,
 Kadno nam je počinutje
 Al' u zimu, al' subotu,
 Nego u dan, ki 'e posleni
 Dobrim tegom posvećeni.

Dobrim tegom, bez vilinja
 Diela kobna i nevierah,
 Pustolović', upirinja',
 Morah, urokah i namierah,
 Vieštác, vištíc, vukodláká',
 Ki nas vara'u posried mraka.

Pokle postah na pàrvomu
 Zviezdenjakah glavnich sedam,
 Podignuh se i k drugomu,
 I dvm drugim da ih razgledam,
 Paka petom', šestom', sedmom',
 Pridoh lietu u porednom.

70. Na Merkuriju i Veneri,
 Suncu, Martu i Jovedu,
 Na Saturnu, siedoj vieri,
 Što susretam u pogledu?
 Jedà zvierje i nakazni,
 Ké izmislì čoeck izprazni?

Na osmom nebu ni'e zviezdenu
 Glave Erkula, repa od lava,
 Nit' tàrbuha gledam balenu,
 Čepuraša al' vitoglava,
 Siva orla letućege,
 Ni piljuvka padućege.

Pup pegazski, brodne side,
 Basko oko, pse dvojite,
 Ni Plejade, ni Lucide,
 Ni dievojke klasokite,
 Vodenova kruta lipca,
 Dno od suda, sàrca od štipca.

Vàrh pódnena Emisfara
 Nije Arga pomorskoga,
 Kadionice, al otara,
 Al' čovieka paripnoga,
 Nije rieke Eridana,
 Nila al vuka poždàrljana.

Na Polišu ni'e guslara
 Sieverskom al kolovoje,
 Tronugl, striele, al zmajara,
 Dupina, orla, konjah dvoje,
 Ni'e tu Ariadna, Kasiopea,
 Andromede, al Persea.

75. Ni Jedeka, ni krilasta,
Nit' okljastih Oriuna',
Nije Idra sedmouvrasta,
Medvedica al Triuna,
Kasna Artura, al Boota,
Druzih (što znam) ki suprota.

Gori, gori nezamiram
Svu Afriku, nje razgardi,
Koje čoviek zvezdomiram
Tu htì uzpet', da ogardi,
Istom liepost od nebesa'
Punu svetlieh bdieh tielesa'.

Vidim tu zvezd' jasnih čudo,
Ké pruditi neprestaju,
Pogledanje ni'e im hudo,
Ako i ognjem laskataju,
Oganj nije razčiniti,
Neg' ki topli, i ki sviti.

Na devete, ko'e cakleno
Srietam gornje vode hitre,
Ké da i skriva'u sve zlačeno,
Nij' im naglosti niedne vitre,
Sladka i mirna 'e sva voda ova
Brez smotrenja zlih valova'.

Mudroljubci nek govore,
Da vârh neba kojih voda'
Nikakore bit' nemore,
Kad ih vidju, gdi im Bog podâ
Miesto, piesma 'e oblast veća,
Nek sva ljudska svies bludeća.

80. Na desetom nij' štipavca,
Dvojeruka, al mierila,
Ribah, dieve, al striljavca,
Strašna vóska, lavska rila,
Vodenjaka, al ovana,
Raka, biesna al kozlana.

Pomno pazim sunca pašu,
U kojoj su prietke nieke,
Kô se od liestvah našieh kažu,
Po kih jezdi po sve vieke,
I skorace po kih hita,
Da dovârši tieke lita.

Sva je jasna, i u svietlini
Zamiritoj blišti, i bârda
Nevide se tu u osini
Od rečenih kih razgârda',
Neg' zlamenim tim se paše,
Da razumi slavstvo naše.

Kaže zlamen od ovana,
Da u vlažaku sunce stupa;
Narav bo je njemu dana,
Da pri toru busa i lupa:
Tako i sunce zimu buša,
Da se toplje vrieme kuša.

Za ovanom vol napira
I čapajuć s listonošen,
S većom moćju zimu tira,
Vas ubodan i okošen,
Da početkom od topline
Stabla između liščavine.

85. Svibanj kaže dvojeniče;

Er u njemu sunce dvoji
 Snažnu kriepos, da proliće
 Teplinom se većom goji,
 I da svako mlado travje
 Reste na obir i na zdravje.

Lipanj raka sobom vodi;
 Er kako rak nazad stupa,
 Tako i od nas sunce odhodi,
 I na dalje strane odstupa,
 Da se i družiem duglje objavi,
 Kakono ga Bog uglavi?

Lavskom Febrom veoma gori
 Miesec čarčak sárpanj vrući,
 Kriskom cizom svaka zori,
 Odolit joj nemogući,
 Gore, polja i livade,
 More isto plod čim dade.

I prem dalje da se odtisne
 Družbom Siria razplanoga,
 Pàrži i žeže, da okisne
 Daždem znoja velikoga,
 Puk ki tad je tužnieh kmeti'
 U najvrucjoj trudnoj žeti.

A kolovoz dievom šeta,
 Ter s njom tanca na provode,
 Ona istom suncu smeta,
 Ne donoseć igre plode,
 Buduć dieva ne nevista,
 U uzdržnosti svojoj čista.

90. Na mierila dnevi klada

Ruj; er suncu za izteć moći,
 Nedopušća, nek se sklada
 Bieli danak s mårklom noći,
 Nek umirna obadva su,
 I s vremeni jednaka su.

Štipac stojeć u listopadu,
 Štípalima ljutni kosi,
 List je svaki na opadu,
 A uredno ždral se nosi,
 Jur sa suncem da dobavi
 Teplja miesta, ká ostavi.

U miesecu, ki 'e studeni,
 Već nasarta zima zbilja,
 Ter napravlja lúk ledeni,
 Da do sárca strieljac strilja,
 Izza oblakah gustieh viri,
 Da iz lúka bolje smiri.

U prosincu pàrč nogami
 Propinje se, biesni i skače,
 Kažuć sunce da opet k nami
 Podiže se i doskače,
 Meu to k moru svu divinu
 Tira, i dá nam svu mišinu.

Siečanj sieće dárvo svako,
 U vremenu da je bolje,
 A dega se kmet polako,
 Čim okisne vas u polje,
 Nosi zlamen vodenjaka;
 Er sve rosi, daždi, pláka.

95. Veljača je žensko ime,
I ohliepom zemlju klopi,
Promienjiva vietre i vrime,
Prava žena, ká nas topi,
Stale bi u njoj ribe smige,
Zatoj nosi njih bilige.

Sunce 'e šeset vârh stotine
Veće, vás svit kolik neg' je,
A vârh četir tisućine
Milj' od svieta on dalek je,
Pak tisućin' vârh dvaes sedan
Vârši, obtičuć u dan jedan.

Mislim, ako 'e tóka oblina
Samokruga sunčenoga,
Ká je inih veličina?
Kolika li slavna Boga?
Sunce i mesec kađ pri njemu
Kô bu'a i mrav priliče mu.

Vidju i sunca eklitiku,
Od ké on stravan viek neodlazi,
I njegovu jasnu sliku,
U miesecu čim izlazi,
Da i noćni tmasti sieni
Budu ljudem prosvietljeni.

Gledam njega u svietlini,
Sried polače jakno kraja,
Sârca od svieta kô u toplini
Svim krajinam vruć pogaja,
Pun je slave, život daje
Svakom' stvoru, kom' duša je.

100. Miesečinu, kô kraljicu
Najmilije sunce pazi,
Noćno u njem se bielom licu
Ljubežljivo preobrazi,
Kad kružena kolom zviezda
Nebom šeta, po njih jezda.

Blagodarnim svojim zdrakom
Plamene ine kô prosvita,
Ko mesec se krije mrakom,
Sriedostavniem tvârda svita,
Kô i na sunce mrak pristupa,
Miesečni osin kad nanj' stupa.

Kako 'e sunce od nas dalje,
Kad je u višem Apogeu:
Tako 'e bliže nas, kada je
Opet u svom Perigeu,
Bliže i dalje čim penje se,
Duglje i kratje nam kaže se.

Kô u dvaest i četiri
Naših vremén' dân se díli,
Kô se u triest dan' mesec miri,
I sunce se hitro sili,
U njegovu prihodišta
Puna ucielit nam godišta.

Kô godišta razluču'u se
Na četiri još vremena,
Kô i ljudska doba ču'u se
Na četiri razlučena,
Od mladosti i čovištva,
Od starosti i prigrebištva.

105. Dugovieka 'e prekastarost,
 Ká opeta na dietinstvo
 Šlje čovieka, gdi umárlost
 Približa se, i gostienstvo
 Već dospieva malom moći,
 Čudniem zledma i nemoći.

Pàrvo 'e vrieme od prolieća,
 Kó na mladost odgovara,
 Sve zeleni mladci cvieća,
 I sladosti nam otvara,
 Blagomiris polju dá se,
 I za cvietom plod čeka se.

Za njim staje radno lito,
 Jače doba od svakoga;
 Er donosi svako žito,
 Koje hrani umárloga,
 Teplinom se sviet oliepi,
 I obilnom žetvom kriepi.

Zriela stupa jesen paka,
 Puana blaga i sitine,
 Kad u vino kruh se smaka,
 I voća se zorna čine,
 Kad se predu nove vune,
 I bačve su ravne, pune.

Za njim stara zima šuta,
 I studena i prišiva,
 Nóg mlohavih, rila žuta,
 Noseć breme suhiv driva',
 Da se ogrije i potvãrdi,
 Da se zaman čoviek mãrdi,

110. U hip vrieme da prošlo je
 Od mladosti do sidienstva,
 I da vrieme prispilo je
 Potricbnoga od razčienstva,
 I da u svako doba mira
 Šmãrt nas kosi bez ozira.

Cvãti cvietjem od krieposti,
 Sij' u lieto, ako č' žati,
 Tež' vinograd u jakosti,
 Ter ćeš tãrgat i jemati,
 Ako dobro tu nemećeš
 Sieme, tamo žet' ga nećeš.

Sij' tvo'ũ njivu, čim ti 'e vrieme,
 Tež' vinograd, dok ti 'e dano,
 Da neizvietri dobro sieme,
 I tãrsje ti ni'e pobrano,
 Ako uvri mast dosle pino,
 Čin', da dojde bistro vino.

Duše angjelski stražanine,
 Koga svaki dan ja molim,
 Čin', da pohlep moj ostine,
 Neka odmetnoj pũti odolim,
 Da nečiste koje misli
 Tebe od mene nebi odtisli.

I prem da si dosle grustio
 Moje zlobe neizrečene,
 Nikadar me nisi pustio
 Prez obrane tvé blažene;
 Al već staru veću đãrvi
 I prij' šmãrt me veće vãrvi.

115. Tvo'e mi česti nadahnuće,
I obilatu izprosi mi
Božju milost, da me vruće
Tielo ne vre, dopusti mi,
Mast opiešni' da priestane,
Staro i dobro vino ostane.

Čim da dobriem vinom liepim
Vas veseo i vinetan,
Dobrotom se njega kriepim,
Veće Bogu neodmetan,
I na svārhi da i ja bolja
Dodam za pir vina moja.

Ter prilučiv, da má vina
K vinu Isusu, ki reko je,
U ovoj čaši neprocina
Kārv má sveta doisto je,
Poputnička nek' mi 'e hrana,
Pravi zaklad moga shrana.

Bduć s neba zviezdenoga
Svodčen išo na čaklivo,
Skočih svārhu desetoga,
Kô se zove pomičivo,
Kô 'e okruga nam najdalja,
A najbližja svietla raja.

Nerazsutne okruge su,
Jedna drugu uzdržuje,
A podložne ovoj sve su,
Ká ostale pomičuje,
Ako bi ova kad prestala,
Stvor i okružja sva bi stala.

120. Nit su težka, nit su laka,
Čim se vārti svako kolo,
I vārtivost čudna 'e paka,
Kom obtiču sviet okolo,
Kad svendivost zemlje staju,
A složena nje micaju.

Nek' Kopernik i ini kroju,
Da se zemlja vārta i kreće,
A nebesa s mirom stoju,
Da t' razumit vidnom neće,
Najprij' pismo pak i cārkva
Ti njih nauk počemārkvā.

Više nebo od nižega
Deset putah veće 'e tielom,
Nižji dalek od višega
Desetinom opet cielom,
Viši odmiče najbārzije,
Sva ostala to kasnije.

Nu da 'e moć mlin obaliti
Samo od kruga zviezdenoga,
Devetdeset nebi u liti'
Dopró svieta do ovoga,
Dvi sti miljah da u protaku
Svoem činio bi uru svaku.

Čoek na konju da opet jezda,
Na dan čineć četārdeset
Milj', nebi tek većih zviezda'
U dni tisuć i dev'deset
Stotín' godín', prem razlogo,
Svoim tārkanjem taknut mogo.

125. Još je čudo nebo dalje
 Od nas, da nas veće kriepi,
 Neg sva bližja, i podaje
 Njim i nama pokrep liepi,
 Da njegova ni'e goneta,
 Nebi se udo, ni list kreta'.

A to er angjeo božjim htienjem
 Njega tiska, njega varti,
 Koga zovu razumnjenjem,
 I on š njim dārži u obarti
 Sva tielesa i sviet isti,
 Bez koga se on ne smisti.

Nebi vidio, nebi slušao,
 Nebi hodio, al sidio,
 Živio, vonjao, ticao, kušao,
 I nebi se razplodio,
 Nebi činio promienjenja,
 Ni razsutja, ni rojenja.

Svako 'e lipše, kô je više,
 Nesiena stoi u oblinoi,
 I da ljudi mnoga mniše
 U prozirnoj toj visini,
 Svak s Ikarom prij' bi pao,
 Neg let misli tu uprav klao.

Plemenitu podobi se
 Tielu i lice plemenito,
 A onom' licu, ko varti se,
 Da 'e i tielo svāršenito,
 A oblina to upravlja,
 Ni'e bo nugla, da ustavlja.

130. Ljudska misli, ustavi se,
 Nehtij letit po nebesi',
 Od Faetonta spomeni se,
 I od njegove neudesi,
 I on na kolnik otčev stupi;
 Al nesrećno š njega lupi.

Nečin', da se vik govori:
 Smieh i ništa čoviek da je,
 Kad se penje odveć gori,
 Da nevidna razgledaje,
 Tad reć mu se more udilja,
 Da je božji posmieh sbilja.

Bolje ih je zamirati,
 Stoeć u kutu i u kraju,
 Neg' se k njima propinjati,
 Htiué razumit čudnu graju,
 Njih razgledat uznačice,
 Neg je pasti dol ničice.

Nije odveće znat' potreba,
 Ni'e svud njuhat, ni'e svud plendat,
 Nauči se, što ti 'e triba,
 A nemoj se više pendat,
 Lét visoki i ponosit
 Vratolomstvo obći nosit.

Nevidina božanstvena
 Samo po onih, ká vidimo,
 A ká od njegov' su učinjena
 Po razumu razumimo,
 Dosta toj znat tebi biše,
 Manje znade, tko išće više.

135. Nu razlikost stoji mnoga
 Meju stvorcem, i meu stvore,
 Meju Bogom, ki 'e svemogá,
 I oniem, koi malo more,
 Meju jedniem, ki svàrši' je,
 I oniem, kojem' svàrhe nije.

Rec' s Davidom: Nu nebesa
 Božju slavu razkažuju,
 I njegovih rúk' čudesa
 Tvàrdjavine navieščuju,
 Kažu i diela tolikoga
 Činitelja svemogoga.

Ako neznaš, kud se uzlita
 Na nebeske visočine;
 Majku carkvu nu upita',
 Ona će ti riet istine,
 Š njom se svietuj moj nebore,
 Put ti pravi kazat more.

Veli: Da se k svetom' gradu
 Grede putem poniženstva,
 Potisnosti, ká je u gladu,
 Pravde, jakosti i trezienstva,
 S mudrieh dielah i s moljenja,
 S posta, i česta pričeščenja.

Poniženstvo nas podiže
 Preko vode, vlage, plama,
 A ubožstvo tiska više,
 Pravda, jakos, triznos sama,
 Gdino miesec suncem šeta,
 I ostalih vàrh planeta'.

Pravda s mudrieh naših dila'
 Postavlja nas meju zvizde,
 Post i molba naša mila
 Na kristalske gornje gizde,
 Na ganutje nebo paka,
 Pričest i ljub' božja svaka.

A na nebo od Empirja,
 Gdi je božje kraljstvo davno,
 Gdi ni'e skazni, gdi ni'e zvirja,
 Neg otacah miesto slavno,
 I angjelah i obrani'
 Liep perivoj razkošani.

Na sied slave i milosti
 Podaju nam stolovanje
 Bogoslovne tri krieposti:
 Viera, ljubav i ufanje,
 Gdino ćemo kraljevati,
 I u vieke s Bogom stati.

S Bogom dakle, tašti sviete!
 U višine već se dajem,
 S Bogom! zvezde meni sviete,
 Nizočine tvé nehajem,
 S Bogom! s Bogom! tebi velju;
 Er sam božjem pri veselju.

PIEVANJE DVAEST ŠESTO.

Nadglasje.

*Tudie pridoh na najviše
Nebo, i nazrih božja grada,
Čelo i mire, ki svih tiše,
Zamirajuć liepos sgrada',
Pute, sdivorja, ulazišta,
Pri kih svietno čudo 'e ništa.*

*Četriuglast stol blaženi
Dvanaestim' vratim siva,
Kamen i biser dragocieni
I zlato se svud razpliva,
Stupja, kipja jasnih zida'
Razkošnoga svi su vida.*

1. Brodoputno man zàrcalo
Pokazuje ljudem lúke,
Vetirih dmenja svako žalo,
Za upravljat njih odluke,
Trudan putnik kad ne scini
Povratit' se k otačbini.

I angeo mene prati
Dosle izvanskiéh po posada';
Al' mi pravi većeokrati',
Da 'e milii ures grada,
I da varoš liep kada je,
Liepost grada još liepša je.

Zato okругu, po kom' sledih
Moga vodca u krieposti,
Izmislih se, kada vidih
Rajske uresne prelieposti,
Ter ko sunce kad prosviti,
Drobni svietnjak već nesviti.

Grad prestolni od nebesa',
Veli gornji Jerusolim,
Čudo veće svih čudesa'
Bedemima preoholim',
Podiguje posried kruga
Najvišeга vedra dūga.

5. Gdi 'e Empirej viekoviti,
Božje slavno siedalište,
Izabranieh pričestiti'
Mirni pokoj, pristalište,
I blaženieh i angjela'
Kuća svetla i vesela.

Nije čina doriskoga,
Ni Korinta, mogli ké bi
Prikladit se, Svemogoga
Ruka uzdigla ki je sebi
Grad na svetoj svojoj gori,
Gdi stoluje meju kori.

Bi sagrajen od mudrosti
Viečnje zato viekoviti ;
Božje znanje, to je dosti,
Napravi ga i nakiti
Puna dike i uresa
Vàrh krugovah svieh nebesa'.

Gornji ohlipi rieka jaka
Tihim valom k njemu stiče,
Ká se iz gore bistra otaka,
I naokolo svega obtiče,
Ter grad božji razvesele
Srebrom pláčuć zide miele.

Uršni su svi dohodci,
Kí se k njemu upravljaju,
A u pozlatnoj vârh vrát' ploči
Jasna slova laskataju,
Ká nemogoh razabrati,
Čim se angjeo nepovratl.

10. Ulazišće tloh pločiti
Osmonuglom stienom ravni,
Po kom grieh je i tlačiti,
Čim se idje u grad slavni,
A borje je sve zeleno,
Simo i tamo razvedeno.

Kô ugodnom dalečinom
Dobriem stvara put od raja,
Kud veseljem i tišinom
Po travicah, kim ni'e zmaja,
Stupa'u duše Bogu drage,
Meu raztârte duge prage.

Izza koih su od cipresa
Stabla redom posajena,
Kimi vietric tiho stresa,
Da se ukažu ponižena,
I visoka sklone čela
Drumenika prevesela.

Ki narešen kriepostima
Dostojanstvo sobom vodi,
I cić platje, koju prima,
Liepši od sunca svetla izhodi,
I nebeske dvorne zvizde
Sliede putom njega gizde.

Namieštjeni po njima su
Sniežni sudi i pitari;
Ki mirisnim cviećem, da su
Topol, cedar i rancari,
Dugim biegom vid zanose,
I razlikost rusah nose.

15. Rusah, koje na rusaru
Perivoja vavičnoga
Ne opadnu, cvatuć, Maru
Majku kralja nebeskoga,
I krunicu njojzi kitu
Zdrava Mario na sém svitu.

A na nebu krunom slave
Taj kraljica preblažena
Kolom zviezdah navàrh glave
Od sinka je okrunjena,
Dieva, božja porodica,
Vriedna nas svih odvietnica.

Na temeljske sriedu sudih
Svietla tuča pretvårdoga
Stoji kipje jasnih ljudih,
Jedan slaji od drugoga,
Svi mramornih gorah ciepi,
Riez naučne ruke liepi.

Ljudih, koji na sramotu
Napastnika, ko hrabrenstvo
Učiniše u životu,
Pridobijuć hudobienstvo,
Kó se na njih često svrata,
Jedà da ih sunovrata.

Zatvoraju drum razkašni
Plemenita dva pritvora,
Stupi osmeri, ki su ukrasni
Zavodnimi luel odsgora
Vàrh kih stere bulta jaka
Drobnieh stinčíc' zlatna klaka.

20. Pod kóm angjeo razkreljuten
Elefantjim lukom strilja
Duše, koje slavniem putem
Hotile bi stupat sbilja,
A nije im osujeno,
Nego tlačit dno pakleno.

Vàrh pritvornih šetališća'
Na čardaku liepogledna,
A okol' stupci, siedališća
Meu nuglišća četri uredna,
Pašom praga vani danih,
I obrazima izbečanih.

Nek' u grubost riličina
I u čelu take vidí,
Zô odstupa kô vidina;
I u gàrdobe svo'e se stidi,
Nit smí s dobriem' imat stanja,
Ni u vrat raja ulizanja.

Pak s obedvi puta strane
Perivoji prostiru se,
Ki nevehla stabla hrane,
I neumàrli uzdržu se,
I u žilah i u plodu,
Lietoreslim ké izvodu.

Razdvojeni jednačinom,
Simo, tamo, na ravnine,
Krajem rajskim brizga' u vinom,
Sriedinom sladka voća čine,
Kih krieposno blagovanje
Uzrokuje viekovanje.

25. Razabrane jarulice
 Cvatu cviećem u posmiehu,
 A žamore njih ulice
 Mliekom, medom, na utiehu
 Boljim, neg' se niegda kazà
 Obećane zemlje staza.

S koga voća, s koga cvitja
 Izzimlje se nektar sladki,
 I ambrozia božja pitja,
 Kóm hrani se gornji svaki
 Duh blaženi do sitosti,
 U veselju i u radosti.

Načinjeni rajskim vinom,
 Mliekom, medom samorodnim,
 Pridaju se božjim sinom
 Napojenjem preugodnim,
 Da ostaje duša sita
 Naslajenjih po sva lita.

Ovo 'e čudno ono pitje,
 Kim u način neizrečeni,
 Obrativ ga u svoje bitje,
 Sità dvanaest svojih ljubljeni'
 Bog i čoviek pun odluke,
 Na večeri prije muke,

Ter im rečè: Da već neće
 Ploda ovoga od loznoga
 Kušat vieku, čim u sreće
 Ne otide ćaćka svoga,
 Gdi će oni s njim ga piti,
 U viek vieke pričestiti.

30. A to u gradu, gdi 'e stanišće
 Velikoga kralja Boga,
 Svih ufano utočišće,
 I jedina svieta onoga
 Stol'ca uzvišna, paček glava
 Svih gradovah, svih dàržava'.

Ni'e od stienja mlohavoga
 Sazdat božji grad žestoki,
 Nit vèrh blata posrednoga
 Podignút je Sion visoki,
 Neg vas tvàrda planina je,
 I u njem ista tvàrdina je.

Vèrh kamena stanca živa,
 U žešćini temelj mu je,
 Krepak mramor svud mu siva,
 Top i podkop ne tribuje,
 Vas upravan, da nikada
 Straha ne ima rača al glada.

Kad se Isus preobrazil,
 Toj bì tvàrdom na Taboru,
 Gdino Petar zdrak upazl
 Slave oblačnom u otvoru,
 Ter tu rečè: Dobro 'e biti,
 I tri manse nam sgraditi.

Tu akoprem u pustoši,
 Gdi stup ljudski ne domiče,
 Gdi sviet rate ne donosi,
 Bog nešalje svoje biče.
 Samoćo! u svem blažena si,
 I blaženstvo ti sama si.

35. Dvanadeste stienah jakih

Podumint mu stanovit 'e,
 Dvanadesti to je člankih
 Apoštolske viere svite,
 S kih ako tko kad opade,
 Tu mu se uliez već nedade.

Četirit je stol hrabreni,
 Svakom stranom luci gredu,
 Vārhu kih su postavljeni
 Alabaskri praci u redu,
 Koji riezom hitrim taču,
 I van zida vārсно skaču.

Posried lúkov, reć bi, stavne
 Mučenikah da su glave,
 S rujne stiene pàrvotavne
 Izranjene i kàrvave,
 Na stran' pak su izpovivci,
 Kalujeri, pravci, divci.

Sto tisućah stupah nosi,
 I toliko kipah cielih,
 Koji staju u podnosi
 Okoliša zidah bielih,
 Tere para, vičnje sríce
 Da sad sada praviti će.

Svaki miestom i ponarom
 Svóm se hvali, i svo'e stvore
 Kaže scienu, a poharom
 Duzieh lietah past' nemore,
 Graja silna ne posārta,
 Zub vremeni kārši i vārta.

40. Stupi jesu suha zlata,

Kipi od svietlieh dragostina',
 Ter rajskoga dlieta i mlata,
 Koim moć nije nač procina,
 Zamirno je svakih bivstvo,
 Čimba, likis i velišto.

Svih podstupje i nadstupje
 Zablještiva meu pozlate,
 A diaspri i piropje,
 Koraj, ambre i agate,
 Njih svietle se jasniem' traci,
 Nazire bo ih sunca sdraci.

Jezus sunce, kó ne grubi,
 I ki u svetoj otačbini
 Svih prosvita, reši, ljubi,
 Milí, tieši, gārli, scini,
 I zide iste bezčutive
 Svóm žarčinom stvara žive.

Okoreni kí svudi su
 Različinom lašća stienja,
 Nu u polačah kraljskih nisu
 Toli vriedna zamirenja,
 Ni'e meu nas te vriednosti,
 I od čimbe, i od rednosti.

Dragocienim svim kamenjem
 S dvora sjaju srebārni miri,
 A zanose svojim svićenjem
 Jasni smiraldi i zafiri,
 Rubin, topaz, s kima izbrana
 Ograda je pokovana.

45. Na skorupu svudi tudi
 Draži kamen, i da usilan,
 Pripostavljen sladko bludi,
 U razkošne skrilje izdilan,
 Na oblice i zavode
 Mnogoslike oku ugone.

Navlaš diamant i karbohoč,
 Kih tvrdinu omekčó je
 Božji janjac, kad samohóč
 Kárv prečistu prolio je
 Várh ljudskoga kamenita
 Sárca, vazam griehe svita.

Neka i on u okovu
 Svetieh stienah Jezusovih,
 Gizdav resi sgradu ovu
 Oslobojen od griehovih,
 I u raj nosi preveliku
 Radost svojem' odkupniku.

I sven' dvoru blaženika',
 Ki se veće tú radoju
 Várh jednoga od griěšnika,
 Ki pokoru pričè svoju,
 Neg várh mnozieh dúš' dobrije',
 Kim pokorah triba nije.

Pazilišće dokle grajsko
 I hitrije gledam s puta,
 Prispi angejo, diete rajsko,
 I tisnú me zabeznuta,
 Vij, reče, ina sgrade čuda,
 Ká se kažu liepa svuda.

50. Uzvelične okoliše

Sa svih stranah nu razgledaj,
 Raja sveti ké slaviše
 Lapčúć sàrcem, a ne přèdaj,
 Neg prav' díke sve izvane
 Pokle ti su prikazane.

Tko zna, tko zna hoć' li doći
 Unutarnje zriet mu oprave,
 Al hoć' ljudskim perom moći
 Prepisati njega slave,
 De, jur reci druge vidi,
 Ja umuknuh, a ti slidi.

Kuzima su ponizani
 Miri, ki grad od svud' gárla,
 U kih stoje zavezani
 S sdragostienci perle várle,
 Gdi meu svietle trake i lubke
 Golubice sjaju ljubke.

Kuzi i perá uzorita
 S prieda rijom stienom blište,
 Meju sobom osobita,
 Nit odhode, nit se tište
 Razbivenom u poredu,
 Bolje tiše u pogledu.

Nadperene još mārliće
 U razlicih nadiljane
 Stienah, lietat vij dietiće,
 Serafine i užgane,
 Ti čistoćom svojé vire,
 Ti vručinom straže mire.

55. Na zavodke izdubljeni,

Vàrh porfida pod njima se
 U piegavoj vidi stieni
 Gactan, kim se vas raj pase,
 I gizdava zarieznica,
 Puna paomah i kruunica'.

Sriedu pera počinjene
 Razgledju se ljudne dosti
 Mnoge slike obražene,
 Pune otajstva i krieposti,
 Koje redom duzim idju
 I u ponorah svojih sidju.

Okol' njih je izmiešano
 Hvolje i cvieće na granice,
 Izza kojih ljubkostano
 Rude izhode van glavice,
 I letušća i zvieradi
 Motaju se meu liščadi.

Nije moći razumieti
 Toli izučé, njih prilike,
 Trieba mi je, trieba rieti,
 Da nebeske skazat díke,
 Rajske obraze i svu slavu
 Zadosti tu ne imam glavu.

Da sto ustah, sto jezika'
 I gvozden glas tko imo bi,
 Nikad čudna i velika
 Vàrbnebeska prikazo bi,
 Smućaju se u povlaci
 Misao, pamet i vid svaki.

60. Veličinu, prostoranstvo,

Rukočinstvo, i rabotu,
 Od bedemih visočanstvo,
 Uljudanstvo i liepotu,
 Rim, Babilon, ni'e ni sina,
 Taka 'e božja stolovina.

Ni sunčeni nisu dvori,
 Ké Ovidij tóko uzvisi,
 Pri ovih skotski nego tori,
 Nego gradci, ké omisi
 Diete od kala, za svoje danje
 Neuzdržžno zabavljanje.

Što su Kresa hiže urešne,
 Salamunov glasoviti
 Što l' je templo, nego l' griješne
 Hiže, i templo ponositi,
 Sva njih liepost bi pogana;
 Er zlim griehom izmiešana.

Saporovala što 'e polača
 Poput nebés' uzdignúta?
 U ovoj dráži pravo od plača
 Nebeskoga, neg' cilj pruta;
 Er do malo minù i padè
 U hitrinu svoje sgrade.

Što su sada, kamo li su
 Veličanstva jasníeh kraja?
 Na poljanu sva pali su,
 Razčinjena svaka graja
 Leži na tleh, usried praha,
 Nije im znake, ni'e im traka.

65. Što su svetna sva čudesa:
 Babilonski svetli zidi,
 Gorustasna dva tielesa
 Gjova Olimpia u Elidi,
 Sunca u Rodu, Turna u Faru?
 Nego sgrade na obaru.

Templo Efezski od Diane,
 Jejupatska stol nuglista
 Artimisie ljube izbrane?
 Mausoleji? nego l' ništa! —
 Sva razkošja naša što su,
 Neg prah vetra na raznosu.

Dolina ona puna drača,
 Po kojoj se obraćamo,
 Što 'e neg uzrok nevólj' plača,
 Bóli i smàrti, ké srietamo,
 Tuge, biede i nezgode
 Na svieh stranah nam se gode.

Gospari se tuže od sluge,
 Sluge a mårze na gospara,
 Bogat mukom skaja duge,
 A nevoljan š njim se kara,
 Nit je niži, nit je viši,
 Da se sriećom svojom tiši.

Liepa 'e Rakle; al neplodna,
 Plodna 'e Lija, al nij' liepa,
 Naman blaga pripun do dna,
 Što 'e, kad guba njega ciepa?
 Mogué August, baštinnika'
 Tiber nema poslednika.

70. Vlasteli se nenavide,
 Progone se svi dvorani,
 A tårgovac strahom ide,
 Da ga neodru razboljani,
 Knjižnik boi se od knjižnikov,
 Kralj visoki odmetnikov.

U prolieće ni'e nam ploda,
 Lieto nosi gråd, vrućinu,
 Jesen s zledi tielom škoda',
 A u zimi nam uda stinú,
 Daždi odnose nam baštine,
 A kad suša 'e, nij' lietine.

Uviek oni svim biežeći,
 Ako i kratki, ako i uzki,
 Obstiraju zli odveći
 Vaskoličak život ljudski,
 Da kad pride, smàrtnu ranu
 Liek mož' zvati i obranu.

Sve je u tužbi i u pečali,
 Od kada se čoviek začè,
 Sad obilnost mnogu žali,
 Sad tiesnoću svoju plače,
 I od Boga što prosimo,
 Kad dá, njega uzročimo.

Narav ljude kad umiesti
 Na sviet, da sviet nepoznaju,
 Porodi ih u nesviesti,
 Da se rodit nepokaju,
 I da znadué svieta zlobe,
 Ne vrate se u utrobe.

75. Sva ľudska su na sviet kárka,
Tankom žicom obiešena,
Sva káršljiva, sva lončarka
Slabom gnjilom zamiešena,
U pàržinje trak smàršljivi
Vabeč, vao nestalan, plivi.

Varaju se, kí kladaju
Ljudsko u kriepost blaženosti,
I k njoj ludo prilagaju
Sreću, zdravlja i lieposti,
Ké promiču jakno rose,
Nit blaženstvo pravo nose.

Ni'e, neg punat, gdi brodimo,
Punat, kuda vojujemo,
Punat, kraljstva ká dáržimo,
I mejaše gdi steremo,
Vas sviet punat nerazdilni,
Sliepim ljudem drag', umilni.

Stanovito 'e gornje stanje,
Smàrt usilna gdi nekosi,
Božje blaženo uživanje
Tat i zlotvor neodnosi,
Raj vavičnja nami 'e staja,
I bez konca i bez kraja.

U nju daždi viek nemeću,
Grom neprietí, níti hara,
Nagli vietri š' njom nekreću,
Trus netrese, nit obara,
Silni naplov nezajazi,
Triesk netrieska i nerazi.

80. Slavna od nje govoru se,
I slavna joj gledam sdvora,
Još slavnija ima u se
I slavu istu sriedu dvora,
I skrovitoj ime slavno
Zlamenuje mir upravno.

Ovo 'e nebo od ostalih
I najliepše i najviše,
Tu se duše navlaš malih
U zabavi božjoj tiše,
Udes slavni svih udesah,
Nebo 'ures svih nebesah.

Tleh podková subo zlato,
Dragi kamen dignù zide,
Priložíše zrake na to
Svietlo sunce, miesec, zvizde,
Moć podpuno ni'e ih riti,
Zato bolje bi ostaviti.

Dvadest viših arkangjela'
Stražbenikah bdenih mieste,
Svi obraza prevesela
Čuva'u vrata dvanadeste,
Ká raztvora zorom ranom
Sveti čielak troja stránom.

Dàržeć mače ognjenite,
Nepuštaju da ulazu,
Nego l' duše plemenite,
S ľudskih tielah ké izlazu,
Koje tefter zaslužnja
Nose, za proc' u spasenja.

85. Uztàrpile ké napasti
 Jesu večkrat u životu,
 A nijesu htile pasti
 U bezrednu kú grihotu,
 Kušanim bo krunu pravi
 Svoim ljubnikom Bog pripravi.

Ké su' mogle prestupiti
 Njegov zakon svima pridan,
 A prestupit njega htiti
 Nisu nikad, i ako ki dan
 Za slabost su prestupile,
 Ureda su s' pokorile.

Angjelskoga taborišća
 I čereza obrejeni,
 Mihovil je sva godišća
 Dvanadestnik prehrabreni,
 Pàrvi vèli stiegonošća,
 Tvàrd u vieri, vruć u posa'.

Tudje sviati kon uliezi
 Jasna golot od planine,
 Po koi bistri taču riezi
 U gizdave sve načine,
 A oni su svi biseri
 Neprocieni, neizmieri.

Golot slaga prage sàrne,
 A šavat jil liepše vèze,
 Vratnic plase sve srebarne,
 Pretvaraju pak ulieze,
 S kih izmiču gradobiti
 Svi kamenci dragoviti.

90. Isusovi apostoli,
 Njih podobnu kažuć platu
 Sliede vàrh vrat' na priestoli,
 Opravljeni svi u zlatu,
 S desne Petar ključ dàržeći,
 Mačem Pavó s lieve steći.

Koji, rek' bi da izgovara :
 „Joh, tko ée me oslobodit
 Tiela smàrti ovde sgara ?
 Zlá se neće nam dogodit,
 Ni'e prikladna mukam svieta
 Ova slava neizrieta.

Učenicah družiel stoje
 Kipi orudjem od podnesa,
 Vàrh vrat' istih na pristoje
 Pod napisom puni uresa,
 Kažuć svakom', da oni sude
 Dielovanja bajna, ljude.

Kipa' 'oš tisuć i tisući
 Prostiru se pak u kolo,
 Svetác' inih broj mogući,
 Svud po mirih naokolo,
 Dobrostiva svaki páza,
 Liepa ganeta i obraza.

Rekoh družbi slav vojvoda,
 Koga majstor bi imena,
 Ki besiedu i duh podà
 Màrtviem slikam od kamena,
 Kò li unietan tóko bio je,
 Da zanosi s diél' svoje'.

95. Meu svetim' se opet sgledà
 Od kriepostih kipe slavno,
 Kó razbrojit sebe nedà
 Umiešano i postavno,
 Meu onizih, ki slediše
 Njih vriednosti, čim živiše.

Staju s istim' kriepostima
 I darovi duha sveta;
 Svak bo od njih miesto ima
 I vârh neba i vârh svieta,
 Božja milost svieteć svudi
 Meu angjelj, i meu ljudi.

Svaka kriepos obilježje
 Svoje nosi reseć mire,
 Neka pozna kô na bližje
 Pride svaku i razbire,
 Njih i para da krieposti
 Svo'e izreče izvârsnosti.

Reć bi, kipe sve da izdilja
 Kamenarska svietla diva,
 I zubatkom da ih još skrilja,
 Neoprosna, udârljiva,
 Dočim duh im tu uvede,
 U svoj slavi da besiede.

Na četire grada kraja
 Žestok turan obó uzhodi,
 Uzorita koga graja
 Živi obran miestu godi,
 I četire grada strane
 Visokima bedrim brane.

100. U oblinah tieh po sridi,
 Meju liepim' ogradami,
 Na uznosite sieđe zidi,
 Ko u pârstenu dragi kami,
 Svakih četiri vangjelista'
 Ki žarčinom svóm zablista.

Ovima je tute briga
 Dana čuvat svetcem slavnim,
 Kim je u rukah sveta knjiga,
 Zapovidom nu poglavnim,
 Koja kaže, kim prihode
 Odredjene svakom sgode.

Er ako su obslužili
 Vangjeo, god je dobre česi,
 Ako l' su ga prestupili,
 Nezgoda je zle udesi,
 Pârvim da'e se uliez grada,
 Druzi šlju se, jaoh, nazada.

Odtisnûti neka otidu
 U pakleno miesto tamno,
 Gdi se plaču, gdi se jidu,
 Nenavidu, i podjamno
 Gdi ih ognji razkipuju,
 Djavli zubim razkiduju.

Vârh Parnasa izpuznûta,
 Ki nad gornjim trumom sârne,
 Meu sudima zlata žuta
 Čudne zrake i srebârne
 Brazdi ploča od mramora,
 Napisana hitro odzgora.

105. Dragomanta tvårdim' slovi,
Koga vrieme viek nehara,
Ké u naredan besied ovi
S očne rieči izgovara
Dušam, koje ulizuju,
Da se većma naslajaju.

Duše obrane, zahvalite!
Pokle imaste sreći tókoj
Priti u raj, nit cienite,
Da će dospit kad naš pokoj,
Vaše u vieke veselje će
Produžit se, prestat neće.

Hodite vi blag'slovljeni
Otca moga jedinoga,
Ter primite odrejeni
Vienac kraljstva nebeskoga,
Od počela u mo'i slavi,
Ki pripravih vašoj glavi.

Er jest' lačnu daste meni,
Žedna rado napojiste,
Zaodiste u studeni,
Tamničara pohodiste,
Primiste me mnokrat gosta,
Čineć biednim dobra dosta.

K nebu, k nebu, moi predrazi!
Obratite zemlji pleća,
Ona blazni u prikazi,
A u ovoj je prava sreća,
Za nju, za pram ufatiti,
Nije kamo već kasniti.

110. Ova uboštvom kupuje se,
Malokrat je nje zamina,
Blago od svieta kad ne si'e se
Rukom svetih zađužbina',
Skoro čuste, tko ovih nima,
Da u raj se viek ne prima.

Vèla uzmite za malašna,
Za nevoljna, mučna, teška,
Srećna, ugodna, mila, jasna,
Za zemaljska vārhnebeska,
Za ká biše vremenita,
Prim'te dobra viekovita.

Pokle smišljah svaku pisan
I razbirah srećne rieči,
Na okolo četiri sam
Strane obašá', i uprieči'
U njih željne oči moje,
Da sve pravim, vārsno što je.

Gornju al zemlju preblaženu
Znaju gornji preblaženi,
Da bi nama istom sienu
Prikazati neizrečeni,
Miesta, i duha slavnih amo,
To bi 'oš živu dosta samo.

Gdi nas, narav i ćućenja
Kad doseći nemoremo,
Ni zemaljska prominjenja :
Razastriti kako ćemo
Našom sviěštju svakolika
Gornja, čudna, prevelika.

115. Oči vara'u nas zamierjem,
 Vesla u vodi er slamaju,
 Golubice lužne a perjem,
 Premasunjem kad šetaju,
 Kažu' zlatom pokrivene,
 A toj niesu neg' zasiene.

U svietovnom govorenju
 Ni'e uzmožno raj izrieti,
 Sam' u dielu, i u vijenju
 Čudesima svoima sviati,
 I kaže se onim listo,
 Ki su odredni za toj misto.

Pitã Isusa: „Meštre dragi,
 Nieki, gdi stoiš, nu reć mi ćeš!“
 On odgovor davši blagi,
 Priklè: „Dojdi i vidit' ćeš“
 Nehti u puti dom da pravi,
 Ni'e da znat ga put se stavi.

Kako u način ja dostojan
 Moć ću izreć moim jazikom,
 Čoek slab, nizok i nevoljan
 Božju hižu i grad dikom?
 Nije o njem kusnut i pesekat,
 Nego ga je željno čekat.

Ne dižete l' gori oka
 I nebesa ne gled'te li?
 Neznate li i visoka
 Rajska miesta, nesliš'te li:
 Ova će se vami dati,
 Ki budete dobivati.

120. Dobriem reć će na svom sudu:
 Moi blaženi hod'te k meni;
 Hudim: a vi ki zaludu
 Vanjeo čuste, osujeni
 Otidite, Isus veli,
 U viek vieke neveseli.

Er me žedna ne pojiste,
 Neprijaste buduć gostom,
 Opraskana ne odiste,
 A činiste uzna prostom,
 Nesitiste mene gladna,
 U prilici prosca jadna.

Tako uživah grad urešen,
 Čim postah mu na pridvorju,
 Vidih, vajmeh, al ustrešen
 Tóku bratju na oborju,
 U dan suda osobita
 Pred Višnjega gromovita.

Kad razglobnoj pakla jami,
 Već od Boga odpravljeni,
 Vårve, da idju u nju sami
 Kô i lasica zatravljani,
 Trovnu u čeljust zapuhaće
 Gdi im je sila, da se bace.

U zabavi sdvorne vidi'
 Obslužujuć prepun želja',
 Rinuć uzdah da bih slidi'
 Iznutarnja zrit veselja,
 Ter priklo, kô dostoji,
 Rih čuvaocu, ki me uzgoji.

125. Moj drag' voja, jur čovika
 Kad si prinio na ove meje,
 Tvóm kriepostim bez teglika,
 Tritolema, al Medeje,
 Čin', da s tobom sad unide
 Grada u nutrost i nad zide.

Kad smo oba tu u duhu,
 Podaj milost gornja vruta,
 Da, da prosti dobru sluhu,
 Da se nebih iz pó puta
 Vratio, kazat ne znadući,
 Vid blaženski najizučí.

Lahko možeš ti uliesti;
 Er ti 'e miesto u ovom raju,
 I za sobom mene uvesti,
 Poboravim da u kóm kraju,
 Kad grajanin jesi sgare,
 Da propustu, mol' vratare.

Reče: Amen! ter se uputi
 K liepšim vratam predamnome,
 Gdi arkandjeo čuvac bljuti
 Grad cesaru nebeskome,
 Ti ga čašću mnogom srieti
 I tako mu htij izrieti:

Dokle, dokle moj angeje,
 Takom družbom, tókim kasom,
 Teb' vratnice ove biele
 Otvora'u se svakim časom,
 Ti ulazi, al se brani,
 I da projde tko izvani.

130. Ti, ki 'e s tobom čock u puti,
 Nek ustavi koracaje,
 S njim dat uliest nemogu ti
 U razkošne naše raje;
 Kada umre u milosti,
 I njega ću primit jošti.

Sad nij' uzumno, neka odstupi,
 Oskvárnjeno ovdi nije,
 S dobriem' dielí tko nekupi
 Pri ovu zemlju, ne pribije
 Meu nas, ni'e mu počivati,
 K svomu svietu nek' se vrati.

Rekoh k svómu, er na njemu
 U življenju još prebiva,
 Preporojen ni'e u svemu,
 Plačem nek još griehé umiva,
 Nek se očisti svim oplakom,
 Da ga uvedem s tim pritakom.

Dost je vidio po tvom daru,
 Neda mu se vidit više,
 Ako mu je tóko u haru
 Vidit ova, neka biše
 Samom dušom priti s tobom
 Čistom, i uliez dao bi obom.

Duh sam čisti i razlogi
 Čoeski more razumiti
 Po svoj smàrti, razkoš mnogi
 Koj jest isti Bog očiti,
 Nestvorenoj u svietlini,
 Sad nazrit ga nek ne čini.

135. Pokloní se taď do tlea

Moj straženik Mihovilu,
I bivši se njem' zaklea,
Dajući mu vieru cilu,
Da ne prosim sad stanišće,
Rajsko nego l' uhodišće.

I to, i to da ne žuďim

Istom cića izaznanja,
Sebi i bratu nek da prudić,
Kad razgledam uživanja,
I u moje bugarenje,
Svietu ih predam na spasenje.

Ti znaš, da s' mi preporuku

I čuvanstvo njega obró,
Neka s tobom na izruku
Stražio bi njega dobro,
I duhovniem moim vrućem
Poticao bi nadahnućem.

Božji jesi ti namiestnik,

I angjelah svih vojvoda,
Najpárvanji sárčen liesnik
Čovieskoga od naroda,
Koga putem rajskim vodiš,
Da ga od djavla oslobodiš.

A ja tvoje zapovidi

Čuvanika moga pratim,
Dovedoh ga ovdi, da vidi
Božju slavu časom kratkim,
Neka budu sej prikaze
Grustit svetne sve obraze.

140. Uzlet' u duh za hip gori,

Kô vezana k koncu ptica,
Ká domalo da se obori,
Trib' je, k vezu svom' se utica,
To 'e svom tielu, meu to bludi,
Da no vidi, što zažudi.

Pokle 'e tako, dopusti mi,

Da opita, gleda al s' vrati,
Ko razkošni jesu trimi
Siedi, i rajski suhozlati,
Kô je i liepa gornja sprava,
I blaženstvo i sva slava.

Dobro 'e bacit tiela smeti,

I odváró' se smárta siená',
Uzdignut se u pameti,
Za razmišljat božanstvena,
Ako 'e ovo koja zloba,
Potisni nas natrag oba.

Druga er je požudio,

Stvar nedobru kú izmisli,
Mene, er nisam obslužio
Tvé naredbe i tvé misli,
Oba jesmo drugovali
I u dospietku i u počali.

Ako li je smišljat spasno

I četvárto najpokonje,
Moju družbu primi lasno,
I kad zlo je vidio dônje,
Čin', da i gornja dobra s momo
Nazre, otvor' služi tvome!

145. Umoli se tad arkangjeo,
Strana se odpri od vratnice,
Kud ulizè čuvac angjeo,
Meni pako kroz riznice
Druge strane zriet obeta,
Bårzo prikup svakih sreta.

Da meju to glavu klinem,
Čim sutrašnji dan osvane,
I u miru da počinem,
Neka lašnje sve obrane,
I njihova kralja Boga
Pak razabrat budem mogá'.

Nemore to pamet tóka
Za veličin' trudovanjem,
Bez odiba, na visoka
Uzletiti razmišljanjem,
Nu i tako imaš znati,
Da ćeš često potipati.

Kad opojen preko miere
Neć' moć stati u kriepčini,
Eto t' pečat moje viere,
U tolikoj visočini
Neb' odolio; al ja radim,
Da do moći tebe osladim.

Za jutra ću t' druga riti,
Ká tribaju u ovoj javi,
Kad se bude povratiti
K tebi stražnik pregizdavi;
Ere bi se prinemoga'
Bez pokriepa njegovoga.

Mihovilu poklonih se
Tja do zemlje svim obrazom,
Pak od truda razbacih se
U sni, tresom i propazom,
Došastnoga do razsvića
Sneć prikaze dobrieh srića'.

PIEVANJE DVAEST SEDMO.

Nadglasje.

*Zatnem kroz riz pàrvieh vrata',
Po mìlosti Mihoviela,
I po kriepu duha brata,
Kóre uhodih svih angjela',
Kih nebeski kralj razdili
U devetan red premili.*

*Čuh blažena njih spievanja,
I veselja neizrečena,
Osobita nastojanja
Čića dobra svih općena,
Paklieh s mira, rajskih slava,
Čuva i svačieh ljudskih glava'.*

1. Opočinuh pokli opeta
Na istočnom triemu bilu,
Nova zora hãrlo izšetã,
Svietla u jasnom rumenilu,
Kano bješe uzletielã
S viencem ružic' povãrh čela.

Kad pri Empireu sneć radosti
Najvedriji dan mi svanũ,
Protrih oči, prostrilh kosti,
Kad mi rečẽ, da ustanu,
I za ručni tiho palac
Podãrmã me moj čuvalac.

U svietlini čudnoj sjajuć
Uzanj staše Mihovio,
Ki me lievom zazivajuć,
Darovã mi posmieh mio,
Desnom kažuć rajska vrata,
Kim pospiešan jur obrata.

Tad se i ja opomenũt
Skočih, zasve da od leda,
I hotiv se k njem' okrenut,
Celunuh mu krilo uredã,
Zlatom tkana svo'ega ruha,
Dvorbom služeć slavna duha.

5. Kroz onu šup, pàrstom kažuć,
 Víče čuvcu, virit ima
 Drug' tvoj, dobra ká nelažuć
 Praviše otcí odpríe svima,
 Jedà nebi se u tom redu
 Triesnom snebio na pogledu.

Proz utlinu one strane,
 S koje liepši čavó padě,
 Nek zamira sve obrane
 Duhe i duše, ké s' tu sade,
 Kriep' ga, i nedaj, da odveć sàrne,
 Da se od slasti nezavàrne.

Htieh kroz razciep da popazi,
 Ne kroz vratnu veličinu,
 Tako ga oko me opazi,
 Da se on š nje neukinù,
 Strašna i svietlost pasti neda,
 Kad kroz mao riez se gleda.

Tako i jasno sunce tamo
 Neda na se ni gledati,
 Providjati dá se samo,
 Al u vodi, al kroz vrati
 Kú puklinu, er zasliepi
 Inako obraz njegov liepi.

On objavlja i u razi
 Kó obličje u seb ima,
 Nit zasliepa, nit porazi
 Tako ljude s družim svoima,
 I da svih njih blag' je éako,
 Sagledat se nedá-lako.

10. Ako sunca zemaljskoga
 Gledat' mučnost tolika je,
 Što nestvorna nebeskoga,
 U kom vàršnost svakoja je,
 Sunce 'e po njem, i svaka su
 U njem liepša, bolja ká su.

Sva liepota, sva dobrota
 U njemu su svóm višinom,
 Zato se ima izza plota
 Gledat štovnom ponižinom,
 Neima gledač sgrabljat vide,
 U jezerstvo da ne ide.

Da nestenje i nesàrkne
 Božje njega visočanstvo,
 I u jasnim da nesmàrkne
 Premlohavo čoviečanstvo,
 Trieba mu je punom vaja
 Davat pokriep svoj od raja.

Na pozirak kad otide,
 Čini očima od pameti,
 Da razgleda gornje zide
 I od angjelah, i od sveti';
 Nu pred božje a priestolje
 Nek se skloni, a pomolje.

Ti mu kaži, ti zapleće
 Pouzdano njemu budi,
 Čoviek kazat rajska neće,
 Ni razbrojit tóke ljudi,
 Tu ni'e gnjile, tu ni'e gljeba,
 Rieč angeeoska dakle 'e trieba.

15. Čim grad, sđvorno i obzidje,
 Stupi, mramri i tielesa,
 Srebro, zlato, biser vidjè,
 Mårtve slike njih čudesa,
 Mogo 'e o njih blabositi,
 Ni'e mu od živieħ besiediti.

Eto obilno prikažišće
 U prozoru malu otvoran,
 Njemu, krip' ga, nek' se nišće
 Neprepada čoviek stvoran,
 Za ove gornje slave iste,
 Kad je u pravdi, kad ih ište.“

Čuvaotnik svetih vrati'
 Tako kliknù, pak odstupi,
 A kad se angjeo k meni vrati,
 Postavi me na onoj šupi,
 Rekši: „Gledaj, kad ti 'e dano,
 Vidit nije uzdisano.“

Kad pristaviħ željne oči,
 Unutarstva da proziram,
 Zavårtica tad mi skoči,
 Da ostah studen, kô da umiram;
 Nu me angjeo hitro taknù,
 I da virim, me potaknù.

„Odkrivena eto t' svaka,
 Zahval' Bogu, već neuzdiši.“ —
 „Ja ćut,“ priuzè, samih sdraka',
 Ti me meo to pomno sliši,
 Vid' potanko povidati,
 Nu nemoj se potipati.

20. Već si ukriepjen, pozor pàrvi
 Svih zabliesne, svih prestraša,
 Redičje ono, koje vàrvi,
 I poigraje i razkaša,
 One vojske, ké gle'aš gori,
 Angjelski su slavni kori.

Plemenite, vidi, izvane
 Sve sionske mile graje,
 Sad razgledaj unutrane,
 Liepše ositi, i podpodaje,
 Kao se zlaté, i kô sjaju,
 U angjelskom poletaju.

Zat' zemaljska bezćućanstva
 I pozorom od pameti
 Razumiva vij' sućanstva
 U prošetu, i u poleti,
 U poigri, u pievanju,
 I u svakom zukotanju.

Rajske obraze svekolike
 Pomno vazmi jur paziti,
 Ki lieposti puni i dike,
 Nemogu se uhoditi
 Oka kradom, i zavode
 Njihie družbe i vojvode.

Na devet su redih jasniesħ
 Sveti dusi razdieljeni,
 Puni milošć' neugasnieħ,
 Sàrcem goru kô plameni,
 Sobom triezni, Bogom vierni,
 Vam korisni, vragom smierni.

25. Triezni rekož; er premgdi su
Viši i niži njih okladi,
U zavistvo nikad nisu
Popuznuli toga radi,
Zoreć svaki božje htinstvo
I ljubeći svo'e bratinstvo.

Vierni, rekož, erbo slidih
Nepodobnih nesliediše,
Od odmetnih zviezdah stidih,
Ké se s neba oboriše;
Smierni, er htíše njim se opriti;
Korisni, er vas obstražiti.

Serafinah red viši ostà,
Pod njim drugi Kerubina'
Pak priéstoljih, pak gosposta
Dika sledi kriepošćina,
Vlast mogujstva i moć vlasti,
Vàrh angeostva, angeostva časti.

Sporedjena sva ova kola
U tri se opet sadružiju,
Ponižena, bezohola,
Tri 'ednu čineć jerarkiju,
A devet se kad sastanu,
Jerarkije tri nastanu.

Svetnačalstva to su od svetih,
Najkriepostnia svih vladanja',
Razstavljena od prokletih,
I zemaljskih okrutjanja',
Pravo b' redu kori sveti,
Sto'e na nebi, i na svietu.

30. Složni te tri, dvie i sedan,
Božje stojeć na pristoje,
Svi vapiju u glas jedan:
„Svet! svet! svet! Bog zaisto je,
Bog Sabaot, Bog jedini,
Svemogući i istini.“ —

„U vavičnjih slava Tebi,“
Družbeno ga svi pievajúć,
„Svet, Osana kralju od nebi“,
I uzpievanja svà skladajuć
Godna zuka, hitre vārsti,
I od daha, i od pàrsti'.

Navlaš vrući Serafini
Pàrvi pàrve toredice,
Sriednji sveti Kerubini,
Zadnji priéstolja i krunice,
Ki nasliednim udaranjem
Búde zvonke rajskim znanjem.

Tu su dipli, társtenice,
Skladni psaltiri i sviróke,
Tamberlasi, poudrice,
Prigudnice, surle, dvóke,
Tambre, egede, tamberlioci,
Borje, gusle i guslioci.

Pod zúk bubnjih, trubálj bojnih
I mizavic', i rožanih,
Tintilinah dobrozvonih
Žicah, čemlja i organih,
Halati inih od spievanja'
Sva ugajaju radovanja.

35. Ter svi k Bogu obratjeni,
 Hvaleći ga uzvišuju,
 I u vid njegov opojeni
 Veseljem ga okružuju,
 Potopit se svi želeći,
 U obraz njegov blaženeći.

Troredica tako i srieda
 Od gospodstva i kriepostih,
 I od mogućtva, ká ga sgloda
 U napunstvu veličnostih;
 Al' što veće on joj sviti,
 Mučnie se ona siti.

Tako tretja i najzadnja,
 U kój pàrvi poglavice
 Arkangelstva pak su skradnja,
 A angelstva najzadnice
 Ti na prikaz, Bože, vidi,
 Ostavljaju svoje sídi.

Ter poglede i od pameti
 I od očuh upiraju
 Sladki u obraz njegov sveti,
 Iz kojega izzimaju
 Sve radosti i veselja
 Svoih misalah, svojih želja'.

Kolobarstva tóko uredna
 Bdeć slavnoga vârh prestolja,
 Zavâržuju vojstva vriedna
 Duš' obranih puk bez broja,
 I otvoraju gor' najviše
 Od blaženstva okoliše.

40. Gdi svaki njih polet pušta
 Put zârcalah božieh gledí,
 Ki se blago njim dopušta
 Na razkoše i ogledi,
 I da im se viek nekrati
 Vid svim čestit i bogati.

Svi zajedno i na póse
 Na tančace tu lepeću,
 Plešću im ruke, blišću im kose,
 Noge im se a promeću,
 Klanja'u lišca, steru krila
 Oko ogleda svoga mila.

I prem da se svaki oblači
 Zlatnim ruhom, krilmi bieli',
 Pàrvi zadnjem' viek nepači
 Uživanja pogled cieli;
 Kroz prozirne svak bo kipe
 Lapčuć gleda stvari lipe.

Koje oni svom ljubavi
 Rade i vam pribaviti,
 Prikazujuć vaše pravi,
 Vaše molbe, ká na sviti
 Upravljate puni tresa
 K otačbini od nebesa'.

Kú hlepíte ponaravno;
 Al' se od nje odmećete,
 Neživete kad upravno,
 I naredbe zamećete,
 S česa strah vas često hvata,
 Da u pakó vam duh nesvrata.

45. Zato i ti, kad ti 'e Vila
Prevelikom tvóm koristi
Pakó vidit dopustila,
Po zemaljskih nehtij listi';
Tašte hipe njih obori,
I svu misao digni gori.

I kad Bog je od istine,
Htij uzdignut' sreću tvoju
Na 'ove časti i višine;
Potlačiti nu nemoj ju;
Er učini tvé obranje
Od angjela malo manje.

Zato t' i ja prikazujem
Boljom česti rajsko stanje,
I čovieku jošter tujem'
Svih blaženih uživanje;
Nu ako ti to dost' nije,
Värz' se nazad sad udije.

Zalična je stražba moja
Tebi, ak' neć' razumiti,
Nećeš steći viek pokoja,
Kô nebudeš se obratiti,
Sva su u tmi má vojenja,
Moi nauci, tvá vijenja.

Tvo'e molitve zaludu su,
I má tôka nadahnutja,
Kad nemani na te pušu,
Do tvojega izdahnutja,
Njim već puhat' nedopusti;
Ali mene s mirom pusti.

50. Neka u ovom slavnom mistu
Meju svetim' opočivam;
Al' kú drugu dušu čistu,
Bolju od tebe obstraživam;
Nemogu te al' pustiti,
Još da se imaš osuditi.

Kô ti kažem, pomlji dakle
Sve blaženstvo od angjela',
A ne zabud' ljute pakle,
Kud te proni ruka smiela,
Ljubav božju kô neznadeš,
S raja i pakla čin' da znadeš.

Ere i toj kad začeti
Pravu božju ljubav neumieš,
U mlohavoj' tvój pameti
Dosti ti je, kad razumieš,
Da se i u tom stvorac časti
Cić ufanja, i prepasti.

To 'est, kad ufa bogoštovni
Steć ga dobro viekovito,
A straši se grieh otrovni,
Ki ga gârli ljuvenito,
Da ga izgubi, i propade
U paklene viečnje jade.

Mi ne tako, eto svâršno
U angejeoska, čuj, pripetja,
Kô se od nas ljubi izvâršno
Cić dobrote svôga bitja;
Naša ljubav pravo 'e sinska,
A vaša je najmeninska.

55. Ako budeš i to ovako
 Ljubit' Boga, angjeo bit ćeš,
 I angjelsku slavu lahko
 Tim načinom dobiti ćeš,
 Ah ljubljenje naše cilo,
 I ovom' mojem' daj tvé krilo.

Neka i on bude tebi
 Na milostih vratjat' hvale,
 Blagi ćaćko, kralju od nebi,
 Ki priljubi tvoje male,
 Rehši, spasit da neće se,
 Ki takmeni nečine se.

Dietić, koga spas upazi,
 Kad toj pravi, neima zloće,
 Malašan se malim blazi,
 I potrebná samo hoće;
 Nije, nije griješno dite,
 Zla savišnja vi želite.

I prem zašli ste u godišta,
 Múkom gréte put spasenja,
 Kad duhovna vam su ništa,
 A tielesna naslajenja:
 Ğarło, pripon, oči, glava,
 Vam su bozi, i sva slava.

A nam Bog je jedan sami,
 Ki je vārh svih tašćih boga',
 Mi s ljubavi cielim' plami
 Upravljamo put njegova
 Visočanstva, a bacamo
 Kipove ine, ké srietamo.

60. Kipoklanjat' nemoremo,
 Ni inako sagriješivat',
 Pravo dobro blagujemo,
 Što ćemo se opojivat
 Dobrom drugiem od prikazni,
 Koje ne nas, neg' vas blazni.

Tako i ti učinivši
 Doć' ćeš s nama na nebesa,
 Ğdino Bog nas uzvisivši,
 Staviti će vārh udesa',
 Ğdi na udes i na sriće
 I tvoj skorac šetati će.

Nu kad već sam tebi reko,
 Kim načinom prit' ćeš gori,
 I kad sam te jur priteko
 Svim čestitstvom od kopori,
 Hoću t' pravit i ostala,
 Navlaš sobstvo njih posala'.

Svemogućtvu božjem' i ako
 Činbe inieh netriebuju,
 Bi podobno svakojako,
 Da ga angjeli okružuju,
 Već za slavu veličanstva
 Neg' potrebna pomaganstva.

Premda stoje u pokoju,
 Nij' izpraznost njima dana,
 Hoće Gospod, da u boju
 Ğarvu čete zlieh nemana',
 I pokle se ovd' naslade,
 Da sviet zatim vās oblade,

65. Kad je službu obrao sebi,
I banovom svojim ostavi,
Naredio sva na nebi,
Kim' se časti, zori, slavi,
Zapoviedà, da i ini
Zabavu se s koima činí.

Er buduć jih množstvo vèlo,
Tisuć' veće neg' svih ljudi',
Odlučuje jedno dielo,
Da ga dvori i grad bljudi,
I da dârži to obilje
Vas Empirej u veselje.

A druži svi u sućanstvo
Da pospieše, i da se stane,
Gdi jih zove čoviećanstvo
Na zaštitja i obrane,
Gdi se najde tieh do jedan,
Bez sriduproć u čas jedan.

Ganutje bo angjelsko, kò
Nij' neg' nieko razumjenje,
Ganutje jest nieko skoko,
Bârže nego l' poletjenje;
Od dobarah svim je hoća,
Um od dobrieh, i od zloća'.

Red, koi se uzvišuje
Od angjelah meju svime,
I Vičnjega okružuje,
Da ga ljubko u se prime,
Priestolja su toj nebeska,
Ki siedaju njega teška.

70. On težinom svoga bića
Nebo i zemlju stanoviti,
Njemu tvârdjad vičnjih svića',
Njoj vremenom da'e ploditi,
Nek sviet žive, grâd, obitelj,
Težák, majstor i činitelj.

Tej težčine prevelike
Biše kušao sveti Kârsta,
Kad na sebi preko ríke
Prenì mala Isukârsta,
Ter prikladno hoti reći,
Da mu vas sviet bì na pleći'.

U svem znanju prihitaju
Sve redove Kerubini;
Er otajna božja znaju,
I što on misli, al' procini;
Pripoviedit al' viek neće
Kopa'uć svaka i mućeće.

Čim nečuju božje riči,
Sva njihova dârže znanja
Pravi, vierni otajnici
Pod pečatom od mućanja;
A kad podá zapovide,
Pârvi ih glase, pârvi ih šlide.

Serafini topli i vrući,
U svo'em redu, u svój stavi,
Gospodinu svom' izući
Šalju plamen od ljubavi,
I prieko svih u tom gore,
Da se izreći viek nemore.

75. Rad bi se u njem raztopiti,
 Li sve š njega goriti je,
 Žele š njim se sjediniti;
 Ali i to dost' im nije,
 Čehnu, idu u proreste,
 A sve im lepša ljubav reste.

Gospodstva su, ká razbiru
 Sva, koja se ima'u činit',
 Oni posó svači miru,
 Njim je upavit', i naminit',
 Kom' odredi gornje više:
 Što, kud, kamo, kako li će.

Ovi i diela od čudesa'
 U krieposti svój imaju,
 Zviézd', naravi i udesa',
 Moćne činbe ustavljaju,
 Vieri tvàrdi temelj kladu,
 Da viernici nje neopadu

I oblasti s iniem' daju
 Moć i snagu opravnikom,
 I u taka se ulagaju,
 Da se svàrše s većom dikom,
 I da kraljske zapovidi
 Obsluže se s njih providi.

Oni uztežu, svàrta'u, lome
 Svá gusarstva odveć smina,
 Zlíh djavalah gràde, i grome,
 Š njima ustavlja'u sried dubina',
 Razpàršav ih svojom moći,
 I hoće im vārha doći.

80. Nemoguć se odapriti
 Tim mogućtvom' nebeskima,
 Trieba im se 'e povratiti
 U ponorne jame svima,
 Hudit' nikom' nemogući,
 Gdi je odviet tač izući.

Od sedmoga reda ki su
 Načelnici i poglavstva,
 Ti duhovne ljude tišu,
 I pomažu njih mlohavstva,
 Da se nebi pròmienili
 I na kó zlo obratili.

Isti bdé i pokriepljaju
 Poglavice od pukovah,
 U čem da nepomanjkaju
 Starešine i od redovah,
 Neka u redu svetom stoje,
 Napredkujuć sve to boje.

A kad čine sude i pra'de,
 Svaku misao da ostave,
 Svo'e koristi na stran rade,
 Samo zakon da oprave,
 I na božje da poštenje
 Misli upravu i sudjenje.

Arkangjelom svetim paka
 Presvietla su ki stvorenja,
 Namienjena jesu svaka
 Većih čudes' razglašenja,
 Oni otajstva sva odkriju,
 I dobrim se prikaziju.

85. Po njih stari zakon bi dan
 Na Sinaju još Mojsiji,
 Podpepelni pogač pridan
 Za putnicu i Iliji,
 I Abram u i Jakobu
 Javiše se na podobu.

Oni i spasno upùtjenje
 Isusovo naviestiše,
 I njegovo porojenje
 Bdim pastirom proglašise,
 Po njih objav svaki davni
 Najskrovitii i najslavní.

U najvećem ki su uzvisu
 Tih sedmero arkangjela',
 Pred priestoljem janjca ki su,
 Preporučna težja diela,
 Ima'u majke càrkve općene
 I svake njoj podložene.

Kojih tieše sedmerima
 Darmi duha presvetoga,
 I sedmerim kriepostima
 Reda glavnog' i dušnoga,
 Tiem da smeta'u odmetjenstvo,
 A uzdrže pak svétjenstvo.

Napokon smo mi angjeli,
 Od nižega kola ki smo,
 Odlučeni vazda bieli
 Za čuvanstvo vaše; mi smo,
 Ki dáržimo sàrčenu bljudu
 Svakom' od vas ne zaludu.

90. Bi podobno, taj red niži
 Ljudski narod da užeuva,
 Kaono koje svih to bliži
 Svoga posla, svoga čuva,
 I pri zemlji ki je veće,
 Da i dá zemlji dobre sreće.

Er smo na tleh odrejeni
 I u redu najnižemu,
 S toga nismo uhiljeni,
 Kad smo u kraljstvu mi božjemu;
 Viečna hoća svim je zakon,
 Nam poštenje i čast svakon'.

Pokle nas je potvårdio
 U. presladkoj svój milosti,
 Nij' nam krivo učinio,
 Kad predà nam vaše prosti,
 Kad nam duše vas napàrti,
 I u životu, i u smàrti.

Ké su njemu toli drage,
 I nam s njega tolikoje,
 Darovà nam zato snage,
 I pomoći mnoge svoje,
 Da ih bolje stražujemo,
 I od napasti varujemo.

I meu vama obranismo,
 Dobro nam je i na kraju,
 I na zemlji blaženi smo,
 Gdigodir smo, tu smo u raju,
 Svudjerice raj je nami;
 Milost božja 'er svedj je s nami.

95. Svaki zori dobrovoljno
 S toga milost od naredba',
 Ljudsko i zvierče prenevoljno
 Vikostnoga čuva od glieba,
 Da ga nebi lav pakleni
 Tu zagunu', i zaplieni'.

Koji preži, ter se mota
 Želeć njega uhvatiti,
 Kad bi išao izvan plota
 Svoje viere, naše bditi;
 Ali mu se to nepusti,
 Sâm tko neide mu u čeljusti.

S toga odviše odganjamo
 U vrimenta pogibili
 Ljudih, koji sve čuvamo,
 Da ih nebi tko uhili',
 Al' porazi', al' okljasta',
 Al' životom svojim rassta'.

Da jih nebi tko ne uvridi',
 Il' sam da se ne pôtepa',
 Al' nastupi', al' obidi',
 Sgrbao, sveo se, al' osliepa',
 Da nam nebi obnemoga'
 Od ognjice, al' zla koga.

Mi na svietu prihodimo ih,
 I kažemo im pakla huda,
 Mnoge globe, a učimo ih
 Boga iznaći putom truda,
 Naslon slabim, dig padućim,
 A naš noseć prosviet smućim.

100. Gleda'u stražbe naše mile,
 Zaedno majke i dietiçi,
 Da ih nebi poizbile
 Po kom tegu, al' nesriçi,
 Pak dietiçak kad se rodi,
 Naša pomnja njega vodi.

Prij', utroba ih neg' izganja,
 Kod njih oçi naše bdiju,
 Rodniem ljubav krilo klanja,
 Ruke hodê im ukriepljiju,
 Sviêt naš uçi ih rieçi hitat',
 I Isus Mariu klanjem čitat'.

Samo niegda komu tomu,
 Kad posârne u kój zloçi,
 Bič u tielo, ili u doimu,
 Od nezgode i nemoçi
 Dopuštamo: Bog za bolje
 Šalje ljudem sve nevolje.

Mi smo s iniem', kino kralje,
 I njih kraljstvo produžamo,
 Glad, rat, kugu, od njih dalje
 Svaku i zlu kob da tiramo,
 I dva od nas najumića
 Tieh upravlja, i njih vića.

Mi sârčeno njih pratimo
 I na vojsku, kad je tribi,
 A u polaçi njih štitimo
 Od izdanja, i u potribi
 Svakoj činom, snagom, sviti
 Pomagamo ih na sem sviti.

105. I tóko smo im ljubeznivi,
 Da za njih se i bijemo,
 I na pâre, jakno slivi,
 Meu nama se opiremo,
 Svaki s brane, ali s stega
 Vruće stojeć za svojega.

Na hãrvanji pak od smãrti,
 Kadno 'e težja i potreba,
 I kad neman veće vãrti,
 Da ih sgrablja i pohleba,
 Mi na alaje, i na čete
 Branimo ih viečne štete.

Neprestanom svendivosti
 Mi stojimo uz misnike,
 Čim prikažu slavnih hosti'
 Posvećenja za kãrstnike,
 Noseć molet poniženi
 Svih pred obraz božanstveni.

U razmislih, i u poslatih
 Blagodarno uloženi,
 Vãrhu knjigah i zanatih,
 Vãrhu kućah i plemeni',
 Vãrhu gradieh i dãržava'
 Bdí naše oko, naša glava.

Mi za svaka čoviečanstva
 Molimo se Bogu vãrlo:
 „Gospodine od vojanstva,
 Dok se nećeš smislit hãrlo,
 Vãrh Solima i gradóv' Jude,
 Da milost im tvã probude.“

110. Tim svi redi povratjeni,
 Razabrano kažući mu,
 Što opraviše svojima čini,
 I trosvetstvo dajući mu,
 Svoje obraze doli meću,
 Da mu ukažu čast najveću.

Pak kad oči unj suprote,
 Razmišljaju Serafini,
 Vãrh njegove predobrote
 Svako istinstvo Kerubini,
 A u načine zadovolja
 Hvalú pravdu sva prestolja.

Gospodstva mu visočanstvo
 Paglavice vlast govore,
 Sva mogućta spasitljanstvo,
 A krieposti kriepost zore,
 Arkangjeli svetlost diču,
 A angjelstva milost viču.

Dusi angjelski, dusi čudni,
 Redi od reda i od koristi,
 Dusi ljudskim dušam prudni,
 Svietu udesni, nebu čisti,
 Dusi dobri dišu dobra,
 Bog ké uredno za vas je obra'.

Što ću t' veće skazovati
 Naše biede i stražanstva,
 Nadahnutja i obrati,
 Viernost, ljubav i sãrčanstva,
 Kada za sve dosta 'e rieti,
 Da smo božji dusi sveti.

115. Veće tebi ni'e me slišat',
 Vidju, da si jur umoren,
 Druge slasti neću t' mišat,
 Oddahnut' ću, i ja nemorem,
 Vid i pravbe ove slave
 I blaženih omlohave.

Ti se uzdarži u tvóm spanju,
 I u duhu sye počivaj;
 Er inako uživanju
 Nebi odol'; nu popievaj
 Nebeskoga zuk spievanja;
 Blazni, i nukaj na skladanja.

Ter s angelim preveselin'
 Rajskom kralju vratjaj hvale,
 Da te 'e svojim darom vèlim
 Nadario nad ostale,
 A to tvóga da umàrlenstva
 Hti uzdignut do blaženstva.“ —

Tako svàrši. I ja ostavši
 Na pó smeten u pameti,
 Prikleknuvši, pak ustavši,
 Rekoh sàrcem: „Otče sveti!
 Daj, zenice da mé vide
 Još i svetih tvojih síde.“

„Po prilikah njihov jedà
 Mogao bih k tebi priti,
 I po putu njih izgleda'
 U kriepostih poživiti;
 Ovd' bolujem, ovd' da tužim.
 S njima da se pak sadružim.“

„Svi angjeli pomozite,
 Naskol' na smàrt dušu moju,
 Nju pred lice odnesite
 Previčnjega u pokoju,
 Da se s Bogom svojim sjedini,
 Kad, ostaviv sviet, premini.“ —

PIEVANJE DVAEST OSMO.

Nadglasje.

*Isti angjeo duh privodni,
Dočim u snu moem boravih,
Privedè me hùrlo i odnì,
Da razgledam, ké upravih
Svietle stóce od otacah,
Božju ljubav, priast svetacah.*

*Tu zamierih pàrvo misto,
Odrejeno Majci Divi,
Kàrstitelju protivisto,
Pak dvaes četrim starcim živi',
Polak janjca, kim je stoja'
S množtom spola obadvoja.*

1. U snu zapliét dubokomu,
Po duhovnom moem uzletu,
Što je meni, što je komu,
Što 'e općini, što svem' svietu,
Ne znah, sve ostà u zabiti,
Pokle rajska htih viditi.

O kih tlapeć, pravo 'e tlapa
Svaka ljudska misao smina,
U jezerstvo ká se utapa
Od nebeskih dubočina',
O njih sám Bog, ki ih stvori,
Skladno misli i govori.

Sveti Augustin doseć kuša
Nedohitnu tu višinu,
Jerolima kada duša
Besideć ga zaosinù,
Da će stisnut prij' u šaku
Sviet, neg' imat' pamet taku.

I ja u märtvoj steć osieni,
Meu ufanju i strahoći,
Drag privodac dojdè k meni,
Ki me sbudi svojom moći,
Kažuc pàrstom provàrtljiju,
Pri kój biah jur ostinu'.

5. Kimi rečè: „Ni'e nam kasnit',
Što imaš vidit', glédaj bårže,
Nećeš ovdi glavu prasnit',
Vremenite stvari ukårže,
Koje taman zaboravi,
Kad se u viečnja zaporavi.

Onomadne vidio si
Sva angjelstva na ogledu,
I redičja njih broio si
Devetera u poredu,
Svih tieb liepe troidice,
Rajske krovne podpodnice.

Sada ti je razviditi,
Što su ošieti, što li strane,
Kô su čistiem zlatom sliti
Rajski tlosi i poljane,
Kô na stranah, i na hodih
Sjá broj dušah Bogu ugod'ih.

Na obièni vårtalj viri,
Ter na desnu i na livu
Snažnim okom već zamiri
Čudna množtva, mrav i plivu,
Znam, da sviètom i pameću
Neć' razabrat' rajsku smeću.

Smeću rekoh, ne da smeća
Nahodi se na nebesi';
Neg 'er pamet svaka mreća
Tóke u puke, tóke uresi
Nahodi se u popletu,
Da nezna, odkud ni početi.

10. Ja éu t' dake, stoj pomlljivo,
Kí su viši, razabрати,
Ne more se sváko livo,
Kó je u moru, izčarpati:
Još da mogu, kad bi svårši',
Pravljat tebi, ki s' zamårsi'.

U malahno ni'e vrimena,
U kóm mi se nu dopušta,
Čoecka uvest' do strimena,
U pučinu zviezd' gorušta',
Da se nebi prij' uduši',
Neg ostavi', da pazduši.

Neću udilj ga u dubine,
Ako i sladne, utonuti,
Kraem ga vodim, u sídine
Svo'e se more obårnuti,
Na pokoru pak slobodno
I u dno jezdit' preugodno.

Ne prim' za zlo, za bazduha
Da te dåržim u starosti,
Imam pomlju tvóga duha,
Za to te uzdam, meni prosti:
Gospar ždribca, koga ljubi,
Kroči, da ga ne izgubi.

Konj i dragi svoj bičá se;
Er dårži se koje scine,
I Bog svojim razsårdjá se,
U slobodi da ne gine,
Ter tko neće, da se vrati
S kriva puta, njega mlati:

15. Tako i ja na izgledu
Božanstvene predobrote
Tebe ljubim, kad ujedu;
Svaka ujednost dobra te po te,
Mudar liečnik gorke trave
Da'e bolestnim, da ozdrave.

Kô te tičem, kô te vladan,
S toga nij' se ni smutjati,
Da nis' ranjen, čarvljiv, smradan,
Često ti ću obavijati
Moih prikora' žuhko travlje,
A podpuno za tvo'e zdravlje.

Pak ako i to nebi bilo,
Za ozdravit rane, dosti,
Hoću odviše još nemilo
Tebe riezat, i ubosti,
I parit te ognjem istim,
Rane dobro da očistim.

Zdrave jesu i korisne
Griešnim ljudem sve gorčine,
Viek nemeću posle obisne,
Čim bič pravde njih ne šine;
Zvižd od pruta kada čuju,
Tad se u bolje obraćuju.

Dovedoh te ovd' na nebi,
Da ti rajska sva objavim;
Ne, da samo sgodim tebi,
Nego veće, da te ozdravim,
Gdi imaš lieke veomi moće,
Za tvoe gube i sliepoće.

20. Otvor' oči, a ne drimi,
Vij', što dobrim Bog pripravi,
I od njegove ruke primi
U nebeskoj spasnoj javi,
Prem izvãrsno očišćenje,
U kóm stoji tvo'e spasenje.

Znam, da prednjem u proliću
I ti s' brao, ne mneć, zmija
Da se u liepom krije cvieću,
Ká se u obruč ljuta svija,
Ká te hudim pečl ujidom,
Da i danas mećeš jidom.

I ako liečnik od liečnika'
Nepristavi svú dobrotu,
Nećeš vieku rani lika
Iznać u svem tvo'em životu;
On ti ocielit može ranu,
Njega moli, tvú obranu.

On je meštar od liečnikóv,
Ki ozdravlja sve bolesti,
Smradne rane od griešnikóv,
Gnojne oboti, tvãrde obresti,
I obratja sva dreselja,
Kao ćeš vidit, u veselja.

Providj jasne presvietline,
Ki zenice nam udara,
I ki me'u svih većma sine,
Neću t' pravljat za sadara,
Okolišje parli sámó,
Kó ga obstire tamo i amo.

25. Sedam duhóv najbližnji je
Božanstvenog' od prestolja,
Od kojih ti rekoh prije,
Da su anđelstva svih pobolja,
Ovi càrkvu straže Bogu,
Vrata od pakla da 'u nesmogú.

Nju odabrà Jezus sebi
Miešte drage zaručnice,
Kú pozivlje milno k sebi :
„Hodi k meni, vierenice!
Golubice, dodji iz poja,
Poljubljena, liepa moja.“

„Prečisto jest lišce tvoje,
Slaje nego l' od gàrlice,
Tvoj vrat bio toliko je
Mil bez zlatne veružice,
Kim pod jaram tvóga vojna
Preklanjaš se dragovojna!“ —

„Golubinje svietle oči
I jednogled njih gizdavi ;
Dojke, iz kih vino soči ;
Usti, u kih pčela stavi
Méd i sàte, bit nemogu
Slaji, neg' su meni Bogu.“

„Preugodnim tvoim' ustima
Poprav mene zaniela si,
A prebistrim tvoim' očima
Sasma sàrce sgrabila si,
Tvoje dojke mene bile
Vinetna su učinile.“

30. „Zato ljubo, moja sestro!
Dojdi, da te pàrstenujem,
Da pregledam tebe bistro,
Da te vierčam i darujem,
Da uvedem tebe u mista
Tajna, majčieh od skrovišta.“

„Pak i moje okraniti
Krunom slave imam diete,
Tad te hoću napuniti
Blaga, i da s' ti moje sriete,
S zaručnikom gdi ćeš stàti,
Za š njim skupno kraljevati.“

„Bit' će t' život neumreću,
Bez nemoći dat ću t' sdravlje,
Desnom mojom gàrlit' te ću,
A lieva će t' bit' uzglavlje,
Sve će tvoj steć, što zaželi,
Obit slavom duh veseli.“ —

Veli 'oj : „Ja sam cviet od polja,
U dolini lier prebili,
Ki se vazda, dušć moja!
Daje tebi u obili,
Ljubežljiva dunja jesam,
Ká se sama tebi otnesam.

Zima minù, a proliće
Pridè, i spomlad nam dragahni
Prikazà se smihno cviće,
Glas gàrlice čù se uzdahni;
Smokvenica jedàrni se,
A vinograd dá mirise.

35. Iz spiljatih izid' stinah,
 Klisúr' šupljih, škúl'j' gomilnih,
 Stranbárditieh iz planinah,
 Iz dubravnieh páš' obilnih:
 Ostav' inim, o kom radi,
 I čuvanstvo vinogradi'.

Ustani, má priateľjice!
 Neviestice draga meni,
 Moja biela golubice;
 Uljudnice! tvoj ljuveni
 Duhovno te, „pridi!“ zove,
 Neputene na celove.“ —

Najmedniima tač imení
 Od ljubavi Isus ziva,
 Čarkvu i duše od blaženi',
 Da se veéma nasladiva,
 I on š njima, i š njim oni
 U ovoj slavi, kú im pokloni.

Hoteč, tiho da počmu
 Meju lieri mirisnima,
 Kada sladko njih obsinù
 I zaštitù krilmi svoima,
 Nek za ratom primu mire,
 Za dobitjem slavosbire.

Tim nasladniem progovorom
 Bog i čoviek duše tiši,
 Kojim one odgovorom
 Ozivlju se; nu sad sliši!
 Ter znaj, da u raj vierni svaki
 Ima ugodan jezik taki.

40. Me'u to čarkva slavdobića
 Sried ljubavi boraveći
 Zaručnika svoga srića,
 I ona zove, za njim mreći;
 Ali mártva ne ostaje,
 Svoj predragi š njom kada je:

Tako i sveti svaki š njome,
 Kí su uda čarkve iste,
 Prikazujuč njemu póme
 Od dobiti prečestite,
 Pritárkuju zapanjeni
 Sgledat' mu obraz božanstveni.

Na smárt buduč jer otiša',
 Kad uzkrisi za pogrobom,
 Stegnù u kriepost od mirisa
 Golubice sve za sobom,
 I mladice, koje s toga
 Prljubiše njega Boga.

Kita i mirha on budući,
 Liepovonja ako i ljuta,
 Podà duši dar izući,
 Da ne uzbude viek razsuta,
 I da u kriepost i one kite
 Sve se učine viekovite.

Diže bo ih svóm milosti
 K sebi gori na nebesa,
 Od zemaljskih da ih oprosti,
 Da sviet, djavó, pùt obiesá,
 Nebi ih doli pritegnuli
 I u dno pakla utonuli.

45. Tu s' raduju i veselé
 U njem sámom višem dobru,
 Ki jim spravi sprave vèle,
 I obilnu nastri im sóbru,
 Da se opoju i nasite,
 Učinjene bogovite.

Gdi već duša ni'e urana,
 Naravskoga cié isteta,
 Neg' sva liepa uljudana
 Nebeskoga rad prosvieta,
 Rajsko sunce koju udara,
 Nit' je čarní, nit' je sgárá.

S toga ona ozivlja se
 U ljubavi, i u harnosti,
 I od slasti razčinja se,
 Vapiuó: „Moj drag, dosti! dosti!
 I uživanja, i pohvale,
 Raztapa' u me i tvé šale.

Ti si rumen bio uresan,
 Neviestače moj gizdavi,
 Ja ne liepa, liepa jesan,
 Kad se zrak tvoj meni objavi;
 Sva má liepost po tebi je,
 Bez tebe mi ništa nije.

Zdrak od sunca neizhodi,
 Udi od tiela, tielo od duha,
 Kako od Tebe meni hodi
 Blaženosti vid i sluha;
 Sluh nasladja vid blaženi;
 Tvoj mi 'e al raj pun istieni.

50. Al' pri Tebi što sam paka,
 Jedá l' drugo, neg' Tvoj osin,
 Tvé prilike sitna sdraka,
 Sám nazirak Tvoj odnosin,
 Kaplju primih od pučine,
 Iskru od sunca sve svietline.

Al' sam bielja sniega líta,
 Od ružice rumenija,
 Kô jabuka sladovita,
 Kô gárlica najčistija,
 Sva sam liepa s gleda Tvéga,
 Nij' mi trohe, ni betega.

Iskah Tebe, moj pređragi,
 Koga uzdiše duša moja,
 I odžaržah Te, dokle blagi
 Posmieh dá mi ustna tvoja,
 Dokli oko Tvé me ustrili,
 I podáš mi kušac mili.

Hvale slišam, zúke čujem
 Od svetácah i od angjéla',
 I u takih se razkašujem;
 Al' má slast je prevesela,
 Tebe, Bože, kad pregledan,
 U Trojici ki si jedan.

Kaplju, kóm me opojio si,
 Šaljem moru tvoem' široku;
 Zdrak, ki zemlji zajao si,
 I ona vratja svoem' se iztoku;
 More i iztok sve ih prima,
 Pak daru'e se opet svima.“

55. Toli širok i prostaran,
 Da sve duše jámi u se;
 Milosárdan, blagodaran,
 Da svih sití, nit' mogu se
 Nasititi u vik viku
 U blagostvu svemkoliku

Tako, da sve opojene
 Božjom slavom tlape u sebi,
 I vapiju utopjene
 Sried blaženstva kralju od nebi;
 Još, još više: On ih sliši;
 One sve opet; on sve ih tiši.

Tako, da one kô i ledi,
 Kih silni ognji razčinjaju,
 Davši sebe zemlje sriedi,
 U zemlju se obratjaju;
 Ognjem božje od ljubavi
 Kopné i staju nje naravi.

Da od duše i od Boga
 Jedna ista stvar se čini,
 S toga uznesi, liti s toga,
 Sni bora'stva i obsini,
 Snebivanje sebe u svemu,
 Raztopjenje duha u njemu.

Sve, ké k njemu ovd' dohode,
 Što će primit, što li neće? —
 Primit neće ké nesgode,
 A imat' će svo'e želeće;
 Svaka nećeš izagnana
 Bit' će a častim' darovana.

60. Bit' će im radost brez uzdaha,
 Bistra svetlos brez omrake;
 Mir, jedinstvo, a bez straha,
 Prijateljstvo bez potake,
 Prava ljubav bez gorčine,
 Puna sitost bez grustine.

Tu su duše od svetácah,
 Redja dúhah uzoritieh,
 Množ ponižnieh od sárdácah
 I grajanah plemenitieh,
 Kí u raj kraja prečestita
 Veselja ima'u cielovita.

Naslajuje ako lipost;
 Kô i sunce pravedni su;
 Ako snaga, hitros, kripost,
 Svi obrani angjeli su:
 Žudiš miris, pive, jide,
 Sve imaš, kad taj slava pride

Je li drag zúk od pievanja,
 Angjeli isti nepristaju,
 Blago, zlato, i imanja
 Várh mnozih se postavjaju;
 Baštinici pak činjeni,
 Promiču se k kraljevini.

Ako hlepe sve mudrosti,
 Eto Bog im kaže svoju;
 Duge žitke i radosti
 Živu u vieke, ter se broju
 Božji sini, i u svój slavi
 Ždrieb je njihov, éačko im stavi.

65. Gdi u blaženstvu tom bitivom
 Vide stvorca i stvorenja,
 Znadu narav svačinu livom
 I sva ljudska počinjenja,
 Svake zlobe i krieposti,
 Sve nauke i znanosti.

Svetce, angjele osudnike,
 Njih i vražki broj koi je:
 Ovih ukor, onih dike,
 Svet, raj, pakó, štogod ih je,
 Sve pod viečnjom stoi providi,
 Što se sgodi, i što slidi.

Prekotečnoj gdi u mieri
 Dobro 'e tielah, dobro dúša',
 Koje oko nezamieri,
 Koje uho viek neslušá,
 Ljudska misao viek nezačè,
 Ljudsko sàrdce nedotačè.

Gdi izvàrnosti sried té miele
 Kaže duši rajsko lice,
 Da milošća veća vèle
 Primat' ima nego lice,
 Viera može vierovati,
 A ufanje poufati.

Gdie potokom svo'e milosti
 Napaja ju i nasitá
 Spasnim smokom nasladnosti,
 A nebeskim kruhom pitá,
 I dielnicu dušu misti
 Na sva dobra, što 'e on isti.

70. Neizrečenih duša 'e dárah,
 A rad bi ju još sítiju;
 Sita 'er tone sried dobárah,
 Sita ni'e, er nedodiju,
 I sva uživa'uc dobra plima,
 Još sve ih žudi, premda ih ima.

Tako, da sva njih cúcanja
 Natope se i napunu,
 Veoma tá uživanja
 U načinu prekopunu:
 Uši, usti, nos, zenice,
 Ruke, kost, mozg, žigerice.

Neka' su i u tom naslajene;
 Sini svoje roditelje,
 Ovi sine sahranjene,
 Obi i drage prijatelje,
 Hćerca mater, hćercu mati
 Tù ima gàrleć celivati.

A onizih, kieh nesrite,
 Premda budu osujeni;
 Nu njihove rad nesrite
 Jedà bit će uciviljeni?
 Ne, neg' punoj u radosti
 S božje pravde i milosti.

Sad pogledaj pred pristojem,
 Gdieno sieđe starešine,
 Dvaes četiri vidiš brojem
 Svetih ljudih u siedine
 Vàrh siedionic' suhozlati',
 Zaogàrnutih biel'mi plati.

75. Glava im je narešena
 Jasnom krunom od dobića,
 Ká je i inim postavljená
 Neoskvárnikom pravde cíca,
 Ki izza ovih počívaju,
 Stari i novi ki se znaju.

S jedne strane dvanaes stoje
 Redom bistrích tú proróka';
 S druge dvanaes tolikoje
 Apoštolah kriepka boka:
 Novi zakon naviestiše
 Oni, a ovi svud proniše.

Pavó, ki ljut progonitelj
 Bì carkvenieh prie párvínah,
 Biuč ga svárnú blag spasitelj,
 Kad ga svratl iz višínah
 Na branitbu svoga trima,
 Miesto uzdržl s dvanaestima.

Pak priestolja naokolo,
 Pred kiem' more kô cakljivo
 Obručíše jakno u kolo,
 Četvero razliko živo,
 Puno ókah otvorenih
 S prieda i zada po ramenih.

Párvo ima lice lavsko,
 Drugo nosi kô voluje,
 Tretje ptičje i oravsko,
 A četvárto ljudsko obuže;
 Svaki obastárt od šest krflah
 Strielovitih očnieh bílah.

80. S kima leteć dne i noći,
 Neimajući opočine,
 Sve vapiju, što 'e već moći:
 „Svet, svet, svet Bog Gospodine!
 Živ Svemogí Tebi slava,
 I blagoslov, i čast prává, —

Ki jes', ki bi, ki ćeš biti
 Na sve vieke od viekóvah!“ —
 Tim k njem' starci prikloniti,
 Vargši krune od zlatóvah,
 Klanjaju se ruke pri'emu
 Istim glasom živućemu.

Pak neprestav sve svetósti
 I blaženi svi obrani,
 Sva angelstva, sve krieposti
 I nebeski svi dvorani,
 Svi, kí nose sveti zlamen,
 Viču: „Amen, Amen, Amen!“

Svet je Otac, svet sin njega,
 Dobrostivi svih spasitelj,
 Svet Duh sveti, ki je istega
 Od obíuh utiešitelj;
 Sveto 'e Trojstvo i jedinstvo,
 Svim je davat' trosvetinstvo.

Čet'ri duha eno odsgore,
 Ki piavice i vartikola
 Sustavljaju, i u zatvore
 Njih svratjaju od Eola,
 Nek neljute se i neškóde,
 Zlamenaním ki tu prihode.

85. Vidiš, angjeo još jedini,
 Od iztoka ki izteče,
 I on vapie, da s' nečini
 Ni'ednom' kí kvar, ter proteče
 Noseć zlamen Boga živa,
 Vihra iztierà čim štetiva.

To jes svaku suprotivnos,
 Sve nečasti i sve štete :
 Rat, glad, kugu, usionos,
 Bolećice i ništete,
 I smàrt istu, da ovdí gori
 Nit vojuje, nit već mori.

Patriarkóv eno davnih
 Pri uzhod' viečna siedališta,
 Sinóv', héer' i njih ostavnih,
 Š desne množ se veom' namišta,
 Ki Isusa pridučega
 Mesiu tištà mogućega.

Vij Noema, vij Adama,
 I njih svete posliednike :
 Jakova, Isaka i Abrama,
 I Osipa, kom' ni'e slike
 U čistoći, i u pravici,
 Š kih priestolja dva zapiči.

Ono i Eva svačia mati,
 Ká u jedno voće zdrielo
 Švih nas hoti raztrovati;
 Ono 'oj dobri sin Abelo,
 Koga pús brat s nenavisi
 Šmačè i ubojstvom ovd' uzvisi.

90. A mat', i otac biuć činili
 Godín' devet sát pokoru,
 Bog dobrotiv njim se smili,
 I primi ih ovde goru;
 Nu a pokore sad se krato,
 Misli o tomu, jadni brate!

Noemova eto t' ljuba,
 I sinóvah tolikieh,
 I tim dà se ova žuba;
 Er su bili od dobrieh :
 Nemore se svakom' dati,
 Kô s' tu neće krivim dati.

Sara, Rebeka i Rachela,
 I otacah inih žene,
 Ké po turnu od Babela
 Daše na sviet tóke siene,
 I jazike i koljena,
 Da se broje neizbrojena.

Mojzes, Aron, Lot, kralj David,
 Job, kí bieše Bogu drazi,
 Kralj kojega Šavlov zavid,
 Svoja i slabost neomrazi
 Istom' Bogu, ki mu uzveli :
 „Čoeka najдох, kô sam želi.“

Gledaj ine Izraela
 Zaedno kralje i biskupe,
 Otce i majke od Žudiela',
 Njih narode i njih skupe :
 Debore, Ase, Jael, Judite,
 Rute, Ane, Ester hrabrenite.

95. Nut Lazara ubogoga,
 Ki bi u gladu i u golilu
 S nemilošće bogatoga,
 Abramovu sada u krilu;
 Za potrebom obiluje,
 I uživa, i kraljuje.

Er se želi nasititi,
 I mārva mu nebi dana,
 Sada mu je plemeniti
 Stol, i jeza preizbrana,
 Kóm pravedan Bog ga puni,
 I slavom ga svojom kruni.

Pravo 'e rekla rieč Otčina:
 Da blaženi jesu ubozi,
 I da plata preko čina
 Njim se dava; eto bozi
 Oni ostaju, i velikom'
 Prikladni su Bogu dikom.

Ljubav, milos, prijateljstvo
 Vaviečnjega svi imaju,
 Rajsku slavu i kraljestvo
 Zaedno š njime uživaju,
 Nek se ubožtva svak neliši,
 Kad se ovim dobrom tiši. —

Vārħ svih Boga najbližnija
 Isusova majka stoji,
 Viečnji dievstva cviet Marija,
 Na klup, ki se njoj pristoji,
 Héeri, majci, zaručnici,
 I nebesah svih kraljici.

100. Héeri otčinoj, majci sina,
 Zaručnici duha sveta,
 Punoj milošć' i čistina',
 Ká viek nebi zlobom spleta,
 U svem liepa, i bez trohe,
 Neima'uc grieha ni od iztoke.

Od koga ju blag zaštití
 Nje Bog preko sve naravi,
 Ima'uc poprav ona biti
 Vārħ svieh žénah, što sám pravi:
 Mater Boga i čovika
 Bezgriehana bi prilika.

Slavnu utrobu nje kad obrá
 Za dostojni stan Sinožji,
 Svetoshranje duha dobra
 I pošteni tempao božji,
 Bi podobno, da prečisto
 U svem bude sveto misto.

Kad uresí nju u počelo,
 Prie neg' vode sve provriše;
 Prie neg' jezer, sunce mielo,
 More, nebo, i sviet biše;
 Adamove prie poždore,
 Š nje bolesna bit nemore.

Da u čas isti, kad se začè,
 Bude oskvárnit grieh nje diku,
 Nebi bila draga; pače
 Mārška viečnjem' ljubovniku,
 Nebi izvársne nje liepošti
 Ljubio, i pune dô joj milosti.

105. Nebi pravo, da izbrane
 Sud viek služi za otrovi,
 Ni da iz žile raztrovane
 Cviet izajde Isusovi,
 Blagodahnost smrad da miri,
 Smàrt nemila život tiri.

Tielo Marie i začéce
 Bi istašno po Isusu,
 Od razpada boli i tru'éce,
 Kako istašnu nehti 'oj dušu
 Službe od pakla; kô se umisti,
 Gdi je čist on, grieh nečisti.

Kaono sunce, kad imaše
 Izteć u vaviečnjih Boga,
 Nikako upast nemogaše
 U zlo grieha iztočnoga;
 Bit' u tmíni, bit' u troši,
 Koje sunce nepodnosi.

Kako mogó 'e Bog tãrpieti,
 Da se reće on svemožan,
 A da njegov tempao sveti
 Pusti djavlu, da 'e podložan,
 Kad mu učini prevelika
 Moć njegova od viek vika'.

Moć njegova; er njegovo
 Milosàrdje na grieh pada:
 Zato skladno govor ovo
 Baš mogućstva rieć priklada,
 Kad govori od Marije,
 U kój madež griehni nije.

110. I da u ni'edno viekú doba
 Uzdičí se božjem' sinu
 Tvoja mati, zla hùdoba,
 Bila 'e u móm zaosinu,
 Mé oblasti podložnica
 I meni istom' robinjica.

Maumet isti u Alkoranu
 Izpoviedi, da svi sieni
 Adamovi zlom' satanu
 Biše u rodu podloženi;
 Samo Maria da bi istasna
 I u dobroti svakoj jasna.

Ovo 'e žena pãrve žene,
 Mnoge štete ká naplati,
 I ká čudne kroz naćiene
 Smàrt u život preobratí,
 Ljudski razsap ká zaštití
 I u vriedna Boga prítí.

Majka i hćer sina svóga,
 Čaćka i svóga ká porodi,
 Koren stvorca velikoga;
 Prut, cviet viečnji ki izvodi,
 Kóga ni'edna stvora živa
 Dat' nij' mogla, nego Diva.

Cviet, a ona perivoje;
 Dragokamen, a ona žalo,
 Sunce nebon jezdi koje,
 I proide kroz zàrcalo;
 Prosvietli ga, a neokàrni
 Bog, duh tanak, neoskvàrni.

115. Čištja od neba i od zvizda',
Prignutivja nego páma,
Hitria neg' je svieta gizda,
Mirnia balsama i cimama,
Od lepena uzoritja,
Kitnia maslín', cedra vitia.

Ona izmierì neizmierna,
Bezkončiva 'e uzdržala,
Nje korablja brodi vierna
More, koje neima žala:
Hti rieč, kú moć' nij' izrieti,
Sviest, i utroba nje začeti.

To su čuda veomi veća,
Neg' da ustaran bok začinje,
Da se ustavlja sunca svieća,
Kosir provre vode sinje,
Da lien oslić rieči reče,
Jordan natrag riekom teče.

Eto ob desnoj roda svóga
Podviže se vārħ svih sveti'
I od ćačka nebeskoga.
Prima vienac osobiti
Nada žene sve ostale,
Grieh u Adamov ké su upale.

Vidiš, kô se njoj klanjaju
Svi dvorani od Siona,
I kraljicom proslavljaju
Gornjih dārzāv'; svim bo 'e ona
Dobrostiva, pomoguća,
A pri kralju svom moguća.

120. Zaštitnica 'e pripadljivim,
A parčica nevoljnikom,
Zlatoshranje potriebljivim,
Otar krivcem i griešnikom,
Milos nje se sviem otvora,
Kad se božja njim zatvora.

Ako od nas se Bog odkine,
Još ostaje božja mati;
U utopu svoem negine,
Tko će daskom nje plivati;
Tko nju ostavi, utonjen je,
Tko nju uhvati, sahranjen je,

Blaženi oni, kí ju slide,
I na pragu kí nje vrati'
Sve svo'e dni bdě, čim izide;
Er spasenje će izčārpiti;
Tko nju najde, tko nju ljubi,
Dušu i život svoj negubi.

Dieva 'e dievic', hćier Otčina,
Mati Isusa, mati naša,
Zemlje i neba cesarkina,
Zdrak miesečni, sunca paša,
Raj od svieta, raj od raja,
S kom svak stiska srećna kraja.

Tielom kaono i spasitelj
Uznesena na nebesa,
Gdieno i svetih vas obitelj
Bit' će uznesen pun uresa,
Isusovim dobom miran,
Hitar, svietao, i proziran.

125. Sva će tiela od blaženac'

Nakon suda tako biti,
 Pokle budu primit vienac,
 I bude im zatrubiti
 Gornja trubja, u kó doba
 Svaka kost je prit varh sgloba.

Kô Danica svietla omiče,
 Liepša neg' zdrak od mieseca;
 Hitro sobom kada miče,
 Suncu 'e slična, a Cereca
 Taborna red nju prihodi,
 Da se časti, kud prohodi.

Prilika je nje kraljice,
 Ká zlatnimi haljinami
 Lašti, a siva suncem lice,
 Miesec tišti pod nogami,
 A na glavi viečna 'oj reste
 Kruna zviezdah dvanadeste.

Kô i paoma uzrest ima,
 Glavu kô varh od Karmela
 Svieti i kriepi očim' dvima,
 Kô Nesbona lokva miela;
 Vrat joj turan kô lefanski,
 A nos turan kô libanski.

U Sionu i u Soliemu
 Utvarjena oblastuje,
 Časnom puku a u svojemu
 Opočiva i žiluje,
 Bog je i svetih napunjenje,
 Nje baštinstvo i uzdarženje.

130. Hćeri Sionske vidiše ju

Svu preliepu i uljudnu,
 Ter blaženu vapiše ju,
 Sviem koristnu i sviem prudnu,
 Milosàrdna očigleda,
 Slaja od sata i od meda.

Práva mat' je od milinstva,
 Liepa straha i poznanja,
 Cilj božjega dobrohtinstva,
 Bilieg viere i ufanja:
 Bog rajskoga 'e sunce dvora,
 Rajskoga ona sunca zora.

Polag Osip star siedini,
 Nje vierenik poštovani,
 Isukàrstov ćačko mnini,
 Siedi pàrvi meu dvoraní,
 Velmi prijat sriedustanac,
 Zakrilitelj tvoj i branac.

Mariina porodica
 Kon nje stoji, sveta Ana,
 I Isabeta neplodnica,
 Blaženoga mat' Ivana,
 Koga začè u starosti,
 Čudnoj božjoj po milosti.

Zakarije, Joakima,
 Eno tieh žen' vierenikóv,
 Pop dobrotiv Šimun š njima,
 Svi tri cvieti pravednikóv;
 Židovi, inim kih dobrota,
 U knjigah je od života.

135. S lieve strane eno božje
 Sluge u utrobi posvetjena,
 Kàrstitelja meju kožje
 Živa uz janca postavljena,
 Ki ga prozva netrošita,
 I odnoseća grieha svíta.

Pred angejlim kô je stao,
 Rieč u pùti prihodio je,
 Rojen od žen' nij' se ustao,
 Viši njega angejo bio je,
 Koga poslà rieč pred sobom,
 Da put spravi dobriem kobom.

Pukom svima sred planine,
 Spasitelja kad naviesti,
 Prem pritàrkač od istine,
 I od njega ih ubaviesti
 Veleć: „Vriedan komu niesam
 Užnje od postól' da odriesam.

S ké jezerske ponižnosti
 S Mariom ga Bog sporedni,
 U kój iste bi krieposti
 Bogomili uzrest vriedni:
 Meu sve ljude poniženi,
 Meu sve svete uzvišeni.

Ni'edan njega veći nije,
 Kí se rodi ljudskom slikom;
 Njeg' sám oni porodi' je,
 Kí je Bogom i čovikom;
 On ga hvali i osobi,
 Kad s njega igra u utrobi.

140. Uz Ivana eno pake
 Lovre i Stipe mučenikah,
 Kí za sobom duge traže
 Vodú svojih naslednikah,
 Kih se u carkvi broji scina
 Jednest tisuć' tisućina'.

Pod tim' pape i dokturi,
 Naučitelji carkve iste:
 Augustini i Garguri,
 Ambroz isti, kí se miste;
 Posied Petrov kad zamami,
 Vaš Jerolim ostà vani.

Er bez toga on se slavi,
 Koi je učitelj preveliki,
 Koga isti Bog postavi
 Carkvi u nauk, a u prepriki
 Bič i progon odmetnikah,
 Koi se smeta'u od knjižnikah.

Tu 'e Silvestar slavni stajo,
 Koi za carkvu tóko čini,
 Sist, Klet, Klement i naš Gajo,
 Kalist, Urban, Staš i Lini,
 Leun deveti, Pio peti
 S ostalima papí sveti'.

Kon njih kola izpoviédac'
 I biskupah kita vàrvi,
 Apoštolskih pripoviédac',
 U jaganca kino kàrvi
 Štole opràše svo'e snižene,
 Ké su im za ures námienjene.

145. Sva dijaštva i popovstva,
 Kalujerstva u obete,
 Sva fratarstva i uboštvá,
 Svetjenici, i Remete,
 Službi u božjoj pomazani,
 Svietovnici, i zanatjani,

Skup koludric', i sestérah,
 I poštenih udovicah,
 Gospój', knegínj', kraljskih hčerah,
 Čistih dietič', i dievicah,
 Ko'e svud navlaš janjca slide;
 Er kóm skvãrnóm nisu stide?

Novu i piesan izboritu
 Sáme u kolu svóm piejavu,
 I u njoj hvalu osobitu
 Pod citaróm križa daju
 Čistóm' janjcu, ki na sielo
 Siedeć slišã njih veselo.

Nut otčinstva od redóvah
 U tiesnoći razširenih,
 Plod i mnogih svojih sinóvah
 Vãrhu knjígah zamišljenih,
 Kojim biše svoi nauci
 Priešle slave priporuci.

Pred njima je sveti Franc,
 Sveti Dome, kô vojvode,
 Družbe svietle kí uzmmožane
 Redovništva s sobóm vode,
 Ter se diče u družini,
 Koliko u istoj svoj dobrini.

150. Franc od reda Seraffina
 Cíe ljuvezni sãrdcem sgara,
 I sried svojih kostretina',
 Vèlom' Bogu ruke otvara,
 I obiliežja njemu obrana
 Prikazuje petih rána'.

Dome upored od čistoće
 Svoj poklanja lier prebili,
 Svoj'ma siení sried priprošće
 Ki učuvaše cvitak mili
 Dievičanstva, kih Bog priní
 Slavno u miesto Cherubini'.

Sveti Pavó, sveti Antoni,
 Sveti Ignatio, sveti Bene,
 Svaki u vrieže ki svo'e proní,
 Svud po svietu razsajene,
 I oni Otcí za'edno s' njima,
 Kih ne sbrojí viek tvã cima.

Ká budući na dospitku
 Svóga žitka i svo'e dobi,
 Tú obilnost prevelitku
 Neće obujat; znao al' tko bi
 Prikazat', njih koliko je,
 I kó díke svih dostojé? —

Svi dostojni zasve jako,
 Svak neima u sviet dospivenstva
 Pojednaka; ovd' jednako
 Svak svoj prima zdrak blaženstva;
 Al' je stepan niži, al' viši,
 Jednoskupno Bog svieh tiši.

155. 'Ti meju to sto'eć na svitu,
 Ne iziskuj u tančini,
 Svetci u rajskom kí su mitu,
 Većoj il' manjoj jesu l' scini?
 Bog od mira, a ne od parbe,
 Mârzi o temu svake karbe.

Čuj, daleče kô koljena,
 I jezici, i narodi
 Izraelskih pravih sićna'.
 Vârĥ stot tisuć' koji brodi
 More od svieta, u zloj mucu
 Pridě k ovoj tihoj luci.

Tóke vi zlamenované
 Blaženosti i sedmere,
 Kih progone zle pogane
 Pogubiše radi viere;
 Tóka ljudstva, tóka ženstva,
 Puna jakosti, i hrabrenstva.

Vij napokon vierna puka
 Sa svih stranah množ i silu,
 Koje stoje oko lúka,
 Boga i janca na siedilu,
 Kojih nitkor sbroit' ne more
 Svih jazíkah, ki ovd' govore.

To 'e, Židóvah càrkve pârve
 I idolovác' obratjenih,
 Vojske uzmožnieh, koje vârve
 Od kàrstjánah i od blaženih,
 Càrkve nove puka molna,
 Kí su dalje lúka stolna.

160. Svi zajedno sgor rećeni
 Slaveć janca vapiu opet:
 „Blažen, u pùt ki se učieni,
 I ki za svih bio je propět,
 Bog hrabarstva, ki u svój kârvi
 Sve dušmane satri i smârvi.“

Ter kô zukom trubálj' mnozi',
 Vód' i većih gârmljavina'
 Sva gospodstva i ubozi
 Hvale u priglas Gospodina,
 Ki na svój pir i veselje
 Dozva svake prijatelje:

„Slava, kriepos, mir, poštenje,
 Aleluja, Aleluja,
 Ki od zleca razčinjaen je,
 Čini Amen, Aleluja,
 Aleluja dobitniku
 Budi božjem' u vik viku.“

To ti 'e dosti, ča san t' reko,
 A ti povij tvojem' bratu,
 Što 'e pravedni čoek doteko,
 Tielom svojim sto'eć u ratu,
 I tko 'e Lazar u ovom raju,
 A bogatac dolí u vaju.

Kô je Lazar s' prinevolje
 Gor' skoćio na nebesa,
 Kô je Gavan s svo'e svevolje,
 S čuda blaga, s nepodnesa
 Utonuo u ponore,
 Kih se bieda riet' ne more.

165. Kako bogat svej muči se,
Veseli se a ubogi,
Nit može otit' jedan, gdi se
Drug nahodi; kårsto mnogi
Utvårjen je meu obima,
Da on neufa, a ov skårb ne ima.

Tako 'e čovo; nu raduj se,
Kad si na sviet u pečali,
Raj dobiva'u svake duse,
Kad se ovd' pati, kad se ovd' žali,
Ni'e ni mnogo uztårpjenje
Vriedan zamièn za spasenje.

Al' dobrota 'e božja, brate,
Kårv i Isusov kupelj čisti,
Ki vas miju, žimlju, mlate,
Da vas u raj prane umisti:
Dakle 'e tårpit svim pokojno
Sve napastvo dragovojno.

Običava Bog dat' svoima
Za'edno žalost i tišenja,
Da bi omrazi' zemlju njima,
Nek himbena naslajenja
Nje nehlepe, a uče se
Želje upravljat' na nebese.

Kako koplje snažna Achila,
Kó kad ranja, i ozdravi:
Lûk nebeski tako strilá,
Da i rani liek ostavi,
Razbor u svoj sårditosti,
A u porazu pun milosti.

170. Jedà l' niste vi pšenica,
Na ovom guvnu vårše ká se,
Neka paka sried žitnica'
Gospodarskih viena dá se,
Vi ste stienja mlatmi biena,
I Ilije kola ognjena,

Nemorete dobra biti
Bez udorca, gvozda prika,
Tempó božji za sgraditi;
Ah, nećete prez kolnika
Iliina poći-uzgora,
Puna vietra i razgora.

Nemoj čadit se ni stučati,
Kó kralj David, da griešnici
Živu mirni, i bogati,
Sve u blagu i u naprici;
Er čù, što se i njim godi,
Pokla od tiela duh odhodi;

Nu ako su zli oholi,
I ovd' korisnie idu im náde:
Pedipsanje neba koli
Polaglje ide, težje pade,
Da bi bolje, i ovi hlepe,
Zla ovd', neg dobra da im riepe.

Dobri i zli sreće i trude
Skupno od Boga ovd' primuju;
Obi al' dobriem duši prude;
Zli a obim se većma truju,
Blato i pomas netom miša,
Taj miriši, on zadiša.

175. Što s' primio, sad probavi,
Sutra ću ti kazat' viša,
S ovima se ovd' zabavi! —
Tim dovarši i utišà;
Ukloni se paka meni,
A ja u prednjoj ostah sieni.

Tad molitvom od pameti
Uznesoh se na pristoje
Božanstveno: „Otče sveti!“
Rehši: „Prosti smienstvo moje,
Nedaj, märtav da ostidim,
Čim i tebe nerazvidim

Otčin Sinu, na kóm staje
Svega svieta veličina,
Čin', da iz sàrdca moga izaje
Svaka izpraznos, i taština,
Da se pùti svo'e odrečem,
I „otid' za uvijek!“ djavlu rečem.

Paka daruj meni milo,
Spomen, da te nesboravim:
Razum, da te spoznam cilo;
Hoću, da te ljubim, slavim,
Da sve misli k Tebi uzajdu,
Pamet Te ište, diela najdu.

Ti vietrice duha sveta,
Ki me možeš lako odbiti
Pùti, od djavla, i od svieta,
I u slavu me prebroditi,
Zviezda mi u ovoj bud' pučini,
Tiešitelju svih jedini!

A ti, majko božanstvena,
Kú proslavih s odvietnici,
I vi od morskih sieh dubiena',
Izbav'te me pomoćnici,
Da i po vašoj preporuci
Mirno doprem krajnoj lúci,

Da od svieh tishnut na čestito,
S ovieh tminah mårkle noći,
Miesto rodno, viekovito
Siona uzletit budem moći,
Gdie sried zvièzdah sunce hodi,
A viek vieke nezahodi.“ —

PIEVANJE DVAEST DEVETO.

Nadglasje.

*Boga buduće nemoguće
Svacom' svietu razumiti,
Angjeo počè, što moć vrúce
I od njega mi govoriti,
Neobuhitna veličanstva,
I kriepostieh, i sućanstva.*

*Bezposumna jestva od svóga,
Pak jedinstva, pak i Trojstva:
Ota i sina jedinoga,
Sveta Duha, njih i svojstva
Riči, i tócih božjih zvanja',
Ki su ovđ' višja razabranja.*

1. Dočim svietli kralj od dana
Iz tok tracim svojim' zlatjâše,
Pridè k meni má obrana,
Ká u jasnosti bistroj sjâše,
I od otajstvih prem najvećih'
Tako opet mi imá reći:

Shodeć doli, 'er bi trieba,
Da ih u raj svoj preobrazi,
Kaono shodi sunce s neba
S obilnima svojima zdraci,
Čim kalužnu paru k sebi
Stegne, i ojasnu, kad razglebi.

„Vidio si učeriče
Jerozolima ti novoga,
Kô neviestu, ká omiče
S napravami' muža svóga;
Tu stanuje Bog s ljudima,
Njega oni puk, a on Bog njima.

Gdie nij' smàrti, vražke uze,
Múke, jada, ké zlé česti,
Gdie svim blag Bog otri suze,
Grieha i odni sve bolesti,
Ter im reče: „Sva su nova!“
Reče, i biše sva gotova.

5. Noć ne stere mårklo platno,
A Trivia mien neima,
Feba nesjá sdračje zlatno;
Sunce bo je jasno svima,
Bog a mjesec neobårni,
Jezus Janjac neoskvårni.

Tempó u njem nij' ni jedan,
Spasna rieka sriedom stiče;
Svih bo 'e tempó sám Bog jedan
Sveti, kom' se svak utiče,
Svim naplovom riekah ih poi,
Kô i stablo liepo im goi.

To jest stabar od života,
Kóga dunje plemenite
Na blagdanih od subota'
Neprestanih viekovité
Dušam svih izabrani'
U veseloj ovoj strani.

Taç da punost sve radosti,
Sve razkoše, svega znanja
Viekoviestva i mudrosti,
I božjega zapoznanja
Otle obilno da'e se svima,
Kô knezovim, kô kraljima.

Po njegovoj kí milosti
Ovd' pridoše varh nebesa',
I unieše sobom dosti
Časti, slave i uresa,
Da raj bude tim nalogom
Liepši, a oni pred svojim Bogom.

10. Od cedarah lis su i grede,
A od ceprisa nadložnice,
Vrieme i čårv ké ne jede,
Čista a od zlata siedionice,
Bez utrohe ké sve 'e zlato,
Vazda svietlo i bogato.

Gdie god oko, al' stup klade,
Jasnosti su i vedrine,
Svud ugodne gledaš sgrade,
I biserne i dragostine;
Pune a srietaš na ulice
Zviezde, sunca, i miesice.

Sunce 'e svih tih najsvietlije,
Trojom zdrakom koje siva,
Samo jedno u sebi je,
A sobstvim se razlučiva,
Troje sobstvo jedinoga
Nerazdielna čine ih Boga.

Vieku neće rieč čovieska
Otajnosti té višinu
Iztomačit, a angjeska
Dobro izreć naravštinu,
Ká je u Bogu; sám Bog veli bo
Dobro od sebe zna i veli.

Od naravnih Simonide,
Kad Gjerunga kralj upità,
Što će riet' Bog tej beside?
Za odviet mu dat' zapita:
Dà na mnogo, pak mu pravi:
Da zna-manje, što već glavi.

15. A Augustin, ki bio je
Várli učitelj, velik znadac,
Trojstvo kad znať iziskô je,
Ožicom je rajski mladac
Malu u jarču prionuo mirno
Preliat more neizmirno.

Ter mu uzveli, da tada će
On božanstvo zapoznati,
Kad i on bude na povraće
Tako more sve izčarpati;
Jur zaman se trateć brime
U neuzmožnu stvar sasvine.

Vàrh nebesah ki 'e umiesan
U plamene svo'e svietlosti,
I ki 'e rekô: „Ja sam, ki 'esan,
Izkusit' se neće dosti
Od pameti viek mejašne,
Ni nebeske, ni zemljašne.“ —

Zato on isti hoti rieti
Pak ponižan bogomilo:
„Ah, da mi je razumieti
Tebe, Bože, i tvo'e dilo,
Pak razumiet' da mi 'e sebe,
Ki sam tvoj stvor polag tebe!“ —

Doć će vrieme, kad se objavi
I odkrije i vam lice,
I uviežba vas u ljubavi,
Njega i nas kakolice
Moć budete razumiti,
Š njega i mudri, i čestiti.

20. Kad vás svaki bude umiet',
Što 'e Jehova i Pantalfa,
I bude vas urazumiet'
Od Omega, i od Alfa,
Agia, Othea i Atanata,
I lščirja strenovata.

Adonaja, Manuela,
Eloima i Mesije,
Davidova sina čela,
Isukàrst se kí nazije,
Dobri Jezus, vaš spasilj,
Blagi i ljudstva odkupitelj.

Meju to će neukrasno
Slab moj jezik tebe učit',
Što vierovat' imaš spasno:
Oči sad neće upaučit'
U svet obraz božanstveni,
Zdračni vèle neg' sunčeni.

Nemož' podniet pozdrak jasan,
Ni razgledat' svietlo ruho,
Glas, koi je odveć strašan,
Podniet neće tvoje uho,
Kô silnih vód' i grómóvah,
Kí se orú od vàrhóvah,

Sve, što t' rečem, istine su,
Vieri ni'e šta naknaditi,
Što novaci s nova miesu,
Od méč' kô se boć' shraniti?
Oporučje dvoje t' ima,
A sám meštar posried Rima.

25. Da t' naviesti tko vangjeo
 Drugi, nemoj povierovat',
 I da bude isti angjeo,
 Slovence ovom' nij' prikladovat',
 I dârž', novih da ni istina',
 Nego upravo proklestina.

Slišaj dobro, što t' govorim:
 Štogođ čut' ćeš, što nis' znao,
 Daj, da t' kigod zdrak otvorim.
 Ako i mlohav, ako i mao;
 Ja prianuh, a ti muči;
 Čim govorim, ti se uči.

Rieč privodca angjelskoga
 Naježi me i uztrešè,
 A otvor kazà blaženoga,
 Sviest i pamet mú zanesè,
 U najvišoj kada javi
 Ovako me s nova uglavi.

On, ki siedi sriedu raja,
 I u suncu svoj dom stavi,
 Zviezdenita kom' je staja,
 Gospodin je, i Bog pravi;
 Čelo odiju krunja mnoga,
 Čoha a kip mu do kraj noga'.

Smiraldinska poobla dŭga
 Jasno sielo kolicuje,
 Nazelena ká okruga
 Oka obranih pokriepjuje,
 I u bieliegu im tom obieta
 Duge mire, zlatna lieta.

30. Lica svo'ega božanstvena
 Zdrak odkriven stoji svima,
 I s vijenja tač blažena
 Punu utiehu duša ima,
 Odabраниh kes zahodi;
 Tebi al' nisu još ti sгоди.

Sve stvorenje stvoritnika
 Svóga slavi, i izpovida,
 Jedan munjen sám ga nika;
 I to u sârdcu er se stidá,
 Zaniekà t' ga svoima riči,
 Kim bi očito svak se opriči',

Da bi zemlja, da bi more,
 Gavez mogli govoriti,
 Svi bi u pârve progovore
 Htieli bistvo mu oglasiti,
 I sva narav na vapaje:
 Bog, rekla bi, da se daje,

I da duba planinskoga
 Mogú lišća bit' jezici,
 Nesumljivo jestvo Boga
 Sviedočil' bi svikolici;
 Al' i mučec svej sviedoče,
 Da njih, i svieh Ti si, Uzroče!

Er kô nij' plav bez vladavca,
 Bez vojvode nij' hrabarstva,
 Ni polače bez zidavca,
 Al' cesara bez cesarstva:
 Tak bit', i stât' nebi moga'
 Sviet bez svóga stvorca Boga.

35. Nij' mu tkogod u obćanstvu,

A s nikim mu nij' razlike;
Bez prihodnih u sućanstvu
Vaskoličak neima slike,
Stvar po sebi sva vlastišta,
Sám od sebe, s tuja ništa.

Svoje rieke vrielo živo,

Vàrh od stvora i satvari,
More sobom obilnivo;
On nič, njega a svak mari;
Rieč, koja je svieh najboja,
To jest tvoj Bog, dušo moja!

Sám je jedan Bog osobit,

I da nebi bio taki,
U čemgod bi bio predobit;
Gdi ih je veće, ima svaki
Svoje snage, svoje hvale,
Ne sve jedan nad ostale.

Svak bi proste bio naravi,

Što 'edan neće, drug bi sbira';
Ali nije viek Bog pravi,
Kom' se drugi Bog opira:
Što 'e množ bógah, neg taština,
Što 'e jedan Bog, neg istina? —

Nerazdielno 'e on jedinstvo,

Bez uzroka uzrok jedan,
Komu nebi viek počinstvo,
Al' ki drugi uzrok ni'edan,
Kom' nij' svàrhe u vremenu,
Svàrha, i uzrok stvoru svemu.

40. Ali je još božanstvenje

Riet': da 'e troj Bog, nego jedan,
Sám veli se: oplienjen je;
Troj a u vieri 'e samoj gledan,
Vierovat' se takmen može;
Znat', razabrat' ni uzmože.

Ah, nu tko će razumiti,

Božja narav u jedinstvu
Da se dieli, i da bići
Hoće u broju, i u obćinstvu,
Ne odašad od jedinstva,
U podpunstvu svoga binstva.

Tko ć' poznati: da tri jesu

Sobstva, a ne tro'e sućanstvo,
Meu jednaci da koje su,
Da'e se pàrvo, a brojanstvo
Veće i manje da nedá se? —
Biedno umàrlo slabstvo naše!

Iztumačit' Otea, kojien

Da je pàrvi, ne starićan;
Duh da'e dahnút, ne porojuen,
Jednak Otcu, ne prilićan,
A prikładan Sinu izuće,
Ne brat, neg' dvuh njih dahnúće.

Tko Otea, ko'em' se moć pridaje;

Sina, mudrost ko'ega šlavi;
Sveta Duha, kom' hvala je
Vlastna izvàrstne od ljubavi,
Premda u jednom biću 'e svaki:
Dobar, ljubven i u svem jaki.

45. Imáše Bog sve imiti
 Družtvo, da sam ne ostane:
 Niem, da ni ima govoriti,
 Jedan velit' rieči izbrane,
 Drugi slišat', tretji paka
 Zapovratjat' njima svaka.

Imó 'e jedan bič', ki ljubi;
 Drugi, na ljub ki odgovara;
 Tretji, otim se ki priljubi:
 Tim se trojno kolo stvara
 Od ljubavi božanstvene,
 Bez četvarte ké sobstene.

U 'ednom bitju kola tri 'esu
 I tri farbè u položu,
 Kô tri boje za'edno jesu,
 Dôgu jednu koje složú,
 Da nazvana 'e dôga jedna,
 Trima masmi liepo uredna.

Jedna vatra neizrečena
 U tri svojá svietla plama,
 I u tri vira razlučena
 Jedna bistra rieka sama,
 Kojih narav i izhodišće
 Živa pamet u tmi išće.

Jedno stablo, kó dovodi
 Za'edno koren, panj, mladicu;
 Od korena panj izhodi,
 A oba daju njih granicu,
 Svi sastavlja'úe stablo obéno
 S trima sobstvim sjedinjeno.

50. Sva rečena nadhitaju
 Ljudski razbor premlohavi;
 Neg' se istom naziraju
 Sveieóm viere, ká objavlí,
 Po razlogu što ni'e znati,
 Da se ima vierovati.

Meu božjima izvârnosti
 Izvârtnost je to najviša:
 Nizok čoviek nije dosti
 Za doseć ju, neg' utiša,
 Da Isus mansim svojim uglavi:
 Da 'e i troj Bog po naravi,

I da ni'edan veće vierni
 Tajstvu o ovom sviest nè tupi,
 Triuh zárnácah broj zamierni
 Klari od Falca u sârece upi:
 „Mieri ih pose; al' zajedno,
 U tegoti svi su jedno“ —

Parvi se Otac izgovara,
 Ki 'e prij' vieka' iz ništa svieta,
 Vieke i sviet, kad htí, stvara'
 Od ništore, a prij' svieta
 Rieč porodi' sam od sebe,
 I prida' joj sve svo'e ždrebe,

Neka bude slična njemu,
 Samo sobstvo od oćčanstva
 Sebi uzdržá, a u svemu
 Dá joj bitje od božanstva,
 S njom izvevši Duha sveta,
 U božanstvu istom splieta.

55. Svojim oba naresio je,
 A ništore nij' izgubi',
 I njih liepe učinio je,
 A sam sebe nij' ogrubi';
 Božanstvo bo svoje dosti
 Bilo 'e za dva i tri jošti.

Bog imâše biti plodan
 Kaono s sârdcem i s pameću,
 Tim obima bi pogodan,
 Darovavši im svu svo' u sreću;
 Ni u njem pârvost vremenita;
 Sva tri bo su viekovita.

Rieč viekovna jedà, a nije
 Plod pameti, i rieč usti'? —
 Oglèd, u kom se ugledi' je
 Čačko i njegov jék u pusti,
 Ne ino od Otca, premda inì,
 Oteu jednak ki se učini.

Rieč, kú od vieka Otac rečè,
 I u njojzi rečè svaka,
 Nju sám sobom ne pretečè,
 Nakon sebe a dà ju paka,
 S njom bi vazda on zajedno,
 Jedna narav, bistvo jedno.

U sve dugo viekovisto
 Jednu rečè svo' u rieč ovu:
 Záčet i rod pri njem je isto,
 Svašto začè u jednom slovu,
 Da bi Otac rieči uprieči',
 Nebi bilo Otca i rieči.

60. Nju porodi, i sve raja
 Prez biliega svoju sliku:
 Pravu mudrost bez učaja,
 P'amet, kriepost preveliku,
 Kú blagorieč Otac daje,
 I reći ju neprestaje.

Duh od Otca i od Siena
 Ne iz úst' se njih izvodi;
 Neg sârnoga iz plamena
 Obedviuh sám izhodi,
 Oba dahtjué njega dišu,
 Da ne dahtju, neživi su.

Dviuh dahnikah uzdah sámì,
 Dviuh ljubnikah celov jedan:
 Otca i Sina sârce jami,
 Duh istini i Duh vriedan,
 S kim se Trojstvo dovâršuje,
 Gdi u tri jedan Bog se štuje.

Tako plodnost mila Otčina
 U rieči se razplodiva,
 A u celovu Otca i Sina
 Trojicom se napuniva;
 Ljubeznivi taj okrugalj
 Šriedom osta' u svet tronugalj.

Drugo sobstvo, kô nas púti
 Čo'ek od Boga, a od čovika
 Bog, što 'e Isus, ki se upùti,
 Čo'eka opravda da griěšnika,
 Štištè u sebi dvie naravi,
 Da ga lasnie zla izbavi.

65. Hotí narav čoviečansku,
Da izide čoviek dužan,
Hotí narav i božansku,
Da se odrieši čoviek sužan,
I da odkuda platit ima
Odkup biednom', ki se ne ima.

Nedospietan, i dospíeti,
Kaono Bog je neunàrli,
Za'edno nov i vickovieti,
Kaono čoviek pak umàrli,
Kaono Bog se hti smiliti,
Kaono čoviek zanj umriti.

Dvoim rozumom o njem misli,
I dvojom ga željom ljubi,
Da ga nebi djavli stisli
I u viek se nebi izgubi';
A da prie dá prost mu izuči
Dvač milostiv, dvač mogući.

Svo'e krieposti zanj uzdvoji,
Veće dobar neká mu je,
Prij' križa se zanj oznoji,
Na križ svú kàrv proli' mu je,
Šta je Jezus? hoć' začeti?
Ništo 'e veće, neg' Bog ricti.

Bézdospietne Bog je uzgoje,
Inako bi restao više,
Mogó bi i biť štogod boje,
Vàrh svih 'dobár' ki se piše,
Veći bi se opet braja'
Preveliki, kom' nij' kraja.

70. Nije samó tiem načini'
Neizvâršiv Bog neg svima,
Dobra 'e dobrost i od ini';
Bolje, i veće Boga al' nima:
Premudar je, za sva znati;
Premoguć, za sva stvarati.

Takov u svem da nebude,
Štogod nebi znao, ni moga'
Beteg taki tieče ljude,
Izvârstnoga a ne Boga;
Ovi sve zna, i sve more,
Samo omàrsit se nemore.

Nepromieniv promieniva,
Nikad vazda nov i stari,
Stara i mlada svieta odiva,
S njim su i š njega sve satvari;
Ké al' grusti, ljubi, al' vidi,
Da od vieka njih previdi.

A ne sudi, da osudi
Iz pàrvice ni svakoga,
Nemiesti se, ki je svudi
Kriepak svieta i razloga,
Nepromienja viek, neg' vrime,
„Nepromieniv“ kom' je ime.

Sbira čine u vriemenu,
Prij' vriemena ké odredi,
Nova ká su u imenu,
Od počela skladá i redí,
I ki svaka učinio je,
Svašto od prie odlučio je.

75. Ne išť mu diede ni starije;
 Er svoj bitak zna po sebi:
 Ni kad počè, kad li prije,
 Vazda bio ki je u sebi;
 Dieda tko imà, died stariji
 Nastò bi, a unuk posliednji.

Sám je Otac své koljenstvo;
 Neima dieda, sám tko 'e davni,
 Pravu kriepos, pravo plenstvo
 Nosi, ki je sám preslavni,
 I ki neumàrl svojoj slavi
 Baštínika slična stavì.

Neima uzrok, ni početak,
 Tko 'e početak svake stvari;
 Ni sám sebi nij' začetak,
 Kamo su mu priednji stári?
 Sám je uzrok svih uzroka',
 Miera vieka previsoka.

Neizmieran i veliki,
 Puní miesta sva, a punjen
 Nemore bit' Bog toliki,
 Veličanstvom ki je krunjen;
 On sám sebi svieta prije
 Sviet polača miesto bijè.

U najvišjih glava mu je,
 Pàrsi, stegna, ruke, bedra,
 Svud, gdi hoče, prostiruje
 S najvišega neba vedra,
 I do zemlje noge pruži,
 Za podnožje ká mu služi.

80. I sada je cio svudi,
 Nigdie, gdi on neće 'otiti,
 Drugi; i sviet kad se osudi,
 Bog ée u Bogu svejer biti:
 Dub prevèli, ki slavi se,
 Lako 'e cio svud, nit' dieli se.

Mudros kojega izučaje,
 A nij' hodio na nauke;
 Nezna zabit'; er viečnja je;
 Redi neba, sviete, puke:
 Sva minutna, dohodeća
 Biše, i bit' ée njega cieća.

Išteš, što Bog svemogući
 Može? može sve, što hoče,
 Može svoj pàrst premogući
 Svaka stvarat'; al nehoče
 Zlo-tvoriti: u tom hvala
 Svemogujstva bi iztaštala.

Vidi u se i izvan sebe,
 Skupa gledač i zàrcalo,
 I poznaje svih potrebe;
 Bolje 'e vèlo, bolje i malo
 U izgledu božje misli,
 Neg' u sebi, tko razmisli.

Neće ni sad, ká sad može;
 Vèlom' meštru dosta 'e moći,
 Plemenitii 'e način, Bože,
 Nego diela Tvo'e nehoći;
 Li kad hočeš, moreš svaka
 Bez pomoći, bez potaka.

85. Vojnici mu i vitezi
 Jesu muhe, gušterice;
 A vojske mu i cerezi;
 Grustne žabe, skakavice,
 Kih kad zove, udilj sàrnú,
 Da u ništa sva obàrnu.

I ništarstvo zanj se àrve,
 Da uzbude, što razvidi,
 Da se izvàrši sve do mårve,
 Što moć svoja zapovidi:
 Nemože grieh, kom' proti se
 Svemogućstvo, što 'e najviše.

Izuvidaš tko l' dobroga,
 Ki se zlecem svim suprotà,
 Dobra nećeš nać do Boga,
 U kóm ista jes dobrota:
 U ovom skup je sve krieposti,
 Kada 'e dobar, za sva 'e dosti.

Svim trim sobstvom zadostita
 Ista 'e dobrost prevelika,
 I od Boga bl razlita,
 Kad sviet stvori i čovika;
 Kom' dà njé iste dio najveći,
 Sva izašav, a u njem stèći.

Dobro svakom' prezamierno,
 Kó je izvàrsno svim odveće,
 I neizumno, i neizmierno,
 Svo'e dobrosti inim meće:
 More oceansko 'e sve punije,
 Što se većma riekam' lije.

90. To li radiš iznać jošće
 Meju božjiem' kriepostima
 Ljubeznivi dar' milošće;
 On ju plodnu tóko ima,
 Da od Boga dihće Boga
 Otac, Duha Sin svetoga.

Dviuh ljubav, i dviuh celov,
 Ki se prima od tretoga,
 'Toli izvàrstan, plodan dielov,
 Da upiju Bozi Boga,
 I jednaće njega š njime,
 Da sta'e tretji sličan dvime.

Al' milošća božja mnoga
 Nehti u Bogu samom stati;
 Er i Sina jedinoga
 Otac svietu hoti dati;
 Paček ljubnom' sebe poni,
 Baštinika kad pokloni.

On je iztok, s koga 'e doći
 Svietlost suncu, kad dolazi;
 On, ki cvietjem od zviézd' noći
 Čarni pokrov tká u mraci;
 On, nebesa ki ob liti
 Zori, i rusam glavu kiti.

On je, ki se svugdi svratja,
 Duh vàrh vodah užeženi,
 Zemlju u nebo preobratja,
 Ljude a u sbor od blaženi,
 Sám predobar vàrh svih paka,
 U kom, po kom, s kim su svaka.

95. Kad se kuša'u, tad sa hvale
 Ugodnosti Gospodina,
 Nostran način od pohvale,
 Okušanja, a ne čina;
 Rečè okrunjen Prorok s tega:
 „Tko je sladak, kušaj tega!“

Oštria bi pravda bila,
 Svemogućstvo a snažnije,
 Kad jih nebi razvodnila
 Sladost, ká se u njih lije;
 Slados triezna, svih kriepostih
 Uzdàržnica od priprostih.

S koje Judi 'e dopuštjano,
 S vèlim Bogom da govori,
 Kad u Raju neotajno
 On se njemu vás otvori,
 S njim tãrpeznik, njem' tãrpeza,
 Piva, i ugodna puna jéza'.

Veliko je uztãrpljenje,
 Kó se vriedom viek netrudi,
 Peset viekah uvrijen je
 Bog, a svejer grieshnik hudi
 Vriedjat' njega neprestaje,
 S česa uztãrpnost to veća je.

Čeka svieta do dospíti,
 Neka dotle veće pati,
 Psosti nisu dostiviti,
 Zato i muke htì kušati:
 Pùt čoviečju i priã na se,
 Po njoj da i smãrt zanj mu dá se.

100. Za moć svej mriet, i čudesa
 Na svo'e tielo on napãrti,
 Da se čudú i nebesa,
 Kô skrovito svej na smãrti,
 Jur neumãrli on se stištè,
 Za nas živo svetilište.

Moć' prostiti, i hotiti,
 Dielo 'e božje najhrabreno;
 Oružan se ne osvetiti,
 I neharna priat smiljeno,
 Više često nehotećim
 Dat' prost zlecem još najvećim.

Nazivanja kad izvodim
 Božanstvena, bolji drugi
 Njegov način ne nahodim;
 Neg' kad praštja svómu slugi,
 Hti ga, hti ga satvoriti,
 Za dobra mu svej činiti.

Čudno i tebe čeka doba
 Na kajanje i pokoru,
 Zasve od davno da podoba
 Grieh pedipsu tvú najgoru,
 Tolikrat' te htì militi,
 Moguće te on čas osuditi.

Praštja svieta od počela,
 I nastoji sve praštjati,
 Prie zna svieta kriva diela,
 A odluči ga satvarati;
 Grieh i Adama kad zasinù,
 U dan sedmi opočinù.

105. Milosàrdstva njega čine
 Često i opet Stvoriteljom,
 Čoecka vadi iz ništine,
 Milosàrdnom paka željom
 Blag istoga svejer stvara,
 Nišć sa griehom kad se obara.

Ne od pravde, neg' milosti
 Čačka ime stavi sebi,
 Posilna mu 'e pravda, a gosti
 Milosàrje sám po sebi,
 Kako svojom hoć' miluje,
 Kako silom prgonjuje.

Krivca i ako smionoga
 Svoim' gromoví kadgod kara,
 Vàs sviet straši, a jednoga
 Paka njegov tries udara,
 Kad se i jedin màrtav gleda,
 Neka mnozim sàrce prěda.

Sve je u njem božanstveno,
 Svaka i kriepos Bog je isti;
 Ne more bit' ukoreno,
 Čisto bitje svim koristi;
 Vaviek jesu svi svoi sviti,
 Il' pedipsa ili miti.

Neima tàrplje sàržbeniske,
 Da svih mlati, kad sagriše;
 Nu da udilje šalje triske,
 Kad na sàržbu ki ga užiše,
 Nestalo bi jur trieskóva',
 Jur bi izgibla sva zemlja ova.

110. Malo da ne sebe bídi
 Buduć prepun milosàrja,
 Kad griěšnika kóga vídi,
 Da produlji griěšna àrja;
 Grieh je od toga, ne od Boga,
 I on sebi uzrok stanja zloga.

Blagodaran po naravi
 Íšte, svakom' da daruje,
 Čoviek davat' kad se stavi,
 Misli, da se nesvukuje;
 Malo vrielo presušiti
 Mní, kad dá se svakom' piti.

Raduje se Bog veseli,
 Da je bogat, za darivat',
 I Ocean tako vèli
 Pušta mora svud svá livat',
 I diči se, da mu jesu
 Héeri rieke, kolíke su.

Dáje dobra svim zastunje,
 Niti čeka, da se odvrate
 Svoje kite, svoje dunje,
 Darbe jesu ne gamate;
 Víše darí ljudi osorne
 I neharne griehotvorne.

Blagodarnos je izvàrsniva,
 Kóm dariva nehoteće,
 Kad se sasvim blag razliva,
 I sebe im na dar meće;
 More bi i ovo izčarpano
 Bilo, da nij' bezkončano.

115. Zloba pravde znade sliku,
 Dobar zori nje običaje,
 Prem da mårzka zlom' tamniku,
 Svi 'u spovieda'u, a ne taje,
 A ki 'u dårže u nehaju,
 Pak ju u paklu, jaoh, kušaju.

Pravi 'e sudac, gdi on pedipsa,
 U zakonu tko ga uvriedi;
 Prav Bog, gdi god svoje lipsa,
 I pravedne platjom sledi,
 Platja zlobe i krieposti
 Putom pravde i milosti.

Kô mil' ácêko darovava,
 A kô uvriedjen sudac sudi;
 Nikogare ne poznava,
 Ni najdražje svoje ljudi;
 Dà, ni hroma pravda hoće,
 Vienac dobra, poraz zloće.

Kad uznosi i vapije
 Svetbu Bogu sve angjestvo,
 Pada doli, a sklonije
 Strašna tiela i nebestvo,
 I na ime toli sveto
 Sviet i bezдно trepti kletu.

U svetinji slavna Boga
 Stoi njegovo visočanstvo,
 Ki ga veli presvetoga,
 Tí mu daje sve božanstvo;
 Od svetosti niče ime,
 Samo 'e božje po sve vrime.

120. Ni'e pårvo Bog, gospar nego,
 Bio je gospar vaviek svega,
 U gosparstvu ni'e se dego,
 Da ga 'e pria' posli njega;
 Neima iztoka, ni zapada
 Viekoviečnji, ki sve vlada.

Odkad je Bog, i gospodi,
 Kraljstvu svojem' sva podstavlja,
 U svelenstvu što 'e štogodi,
 Ništarstvo i isto sám upravlja;
 Meje carstvu njem' neišti,
 Méjahl nezna, i netišti.

Sva gospostva, svi kraljnici,
 Koji bieše, ki su i sade,
 Živu Bogu podložnici,
 Jesu i krune, koje im dadè,
 More im uzet' kô i živote,
 Sám on ne ima ké suprote.

Ni'edan čoviek provijenje
 Svemogoga kralja nika,
 Zatajat' ga sve stvorenje
 Neće i množtvo svih jezika';
 Ufa unj rataj, kada sije,
 A pozna ga, kad izvije.

Provijenje u svo'e krilo
 Već, neg' zemlja sietbu prima;
 Riezač kosi tårstje cilo,
 A uzdanje u prut ima;
 Er ga hrani božja pomja,
 I brani ga gradja, i gromja.

125. Pastir ovce čuva svoje,
 Provodistvo i pastira;
 Majstor zanat iznašô je,
 On ga a mudro sve razbira,
 I svim krajem puk nalaga,
 Da im je s puka veća snaga.

Da nebismo svi ufali,
 Imat' pomoć, kad je triebe,
 Čemu bismo klevetali,
 I molili za potrebe;
 Man bi razlog molbe vruće,
 Da nesliedi dostignuće.

Sve, što zemlja, pakô, more,
 Nebo i ajer nam odkriše,
 Sve su božieh rúkah stvore,
 I o njegovoj pomlji vise,
 I provije svo'e razliko
 Sámo uzdarži svekoliko.

Ovi blaga i ubožtva
 Na ovom svietu stanoviti;
 Bogat, blaga da od množtva
 Dade ubogu, nek se siti;
 A ov sliša, da bogataj
 Jedan drugom' neka 'e plata.

Vij svelena svaka ova:
 Provid svih je, liber veli,
 U kóm stvori jesu slova,
 A zdrakovi kartić bieli,
 Svak ští u njem svoje biće
 I razlikost svake sriće.

130. Sgode, česti i udesi
 Jesu, cieni od providi;
 Ali čoviek, ki se miesi,
 U slobodi što 'e, zlo' vidi,
 Kad providom i slobodi
 More opriet se zloj nezgodi.

Nekretje se list od góra'
 Bez hotienja bez božjega,
 Niti strone kaplja mora,
 Vietar puhom kad ga užega:
 Pak bit' neće providito
 Nam, ko'e štogod potrebito?

Bog i čoviek skupno čine,
 Da se u dobro zlo prevrati,
 Bog čoviečje hudobštine
 Prij' previdi, pak zamlati;
 Što on previdi, provijen' je,
 Što on odluči, odlučen' je.

S toga nitkor sud ne sudi,
 Bog sám sudi u prividu,
 Koj po ovom moru bludi,
 More izpravit' lúke sridu;
 Viešti a mornar s zle odluke
 More razbit' na jaz lúke.

Mlajih dánah u pučini
 'Tko bi tvárđi tårn neplodan,
 Može izaći nerazčini
 Kriepki cedar, Bođu úgodan:
 Neišt' u nikom, što 'e prij' bio,
 Neg' kako je svak svåršio.

135. Sumlji Toma, a zatajà

Petar meštra poljubljenà;
 Ov zanj umrì po svih kraja',
 A on ga vikà uzkrišena;
 Pavô viernè prij' prògoni,
 Pak za vieru vrat prikloni.

Često al' dobri 'er se odvrate,
 Svôga su uzrok osujenja,
 Zlì takojer, kad se obrate,
 Dopru u lûku od spasenja:
 Najbolje je i najhuje,
 Kad zô i dobar prominuje.

Nek svak uzdá stanovito
 Slavno u božje provijenje,
 On je u službi našoj mito,
 A na putu upravljene;
 Sol u gostbah, štit ubogih,
 Pokoj u snih, hlad u znojih.

To ti 'e narav i sućanstvo,
 Slavna i božja predavanja;
 Nu, čovieče, u sužanstvo
 Slobodna me ne dârž' stanja;
 Već ostavi želje prendať
 Dano bi ti tû se uzpendat.

Gdi s' razgledao svakolišća
 Od svetâcah i od angjela,
 Kô se redom svak namišća
 Pred prestoljem Boga miela,
 Jak gizdava' biela rusa,
 Kâ se lišćem resi i busâ

140. Okol skrita kâ je u sriedi

Kî kô kruna tu se stani,
 I u žutom zlatu siedi,
 Kô kralj vedri meju Banj,
 Miris lišću svem' razlijuć,
 A od sebe ga neodbijuć.

Na blag miris svi blaženi
 Lete, i sârnú kô pčelice,
 Da izpiju mёд sladeni,
 Kim se hranú, ter se diče,
 Da kârcate slasti liepe,
 Kad odhode, ôpet hriepe.

Dosti, dosti, ne već više,
 Ni angjelska rieč nemože
 Pravít' Tebi što saviše,
 Kô podpun si, ah moj Bože,
 Daj, da na fleh spustim Tebe
 I stavim Te u Tvo'e glebe.

Ti se od tieh kad spomeni,
 Kô od Tvôga svetla iztoka,
 Nestoj tmastoj sve u sieni;
 Neg' podiži oba oka,
 I od tiela i od pameti,
 Na ov grad rodni, slavni, sveti.

Jedâ bi ti Bog i srieće
 Po načinu kiti' žice,
 Moja slabos, triuh vieće
 Dopustili: lice i lice
 Da razgledaš, ne kô sada,
 Po prilikah Tebi iz jada.

145. Dosti sam te nagovara',
 Moj putniče, na krieposti,
 A što s' vidi', to ti 'e dara
 Vårhu veće i prieko dosti,
 Shranit' mogu najposlidna
 Tebe tebi dosle vidna.

Rekao sam ti, što sam moga',
 Što si vidi', zapameti,
 Dove' sam te tja do Boga,
 Dalje i više neć' hotieti;
 Ako ćeš se k domu zdravo
 Vratit, vrat' se, već ti 'e pravo." —

Tim me hvatì za tiemene
 I poleti u čas s nebi,
 I bacì me na kamene
 Vilovite, gdje ga nebì;
 A ja tu ostah prednje blato,
 Jedva živo, i duhato.

Al' buduć me tá pretekla
 Visokoga van Mosora,
 Vårhu sebe opet dekla
 Splitskoega preko mora,
 Mene u svem zdrava odni,
 Gdi mi 'e kuća i Brač plodni.

Nehti me odniet' k Splitu gradu,
 U komu sam dobro vijen,
 Neg' gdi živem u obadu,
 Mnokrat veoma nenavijen,
 Premda hižu i u Split iman,
 I u vlasteoski sbor sam priman.

150. Tu me varžè, neka budu
 Cilj otoške nenavisi,
 I podnoseć nju u trudu,
 Jedà bi se našò visi,
 I dotekao već spasenja
 Putom mala uztàrpjenja.

Ratalj ako tvoj nedere,
 Gvozden lemiš svietao nije,
 I ako pomlju kmet nebere,
 Pak negnjećì grozd, nepije:
 Tač netlačna kriepest svaka
 Biedna ostat' će sriedu mraka.

Krieptkie žile sebi meću,
 Slaim mirisom a udarú
 Stabla, vietri kim' premeću,
 I tamnjani, ki se tarú:
 Màrtvo more čoviek nije,
 Bez valóvah da počije.

Nek zavistvo sve izide,
 Nestrašim se ni od lava:
 Da uztàrp ni ima' vèli Alcide,
 Nebi sveza' psa troglava,
 I Kalisto nebi Vila
 U zviezdú se preobličila.

Nu pokle se već pojavih,
 Buduć bio u prisneti,
 Prijatelje kad pozdravilh,
 Idoh klanjat' tempao sveti.
 Doli i pavši na tleh licem,
 Moim zahvalih slobodnicem.

155. Tu razvidiv mo'e ništarstvo,
 Radih bacit' stare odiće,
 I buduć me jurve starstvo
 Pritisnulo, žudih biće,
 To jest dušu samo moju
 Privest' k viečnjem' perivoju,

S koga odvargoh se, i pozabilh
 Skàrb putenih naslajénja',
 Svjeta razkoš, koga babih,
 Pohlep blaga i poštenja,
 Svaka ovd' ime od dobára'
 Nosú, a uzrok su paklieh žara'.

Ká nelahše, neg' briemení,
 Ne pomoći, neg' nemoći;
 Ne plod dobar, neg' sieneni,
 Prignutivi svakoj zloći,
 I napokon duhu škodni
 Jesu, a Bogu neugodni.

Pak se obratih božjoj kući,
 Gđi u bljusti sviedba sahranja se,
 Podav žestok uzdah vrući,
 Rekoh: „Bože, ki ovd' klanja' se,
 Svaka mi uzmi, a dobavim
 Daj da Tebe, i uvijek slavim.

Gospodine, bez kojega
 Nij' se nikom' shranit' moći,
 Prosim dara da Tvojega
 Osobite od pomoći
 Meni slugi tvom' nekratiš,
 I Ti udilj me da obratiš,

160. Neka k Tebi po milosti,
 Ne po mojem zaslužanju,
 Prit' bih mogao u radosti,
 Za uživat' u tvo'em stanju,
 Pribivalšt' gdi imaš dosta,
 Za i mene primit' jošta.

Er od móga milost kako
 Dostojanstva neizhodi,
 I skrušenja ova tako
 Milosti su Tvé privodi,
 Nemogući ja po sebi
 Taj dar imat', ki 'e po Tebi,

Poznajem se za griešnika,
 Pàrsi udaram, ronim plači,
 Da sam móga stvoritnika
 Tebe uvriedio i potlači';
 Suza prave od pokore
 Sve mi oprati griehe more.

Da 'e takmena, Otče, podaj;
 To bo možeš kao Bog stvorit',
 I učinit', da nikadaj,
 Već jednokrat grieh oborit'
 Opet sune na griešnike
 Čineć mártvieh ranjenike.

Dosti s grieha, ki duh smiče,
 Tebi sam se omrazio,
 I udignút sdenovice,
 Ukidan se nahodio:
 Tako vrija'ué prem najgarje
 Pravdu, i Tvojega milosarje.

165. Znam, nepomno da sam stupa',
I odviše dušu hara',
Bez ozira kad sam lupa',
I na iste stiene udara';
Ali milost Tvú iznova
Iskah s mnoziel tvojih daróva'.

Al' kad s žilom nevadi se
Stabar svaki od dubóva',
Žudo, i bårzo omladi se,
I doraste dub iz nova:
Tako izgulit' zlim dielima
Trieba 'e uzrok sviem' žilima.

Svaki ostatak od nemoći,
Zasve u sebi maó da je,
Podoban je za opet moći
Zdravje u prednje metnut' vaje,
Zledi duše opet krenú,
Kad se uzroci neodreñu.

Malo 'e vriedno, zlobe izciepat,
A sahranit' zlóba' sime;
Lahko uzopet kårst počepat,
A njegovo nosit ime;
Od pokore hvastat' rieči,
A nekazat' plóde dieci.

Što da kriepost iziskó je
Naučitelj svih Seneka,
Kada vieru nehajó je,
I na smårt ju nij' dočeka';
Ništa 'e, da ga sri pišuća,
Kad ga ostavi umiruća.

170. Ništa 'e i glas od vierníka,
Kad od viere nije dili';
Čo'ek, i kriepos bez prilíka'
Nisu vieku dobri bili:
Što je i viera i vrag dosla?
Vierová; al' nedà posla.

Kårstnieh mudros sva 'e od diela',
A ne samieh od besieda';
Što 'e, sve zučat' kó i pčela,
A ne činit' voska i meda:
Rieči i dobre vierenim su
Bez činjenja vietar, dim su.

Rieči otčina! dobri Isuse!
I njegove slave sdrače,
Koga angjelstvo prima u se,
I nebeske sried polače,
Razgledati žudi sveje',
Daj i meni to veseje.

Znam, da broi' si stopa' moja',
Misli i pute' previdi' si,
I uzdržà me ruka Tvoja,
Odkad stvori me i umisi,
Ako 'oš ká je zloća u meni,
Ti 'u desnicom tvóm odreni.

Dobro poznah, da drugoga
Prijateljstva nij' na svíti
Koristniega izvan Tvóga,
Koga odsle grém sliediti;
A prijazan svieta' odmeću
Sa svim sårcem i pameću.

175. Viečnji Králju, pun milosti,
Daruj meni najposlije
Svako sieme od krieposti,
Da i u pùti mojoj zrije,
I da plodi zadnja odluka,
Kú posadi tvoja ruka.

Ovi od Tebe dar primití
Shrani; iztančà mala 'er snaga,
Ká nemore naplatiti,
Na što dóg me moj podlaga;
Za smiriti, volju imam;
Brieme i jakos tóku al' neimam.

Nu ako su moja lita
Kratka, i žitka časi mali,
Ti kajanja cielovita
Dar pokloni, da se žali.
Grieh; čin', zažme má zenica
U naručju tvojih mišica'.

Daj izvàrsno skrušeonstvo,
Pravu izpovied zadovoju,
Produženje svejeonstvo
Najvlastitiu milost Tvoju,
Peklju grieha, o kój visim,
Po milosti da odrišim.

Gospodine drag i mio,
Dopusti mi, da koliko
Bezredno sam sagriešio,
Uzkajem se i toliko;
Znam, ni'e miere griehu momu,
Kad sagrieših neizmiernomu.

180. Daj, da iz svega sàrca móga
Budem bolit' neprestano,
Da uvriedih Tebe Boga,
Velò dobro viekovano,
I da s male, kò opet molim,
Mo'e bolesti svej se bolim.

Al' za utažit' gnjive tvoje,
Dosti 'e meni kajnu biti;
Er kad sàrce skrušeno je,
Ti se puščaš umoliti;
Tvoja pravda viek ne ište
Liepše od sàrca prikazište.

Čin', da potok mene sreti,
Ki iztiče iz pristoja
Boga i Janca, to 'e Duh sveti,
Ki je izhod Vàs-oboja,
Da i on dušu mú opoji
Sedmerima darmi svojí.

Neka po njih kad opravim
U svem vašu volju svetu,
Istim duhom da se upravim
K nebeskomu drugom' svietu,
Gdieno sjá dan viekoviti,
I jednaci sviem su svíti.

Istinito gdie spasenje,
Spasno gdi je viekoviestvo,
Viekovito utiešenje,
Utišano prečestiestvo,
Prečestito sladovanje,
Presladeno uživanje.

Gdie Ti Janče, božji Sine,
S viečnjim čačkom gospoduješ,
S svetim Duhom od istine

Za'edno živeš i kraljuješ,
U jedinstvu nerazlikom
Po sve duge vike vikom.

PIEVANJE TRIESETO.

Nadglasje.

*Märtvieh se ovdí uzkrišaštja
I zlamenja sva spominjú,
Ká će biti prie došaštja
Boga Janjca na sudbinju ;
Kô ima Ančikàrst prie prevarat',
Pak se i ognjem vàs sviet sharat'.*

*Kô kad pride Sudac jasni,
Bit' razlozi pravedni će,
I svi sudi svoi prestrašni:
Zle od dobrieh razlučit' će ;
Tim dat' u raj stan čestiti,
Zlim vaj pakla viekoviti.*

1. Što se ubogu i bogatu,
Zliem i dobriem dogodilo,
Čusmo ; sad daj, da móm' bratu
Kažem, kô će ljudsko tìlo
Svačie märtvo uzkàrsnuti,
Prij' neg će se sviet smaknuti

I da svaki, ki se izmini,
Čoviek tada i uzkrieši,
I u umàrloj svòj haljini
Ustane se, ter pospieši
Na sud, ki će tóko strašan
Bit', da i svét će bit' prestrašan.

Prij' vriemena neg sva izginu,
Za vriemenom vieka ovoga,
Svak da pride božjem' sinu,
Trieba 'e na dan' od razloga:
Tielo s dušom, s tielom duša
Nek obcenu pravdu kuša.

Er kô zakon bì umriti
Cić opada Adamova,
To svak ima uzkrisiti
Cić odkupa Isusova:
Viera i milos tóciem dana
Kažu istinu toga člana.

5. Za vlastitim bi od podobe
I sveleni sud da bude,
Kad po smärti prednje zlobe
I sva imanja märtve ljude,
Biehu ostala svom' siemenu
Za izpraznu uspomenu.

Ter kô tielo dušom grieši
Cić ponostva, slasti i blaga;
Pravedno ostà, da uzkrieši,
I s njim svašto da podlaga
Sudu izvãrsnom', ki u svemu
Dat' će svim, što pristoi kému.

I nek znamo, da uzrokom
Razlog se ima učiniti,
Duši na izhod, a napokom
Tielu, i svakoj zloj dobiti,
Na sãrditi dan obćeni
Svi će ostat' potreseni.

Od sunca će i od mieseca
Zlamenja se vidiet' čudna:
Zviezde otamne, ljudstvo uzjeca
Radi straha veomi trudna,
I morskoga rad bućanja
Prisudnjega dne čekanja.

Smärt će s kugom, s gladom, rati,
I s ajera otrovanjem
Svud čoviestvo pobivati,
Da ni'e uteć' pobejanjem,
Svud ubojstva, svud umori,
Plači, jauci i razori,

10. Vietri, grãdi, gromi, trusi,
I svud bórja povaljena,
Oboreni górah kusi,
Zvierja i ljudstva prestrašena,
Žene plačne, dieca pala,
Puk biegući, blaga ostala.

Miesta, gradovi i posade,
Sve dãržave opustile,
Kraljstva stala, čarne mlade,
A kneginje ubliedile;
I napokon s svih skonćanja'
Plačna uzbudu prikãzanja.

Bit' će i nesklad, smeća i smuta
Prevelika na sem sviti,
I nevolja ljudska kruta,
Ká će svaka razrediti:
Mejaše će razliet' mora,
I otiti povãrh góra'

Tako, da će uzmoliti,
Da im ove vãrhu padu,
Nemoguć zlu odoliti,
U svo'e jame da ih propadu,
Jedà bi u njih toj godišće
Kó iznašli pribiežišće.

Napriet ima'u i gavezi,
I sva narav na griešnika,
Liepost, slava i pienezi
Tlaćit' će se od svietovnika':
Svoj svojega potisnut' će,
Za dat' sebi pobegnuće.

15. Zla svaka će nahripiti,
 Ká od počela tja do sada
 Nit su bila, nit će biti
 Cvilna na sviet viek nikada,
 Miesec kàrvav, smàrt kàrvava,
 Oprost nikom' da s' ne dava.

Jao prisobnim i dojnicam;
 Er se trujat hoće obe,
 Sladkim majkam i hčerćicam;
 Biežat' bo će sve osobe,
 Ké u špiljata bàrda i gore,
 Ké u grobnice i u topno more.

Tako, da se nepovrati
 Nitkor svoje na pokrove,
 Da bi imanja svá odprati',
 Al' pohvati' svo'e sinove,
 Suknju ugrabi', bračenicu,
 Za odieću i putnicu.

Predisukàrst, skot djidinski,
 Pružit' se ima od sievera,
 Da satare sve bestinski,
 Kim je u sàrcu prava viera,
 I s njim gogi i magogi,
 Osmoruki, vèlonogi.

S njim će i djavô isti biti,
 Ki će odriešen tada stàti,
 I snagu će veću imiti,
 Ter da càrkvu svú podvrati
 I vaskolik sviet posiede;
 Jer će stirat' i zasiede.

20. Svi s anćikàrstom bit' će boje,
 Da bi sva mu podložili,
 I jedà bi sried nevoje
 I obrane zasienili,
 S kih će dneva bit' skratjena,
 Ká bi er bila pùt shranjena?

Mnozi hoće naviestovat':
 Isukàrsta evo! — hod'te,
 Al' nemojte povierovat',
 Niti vani k njemu izhod'te;
 Tad bo će se ustat' tóci
 Krivi Isusi i proroci,

Koji himbom hoće činit'
 I zlamenja, i čudesa,
 I jedà bi im moć prihinit'
 Dobrè, i odvàrc' jih od nebésa'
 Bez očista gdi se stanu
 Svi, kad rečena zla prestanu.

Čist bo će izac grieha od svega
 Čovfèk, ki tu živ ostane;
 Očistiti ere će ga
 Sve nevolje tad kušane,
 Koje će mu služit' mîsta,
 I pokore, i očista.

Eliju će i Enoka
 Predisukàrst isti ubiti;
 Al' oba će taj proroka
 Do tri dneva uzkrisiti,
 I videći ih nazlia biesi,
 Smutjen uzit' na nebesi.

25. Gornje stavne kieh krieposti

Tada će se sve ganuti
 U velistvu i jakosti,
 Kad se božji sin uputi,
 Svetim dusim, svetim ljudi'
 Da po dielih pravde sudi.

Kad smokvencu listi okruže,
 Čuje lieto; zato ih meće:
 Ti i bielici kad opruže,
 Znajte, da je blizu veće,
 I na vratih Isus spasni,
 Živi' i märtvih sudac strašni.

On bo 'e rekô: da mimoći
 Svakolika nu dokole, —
 Narod ovi neće moći, —
 Nesvâršu se, i izkole,
 Nebo i zemlja pria će minut',
 Neg' njegova rieč poginut'.

Ova al' ni'esu neg' prikazi
 Malih bojah i tarkanja',
 Što će biti, kad uzlazi
 Kralj na občena udaranja?
 Tko će ostat' živ u boju,
 Moć i ukazat' snagu svoju?

Suproč kralju najvišemu
 I cesaru svih cesára',
 Svemogućí ki je u svemu,
 I ki ognjeno svih udara,
 Da u toj vrieme i prijati
 Prij' bi u paklu rad pristati.

30. Prepadè se sviet onada,

Sunce i miesec kađ stamnihu,
 Veličina krúpa', i gràda
 Po sieveru pala bihu;
 Al' pri sudu istorice
 Strašila su toj diečice

Na prišaštju Janjca Boga
 Daždi kàrvi padati će,
 I na krivca nevoljnoga
 Iste zviezde krupiti će,
 Trus će oborit' gore tóke,
 I prosiesti, jaoh, otoke.

Okružít' ga hoće magla,
 Sud i pravda sied mu stavít',
 Pridiet' plamen ognja nagla,
 Protiv neće ki razstavít'
 Bez milinja, bez proštenja
 U toj doba razsàrčenja.

A slavnih će svetih oka
 Svóm žarčinom prosvietliti,
 Kad kô munja od iztoka
 Bude u zapad proletiti,
 Tere skupi svojih obranah
 S četveriuh vietar stranah.

U oblake svietle i biele
 Prehodeći goru s neba,
 Poslati će svoje angjele,
 Da od sna bude, i iz dno greba
 Trubljom čudna glasa vârla
 Svieta živa i umârla.

35. I onom' redu zapoviedit',
 Ki je ljudskih od čuváčah,
 Da ima odsvud izuvidit'
 Kuse i prahe od mártvácah,
 Ké ée on skupne uzkársnuti,
 I duh ée im povárnuti.

Kosti i žile sklopit' ée se
 Veoma hitro sve zajedno:
 Vlász, član, káršalj, razpao ki 'e se,
 Raznosno udo, al' izjed'no,
 Sastavit' ée tielo cílo,
 Neka ostane, kô je i bilo.

Duše osudnih i blaženác'
 Uliezt' hoće u svo'a tila,
 I uhilnih svih mladenác',
 Kih je u Limbu zatvorila
 Prie nesgoda' od nekársta,
 Da tad vide Isukársta.

Njihu uzrasti, i životi
 Kazat' ée se uzoriti
 I u snazi, i u liepoti,
 I u mladosti, ké ée imiti
 Svako, kako da nij' izstavi',
 Dorastô bi po naravi.

I to càrkva htí nam pravit',
 I narodah naučitelj,
 Da se svako ima objavit'
 Doba, u kom 'bi naš spásitelj
 I umoren, i uzkrisi',
 Da se vieran tím utíši.

40. Samo tielo osujenih
 Pristupit' ée jedva živo,
 Kažući se u zlamenih
 Težko, tmasto i tárpivo,
 Pakô noseć s sobom svuda,
 I na miesto božja suda.

Žene i blúдне griehovite,
 Premda dievstvo su izgubile,
 Uzkársnut' ée cielovite!
 Dieve su se 'er rodile;
 Naravsku bo svak izvársu
 Ima imat' na uzkársu:

Hromi, kljasti, obriezani,
 Moć se neće porugati,
 Izsiečeni, bezudani,
 Cielí ée se nazirati;
 Brazgot sama al' mučeniku
 Pristoi ostat' njem' za diku:

Za uzkársom syake pùti
 Sliedi obćeno' izkušenje,
 Gdi ée vas sviet umuknuti,
 Da začuje potvárjenje
 Sudbe, koju svakom' podá
 Jezus na dan od odhoda.

I prem da nij' božjoj pra'di
 Triebno ljudsko sviedočanstvo,
 Níti joj se toga radi
 Kó priklada dostojanstvo;
 Za nje slave 'e potrebito,
 Da se ukaže sviem očito.

45. Miesto sudbe tej svelene
 Bit' će dràga Jožafata,
 Ka 'e pod briegom od Maslene,
 Odkle Isus, pokli platà
 Svoim životom naše grisi,
 Posried stražác' slavno uzkrisi.

Većom slavom me'u svetima
 Na prišastju bude tuti,
 Gdi opet živim i mǎrtvima
 Skazovat' se hoće u pùti;
 Dobriem ćačko utiešitelj,
 Zlim tvàrd sudac i strenitelj.

Sunčan će obraz, jasna glava
 Bit', a vǎrh njé kruna dūge,
 Glas ne Janca, nego lava,
 A obedvi noge duge,
 Kò dva stupa ognjenita,
 Govorenja gromovita.

Rotit' će se sve živućim,
 Ki počini sva stvorenja,
 Da će plamom njih gorućim
 Sažgat', i stàrt' njih činjenja,
 Prietit' rukom, diglom gore,
 Tlačit' nogam' kopno, i more.

Jasno i strašno veličanstvo
 Sudca uzmožna i jedina
 Bit' će obćeno snebivanstvo;
 Svak bo će ostat' jakno stina,
 Trieskovita rieč i plaha
 Ubivat' će zacieć straha.

50. Odmetnici vidit' će ga,
 Ki ga na Otar nepoznaše,
 I bogateci, koji njega
 U ubožtvu neprimaše,
 S svimi zlecí ostalima,
 Kím Bog nebi pred očima.

Stárnuti će žile svakom',
 Jazik će se omramorit';
 Pogàrjeni božji zakon
 Kako će se ogovorit' ?
 Pred Svemogim, ki se sída,
 I sam sàrca izuvida.

Knjige će se raztvorietí,
 Upisana gdje su díla,
 Rieči, i misli od pameti,
 Kim' se 'e duša oskvàrníla,
 Ter svak htiet' će, da se pita,
 Tko zna skrovna i očita.

Unutarnja i ota'na
 Radi pravde bića i mita,
 Sva će ostat' bielodana
 Na očigled svega svíta,
 I griesi će odpuštjeni
 Bit' u daskah proštvieni.

Prekotanka, oštra odveće
 Pravda 'e u tí dan sàrditi,
 Da u tom ognjen sudac neće
 Ni obranim svojim prostiti;
 Ovi al' neće s toga uzroka
 Imat' srama, ni poroka;

55. Nego će se veseliti,
 Da im božja milos dadě,
 Za vriemena predobiti
 Pred nogama, ká im padě
 Protiv svojih ođutjenjah,
 Šarditostih, razblujenjah,

I na bolje da privodi
 Viečnja kriepost zla griešnika,
 Svemogućstvu odkle izhodi
 Várh svih slava prevelika,
 Kad opravdà od zlobnoga,
 Više 'e dielo Svemogoga,

Ter odieća kô vezena,
 Ká se omárlja s gárde skvárne,
 Novim zlatom pokrivena,
 To liepša se s njega obárne,
 I Bog kájnim skvárne odíće
 Svóm dobrotom pokriti će.

Jeruzolimu ako svetu
 Neprostitv će tóko biti,
 Što Bagdatu preproketu
 Paka neće htiet' činiti,
 Pun osvete kad obori
 Nanj desnicu svú odsgori.

Stieg cesarski, križ spaseni
 Pred sudcem će bit' uzdignút,
 Slikan Janjac nanj hrabreni,
 Ki za od djavla nas ubignat',
 Otcu Bogu bi prikazan,
 Párvog oca za neopazan.

60. Stvar će biti sasvim plašna,
 Ká će Adama ružit' sienstvo
 Pred veoma sudca strašna
 Od istine odkrivenstvo,
 Koja će se u to brieme
 Očitovat' zlobniem svieme.

Stvar tač gorka i sramotna,
 Da se gorčia nedogaja,
 Ni trudljivia, ni tegotn'a,
 Kada žena diete rájá,
 Ká triebuje, da se odkrije
 Sried bolesti, kú táрпије.

Gora, neg' bi sram Pišuna,
 Š njega sebi ki smárt dadě;
 Neg' glasnikóv kraljá Amuna,
 Kím se obriše síde brade,
 U pogárdnoj ovoj smeći
 Tužan život prohodeći.

Zaludu ste pokrivala
 Nečastne igre, ženske glave,
 Duhovnikom svojim tajale,
 Da se nikom' ne neobjave,
 Kad ne jednom', ne malima,
 Neg' se pravít' ima'u svima.

Kad ne bratu, sebi sličnu,
 Pored vama, i griehućem',
 Neg' narodu svem' čoviečnu,
 Više i Bogu sveznadućem'
 Imate izreć sva očito,
 Ne 'ednom' muklu u skrovito.

65. Viečnji sudac na uzkársu,
 Posried golih oglobínah,
 Kazat' hoće liepost kársu
 Punu čarvljih gadelínah,
 I izvádít' će iz grobnicah
 Tmaste hripe bielih lícáh,

Ter će reći: „Evo su one,
 Ké se kožom prij' dičáhu,
 I ove kosti bez púti one
 Š njom okolo pokríváhu:
 Sad već hitre, sad već mlade
 Sviet nerese, neg' sviet jádé.

Da bi i vás saj sviet zaníle
 Vársnom rehom njihovoíme,
 Kad bi griehe svo'e pravíle,
 Nebi ih sudi' u zlu tome;
 Zanesene zanisahu,
 A izpoviedi se odmetjahu.

Svi jezici, svi slišat' će
 Vaše prikore, i sliepotu,
 I vaša usta spoviedat' će
 Svim sagriehe na sramotu,
 S kih ćete ostat' vi smeteni,
 A s vas oni zasnetjeni.

Da nu, kad već, sve prisobne,
 Vrieme dojdé, da se stužu,
 I nakazni tej gárdobne,
 Skot tajani da izuružu;
 Kó će sviem bit' bezpoštenje
 Na to očito porojenje.

70. Paklenoga plam jezera
 Prikriti će zemlje lice,
 Pune a škode i nemiera
 Svo'e će sunut' kobilice
 Ne na stabla, neg' na ljude,
 Neharnike božje hude,

Ké će izgrizt' i okužit'
 Gore, travni neg' štipalac,
 I vaskolik sviet olužit',
 Kô isti oganj poždiralac;
 Nek bieliezim kažu tieme,
 Da dospietno došlo 'e brieme,

I za vazda da poginut'
 Ima svako, jaoh, stvorenje,
 Kô će gnjivan Bog sgor sinut',
 Kô 'e njegovo naviešćenje,
 Daždem ognja nebeskoga
 Na poštenja slavu svóga.

Po naucih Aristotio,
 Po sudbinah Justinian,
 Po vojnicah Lehsan, Totio;
 Po tamnicah Diokletian;
 Platun meju kriepostnici
 Tulij meju govornici.

Tacit neće se imenovat',
 Ni Machiave' sčatít' listo,
 Nit', ki htieše nam darovat':
 Teofrasto, Trimegisto,
 Tisúć knjigah, ké složiše,
 I prij' suda izgoriše.

75. Er da nisu poginula
 Diela tizih mnogopisna ;
 Tad bi se u plam razkinula,
 Svim ostalim što obisna
 Ljuskda oholas hudila je,
 Za viekosti spomen da je.

Znat' će, kigod zapovida,
 Da nauk pisma bi jim dosti,
 Knjige Joba, kralj - Davida,
 Jozua, Izhoda, Premudrosti,
 Božje misli gdje su zdrake,
 Za izpunit' pravde svake.

Tužno ljudstvo, kó pobignù
 Od prihodnih nevolj' tócieh,
 Svjiem pak trieba 'e, da se prignu,
 Prijat' potop od žestocieh
 Plamah, kí će na sve strane
 Žgati ljude i poljane;

Nu razmisli svak, koliska
 U pogibi žgane Troje
 Bi miestana smêca i tiska,
 Strenovita kô i takoje
 Triuh gradóvah, vârh kih smrada
 Dažd ognjeni s nebês' padà.

Ter razberi svieta ciela,
 Gdie vâs bude u plamene,
 Kolika će čut' se cviela,
 Bûka, i razspi neizrečene,
 Kad s mala ognja grádi u bîsu,
 U neviljku prosieli su.

80. Angjeli će na dvie strane
 Goruštima britkim' mačim
 Od ováčah zle kozlâne
 Zavârnuti, da s' opazim
 Dobri ni'esu izmiešani,
 Kô pšenicom ljulj pogani.

S lieve strane množ kukat' će
 Svieh odmetnieh zlih hudobah,
 S njima i krivci naricat' će,
 Kí se od svojih nisu zlóbah
 Pokajali u životu,
 Griešec Boga na sramotu.

Ovih glasom presârditim
 Vriedjen sudac će udariti,
 I govorom porazitim
 Na tleh će ih oboriti,
 Strahovita da odveće
 Pogledati smieti neće.

Ako strašan bi Žudiji,
 Kada zakon njimi pridà:
 Koliko će bit' strašniji,
 Kad zakona izuvida,
 Nepropustno razlog svačieh
 Sto'ec trieskovit u oblacieh.

Ako u vârtlu rekši: „Ja sam!“
 Množtvo obali oružnikah,
 Krotki Janjac veoma sam
 Još milostiv vârh griešnikah:
 Kako sârdit i osvetan
 Neće striét puk sebi odmetan?

85. Ako i Filip, kralj od Španje,
 Dviem vlastelom sbilja 'er rečè,
 Viek ne doju da predanje,
 Duša i sviest njima iztečè:
 Kô rieč neće kralja Boga
 Smušit i ubit' krivca zloga?

Riet' će tiziem, kí na lievo
 Čučnu: „Ja vas tóko ljubih,
 Da' sam sebe na ono drievo
 Za vaš odkup, i pogubih,
 Osvim darih, ké vám stavi
 Moj pàrst milosti i naravi:

S česa uzdah, da i vi meni
 Ljubav ćete povratjati:
 Vierni, harni i pošteni
 Dar za dare prikazati,
 Dàržeć draga Spasitelja
 Za vašega prijatelja;

Moim zakonom pleća al daste,
 Nespoznani prem sasvime,
 Sluge biste càrkve tlaste,
 I opsovaste moje ime,
 Kako da sam zloglas hudač,
 Ne vaš stvorac, i vaš sudac.

Kad bi ogladni', al' ožedni',
 Jestojskom me ne kripiste;
 Al' ostidi', al' obiedni',
 Nit' me odieste, nit' primiste;
 Nego vaše bogatosti
 Razsipaste u tamnosti.

90. Tač nesramni iztravjeni,
 Da u zlobi bi vam dika,
 I u zlu svakom razpuštjeni,
 Mene Bogá, i čovika
 Nemariste uvriedovat':
 Sad se 'e meni posmiehovat'!

Ljubit' mene svàrhu svega,
 Zasve da vam ja razvidih,
 A kao sebe iskàrnjega:
 I u tieh dviuh zapovidih,
 Da vás zakon viši učih,
 Zamani vam istom bučih.

Od kriepostne moje rieči
 Neprimiste dobro sieme,
 I rad želje vaše priči
 Bi vam ukon težko brieme:
 Vàrhu stienja sieme padè,
 I ufani plod ne dadè.

Jaram isti od ukona
 Lak i ugodan doli svrata;
 Er za činit' bezzakona,
 Vàrgoste ga cvilno iz vrata,
 Na sve strane obistajuć,
 Tusti i na me kopitajuć.

Svej pohlepni, svej nesiti,
 Čineć mene bez počina,
 Griehe u vaše i služiti,
 Van razloga i načina;
 Roba čineć sried razblude
 Kralja, i morne da'uc mu trude.

95. To od vas doč'kah, da svakoga
 Veće od mene priljubiste;
 A vašega Otea Boga,
 Ki umrih za vas, pogårdiste,
 U såržbenoj znaduć žari,
 Da imam sudit' tej nehari.

Ako rieči božje samo
 Davat' budu tóka straha,
 Kô će ubiegnut', kud li, kamo
 Od božjega diela plaha:
 Jedà krivci ki su njemu
 Dogrustili sasma u svemu?

Tad da neima'u ogovora,
 Ničii griesi zvat' će Svete
 S pustinjastvom samih góra',
 Da kriepošća njija smête,
 Såržbu, žarlstvo, nečistoću,
 Skúp, ponostvo, svaku zloću.

I za smutnju svih neizmieru
 Činit' će prít i pogane,
 Ki neimaše pravu vieru,
 Da ih dobrotom svojom hráne:
 Aristida, i Platuna,
 Anaksagoru i Antiguna.

Pàrvi pravdu ki zagàrli,
 Drugi živi u čistosti,
 Tretji ubožtvom neumàrli,
 Četvãrti izgled od krotkosti;
 Torkvat, ljubi ki zle ljudi;
 Purin, ki obraz liep razgàrdi.

100. S njima tute prispieti će
 I ostali Idoklanci,
 I protiv njim ostati će
 Na sud ljudi Ninivljanci,
 I kraljica južne strane,
 Da osudi nespoznane,

Ki su sviedni u grieh stali
 Najzadnjega do vriemena,
 Bogu a nit' su se obratjali;
 I da već nij' zla siemena,
 Pomoć' će ih vâré' u pakó,
 Žive ne uče, neg na opako:

Ter kad Turci i nevirni
 Budu moć' jih ukoriti:
 Koliko će, jaoh, nemirni
 I u porugu svačiem biti,
 Gdie, jao, prít' će oružana,
 Slab kriepjena hlap kàrstjana'.

I nek svak zná, da pravedan
 Bog ima bit' na svo'em sudu,
 Od stvorenih bàřž nijedan
 Neće ostat', ki ne budu
 Navaljevat' svo'e govore,
 Zlobni i hudi da se obore.

Za njih plodi zemlja, reć' će,
 Tvóm naredbom, Gospodine:
 Vune, i svile za odieće,
 Zvierja i voća za jizbine,
 Srebra, zlata dragostienje
 Za napriedak i poštenje.

105. More č' rúknut' i sve vode :

Dasmo im ribe, soli, piva,
I pustismo, da bez škode
Po nas plovu njiha dríva,
Vadismo im se za opraje,
Biser bacasmo i koraje.

Aer će svadit' : i ja ih kružih,

Da dihanje njim ne gine;
Sad jim vedrih, sad se opružih
U dažd, vietre, i godine;
Ptice im gojih za žuberje,
Za jez meso, za odar perje.

I oganj s jazicí uzvapije,

Da ih toplí, sviet im čini,
Zdravi rané bolezuje,
Rude i tvárjad svú razčini,
Da im peče, da im kuha,
Klake, lonce, smoke, kruha.

Vikat' hoće i nebesa,

Uzdáržali da su ih moćno,
I micali njih tielesa:
Sunce obdan, miesec noćno,
Da im kazaše s njih svetlišta
Dni vriemena, i godišta.

Tužit' se ima š njima ubožtvo

Pred obrazom Gospodina,
Da njihovo viek nebóžtvo
Nentiešl zadužbina,
Kú sviem Tobia pravio biše,
Za svieh na sud da moli se.

110. I angjeli će svi zaupit' :

„Zaman njih smo varovali
Od zla, i zakon neprestupit',
Sa svom snagom nadisali,
Kad povojno htieše upasti
U sagriehe, i napasti.“

Reć' će i sveti, kí tù budu :

„Bože! zakon Tvoj prijasmó;
Ali ovizim prem zaludu
I velismo i pisásmo,
I od zakona i od kriepósti,
Čim na svietu bismo gosti;

Er oni u sva putovanja,

Na sve vode i livade,
Htieše imat' plandovanja,
I tielesne njih naslade;
Nič nemareć, da se mašu
S puta, i gube duši pašu.

Petar pàrvi čineć viku

Na nesviesne sve griešnike,
Tù Šimunu čarovniku
Riet' će: „U pakô poj u vike
I s inima, kí najliše
Vàrh duhovnieh tàrg činiše.

Jakov hoće izkarati

Jidne, i smradne zlogovore,
Kí sbudiše blude i rati,
I kí časti da obore,
Okužiše narod griešni
Jakno poskok i pas biesni.

115. On i Ivan pak zajedno
Epolunu, i ki s blagom
Nesdobriste blago ijedno,
Kí častite, pójte s vragom;
Árja izjij vam zlatne broje,
A sàrde vas sad š njim poje'!

Tužite se, 'er imaste;
Smijaste se, sad cvilite;
I er vèle uživaste,
To veće se sad mučíte;
Glas ubožtva uhilnoga
Došô 'e, psine, tja do Boga.

Međ kim' lupeži, i bludnici,
Nenavidni, i psavavci,
Lienci, ubojci, čarovnici,
Žárlci, otid'te mårmotavci,
Pavô izreče: „Svi nevirni,
Za vas ni'e raj božji mirni.“ —

Neće mučat' ni proroci
I svetosti svekolike,
Razlicima ob uzroci',
Kad prosut' će na griešnike,
Stvoritelja da osvete,
I naprave sve izštete.

Prit' će dumne tu izbrane
Grada od Akri, sebinose
Ké obricaše, čast da shrane,
Na onu ženu da se okose,
Svóm liepotom ká svud lità,
Neka ljudstvo š nje mahnità.

120. Apoštoli kim očito
Sustvo od Spasa bi podano,
S mučenicí zajmenito,
Sudit' hoće bielodano
Sve odmetne, navlaš one,
Kih ubiše sried progone.

Ká će smutnja biti Irudu,
Claudia i Dokletiana
Kad' za sudce imat' budu,
Petra, Pavla i Ivana,
Ké tištaše u veruge,
A Irud priklà cié zle drúge.

Knezi, bani, gospodnici,
Klanjat' će se zemlji nice,
Gdie klast budu stop biednici,
Čim činjáhu porugnice,
I ljubit' će njih trančine
Svietla kralja kô haljine.

Nagli Akabi sklonit' će se,
Nabot koiem társje gljibi,
Epuluni molit' će se
Biednom' Laz'ru u potribi,
Prikleknúto usiostvo
Trepetat' će pred ubostvo.

Svi će vikat' s Isukårstom:
„Jur, prokleti, otidite
S Luciferóm, s Ančíkårstom,
Da već Boga nevidite;
Otidite u hip zali,
Kad ste smårtno griehovali!“ —

125. Smetni božje rad omraze,
 Prikrit' hoće sram ognjeni,
 Kasno stidne njih obraze,
 Gđri nego plam pakleni,
 I nemoguć taj tarpiti,
 Pakô ée isti zaželiti.

Kad je tako, svi prokleti,
 Gđie nij' zakon, u bezdanje
 Otidite vragu spěti,
 Gđi 'e bezreje, i beznanje,
 I gđie vaše 'e zlobe mito,
 Sve žeženje težkovito.

Rieči s dielom sadružene,
 Ké od ustih pravde izhode,
 Biedne krivce u plamene
 Nedospietne taj čas vode,
 Nit' se dáje pozivanje
 Na kó drugo súza' izbranje.

Rieči uhilne, strabovite
 Sudca ovdessa svemogoga,
 Kô pet strielah vam se izhite,
 Da ustriele osudnoga;
 Dielo i rieč u hip isti
 Tresne, da se sud namísti.

Otidite, evo s dilom
 Párva striela, ká se meće,
 I ká smećom prenemilóm
 Na odašáée krivca udriet' ée,
 Ki se putí, i on čas náda,
 Da u pakô. već propada.

130. Od mene evo striela druga,
 Ká zločincu sárce ranja,
 Věle ostra, věle duga;
 Er od Boga njega odklanja,
 Bez pravoga neka dobra
 Žive u svém zlu, ko'e sam obra.

Nu prokleti, evo strila
 Preotrovna, ká im se pruži,
 I ká gorka i usila
 Prokletstvom ih gárdniem kuži,
 S ké probjena njih nevira
 Meju djavlí neima mira.

Već u oganj, ki nasártá
 Svud okolo na griesniike,
 Evo striela i četvára,
 Ká im zadaje rane prike,
 Da nje ljuto razžižanje
 Nedopušća počivanje.

Viekovítí evo peta
 Striela osudniem svih najgora;
 Ere rana im nedospieta,
 Da se i izlivše kapljom mora
 Izopeta sve počima,
 I nikadar svárhe nima.

Pet i tizih strielah hitá
 Na pet krivác' očúćenja':
 Párva na gled njim dolita,
 Druga na očut od slišenja;
 Bod od sebe ih razlučuje,
 Da ih nevidí, i nečuje.

135. Tretja pake i četvarta
Božanstvena kruta strla
Na vonj i okuš njih nasarta,
Budući mu dogrustila
Ta ćučenja, ká kad hvale,
Duše u oganj, hti, da žale.

Peta striela smártno farca
Na taknutje osudnike,
I probi im skrozi sarca
Ćića múkah, ké će u víke
Tàrpiet', a bez prestavanja,
Za nestidna njih ticanja.

Čim otidu u zle čase
Čepàrljat' će lišća svoja,
Lupat' pàrsi, tàrgat' vlase,
Grizti usne prez pokoja,
Škripat' zubmi, ruke klopit',
Kad se budu htiet' utopit'.

Riet' će: „Ah, da nas mile mati
Na začetju budu izbile!
Al' mogli smo umirati,
Ne kô su nas porodile!
Al' da naše u majanstvo
Budemo išli u sužanstvo!“

Živi nebismo u slobodi,
I u obili griehovali,
I u ovoj sašli prinesgodi,
Buduć màrtvi, buduć mali,
Niti bismo u nevolji
God davali našoj volji.

140. Zašto u griehu uzresli smo,
Griehovati nedospijuć,
Tja do smàrti grieh činismo,
Od njega se neodbijuć;
Oboreni jesmo s toga
Snažne od ruke Svemogoga,

Ká nas tiera, jaoh, u pakô,
Da u vieké tu gorimo,
Odkle ustati nij' nikako,
Da se od grieha pokorimo,
Muke ćemo sad misliti,
Čut', znat', slišat' i viditi.

Eto, djavli tiskaju nas,
Odkle izaći nij' moć vanka;
Eto u oganj rivaju nas,
Da nas muče bez prestanka,
Gàrdnim trupom da nas tlače,
Zubmi i nohtí razdirače.

Da bi smàrt nas dostignula,
Išli bismo dobrovoljno;
Al se 'e od nas otisnula,
Naše 'e stanje prenevoljno,
Viekoviestvo čim se vartí,
Svej umirat', a bez smàrti.

Da nas smàrtne udaraju
Svake strasti prevelike,
Ké nikadar neprestaju,
Nit' će prestat' po sve víke,
Bog sàrditi ké nam daje,
Njegov a izgub najteža je.

145. Bolje bilo koliko bi,
 Da smo na sviet sva tarpili,
 Neg' u smradne ove grobi
 Viečnje ognjene se utopili,
 Gdie plam muči naše duše,
 Ki neće imat' viek suruše.

Bolje u ognju izpečeni
 Da smo ostali Sikimitim,
 I od kolih razmečeni,
 Kô se sgodi Amonitim,
 Bolj' s Amonom cié propasti
 Bi s poglavstva na križ pasti.

Bolje, bolje puni rana'
 Da kô i Adonibezeku,
 Nam su sva uda razmicana,
 Al' da nami 'e kô Sedeku,
 Na isto obrazje nêsmiljeno
 Sve rojenje ubiveno.

Da olovo i nam vrilo,
 Kô i biednoj onoj ženi,
 U gârlo se bude ulilo,
 Makabejski al' kô sieni,
 Da smo odarti, izriezani,
 I u paršure razfrigani.

Ere bi nam dospievali
 Sve tej muke briemenave,
 A nebismo svej padali
 Vruće iz tave u žerave,
 Sve počimjuć tako opeta
 Preko vieka, i sud svieta.

150. S Bogom! S Bogom! zemljomila,
 S Bogom Nebo! s Bogom Bože!
 Već nas rinù tvoja sila,
 Vajme, odoliet' tko ti može?
 Tim kô stiena svi prokleti
 Propast' će u jaz viekovieti.

Zemlje će uliezt' sried slit' jama'
 Predane oštra ruci mača,
 Zlim paklenim liscicama,
 Učinjene ždriebi plača,
 Gdi će utopit' mnoge slasti
 Bluda, blaga, oholasti.

Satan i sve vražje guse,
 Ké su dosle sviet varale,
 I propastim koje su se
 Svud po njemu prostirale,
 U jazvine tme paklene
 Bit će š njima zatvorene.

Dobre duše s desne strane,
 S apoštoli i proroci
 Milom družbom dieve izbrane,
 Stat' će s angjeli izborioci,
 Kim pristojno bi tû priti,
 Svôga kralja za sdružiti.

Svim redovim od angjela',
 I svim svetim u milosti
 Bit' će tada kriepka diela,
 Od hrabrenstva i viernosti
 Prikazana bez betega
 Pred kolišem množtva svega.

155. Kim će božji Jagnac rieti
S tiha glasa nebeskoga:
„Hod'te k meni svi vi Sveti,
Blagoslovljeni Otca móga,
Prim'te kralj'stvom podobita
Mita odredna vam prie svíta.

Kad me bolna utiešiste;
Nasitiste, kad ogladnih;
Biuc' putnikom prenoćiste;
Napijiste, kad ožadnih;
U tamnici pohodiste;
Mrazna griaste; naga odiste.

Tim obrani i blaženi
Svóm svetlinom od tielesah,
Biuc' ob' desnu postavljeni,
Š njim će otit' put nebesah,
Skladne pjesni pievajući,
I hvale mu uzdajući,

Hrabrenoga dobitnika
Dvorec' čudnoj u jasnosti:
„Njemu život, čast i dika!“
Uzvapit' će svóm radosti,
„U vavičnjih slava Njemu,
Rajskom' Lavu uzvišnjemu.“ —

Sunce i miesec ki stamniše
Osudnikóv tužnieh cića,
Zdráčiti će vèle više
I miesečna bit' će svića
Kô od sunca, a sunčana
Lipja nego sedmodana.

160. Zemlja i nebo pripravljeno
Primiti će Janca Boga,
Ki će u miesto prosvietljeno
Blagdan činit' pira svoga,
Siest' će i ljubi sebi obranu
Na tarpezu razkošanu.

Gdie kraljujúć š njim u vřke
Čudit' će se veoma dosti,
Da joj dare dà tolike,
Ne po svojoj dostojnosti,
Neg' po dielu viekovitna,
Milosàrdja nedohitna.

Tiem sviet past' će stavan ov
Sad tegota koga brani,
I u pepelu svi njegovi
Tužno će ostat' zakopani:
Sám Bog vazda biti ima
U se, u raju, i u svetima.

Zemlja tako pedipsana,
Pusta ostat' će prez težaka,
Prez zanata i mieštana',
Blago, zlato, zvierja svaka
U obćenom će razpu izginut',
A sviet će vàs bit' prominút.

Ki ponovljen i izvárstan,
Miran siest' će sried tišine,
Nepromieniv, nenasàrtan
Od ké smàrtne protivštine,
I viekovit hoće státi,
Čim Bog — Bog se bude zvati.

165. Što vam pará, moi Štioci,
 Od pričice, kú pravil' smo? —
 Vi velite, da proroci
 I sud kaže sveto pismo,
 I da 'e strašna toj istina,
 Ne šal' uzrok smikotina.

Er vremena kad se izhite;
 Nu imamo svi upasti
 Ruke u božje strenovite,
 Da se neće moć' ukrasti
 Duh nijedan, ki u to doba
 Ima priti na sva sgloba.

Da se uvrem, — kao i topa,
 Usried zemlje; tu će on biti;
 Kao i ribe svak da utopa;
 U dno mora da je otiti,
 I u višine, kao letuća:
 Neće tko imat' ubiegnuća.

Ako 'e tako, moi predrazi! —
 Ké činimo mi pripravu,
 Kako Sudac naš se blazi,
 Da ostanemo pred njim pravi?
 U razlogu kóm smo i svítu,
 Da nam pravdu dá dobítu.

Kad imamo na sviét parču,
 Znam, dvorani da se štiju,
 Srebarnjaci da se harču,
 Branitelji da kupuju,
 Išću pisci i sviedoci,
 Otvoraju s' ruke i boci.

170. Usta, male oči plaču,
 I često se glava klanja
 Svojem' Sudcu u polaču,
 A razlog se svoj naklanja
 Vårhu ljudih mnoga znanja,
 Za doprieti na ufanja.

A pri pravdi Sudca Boga
 U svemu se mi lienimo,
 Vårh kojega nij' drugoga,
 I malo se zanj marimo,
 Manje za ké odvietnike
 I njegove dvoranike.

Nit' se trati, nit' se trudi,
 Nit' se moli, nit' se plače;
 Neg' zakon se njegov kudi,
 I razlog se svaki tlače,
 Kuća mu se oskvárnuje,
 I on se isti ružno psuje.

Kako dakle vierujemo,
 Da sud božji ima priti?
 Kad na opako dielujemo;
 Govorimo, da će biti;
 Ali viere ni'e u nami,
 Sudimo se kada sami.

Nedopusti, Gospodine,
 Naša duša, tvoja slika
 S grieha na sud da izgine
 Neoprostivo u viek vika',
 Kad si ju ti blag i mio
 Tvojom kàrvim odkupio.

175. Nego čini tvóm milosti,
 Da te vierno svi služimo,
 A sagrieham našim prostí,
 Da se u tebi veselimo,
 Duše i naše da te klanja'u,
 Hvale, slave, blagoslivlja'u.

Tebe sama varhu svega,
 Istu nádu pripovide,
 I kad tiela iz svojega
 Pojdu, tebe mirna vide,
 I u tebi istom, kad preminu,
 Vele dobro opočinu.

I učinjene tebi drage
 Zaručnice i neveste,
 Na mišice tvoje blage,
 I zagarle tvé prečiste,
 Njih uzvedeš kô kraljice,
 Biele, i krotke golubice.

Al' s neharstva prèda od straha
 Puna sumlje duša moja,
 Glasom veli od uzdaha,
 Da je slika i ona tvoja,
 Primi 'u, ufanje kad u te uzè,
 Rieč su uzdasi, molbe suze.

Odrješ' sužnja, ki sinžira'
 Sried djavalskih mrè stojeći,
 Koga ako ti iztirà,
 Komu će se veé uteći?
 Prim' me, ako i opaka,
 Kada i opak tvoj sam paka.

180. Slavni Uzročè moj, prosini!
 Ter sad daruj pomoć tvoju,
 Pokli mene ti učini,
 I obrani me kô stvar tvoju,
 Tvoj sam, i tvoj bit' éu, i ti
 Moj si; er nemož' neg' moj biti

Daj, da začmem pun skrušenja
 U najvišu moju pamet,
 Suda strašna sva izkušnja
 Nek mi 'e zaklad, nek mi 'e mamet,
 Od ufanja, ko'e éu imit',
 Meu obrane da é' me š' primit'.

Prími, primi roba tvóga,
 Kóga oprosti spasnom smárti,
 Da s' ne obara s grieha svóga,
 Koi pakó nanj napárti:
 Nu razaznaj mártva kipa,
 Slugu bolna, smradna, slipa.

Er ako slièp, tvá ga, Bože,
 More milos prosvietliti;
 Ako gubav, i nemože,
 Lasno ćeš ga izliečiti,
 Mártva oživjet', i podat' mu
 Zdravlje, i život obilat mu.

Ako opák, ti ga upravi;
 Ako sužanj, ti ga odrješí;
 Ako bolan, ti ga ozdravi;
 Ako mártav, ti ga uzkrieši:
 Mártav, bólan, sužanj, zô sam,
 Svakojaki tvoj sam, tvo' sam.

185. Nu sried mojich opačina'
 Nezabudi dobro tvoje;
 Milosàrdje tvé razčina',
 Ako i mnoge, — zlobe moje;
 S njih da i dostoim osudjenja,
 Tebi 'e sva moć od prošťjenja.

Spomeni se, da ti 'e ime
 Od Jezusa Spasitelja;
 Za toj s sobom odvedi me
 Nebeskoga put veselja;
 Dodaj vienac, prut ustavi,
 Da Spasitelj budeš pravi.

Čast je mene zla griešnika,
 Da uztàrpih na pogiebi,
 Koli i shraniš odmetnika,
 Ki se odvàrgoh stokrat Tebi;
 Cié života svej neprava,
 Većja izhodi Tebi slava.

Od griehovah moih bolím se,
 Ž'lim izpravit' mé nepravi;
 Daj, da k Tebi upravim se,
 Pravom' Bogu od ljubavi;
 Tvoja milosť može sama
 Griešna očistit' móga Adama.

Daj, da slave i uzvišuju
 Otca i Sina svóm obietim,
 Koi gospode i kraljuju
 U jedinstvu s Duhom svetim:
 Zemlja, nebo, zvier, duh, ljudi,
 Po sve vieke tako budi!

1. Je suis en ce moment
 2. dans un état de
 3. parfaite santé
 4. et je me sens
 5. très bien
 6. de tous côtés
 7. et de toutes parts
 8. et de toutes manières
 9. et de toutes façons
 10. et de toutes sortes

11. Je suis en ce moment
 12. dans un état de
 13. parfaite santé
 14. et je me sens
 15. très bien
 16. de tous côtés
 17. et de toutes parts
 18. et de toutes manières
 19. et de toutes façons
 20. et de toutes sortes

21. Je suis en ce moment
 22. dans un état de
 23. parfaite santé
 24. et je me sens
 25. très bien
 26. de tous côtés
 27. et de toutes parts
 28. et de toutes manières
 29. et de toutes façons
 30. et de toutes sortes

31. Je suis en ce moment
 32. dans un état de
 33. parfaite santé
 34. et je me sens
 35. très bien
 36. de tous côtés
 37. et de toutes parts
 38. et de toutes manières
 39. et de toutes façons
 40. et de toutes sortes

41. Je suis en ce moment
 42. dans un état de
 43. parfaite santé
 44. et je me sens
 45. très bien
 46. de tous côtés
 47. et de toutes parts
 48. et de toutes manières
 49. et de toutes façons
 50. et de toutes sortes

1. Je suis en ce moment
 2. dans un état de
 3. parfaite santé
 4. et je me sens
 5. très bien
 6. de tous côtés
 7. et de toutes parts
 8. et de toutes manières
 9. et de toutes façons
 10. et de toutes sortes

11. Je suis en ce moment
 12. dans un état de
 13. parfaite santé
 14. et je me sens
 15. très bien
 16. de tous côtés
 17. et de toutes parts
 18. et de toutes manières
 19. et de toutes façons
 20. et de toutes sortes

21. Je suis en ce moment
 22. dans un état de
 23. parfaite santé
 24. et je me sens
 25. très bien
 26. de tous côtés
 27. et de toutes parts
 28. et de toutes manières
 29. et de toutes façons
 30. et de toutes sortes

31. Je suis en ce moment
 32. dans un état de
 33. parfaite santé
 34. et je me sens
 35. très bien
 36. de tous côtés
 37. et de toutes parts
 38. et de toutes manières
 39. et de toutes façons
 40. et de toutes sortes

41. Je suis en ce moment
 42. dans un état de
 43. parfaite santé
 44. et je me sens
 45. très bien
 46. de tous côtés
 47. et de toutes parts
 48. et de toutes manières
 49. et de toutes façons
 50. et de toutes sortes

KAZALO.

	<i>Strana</i>
Pievanje pārvo	1
„ drugo	19
„ treĳe	34
„ ģetvārto	53
„ peto	70
„ ţesto	89
„ sedmo	111
„ osmo	137
„ deveto	156
„ deseto	175
„ jedanaesto	201
„ dvanaesto	228
„ trīnaesto	250
„ ģetārnaesto	277
„ petnaesto	295
„ ţestnaesto	313
„ sedamnaesto	333
„ osamnaesto	353
„ devetnaesto	371
„ dvadeseto	387
„ dvaest pārvo	404
„ dvaest drugo	419
„ dvaest treĳe	433
„ dvaest ģetvārto	447
„ dvaest peto	464
„ dvaest ţesto	479
„ dvaest sedmo	495
„ dvaest osmo	508
„ dvaest deveto	527
„ trīdeseto	556

KATAKAL

1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	11
12	12
13	13
14	14
15	15
16	16
17	17
18	18
19	19
20	20
21	21
22	22
23	23
24	24
25	25
26	26
27	27
28	28
29	29
30	30
31	31
32	32
33	33
34	34
35	35
36	36
37	37
38	38
39	39
40	40
41	41
42	42
43	43
44	44
45	45
46	46
47	47
48	48
49	49
50	50
51	51
52	52
53	53
54	54
55	55
56	56
57	57
58	58
59	59
60	60
61	61
62	62
63	63
64	64
65	65
66	66
67	67
68	68
69	69
70	70
71	71
72	72
73	73
74	74
75	75
76	76
77	77
78	78
79	79
80	80
81	81
82	82
83	83
84	84
85	85
86	86
87	87
88	88
89	89
90	90
91	91
92	92
93	93
94	94
95	95
96	96
97	97
98	98
99	99
100	100

U ZAGREBU.

NARODNA TISKARNICA DRA. LJUDEVITA GAJA.

1861.

